

Omelie diui Gregorij super ezechielem.

<https://hdl.handle.net/1874/461589>

Omelie diui Grego-
rij super ezechielem.

THE
MUSEUM OF
THE
MUSEUM OF
THE
MUSEUM OF

Omelia prima.

fo. ij.

Incipit prefatio Gregorij pape in
omelijs sup ezechiele pphetam.

Conlectissimo fratri Mariano epo Gregorij ser-
uus seruoꝝ dei. Omelias que ibro ezechiele p-
phetay corā pplo loquebar excepte sunt: mul-
tis curis irruētibus in abolitōe reliquerā. **S**z
post annos octo petētib⁹ fratrib⁹ notarioꝝ scedulas req-
rere studui: easq; fauēte dño trāscurrēs inquātū ab angu-
stijs tribulationū licuit: emēdauī. **T**ua itaq; dilectio has
sibi ad legēdū mitti poposcerat. **S**ed valde incōgruū cre-
didi vt aquā despiciabilē hauriret: quē pstat de beatoꝝ pa-
trū ābrozij atq; augustini torrētib⁹ pfūda ac pspicua fluē-
ta assidue bibere. **S**ed rursum dū cogito q; sepe inter quo-
tidianas delicias etiā viliores cibi suauiter sapiunt: trāf-
misi minimā legenti potiora. vt dū cib⁹ grossior velut pro-
fastidio sumit: ad subtiliores epulas auidius redeatur.

ExPLICIT prefatio

Incipit omelia prima.

Et omnipotētis aspiratiōe de ezechie-
le ppheta locutur⁹: prius debeo tpa et
modos aperire pphetie: vt dum acces-
sus ei⁹ ostēdit: virtus meli⁹ cognoscat.
Prophetie tpa tria sunt: scz preteritū /
presens / et futurū. **S**ed sciēdum est q; in
duob⁹ tpib⁹ pphetia ethymologiā per-
dit. **P**r cū ideo pphetia dicta sit qd fu- **Prophe-**
tura predicat: qñ de pterito vel pſenti loquit⁹ / rationē sui **tiā vñ dñ /**
nois amittit. **P**r nō pdit qd vēturū est: sed vel ea memo-
rat que trāfacta sunt / vel ea q̄ sunt. **Q**ue tñ tria pphetie tē-
pora veri⁹ loquimur: si ex sacre scripture testimonijs ostē-
damus. **P**rophetia de futuro est. **E**cce virgo concipiet et **Esaiē. vij.**
pariet filiū. **P**rophetia de pterito. **I**n principio creauit **Gen. j.**
deus celū et terrā. **P**e illo enī tpe dixit homo quō nō erat
homo. **P**rophetia de presenti est: qñ paul⁹ apls dicit. **Si j. Cor. xiiij**
aut oēs pphetent: intret aut q̄s infidelis vel idiota: cōuin
a ij

Liber primus.

clatur ab oib⁹ diiudicat ab oibus. occulta cordis ei⁹ manifesta sūt. Et ita cadens in faciē adorabit dñm: pñunciās qđ vere de⁹ in vobis sit. **¶** Tñ igit⁹ dicif: occulta cordis eius manifesta sūt. pfecto mōstrat qz p hūc modū pphetie spīritus nō predicat qđ futurū est: sed ostēdit qđ est. Quo autē pacto pphetie dicat spūs qui nihil futurū indicat: sed pēsens narrat. Qua in re aiaduertendū est qđ recte pphetia dicif. nō qz dicif vētura: sed qz p dicit occulta. **¶** Nē qppe quā liber sicut ab oculis nostris in futuro subtrahūt tpa: ita ab oculis nostris in pēsenti subtrahit causa. Vētura etenī res occultat in futuro tpe: pēsens autē cogitatio abscondit in latenti corde. **¶** Est etiā pphetia pēsens cū res quelibet nō per animū: sed p absenti locū tegit: q tñ p spīritū denudat. **¶** Et ibi sit pēsens pphetiās anim⁹: vbi p pēsentiā nō est corp⁹. **¶** Nā giezil longe a ppheta recesserat: cū naaman syri munerā picipiebat. Cui tñ idē ppheta dicit. **¶** Nōne cor meū in pēsenti erat qñ reuersus est homo de cursu suo i occursum tibi: **¶** Sciēdū quoqz est qz pphetie tpa inuicē sibi pcinūt ad pbatōnē: vt aliqñ ex futuris pterita: aliqñ vero ex pteritis pbenf futura. **¶** Dixerat enī moyses. In pncipio creauit de⁹ celū ⁊ terrā. Sed qis crederet qz verū de pterito diceret: si de futuro etiā aliqd nō dixisset: In ipsius etenī libri fine in cui⁹ exordio illa de pterito dixerat: aliqd pphetie p iacob vocē de vēturis permiscuit dicēs. **¶** Nō auferē sceptrū de iuda: ⁊ dux de femorib⁹ ei⁹: donec veniat q mittēdus ē ⁊ ipse erit expectatio gentiū. Qui etiā p semetipm eū dē q mittēd⁹ erat: ei quē dicebat pplo pphetauit dicēs. **¶** Prophetā suscitabit vobis dñs de⁹ vester de srib⁹ vris tanqz meipm audiet. **¶** Erat autē q cūqz nō audierit pphetā illū: extimiabit de pplo suo. **¶** Cur q pteritis vētura pmiscuit: nisi vt dñi implent ea q de futuro p diceret / ostēderet etiā quia de pterito vera dixisset: Quia itaqz docuimus quā liter ex futuro pphetie pbenf pterita. restat nūc vt ad huc de sacris eloquijs ostendamus: quomodo in ipso pphetie spūe pteritis pbenf futura. **¶** Certe rex babilonic⁹ cum somniū vidisset: misit ad magos ⁊ ariolos: omnesqz sapiē-

liij. reg. v.

B

Gen. j.

Gen. xlij.

Gen. xliij

tes babilonie cōuocauit. nec ab eis solūmodo interpreta-
tionē somnij. sed etiā somniū q̄siuit. vt nimirū ex preterito
colligeret. si q̄d in eorū respōsionib⁹ de vēturo certū tene-
ret. Qui cū dicerē nulla potuissent. **Daniel** deduct⁹ ad me-
diū est. q̄ de interpretatione somnij. et de narratione req̄si-
tus. nō solū hoc r̄ndit q̄d interrogatus est. sed ipsam somni
originē replicauit dicēs. **Tu rex** cepisti cogitare in stratu **Daniel. ij.**
tuo q̄d esset futur⁹ post hec. **Et paulo post.** **Tu rex** videbas
et ecce quasi statua vna grandis. &c. Cui⁹ videlicet somni
mox vt ordinē dixit. q̄cqd ex eodē vēturū sequebat⁹ aperu-
it. **Pensem⁹** ergo ordinē pphetie. **Et cogitationib⁹** venit
ad somniū. a somnio peruenit ad futura. Qui ē ipsam (vt
ita dicā) radicē somnij ptulit. pfecto ex pteritis pbauit
q̄ vera essent q̄ de futuris diceret. **Propphetia** autē p̄ntis
tēporis. nec p̄teriti attestatiōe indiget. nec futuri. **Et cū**
res occulta p pphetie verba detegit. veritati illi⁹ res ipsa
que ostendit attestat. **Igit q̄** de tēporib⁹ pphetie tracta-
uim⁹. restat vt de modis ei⁹ ac qualitatib⁹ aliqua dissera-
mus. **Spūs** q̄ppe pphetie nec semp. nec eodē modo pphe-
te animū tāgit. Aliqñ enī spūs pphetie ex p̄nti tāgit ani-
mū pphetātis. et ex futuro nequaquā tāgit. aliqñ ex futuro
tāgit. et ex p̄nti nō tangit. Aliqñ vō ex p̄nti et ex futuro tan-
git. aliqñ autē ex p̄terito et ex p̄nti atq; ex futuro p̄ter tan-
git anim⁹ pphetātis. Aliqñ tāgit ex p̄terito pphetie spi-
ritus. nec tāgit ex futuro. aliqñ autē tāgit ex futuro. nec tā-
git ex p̄terito. Aliqñ vero in p̄nti ex parte tāgit. et ex parte
nō tāgit. aliqñ in futuro ex parte tāgit. et ex parte nō tāgit.
Sed hec ipsa si possum⁹ eo ordine quo premissa sunt. sacre
scripture testimonijs ostēdam⁹. **Ex** presenti enī pphetie
spūs pphetātis animū tāgit. atq; ex futuro nō tāgit. sicut
Iohānes baptista veniētem dñm vidēs ait. **Ecce agnus** **Iohan. j.**
dei. ecce q̄ tollit pctā mūdi. **Sed** cū iā moriturus esset. mis-
sis discipulis req̄rebat dicēs. **Tu es** q̄ ventur⁹ es. an aliū **Matth. xj**
expectam⁹? **In** quib⁹ verbis ostēdit. q̄ in terris quidē ve-
nisse redēptorē nouerat. sed an p semetipm ad aperienda
infernī claustra descēderet dubitabat. **Ex** p̄nti enī pphes
a iij

Liber primus

tie spū tactus fuerat: q̄ humanitatem mediatoris vidēs z
diuinitatē ei⁹ intelligēs: cōfitebat agnū q̄ pctā mūdi tol-
leret. Sed tactus ex futuro nō fuerat: q̄ aduentū illi⁹ in in-
ferno nesciebat. Aliqñ hō pphetie spūs animū pphetan-
tis ex futuro tāgit: atq; ex p̄senti nō tangit. sicut aperte li-
Ge. xxvij. bri geneleos hystoria testat cū isaac esau filiū suū ad venā
dum misit: cū minorē filiū rebecca ad bñdicēdū supposuit.
Qui hedinis pellib⁹ indur⁹: paterno palpatui corpus fra-
ternū sinxit. Qui ille minori filio tanq; maiori bñdictionē
dedit. queq; ei essent lōge futura nūciauit. sed q̄s esset q̄ co-
ram se assisteret: scire nō potuit. Prophetie ergo spūs ex
futuro animū pphetātis tetigit: atq; ex p̄senti nō tetigit.
qn̄ caligātib⁹ oculis pater et v̄tura predicebat: et p̄ntem
filiū nesciebat. Aliqñ pphetātis animū ex p̄senti piter z
ex futuro tāgit: q̄s ex eodē libro geneleos liq̄do docemur
Ge. xlvij. In illo q̄ppe scriptū est. qz cū vite iā terminū p̄pinquaret
iacob: et duos filios suos ioseph fecisset assistere ante eū:
vt ex bñdictione illi⁹ possent lōge post futura p̄mereri.
cui maiorē ad dexterā: minorē hō posuit ad sinistrā. Quq;
ille oculis senectute caligātib⁹ nepotes suos q̄s p̄or: q̄sue
esset minor humano visu discernere nequaq; posset. duct⁹
in obliquum brachijs dexterā manū minori: sinistrā ma-
iori posuit. Qd dū corrigere fili⁹ vellet: ait. Nō ita puenit
Ge. xlvij. pater: qz hic est primogenitus. Audiuit. Scio fili mi. scio.
Et iste qui dez erit in populos et multiplicabit sed frater
ei⁹ iunior maior illo erit. Prophetie ḡ spūs ex p̄nti parit
et ex futuro pphetātis animū tetigit: dū iacob z ventura
nūciabat: z eos quos corporeis oculis videre nō poterat:
ante se positos p̄ spm̄ discernebat. Sic abie pphete aim p
phetie spūs z ex p̄nti atq; ex futuro tetigerat: cū caligāti-
iiij. re. xiiij. bus oculis eāq; se esse aliā simulabat. z vxorē hieroboā eē
cognouit: z q̄cqd ei futur⁹ esset aperuit dicēs. Ingredere
vxor hieroboā: q̄re aliā te esse simulas: Ego aut̄ misus sū
ad te dur⁹ nūci⁹. Q̄ade et dichieroboā: hec dicit dñs de⁹
israel. Operat⁹ es male: sup oēs q̄ fuerūt ante te: et feci:
sti tibi deos alienos z cōflatiles vt me ad iracūdiā puoca

res. mea aut plectisti post corpus tuum. Iccirco ego inducam
mala super domum hieroboam. Ex pñti ergo atq; ex futuro pa-
riter pphētātis anim⁹ tact⁹ fuerat. q̄ et ingredientē dep-
hēdere potuit: et ei vētura nūciare. Aliqñ aut ex pñtito et
ex pñti atq; ex futuro pñter anim⁹ tāgit pphētantis. sicut
elizabeth venire ad se mariā spīciēs qz incarnatū verbū
gestaret in vtero agnouit: eāq; iā dñi sui matrē vocauit di-
cens. Qñ hoc mihi: vt veniat mater dñi mei ad me: **De cu** **Luce. j.**
ius pceptione p angelū quoq; ad ioseph dicit. **¶** Deni i ea **Matth. j.**
natū est: de spū sc̄to est. **¶** Que videlicet elizabeth dicit. **¶** Brā **Luce. j.**
q̄ credidisti: qm̄ pficiētur ea q̄ dicta sūt tibi a dño. **¶** Dicens
enī brā q̄ credidisti. apte indicat qz xba angeli q̄ dicta ad
mariā fuerāt: p spm̄ agnouit. atq; subīgēs. perficiētur ea
q̄ sūt dicta tibi a dño. q̄ eā in futuro sequeretur puidit. **¶** Si-
mul q̄ de pñtito et pñti atq; ex futuro p pphetie spm̄ tacta
est: q̄ et eā pmissionib⁹ angeli credidisse cognouit matrē
nominās. qz redēptorē humani generis in vtero portaret
intellexit. **¶** Et cū oīa pficiēda p diceret: qd̄ ēr d futuro seq̄ret
aspexit. Aliqñ x̄o pphetie spūs ex pñtito tangit aim: nec
tangit ex futuro. sicut in paulo ap̄lo apte on̄dit: q̄ discipu-
lis dicit. **¶** Notū vobis facio f̄ses euāgelii qd̄ euāgelizatū **Gal. j.**
est a me. qz nō est sc̄m̄ hoīem. neq; enī ego ab hoīe accepi
illud neq; didici: s̄z p reuelationē iesu xp̄i. **¶** Qñ alijs qz di-
scipulis dicit. **¶** Sc̄bz reuelationē notū factū est mihi sacra-
mentū. **¶** Qui tamē hoc ip̄m euāgelii qd̄ per reuelationē
cognouerat cū hierosolimā predicaturus ascenderet ait.
¶ Ecce ego allegatus spū vado in hierusalē: que in euentu **Act. xx.**
ra sunt mihi ignorās. **¶** Hoc quippe euāgelij sacramētū est:
quia vnigenitus patris incarnat⁹ atq; pfectus hō factus
est. **¶** Qui crucifixus. mortuus. et sepultus die tertia surrexit
die quoq; quadragesima ascēdit in celū: atq; i dextera pa-
tris sedet. **¶** Qui ergo p reuelationē euāgelij agnouit: pphe-
tie spiritu de pñtito tactus est. **¶** Sed qz quid p eodē euan-
gelio passurus esset ignorabat: de futuro pculdubio tact⁹
nō est. **¶** Nā sic dicit. **¶** Nisi qd̄ spūs sc̄tus p oēs ciuitates pte **Act. xx.**
stat mihi dicens. **¶** Qñ vincula et tribulatiōes hierosolymis
a iij

Liber primus.

- me manēt. **A**pte ostendit qz ea que ipsi futura essent: alijs de ipso reuelata erant non autē ipsi dese. **S**icut de illo per agabū dicif. **C**irū cuius hec zona est: ita alligari oportet in hierusalē. **A**liquādo aut pphete spūs tangit ex futuro nectāgit ex pterito: sicut in helisei factoscriptū est. **Q**z cū vnus ex filiis pphetarū materiē succideret: huic ferrū securis in aquā cecidit: q exclamauit. **B**euheu dñe mi. et b ipsum mutuo acceperā. **D**ixit aut hō dei. **U**bi cecidit? **A**t ille mōstrauit ei locū. **P**recidit ergo lignūz misit illuc: natauitqz ferrū. **I**n quo videlicet pphete facto cognoscif. qz qui reqrit vbi ceciderat: quid esset factur? nouerat. sed tñ cū requirit: cōstat qz vbi ferrū cecidisset: ignorabat. **P**rophetie ergo spūs helisei mētē ex futuro tetigerat: s3 ex pterito nō tāgebat. q et ferrū ex pfundis diuersum qz reuocaturus esset ad supficiem scire potuit. s3 vbi ceciderat. oī nō nesciuit. **A**liquando vero pphete spūs in pñenti ex pte tāgit: et ex pte nō tāgit. **Q**uod petri apli hystoria testat: cū missi ad eum a cornelio milites: ei sunt p spirituz nunciati. **S**criptū qppe est. **E**t dixit spūs ei. **E**cce viri tres qrūt te. **A**d q̄s ille descēdit: et reqrens dixit. **Q**ue cā est: ppter quā venistis? **I**n cui? verbis ostēdit qz eādē cām p spiritū nō audierat quā a militib? reqrebat. **I**n pñenti g mētē petri spūs ex pte tetigerat: et ex pte nō tetigerat. q et adesse milites dixit: et p qua cā venerāt tacuit. **A**liqu spūs pphete in futuro ex pte tāgit: et ex pte nō tāgit. sicut pphetaz filij de
iii. reg. ij. auferēdo belia ad heliseū dicūt. **H**unqd nosti qz hodie domus tollat dñm tuū a te? **Q**uom ablato sese p diuersa dispergūt. esqz in rupib? et vallib? querūt. **I**n futuro g eorūz mētē pphete spūs ex pte tetigerat: et ex pte nō tāgebat. qñ eū quē tollendū nouerāt: nō inueniēdūz qrebāt. **E**x pte itaqz tacti sūt: atqz ex pte nō tacti. qz sciebāt qd tolli posset: et nesciebāt qd inueniri nō posset. **A**dē quoqz helise? p prophetie spm de futuro ex pte tact? est: et ex pte nō tact? cū re
iii. re. xij gi isrl diceret. **P**ercute iaculo terrā. **E**t cū pcussisset trib? vicib? et stetisset. iratus est p eū vir dei: et ait. **S**i pcussisses quinques aut sexies siue septies: pcussisses syriā vsqz ad cō-

sumptionē. Nūc aut tribus vicibus pcuties eā. Qui itaq; no-
uerat qz toties pcuteret syriā quoties pcutisset terrā. sed
cū ei diceret. pcutite terrā: quoties eā pcutisset esset ignora-
bat q̄ppe: et idignat⁹ terrā tertio fuisse pcutsam. pfecto cō-
stat qz de futuro ex pte tactus fuerat: et ex pte nō tact⁹ qui
syriā pcuti p̄dixit: s; terrā ampli⁹ pcuti voluit. Sic samuel
cū ad vngendū dauid a dño mitteret respōdit. Quō vadā?
Audiet enī saul: et interficiet me. Qui et dauid vñit: nec tñ a j. Reg. xvj
saule occisus est. Ex pte ergo de futuro tact⁹ pphete anti-
mus fuerat: et ex pte nō tact⁹. qui et vngēdū dauid in regno
nouerat: et qz a saule nō esset occisus ignorabat. Sciēdum
quoq; est qd pphete qdaz e. primo tangunt: atq; elōginq;
minime tāgunt. Alij vero elōginq; et nō tangunt e. primo.
Alij aut et elōginq; et e. primo pphetie spū tangunt. Nā
quidē tangunt e. primo et nō elōginq;. Simul samuel periss. j. Reg. x.
se asinas nouerat. easq; inētas essenūciabat. Saul regē fu. j. Reg. ix.
turū p̄dicat. Dauid qz in eius regno succederet nūciat. j. Reg. xv.
Sed qz pater regis eterni futurus sit nō p̄dicat. Quidā ve-
ro tāgunt elōginq; et nō tāgunt e. p̄rio. sicut idē dauid icar-
nandū dei vni genitū nouerat de iudea: dicens. Dō fact⁹ est ps. lxxvj.
in ea: et ipse fundauit eā altissim⁹. Atq; hūc ad celos ascen-
surū: et ad patris dexterā sessurū intelligit: dicens. Dixit dō ps. cix.
min⁹ dño meo: sede a dextris meis. Et tñ multa q̄ e vicino
acta sunt mīme p̄uidit. Ut enī pauca de multis loquar: ser ij. Re. xvj.
uum miphiboseth sibi cōtra suū dñm mentiē tē nō intelle-
xit: et amase p̄mittēs dicit. Pec faciat mihi de⁹ et addat: si ij. Re. xix.
nō magister militie fueris corā me omni tpe p ioab. vide-
licet qd sequeret igno:ās. qz amasa idē nō solū principatū
militie p ioab nō susceperet: sed etiā per ioab post paululū
vitā finiret. Et cū templū deo p̄struere voluit: qd e vicino ij. Re. vij.
sequeret nesciēs ppheta alterū req̄siuit. Quidā vero elō-
ginquo tāgunt et e. primo: sicut esaias lōge post futura pre-
nunciat dicens. Ecce virgo concipiet et pariet filiū: et vocabit⁹ Esaias. vij.
nomē ei⁹ emanuel. De quo rursus ait. Paruulus nat⁹ est Esaias. ix.
nobis: et fili⁹ datus est nobis et fact⁹ est p̄ncipat⁹ sup hūme-
rū eius et vocabit⁹ nomē ei⁹ admirabilis. cōsiliari⁹. de⁹ for

Liber primus

- tis. pater futuri seculi. princeps pacis. Multiplicabitur ei⁹
Isaie. xxx imperiū pacis nō erit finis. **Qui** etiā de ezechia rege pro
vii. phetie spiritu tact⁹ e vicino: qz de infirmitate sua surgeret
predixit. et quotānis post infirmitatē viueret: nūciauit. **Al-**
i. qū enī pphetie spūs pphetis deest: nec semp eorū mētib⁹
presto est. quatinus cū hunc nō habent se hūc agnoscāt ex
donohre cū hñt. **Un** heliseus cū flentē sunamitē mulierē
iii. re. iii. a suis pedib⁹ p gyezi puerū auelli phiberet: dixit. **P**mit
te illā aīa enī eius ī amaritudine est. et dñs celauit a me: et
nō indicauit mibi. **Sic** quoqz cū eū iofaphat de futuris re
iii. Re. iii. qreret et pphetie ei spūs deesset: psaltē fecit applicari vt
prophetie ad hunc spūs per laudē psalmodie descēderet:
atqz ei⁹ animū de vēturis replet. **Glor** eteniz psalmodie
cum per intētionem cordis agit: per hanc omnipotēti do
mino ad cor iter paratur. vt intēte mēti vel prophetie my
steria / v⁹ p punctiōis gratiā infundat. **Un** scriptū est. **Sa-**
ps. xlix. crificiū laudis honorificauit me: et illic iter est quo ostēdā
illi salutare dei. **Quod** enī latine salutare / **h** hebraice Je
sus dicit. **In** sacrificio igit laudis fit **Jesus** iter ostētionis.
qz dū per psalmodiā cōpunctio effundit: via nobis in cor
de sit per quā ad iesum in fine puenit. sicut ipse de sua ostē
Job. xiiij. sione loquit: dicēs. **Qui** diligit me / dilige a patre meo. et
ego diligā eū: et manifestabo ei mei p̄m. **P**inc qz scriptū
ps. xlvij. est. **C**arate dño. psalmū dicite nomini eius: iter facite ei q
ascēdit sup occasuz. dñs nomē est ei. **I**pse etenī sup occasū
ascēdit / q mortē resurgēdo calcauit. **C**ui dū cātamus. iter
facim⁹ vt ad nostrū cor veniat: et sui nos amoris grā accē
dat. **Quia** aut pphetis pphetie spūs nō semp adest / etiaz
iii. reg. xiiij. vir dei idicat: qui cōtra samariā missus / mala q ei erāt vē
tura nūciauit. **Qui** tñ prohibet⁹ a dño in via comedere: p
phete falsa psuasiōe decept⁹ est. quē fallax sermo nō deci
peret / si pphetie spm presentē habuisset. **Sciēdū** quoqz ē
q aliqui prophete sancti dū psuluntur: ex magnovsu pphe
tadi quedā ex suo spū proferūt / et se bec ex pphetie spiritu
dicere suspiciant. **Sed** qz sancti sunt: p sanctū spm citi⁹ cor
recti / ab eo q vera sunt audiūt / et semetiplos qz falsa dixer

rint: rephendunt. **N**atā etenī pphētā sanctū virū fuisse q̄s
 nesciat: q̄ dauid regē ⁊ de culpa aperte rephendit: ⁊ q̄ ei p
 culpa eadez essent v̄tura: nūciauit: **Q**uē tñ dñi idē dauid
 q̄ tēplum deo vellet cōstruere req̄sisset: ilico rñdit. **O**mne ij. **Re. vij.**
 q̄d est i corde tuo vade ⁊ fac: q̄ dñs tecū est. **D**e q̄ illic statī
 subdit. **F**actū est autē in nocte illa: ⁊ ecce sermo dñi ad na-
 thā: dices. **V**ade ⁊ loq̄re ad seruū meum dauid. **H**ec dicit
 dñs deus. **N**unq̄d tu edificabis mihi domū ad habitādū.
Nec enīz habitauī in domo ex die q̄ eduxi filios israel de
 terra egypti vsq̄ in diē hanc. **E**t paulo post. **C**ū ppleti fue-
 rint dies tui: ⁊ dormieris cū patrib⁹ tuis / suscitabo semen
 tuū post te q̄ egrediet de vtero tuo: ⁊ firmabo regnū eius
Ipsē edificabit domū nomini meo. **E**cce nathā ppheta q̄
 pri⁹ regi dixerat. vade ⁊ fac. ipse postmodū pphetiē spiri-
 tū edoc⁹ hoc fieri nō posse denūciās: ⁊ regis p̄silijs ⁊ suis
 sermonib⁹ cōtradixit. q̄ q̄d ex suo spū dixerat: falsū fuisse
 rephendit. **Q**ua in re iter pphetas veros ac falsos ista di-
 stantia est. q̄ pphete veri si quid aliquī per suū spm̄ dicūt:
 hec ab auditorū mētib⁹ per spm̄ sanctū eruditi citi⁹ corri-
 gunt. **P**rophete autē falsi ⁊ falsa denūciāt: ⁊ alieni a sancto
 spiritu in sua falsitate p̄durant. **C**ōsideratis igi⁹ pphetiē
 t̄pibus ⁊ modis: intueri libet qualiter oī potēs deus ad p-
 sectū hoīm ire sue moderamina dispēsat. **I**sraeliticus q̄p-
 pe populus p̄ditori suo deliq̄rat: et idcirco regi babilonio
 in captiuitate seruiebat. **C**ū quo tñ ezechiel ppheta in ca- **Ezech. iij.**
 ptiuitatē mittit. **Q**uē diuina grā ita sibi placabilē fecerat
 vt p eum v̄tura queq̄ p̄diceret: ⁊ afflictī populi mētē con-
 solari dignaret. **C**ōsiderem⁹ ergo si possum⁹ q̄ta ē dispē-
 satio sup̄ne pietatī. **Q**uā sicut irat⁹ est populo suo dñs: vt tñ
 omni mō nō irasceret. **N**ā si irat⁹ nō esset: i captiuitatē po-
 pulū nūme tradidisset. **E**t si omni mō iratus esset: electos
 suos in captiuitatē cū illo nō mitteret. **S**z agit hec diuina
 misericordia: vt ex vna eadēq̄ re ex q̄ carnalib⁹ dat flagel-
 lū: ex ea spiritalib⁹ virtutis p̄ster incrementū. **C**ūq̄ illos p
 tribulationē purgat: istos ex societate tribulātū ad maio-
 ra p̄merēda excitat. **E**t sic in iustis irascit⁹: vt tñ eorū cor-

Liber primus.

Ma. xiiij.
et. xiiij.

da per iustorū cōsortiū cōsoleat. **N**e si omni mō deserat: nullus post culpas ad ventā redeat. **T**enēdo igit repellit: repellendo tenet: qm̄ cum his quos diiudicat simul in tribulationē mittit q̄s amat. **Q**uis ista tāte pietatis viscera pensare sufficiat: qd̄ ⁊ culpas populi domin⁹ sine vindicta nō deserit: ⁊ tñ delinquentē pplm̄ a se fūdīt? nō repellit. **S**ic cū moyses ad repromissionē terrā exploratores duodecī misisset / ex qb⁹ cū decē postmodū desperationē pplō facerēt: idē ppl's in ira murmuratiōis accusus / seductū se a domino esse cōquestus est: vt ei⁹ cadauera iacerent in deserto. **C**ui oīpotēs de⁹ irat⁹ dixit q̄ nullus eorū in terrā repromissionis intraret. **Q**uo terrore cōpuncti prae se egisse cognouerūt: sese in lachrymis affligerūt. ⁊ accincti armis p̄tinus ceperūt cōtra hostes ascēdere: vt repromissionis terrā post lachrymas intrare potuissent. **Q**uib⁹ p̄ moysen dñs dicit. **D**iceis. nolite ascēdere neq; pugnetis: non enī sū vobiscū: ne cadatis corā inimicis vestris. **Q**ua ī rep̄sandū est si cum ipsis nō erat: cur eos ne caderēt ascēdere p̄hibebat? **S**i autē cū ipsis erat: qd̄ est qb̄ ait. nō enī sū vobiscū? **S**ed mira disp̄satione discipline ac misericordie. ⁊ cū ipsis erat: ⁊ cū ipsis nō erat. **C**ū ipsis nō erat vt vincerēt: sed tñ cū ipsis erat ne ab hostib⁹ perirēt. **I**neffabilia pietatis viscera. **C**ulpas insequit: ⁊ tñ peccātes p̄tegit. **I**ratū se in dicat: ⁊ tñ ab hostibus defendit. **S**ic plerūq; paruulo filio delinquenti irascit mater. rep̄hēdit. increpat. verberat. **S**ed si hūc in preceps ire aspexerit vbi in mortis periculū ruat manū tēdit ⁊ retinet. ⁊ q̄ sic irata verberauerat ac si non diligeret. sic diligēter retinet: ac si irata nō verberasset. **P**ec in sola p̄fatiōe colloquētes / nauigij nr̄i quasi intra portum exercitium fecimus: vt ad indagāda p̄phetie mysteria velut in inēsitāte pelagi post vela pādāmus. **Q**uod tamē nō in nostra virtute presumimus. sed in eo q̄ linguas infantū fecit disertas. **Q**uod spūs dñi repleuit orbē terrarū et hoc qb̄ cōtinet oīa sciētā habet vocis. **P**ipotes enī de⁹ sermo patris oīpotētis est. **E**t q̄ de illo loqui cōcupiscim⁹ muti in illo nullo modo erimus. **H**abit enī verba vtilia oī

potens verbū. qđ p nobis incarnatū viuit z regnat cū p̄e
in vnitatē spūs sc̄i de⁹: per oīa sc̄la sc̄loz. Amen.

¶ Omelia secunda.

Et factū est in tricesimo āno. in quarto
in q̄nta mēsis: cū essem in medio capti-
uoz iuxta fluuiū chobar. aperti sunt ce-
li z vidi visiōes dñi. In q̄nta mēsis: ipse est ann⁹
q̄nt⁹ trāsinigratiōis regis ioachim. factū ē ver-
bū dñi ad ezechiē filiū buzi sacerdotē in terra
chaldeoz sec⁹ flumen chobar. Et facta ē sup eū
ibi manus dñi. Et vidi z ecce vēt⁹ turbinis ve-
niebat ab aquilone. z nubes magna z ignis in-
uoluēs. Et splēdor in circuitu eius: z de medio
ei⁹ q̄si species electri. i. de medio ignis. Et i me-
dio ei⁹ similitudo q̄ttuor aialiu: z hic aspectus
eoz. Similitudo hoīs in eis.

Verbus pphetie locutiōis est: vt prius psonā. tem-
pus. locūq; describat. z postmodū dicere myste-
ria pphetie incipiat. quatin⁹ ad veritatē solidi-
us ostendēdā ante hystorie radicē figat: et post
fruct⁹ spūs p signa z allegorias pferat. Ezechiel itaq; eta-
tis sue tps indicat dicēs. Et factū est in tricesimo anno. in Ezechl. ij.
quarto mēse. in q̄nta mēsis. Locū quoq; denūciās adiun-
git. Cū essem in medio captiuoz iuxta flumē chobar aper-
ti sunt celi: z vidi visiōes dñi. P̄s etiā insinuat: subdens
In q̄nta mēsis: ipse est ann⁹ q̄ntus trāsinigratiōis regis
ioachim. Qui vt bene psonā indicet etiā gen⁹ narrat cum
subdit. Et factū est verbū dñi ad ezechiē filiū buzi sacer-
dotē. Sed p̄ma questio nobis orit⁹: cur is qui nihil adhuc
dixerat ita exorsus est dicēs. Et factū est in tricesimo an-
no. Et nāq; sermo cōiunctiōis est. Et scim⁹ qz non iungit⁹
sermo subseq̄s: nisi sermone p̄cedenti. Qui igit̄ nihil di-

Liber primus.

rerat: cur dicit. et factum est. cum non sit sermo cui hoc quod incipit
subiungat. Quia in re intuendum est. quia sicut nos corporalia: sic
propheta sensu spiritualia aspiciunt: eosque et illa sunt presentia que
nostre ignorantie absentia videntur. Quia fit ut in mente propheta
tantum ita coniuncta sint exterioribus interiora. quatinus simul
utraq; videantur: simulque in eis fiat et intus verbum quod auditur
et foras quod dicunt. Patet igitur causa cur qui nihil dixe-
rat inchoavit dicere. Et factum est in tricesimo anno. quia
hoc verbum quod foris protulit: illi verbo quod intus audie-
rat contulit. Continuauit ergo verba que protulit visioni
intime: et idcirco incipit dicere. Et factum est. Subiungit enim
hoc quod exterior loqui inchoat: ac si et illud foris sit quod interius vi-
dit. Hoc autem quod dicitur: quia in tricesimo anno spiritum prophetie
accepit: indicat aliquid nobis considerare. videlicet quia iuxta
rationis usum doctrine sermo non suppetit: nisi in etate perfe-
cta. Quia et ipse dominus anno duodecimo etatis sue in medio do-
ctorum in templo sedens. non vocans: sed interrogans voluit
inueniri. Quia enim non auderent homines in infirma etate predi-
care: ille anno duodecimo etatis sue interrogare homines est
dignatus in terra / qui per diuinitatem suam semper angelos vo-
cet in celo. Quia enim ipse est dei sapientia: de ipso angeli viden-
do viuunt / hoc quod beatitudine eterna satiantur. Quod moyses
quoque sub allegorie mysterio admonet: dicens. Non arabis
in primogenito bouis. Primogenitum enim bouis accipimus
in infirma etate domini nostri temporis bonam operationem. In qua
tamen arandum non est. quia cum prima sunt adolescentie vel iuuen-
tutis nostre tempora nobis adhuc a predicatione cessandum est: ut
vomer lingue nostre pericindere non audeat terra cordis alie-
ni. Quoad usque etenim infirmi sumus: continere nos intra
nosmetipsos debemus ne dum tenera bona citius ostendamur:
amittamus. Quia et arbuta plantata si prius in terra radica-
ta non fuerint: manu tacta citius arescunt. Et si semel radice
fixerint: manus tangit: et tamen nihil officit. Quia et impellunt:
nec tamen impellentes ledunt. Et constructi parietes si impellan-
tur erunt: nisi a suo prius fuerint humore siccati. Quia et
itaque quousque ab humore prauitatis sue perfecti non fuerit

A
Auce. ij.

Deut. xv.

exsiccata aliene lingue manu tãgi nõ debet. ne p̃iuliq̃ ple
 ne p̃cipiat p̃dat soliditatẽ suã. ne impulsam ruat. ne velut
 arbutũ sine radicibus dum plusq̃ tolerare valet cõcutit
 arescat. Ad exemplũ ergo nõ sunt ostẽdẽda: nisi que firma
 sunt. **P**rius etenim cõualescere debet mens: atq̃ ad vtili
 tatẽ p̃rimorũ postmodũ demonstrari. cũ iam nec p̃ laudez
 eleuata corruat: nec p̃ vituperationẽ p̃cussa p̃tabescat. **M**ã
 et si **Chimotheo** dicĩt. **P**recipe hec ⁊ doce: nemo adole- **i. Ibi. iij.**
 scentia tuã cõtẽnat. **S**ciẽdũ est q̃ in sacro eloquio nõnun-
 q̃ adoleſcẽtia iuuetũ vocat. **U**ndescriptũ est. **L**etare iu **Eccles. xj.**
 uenis in adoleſcẽtia tua. **P**rofecto igit̃ vt ostendat cuius
 auctoritatis sit in p̃dicatiõẽ: etatis solidẽ esse describitur
 quatenus ei cũ vita ⁊ spiritu oĩa q̃ ad p̃dicandũ congruũt
 cõcordare videant̃. **N**ec cõt̃ra hec quẽpiã mouere debet **Piere. f.**
 quod **Hieremias** atq̃ **daniel** p̃phetie spiritũ pueri p̃cepe **Dani. xij.**
 rũt: qm̃ miracula in exemplo operatiõis nõ sunt trahẽda.
Omnipotẽs enĩ deus ⁊ linguas infantũ fecit disertas. et
 ex ore infantũ atq̃ lactẽtũ p̃ficĩt laudẽ. **S**ed aliud est qd̃ **Psal. viij.**
 nos de doctrine vsu atq̃ discipline dicim̃: aliud qd̃ demi
 raculo scimus. **J**am vero si querĩt vt in ip̃a quoq̃ etatis il
 lius expressiõẽ mysticũ aliq̃d designet: absurdũ nõ est qd̃
 p̃pheta dñm quẽ verbis denũciat: ip̃o quoq̃ etatis sue tẽ
 pore ostẽdat. **A**nno tricesimo **Ezechiel** p̃phete celi aper **Ezech. j.**
 ti sunt. ⁊ vidit visiões dñi iuxta fluuiũ chobar. qz ⁊ quasi
 tricesimo etatis sue anno dñs ad fluuiũ iordanis venit.
Ibi itaq̃ celi apti sunt. qz sp̃s i colũba descẽdit. vox quo **Mat. xvi**
 q̃ de celo sonuit dicens. **H**ic est filius meus dilectus: in q̃
 mihi cõplacui. **S**ed ⁊ ip̃a hebreã verba multũ nobis ad
 mysteriũ interpretandũ valẽt. **N**am chobar interpretat gra
 uitudo vel grauitas. **ezechiel** fortitudo dei. **buzi** despect⁹
 vel cõtẽptus. **caldei** captiuares vel quasi demones. **Q**ue
 nitergo **ezechiel** iuxta fluuiũ chobar. **Q**uia enim chobar
 grauitudo vl̃ grauitas dñi. qd̃ p̃ chobar fluuiũ: nisi hũanũ
 genus p̃grue designat: qd̃ ab ortu defluit ad mortẽ: ⁊ gra
 ue sibi ex p̃ctis q̃ p̃petrat ⁊ portat. **Q**z sicut scriptũ est.
Iniquitas in talentũ plumbi sedet. **O**mnẽ enĩ p̃ctũ graue **Zachã. v.**

Liber primus.

Psalm. liij. est. qz nō pmittit aīam ad sublimia leuari. **Uñ** z p psalmi-
1. Cor. j. stam dicit. **Fili** hoīm vsquequo graui corde? **Scriptum**
B. quippe de dño est: qz ipse est dei virtus z deisapietia. **Uñ**
Ps. j. nitergo ezechiel iuxta fluuiū chobar: qz fortitudo dei p i
carnationis sue mysteriū ppinquare dignata est / pctorū
suoꝝ pondera portāti generi humano: qd ab ortusuo quo-
tidie defleuit ad mortē sicur de illo p psalmistā dicit. **Et**
erit tanq̃ lignū qd plantatū est sec⁹ decursus aquaz. **Iux-**
ta decursus qppe aquarū plātatus est: qz iuxta lapsus in
carnat⁹ est defluētū populoz. **Ezechiel** autē fortitudi-
nē dei: buzi xō despectū interpretari dixim⁹. **Sed** ezechiel
fili⁹ est buzi. qz ex illo populo vnigenit⁹ dei incarnari di-
gnat⁹ est: quē ppter culpā pfidie dñs desperit. **Fortitudo**
ergo dei ex pceptu vel despectu nascit. qz redēptor noster
humanitatē assumere ex populo pfido et cōtēpto dignat⁹
est. **Venit** g in terrā caldeoz. **Caldei** interpretant⁹ vt dixi-
m⁹ captiuātes vel quasi demones. **Iniqui** enī qz z ipsi iū-
quitates ppetrāt z ad inīqtatē alios psuadēdo trahūt: nū-
mirū captiuātes sunt. **Qui** recte quoqz z q̃si demones in-
pretant⁹. qz z hi q̃ et alios ad inīqtatē suadēdo ptabūt: in
semetipsos ministeriū demonū ad inīqtatē suscipiūt: q̃uis
demones p naturā nō sunt. **Venit** g fortitudo dei in terra
caldeoz. qz inter eos vnigenit⁹ patris / q̃ et semetipsos ad
pctm defluerāt: z ad pctā alios captiuātes trahēbāt. **Ex**
Textus. expositionis sermo ad pphete nūc psonā redeat. **Et** facta
est sup eū ibi man⁹ dñi. **Man⁹** vel brachiū dñi fili⁹ dicit.
qz p ipm oīa facta sūt. **De** quo etiā psalmista ait. **Fiat** ma-
nus tua vt saluū me faciat. **Man⁹** qppe dei q̃ p diuinitatē
nō est facta: sed genita / per humanitatē facta est: vt huma-
ni generis vulnera sanaret. **Ibi** ergo ppheta incarnatio-
nē vnigeniti agnouit. vbi sup se manū dñi factā vidit. **Ps**
Capi. j. xō hic subdit. et vidi. et ecce ventus turbinis veniebat ab
aquilone: intuēdū nobis est q̃s sit in pphete x̃bis ordo lo-
cutionis. **Qui** enī superi⁹ de seipso dixerat. **Aperti** sūt ce-
li z vidi visiōes dñi. postea tanq̃ si de alio narret adiūgit.
Ibidem. **Et** facta est sup eū ibi man⁹ dñi. **Ac** deinde q̃si ad se reuer

titur et dicit. Et vidi. et ecce venter turbinis veniebat ab aq-
lone. Quid est hoc quod modo ezechiel loquitur modo de eze-
chiel? Si per totum diceret de se: questio non esset. Si per totum
diceret quasi de alio: nihilominus questio non fuisset. Quid
est ergo hoc quod sic variat sermo propheticus. ut modo pro-
pheta de se loquat: modo autem de ipso quasi alius loqui videat?
Sed sciendum est quod hi qui prophetie spiritus replent: per hoc quod ap-
te nonnunquam loquuntur de se: et nonnunquam sic de se verba tamquam de
alijs proferunt. indicant quod non propheta: sed spiritus sanctus loquitur
per prophetam. Pro eo enim quod per ipsos sermo fit: ipsi loquuntur
de se. Et per eo quod aspirant spiritus sancto loquuntur: idem spiritus sanctus
per ipsos loquitur de ipsis. veritate attestante quod dicit. Non enim **Matth. x.**
vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vo-
bis. Hinc etiam moyses ait. Erat moyses vir mitissimus super **Nu. xij.**
omnes homines qui morabantur in terra. Qui enim non dicit eram: sed
erat. profecto aperte indicat: quod is qui per illum de illo loque-
batur alius erat. Hinc iohannes ait. Vidi illum discipulum quem **Joh. xix**
diligebat iesus. Unde et paulus ut non se esse qui loquebatur osten-
deret: dixit. An experimenteris quid sit ei? qui in me loquitur christus: **ij. Cor. xiiij**
Prigis in locutione prophetica alter est qui praesidet: alter qui ob-
sequitur. Cum de se ipso propheta loquitur: persona obsequens est.
cum vero per prophetam spiritus loquitur: sublimitas praesidentis osten-
dit. Recte ergo etiam tamquam de alio dicit. Facta est super eum ibi **Actus.**
nubes domus. Et de se per totum adiungit. Et vidi. et ecce venter tur-
binis veniebat ab aq-lone. Hinc itaque discutiedum nobis est
quid sit quod dicit. Et ecce ventus turbinis veniebat ab aq-lo-
ne: et nubes magna. Pro eo quod ventus aquilo costringit in
frigore: non incongrue aq-lonis nomine torpori maligni spiritus de-
signat. Quod esaias quoque propheta testatur: quod dixisse diabolum
denunciat dicens. Sedebam in monte testamenti in lateribus aq- **Esa. xliij.**
lonis. Malignus enim spiritus montem testamenti tenuit. quod iuda-
cum populum qui legem acceperat: sibi in perfidiam subiugavit.
Qui enim corda doctorum tenet: montem testamenti diabolus
praesidet. Qui etiam in lateribus aquilonis sedet. quod men-
tes hominum frigidare possidet. Unde et sponsi voce in can-
tico canticorum dicit. Surge aq-lo et veni auster per flatus
meum: et fluant aromata illi. Qui enim iubet dominus frigidare spi-
ritus

Liber primus

Apo. xij.

ritus recedit: calidus spiritus mentem fidelium occupat. quod ostendit dei: id est sanctam ecclesiam perficit: ut opiniones virtutum eius ad multorum noticiam velut aromata defluant. Recedete etenim aqlone: id est maligno spiritu: sanctus spiritus mentem quasi auster replet. Qui dum calefaciendo flauerit: statim de fidelium cordibus aromata virtutum fluunt. Propheta ergo ea quae essent in fine vetura conspiciens: venire ab aqlone ventum turbinis vidit. quod in extremo seculi mentes hominum torporis sui frigore maligni spiritus grauius occupat. Unde scriptum est. De terre et mari: quod descendit diabolus ad vos habens iram magnam: sciens quod modicum tempus habet. Antiquus quippe aduersarius insidiarum suarum molimina in humanis mentibus grauius exaggerauit. Contra cuius excrecentem superbiam incarnati manifestata est humilitas dei: atque ut humanum genus a suolaguoze sanaret. tunc magna apparuit potentia medici: cum laguoze creuit egroti. Non autem maligni spiritus iniectio vetus turbinis appellatur. Turbo quippe edificium quod tangit percutiendo subruit. Et ois antiqui hostis tentatio quae agit in mente vetus est turbinis: quod hanc concutendo per desideria a statu sue rectitudinis euellit. Sed nos ista reticietes quae humano generi erunt ab hoste calido in fine vetura: ad solam iudeam ex qua propheta fuit. et cuius perditionem prophetando conspiciat: verba vertamus. Que incarnato domino tanto grauius ab aqlone ventum turbinis prouolit: quanto a sua rectitudine concussa cadens: per torporem mentis in perfidiam frigidam remansit. Vetus ergo turbinis ab aqlone venit: cum vitam iudaici populi maligni spiritus in tentatione concussit. Vbi recte addit. Et nubes magna. Quod quanto plus quisque exarsit in crudelitate tanto amplius obcecari meruit in ignorantie sue caligine. Redemptorem quippe humani generis quem in lege ac prophetis intelligentes expectauerant: videntes negabant. Unde actum est: ut eorum mens magna ignorantie sue nube tegeretur ne hunc post inquirentes agnoscerent: quem prius et denunciari poterant et amare renuebant. Nam cum modo eius virtutes et miracula modo autem passionem conspicerent: in infidelium cordibus nubes magna ab aqlone venerat. quod ex peccati sui frigore propter infirmitatem passionis illius et inter signa caligabant. Quid vero ex illa nube magna et

caligine sit secutu subiungit: cū protin⁹ dicit. Et ignis in
uoluēs. Ignis eni noīe cū per significationē dicit aliqñ
spūs sanct⁹: aliqñ autē mētis malicia dīgnat. De bono enī
igne scriptū est. Ignē veni mittere in terrā. & qd volo: nisi
ut accendat. Ignis q̄ppe ī terrā mittit: cū per ardorē scī
spūs afflatat terrena mēs a carnalib⁹ suis desiderijs pcre-
mat. De malo autē igne dicit. Et nūc ignis aduersarios cō-
sumit. qz cor pessimū ex sua malicia tabescit. Sicut autem
ignis amoris mentē erigit: ita ignis malicie inuoluit. qz
spūs scīus cor qd replet eleuat: & ardor malicie ad inferio-
ra semp icuruar. Iudea igit nube sue ignorātie cecata. qz
mox ad psecutionis neqtiaz erupit: igne suo puoluta est q̄
in obligatione sue neqtie p eadē ipsam crudelitātē qua ar-
sit multiplicauit. Vetus aut turbinis veniebat ab aqlone: & nu-
bes magna: et ignis inuoluēs: qz ex torporis sui frigore ad
ignorātie caliginē pducta: vsqz ad maliciā psecutionis
erupit. Cū ad aliū quoqz pphetā dicit. Quid tu vides?
Qui illico respōdit. Ollā succensam ego video: et faciē eius
a facie aqlonis. Iudeorū quippe mēs in psecutiōe seuiēs
atqz in crudelitātē malicie vndas cogitationū voluēs / qd
aliud q̄ olla succensa fuit? Cui⁹ facies a facie aqlonis eē
dicitur. quia si se aduerso spiritui per torporez mētis non
subderet cōtra bonos in tāta malicia nō exarsisset. Rubē
itaqz sequitur ignis inuoluēs: quia in eius cecitatē mētis
secuta est crudelitas psecutionis. Si enī cognouissent nū: **¶ j. Cor. ij.**
q̄ dominū glorie crucifixissent. Sed iste ignis alibi arsit
atqz alibi splēduit. Nā subdit. Et splēdor in circuitu eius. **¶ Ezechi. j.**
Iūm enī psecutio in iudea agit: sancta apłoy p̄dicatio in
vniuerso mūdo dispersa est: sicut ipi dicūt. Vobis missus **¶ Act. xj.**
fuerat verbū dei. sed qz indignos vos iudicastis: ecce imus
ad gētes. De crudelitātē ergo malicie q̄ mētē iudee cōcre-
mauit: oī potēs deus lucē gētib⁹ sparsit. qz p hoc qd illa re-
deptorē suū ac mēbra eius psecuta est: scīs apłs p diuer-
sa dispersis. nos q̄ in iudee circuitu positi in tenebris fui-
mus: dono celestis grē splēdorē veriluminis vidim⁹. Cū
scriptū ē. Sedētib⁹ in tenebris & vmbra mortis: lux orta est **¶ Esaie. ix.**
eis. Iste itaqz ignis malicie q̄ a cordibus iudeoy arsit in
b ij

Liber primus.

psecutiōe / priusq̃ sctōs ap̃los seuiēdo affligeret: in ip̃o se
excreuit auctore ac redēptore gñis humani. **¶** **U**ñz subdis
Ezechie. j Et de medio eius q̃si species electri: id est de medio ignis
Quid electri specie: nisi x̃ps iesus mediator deit̃ hoim̃ de
signat? Electrū quippe ex auroz argētō est. **I**n electro dū
aurū argētūq̃ miscet: argētū ad claritatē creſcit. aurū ve
ro a suo fulgore palleſcit. **I**llud ad claritatē pficit: h̃a cla
ritate temp̃at. **¶** **Q**uā igit̃ in vnigenito dei filio nature diui
nitatis vnita est natura ñra: in qua adunatiōe hūanitat̃
in maiestatis gloriā excreuit. diuinitas h̃o a sui fulgoris
potētia humanis se oculis tēperauit: p̃ hoc qđ hūana na
tura clarioz facta est: quasi p̃ aurū creuit argētū. **¶** **E**t qz di
uinitas a fulgore suo ñris est aspectibus tēpata: quasi au
rū nobis palluit p̃ argētū. **I**lla enī natura imutabilis q̃ in
se manēs innouat oīa. si ita vt est nobis apparere voluisset
fulgore suo nos incēderet potius q̃ renouaret. **S**z clarita
tem sue magnitudinis temp̃auit ñris oculis deus. vt dum
nobis eius claritas temp̃at: etiā ñra īfirmitas p̃ eius fili
tudinē in eius luce claresceret. **¶** **p** acceptā gratiā vt ita di
cam **I**ue habitudinis colorē mutaret. **¶** **Q**uasi electrū ergo
Ezechie. j in igne est deus factus h̃o in psecutiōe. **S**equit̃. **E**t in me
dio ei⁹ similitudo q̃ttuor aialū. **¶** **Q**uō in medio ei⁹ dic̃t. siue
electri siue ignis: nil obstat itelligi. qz q̃ttuor hec aialia sct̃i
sc̃z euāgeliste: **z** ex eiusdē dñi īcarnatiōe ad fidei x̃turē soli
dati sunt: **z** in igne psecutiōis multis tribulatiōibus affli
cti. **¶** **Q**uō si qđ hec q̃ de p̃mo dñi aduētū dixim⁹ etiā de sc̃bo
velit accipe: celeri assensu sequendus est. qz sepe p̃phetie
sp̃us minimū qđ loq̃tur multa simul intuẽt. **¶** **V**etus etenī
turbinis ab aquilone venit. qz nimirū cā pctōz exigit: vt
¶ districti iudicij cōcussio oīa simul elementa pturbet. **¶** **T**er
roz enī pturbationis vltime inde venire d̃r: vñ gñatur. **¶** **¶**
qz ad feriēdas frigidās pctōzū mētes iudiciū pturbatio
nis vltime agit: recte ab aquilone ṽetus turbinis venire
p̃hibet. **¶** **Q**ue videlicet cōcussio ap̃re ṽetus turbinis dic̃t.
qz in illo die cūctorū qui tūc in carne mortali inuēti fuerit
in pauore nimio corda pmouētur. **¶** **C**ū enim cepit impleri
qđ scriptū est. **S**ol obscurabit: **z** luna nō dabit lumen suū:

Matth.
xxiiij.

et stelle cadēt de celo: et virtutes celozū cōmoueabunt. Que
mens erit hoīs eterni iudicis sniam nō formidantis? **Ibi**
eni tūc cuncta simul pcta añ oculos redeūt. ibi oīa q̄ cū de-
lectatiōe acta sunt ad mēoriā cū pauore reuocant. ibi cali-
gocogitatiōis misere ex pena p̄ime dānatiōis. **Qui** et sub
dit. **Et** nubes magna. **Tūc** quippe expctōz memoria sen-
sum mētis dep̄mit caligo cecitatis cū vnigenitū dei filiuz
in forma diuinitatis cōspicere reprobi non pmittunt. **Qui**
debūt enī i quētrā fixerūt: et tollat impi⁹ ne videat glori-
am dei. **Ibi** et apte subdit. **Et** ignis inuoluēs. **Pr**uidelicz
ignis ille iudicij q̄ celū aerū et terrā cōcremat. p̄ctōres tā
in sua superbia nō pmittit erigi: sed inuoluit. quos p̄culdu-
bio in pena sue dānatiōis confringit. **Et** splēdor in circui-
tu eius. **Quia** sicut fulgur exit ab oriēte et paret vsq̄ ad oc-
cidentē: ita erit aduentus filij hominis. **Ibi** nullus tūc a
iudicio in sua mēte latere pmittit. qz ip̄o iudicis fulgore
penetrat. **De** quo mox iudicij dies subdit. **Et** de medio ei⁹
quasi species electri. idest de medio ignis. **Ips**e enim an-
gelis atqz archangelis oībusqz virtutibus p̄sidentis redē-
ptoz noster: q̄ velut in electri similitudinē vn⁹ ex vtraqz et
in vtraqz natura: et deus pmāsit cū patre. et ad redēptionē
nostrā fact⁹ est mortalis cū hoīb⁹: in suo tunc terrore vide-
bit: eisqz ignis iudicij i reproboz vindicta famulat. **H**ic
enī scriptū est. **D**ies dñi declarabit: qz in igne reuelabitur. **i. Cor. iij.**
Pincipsal mista ait. **De** manifeste veniet: de⁹ noster et nō p̄s. xlix.
silebit. **I**gnis in p̄spectu ei⁹ ardebit: et in circuitu ei⁹ tēpe-
stas valida. **P**incipetrus ap̄s dicit. **A**dueniet dies dñi vt ij. **Pe. iij.**
fur in quo celi magno ipetu trāsibūt. elementa vero ignis
ardore soluent. **Et** qz tūc sc̄i oēs q̄ mūdū p̄fecte reliq̄runt
iudices veniūt: apte mox subdit. **Et** in medio ei⁹ similitudo
q̄ttuor aīalīū. **Q**uid enī p̄ q̄ttuor aīalia: nisi q̄ttuor euāge-
liste signant. **P**ecimerito p̄ euangelistas q̄ttuor p̄fectoz
oīm numer⁹ exprimit. qz oēs qui in ecclia modo p̄fecti sūt
et p̄fectionis sue rectitudinē p̄ eoz euāgelisī didicerūt. **De**
medio enī ei⁹ similitudo q̄ttuor aīalīū: qz illi tūc ei⁹ corpi
vnti: ei⁹ maiestati p̄iūcti: et simul facti cū eo iudices vide-
bunt: q̄ modo p̄fecta opa iuxta euāgelica p̄cepta secuti sūt
b iij

Liber primus

- Mat. xix.** Princeps enim quod ipsis sanctis apostolis dicitur. Quos qui secuti estis
me in regnatione cum sederit filius hominis in sedem aeternitatis sue
sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim
Esai. liij. tribus israel. Dicit etiam ait. Dominus ad iudicium veniet cum senio
puer. vii. tribus populi. Hinc salomon de ecclesia loquitur dicens. Mobilis
portis vir eius cum sederit cum senatoribus terre. Dis istaque sub
breuitate transcursum aduenit primi ordinis sicut cepimus ex
equentes ad euangelistarum personas in expositione redeamus.
- Tertus.** Sequitur. Et hic aspectus eorum similitudo hominis ieiis. Quis hoc
Phil. ij. loco homo describitur nisi ille de quo scriptum est. Qui cum in for
ma dei esset non rapinam arbitratum est esse se equalis deo sed
metipsum exinanivit formam serui accipiens in similitudinem ho
minum factus et habitu inuentus ut homo. Precipitque alia ut sur
gere ad scitatis virtutem valeat ad huius hominis similitudinem te
dum. Sanctus enim non esset si huius hominis similitudinem non haberet.
Quia quicquid in eis de visceribus pietatis quicquid de man
suetudinis spiritus quicquid de custodia humilitatis quicquid de
feruore charitatis est hoc ab ipso fonte misericordie ab ip
so radice mansuetudinis ab ipsa virtute iusticie. id est a media
tore dei et hominum deo domino traxerunt. Huius se hominis similitudinem
i. Cor. liij. habere egregie predicator ostendit dicens. Imitatores mei
et. xi. estote sicut et ego christi. Ad eius nos similitudinem surgere ad
i. Cor. xv. monet cum dicit. Primus homo de terra terrenus. Sanctus homo de
celo celestis. Sicut portavimus imaginem terreni portemus
et imaginem eius qui de celo descendit. Sanctus etenim quisque intus
ad similitudinem huius hominis ducitur in quantum vitam sui redempto
ris imitatur. Nam ab eius mandatis atque operibus discordare quod
est aliud quam a similitudine longe recedere. Plagunt autem vi
ta delinquentium predicatores sancti. Sed de ipso nostro capite
Auce. xix. scriptum est quia fleuit super hierusalem. Gaudet de bonis actibus sub
ditorum et recte operantes diligunt. Sed de redemptore nostro
Mat. xix. scriptum est. Cui cum adolescens quidam diceret. hec omnia custodi
ui a iuventute mea magis dilexit eum. Portant illatas contumelias
predicatores sancti et nullam ad iniuriam contumeliam reddunt.
Joh. viij. Sed cum redemptori nostro diceret. Demonium habes. non iniuriam
reddidit sed mansuetudinem respondit dicens. Ego demonium
non habeo. Servet zelo rectitudinis predicatores sancti. **33 re**

dēptor oīm flagello de resticulis factor: vēdētes et emētes **Johā. ij.**
eijcit de tēplo. **C**athedras vēdentiū colūbas euerit: et nū
mularioꝝ effudit es. **I**n oīe qđ fortiter agūt: humilitatē
tota intētiōe custodiūt. **S**z p redēptorē nostrū dī. **P**iscite **Mat. xj.**
a me: qz mitis sum et humilis corde. **P**ersecutores quoqz
suos diligūt p dīcatores scī. **S**z ipse auctor oīm ac redem
ptor in passiōe posīt? p psecutorib? intercedit dīcēs. **P**a **Luce. xliij.**
ter ignosce illis: qz nesciūt qđ faciūt. **M**ēbra sua ponūt in
passiōe p fratrib?. **S**z p electoꝝ vitā vsqz ad mortē se tradi
dit auctor vitē. **D**icat ergo de scīs aīalib? qđ silitudo ho
minis in eis est: qz qđ scīa / qđ mira sūt: hoc i eis de specie
silitudinis est. i. de virtute imitationis. **C**aput quippe oīm
nostrū redēptor noster est. **E**t p salomonē dī. **O**culi sapien **Eccles. ij.**
tis in capite ei? stult? aut in tenebris ambulat. **L**uceni in
capite oculos habem?: cū vitā redēptoris nrī tacita cogi
tatiōe pspicim?: cū oīs nostra intentio in ei? imitatione se
erigit. **N**e si vias lucis aspicere oculus mētis neglexerit:
statim clausus in tenebris erroris cadat. **A**d hui? silitudi
nē hoīs surgere festinabat ppheta: cū diceret. **I**n mādāt **p̄. cxviij.**
tuis exercebor: et cōsiderabo vias tuas. **Q**ui enī vias dñi
tacite in mēte cōsiderat: et se exercere in mādātis illi? festi
nat: qđ aliud i semetipō nisi imaginē noui hoīs reformat?
Qđ qz in scōꝝ cordib? incessanter agit: recte nūc de aīali
bus dī. **S**imilitudo hoīs in eis. **P**ost hāc vero silitudinē **Textus.**
que nūc in morib? tenet: qñqz ad silitudinē glīe puenitur.
Hinc etenī iohānes dicit. **H**ūc filij dei sum? et nodū appa j. **Jo. iij.**
ruit qđ erim?. **S**cim? aut qm cū apparuerit: siles ei erim?
Qui mox vñ hoc fieri valeat: adiūgit dīcens. **Q**m videbi
mus eū sicuti est. **E**sse enī dei est eternū hūcatqz incōmu
tabilē pmanere. **N**ā oē qđ mutat desinit esse qđ fuit: et inci
pit esse qđ nō fuit. **D**ei vero esse est dissimiliter nunqz esse.
Qñ ad moysen dī. **E**go sum qđ suz. **E**t dices filijs isrl. **Q**ui **Exo. iij.**
est: misit me ad vos. **I**acob? quoqz ait. **P**ud quem nō est **Iaco. j.**
trāsmutatio: nec vicissitudinis obūbratio. **I**taqz p iohan
nē dī. **S**iles ei erimus: qm videbim? eū sicuti est. **Q**uia p
hoc qđ aspiciam? ei? essentia nature: a mutabilitate nra li
berati figimur in eternitatē. **I**mmutabimur qppe in ipso
b iij

Liber primus.

quē videbim⁹: qm̄ morte carebim⁹ vidēdo vitā. **D**utabili
tatē nostrā transcendem⁹: vidēdo imutabilē. **C**orruptione
nulla tenebimur: vidēdo incorruptionē. **E**rit autē tūc sili
tudo hoīs etiā in corporib⁹ nris. **H**inc etenī per paulū dī
Phil. iij. **N**ostra cōuersatio in celis est. **Q**uā etiā saluatore expecta
mus dñm iesum xpm̄: q̄ reformabit corp⁹ humilitatis nre
pfiguratū corpi claritatis sue. **E**rūt ergo tūc electorū cor
pora claritati dñici corpis pfigurata: q̄ si eq̄litate m̄lle
ei⁹ nō habēt p naturā: silitudinē tñ pfiguratiōis ei⁹ habe
būt p gratiā. **Q**uia itaq; silitudo vite ei⁹ nūc in morib⁹
trahit electorū: et in resurrectione sequit silitudo eternitatis
in mēte. qm̄ videbim⁹ eū sicuti est. **E**t qz silitudinē quoq;
illi⁹ etiā corpora nra p̄cipiēt in pfiguratione: dicat recte de
Tertus. **scis aīalib⁹. Silitudo hoīs in eis.** **P**ec nos in expositiōis
exordio prelibasse sufficiat: vt loquēdi virt⁹ silitudo reforta
ad indagāda mysteria q̄ sequunt robustior exurgat. **C**erti
etenī sumus: qz ip̄m de quo loquimur habem⁹ adiutorem
Qui viuit et regnat cū patre in vnitate spiritus sancti de⁹:
per omnia secula seculorum. **A**men.

Comelia tertia.

Quattuor facies vni: et quattuor pen
ne vni. **E**t pedes eorū pedes recti: et plā
ta pedis eorū q̄ si planta pedis vituli. et
scintille q̄ si aspect⁹ eris cādētis. **E**t man⁹ hoīs
sub pēnis eorū in quattuor ptib⁹: et facies et pen
nas p quattuor ptes habebāt: iūcteq; erant pe
ne eorū alteri⁹ ad alterū. **N**ō reuertebant cū ince
derēt: sed vnūq; ante faciē suā gradiebat.

Sancta quattuor aīalia q̄ pphetie sp̄s futura pre
uidēt subtili narratione describunt cū dī. **Q**uat
tuor facies vni: et q̄ttuor pēne vni. **Q**uid p faciē
nisi noticia: et qd p pēnas nisi volat⁹ exp̄mitur?
Per faciē q̄ppe vnus q̄sq; cognoscit. **P**er pēnā vero inal
tū auiū corpora subleuant. **F**acies itaq; ad fidem pertinet

penna ad cōtemplationē. Per fidē nāq; ab omnipotentī deo cognoscimur: sicut ipse de suis ouibus dicit. **Ego sum** **Iohan. x.**
 pastor bonus: et cognosco oues meas: et cognoscūt me mee
 Qui rursus ait. **Ego scio quos elegerim.** Per contempla **Iohā. xliij**
 tionem vero quā super nosmetipsos tollimur: quasi in ae-
 re leuamur. Quattuor ergo facies vni sunt. qz si reqras qd
 mattheus de incarnatiōe dñi sentiat: hoc nimirum sentit:
 qd marcus. lucas et iōānes. Si queras qd iōānes sentiat:
 pculdubio qd lucas. marcus. et mattheus. Si queras qd
 marcus: hoc qd mattheus iōānes et lucas. Si queras qd
 lucas: hoc qd iōānes mattheus. et marcus sentit. Quattu-
 or ḡ facies vni sunt qz noticia fidei q cognoscunt a deo: ip-
 sa est in vno q est simul in quattuor. Quicqd enī in vno in-
 ueneris: hoc in oībus simul quattuor cognosces. Et quat-
 tuor pēne vni. qz dei oīpotētis filiū dñm nostrū ieluz xpm
 simul oēs cōcorditer pdicāt et ad diuinitatem eius mētis
 oculos leuantes: pēna cōtēplationis volant. Euāgelista:
 rum ergo facies ad hūanitatē dñi pīnet. pēna ad diuini-
 tatē. Qz in eo quē corporeū aspiciūt: quasi facies intēdūt
 Sed dñi hūcē incircūscriptū atq; incorporeū ex diuinita-
 te adnūciāt: p cōtēplatiōis pēnā quasi in aere leuant. Qz
 itaq; vna est fides incarnatiōis eius in oībus: et par cōtē-
 platio diuinitatis eius in singulis. recte nūc dicit. **Quat-** **Tertius.**
tuor facies vni. et quattuor pēne vni. Sed q virtus esset: si
 fidē atq; cōtēplationē dñi hntes pdicatores illius sancta
 opa nō haberēt: Sequit̃ **Et pedes eorū pedes recti. Quid** **Tertius.**
 p pedes: nisi gressus actuum designant: Quattuor ergo
 aīaliū pedes recti esse describunt. qz sanctorū euāgelistaz
 atq; oīm pfectoz opa ad sequēdā inīq̃tatē nō sunt rectora
 Si autē pedes rectos nō habēt: q ad malā mūdī q relique-
 rūt reflectunt. **De** qbus scptū est. **Canis reuersus ad suū** **De. ij.**
vomitū: et sus lora in volutabroluti. Polebat de quibusdā
 doctor egregius qd pedū rectitudine retro retorserāt: quī
 bus per increpationē dicebat. **Quo** pueritimi iterū ad i- **Sal. liij.**
 firma et gena elemēta: quib; denuo seruire vultis: **Pies**
 obseruatis et tpa et annos. timeo vos ne forte sine cā labora-
 uerim in vobis. Qui alios admonet: dicens. Propter qd

Liber primus.

remissas manus et soluta genua erigite. et gressus rectos facite pedibus vestris. **Et** vero in eis dē sanctis p̄dicatozib⁹ vite gravitas / fortitudo atq; discretio monstraret⁹ recte subiūgīt. **P**lāta pedis eoz quasi planta pedis vituli. **Q**uoniam enī predicatorēs sancti boni noīe designant⁹: docet⁹ **Paulus** ap̄ls legis testimoniū exponēs. **N**ō obturabis os boni ut riturāti. **I**n sc̄is ḡ p̄dicatozib⁹ plāta pedis est vituli. sc̄z mature incedēs. et fortis. et diuisa. qz vnusquisq; p̄dicatoz et venerationē habet in maturitate: et fortitudine in ope

Et

et diuisionē vngule in discretiōe. **N**on enī facile p̄dicatio eius accipit / si levis in moribus esse videat⁹. **E**t nulla erit maturitas / ostēso / si p̄tra aduersa oīa nō adfuerit operis fortitudo. **V**irtus autē meritū ip̄a fortitudo opis amittit / si discretio in intellectu nō fuerit. **E**cce enī sacra sc̄pturaz legim⁹. si oīa ad lram sentim⁹: virtutē discretiōis amissim⁹. si oīa ad spiritalē allegoriā ducimus siliū discretiōis stulticia ligamur. **L**egūt enī sacra eloquia p̄dicatores sc̄ti. et aliqñ in hystoria lram suscipiūt: aliqñ vero p̄ significationē lre sp̄m requirūt. **E**t modo bona facta patrū p̄cedētū sicut iuxta lram inueniūt: imitant⁹. modo quedā q̄ iuxta hystoriā imitāda nō sunt spiritaliter intelligūt: et ad p̄fectuz tēdūt. **Q**uid ergo aliud p̄dicatores sancti in suo opere nisi i

Textus.

p̄de vngulā findūt. **D**e q̄bus adhuc apte subdit⁹. **E**t sc̄intille quasi aspectus eris cādētis. **E**ris metallū valde sonozū est. **E**t recte voces predicantium eri comparantur.

Ps. xliij.

quia in omnē terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum. **B**ene autētes cādēs dicit⁹. quia vita p̄dicatiū sonat et ardet. **A**rdet enī desiderio. sonat x̄bo. **E**s ergo cādēs est predicatio accensa. **S**ed de cādēte res c̄intille p̄deūt. quia de eoz exhortationibus x̄ba flāmantia ad aures audientiū procedūt. **R**ecte autē predicatorū verba sc̄intille appellate sunt: q̄ eos quos in corde tetigerit incendūt. **C**onsiderādum quoq; est q̄ sc̄intille subiles valde et tennes sūt. qz cū p̄dicatores sc̄ti de celesti patriā loquūt⁹: nō tm̄ valēt aperire x̄bo / quantū p̄nt ardere desiderio et ex eoz lingua quasi quedā ad nos sc̄intille veniūt. qz de celesti patriā in eoz voce vix tenue aliqd cognoscit⁹: qd̄ n̄

ab eis non tenuiter cremat. Neq; enī celestē gloriā aut tm̄
videre sufficit: quantū est. aut tm̄ loqui preualēt: quātuz
vidēt. **Q**ādens q̄ es scintillas pijcit: qm̄ vix tenuiter p̄dica
tor loqui sufficit hoc vñ ipse fortiter ignescit. **D**iuina autē
pietate agit: vt ex ipsīs scintillis tenuissimis audientis
anim⁹ inflāmet. qz sunt quidaz qui dñi pua audiūt. maiori
desiderio replent. **E**t inde pfecte iudei amore ardent: vñ
vix tenuissimas verboꝝ scintillas acceperūt. **V**erbū q̄ppe
predicatiōis semē in corde audiētis est. **E**t auditor bon⁹
inde pfert postmodū magnā messē sciētie vñ parū pri⁹
accepat semē lingue. **C**ui rei bñ cōcinit factuz in vidua ab iij. re. iij.
beliseo ppheta miraculū. q̄ ne duos filios auferēte credi
tore amitteret: pphete dictis obediuit. **E**t ex eo qđ parū
olei habebat: per vasa vacua effudit. q̄ cuncta post vsq; ad
summū repleta sunt: et ex eorū repletiōe mulier a creditor
sui debito ē soluta. **Q**ue videlicet mulier quā aliā nisi san
ctā ecclesiā signat. duoz populoz: id est iudaici et gētilis.
quasi duoz filiorū mater. **Q**ue pri⁹ ex pueris ope p callidi
spūs p̄suasiōē quasi quandā peccati nummū a creditore
accepat. et duos quos in fide genuit: amittere filios time
bat. **S**ed pphete x̄bis. i. scripture sacre pceptis obediēs
ex p̄uo qđ habebat olei vasa vacua ifudit. qz dñi ab vnus
ore doctoris parū qđ de amore diuinitatis multorū va
cua mētes audiūt: exuberāte grā vnguēto diuini amoris
vsq; ad summū replent. **E**tiam multoz nūc corda q̄ prius
fuerāt vacua vascula vnguēto spirit⁹ plena sunt. q̄ ex pau
citate olei solūmodo ifusa videbāt. **Q**đ dñi alijs atq; alijs
dat: et ab auditorib⁹ fides accipit: s̄repta mulier videli
cet sancta ecclesia sub creditoris sui iā debito nō tenet. **S**e
quit. **E**t man⁹ hoīs sub pēnis eoz in q̄tuor p̄tibus. **P**os
sunt b̄ in loco q̄tuor partes mūdi accipi. scilicet oriēs. oc
cidens. meridies. et septētrio. qz sanctorū prediciō aucto
re deo in cūctis mūdi p̄tibus ē egressa. **P**ossum⁹ etiā per
quattuor p̄tes principales q̄tuor virtutes accipe: ex quib⁹
bus reliq; virtutes oriūtur. videlicet prudentiā. fortitudi
nem. iusticiā. atq; tēperantiā. **Q**uas nimirū virtutes tunc
veraciter accipim⁹: cum earū ordinē custodim⁹. **P**rima

Textus.

Liber primus.

quippe prudētia. secūda fortitudo. tertia iusticia. quāta
temperātia est. Quid enī pdesse pōt prudētia si fortitudo
desit? Scire etenī cuiq; qđ non pōt facere: pena magis q̃
virtus est. Sed qđ prudēter intelligit qđ agat: et fortiter agit
qđ intellexerit / iam pculdubio iustus est: s; eius iusticiā
temperātia sequi d; . Quia plerūq; iusticia si modū nō h; :
in crudelitatez cadit. Ipsa ego iusticia vere iusticia est / q̃
se tēperātie freno moderat. vt in zelo quo qsq; feruet sit eti
am tēperās: ne si plus ferueat pdat iusticiam cui? seruare

Predica- moderamina ignorat. Que autē sunt sanctorū predicatorū
torum du- vite. actiua scilicet: et cōtēplatiua. Sed actiua prior est tē
plex vita. pore q̃ cōtēplatiua. qz ex bono opere tendit ad cōtēpla
tionē. Cōtēplatiua autē maior est merito q̃ actiua. qz hec
in vsu p̃sentis opis laborat. illa vero sapore intimo ṽturā
iam requiē degustat. Quid itaq; p man? nisi actiua: et qđ
per pēnas nisi cōtēplatiua vita signat? Man? ergo hoīs
sub pēnis eorū est: id est virtus opis sub volatu cōtēempla
tionis. Qđ bene in euāgelio due ille mulieres designant:

Luce. v. martha scilicet et maria. Martha etenī satagebat circa fre
quēs ministeriū. Maria autē sedebat ad pedes dñi: et ver
ba eius audiebat. Erat ergo vna intēta operi: altera cōtē
plationi. Vna actiue seruiebat per exterius ministerium:
altera cōtēplatiue p suspēsiōnē cordis in verbū. Et q̃uis
actiua bona sit: melior tamen est cōtēplatiua. qz ista cum
mortalī vita deficit: illa & in īmortalī vita pleni? excre
scit. Vñ dicif. Maria optimā partē elegit que nō auferet.

Ibidem. ab ea. Prigif actiua minor est merito q̃ cōtēplatiua. re
cte nūc dicif. Man? hoīs sub pēnis eorū. Nā et si p actiua
boni aliquid agim?: ad celestē tñ desiderii per cōtēplati
uam volam? Cū et apud moysen actiua seruit? cōtēpla
tiua autē libertas vocat. Et cū vtraq; vita ex dono sit gra
tie: q̃ diu tñ inter primos viuim? / vna nobis in necessita
te est: altera in volūtate. Quis enī cognoscēs deū ad eius
regnū ingredif: nisi prius bene operet? Sine cōtēplatiua
ergo vita intrare possunt ad celestē patriā: qui bona q̃ pos
sunt operari nō negligūt. Sine actiua autē intrare nō pos
sunt: si negligunt bona operari q̃ possunt. Illa g̃ in necessi

tate: hec in volūtatē est. Illa in seruitute: ista in libertate.
 Hinc est enī qđ ad moysen dicit. Si meris seruū hebreū **Exo. xxi.**
 sex añis seruiet tibi. in septimo egrediet liber gratis. Cū
 quali veste intrauerit: cū tali exeat. Si habens vxorem: et
 vxor egrediet simul. Sin autē dederit illi dñs vxorē et pe-
 perit filios et filias: mulier et liberi ei⁹ erūt dñi sui. ipse ho-
 eribit cū vestitu suo. Qđ si dixerit seru⁹. diligo dñm meū:
 et vxorē ac liberos nō: egredietur liber. offerat eū dñs dijs:
 et applicabit ad ostiū et postes. perforabitq; aurem eius
 subula: et erit ei seruus in seculū. Paulolati⁹ testimoniū
 dedim⁹ vt distinctionē seruitutis atq; libertatis in vtraq;
 vitam ostrem⁹. Sed onerosum esse non debet: si hoc expo-
 nēdo exeqmur: vñ ista qđ dixim⁹ affirmem⁹. Hebre⁹ enim
 trāsīēs interpretat. Et seru⁹ hebreus emitur: qñ vnusq; q;
 qui tā ab hoc seculo mēte trāsīt: seruitio omnipotētis dñi
 subdit. Ille etenī vere deo seruire appetit: qđ ab hoc seculo
 mēte trāsire didicerit. Sic moyses trāsīuit: vt videret vt-
 sum. Sic dauid cū videret impiū exaltatū et eleuatū super ps. xxxvi.
 cedros libani trāsīuit: et ecce nō erat. Prīnquoz potenti-
 as esse magnū aliqđ fortasse credim⁹: nisi ad permanens
 seculū mente trāseam⁹. Seru⁹ ho hebreus emptus sex an-
 nis seruire precipitur: ita vt in septimo liber exeat gratis.
 Quid enī per senarium numerū: nisi actiue vite perfectio
 designat. Quid per septenariū: nisi cōtēplatiua exprimi-
 tur. Sex ergo annis seruit⁹ septimo egredietur liber: qui per
 actiua quā pfecte exhibuerit ad cōtēplatiue vite liberta-
 tē transit. Et norandū qđ gratis liber egredit. qz hī postq;
 oia fecerint: dicūt se inutiles seruos. eis pculdubio sicut
 ipsa actiua fuit ex munere: ita erit ex gratia etiā prēplati-
 ua: cū quali veste intrauerit: cū tali exeat. qz omnino necesse
 est vt vnusquisq; nostrū in hoc qđ icipit pleueret. atq; vsq;
 ad finē operis in ea quā inchoauit intētiōe pduret. Ille
 quippe ad cōtēplatiuā transit: qđ in actiua vita intētiōis
 sue vestē ad deteriora nō mutauerit. Et sunt nōnulli qđ pri-
 usq; omnipotētis dei seruitio in scā cōuersatione sociant:
 iam bona opera diligūt. Sūt ho alij qui bona opa postq;
 ad seruitiū omnipotētis dei venerint: discūt. Qui ergo ope

Liber primus

iii. reg. ij.

rationē bonā et priuſq; ad dei ſeruitiū veniret habere ſtu-
duit: bebreus ſeru? cuꝝ vxore emptus eſt. Et plerūq; iſ q̃
talis eſt poteſt ad cōtēplatiuā vitā trāſire / ⁊ tñ actiuā non
deſerere. **Q**ñ ⁊ illic ſubdit. **S**i habēs vxorē / et vxor egre-
diat ſimul. **C**ū eo enī ad libertatē et vxor egredit: qñ iſ q̃
ad cōtēplationē puenit: etiā foris actionē boni operis qua
pdeſſe poſſit alijs nō relinquit. **S**i autē dñs dederit illi
vxorē: et peperit filios ⁊ filias mulier: ⁊ liberi ei? erūt dñi
ſui. ipſe vero exhibet cū veſtitu ſuo. **S**eruo empto dñs dat
vxorē: cū p̃dicator quiſq; eū quē iuri oipotētis dei manci-
pauerit bone actioni p̃iungit. **H**ā ⁊ p̃dicatores dñi vocā-
tur: ſicut heliſeo p̃phete de p̃dicatore ſuo dicit. **S**cis qđ
dñs tuus tollat a te. **V**xor vero ſui emptitij filios ⁊ filias
parit: qñ bona actio fortes vel teneros fruct? generat. **S**z
mulier q̃ a dño data eſt eidē dño cū filijs remanet. **I**pſe hō
ſeru? exit cū veſtitu ſuo. qz bona actio vel eiꝝ dē bone acti-
onis fruct? p̃dicatozis mercede reputātur. **I**pſe hō in de-
ſiderij ſui intētiōe perdurās: p̃ ſupernā grātiā ad cōtē-
plationē liber egredit. **A**d ſi dixerit ſeruus: diligo dñm
meū et vxorē ac liberos: nō egrediar liber. **S**eru? dñm ſuū
diligat qñ p̃dicatozis verba ſollicita mēte cuſtodit. **V**xor
rem quoq; amās et liberos liber egredi recuſat: qñ actiuā
vitā eiꝝq; fruct? diligēs trāſire ad cōtēplatiuā non vult.
qz bona ſe opera habere in miniſterij ſui ſeruitute cōſide-
rans: ad libertatis quietē recuſat ſecedere. **S**z offerat eū
dñs dñs et applicet ad oſtiū et poſtes: et p̃forē aurē eiꝝ
ſubula vt ſit ei ſeru? in ſeculū. **I**s enī qui in actiuā diſpo-
ſuit vitā p̃durare a dño dñs offert: qñ a p̃dicatore ſuo anti-
quozū patrū dictis imbuit / qui nobis in viā omnipotētis
dñi ſacerdotes fuerūt. atq; ad oſtiū et poſtes tabernaculī
ducit: vt de ingreſſu celeſtis habitaculī alius aliqd audi-
at / ⁊ tremēdi iudicij diē ſubtiliter agnoſcat: ne p̃ bona opa
q̃ facit placere hoibꝝ appetat. **S**icq; auris ei? ſubula p̃-
forat dñm mens illi? timoris dei ſubtilitate p̃cutit: vt verbī
acūmine trāſſigat omne qđ agit nouerit ingreſſum regni
ſemp attēdere: ⁊ qñ ab oſtiō ⁊ poſte tabernaculī p̃foratam
aurē portare / q̃ erit ſeru? in ſeculo vt eſſe poſſit ſeculū liber

possit. In seculo etenim seru⁹ est: q̄ per actiua vitā hoib⁹ ser
uire dū posuit: vt post p̄sens seculū ad libertatē verā vale
at puenire. **De** quā paulū dicif. **P**ri ip̄a creaturalibera: **Ro. viij.**
bitur a fuitute corruptionis in libertatē glorie filioꝝ dei.
Ascetenim in nobis vera libertas erit cū ad gloriā filioꝝ
dei adoptio nostra puenierit. **N**ūc veronō solū actiua vita
inseruitute est: sed ipsa quoq̄ cōtēplatio qua sup nos rapi
mur libertatē mētis adhuc pfecte non obtinet: sed imitat.
q̄ illa q̄es intima in enigmate videt. **I**psa tñ in quātalibz
sit cōtēplationis angustia actiua vita iā valde est latior
atq̄ sublimior / q̄ ad quādā mētis libertatem trāsīt. tp̄alia
nō cogitās: sed eterna. **P**ri itaq̄ cōtēplatiua vita ad sup̄to
ra et volat: z actiue vite supest quadā (vt ita dicā) dignita
te securitatis sue apte nūc dicif. **E**t man⁹ hois sub pēnis **Textus.**
eozū. **S**in vero hoc in loco hō redēptoz noster accipif: ma
nus hois sub pēnis eoz est. q̄ nisi dñs hō fieret qui mētes
p̄dicantiū ad celestia subleuasset: ulla q̄ apparēt aīalia non
volarēt. **N**ec imerito man⁹ hois esse sub pēnis dicif: q̄ de
eodē redēptore nostro scriptū est. **Q**ui cū sit splēdor glie z **Hebre. j.**
figura substātie ei⁹: portās q̄ oīa. **E**ius ergo manus corda
nra portat. ei⁹ manus in cōtēplatione nos subleuat. **N**isi
enī vt dictū est oīporēs x̄bū ppter hoies hō fieret: huma
na corda ad cōtēplandā x̄bi excellētā nō volarēt. **I**nde ḡ
excellētiē sunt hoīm mētes: vñ inter hoies apparuit hu
milis de⁹. **D**icā itaq̄ de sc̄ris aīalib⁹. **E**t man⁹ hois sub **Textus.**
pēnis eoz. **D**e quib⁹ adhuc subdit. **E**t facies z pēnas per
quattuor p̄tes habebāt: iūcteq̄ erāt pēne eoz alterius ad
alterū p̄ q̄ttuor p̄tes. **F**acies et pēnas habēt: q̄ in cunctis
mūdi regionib⁹ p̄dicātes demōstrāt quicqd de hūanita
te: q̄cqd de diuinitate nri redēptoris sentiūt. **P**ri dñi incar
natū deū vbiq̄ p̄dicāt: in q̄ttuor mūdi ptib⁹ faciē demon
strant. **D**ūq̄ eū esse vñ cū p̄re z spū sc̄to annūciant: vbiq̄
pēna p̄tēplationis volāt. **Q**uoz pēne iūcte sunt alteri⁹ ad
alterū. q̄ oīs eoz x̄tus: omīsq̄ sapiētia qua ceteros hoies
p̄tēplatiōis sue volatu trāscendūt: vicissim sibi in pace at
q̄ vnanimitate cōiungūt. **Q**ñ scriptū est. **Q**ue desursū est **Jaco. iij.**
sapiētia: primū quī dē pudica est / deinde pacifica. **Q**ñ et

Liber primus.

Marci. ix. eisdē suis p̄dicatorib⁹ veritas dicit. **H**abete in vobis sal:
et pacē habete iter vos. **P**ēna g̃ aīaliū alteri⁹ ad aliter iū:
git. q̃ sanctoꝝ p̄dicatoꝝ virt⁹ atq; sapiētia: vicissim sibi
in charitatis atq; p̄cordie pace sociat. **P**ēna autē alteri⁹

Textus. ab altero diuisa esset: si in hoc qđ vnusq; in sapiētia euo:
lat: habere pacē cū altero recusaret. **S**equit. **N**ō reuer:
batur cū incederēt: sed vnusq; ante faciē suā gradiebat.
Pēnata aīalia videlicet p̄dicatores scī cū incedūt mīme
reuertūtur. q̃ sica terrenis actib⁹ ad spiritalia p̄transeūt:
vt ad ea q̃ reliquerunt: vltiori⁹ nullaten⁹ reflectant. **Q**uasi
enī p̄ quādā viā eis incedere est mēte ire semp ad meliora

Auce. ix. **P**er semetip̄am vitas dicit. **N**emo mittēs manū in ara:
trū et aspiciens retro: aptus est regno dei. **M**anū q̃ppe in
aratrū mittere est: q̃si p̄ quēdā cōpūctionis vomerē ad p̄:
ferendos fruct⁹ terrā sui cordis apire. **S**ed retro post ara:
trū aspicit: qđ post exordia boni operis ad mala reuertit qđ
reliquit. **Q**đ q̃ electis dei minime p̄tingit: recte nūc p̄ p̄:

Textus. p̄betā dī. **N**ō reuertebant cū incederēt. **Q**ui cur nō reuer:
tant: indicat cū subiūgit. **U**nūquodq; aī faciē suā gradie
bat. **A**ntenos enī eterna sūt: post nos t̄palia. **Q**uā illa p̄gē:
tes iuenim⁹: et ista recedētes q̃si post dorsū relinqm⁹. **U**nū
et magnū illud pennatū aīal dicebat: qđ vsq; ad celi tertiū
secreta volauerat. **U**nū x̄o qđ retro oblit⁹ in ea qđ sunt aī ex:

Phil. iij. tendēs me: sequor ad palmā sup̄ne uocationis. **I**n āterio:
ra et enī extētus eoz qđ retro sunt oblit⁹ fuerat. q̃ t̄palia de:
spiciēs: sola qđ sunt eterna q̃rebat. **A**n faciē g̃ suā gradiunt
sc̄tā aīalia: q̃ et ea qđ reliquerūt nullo iā appetitū respiciūt:
et in eternis qđ appetūt sub p̄emplationis sue oculos boni
opis pedē ponunt. **Q**uisq; itaq; iā aī faciē suā ambulare
decreuerit: magna ei p̄sideratiōe p̄slandū est qđ aliter re:

Textus. tro respiciē ex ope atq; aliter ex cogitatiōe. **S**ūt enī qđā
q̃ magna deliberāt et p̄ctōꝝ suoz cōscīj multa ex his qđ pos:
sident egenis distribuere tractāt: vt culpas suas ante dei
oculos misericordie viscerib⁹ redimāt. **I**taq; hec opari in:
choant. et plerūq; cū operant paupertatis timor eoz animū
cōcutit. atq; timētes ne egeāt erga egētes tenaces sūt: se:

seque ab ea quā ceperāt bona opatione suspēdūt. **¶** Hi nimirū
incedētes reuersi sūt. qz ante faciē suā ambulare noluerūt
¶ Contra quos recte p salomonē dī. **Propter frig⁹ piger ara** **Prover.**
renoluit. mēdicabit g⁹ estate z nō dabit ei. **¶** Qui enī nūc p-
pter pauorē mētis atqz torporē bene opari negligit: cū sol
iustitie in iudicio velut in estate claruerit / mendicabit vītā:
sed nō accipit. qz ppter illā bona opari ptepsit. **¶** Ali⁹ despe
ctis carnis desiderijs cūcta relinqre: z oī potēt⁹ de se sub
dere seruitio ptractat. seqz ipm restringere sub cōtinētie z
castitatis freno deliberat. **¶** S3 cū cecidisse alios etiā post
castitatē cōspicit: hoc ipsum facere qd deliberat ptimefcit
¶ Itqz vt retro p cogitationē redeat: q ad anteriora respici
ens: iā mētis gressib⁹ ad alta ibat **¶** De quo bñ p salomonē
dī. **¶** Qui obfuit vētū: nō seminat. z q pōderat nubes: nūqz
metet. **¶** Qēti qppe noīe malign⁹ spūs q mētē tētationib⁹
impellit. **¶** Nubis hō appellatione pctōr expmī: q tētatio
nis impulsione cōmouet. **¶** Qui g attēdit ventū nō seminat. z
q cōsiderat nubes nūqz metit. **¶** Qz is q tētationes maligni
spūs metuēs z iniquoz lapsus cōspiciēs semetipm despe
rat. neqz nūc exerceat in bono semine opis: neqz post reficē
de munere iuste retributionis. **¶** Sūt hō nonnulli q bona q:
dem q nouerūt operātur: atqz hēc operātes meliora deli
berant. sed retractātes meliora q deliberāt imutāt. et qdē
bona agūt q ceperāt. sed a meliorib⁹ q deliberauerant suc
cūbūt. **¶** Hi nimirū añ humana iudicia stare vident⁹ in ope
sed añ oī potētis dei oculos ceciderūt in deliberatiōe. **¶** Cū
fit plerūqz vt bonū opus eoz min⁹ deo placeat. qz cū pauo
re mentis in meliori gradu deliberationis incōstanter po
nitur: hoc ipsa cogitatiōis incōstantia accusat. **¶** Sed quia
perfecti quicqz magnae discretionis subtilitate conspici
unt: ne ad deteriora vnqz vel in opere vel in cogitatiōe de
labantur: qstūm quorūdie proficiant incessanter pensant.
¶ Recte de his dicitur. **¶** Non reuertebantur cū incederent: **¶** **Textus.**
sed vnūquodqz añ faciē suā gradiebat. **¶** Inter hec igit⁹ pōi
derare libet nos ad ista tractāda. q sum⁹ vnde venimus. z
vsqz ad que sacri eloquij mysteria pscrutāda subleuamur
¶ Certe in antiquis parētibz nris cultores idolorū fuim⁹.

Liber primus

Esai. v.

Sed ecce p spiritū grē xba iā celestia rimamur. **¶** Hic hoc nobis: **¶** Impleuit redēptor hūani gñis qđ p pphētā vixit. **¶** Et deserta in vbertatē versū: aduene comedent. **¶** Hec quippe pphetarū dicta deserta apud iudeos fuerūt. qz p intellectū mysticū ea excolere inq̄redo noluerūt. **¶** Nobis autē in vbertatē versa sunt. qz et iuxta hystoriā visiōis dicta largiēte deo mētī nře spiritaliter sapiūt. et iam aduene comedimus: q̄ ciues legis māducare noluerūt. **¶** Sint gratie vni genito. sit laus eterne sapiētie. **¶** Qui viuūt et regnat etc.

Semelia quarta.

Similitudo autē vult⁹ eorū: facies hoīs et facies leonis a dextris ip̄sorū q̄ttuor facies autē bouis a sinistr⁹ ip̄orū quattuor. et facies aquile desup ip̄orū quattuor: et facies eorū et pēne eorū extēte desup. **¶** Due penne singulorū iūgebant. et due tegebāt corpa eorū. **¶** Et vnūquodqz eorū corā facie sua ambulabat.

Textus.

¶ Et sanctū pphetie spiritū pēnata aīalia subtiliter describunt: vt p hec euāgelistarū significari psonas ip̄a nobis subtilitas discretiōis aperiat. **¶** Nihilqz sermo dei nřo intellectui dubietas relinquat. **¶** Ecce enī dicit. **¶** Similitudo autē vult⁹ eorū facies hominis: et facies leonis a dextr⁹ ip̄orū quattuor. **¶** Facies autē bouis a sinistris ip̄orū quattuor. et facies aquile desup ip̄orū quattuor. **¶** Qđ enī quattuor hec pēnata aīalia sc̄tōs q̄ttuor euāgelistas designēt: ip̄a vnus cuiusqz libzi euangelici exordia testant. **¶** Nā qz ab hūana gñatiōe cepit: iure hominē matheus. **¶** Qz p clamorē in deserto: recte designat per leonē marcus. **¶** Qz a sacrificio exorsus est: bene p vitulū lucas. **¶** Qz hō a diuinitate verbi cepit: digne p aquilā significat iohannes: q̄ dicit. **¶** In pncipio erat x̄bū. et x̄bū erat ap̄s deū. et deus erat x̄bū. **¶** Qđ in ip̄a diuinitatis substantia intēdit: quasi more aq̄le oculos i solē fixit. **¶** S; qz electi oēs mēbra sunt redēptoris nři. ip̄e autē redēptor noster caput est oīum electorū: p hoc q̄ mēbra ei⁹ figurata sunt. nihil obstat

Iohan. j.

si etiā in his oib⁹ ⁊ ipse signet. Ipe enī vnigenit⁹ dei fili⁹
 veraciter fact⁹ est homo. ipe ī sacrificio nre redēptiōis di
 gnatus est mori vt vitulus. ipe p virtutē sue fortitudinis
 surrexit vt leo. Leo etiā aptis oculis dormire phibet. qz
 in īpa morte in q ex hūanitate redēptor n̄ dormire potu
 it ex diuinitate sua immortalis pmanēdo vigilauit. Ipe
 etiā post resurrectionē suā ascēdēs ad celos: in supioribus
 est eleuatus vt aquila. Toti ergo simul nobis est. qz ⁊ na
 scēdo hō. ⁊ moriēdo vitul⁹. ⁊ resurgēdo leo. ⁊ ad celos ascē
 dēdo aquila fact⁹ est. Sed qz p hec aīalia euāgelistas q̄ttu
 or: ⁊ sub eoz specie simul pfectos oēs iam supius significa
 ri dixim⁹. restat vt quō vnusquisq electorū istis aīaliūz vi
 sionibus exp̄mat: ostēdamus. Dis etenim electus atqz in
 via dei pfectus: ⁊ homo. ⁊ vitulus. ⁊ leo simul ⁊ aquila est.
 Homo enī rōnale est aīal. Vitulus autē ī sacrificio mactari
 solet. Leo hō fortis est bestia. Sicut scriptū est. Leo fortis
 sim⁹ bestiā: ad nullius pauebit occursum. Aquila ad sub
 limia euolat: ⁊ irruerit oculos solis radijs intēdit.
 Dis itaqz q̄ in rōne pfectus est: hō est. Et qm̄ semetipm̄ ab
 huius mūdi voluptate mortificat: vitulus est. Qz hō īpa
 sua spōtanea mortificatiōe cōtra aduersa oīa fortitudinē
 securitatis habet. Quī scriptū est. Iustus autē qm̄ leo confis
 cōr. dēs absqz terrore. leo est. Quia vero sublimiter cōtēplatur
 ea q̄ celestia atqz terrena sunt: aquila est. Igitur qm̄ iustus
 quisqz p rationē hō. p sacrificiū mortificationis sue vitu
 lus. p fortitudinē securitatis leo. p p̄tēplationē vero effici
 tur aquila: recte p hec sancta aīalia signari vnusquisqz pfe
 ctus pōt. Qd̄ idcirco dicimus vt ea que de quattuor aīali
 bus dicta sunt: p̄tinere quoqz etiā ad pfectorū singulos de
 monstremus. Magna nobis de eis dē euāgelistis ⁊ sctis
 p̄dicatorib⁹ q̄stio orit̄: cur hō ⁊ leo a dextris ipoz q̄ttuor
 vitulus hō a sinistris ipoz q̄ttuor esse phibet? Neqz enim
 sine mirā rōne est: cur duo illa a dextris: ⁊ vnū hoc eē a sin
 istris dicat. Et rursum q̄rendū: cur aq̄la hō a dextris vel si
 nistris: sed desup ipoz quattuor esse mēorat. Quas itaqz
 nobis quēstiones obiecim⁹: quas oportet vt aperiēte dño
 dissoluām. Nō igit̄ ⁊ leo a dextris vitulus hō a sinistris

Liber primus.

esse phibet. **I**n dextris etenim leta: a sinistris vero tristitia habemus. **U**n in sinistrum nobis esse dicimus: hoc quod aduersum esse dubitamus. **E**t sicut profari sumus: per homines incarnationis per vitulum passio. pleonem vero auctoris nostri resurrectionis designat. **D**e incarnatione autem unigeniti filii quare redempti sumus: omnes electi letati sunt. **D**e morte vero illius ipsi electorum primi sancti apostoli confortati: quod iterum de eius resurrectione gaudii sunt. **22** eius et natiuitas et resurrectio letitiam discipulis prebuit: quod eius passio pristinauit. homo et leo a dextris. vitulus vero a sinistris eius fuisse describitur. **I**psi namque euangeliste sancti de eius humanitate gaudii sunt. de eius resurrectione confirmati. quod de eius passione fuerat pristinauit. **H**omo ergo et leo eis a dextris est. quare redemptoris nostri eos incarnatio viuificauit: resurrectio confirmauit. **S**ed vitulus a sinistris. quare mors illius eos ad mentis impis in fidelitate prastrauit. **P**ure autem locus aule non iuxta: sed desuper esse describitur. quare siue per hoc quod eius ascensionem signat: seu quare verbum patris deum apud patrem esse denunciat super euangelistas ceteros virtute contemplationis excreuit. cum quibus et si simul de eius deitate loquitur: habet cum omnibus subtiliter contemplatur. **S**ed si aquila cum tribus alijs adiuncta: quattuor animalia esse memorantur: nimirum quod desuper ipsorum quattuor esse describitur nisi quare iohannes per hoc quod in principio verbum vidit etiam super semetipsum transiit. **N**am nisi et se transisset verbum in principio non vidisset: **Q**ui ergo et semetipsum transgressus est: non iam solummodo super tria: sed adiuncto et se super quattuor fuit. **S**equitur. **E**t facies eorum et pene eorum extende desuper. **F**acies et pene desuper describuntur. quare omnis intentio: omnisque contemplatio sanctorum super se tendit: ut illud possit adipisci quod in celestibus appetit. **S**ive enim bono operi: siue vero inuigilet contemplationis: tunc veraciter hoc quod agit bonum est: quoniam ei concipere concupiscit a quo est. **N**am qui bona agere videtur: et per hec non deo sed hominibus placere desiderat: intentionis sue faciem deorum premit. **E**t quod idcirco in sacro eloquio ea quod diuinitas sunt contemplatur. ut per hoc quod intelligit occupari ad questionem possit. quare non dulcedine quod sit beatitudinis satiari appetit sed deo cuius videri: iste nimirum intellectus sui penas desuper non extendit. **S**ed quoniam sensus sui vigilanti in terreno appetitu occu-

Lectus.

par: pēnas quas subleuare in altū: et quibus subleuati ipse
 poruit in imis deponit. Qua in re pēsandū est ut omne bo-
 num qđ agit: per intētionē semp ad celestia leuet. Qui enī
 per bona qđ facit terrenā gloriā cōcupiscit pēnas suas et fa-
 ctem suā deorsum depmit. **Hinc** enī p pphētā de qbusdā
 dicit. **Victimas** in pfundū deferēbāt. **Quid** enī sūt lachri-
 me orōnis: nisi victime oblatōis nostrē? **Sicut** scriptū est.
Sacrificiū deo spūs tribulat. **Et** sunt nōnulli qđ idcirco
 se in pcelamētis afficiūt: ut aut terrena cōmoda acq̄rant:
 aut hoībus sc̄ti esse videant. **Quid** isti: nisi victimas in p-
 fundo deferūt? **Qui** p b qđ in imo sunt q̄ requirūt: orōnis
 sue sacrificiū deorsum deponūt. **Electi** aut quia et in bono
 ope oīpotenti deo placere appetūt: et p tēplationis gra-
 tiam eternā iā beatitudinē degustare cōcupiscūt: facies et
 pēnas desup extēdūt. **Sequit.** **Due** pēne singulorū iunge-
 bant: et due tegebant corpa eorū. **Dictū** fuerat. **Et** facies et
 pēne eorū extente desup. atq; mor subiectū est b qđ ptuli-
 mus. qz due pēne singulorū iungebant. **Ubi** apte itelligit
 qz extēdebant desup et iūgebant. **due** vero tegebāt corpa
 eorū. **Quid** aut pēne aīaliū: nisi ale noīant? **Qua** in re no-
 bis diligēti pscrutatiōe querēdū est: que sint q̄ttuor pēne
 sanctorū: ex qb? due supius extēse iūgunť. **due** vero eorū cor-
 pora ptegunt. **Si** enī vigilāter aspiciūť. q̄ttuor esse virtu-
 tes inuenim? q̄a terrenis actib? omne pēnatū aīalleuant.
 in futuris videlicet amor / et spes. de p̄teritis aut timor / et
 pnia. **Pēne** ergo sibi met iūcte supius extēdunt: qz sancto **Amor** et
 ruz mētē amor et spes ad supna eleuāt. **due** apte quoq; cō-
 iuncte noīant: qz electi. pculdubio et amant celestia q̄spe: mētē ele-
 rant: et sperāt q̄ amāt. **due** vero corpa cōtegunt: qz timor et uant ad su-
 penitētia ab oīpotētis dei oculis eorū mala p̄terita abscon-
 dunt. **due** itaq; ut dictū est pēne iūgunť sursum qm amor et
 spes electorū corda ad supiora eleuāt: ad celestia suspēdūt.
due aut pēne tegūt corpa: qm eorū mala p̄terita a cōspectu
 eterni iudicis timor et pnia abscondunt. **In** eo enī qđ se pec-
 casse meminerūt qz ptimescūt et deslēt: qđ aliud q̄ corpus
 cooperiūt. **Qui** facta carnalia p supducta bona opa a di-
 stricto examine abscondūt. **Scriptū** q̄ppe est. **Beati** quorū **Ps. xxxi.**

Libri primus

**Iob. xxx-
ix.**

**Phil. j.
Phil. iij.**

i. Cor. ix.

i. Cor. xxv

remisse sūt iniquitates: et quorū recta sunt peccata. Peccata enī tegim⁹: cū bona facta malis actib⁹ supponim⁹. Omne enī qđ operit⁹: inferi⁹ ponit. et h̄ vnde operit⁹: desup ducit. Quādo ergo abdicam⁹ mala qđ fecim⁹ et eligim⁹ bona qđ faciam⁹: qđ tegim⁹ ei rei supducim⁹ quā erubescim⁹ videre. Quālibet enī scī viri in hac adhuc vita sunt: habent tñ qđ ante dei oculos opire debeāt. Et oīno est ipossibile vt aut in ope: aut in locutiōe: aut in cogitatiōe nunq̄ delinquāt. Et tñ et beat⁹ iob qđ pfecta quidē hoībus dixerat. dei tñ vocē audiēs: seq̄ ip̄az de ipsa sua pfecta locutiōe rephēdēs dicebat. Manū meā ponā sup os meū. In manu qđpe opatio: iore locutio est. Manū ergo sup os ponere est: pcta locutionis p virtutē boni opis tegere. Liber fratres charissimi ad hui⁹ rei testimoniū magistrū gētū vocare: q̄liter sanctū illud aīal alis q̄ttuor imitat̄ aspicere: ex q̄b⁹ duab⁹ ad supiora euolat. duab⁹ vero pēnis corpus ptegit. qz pterita q̄egerat: abscondit. Et ideam⁹ igit̄ quātus hūc amor ad celestia eleuet. Mihi viuere xp̄s est: et mori lucrū. Cognoscamus quāta spe ad supiora tollit. Ista cōuersatio in celis est. vñ etiā saluatore expectam⁹ iesum xp̄m dñm nostrū. Et ideam⁹ si et in tātis virtutib⁹ posit⁹ adhuc timet. Castigo corpus meū et seruituti subijcio: ne forte cū alijs predicaueri: ipse reprob⁹ efficiar. Cognoscam⁹ si hūc malafecisse penitet. Ego minim⁹ ap̄lorū sum: qđ non sū dign⁹ vocari ap̄lus. qz psecut⁹ sum eccliam dei. In cui⁹ verbis quod aliud qđ duricia n̄re mētis accusatur. Et ipse plāgit quid ante baptisina pmiserat. nos h̄o et post baptisina multa cōmisim⁹: et tñ flere recusam⁹. Quattuor itaqz pēnis sancta aīalia vtunt. qz et p amorē et sp̄e ad celestia euolāt: et per timorē et penitentiā facta in se illicita deplorāt. Sed qz dictū est due pēne singulorū iūgebant: hoc fortasse itelligit qđ nō pennas pprias eleuāres iungāt. sed vni⁹ ad alterum pēne iuncte sūt: vt pēne videlicet eleuate vicissim sibi in cōiunctione p̄cordēt. Qua in re q̄stio orit̄. qz si due pēne q̄ eleuant amorē et sp̄e. due h̄o qđ corpa cōtegūt: timorē et penitentiā designāt. cur due q̄ extēse sunt dicunt esse iuncte: et due qđ corpus ptegūt nō dicūt. Et hac i re facilis largiēte

dñō ratio occurrit: q̄ sanctorū pēne p̄fecte sūt amor et spes. due hō pēne q̄ corpa p̄tegūt: sibi metipsis ad alterutrū cōiuncte nō sūt: timor et p̄nia. **¶** Paulus enī p̄ lapsu carnis: timēdo et penitēdo affligit. **¶** Petrus casuz p̄tidie flevit amare. **¶** Paulus i se crudelitate p̄terite persecutiōis plāgit. **¶** P̄s tñ vnā patriā appetit. ad vnū auctore oīm peruenire festi nāt. **¶** Due ḡ singulorū pēne cōiuncte sunt: et due nō sunt. q̄ p̄ amore et sp̄e vnū est qd̄ desiderāt: s̄ per timore et p̄niam diuersum est qd̄ deplorāt. **¶** Sequit̄. **¶** Et vnū qd̄q̄ eorū corā fa **Textus.**
cie sua ābulabat. **¶** Pictus superi⁹ fuerat. vnūq̄q̄ eorū ante facie suā gradiebat̄: nūc aut̄ dicit. corā facie sua ābulabat. **¶** Ipsa itaq̄ repetita videt̄ esse snia. **¶** Sed q̄ corā in p̄senti dicimus: possum⁹ subtili⁹ inquirendo discernere: q̄ aliud sit ante facie ambulare: atq̄ aliud in p̄senti. **¶** Antefacie q̄ p̄ pe ambulare est anteriora appetere. **¶** In p̄senti hō ambulare est sibi metipsi absentē nō eē. **¶** Dis etenī iust⁹ q̄ vitā suā sollicit⁹ aspicit: et diligēter p̄siderat quātū quotidie in bonis crescat: aut fortasse q̄ru⁹ a bonis decreseat. iste q̄ se an se ponit: corā se ambulat. **¶** Quippe q̄ vigilāter videt vtrum surgat an desuat. **¶** Quisq̄ hō vite sue custodiā negligit. di scutere q̄ agit. q̄ loquit̄. que cogitat. aut despicit. aut nescit corā se iste nō ambulat. q̄ qualis sit in suis moribus vel in actibus ignorat. **¶** Nec sibi metipsi p̄ns est: q̄ semetipsū quotidie exq̄rere atq̄ cognoscere sollicitus nō est. **¶** Ille aut̄ hāciter se an se ponit: sibi q̄ in p̄senti est / q̄ se in suis actib⁹ tā q̄ aliū attēdit. **¶** Nā sunt multa p̄ctā que cōmittim⁹: s̄ idcir conobis graua nō vident̄. q̄ puato nos amore diligētes clausi nobis oculis in n̄ra deceptiōe blādimur. **¶** Unde fit plerūq̄ vt et n̄ra graua leuiter et primorū mala leuia gra uiter iudicem⁹. **¶** Scriptū quippe est. **¶** Erūt homies seipos **ij. Ibi. iij.**
amātes. **¶** Et scim⁹ q̄ vebemēt claudit oculū cordis: amor puat⁹. **¶** Ex quo fit vt hoc qd̄ nos agim⁹ et graue esse nō exstīnamus: plerūq̄ agat a p̄rio et nimis nobis detestabile esse videat̄. **¶** S̄ q̄re h̄ qd̄ in nobis vile eē videbat̄ graue eē videt̄ in primo: nisi q̄ nec nos sicut primū / nec primū cōspicim⁹ sicut nos. **¶** Si enī nos sicut primū aspicerem⁹ n̄ra rep̄hēnsibilia districte viderem⁹. **¶** Et rursum. **¶** Si primū
c iij

Liber primus.

Leui. xix.
Prover.
xx.

aspicerem⁹ vt nos: nuncq³ nobis ei⁹ actio appareret intole-
rabilis. q³ sepe fortasse talia egim⁹: et nil nos primo intole-
rabile fecisse putam⁹. Hoc male diuini metis n^{re} iudi-
cii corrigere p^r legis p^rceptu^m moyses studuit cu^m dixit. vt in-
stus deberet eē modi⁹: equusq³ sextari⁹. Hinc salomō ait.
Pondus et pondus. mēsurā et mēsurā: vtrūq³ abhomiabi-
le est apud deū. Scimus q³ in negociatorū duplici ponde-
re aliud maius: aliud min⁹ est. Nā aliud pōdus hūit ad qd³
pēsant sibi. et aliud pondus ad qd³ pēsant. primo. Ad vādū
pondera leuioza: ad accipiēduz vero grauiā pparāt. Dis-
itaq³ homo q³ aliter pēsat ea q³ sunt. primi: et aliter ea q³ sua
sunt. pondus et pondus h³. Vtrūq³ ergo abhominabile est
apud deū. q³ si sic. primū vt se diligeret: hūic bonis sicut
se amaret. Et si sic sicut. primū aspiceret se i malis sicut
primū iudicaret. Debemus ergo nosmetipos sollicitē sic
alios videre. nosq³ ipos vt dcm ē aū nos ponere: vt pēnata
aīalia incessanter imitātes nesciam⁹ qd agim⁹: corā facie
n^{ra} semp ambulem⁹. Peruersi autē sicut pauloante iā di-
xim⁹: corā facie sua nō ambulāt. q³ ea q³ agūt nunq³ cōside-
rāt. ad interitū tēdūt. in prauis actibus exultāt. De qbus
scriptū est. q³ letant cū malefecerint: et exultāt i rebus pesti-
mis. Sepe hō iust⁹ q³ eos aspicit deslet: s³ ipi freneticorū
more plāgunt et ridēt. Alij indigētib⁹ de reb⁹ pprijs mul-
ta largiunt. s³ cū occasiōis tps inuenerit indigētes oppri-
mūt: eosq³ qbus valuerūt rapinis deuastāt. Pōnūt aū oca-
los cogitatiōis sue bona q³ faciūt: et nō ponūt pessima q³ cō-
mittūt. Si videlicet corā facie sua nō ambulant. q³ si sibi-
metipis pntes essent: cūcta subtiliter q³ agūt viderēt: qua-
liter bona opa malis actib⁹ pdāt agnoscerēt. Sicut scptus
est. Et q³ mercedes cōgregauit misit eas in sacculū ptuluz
De ptulo quippe sacculo aliū de exit: qd aliū de mittit. q³ i
discrete mētes mercedē q³ ex bono ope acqrit nō aspiciūt
quō ex malo ope pdat. Ali⁹ castitatē corpis fuit. seq³ vigi-
lāter circūspicit: ne qd foris rep^rhēnsibiliter admittat. suis
cōtētus est aliena nō diripit: s³ tū in corde odiū fortasse
i. Johā. iij primū seruat. Et cū scriptū sit. Qui odit fratrē suū hōici-
da est. Cōsiderat q³ sit mūd⁹ foris i ope: et nō ppedit q³ sit

Prover.
ij.

Aggei. j.

i. Johā. iij

crudelis in mēte. Quid iste nisi sibi metipſi abſens eſt: q̄ in
cordis ſut tenebras ābulat ⁊ iſtat. Ali⁹ iā aliena non diri
pit. iā corp⁹ ab imūdia custodit. iā mēte pura primū vi
ligit. ⁊ maloz pteritoz cōſci⁹ lamēt⁹ ſe in p̄cib⁹ afficit. S⁹
ſinita p̄ce letat: de q̄b⁹ in h̄ mūdo gaudeat requirit: ⁊ tpali
bus gaudijs negligētē aīm dimittit. nec curat ne in eola
bz imaz mēſurā imoderata gaudia trāſeāt. Fitq; vt bonū
mīme ridēdo pdat: q̄d plāgē dolucratuſ eſt. Sic itaq; co
rā facie ſua nō ambulat: q; dāna q̄ patit⁹: cōſpicere recuſat
Scriptū quippe eſt. Cor ſapiētū vbi triſticia eſt ⁊ cor ſtul Eccl̄s. vii
tozū vbi leticia. In cunctis ergo que agim⁹: diligētē noſ
metipſos cōſpicere interi⁹ exteri⁹q; debem⁹: vt pennata
aīalia ſeqūtes nobiſmetipſis preſentes ſimus: ⁊ corā fa
cie noſtra ſemp ambulem⁹. habētes adiutorē vnicū patris
ieſum xp̄m dñm noſtrū. Qui cū eo viuīt ⁊ regnat in vniuer
ſa ſpūs ſcti de⁹. per oīa ſecula ſeculoz. Amen.

Comelia quinta.

Vbi erat ipet⁹ ſpūs: illuc gradiebantur
nec reuertebant cū ābularet. Et ſilitu
do aīaliū ⁊ aspect⁹ eozū quaſi carbonū
ignis ardētū. ⁊ q̄ſi aspect⁹ lāpadarū. Nec erat
viſio diſcurrēs in medio aīaliū ſplēdor ignis et
de igne fulgur egrediēs. Et aīalia ibāt ⁊ reuer
tebātur in ſilitudinē fulguris chozuſcantis.

Quā mira eſt pfunditas eloquioz dei. libet huic
intēdere: libet eius intima grā duce penetrare.
Panc quotiēs intelligēdo diſcutim⁹: q̄d aliud
q̄ ſiluarū opacitatē ingredimur: vt in ei⁹ refri
gerio ab hui⁹ ſeculi eſtib⁹ abſcōdamur. Ibi viri diſſimas
ſniaz herbas legēdo carpi⁹: tractādo ruminam⁹. In ea
locutione q̄ ad vos fratres h̄mī nudi uſteri⁹ facta eſt: qua
liter oſtēſa aīalia vel redēptorē noſtrū: vel q̄tuor ei⁹ euā
gelīſtas atq; pfectos oēs ſignificent dictū eſt. Quoz vide
licet aīaliū adhuc ſubtili⁹ x̄tus exprimit⁹: vt ad eoz imita
tionē nos quoq; infirmi ⁊ deſpicabiles in q̄ptū dño largiē

Liber primus.

Textus.

A

te possum? extēdamur. Ecce enī dī. **T**ibi erat ipet? spūs:
illuc gradiebant. **I**nelectis ⁊ reprobis diuersi sūt ipetus
Inelectis videlz ipetus spūs: in reprobis ipetus carnis.
Impet? q̄ppe carnis ad odiū. ad elationē. ad imundiciā.
ad rapinā. ad exteriorē gloriā. ad crudelitātē. ad pfidiā.
ad desperationē. ad irā. ad iurgia. ad voluptates aīm ipel
lit. **I**mpet? x̄o spūs ad charitatē. ad humilitatē. ad p̄tinē
tiā. ad largitatē misericordie. ad interiorē p̄fectū. ad pie
tatis opera. ad eternorū fidē. ad spem sequentis gaudiij. ad
patientiā. ad pacē. ad cōsiderationē vite immortalis. ad la
chrimas mentē p̄trahit. **U**n̄ necesse est vt magna semper
cura cōsiderare debeam? in om̄e qđ agim?. quis nos ipet
tus ducat: vtrū n̄ra cogitatio p̄ ipetū carnis: an p̄ ipet? sp̄i
rit? ipellat? **A**mare etenī terrena tpalia eternis p̄ponere.
exteriora bona nō ad vsum necessariū h̄re: sed ad volup
tātē cōcupiscere. vltionē de iūmico q̄rere. de emuli casu gau
dere: ipetus carnis est. **E**t cōtra. amare celestia. p̄temnere
trāsitoria. nō ad fructū voluptatis trāsitorie: sed ad vsum
necessitatis q̄rere. de inimici morte tribulari: ipet? spūs ē
Et qz p̄fecti quicq; in istis se semp x̄tutibus exercēt: recte
nūc de sc̄tis aīalib? dī. **T**ibi erat ipet? spūs: illuc gradies
bātur. sed sciendū nobis est: qđ plerūq; ipet? carnis se sub
velamine spiritalis ipet? palliat: ⁊ qđ carnaliter facit: mē
ritur sibi ip̄a cogitatio: qz h̄ spiritaliter faciat. **N**ā sepe qđ
iracūdie stimulis x̄tus: p̄tra delinquētes zelo vlciscende
iustitie plusq; necesse est inflāmat. ⁊ iustitie limitē in vltio
nē trāsiciens. agit crudeliter qđ se agere iuste suspicat. **I**mp
pet? igit carnis huic sub specie spūs velat? est: qñ b̄ qđ iu
ste agi credit sub discretiōis moderamienō tenet. **E**t sepe
ali? nimie māsuetudini studēs: subiectorū vitia aspiciunt. at
qz hec per feruorē zeli corrigere recusat: qđ in eis crudelit
nō corrigēdo multiplicat. **S**itq; vt eius leuitas ⁊ sibi sit ⁊
subiectis iūmica: qđ torporē mētis sue patientiā depurat: p̄
carnis sp̄m ab ipetū spūs elōgat. **P**rima ergo in nos cogi
tatio inq̄sitionē nostri cordis debet excutere: ne ad qđā qđ
agim? per aptū carnis ipetū ducamur. ne prauis cogitati
onibus anim? seduct? mala esse cognoscat: et tamē faciat.

Textus.

Scda & onds cura debet vigilātes reddere: ne se impetus
carnis quasi ipetus spūs latēter subijciat: et culpas quas
agimus nobis virtutes fingat. Sciendum vero est: qz gra
uiorē culā desunt que supducta specie virtutes imitantur
quia ille in aperto cognite animum in cōfusione deiicit:
atqz ad penitentiā trahunt. iste vero non solū in peni
tentiā nō humiliāt: sed etiā mentē operantis eleuant dū
virtutes putātur. Hoc autē qd de scriis aīalib⁹ dicitū superi⁹
fuerat vt alii⁹ pfirmet: iterū replicat. Nō reuertebant cū
ambularēt. Quia electi quiqz sic ad bonatendū: vt ad ma
la ppetrādā nō redeāt. Qui enī pseuerauerit vsqz in finem
hic salu⁹ erit. Et sicut p salomonē dī. Iustoz semita quasi
lux splēdens pcedit: & crescit vsqz ad pfectū diē. In eoꝝ nā
qz animū bonū desiderū atqz intellect⁹ lucis intime iā ps
dici est. s; qz vsqz ad finē vite in virtute pficiūt ad pfectum
diē tunc veniūt: qñ ad regna celestia pducti in ea luce quā
desiderāt: iā min⁹ aliqd nō habebūt. Sequit. Et similitudo
aīalīū & aspect⁹ eoꝝ qñ carbonū ignis ardētū: & qñ aspe
ctus lāpadaz. Aspect⁹ aīalīū carbonib⁹ ignis ardētib⁹ at
qz lāpadib⁹ cōparat. Quisquis enī carbonē tāgit: incēdit.
qz qui scō viro adheret ex ei⁹ assiduitate vīsiōis. vsu locu
tionis. exēplo opis accipit: vt accēdat in amorē veritatis
pctōꝝ suoz tenebras fugat. i desiderio lucis exardescit: vt
iam p verū amorē ardeat: q prius in inīq̄tate tñ mortu⁹ qz
tū frigidus iacebat. Lāpades & olucē suā longi⁹ spargūt.
& cū in alio sint: in alio resplēdēt. Qui enī spū. pphetie. ver
bo doctrine. miraculoꝝ pollet grā: hui⁹ opinio lōgelateqz
vt lāpas lucet: & quiqz bona ei⁹ audiūt. qz p hec ad amorē
celestiū surgūt. in eo q se p bona opa exhibent: qñ ex lāpa
dis lumine resplēdēt. Pz ergo scī viri quosdā iuxta se po
sitos quasi tāgēdo ad amorē patrie celestis accendūt: car
bones sūt. Pz vero qbusdā lōge positis lucent eoꝝ itinera
ne in pcti sui tenebras corrūat: lāpades sūt. Hoc vero in
ter carbonēs & lāpades distat: q carbonēs ardent qdē: sed
ei⁹ loci in q iacuerint tenebras nō expellūt. Lāpades autē
qz magno flāmaz lūine resplēdēt: diffusas circumqz tene
bras effugāt. Quā ex re notādū est: qz sūt pleriqz scīoꝝ ita

Lectus.

B

Mat. j. et

iii.

Lectus.

C

Liber primus.

simplices et occulti: seseque in locis minoribus sub magno silentio contegentes ut vix eorum vita ab alijs possit agnosci. Quid itaque isti nisi carbones sunt? Qui et si per feruorem spiritus ardorem habent: tamen exempli flammam non habent. Nec in alienis cordibus tenebras peccatorum vincunt: quia vitam suam omnino sciri refugiunt. Sibi metipsis quod accendi sunt: sed alijs in exemplo luminis non sunt. Si autem quod et exempla virtutum prerogant et lumen boni operis per vitam et bonum errantibus demonstrant: tunc lapides appellantur. quia et per ardorem desiderij: et per flammam verbi a peccatorum cordibus erroris tenebras repellunt. Qui igitur in occulto bene vivit: sed alieno profectui minime proficit: carbonem est. Qui vero imitandis scitatis posuit lumen ex se rectitudinis multis demonstrat lapis est. quia et sibi ardet et alijs lucet. Sequitur. Et hec erat visio discurrens in medio aialium. Splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. Splendor ignis et de igne fulgur egrediens in medio aialium discurrens videtur. quia nisi ab igne veritatis penata illa aialia calorem susciperent: ipsa in carbonem atque lapidem similitudinem non arderent. Ignis enim nomine sanctus spiritus significari solet. De quo in euangelio dominus dicit. Tu enim carnalis meus spiritus sanctus accipit spiritali amore succesa malum plagit quod fecit. Et terra ardet quasi accusante se conscientia cor peccatoris vivit: atque in dolore penitentiae crematur.

Deut. iij. Hinc rursum scriptum est. Per te ignis consumens est. Quia enim mentem quam repleverit: eam a peccatorum rubigine mundam reddit. creator noster et ignis deus et consumens. Sanctus ergo spiritus in medio aialium splendor ignis: et de igne fulgur egrediens discurrens deus. quia universam ecclesiam replens in electorum cordibus ex seipso flammam amoris percipit. ut corusci more per terram feriat et ad amorem suum corda torpescientia accendat. Sed quia spiritus sanctus deus ante secula patri est et filio coeternus: quoniam dum nobis est cur discurrere dicat? Omnis etenim qui discurret accedit ad locum in quo non fuit: et eum deserit in quo fuit. Qua igitur ratione discurrere spiritum dicamus? dum cum cuncta intra ipsum sunt: et locus sit ubi non sit. Sicut scriptum est. Spiritus domini replevit orbem terrarum. Et tamen cuncta laus sapientiae sapientiae describeret: adiunctum est. Est enim in illa spiritus intellectus

spūs vnic⁹. multiplex. subtilis. mobilis. Et paulo post. hu-
manus. stabilis. In quib⁹ rursus verbis magna nobis q̄-
stio oritur. cur iste spūs qui implet oīa: simul mobilis et stabi-
lis dicat⁹? Sed si ad vsū cōsuetudinis hūane recurrim⁹:
sensum citi⁹ loquētis inuenim⁹. Nō quippe q̄ in ea regio-
ne in q̄ est vbiq; discurrit: pculdubio vbiq; obuiā venit. et
repēte vbi nō creditur inuenit. Pōtētis q̄ spūs vt vbiq;
presentia signaret: simul ⁊ mobilis ⁊ stabilis dī. Stabilis
q̄ per naturā oīa cōtinet. Mobilis aut dī. q̄ vbiq; etiam
nesciētib⁹ occurrit. Tenēs q̄ oīa stabilis: p̄sentē se oībus
exhibēs mobilis appellat⁹. Splēdor ergo ignis et de igne
fulgur egrediēs iter pēnata aialia discurrit. q̄ spūs sc̄tūs
simul singulis atq; oībus p̄sto sit. ⁊ incēdit quos p̄tigerit:
et illuminat quos incēdit. vt post frigus p̄stinū accēsi ar-
deant: ⁊ per ignē amoris quē acceperint flāmas exēploꝝ
reddāt. Fulgur q̄ppe de h̄ igne egrediēs torpētes mentes
percutit. easq; p̄cutiēdo excitat ⁊ inflāmat. vt post amores
illi⁹ ardētes pariter et lucētes currūt. Cū alias scriptū est. **Thron⁹ ei⁹ flāma ignis: rote ei⁹ ignis accēsus.** **Danie. viij**
aiarū custodes sūt: ⁊ pascēdi greges onera suscepērūt: mu-
tare loca mīme p̄mittunt. S; q̄ vno i loco positi: diuinita-
tis in se p̄sentia portāt ⁊ ardēt: thron⁹ dei flāma ignis dī.
P̄i aut q̄ amore dñi in p̄dicatione discurrūt: rote ei⁹ ignis
ardētes sūt. q̄ cū ex ei⁹ desiderio p̄ varia discurrūt vñ ipsi
ardēt: alios accēdūt. Pōt tñ discursus atq; mobilitas spi-
ritus req̄sitione alteri⁹ cōsideratiōis itelligi. In sanctorū
quippe cordib⁹ iuxta quasdā virtutes semp permanet. iux-
ta quasdā vero recessurus venit: ⁊ vēturus recedit. In fide
etenim spe atq; charitate: ⁊ in bonis alijs sine quibus ad ce-
lestē patriā nō pōt venire. sicut ē humilitas. castitas. iusti-
cia atq; misericordia: p̄fectoꝝ corda nō deserit. In pphe-
cie x̄o virtute. doctrine. facundia. miraculoꝝ exhibitione
electis suis aliqñ adest: aliqñ se subtrahit. Adest vt eleuen-
tur. ⁊ semetip̄s subtrahit: vt humiliēt. Adest vt eos ostēda-
tū virtute glorificet: recedit vt semetip̄s subtracta ei⁹ vir-
tute cognoscāt. Adest vt ostēdat qd p̄ semetip̄sum sint. rece-
dit vt patefaciat qd p̄ q̄les remaneāt sine ipso. In his itaq;

Liber primus

virtutib⁹ sine q^{ib} ad vitā mīme puenit: sc^lus spūs in ele-
ctorū suor⁹ cordib⁹ pmanet. In his x^oper q^s sc^litatis vir-
tus ostendit / aliquādo misericorditer p^osto est: et aliquādo
misericorditer recedit. Discurre^s ergo et mobilis spūs di-
cif. qⁱ in signis atq^{ue} virtutib⁹ iuxta vniuscuiusq^{ue} votū cō-
tinue nō habet. P^on autē inter sc^lā aīalia discurrere p^ohibe-
tur. Discursus q^oppe ad celeritatē p^otrinet. In p^ofectos autē
discurrit spūs. qⁱ et si ab eor⁹ corde ad momentū recesserit:
citi⁹ redit. Sequit^r. Et aīalia ibāt et reuertebant in silu-
dinē fulguris coruscātis. Cū superi⁹ dictū sit: nō reuer-
tebant cū ambularēt. quā rōne nūc dicif: aīalia ibāt et reuer-
tebant. Q^ualidē sibi hec vident^r esse cōtraria. qⁱ ibant et nō
reuertebant: et ibāt et reuertebant. S^z q^uliter itelligēdū sit
citi⁹ agnoscim⁹: si duas vitas / actiūā sc^z et p^otēplatiūā sol-
licite discernam⁹. In vna enī fixi pmanere possum⁹. in al-
tera asit intēta mētē manere nullo mō valem⁹. Cū enī tor-
porē n^orm relinquim⁹ nosq^{ue} ipsos ad bone opatiōis studiū
excitamus: quo alibi nisi ad actiūā imus / a q^u reuerti post
nos nullo mō debem⁹. Q^ui post illā ad torporē negligē-
tie: ad prauitatis neqtias q^s reliq^uat redit / eē sine dubio ce-
leste aīal nescit. Cū x^o ab actiua vita ad p^otēplatiūā surgit
mus: qⁱ diu mēs stare in cōtēplatiōe nō valet. S^z oē q^u de
eternitate p^ospeculū et i enigmatē p^ospicit: quasi furti hoc et
p^otrāsitu videt. ip^sa sua infirmitate ab imēsitate tāte celsitu-
dinis anīm⁹ repulsus: in semetip^o relabit^r. Et necesse ē vt
ad actiūā redeat: seq^{ue} ip^sm p^otrine i v^osu bone opatiōis exer-
ceat. vt cū mēs surgere ad p^otēplāda celestia nō valet: queq^{ue}
potest bona agere nō recuset. Sicq^{ue} fit vt ip^sis suis bonis
actibus ad superiora rursus in cōtēplationem surgat: et
amoris pastū de pabulo p^otēplate veritatis accipiat. In q^u
qⁱ diu se tenere ip^sa corruptiōis infirmitas nō pōt: ad bo-
na rursus opa rediēs suauitatis dei memoria pascit. et fo-
ris pijs actib⁹: int⁹ x^o sc^lis desiderijs nutrit. Hinc etenī
de p^ofectis viris post p^otēplationē suam redeūtib⁹ d^or. Me-
moziā suauitatis tue eructabit. Dulcedinē quippe suau-
tatis intime. qⁱ vt cūq^{ue} possū (velut quodā ex corusco) p^ore-
gustādo tāgere: ei⁹ memoriā studēt recolēdo semp et loquē

Textus.

E

p^os. exliiij.

do eructare. Unde et apte nos psalmista admonet: dicens.
Nur orta est iusto: et rectis corde leticia. **L**etamini iusti in p̄s. lxxxvj.
 dñō: et confitemini memorie scitatis ei⁹. **Q**ui rursus ait. **P̄s. xxx.**
 magna multitudo dulcedis tue dñe. **Q**ue videlicet q̄ma:
 gna esset nullo mō agnosceret: nisi hāc aliq̄ten⁹ cōtēplādo
 gustasset. **P**inciterū dicit. **E**go dixi in exarsi mea: pieci⁹ **P̄s. xxx.**
 sum a vultu oculorū tuorū. **N**isi enī in mentis excessu suble-
 uar⁹ dulcedinē suauitatis eterne cognouisset: i hoc adhuc
 mūdo retet⁹ nō discerneret q̄lōge pieci⁹ iaceret. **P**stensa
 ergo aīalia vadūt et nō reuertunt: atq; vadūt et redeunt. qz
 scī viri et ab actiua vita quā apprehēderunt ad iniquitates
 nō corruūt. et a ptēplatiua quā tenere iugiter nō p̄iit: i acti-
 ua relabunt. **S**icut enī dictū est ipso infirmitatis sue pon-
 dere deuicti: ad semetipsos repulsi redeūt. vt eūtes discāt
 qd desiderēt: et reuertētes vbi iaceāt sciāt. **E**untes intelli-
 gāt vbi nōdū sint: reuertētes qd sint. **S**z q̄liter hec sc̄tā aīa
 lia redeāt: demōstrat cū subdit. **I**n similitudinē fulguris co **Lectus.**
 ruscātis. **N**si autē reuertētia aīalia coruscātū fulguri cōpa-
 rant. qz scī viri cū ad supna ptēplāda euolāt: cū primitias
 sui spūs in celestis p̄rie amorem ligāt. **S**ed grauati humane
 puerfatiōis pōdere ad semetipsos redeūt: bona celestia q̄
 saltē p̄speculū ptēplari potuerūt fratrib⁹ denūciāt. eorūq;
 aīos in amorē intime claritatis accēdūt. quā nec videre si-
 cut est: nec loq̄ p̄ualēt sic viderūt. **L**oq̄ntes autē verbis su-
 is: corda audiētū ferūt et incēdūt. **Q**uasi ergo fulgur co-
 ruscās redeūt: qz cū celestia loquūtur: p̄ eos supnū lumē in-
 termicat. et ad amorē celestis patrie mētes audiētū inflā-
 mat. **M**ore itaq; choruscātis fulguris cū loquendo p̄curi-
 unt: ignē spiritalis desiderij spargunt. **A**lio q̄q; modo sc̄tā
 aīalia vadūt et redeūt. **V**adūt enī cū ad insinuādā celestis
 doni gratiā in p̄dicationē mittunt: atq; vt ad fidē trahant
 mira corā infidelib⁹ faciūt. **S**z redeūt qz hec omipotētis
 dñi virtuti tribuētis: sibi metipsis q̄ fecerint nō ascribūt.
Cū enī stupēda faciūt fulgura sunt: qz corda intuētū p̄cu-
 tit: terrēt / illumināt / et accēdūt. **U**n scriptū est. **I**n lumie **Abachuc.**
 iacula tua ibūt: in splēdore fulguris armorū tuorū. **I**acula iij.
 dñi sunt / h̄ba sc̄tōrū: q̄ corda peccātū ferūt. **S**z ista iacula

Liber primus.

habēt arma. Scit[ur] fratres q[ui] p[ro]liatores viri iacula mittūt
armis veromuniunt. P[ro] ergo verbis addūt miracula: q[ui]si
armis se muniūt: ne ipsi feriant. In lumine iacula tua ibūt
q[ui] in aperto exeūt verba dei. S[ed] q[ui] comitari debēt senten-
tias docto[rum] facta miraculo[rum]: recte subiūg[it]. In splēdore
fulguris armo[rum] tuo[rum]. Quia dū addūt eis arma miraculo-
rū: mētes p[er]sequētū fulgurāt: vt eos p[er]sequi nō presumāt.
Nec itaq[ue] aialia vadūt: reuertunt in similitudinē fulgu-
ris choruscātis: q[ui] postq[ui] mira scit[ur] inter hoīes faciūt: post
q[ui] corda audiētū sparsō lumine incēdūt. ad quādā aucto-
ri suo gloriā redeūt: vt illi laudē reddāt p[er] quē se posse talia
sciunt. Sic petr[us] cū sanato hoīe q[ui] claudus ex vtero matr[is]
fuerat signū fecit q[uo]d oēs q[ui] cognoscerent valde mirabant[ur]:
dixit. Quid miramini i hoc: aut nos q[uo]d intuemini q[ui] n[ost]ra
virtute aut pietate fecerim[us] hunc ambulare: De[us] abrahā
de[us] isaac et de[us] iacob deus patrū nostro[rum] gloriificauit filiū
suū iesum. Et paulo post. In fide noīs eius hunc quē vide-
tis et nostis cōfirmavit nomen ei[us]. Signū quippe faciens
intuētū oculos miraculi lumine p[er]strinxit. sed humilitatē
custodiēs et laudē auctori reddēs: quasi vnde venerat re-
diit: q[ui] lux fulguris vnde fuerat ostendit. S[an]cta itaq[ue] aia-
lia cū ad signa operāda veniūt: et cū ad reddendā auctori
suo gloriā intus apud semetipsos redeunt fulgura sunt. q[ui]
et ostēdendo miracula: et exēpla humilitatis p[re]bēdo mē-
tes intuētū feriūt et incēdūt. In omne aut[em] q[uo]d faciūt idcir-
co semp ad laudē creatoris redeūt: vt i ea virtute quā acci-
piūt vera stabilitate p[er]sistāt. Nā si q[uo]d sibi tribuerēt: in hoc
q[uo]d acceperāt stare non possent. Vñ bñ etiā p[er] salomonē d[icitu]r.
Ad locū de quo exeūt flumina reuertunt[ur]: vt iterū fluāt. Si-
ue enī in virtutib[us] seu i doctrina q[uo]d aliud sūt sancti viri q[ui]
flumina: q[ui] terrā cordis carnaliū aridā rigāt: S[ed] siue i opa-
tione quā faciūt: seu i doctrīne verbis citius ficcarent: ma-
si p[er] int[er]iōnē cordis semp solliciti ad locū de quo exeūt re-
dirent. Si enī introitus ad cor nō redeāt: ac sese in amore
cōditoris desiderio[rum] vinctis nō asfrigāt. et manus ab eo
q[uo]d agebat deficiat. et lingua ab eo q[uo]d loquebat[ur] ar[ea] scit[ur]: s[ed] in
t[er]re semp p[er] amorē redeūt. et hoc q[uo]d in publico opantes atq[ue]

Act. iij.

Eccles. j.

loquētes fundūt ī secreto suo de fōte amoris hauriūt. Amā
do enī discūt qđ docēdo pferūt. Ad locū ergo de q̄ exeunt
flumina reuertunt vt iterū fluāt. qz aquā sapiētie ī deū sem
per hauriūt vñ ouīs: ne cū curret exsiccet. Per omē ergo
qđ agim⁹: ad fontē verī luminis sollicita mēte redeamus
Reddam⁹ creatori nrō gratias de bonis q̄ accepim⁹: ei⁹
cū **Esaia** ppheta supplicat dicam⁹. **Dia** opa nra operat⁹ **Esa. xxvj.**
es nobis. Bona enī nra eius sunt opa. cui⁹ visceribus non
sufficit vt nos erigeret: nisi ⁊ semetipm p nobis inclīnaret
Si enī coetern⁹ patri de⁹ aī scīlā nō fieret hō ī tpe: qñ hō
tpalis saperet eterna: Descēsiō ḡ veritat⁹ ascēsiō facta est
hūanitat⁹ nre. Dem⁹ ei gloriā. dem⁹ laudē: q̄ vult cū p̄e
in vnitates spūs sancti de⁹ p oīa secula seculorū. Amen.

Omelia sexta.

Cumq; aspicerē aīalia appuīt rota vna
sup terrā iuxta aīalia: hñs quattuor fa-
cies. Et aspectus rotarū et opus earū
quasi visio maris: et vna similitudo ipaz quat-
tuor et aspect⁹ earū et opa quasi sit rota ī medio
rote. Per quattuor ptes earū eūtes ibāt ⁊ nō re-
uertebant cum ambularēt. Statura quoq; erat
rotis et altitudo ⁊ horribilis aspectus.

Enebroza aqua ī nubib⁹ aeris: qz obscura est sciē-
tia ī pphetis. **Sz** salomonis voce attestāte didi-
cimus. Gloria regū celare verbū: ⁊ gloria dei ē **puer. xxv.**
īnuestigare sermonē. qz ⁊ honor est hoīm eo p se-
creta abscondere: ⁊ gloria dei est: mysteria smonis ei⁹ ape-
rire. **Ipa** autē p se veritas discipulis dicit. **Que** dico vobis **Matth. x.**
ī tenebris dicite ī lūmīe. i. apte exponite q̄ ī allegoria:
rū obscuritatibus auditis. **Magne** xō vtilitat⁹ est ipa ob-
scuritas eloquiorū dei. qz exercet sensum vt fatigatiōe di-
latef: ⁊ exercitat⁹ capiat qđ cape nō pōt ociosus. **Habz** qz
adhuc aliud mai⁹. qz scripture sacre intelligētiā si ī cūctis
esset apta vilesceret. **In** qbusdā locis obscuriorib⁹ tāo ma

Liber primus

Tertus.

4

Gen. xxvij

lore dulcedine inuenta reficit: q̄sto maiore labore fatigat
animū quesita. **E**cce enī sancti ezechielis nūc voce dicūt
rotā: nisi sacrā scripturā signat: q̄ ex omni pte ad auditorū
mētēs voluit: et nullo erroris angulo a p̄dicatiōis sue via
retinet. **E**x omni autē pte voluit. q̄ iter aduersa et p̄spera:
et recte et hūiliter icedit. **C**irculus quippe p̄ceptorū illius
mō sursum: mō deorsum est. q̄ p̄fectionib⁹ spiritualiter di-
cunt: infirmis iuxta lras p̄gruūt. **E**t ipsa q̄ puuli iuxta lras
intelligūt docti viri p̄spiritalē intelligētā in altū ducūt.
Quis nāq̄ puuloz in facto esau et iacob: q̄ alter ad vena-
tū mittit vt b̄ndicat: alter hō p̄ suppositionē m̄ris a p̄bē
dicat: nisi iuxta sacre electiōis hystoriā pascit. **I**n q̄ vide-
licet hystoria si ad intellectū paulo subtili⁹ astringat: videt
q̄ iacob p̄mogeniti b̄ndictionē nō p̄ fraudē surripuit: s; vt
sibi debitā accepit: quā p̄cedēte fratre data lētis mercede
emerat. **E**t hō si q̄s alti⁹ sentiēs: vtrozūq̄ facta velit p̄ alle-
gorie archana discutere: p̄tin⁹ ab hystoria ministeriū sur-
git. **Q**uid ē enī: qd̄ isaac de maior⁹ filij sui venatione venci
cōcupiscit vlt⁹ desiderat. nisi q̄ omnipotēs de⁹ iudaici po-
puli bona opatiōe pasci desiderabat. **S**z illo tardate: mī-
norē rebecca supposuit. q̄ dū iudaic⁹ populus bona opa
foris querit: gentilē pplm mater gratia instruxit: vt omni
potenti patri cibū boni opis offerret: b̄ndictionēq̄ maio-
ris fratris acciperet. **Q**ui eosdē cibos ex domesticis aīali-
bus p̄buit. q̄ gētilis ppl⁹ placere deo de exteriorib⁹ sacri-
ficijs nō q̄rens: p̄ vocē p̄phetie dicit. **I**n mesunt de⁹ vota
tua: q̄ reddā laudationes tibi. **Q**uid est qd̄ idē iacob ma-
nus ac brachia et collū hedinis pellib⁹ textit: nisi q̄ hedus
p̄ p̄ctō offerri p̄suevit. **E**t gētilis ppl⁹ carnis quidē in se
p̄ctā mactauit: sed coopertū se p̄ctis carnalib⁹ cōfiteri nō
erubuit. **Q**uid est qd̄ vestimentis fratris maioris induit:
nisi q̄ sacre scripturis q̄ maiori populo data fue-
rant in bona opatione vestit⁹ est: et eis minor in domo vti⁹
q̄ maior foras exiens itus reliqt. **N**ulla gētilis ppl⁹ p̄ce-
pta tenet in mēte q̄ iudaicus ppl⁹ h̄re nō potuit dū solā in
eis lram attēdit. **E**t qd̄ est qd̄ isaac eūdē filiū nescit quem

Ps. ly.

bñdixit: nisi bñ qđ de gentili populo dñs p psalmistā dixit.
¶ Popul⁹ quē nō cognoui fuit mibi: ob auditū aur⁹ obe- **Ps. xvij.**
 diuit mibi. **¶** Quid est qđ pñtem nō videt / et tñ qđ ei in futuro
 veniebāt videt: nisi qđ omps de⁹ cū p pphetas suos pñdica-
 ret gētilitati grām progandā: eā et in pñti p grāz nō videt.
 qđ tūc in errore derelict⁹. et tñ qđ hāc qñq collectur⁹ erat: p
 bñdictiōis grām pñdidit. **¶** Tñ et idē iacob gētilis ppli figu-
 rā tenet: ei⁹ in bñdictiōe dñi. **¶** Ecce odor filij mei sic odor **Se. xxvij.**
 agri pleni: cui bñdixit dñs de⁹. **¶** Sicut enī in euāgelio veri-
 tas dicit⁹: **¶** Ager est hic mūd⁹. **¶** Et qđ gētilis popul⁹ ad fidē p **Lu. xvij.**
 ductus p electos suos in vniuerso mūdo xtutib⁹ redolet: **¶** Mar. xij.
 odor filij odor est agri pleni. **¶** Aliter nāqz olet flos vine. quia
 magna est xtus et opinio pñdicatorū qđ inebriant mētes au-
 dientū. **¶** Aliter flos oliue. qđ suauē est opus misericordie. qđ
 more olei refouet et lucet. **¶** Aliter flos rose. qđ mirā fragrā-
 tia qđ rursus et redolet ex cruore martyriū. **¶** Aliter flos lilij.
 qđ cadida vita carnis est de icorruptiōe xginitat⁹. **¶** Aliter
 flos viole. qđ magna est xtus humiliū / qđ ex desiderio loca-
 vltima tenētes se p hūilitatē a trā in altū nō subleuāt: et ce-
 lestis regni purpurā in mēte seruant. **¶** Aliter redolet spica:
 cū ad maturitatē pducit. qđ bonoz operū pfectio ad satie-
 tatē eoz qđ iustitiā efuriūt pparat. **¶** Qđ gētilis popul⁹ in
 electis suis vbi⁹ p mūdū sparsus est. et ex eis xtutib⁹ qđ
 agit: oēs qđ intelligūt odore bone opinionis replet. **¶** dicat **Se. xxvij.**
 recte. **¶** Ecce odor filij mei sic odor agri pleni. **¶** Sed qđ easdē
 xtutes ex semetipso nō habz: adiūgat. cui bñdixit dñs de⁹
¶ Et qm electoz ppl⁹ p quosdā etiā in cōtēplationē surgit.
 p quosdā xō in actiue vite solūmodo opa pinguescit. recte **Se. ibidē.**
 illic addit. **¶** Pet tibi dñs de roze celi: et de pinguedine terre
¶ Rosenī desup et subtiliter cadit. **¶** Et totiēs de roze celi ac-
 cipim⁹: quotiēs p infusiōne cōtēplationis intime de sup-
 nis aliqd tenuiter videm⁹. **¶** Cū xō bona opa etiā p corpus
 agim⁹: de terre pīguedine vitamur. **¶** Quid est aut qđ esau
 tarde ad patrē redit: nisi qđ iudaic⁹ popul⁹ ad placādum
 dñm sero reuertit⁹: **¶** Cui et bñ in bñdictione dñi. **¶** Lepus⁹ erit **Esaiē. x.**
 cū soluat iugū de collo tuo. **¶** Quia fuit pñti iudaic⁹ po-
 pul⁹ in fine liberabit. sic scriptū est. **¶** Donec plenitudo gē

Liber primus.

Iohā. ij.

tiū introiret: et sic oīs isrl̄ salu⁹ fieret. Quē nō puulozū ipsa euangelica hystoria in miraculi opatione reficiat. q̄ ydrias vacuas dñs aqua implere p̄cepit: eandēq; aquā prin⁹ in vinū vertit. Sed cū hec vigilātores ingenio audiūt: et la cram hystoriā credēdo venerant / qđ iteri⁹ innuat redrūt. Qui enī mutare aquā in vinū potuit: etia; vacuas ydrias valuit vino statim replere. Sed implere ydrias aqua iubet. q̄ pri⁹ p̄ sacre lectiōis hystoriā corda nra replenda sunt. Et aquā nobis in vinū verti: qm̄ ipsa hystoria p̄ allegorie mysteriū in spiritalē nobis itelligētiā cōmutat. Nota ē q̄ si p̄ terrā trahit. q̄ puulis hūili smone p̄cordat: et tñ magnis spiritalia ifundēs: q̄ si circulū in altū leuat. Et inde sursum erigif: vñ terrā tangere paulo ante videbat. Q̄ nō vñdīg edificat: q̄ si p̄ circulū rota currit. Qm̄ i lege scriptum est.

Exo. xxx.

Facies et cādelabzū ductile de auro mundissimo. Pastile ei⁹ et calamos: et scyphos et sperulas ac lilia ex ipso p̄cedētia. Quis in cādelabzo nisi redēptor hūani gñis designat: q̄ in natura hūanitatis ifulsit lumē diuinitatē: vt mūdi cādelabzū fieret. quatin⁹ in ei⁹ lumine oīs p̄ctōr in q̄b⁹ iaceret tenebris videret. Qui p̄ eo q̄ naturā nram sine culpa suscepit: cādelabzū tabernaculi ex auro purissimo fieri iubet. Ductile autē feriēdo pducit. q̄ et redēptor noster q̄ ex cōceptione et natiuitate pfect⁹ deus et hō extitit: passionis dolores ptulit. et sic ad resurrectiōis gloriā puenit. Ex auro ergo mūdissimo ductile cādelabzū fuit. q̄ et p̄ctm̄ nō habuit: et tñ ei⁹ corpus p̄ passionis ptumelias ad immortalitē p̄fecit. Nā iuxta virtutes aīe q̄b⁹ p̄cussionib⁹ potuisset p̄ficere: oīnō nō habuit. In mēbris autē suis q̄ nos sumus quotidiē p̄cussionib⁹ p̄ficit. quia dñs nos tūdimur et efficit: mur vt ei⁹ corpus essemereamur: ipse p̄ficit. De ei⁹ autē corp̄e scriptū est.

Col. ij.

Ex quo totū corpus p̄ nexus et cōiunctiōnes subministratū et cōstructū: crescit in augmentum dei. Corp⁹ q̄ppe illi⁹ nos oēs sum⁹. Per nexus hor⁹ p̄iunctiōes corp⁹ ligat. q̄ dñ capiti pect⁹. dñ p̄ctori brachia. dñ brachijs man⁹. digiti manib⁹ sunt p̄iuncti. ac mēbra cetera mēbris inherēt: corpus oē p̄ficif. Sicut sc̄i apli q̄ redēptori nro p̄p̄inqui steterūt: q̄ si pect⁹ capiti ih̄esit. Quos q̄ mar

tyres sic secuti: quasi picta brachia pectori fuerunt. Quibus dñi pastores et doctores subiuncti sunt p bona opa: man⁹ brachijs iheserunt. Hoc xō omne corpus redēptoris nostri quoridie p nexū et pñctionē subministratū in celo. qz cum ad eū illuc electe aīe ducūtur: ei sua mēbra colligātur. De quo bñ dñ. Subministratū et cōstructū crescit in augmētū dei. qz de⁹ om̃ps redēptor noster q in se quo pficiat nō hz: adhuc p mēbra sua quoridie augmētū habet. Cū rursū scriptū est. Donec occurrām⁹ oēs in virū pfectū in mēsurā **Ephe. iij** etatis plenitudinis xpi. **C**astile xō eiusdem cādelabz ipsa ecclesia dñ itelligi / q corpus ei⁹ est. qz inter tot aduersa libera stat. Calami autē q de hastili pcedūt: pdicatores sūt q dulce sonū in mūdo ediderūt: videlicet cāticū nouū. Scyphi autē vīno repleti solēt. Quid g mētes auditorū nisi scyphi sūt: q sc̃tis pdicatib⁹ vīno sciētie replent⁹. Spera la autē qd est aliud: nisi volūtas p̃dicatiōis: Spera autē ex om̃i pte voluit. Et p̃dicatio q nec aduersitate retieri pōt: nec p̃speritatib⁹ eleuat⁹ spera est. Et iter aduersa fortis: et inter p̃spera humilis. nec timoris hz angulū: nec elatiōis. In cursu ergo suo figi nō valet. qz p cūcta se volubilit trahit. Et autē hoc qd exēpli causa prulim⁹ exequamur: bñ post calamos scyphos et sperulas / in cādelabz lilia describūtur. qz post eā quā dixim⁹ p̃dicatiōis grām atqz volubilitatē illa virēs patriā sequit⁹: q aīabus s̃ctis id est florib⁹ vernat eternis. Sperule ergo ad laborē ptinēt: lilia ad retributionē. Itaqz sicut apud moysen sperula doctrina p̃dicatiōis accipit: ita hic rotā ipsa sacra scriptura signat. **Propheta** igit dñ s̃ctā aīalia videret: adiūxit. Cūqz aspicerē aīalia: apparuit rota vna sup terrā. Qua in re qrendū est cū inferi⁹ rote describunt: cur vna rota p̃us apparuisse dicit⁹: nisi qz antiquo populo ver⁹ solūmodo testamētū datū est: qd ad erudiendā mentē illi⁹ quasi rota volueret. Bñ autē rota eadē sup terrā appuisse dñ. Peccanti enī hoi dicitū est. **Terra es: et in terrā ibis.** Rota g sup terrā appuit. qz de⁹ om̃ps legē sup corda peccātiū dedit. Sed qz hec pennata aīalia sanctos (vt ante dixim⁹) euāgelistas desigant quō prius aīalia: et postmodū rota vna aspiciat: dñ

Liber primus

ante testamentū vetus fuerit: et postmodū sancti euangeliste secuti sint: Sed intelligere in his possum⁹ q̄ illi prius a ppheta visi sunt: qui merito trāscēdunt. Nā q̄tū sanctū euangeliiū testamentū vetus p̄cellit: tāto et predicatorēs ei⁹ in descriptione pphetica p̄ferri debuerūt. Quis sit adhuc aliud qd̄ in hac descriptione p̄siderari debeat. Quia pphetie spūs sic itra semetip̄m anteriora et posteriora simul colligit: vt hec simul pphete lingua p̄ferre nō possit. Sed ampla q̄ videt de p̄teritis sermonib⁹ emanat. et nūc vltima post prima: nūc vero prima post vltima loquitur. Unde ezechiel ppheta sub figura sancte vniuersalis eccle et euāgelistarū glaz p quattuor aialiiū silitudinē videt et in repēte illa subiūgit q̄ anteriorib⁹ t̄pib⁹ gesta sunt. Et patēter indicet sibi se vidisse: qd̄ carnis lingua nō sufficeret sibi dicere. Quia x̄p̄ quattuor aialia etiā p̄fectos oēs significari dixim⁹: p̄siderādū quoq; ē quosdā sctōz et aī legē fuisse qui naturali lege districte viuerēt: et oī potētī dño placerēt. Post aialia ḡ rota describit. qz electoz mlti apud oī potētē dñm p̄fecti et aī legē fuerūt. Sin vero aialia solos vt dixim⁹ euāgelistas debem⁹ accipere: est adhuc aliud qd̄ p̄siderare debeam⁹. Videbat enī in spū ppheta qz hec ip̄a vba que obscuritatib⁹ obuoluta p̄ferebat nō iudaico p̄p̄o: sed gētib⁹ p̄aderētur. Nobis igit loquēs: prius aialia et post rotā describere debuit. qz nos ad fidē dño largiēte veniētes: nō p̄legē euāgeliiū: sed p̄ sctm̄ euāgeliiū legē didicim⁹. **Tertus.** Ubi x̄o vel q̄lis rota apparuerit: adiūgit cū dicit. Iuxta aialia hñs quattuor facies. Ubi adhuc subdit. Et aspect⁹ rotaz et opus eaz quasi visio maris. et vna silitudo ip̄arū quattuor. Et aspectus earū et opa: quasi si sit rota i medio rore. Quid est h̄ qd̄ cū vna rota diceret: paulo post adiūgit quasi si sit rota i medio rore: nisi q̄ in testamētī veteris lra testamētū nouū latuit p allegoriā. Ubi et rota eadē que in aialia apparuit: quattuor facies h̄re describit. qz scriptura sacra p vtrāq; testamēta in q̄ttuor p̄tib⁹ est distincta. Uetus etenī testamētū in lege et pphetis. Nouū vero in euāgeliiis atq; ap̄loz actib⁹ et dictis. Scim⁹ aut qz vbi faciē intēdim⁹: ibi qd̄ necesse est videm⁹. Rota ergo q̄ttuor ha:

B

bet facies. qz prius refecādamala in populis vidit p legē
 postmodū vidit p ppbetas. Subtilius vero per euange-
 liū. ad extremum aut p aplos ea que in culpis hoīm refe-
 carent asperit. **¶** Pōt quoqz intelligi qz quattuor facies ro-
 ta habeat. ppter b q scriptura sacra p gratiā predicatōis
 extēsa in quattuor mūdi ptes innotuit. **¶** Qñ z bñ rota eadez
 vna prius iuxta aīalia apparuisse: z postmodū quattuor
 facies habuisse describit. qz nisi lex euāgelio cōcordaret
 in quattuor mūdi ptrib? nō innotesceret. **¶** Sequit. **¶** Et aspe- **Textus.**
 ctus rotaz z opus eaz quasi visio maris. **¶** Recte sacra elo-
 quia visioni maris filia narrant. qz in eis magna sunt vo-
 lumina sinay. cumuli sensuū. **¶** Nec imerito mari filis scriptu-
 ra sacra dicit. qz firmanē in eas hie locutiōis sacramēto ba-
 ptisimat. **¶** Vel certe cōsiderādū est. qz manib? in mare na-
 uigam? cū ad dñi consideratōis frās tēdim?. **¶** Nobis aut qd est
 in desiderio: nisi illa terra de qua scriptū est **¶** Portio mea **Ps. cxli.**
 in terra viuētū: **¶** Ligno aut vt dixi euehit qui mare trāsīt
¶ Et scim? qz sacra scripturalignū crucis p legē nobis pñū
 ciat cū dicit. **¶** Maledictus oīs q pēdet in ligno. **¶** Qd de re: **¶** Deu. xxi.
 dēptore nro **¶** Paulus attestat dicens. **¶** Fact? pro nobis ma: **¶** Gal. iij.
 ledictū. **¶** Per ppbetas quoqz lignū annūciat euz dñs. **¶** Pñs **¶** Ps. xcy.
 regnabit aligno. **¶** Et rursum. **¶** Vitam? lignū in pane eius **¶** Ihere. xi.
¶ Per euāgeliiū xō lignū crucis apte oñdit. vbi ipa dñi pas-
 sio q ppbetata est declarat. **¶** Per apīm aut hec eadē crux
 etiā in xbis z opib? tenet: cū **¶** Paulus dicit. **¶** Vbi mūd? **¶** Gal. vi.
 crucifixus est: z ego mūdo. **¶** Et rursum. **¶** Vbi aut absit glia **¶** Ibidem.
 rit: nisi i cruce dñi nri iesu xpi. **¶** Nobis q ad eternā pñam
 tēdim?: scptura sacra p qrtuor suas facies mare est: qz cruce
 annūciat. qz nos ad terrā viuētū ligno portat. **¶** Nisi autēz
 mari scripturā sacra silem cerneret: ppheta mime dixissz.
¶ Repleta est terra sciētia dñi sicut aque maris opietis. **¶** Se **¶** Esai. xj.
 quit. **¶** Et vna silitudo ipaz qrtuor. **¶** Et aspect? eaz z opa: q **¶** Textus.
 si si sit rota in medio rote. **¶** Vna silitudo ipaz est qrtuor. qz
 qd pdicat lex: b etiā pphete. qd denūciāt pphete: b exhi-
 bet euāgeliiū. qd exhibuit euāgeliiū: hoc pdicauerūt apo-
 stolis mundum. **¶** Vna ergo est silitudo ipsarum quattuor.
 quia diuina eloquia z si tēporibus distincta: sunt tamen

Liber primus.

- Textus.** sensib⁹ vnita. Et aspect⁹ eaz et opa qñ si sit rota in medio rote. Rota intra rotā est testamētū nouū (sicut dixim⁹) intra testamētū vet⁹: qz qđ designauit testamētū vet⁹: hoc testamētū nouū exhibuit. Ut enī pauca de multis loquar qđ est qđ adā dormiēte eua pducit nisi q moriēte xpo eccl^{ia} portat/are supponit et uiuit: nisi qđ redēptor noster ad passionē duct⁹: lignū sibi crucis ipse portauit. Et sic in sacrificio p nobis ex humanitate est mortu⁹: vt tñ immortalis maneret ex diuinitate. Quid est qđ homicida post mortē sūmī pōtificis absolut⁹ ad terram ppriā redijt: nisi q hūmanū gen⁹ qđ peccādo sibi metip̄i mortē intulit: post mortē veri sacerdotis uidelicet redēptoris nostri pctōz suorū
- Gen. ij.** qđ in tabernaculo ppiciatorizū fieri iubet: sup qđ duo cherubin vñū a sūmitate vna: et alterū a sūmitate alia ex auro mūdissimo ponunt expādentes alas et operiētes oraculū
- Gen. xxij.** Quid est qđ se mutuo respiciūt versis vultib⁹ in ppiciatorizū: nisi q vtraq testamēta ita sibi in mediatorē dei et horū minū pcorādāt: vt qđ vñū designat: hoc alterum exhibeat
- Iosue. xx.** Quid enī p ppiciatorizū: nisi ipse redēptor humani generis designat. De quo p paulū dz. Quē pposuit de⁹ ppiciationē p fidē in sanguine ipsi⁹. Quid vero p duo cherubin que plenitudo sciētie dicunt: nisi vtraq testamēta signata sūt. Ex qb⁹ vñū a sūmitate vna ppiciatorizū: aliud vero a sūmitate altera stat. qz qđ testamētū vet⁹ de incarnationē n̄i redēptoris cepit pphetādo pmittere: h testamētū nouū pfecte narrat expletū. Duo autē cherubin ex auro mūdissimo fcti sunt: qz vtraq testamēta pura ac simpliciter veritate describunt. Expādunt vero alas et oraculū operiunt: qz nos q oīpotētis dei oraculū sum⁹: a culpis imminētib⁹ scripture sacre edificatione ptegimur. Cui⁹ oū fīas sollicitate aspici⁹: ab errore ignorantie eius alis velamur. Duo ergo cherubin in se mutuo respiciūt versis vultib⁹ in ppiciatorizū: qz vtraq testamēta in nullo a se discrepāt. Et qñ ad semetipsa vicissim facies tenēt: qz qđ vñū pmittit: hoc aliud exhibet/dum inter se positum mediatorē dei et

hoim vidēt. Facies q̄ppe a semetīpsīs cherubin auerterēt
 si q̄b vnū testamētū pmitteret: aliud negaret. **Ibidem.** S̄ dum cō-
 corditer de mediatoze dei ⁊ hoim loquunt: vt vicissim se
 respiciāt in p̄piciatozū intēdunt. Nota ergo in medio ro-
 te est: qz inest testamēto veteri testamētū nouū. Et sicut se
 pe iā dixim⁹ q̄b testamētū vet⁹ p̄misit: hoc nouū exhibuit
 ⁊ q̄b illud occulte annūciat: hoc istud exhibitū aperte cla-
 mat. Prop̄hetia ergo testamēti noui: testamētū vet⁹ est: ⁊
 expositio testamēti veteris: testamētū nouū. Sequit. **Per Tectus.**
 quattuor ptes eaz ibāt ⁊ nō reuertebant. Quo alibi diuīa
 eloq̄a: nisi ad corda hoim vadunt? S̄ p̄ q̄ttuor ptes eūtes
 ibāt: qz scriptura sacra p̄ legē ad corda hoim vadit: signā-
 do mysterium. Per p̄phetas vadit paulo apert⁹ p̄phetā
 do dñm. Per euāgeliū vadit: exhibēdo quem p̄phetauit.
 Per ap̄los vadit: p̄dicādo eū quē pater in nostra redēptio-
 ne exhibuit. Habēt ergo rote facies ⁊ vias: qz ostēdunt sa-
 cra eloq̄a noticiā p̄ceptoz cum exhibitioe operū. Et p̄ q̄-
 tuor ptes vadunt: qz distinctis (vt p̄dixim⁹) t̄pib⁹ loquunt
 vel certe qz in cunctis mundi regionib⁹ incarnatum dñm
 predicāt. de q̄b apte mox subdit. Et nō reuertebant cum **Tectus.**
 ambularēt. Nec sup̄i⁹ de aīab⁹ dicta sunt: sed nō eadem
 intelligi de rotis q̄ de aīalib⁹ possunt. Rotis q̄ppe signari
 testamēta dixim⁹. Et testamētū vetus ambulauit q̄dē: qz
 p̄ predicationē ad mētes hoim venit: s̄ post ad semetīpsū
 reuersum est: qz iuxta litterā in p̄ceptis suis ⁊ sacrificijs
 vsqz ad finē seruari nō potuit. Nō enī sine imutatioe p̄mā-
 sit: cum in eo spiritalis intelligētia defuit. Sed cum redē-
 ptor noster in mundum venit: hoc spiritaliter fecit intelli-
 gi: quod carnaliter inuenit teneri. Itaqz dum spiritaliter
 littera eius intelligitur: omis in eo illa carnalis exhibitio
 viuificat. Testamētum vero nouū etiā per testamenti ve-
 teris paginas testamētum eternum appellatū est. qz inteli-
 lect⁹ illi⁹ nunq̄ mutaf. Nū ergo dī qz rote eūtes ibāt et nō
 reuertebant cū ambularēt. qz nouū testamētū nō rescidit:
 dū vetus iā spiritaliter itelligit. Post se nō redeit. qz vsqz
 ad finē mūdi imutabilia p̄sistūt. Ambulat ḡ: sed nō reuer-
 tunt. qz sic spiritaliter ad cor nrm venit: vt eoz p̄cepta v̄

Liber primus.

Textus. studia vltiori nō mutent. Sequit. Statura quoq; erat ro-
E tis et altitudo et horribilis aspectus. Quid ē qd̄ in scripture
sacre eloquijs tria hec iesse narrant. vt staturā. altitudinē.
et horribilē aspectū: id est terribilē h̄re memorent. Quē
dū nobis magnope est. q̄ dīne scripture statura. q̄ altitudo
quis horribilis aspectus dī. Sciendū ē est. qz stare ad vitas
i. Cor. x. cōgruit bñ operātis. Vñ per paulū dī. Qui stat videat ne
Phil. iij. cadat. Qui etiā discipulis dicit. Sic state in dño charissi-
iiij. reg. iij. mi. Et ppheta q̄ se vita ac morib⁹ ante dñm stare videbat
ait. Quiuit dñs in cui⁹ aspectu sto. Altitudo x̄o est celestis
regni pmissio. Ad quā tunc pertingit: qñ iā mortalis vi-
te oīs corruptio subiungat. Horribilis vero aspectus est ter-
ror gehēne: q̄ sine fine reprobos cruciat: et semp̄ cruciatū
cōseruat. Statura ē in rectitudine p̄dicationis est. Altitu-
do in celsitudine sup̄ne p̄missionis. Horribilis x̄o aspectus
in minis atq; terrorib⁹ supplicij sequētis. Scriptura igit
sacra staturā h̄z. qz mores ad stādū dirigit: vt auditorū mē-
tes ad terrenā cōcupiscētiā nō curuētur. Altitudinē h̄z. qz
in celesti patria etne vite gaudia promittit. Horribilē q̄q;
aspectū h̄z. qz oib⁹ reprobis gehēne supplicia minat. Ostē-
dit igit staturā suā in edificatione morū. Ostēdit altitudi-
nē in p̄missione p̄miorū. Ostēdit horribilē aspectū in ter-
rorib⁹ suppliciorū. Recta ē enī in p̄ceptis. alta in p̄missio-
nib⁹ horribilis in minis. H̄z staturā cū per pphētā dicit.
Esa. j. Quiescite agere puerse. discite bñfacere. Puerite iudiciū
subuenite oppresso. iudicate pupillo. defendite viduā. Et
Esa. lviij. rursum. Frāge esuriētī panē tuū. et egenos vagosq; iduc in
domū tuā. Cū videris nudū operi eū. et domesticos semis
tui ne desperes. H̄z altitudinē: cū p eundē pphētā dicit.
Esaie. lx. Nō erit tibi sol ampli⁹ ad lucēdū per diē: nec splēdor lune
illumiabit te. Et erit tibi dñs in lucē sempiternā: et de⁹ tuus
in gloriā tuā. H̄z horribilē aspectū: cū isernū describēs di-
cit. Pies vltiōis dñi: ann⁹ retributiōis iudicij syon. et con-
uertentē torrētes ei⁹ in picē: et sum⁹ ei⁹ in sulphur. et erit ter-
ra ei⁹ in picē ardētē. nocte et die nō extinguet in sempiter-
nū. Quā beat⁹ quoq; **Job** describit dicēs. Terrā tenebro-
sam et operatā mortis caligine: terrā miserie et tenebrarum.

ubi umbra mortis et nullus ordo: sed sempiterni horrores: ubi
 bitas. **¶** Et staturā: cū per eū dñs ppiat pollicet dicēs. **¶** *Isaie. vii.*
 cur celi noui et terra noua que ego stare facio corā me dicit
 dñs: sic stabit semē vestrū et nomē vestrū. Illi enī eraciter
 corā dño stāt: q̄ vitā suā in prauitate nō dissipāt. **¶** *Et altitu*
 dinē: cū statim subdit. **¶** Et erit mēsis ex mēse. et sabbatuz ex **¶** *Ibidem.*
 sabbato. et veniet oīs caro vt adoret corā facie mea: dicit
 dñs. **¶** Quid ē mēsis nisi pfectio dieꝝ? **¶** Et q̄d est sabbatū ni
 si requies in q̄ fieri opus seruale nō liceat? **¶** Mēsis ḡ ex mē
 se est. qz qui h̄ pfecte viuūt: illuc ad pfectionē gl̄ie pducū
 tur. **¶** Sabbatū x̄o ex sabbato ē. qz q̄ hic cessant a pueris ope
 illic q̄scūt i celesti retributiōe. **¶** *Et etiā horribilē aspectū:*
 cū p̄m̄ ad iūgit. **¶** Et egredient et videbūt cadauera viroꝝ. **¶** *Ibidem.*
 rū/qui p̄uicari sūt i me. **¶** Vermis eorū nō moriet: et ignis **¶** *Ibidem.*
 eorū nō extinguet. **¶** Quid enī horribilē dicit: q̄d cogitari po
 test q̄ dñationis vulnera suscipere: et dolores vulnerum
 nunq̄ finire? **¶** *Pe h̄ horribilē aspectu rotay bñ per.* **¶** Sopho
 niā dicit: cū sup̄uente duris mētibꝝ dies iudiciꝝ denūcia
 tur. **¶** Iuxta est dies dñi magnus: iuxta et velox nimis. vox **¶** *Sopho. i.*
 diei dñi amara. tribulabitur ibi fortis. **¶** Dies ire dies illa.
 dies tribulationis et angustie. dies calamitatis et miserie.
 dies tenebray et caliginis. dies nebulę et turbinis. dies tu
 be et clāgoris. **¶** *Et qz exterioris rote dicta posuimꝝ: restat*
 nūc vt interioris quoq̄ staturā. altitudinē. et horribilē aspe
 ctum p̄ferre debeamꝝ. **¶** Habet q̄ppe rota interior staturā
 suā: cū p̄ sctū euāgeliū ad terrena desideria icurrare nos
 phibet redēptoris nostri vocibꝝ: dicēs. **¶** Attendite vt non **¶** *Luce. xxi.*
 grauent corda v̄ra in crapula et ebrietate: aut i curis huiꝝ
 vite. **¶** Habet altitudinē cū de eodē redēptore p̄mittit: di
 cens. **¶** Quotquot autē crediderūt in eū: dedit eis potestātē **¶** *Iohā. i.*
 filios dei fieri. **¶** Quid enī hac p̄tate altiꝝ: q̄d hac altitudine
 sublimiꝝ dicit p̄t: in qua creatꝝ q̄sq̄ efficit filiꝝ creatoris?
¶ Habet horribilē aspectū: cū de reprobis loquitur: dicēs.
¶ *Ibūt in suppliciu eternū.* **¶** Habet staturā: cū vitas discipu **¶** *Mat. xxv.*
 los admonet dicēs. **¶** *Quēdite q̄ possidetis et date elemosinā.* **¶** *Lu. xij.*
 facite vobis sacculos nō veterascētes. **¶** Habet p̄missionis
 altitudinē: cū dicit. **¶** *Veniet ab oriēte et occidēte: et recubēt* **¶** *Mat. viij.*

Liber primus.

- Ibidem.** cū abrahā. ⁊ isaac. ⁊ iacob in regno celoz. **H**abet horribilē aspectū: cū subdit. **F**ilij autē regni eiicient in tenebras exteriores: ibi erit fletus ⁊ stridor dētū. **Q**uib⁹ rursus vocetur. **Iohā. viij.** **H**abitatis dī. **V**os in pctis vris moriemini. **H**abet staturā: cū pmi pastoris vocib⁹ dicit. **M**inistrate in fide v̄ra x̄tutē. in x̄tute autē sciam. in sciētia autē abstinētia. in abstinētia autē patiētia. in patiētia autē pietatē. i pietate autē amorem fraternitatis. in amore autē fraternitatis charitatem.
- Ibidem.** **H**abet altitudinē: cū paulopost dicit. **S**ic enī abundanter ministrabit vobis introit⁹ in eterno regno dñi ⁊ saluatoris n̄ri iesu x̄pi. **Q**ui rursus bonis pastorib⁹ pollicetur dicēs. **C**ū apparuerit p̄ncps pastoz: p̄cipietis imarcessibilem gl̄ie coronā. **H**abet horribilē aspectū: cū dicit. **A**dueniet autē dies dñi vt fur. in q̄ celi magno ipetu trāsient. elementa h̄o calore soluent. **C**ū hec igit oīa dissoluēda sint: q̄les oportet vos eē in sc̄tis p̄uersationib⁹ ⁊ pietatib⁹: expectātes ⁊ p̄perātes in aduētū diei dei / p̄ quā celi ardentēs soluent. elementa h̄o ignis ardore tabescēt. **H**abet staturā: cū per paulū nos a terrenis desideriis erigit dicēs. **M**ortificatemēbra vestra q̄ sūt sup terrā. fornicationē. imundiciā. libidinē. p̄cupiscētiā malā. ⁊ auariciā: q̄ est idoloz seruit⁹.
- Ibidem.** **H**abet altitudinē: cū p̄mittit dicēs. **Q**uia v̄ra abscondita ē cū x̄po in deo. **C**ū enī x̄ps appuerit vita v̄ra: tūc ⁊ vos apparebitis cū ipso in gl̄ia. **H**abet horribilē aspectū: cū minatur dicēs. **I**n reuelatiōe dñi n̄ri iesu x̄pi de celo / cū angel⁹ x̄tutis ei⁹ in flāma ignis: dātis vindictā his q̄ nō nouerūt deū / ⁊ q̄ nō obediūt euāgelio dñi n̄ri iesu x̄pi. q̄ penas dabūt in iteritu eternas a facie dñi: ⁊ a gl̄ia x̄tutis ei⁹.
- i. Thes. j.** **H**abet staturā: cū nos admonet dicēs. **V**idete ne q̄s alicui malū p̄ maloreddat: sed semp q̄d bonū est sectamini in inuicē ⁊ in oēs. **H**abet altitudinē: cū p̄mittit dicēs. **S**i p̄morimur et cōuiuem⁹. si sustinem⁹: ⁊ cōregnabim⁹. **E**t rursus. **N**ō sūt cōdigne passionēs hui⁹ t̄pis ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit in nobis. **H**abet horribilē aspectū: cū minatur dicens.
- Hebre. v.** **T**erribilis q̄dē expectatio iudicij: ⁊ ignis emulatio q̄ cō-
- Ad heb. x.** sumptura est aduersarios. **Q**ui rursus ait. **P**orrēdū est incidere in man⁹ dei viuētis. **Q**ue oīa breui quoq; sn̄ia strin-

Comelia. vi.

40. xxxj.

Ephē. iij.

stitit. **¶** Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis qui sunt latitudine. **¶** Logitudo. sublimitas. et profundum. **¶** Lata quippe est charitas. quia et inimicorum dilectionem capit. et per eam charitatem quam nos omnes de late diligit. etiam loganimitate portat. **¶** Hoc nos debemus exhibere proximis: quod indignis nobis a creatore nostro conspicimus exhiberi. **¶** Latitudo itaque et logitudo ad statum pertinet. quia per amorem mores dilatat: ut fratrum mala charitas loganimitate portet. **¶** Sublimitas autem est eternitas illa remuneratio primorum de cuius ineffitate dicitur. **¶** Nec oculum vidit. nec auris audiuit. nec in cordibus ascendit: quia perparavit deum diligetibus se. **¶** Ab his in sublimitate altitudinem. quia eterna sanctorum gaudia nulla nunc valent cogitatione penetrari. **¶** Profundum quoque est illa inestimabilis damnatio suppliciorum. quam eos quos suscepit: in inferis demergit. **¶** In quibus sacra eloquia horribilem aspectum habent. quia inestimabilem terrorem audiientibus incutitur: cum supplicia inferis loquuntur. **¶** Unde ergo dicitur. **¶** Scriptura quoque erat rotis et altitudo. et horribilis aspectus. **¶** Quia scriptura sacra in utroque testimonio et amonendo recta est. et promittendo alta. et minando terribilis. **¶** Nec nos fressum horridi dierna delargiente domino dixisse sufficiat. ut ad differenda ea quam subiuncta sunt ocio reparari redeamus: in auctore omnium deo et domino nostro iesu christo confidentes. **¶** Qui vivit et regnat cum patre in unitate spiritus sancti deus. **¶** Per omnia secula seculorum. Amen.

Symelia septima.

Et totū corpus oculis plenū in circui-
tu ipsarū quattuor. Cūq; ambulant
aīalia ambulabāt piter ⁊ rote iuxta ea:
et cū eleuarent aīalia de terra. eleuabant simul
et rote. Quocūq; ibat spūs: illuceūte spū ⁊ rote
piter eleuabāt sequētes eū. Spūs enī vite erat
in rotis. Cū enītib⁹ ibāt. ⁊ cū stātib⁹ stabāt: ⁊ cū
eleuatis a terra piter eleuabant ⁊ rote sequētes
ea: q; spūs vite erat in rotis. Et silitudo sup ca-
put aīaliū firmamētī q̄si aspectus cristalli hori-

Liber primus

bilis et extēti sup capita eorū desuper. Sub fir-
mamēto autē pēne eorū recte alteri⁹ ad alterū.
Unūquodq; duab⁹ alis velabat corpus suū: et
alterū similiter velabatur.

P̄s. vij.

Sicut nostis fratres hīni: cōsuetudo pphetie est
nunc ista / nuncilla cōspicere: et ab alijs in aliud
subito xba diriuare. Sicut psalmista cū de dño
loqueret: dixit. **De⁹ iudex iust⁹** fortis et paries
nunqd̄ irascet p singulos dies. **Nisi** conuertamini gladiū
suū vibrauit. arcū suū tetēdit et parauit illū. et in ipso para-
uit vasa mortis: sagittas suas ardentib⁹ effecit. **Repente**
subiūgit. **Cōcepit** dolorē. et peperit iniquitatē. **Lacū** aperu-
it et effudit eū: et incidit in foueā quā fecit. **Ecce** cū dñi nar-
raret iustitiā: q̄si nō mutata vocerē pēte pctōis itulit cul-
pam. **Ad** vnū me exēpli causa dixisse sufficiat. **Qz** q̄sq; in
pphetis vsum lectionis h̄z. q̄z crebro ista faciat: non igno-
rat. **Unū** nūcezechiel ppheta cū de rotis loqueret: adiūxit

Textus.

Et totū corpus plēnū oculis in circuitu iporū q̄ttuor. **Qui**
eni nō ip̄az: sed ip̄orū dixit: pfecto indicat. qz repēte ser-
mo ei⁹ a rotis ad aīalia redijt. **Per** q̄ nimirū pfecti quicq;
vt p̄dictū est designātur. **Corpora** itaq; aīaliū tecircople-
na oculis describunt. qz sanctorū actio ab omī pte circūspe-
cta est. bona desiderabiliter puidēs. mala solerter cauens.
Et h̄ est laboriosū. qz sc̄tōz mens vehemēter inuigilat: ne
se ante eorum oculos mala sub bonorū specie abscondant.
Circūspecta igit̄ est vita sc̄torū: ne sic sit libera vt supba sit.
qz sepe supbia excedit in verbis: et audiri appetit libertas
puritatis. **Ne** sic sit hūilis vt formidolosa. qz aliqui timor
restringit aīam: et loq̄ que recta sūt nō p̄sumit. **Sed** tñ in ip̄-
sa timida cogitatione humilitatē esse se simulat. **Ne** sic sit
parca vt tenax sit. qz plerūq; tenacia parsimonia appetit
estimari. vt iuste ac necessarie videat tenere: q̄cqd̄ egēti p-
ximo mis̄i cordit nō vult ip̄edere. **Ne** sic sit mis̄icors vt
effusa sit. qz nō nunq; effusio esse miā putat. **Aliud** eni est
pietatis studio necessaria primis dare: atq; aliud ea que
possident sine mercedis inīetiōe dispergere. **Quicquid** igit̄

agis: in radice intētiōis pēsandū est q̄ merito ap̄d iudiciū
 creatoris habeat. **Q**uāz idē creator dicit. **S**i ocul⁹ tu⁹ sūm **Mat. vi.**
 plex fuerit: totū corpus tuū lucidū erit. **O**culū videlicz in
 tētiōe: corp⁹ hō actionē nōians. **N**ā si nra intētiō apud
 deum simplex fuerit: in ei⁹ iudicio nra actio tenebrosa nō
 erit. **I**git q̄ sc̄ti viri solerter inuigilāt: vt se vndiqz aspici-
 ant: vbiqz custodiāt. **N**e aut mala ppter ea ipsa appetāt:
 aut hec eadē sub specie bonoz agāt. scz de se eis vitia xtu-
 tes esse mētiānt. totū corp⁹ plenū in circuitu oculis habet.
 q̄ois eorū actio puidētia sollicitudinis z replet: z circū-
 dat. **P**inc est q̄ paul⁹ ap̄ls dū cuidā penitēti de ppetrato
 facinore corinthios pspiceret voluisse misereri: ait. **S**i cui iij. **Cor. iij.**
 aliqd donastis et ego. **N**ā et ego qd donauī ppter vos in
 psona xpi vt nō circūueniamur a sathana. **N**ō enī ignora-
 mus cogitationes ei⁹. **S**i enī parcēdū erat: cur se humili-
 tati tante voluntati discipulorū magister egregius sociat.
 vt neqz ipse a discipulis / neqz ab eo discipuli in compassio-
 nis causa diuisi viderent. nisi quia sollicito puidētie ocu-
 lo attendit / qd plerūqz duz alter donat: alter irascitur. **E**t
 quale est iam misericordie sacrificiū quod cum discordia
 primi offert. **C**ū recte ait. **U**t nō circūueniamur a satha-
 na. **N**ō enī ignoram⁹ cogitatiōes ei⁹. **N**ā videlicet inde ī
 alteri⁹ corderite malū solet imittere: vñ alter⁹ aspicit pie-
 tatis negociū fecisse. **I**mpfectuz enī bonū est qd sic agit.
 vt (ne qd ei ex alio latere male surrepat) nō attēdatur: nisi
 forte b̄ qd sine cuiuspiā scādalo fieri nō pōt / culpa sit non
 fecisse. **H**oc hō iō dicim⁹: vt votū nre dilectiōis faciam⁹.
 q̄ in nro bono ope aliqui cauēdū est scandalū. primi: aliqui
 vero p nihilo ptenēdū. **N**ō in ipso nro auctore vidicim⁹.
 qui dū tributū petro inq̄sito peteret: pri⁹ paradigma ppo-
 suit: p qd se nihil debere rñdit: dicēs. **R**eges terre a qbus **Mat. xvij**
 accipiūt tributū vel cēsum. a filiis suis an ab alienis. **C**ui
 cum diceret ab alienis: illico rñdit. **E**rgo liberi sunt filij:
 sz postqz liberū se eē mōstrauit: ne fortasse scādalu cuiqz
 faceret: subdidit. **U**t aut nō scādalizem⁹ eos: vade ad ma-
 re z mitte hamū: z eū piscē qui pri⁹ ascēderit tolle. z apto-
 ore ei⁹ iuuenies staterē: illū sumēs da eis p me z te. **C**ui rur

Liber primus.

Mat. xv.

sum cū diceret. qz oē qđ in os intrat nō coīndnathōiez. tūc
accedētes discipuli dixerunt ei. Scis qz pharisei audito
xbo scādalizati sūt. Et ille rīdēs ait. Displātatio quā nō
plātavit pater me⁹ celestis: eradicabit. Sinite illos. cecī
sunt ⁊ duces cecorū. Ecce magistra veritas: ne in quorūdā
cordib⁹ scādālū gigneret: qđ nō debuit tributū dedit. Et
rursum. qz gñari scādālū in quorūdā cordib⁹ cōtra xratē
vidit i suo eos scādalo remanere pmissit. Ex qua re nobis
cōsiderādū est. qz in qstū sine pctō possum⁹: vitare. primo
rū scādālū debem⁹. Si autē de veritate scādālū sumit: vitā
lius pmittit nasciscandālū qđ veritas reliquat. Corpa er
go aīaliū plena sunt oculis: cū se hinc inde caute circūspi
ciūt. Scīdū nobis est: qz sepe dū alios reprobos intēdi
mus: fit vltia negligam⁹. Et vbi negligim⁹: ibi pculdu
bio oculū nō habem⁹. Nā pharise⁹ ille qđ ascēderat i tēplū
Lu. xvij. orare (testāte euāgelio) qđ dixit agnouim⁹. Ait enī. De⁹
gratias ago tibi. Recte g gratias deo agebat: a quo acce
perat bona qđ fecerat. Qui etiā subiūgit. Qz nō sum sicut ce
teri hoīm. raptōres. iniusti. adulteri velut etiā hic publica
nus. ieiunio bis in sabbato. decias de oīm qđ possideo. Ec
ce ad exhibēdā abstinētiā. ad impēdēdā mīam. ad referē
das deo grās oculū phariseus habuerat: s; ad hūilitatis
custodiā oculū nō hēbat. Et qđ pdest qđ hōstīū insidias
pene tota ciuitas caute custodit: si vnū foramē aptū relin
quit vñ ab hostib⁹ intret. Quid g pdest custodiā qđ pene
vbiq; circūponit: qñ inimicis tota ciuitas p neglectū loci
vnus aperit. Phariseus autē qđ ieiuniū exhibuit. decias
dedit. deo grās retulit: quasi penep circuitū in sue ciuita
tis custodiā vigilauit. S; qz vnū in se foramē supbie nō at
tēdit. ibi hostē ptulit: vbi p negligētiā oculū clausit. Qz g
sctōz mētes vndiq; se circūspiciētes inuigilant: atq; in oī
suo ope pauoris ⁊ sollicitudinis oculū circūducūt: ne aut
praua agāt. aut recta qđ precepta sunt nō agāt. aut bonis a
ctib⁹ expletis in suis cogitatioib⁹ intumescāt. ⁊ tāto gra
uius offendāt quāto iusti vident foris. ⁊ occultū peccant.
Recte dicit. Totū corpus eorū plenum oculis in circuitu.
Scīdū quoq; qđ in trāslatiōe veteri nō habet totū corpus

eorū in circuitu: s; dī. dorſa eorū plena oculis. Que videlicet
 ſua ab edificatiōis intellectu nō discrepat. Ea enī que ſūt
 in facie: ſepe etiā p̄ctōres hoīes custodire ſolēt. Juſti autē
 viri qz ſe z i eis custodiunt q̄ in p̄p̄tu z in facie nō vident
 in dorſis oculos h̄re referunt. Qui ḡ z ea q̄ in oculis ſunt
 diſcutiūt: atq; ab ip̄is ſe custodiūt q̄ latēt: p̄fecto oculos i
 dorſis h̄nt. **¶** ō tñ intelligi z aliter p̄t. qz ea q̄ ſunt añ faciē
 n̄ram videm⁹. dorſa autē n̄ra ali⁹ in nobis videt z nos vide
 re nō poſſum⁹. **¶** Qz autē ſcī viri ſolenter ſe aſpiciūt in q̄bus
 ab alijs iudicari p̄nt. z diſtrictē ſe vidēt ſicut ſepe diſtrictē
 ab alijs vident. q̄ in ſe nec ea q̄ latere poterunt ignorāt: lu
 mē in dorſum p̄t. **¶** ſeq̄tur. **¶** Cūq; ambularēt aīalia: am
 bulabāt p̄ter z rote iux̄ ea. **¶** Et cū eleuarent aīalia de terra
 eleuabant ſil z rote. ābulāt aīalia: cū ſancti viri i ſc̄ptura ſa
 cra intelligūt: quē admodū moraliter viuāt. **¶** Eleuant⁹ x̄o a
 terra aīalia: cū ſcī viri ſe in cōtēplatiōe ſuspendunt. **¶** Et qz
 vnusquīſq; ſc̄tōz q̄to ip̄e i ſcriptura ſacra p̄fecerit: tanto
 bece ad ſc̄ptura ſacra p̄ficat apud ip̄m. **¶** Recte dī. **¶** Cū am
 bularēt aīalia: ambularbāt p̄ter z rote. z cū eleuarent aīa
 lia de terra: eleuabant ſil z rote. qz diuina eloquia cū legē
 te creſcūt. nā rāto illa quiſq; alti⁹ intelligit: q̄to alti⁹ in eis
 intēdit. **¶** N̄ nec eleuant⁹ rote ſi nō eleuant⁹ aīalia. qz niſi le
 gētū metes ad alta p̄fecerit. diuina dicta velut i imis nō
 intellecta tacēt. **¶** Cū enī legētū cuilibet ſmo ſcripture ſacre
 (ſi tepidus videt ſenſus diuini eloqui) dei⁹ mētē nō exci
 tat: z in cogitatiōe ſua nullo intellectu lumē emicat: rota et
 ocioſa z i terra eſt. qz aīal nō eleuat⁹ a terra. **¶** It̄ x̄o ſi aīal am
 bulat. i. bñ viuēdi ordinē querat. z p̄greſſum cordis iueni
 at: quē admodū greſſum boni op̄is ponat: ambulāt p̄ter z
 rote. qz tāto i ſacro eloquio p̄fectū inuenis: q̄tū apud illū
 ip̄e p̄fecerit. **¶** Si enī p̄natū aīal ſe i p̄tēplatiōe tēderet ro
 te p̄tin⁹ a terra ſubleuarētur. qz terrena nō eē intelligis q̄
 p̄tin⁹ in ſacro eloquio iux̄ terrenum morē dicta credidiſti.
¶ Sitq; vī ſc̄pture ſacre x̄ba eē celeſtia ſc̄tias: ſi accēſus p̄ cō
 tēplatiōis gr̄az temetip̄m ad celeſtia ſuſpēdas. **¶** Et mira
 atq; ineffabilis ſacri eloqui⁹ x̄tus agnoſcīt: cū ſup̄no amo
 re legētū anim⁹ penetrat. qz ḡ aīal ad alta ſe ſubleuat: rota

¶ Tectus.
¶

Liber primus

Textus. volat. Sequitur. Quocūq; ibat spūs: illuc eūte spū rrotepa
riter leuabant sequētes eū. Duo enī spūs legētis tēdit: il
luc ⁊ diuina eloq̃a leuant. qz si in eis altū qd vidēdo ⁊ sen
tiēdo q̃sier: hec eadē sacra eloquia tecū crescūt. tecū in al
tiorib⁹ ascēdūt. Bene autē de eisdē rotis dī: sequētes eum.
Legētis enī spūs si qd i eis scire morale aut hystoricū q̃rit:
sensus hūc moralis hystorie sedtur. Si qd typicū: mor fi
gurata locutio agnoscit. Si qd p̃tēplatiuū: statim rote q̃st
pēnas accipiūt ⁊ in aere suspendunt. qz in x̃bis sacri elo
qui⁹ intelligētia celestī aperit. Quocūq; ibat spūs: illuc
eūte spū ⁊ rote pariter leuabant sequētes eū. Rote enī spi
ritū sequūtur: qz x̃ba sacri eloqui⁹ vt sepe iā dictū est iux
sensem legētū p̃ itellectū crescūt. In vna enī eadēq; sc̃ptū
re snia: ali⁹ sola hystoria pascit. ali⁹ typica. ali⁹ x̃o intelli
gētā p̃ typū p̃tēplatiuū querit. Et fit plerūq; vt (sicut vi
ctū est) i vna eadēq; snia: cūcta simul tria valeāt inueniri.
Exo. iij. Moyses enī cū de ardētī rubo vocat⁹ fuisse: accessit pro
pius vt videret visum. ⁊ ecce rubus ardebat ⁊ nō cōsumeba
tur. Magnū est h̃ miraculū. Si solā in eo hystoriā req̃ras:
est vñ legētī nutriat anim⁹. vt videas qd in ligno ignis ar
deat: ⁊ nō cōsumat. Et x̃o si typicā intelligētā queras: qd
flāma: nisi legē de q̃ scriptū est. in dextera eius ignea lex?
Et quid rub⁹ ille: nisi iudaicū pplm designauit pctōz suo
rū spinis obsitū? Sed rubus ardēs cōsumi nō potuit. qz iu
daicus ppl⁹ ⁊ ignē quidē legis accepit: ⁊ tñ peccatoz suo
rū spinas nō deseruit. nec ei⁹ vitia diuini sermonis flāma
cōcremauit. Fortasse in hoc facto ali⁹ maiora p̃ typū cōtē
plari desiderat. Qui⁹ qz sensus excrecit: eleuant pariter ⁊
rote. Inter hoies enim p̃fect⁹ hō fact⁹ est vñc⁹ dei filius
qui sua pctā nō habuit: sed spinas n̄e neq̃tie suscepit. atq;
vsq; ad passiōē p̃ nobis humiliari dignat⁹ est: ⁊ in semet
ip̃o ignē tribulatiōis n̄e suscipe. Sed arsit ⁊ non arsit. qz
ex hūanitate est mortuus ⁊ tamē immortalis ex diuini
tate pmāsit. Suscepit a nobis vnde sacrificiū fieret. p̃ no
bis: ⁊ tamen impassibilis atq; incommutabilis pmāsit in p̃
p̃rijs: vt nos p̃mutaret a n̄is. Alius fortasse hystorie mo
ralitate: atq; p̃ allegoriā intelligētie cōtēplatiōē req̃rit.

Deutro.
xxxij.

Patet cunctis iuxta hystoriam hoc qd in lege scriptum est. vt
turtur que pro pecto offert: retorqueat caput eius ad penam **Le. j. z. v.**
las: ita vt collo inheret et non penitus abspiciat. In qbus ver-
bis dubius legentibus sensus hystoricus non est. Sed si hec
intelligere moraliter requiras: agitur rota dum ad mora-
lem intelligentiam ducit sacri verbi sententia. Nos enim ipsi in o-
portetis dei sacrificium esse turtur debemus. Ita vt caput nostrum re-
torqueat ad penulas. i. animam ad virtutes. Non enim in merito
per caput mentem intelligimus. quia sicut caput corpus: ita mens
actiones regit. sed caput ad penulas retorqueri precipit. vt ea que
dicis facias: et os ad opera coniungas. Nec ita caput absciden-
dum est: vt a corpore diuidatur. sed ex parte decisum corpori suo
iubeat inherere. Prævidelicet mens nostra a carnali delectatio-
ne incidenda est: sed a carnis cura necessaria incidenda non est.
Pic enim scriptum est. Carnis curam ne feceritis in desideriis. **Ro. xij.**
Quæ in desideriis fieri prohibet: proculdubio in necessitate
concedit. Caput igitur turturis ex parte abscisum est: et ex parte inhe-
ret. vt sicut dictum est: et a voluptate carnis mens nostra incisa sit:
et tamen a necessitate non sit abscisa. Quod si hoc sacrificij genus sub
typica redemptoris nostri intelligentia aliter ad prædicationem req-
rat. Ascendat igitur ad fortiora animam. eleuentur aialia: vt eleuentur
puter et rote. Quis enim caput nostrum est: nisi redemptor gentium hu-
mani? De quo scriptum est. Ipse dedit caput supra omnem eccle-
siam: quæ est corpus ipsius. Quæ cum iudei persequerentur: nomen eius
delere de terra conati sunt. Quibus enim crucifixum et sepultum vi-
derunt: huc se ab amore omnium diuissimè crediderunt. Sed caput
turturis et incisum est: et tamen a suo corpore diuissimè non est. quia ex eo
quod pro nobis mortem pertulit: omnes nos sibi verum in ipsa sua mor-
te percipimus. Et per hoc quod se nostris oculis visibiliter subtraxit: no-
stris se meritis invisibiliter radicauit. Caput igitur turturis in-
cisum inheret corpori. quia pro nobis quod de redemptor nostrum passus est:
sed a nobis sepatus per passionem non est. Quia igitur dicta sacri
eloquij cum legentium spiritu excrescit: recte nunc dicitur. Quocumque
ibat spiritus: illuc erant spiritus et rote propter leuabam sequentes eum.
Et subdit. Spiritus enim vite erat in rotis. In rotis enim spiritus
vite est. quia per sacra eloquia donos spiritus viuificamur: vt mortife-
ra a nobis opera repellamur. Poterunt enim intelligi quia spiritus vadit
eij

Liber primus.

cū legentis aīm diuersis modis ⁊ ordinib⁹ tangit de⁹: qñ
hūc p verba sacri oloquij mō in zelo excitās ad vltionē eri
git. mō ad patientiā mitigat. mō in p̄dicationē iſtruit. mō
ad pñie lamēta ppūgit. **S**z curram⁹ breuiter p hec ea d̄ver
ba q̄ dixim⁹: ⁊ videam⁹ quō sequūtur rote spm̄ q̄ vite spūs
dicūt: ⁊ rotis iēſſe phibet. **C**erte ſi legētis aīm spūs vite in
Exod. xxxij. zeli ſeruore tetigerit: prin⁹ in ſacris eloquijs videt q̄ moy
ſes ad caſtra rediēs. et pplm̄ p idola peccaſſe cognoscens:
Nūe. xxv. hūc p ſeruorez spūs gladijs ſtrauit. q̄ ſinees pſequēdo lu
Act. v. xuriā irā dñi gladioplacauit. q̄ petrus ſibimet mentitēs
i. Cor. iij. verbo ptulit ⁊ occidit. q̄ paulus negligētib⁹ diſcipulis vir
ga mināſ. **S**i vite spūs legētis animū ad ſeruādā patien
Nūe. xx. tiā tangit: ſtatī ſequūtur ⁊ rote. qz in ſacris eloquijs iuenit
q̄ moyses ⁊ aarō cū loquētēs recta pſecutionem ppli paſſi
ſunt. ad tabernaculū cucurrerūt. p ipſo pplō exorātes quē
fugiebāt. **S**ctā autē eorū mens ⁊ timorē ſupbientīū ptulit: ⁊
i. Re. viij. tñ cōtra eos ad odiū nō erupit. **P**atientiā enī vera eſt q̄ et
ipm̄ amat quē portat. **N**ā tolerare ſz odiſſe nō eſt virt⁹ mā
ſuetudinis: ſz velamentū furozis. **I**n eiſdē q̄q̄ eloquijs in
uenit q̄ ſamuel de p̄ncipat⁹ culminis deiect⁹: orāſſe ſe etiā
p deiſcientib⁹ pſiteſ. q̄ nemo ſanctorū ad celeſtem gl̄iam:
niſi patientiā ſuādō puenit q̄ ipſe auctor ⁊ redēptor gñis
humanis puta. colaphos. ſpineā coronā. crucē. lācēā ptulit
et tñ pſecutorib⁹ orauit. **S**i vite spūs legentis animū ad
Exo. xv. ſtudiū p̄dicationis excitat: ſtatī ſequunt⁹ ⁊ rote. qz in ſacris
eloquijs iuenit. moyses iubēte dñō ꝑ egypti regē in quāt
Act. vij. ſe p̄dicationib⁹ libere x̄bis erexit. q̄ ſtephan⁹ iudeis pſe
dis diceret: vos ſemp ſpiritui ſctō reſiſtiſtis. nec iter lapī
Act. v. des timuit. q̄ petrus fuſtib⁹ ceſus ne in noīe ieſu loq̄reſ: cū
Jobil. j. magnalibertate reſpondit. obedire oportet deo magis q̄
hoīb⁹. q̄ paulus cat̄henaz vinculis ſtringit: ſed tñ x̄b⁹
i. Re. xij. dei nō eſt alligatū. **S**i vite spūs ad pñie lamēta ppūgit: ſe
quunt⁹ prin⁹ rote. cū ſcripture ſacre x̄ba dauid pñiam pro
ferūt. q̄ rex rephenus a ppheta qz ſubiect⁹ celeſti regi nō
Au. xviij. fuit ſubiecto i crepātī nō erubuit cōſiteri qd̄ fecit. q̄ publi
can⁹ q̄ reatū ſueneqtie cognouit. ⁊ ſi iuſt⁹ ad tēplū venit:
Mat. xxvj iuſtificat⁹ a tēplo redijt. q̄ petrus negationis maculas la

chrimis lauit. q̄ latro q̄ in cruce cognouit culpā: in ipsa iā morte iuenit veniā. **¶** De q̄b⁹ adhuc rot⁹ eadē p̄pheta repli-
cat atq; subiūgit. **¶** Cū estib⁹ ibāt z cū stantib⁹ stabant: z cū eleuatis a terra pariter eleuabant: et rote sequentes ea. qz spūs vite erat in totis. **¶** Nec sicut nostis fratres charissimi ex maxia pte iam dicta sūt: s; iterata descriptiō enarrant. **¶** Nec nos itaq; pigeat eadez breuiter exponēdo repetere q̄ spūs per p̄phetā dignat⁹ est replicando narrare. **¶** Hoc enī solū in his x̄bis nouū dicit qd dictū est: cū stantib⁹ stabāt. **¶** Sunt autē qdam q̄ vsq; ad h̄ p̄ficiūt: vt terrena q̄ accipiūt bñ dispēsare nouerūt: misericordie opibus intēdant. opp̄sis subueniāt. hi videlicet vadūt in eo qz se ad p̄xiimi utilitatē tendūt. **¶** Cū his q̄ rote gradiunt. qz sacra eloq̄a dictoz suozū passus in eius itinere disponūt. **¶** Et sunt aliq̄ in fide quā acceperūt ita ad tenendū fortes sūt: vt aduersis q̄bulis q̄ resistere valeāt. z nō solū mīme ad p̄uersitatē trahunt p̄fidie: sed etiā peruersa loquētes ipugnent: eosq; ad rectitudinē p̄trahant. **¶** Cū istis stantib⁹ stant etiā rote. qz in eis rectitudinē suā sacri eloq̄i x̄ba p̄firmant: cū in eis audiūt. **¶** Ita te et tenete traditiōes q̄s didicistis. **¶** Et rursum. **¶** Aduersari⁹ vester dyabolus tanq; leo rugiens circuit q̄rens quē deuoret: cui resistite fortes i fide. **¶** Et sūt aliq̄ oīa terrena despiciūt: nulla q̄ pretereūt possidere dignant: z in dei se (vt p̄dictū est) p̄templatiōe suspendūt. **¶** Cū his q̄ eleuatis z rote pariter leuant. qz in q̄tū quisq; ad alta p̄fecerit: in mēi z sacra eloq̄a de altiorib⁹ loquūtur. **¶** Vadūt q̄ aialia ad utilitatē p̄xiimi. stant ad custodiā sui. eleuant ad p̄templationē dei. **¶** S; z rote pariter vadūt. stant. z eleuant. qz q̄sita sancta lectio talis inuenit: q̄lis z sit ipse a q̄ q̄rit. **¶** Ad actiua enī vitam p̄fecisti: ambulat tecū. **¶** Ad imobilitatē atq; p̄stantiaz spūs p̄fecisti: stat tecū. **¶** Ad p̄templatiua vitam p̄ dei grām puenisti: volat tecū. **¶** Et rursum subdit. **¶** Qz spūs vite erat in rotis. **¶** Qd idcirco sc̄o dī vite spūs in rotis esse. qz scripturē sacre duo sūt testamenta. q̄ vtraq; dei spūs scribi voluit: vt nos a morte aīe liberaret. **¶** Vel certe qz duo sunt p̄cepta charitatis. dilectio videlicet dei: et dilectio p̄xiimi. p̄ que vtraq; nos sacre scripture dicta viuificant. **¶** Sc̄o q̄ dī qd

Textus.

ij. Thes. ij. De. v.

Textus.

Liber primus

p̄s. cxviiij.

spūs vite erat in rotis qz dilectionē deīz p̄ximi capim⁹ in eloquijs diuīs. Per p̄cepta enīz scripture sacre reuiuiscimus: q̄ mortui ī culpa iacebam⁹. Quī oīpotēti dño p̄ psalmistā dī. In eternū nō obliuiscar iustificatiōes tuas: qz in ipsis uiuificasti me. Iustificatiōes enī p̄cepta dñi dicunt in quib⁹ nō corrigēdo iustificat. De q̄b⁹ psalmista aptius dicit. In tuis iustificationibus meditabor: nō obliuiscar sermones tuos. In eis itaqz nos uiuificat: qz p̄ hec nobis spiritalē vitam demōstrat eāqz p̄ afflatū spūs n̄ris mētib⁹ infundit. Qd̄ qz quotidie p̄ donū gratie in electorū mentibus agit: spūs vite erat in rotis. Hec nobis scriptura in tenebris vite p̄sentis: facta est lumē itineris. Hinc etenim p̄-

f. De. ij.

p̄s. cxviiij.

trus ait. Qui bñfacitis itendentes quasi lucerne lucenti in caliginoso loco. Sic psalmista dicit. Lucerna pedib⁹ meis is verbuz tuū dñe: et lumen semitis meis. Scimus tñ quia et ip̄a nobis n̄ra lucerna obscura est: nisi hanc n̄ris mētib⁹ veritas illustret. Quī iterū psalmista ait. Qm̄ tu illuminas lucernā meā dñe: de⁹ meus illumia tenebras meas. Quid enī lucerna ardens: nisi lumē est: S; lumen creatur nobis nō lucet: nisi illumiet a lumie nō creato. Ergo oīpotens deus ad salutē n̄ram sanctorū testamentorū dicta et ipse cre-

Textus.

D

auit. et ipse apuit: spūs vite erat in rotis. Sequit. Et si lūdo super capita aīaliū firmamēti q̄si aspect⁹ cristalli horribilis extēri sup capita eorū desuper. Declargiēte dño duobus modis exponim⁹: vt lectoris iudicio qd̄ eligendū cēseat relinquam⁹. P̄nt enī firmamēti noīe celestes prātes itelligi. Qd̄ firmamētū recte q̄si aspect⁹ cristalli dī. qz uide licet cristallū forte qd̄ dē nimis ē: s; ex aq̄ solidat. Et natura angelica qm̄ creata ē: liberū arbitriū accepit. vtrū uellet in hūilitate p̄sistere: et in oīpotētis dei p̄spectu p̄manere. an ad supbiā laberē et a beatitudine caderet: per similitudinē aq̄ fuit. Sed qz cadētibus alijs sc̄i angeli in sua beatitudine p̄stiterūt. atqz b̄ acceperunt in munere vt iā cadere oīno nō possent. ī eis natura sua qz iā dei jci mutabiliter nō pot: quasi in magnitudine cristalli durata ē. Qd̄ cristallū horribile et extēsum sup capita aīaliū dī. qz ille potestates angelice q̄ oīpotētis dei p̄spectu assūt: nobis adhuc in hac

corruptiōe positus: terribiles atq; pauēde sunt. Quaz nūc
gaudia qz sensum n̄rū mētū excedūt: sup capita aialiu
esse memorant. Quis enī in carne corruptibili posit⁹ com
prehēdere valeat q̄ sit illa angeloz ineffabilis ⁊ sine fine le
ticia: Que b̄tudo sine defectu vultū videre creatoris: at
q; in ei⁹ delectatiōe sine imutatiōe p̄sistere? P̄or autē fir
mamētū noie ipse p figurā n̄r redēptoz intelligi verus de⁹
sup oīa ⁊ fact⁹ inter oīa hō perfect⁹. in q̄ n̄ra natura apud
patrē cōfirmata est. De q̄ etiā per psalmistā pphetādo d̄r.
Fiat manus tua sup vīz dextere tue: ⁊ super filiū hois quē **Ps. lxxix.**
cōfirmasti tibi. Quāna eteniz natura pulc̄a a creatore oīm
suscipere: terra erat. Nā firmamentū nō erat. Peccatori
q̄ppe homini dictū est. Terra es: ⁊ in terrā ibis. Et postq; **Scn. iij.**
assumpta ē ab auctore oīm: atq; in celis subleuata ⁊ sup an
gelos ducta: firmamētū facta ē q̄ terra fuit. S; firmamētū
q̄d aspiciē cui⁹ habeat similitudinē subinfert cū dicit. Quasi **Textus.**
aspect⁹ cristalli horribilis. Cristallū sicut dictū est ex aq̄
cōgelascit ⁊ robustū fit. Scim⁹ q̄o quāta sit aq̄ mobilitas.
Corpus autē redēptoris n̄ri qz vsq; ad mortē passiōib⁹ sub
iacuit: aque sile iuxta aliqd fuit. Qz nascēdo. crescēdo. la
lescēdo. esuriēdo. moriēdo: vsq; ad passiōē suā p momen
ta tēporū mobiliter decurrit. Cui⁹ cursū ppheta itūes: ait. **Ps. xviij.**
Exultauit vt gigas ad currēdā viā. Sed qz p resurrectione
nis sue gl̄iaz ex ip̄a sua corruptiōe in incorruptiōis virtute
cōualuit: q̄si cristalli more ex aq̄ duruit. vt illo ⁊ hec eadē
natura esset: ⁊ ipsa q̄ iā fuerat corruptiōis mutabilitas nō
esset. Aqua ḡ in cristallū versa est: qn corruptionis ei⁹ ifir
mitas p resurrectionē suā ad incorruptiōis ē firmitatē mu
tata. S; notādū q̄ hoc cristallū horribile. i. pauendū d̄r.
Quis autē nesciat cui⁹ pulchritudinis sit cristallū: **F**irmi
tū quō in β cristallo pueniat pulchritudo cū pauore? Sed
oib⁹ vera sciētib⁹ cōstat qz redēptor humani gn̄is cū iu
dex apparuerit: ⁊ speciosus iustis: ⁊ terribilis erit iustis.
Quē enī māsuerū aspiciūt electi: hūc eūdem pauēdū atq;
terribilē sp̄siciūt reprobi. S; hūc iō tūc electi terribilem
nō videbūt. qz mō terrore illi⁹ cōsiderare nō cessant. Stu
diosē enī cōsiderāt q̄ terribilis ad iudiciū veniat. culpas
e iij.

Liber primus.

ante actas deflēt. iminētes declināt. **P**auores illi? q̄tidie ante oculos mētis ponūt. ⁊ q̄n tremēd⁹ appareat sine cessatione suspecti sūt. atq; q̄tidie timēdo agūt: ne q̄n venerit p̄timefcāt. **S**ilitudo ḡ sup capita aīaliū firmamēti: q̄si aspec⁹ cristalli horribilis. **E**t qz ipe pauor ei⁹ quē i suis cogitationib⁹ tenēt eozū mētes p̄tegit: recte subiūgit. **E**xrēti sup capita eoz desup. **F**irmamētū h̄ qd̄i silitudine cristalli sup capita eoz aīaliū apparet: ⁊ horribile ex extētu est. qz bonoz mentes vñ terret: ide p̄tegit. **S**i eui pauend⁹ in eoz cordibus nō esset p̄tector: ⁊ mō a p̄ctis ⁊ post a suppliitijs nō fuisset. **P**ra autē semp p̄siderāt q̄s pauor ex iudicio imineat: virtutū pēnas in rectitudinez p̄seruāt. **E**ñ ⁊ apte mox subdit. **S**ub firmamēto autē pēne eoz recte alteri⁹ ad altez. **T**ūc pēne virtutū sub firmamento recte sunt: q̄n bonū qd̄ alter habet h̄ alteri i pendit. vt q̄ terrenā substātiā accipit: idigentis p̄ximi inopiā subleuet. **Q**ui doctrine ḡsa plen⁹ est: ignorātis p̄ximi tenebras x̄bo sue p̄dicatiōis il lustrat. **Q**ui tpali p̄tate subnixus est: opp̄sitos a violentijs releuet. **Q**ui p̄phetie spū plen⁹ est: a vita p̄ximi mala iminētia bona suadēdo declinet. **Q**ui ḡfaz curatiōis accipit: incessiōe sua saluti i firmantū pie et hūiliter i pendat. **Q**ui a terrentis actib⁹ liber soli deo vacari meruit: p̄ delinquentibus p̄ximis exoret. **S**it autē sepe vt q̄ i terrena substātia nimis occupat: orōni nō q̄stuz d̄z inuigilet. **E**t sit plerūq; vt is q̄ ad exorādū dñm cūctis mūdi onerib⁹ exur⁹ vacat: sustentationē viuēdi nō habeat. **S**z dñs diues porrigit alimentū atq; vestimentū paupi ⁊ dñs paup orōnē suā aīe diuitis impēdit: pēne aīaliū recte alteri⁹ ad altez tēdunt. **N**ā dñs ille mihi x̄bū p̄dicatiōis exhibet. ⁊ lumine x̄itatis ex corde meo ignorātie tenebras expellit. dñs q̄ illi ego qz fortasse a mūdi hui⁹ potēte opp̄mī solatiū mee defensiōis imprior atq; hūc de violentis manib⁹ euellor: vicissim nobis pēnas n̄ras tēdim⁹. vt nos affectu ⁊ ope vicaria: ex bono qd̄ accepim⁹ tāgam⁹. **E**ñ bñ p̄m⁹ pastor admonet dicēs. **P**rimis appropinqbit. **E**stote itaq; prudētes ⁊ vigilate i orōnibus. **E**ñ oia mutuā i vobis meritis charitatē p̄tinuā bñtes. qz charitas opit multitudinē p̄ctor. **P**ospirales si uicē

fine murmuratiōib⁹. Unusq̄s sicut accepit grāz: in alter
utru illā admiſtrātes. **P**o q̄ apud ezechielez pēna: b̄ apud
petrū aplm accepta grā dī. **E**t q̄b ille ait. Recte pēne alte-
rius ad alterū: b̄ ecclie pastor dicit unusq̄s sicut accepit
grām in alterutru illā admiſtrātes. **P**ēne enī nre recte iā
nō sūt: si ad vtilitatē nrāz solūmō reflectūt. **S**z tūc recte fi-
unt cū i vtilitate. p̄ximi dirigim⁹ q̄b habem⁹. **N**enī bōa
nrā nō a nobis sūt: s̄z ab eo accepim⁹ a q̄ factū ē vt essem⁹. iā
to ea nob nō debem⁹ retinere p̄uata: q̄to ea nob p̄spicim⁹
ab auctore nro ad cōem vtilitatem data. **U**n recte petrus
apls i exhortatiōe hui⁹ rei subdit dicens. Sic boni dispēsa-
tores multiformis grē dei. **A**tq̄ adhuc adijcit. Si q̄s loq̄. **f. Pe. iij.**
tur q̄si s̄mones dei. si q̄s miſtrat: itaq̄ ex v̄tute quā admini-
ſtrat de⁹. **A**c si apte dicat. **N**ūlliter ipēdite bonū p̄ximis.
q̄scitis vobis nō a vobis eē q̄b habetis. **Q**uelibet enī pē-
na virtutis cū ad primūz impiēdo tendit: recta nō erit si
humilitate caruerit. **S**equit. **U**nūq̄s q̄b duabus alis vela-
bat corp⁹ suū: et altez s̄litter velabat. **N** p̄ corpus actio: p̄
alas x̄o virtutes signent / supra iā dixim⁹. **E**t cū dicat. sub
firmamēto aut pēne eorū recte alteri⁹ ad altez: querendū
est q̄liter subdit / vnūq̄s q̄b duab⁹ alis velabat corpus suū.
Qua in re b̄ patēter idicat. q̄z et pēnas alias ad altez tēdes-
bāt: et tñ duab⁹ alis corpus p̄p̄iū velabāt. **Q**uid est b̄ nisi
q̄z sic debem⁹ virtutes q̄s accepim⁹ alijs ipendere: vt et ea
in q̄b peccauim⁹ nō desinam⁹ caute cogitare: et reatū no-
strū q̄ndic p̄ timorē et p̄niā plāgere. **P**uas enī alas sup̄i⁹
quib⁹ corp⁹ velat: timorē et p̄niāz dixim⁹. **S**ic ḡ i charita-
te crescām⁹: vt pēnas tēdam⁹ in p̄ximos: et nunq̄ desina-
mus cogitare et plāgere nosmetipsos. **P**ēne tēdam⁹ iuxta:
pēne cooperiāt corpa. vt de bonis actib⁹ p̄beam⁹ exēpla:
et mala q̄egim⁹ abscōdāt a iudicio timor et p̄niā. **I**ntrāſ-
latione aut veteri de his alis dī. **S**ingulis due p̄iuncte et
tegētes corpa eorū. **I**n q̄b⁹ verbis intelligit. q̄z et ipse erāt
pēne que iūgebant alteri⁹ ad altez: et ipse q̄ eorū corpa co-
operiebāt. **P**o per figurā b̄n accipitur. q̄z ille nos virtutes
apud oīpotentē deū p̄tegūt: q̄s ex charitate p̄ximis ipar-
timur atq̄ p̄iūgim⁹. **A**c q̄b⁹ dum p̄corditer viuim⁹ mala

Textus.

E

Textus.

Liber primus.

q̄ fecim⁹ velam⁹. **P**ut⁹ ḡ etiā p̄ has alas duo p̄cepta charta-
tatis intelligi: amor sc̄z dei ⁊ p̄mi. **A**mādo enī deū nr̄a in
nobis mala p̄sequimur: id ē corp⁹ velam⁹. **P**illigēdo autē p̄mi
mū ⁊ ei i q̄ p̄desse possum⁹ festinam⁹: id ē alas ad altez tē-
dim⁹. **H**oc autē qđ subdit. ⁊ altez silit̄er velabat: in trāslā-
tione veterinō h̄r. **E**t q̄rī pōt cur postq̄ dictuz ē / vnū qđq̄
duab⁹ alis velabat corpus suū subitūgīt. et altez silit̄er ve-
labat: **T**rāslationē autē septuaginta it̄er p̄tuz aq̄le theodo-
sionis et symmachi sollicitē p̄scrutātes: nihil ex his x̄bis
inuenimus. sed beati hieronimi scripturā legentes: agno-
uimus. quia hanc sententiā in hebreā veritate ita posituz
non quidē iuxta verbū: sed iuxta sensum inuenerit. **Q**ueri
etenī pōt cur postq̄ dictū est / vnū quodq̄ velabat corpus
suū: statim subdit. **E**t alterū silit̄er velabat. **S**i enī diceret
vnū ⁊ alterū: loquēdi ratio staret. **P**ostq̄ x̄o dictū est vnū
quodq̄: cur adijcit alterū. cū in vno quodq̄ oēs p̄phēdunt:
Sed si ⁊ p̄fectoz vitā ⁊ p̄ficiētū merita distinguimus: et
vnū quodq̄ et alterū nō irrationabiliter positū videmus.
Qui enī ⁊ sua deflēt / et x̄tū pēnas ad p̄mos in exēplū
tendūt: p̄culdubio p̄fecti sunt. **S**ūt autē pleriq̄ paruuloz:
qui eoz lachrymas cōspiciūt ⁊ imitant. **E**t q̄ nudi in suis
p̄auitatib⁹ esse potuissent: sc̄tōs vigilātiōezq̄ viros cōsi-
derāt. moxq̄ suis p̄auitatib⁹ irati accēdunt vt plāgāt: et
inflāmant ad p̄niā. **A**q̄ vt velare sc̄tōs corpa sua cōspi-
ciunt: ita ip̄i quoq̄ lachrymaz suarū alis velant. **S**eip̄los
enī magnis increpationib⁹ feriūt: cur q̄ x̄tutes nō habent
p̄ctā suā mīne deplozāt: si adhuc illi plāgerenō desistūt /
q̄ iā virtutū pēnas p̄ exēpla ad p̄mostendūt. **I**n q̄bus
verbis necesse est vt nos q̄ paruuli adhuc sum⁹: p̄fectoz
semp ⁊ x̄tutes ⁊ lachrymas aī mentis nostrē oculos pona-
mus. **I**mitemur q̄ in illis aspiciū⁹. vt dū ceperim⁹ p̄ icre-
mēta crescere: possim⁹ ab illo districto examine mala q̄ fe-
cim⁹ velare. **I**n assiduīs enī fletib⁹. in quotidiana nr̄a pe-
nitentia: habem⁹ sacerdotē in celis q̄ interpellat p̄ nobis.
De q̄ etiā p̄ iohannē d̄r. **S**i q̄s peccauerit: aduocatū habe-
mus apud patrē iesum xpm iustū. ⁊ ip̄s ē p̄piciatio p̄ pec-
catis nr̄is. **E**cce exultat anim⁹ cū aduocati nostrī potētiā

Omelia. viij. fo. xxxviij.

audimus. Sed exultationē nostrā iterūz remordet timor. quippe q̄ nobis aduocat⁹ est: dñs iust⁹. Nos enī causas iniustitie habem⁹. iust⁹ hō aduocat⁹ iniustas causas nullo modo suscipit: nec h̄ba dure p̄ iniustitia defendit. Quid ergo agim⁹ charissimi fies mei? Sed ecce occurrit alio qd̄ agamus. Mala q̄ fecim⁹: ⁊ deseram⁹ ⁊ accusem⁹. Scriptū est iust⁹ in p̄ncipio accusator est sui. Quilibet etenī pctōr cō
uersus in fletib⁹ iā iust⁹ esse inchoat: cuz cepit accusare
qd̄ fecit. Cur enī iust⁹ nō sit: q̄ p̄tra suā iniustitiā tā plachry
mas seuit? Iust⁹ igit̄ aduocatus noster: iustos nos defendit in iudicio: q̄ nos inetip̄os ⁊ cognoscim⁹. ⁊ accusamus iniustos. Nō ergo in fletib⁹ nō in actib⁹ nostris: sed in aduocati nostri allegatione confidamus. Qui viuit ⁊ regnat cum patre in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorū. Amen.

Omelia octaua.

Et audiebā sonū alarū q̄si sonū aquarū multarū: q̄si sonū sublimis dei. Cū ambularent q̄si son⁹ erat multitudinis. vt son⁹ castrorū. Cūq̄ starēt demittebant̄ pēne eorū. Nā cū fieret vox sup̄ firmamētū qd̄ erat sup̄ caput eorū: stabāt et submittebāt alas suas. Et sup̄ firmamētum qd̄ erat iminēs capiti eorū q̄si aspect⁹ lapidis saphiri. silitudo throni: ⁊ super similitudinē throni silitudo q̄si aspect⁹ hoīs de super. Et vidi q̄si specie electri: velut aspectus ignis intrinsec⁹ p̄ circuitū. a lūbis ei⁹ ⁊ desuper et a lūbis ei⁹ vsq̄ deorsū vidi q̄si speciem ignis splēdētis in circuitu. velut aspectū arcus cū fuerit in nube in die pluuię. Sic erat aspect⁹ splendoris p̄ girū. Hec visio similitudinis gl̄ie dñi. Et vidi et cecidi in faciem meam.

Liber primus.

Tertius.

Tod per exempla iustorum multi perficiant: superioris locutionis finetractatus est. **T**erq; hoc ipsum propheta nobis certum aperit: cum his quod dixerat adigit. **E**t audiebatur sonum alarum quasi sonum aquarum multarum. **S**olent in sacro eloquio per aquas populi designari. **I**tem per iohannem dicitur. **Q**ue hoc sunt populi. **T**ecirco autem aquas populi designat: quia et in vita sonum habet ex tumultu carnis: et quotidie defluit ex decursu mortalitatis. **E**t autem sepe iam diximus: ale sunt animalium virtutes sanctorum. **Q**uid est ergo quod propheta alarum sonum audit quasi sonum aquarum multarum: nisi quod ex omnipotentis dei pietate ille ale virtutum qui in paucis prescriptis sonabat. iam nunc per declarationem diffusa: in multorum populorum conversatione resonat. **I**ncarnato enim passo. ac resurgente domino: pauca perinata animalia fuerunt. quia rari valde extiterunt qui celestia desiderarent: et virtutum penitus se in alta suspenderet. **S**ed postquam divinitus ei per predicatio in mundo diffusa est. quanti iam puuli. quanti grauiiores. quanti fortes iuvenes. quanti ibecilles. quante conversiones peccatrices. quante annose virginis per fidem. per spem. per amorem ad celestia euolant. quod dicere. quod estimare sufficit. **E**cce alarum sonitus qui per in paucis animalibus fuit. iam nunc in populis resonat. iam nunc mundi multitudinem ad celeste desiderium perne virtutum leuat. **I**tem ergo dicitur. **E**t audiebatur sonum alarum quasi sonum aquarum multarum. **P**er sicut prefati sumus: ille virtutum sonus qui in aure dei prius ex paucis scriptis factus est: postmodum ex aquis multis. id est ex innumerabilibus est populis multiplicatus. **P**er quod sono adhuc brevius addit. **Q**uasi sonum sublimis dei. **Q**uid est quod alarum sonus in scriptis animalibus quasi sonus sublimis dei dicitur: nisi quia omnipotens deus et ipse implet mentes sanctorum celesti desiderio: et ipse se ex auditu pletras. **P**er etenim creat in sanctorum cordibus amore **Luce. xxij** et ipse ex amantibus cordibus suscipit precem. **N**egatione sua **Luce. vij.** petrus fleuit amare: sed tamen illi permittit / quia Iesus respexit petrum. **V**enit maria magdalene post multas maculas culpe / ad pedes redemptoris nostri cum lachrymis. **S**ed quod illam infudit in: nisi quod benigne suscepit foris: **Q**uis illam ad lachrymas vergebat per propitiationis spiritum: nisi quod hanc exterius coram mulieribus recipiebat ad veniam: **S**ed redemptor igitur noster peccatricis mulieris mentem exterugebat cum de culpa copul-

geret. Suscipiebat: ut a culpa liberaret. **B**ñ g̃ iste alay sonus q̃si sublimis dei d̃r. qz q̃cqd̃ in sanctorū x̃turibus agit: **Esa. lvij.**
 ei⁹ est gratie q̃ merita largit̃. q̃ recte p̃phetā sublimis de
 us esse memorat̃. In scriptura etenim sacra aliq̃n de n̄cu-
 pativē: aliq̃n nō essentialiter d̃r. N̄cupativē enī d̃r sicut
 scriptū est. Ecce cōstitui te deū pharaonis. Et sicut moy- **Exodi. xij.**
 ses ait. Si q̃s h̄ vel illud fecerit: applica illū ad deos. vide **Ero. xxij.**
 licet ad iacerdotes. Qui rursū dicit. Hijs nō detrahes. i. **Ibidem.**
 sacerdotib⁹. Et sicut psalmista ait. De⁹ stetit in synagoga **Ps. xxxj.**
 deorū: in medio autē deos discernit. Essentialiter autē de⁹
 d̃r: sicut ad moysen d̃r. Ego sū de⁹ patristui. de⁹ abrahā. **Exodi. iij**
 de⁹ isaac. de⁹ iacob. **E**nī paul⁹ apl⁹ volēs n̄cupatiū dei
 nomen ab essentiali discernere: de redēptore n̄ loquit̃ est
 dicens. Quorū p̃res ex q̃bus x̃ps s̃m carnē q̃ est sup oīa de⁹ **Ro. ix.**
 b̄ndict⁹ in secula. Qui enī n̄cupativē d̃r deus inter oīa. q̃
 nō essentialiter de⁹ est. Et g̃ onderet x̃pm naturaliter de-
 um: nō hūc deū t̄m modo: sed deū sup oīa esse memoravit.
Quē elect⁹ quisq̃ sicut p̃misit⁹: v̄l in exēplo iustitie pre-
 rogando posuit d̃ci de⁹ p̃t. sed inter oīa q̃m n̄cupativē
 de⁹. **E**ps autē de⁹ est sup oīa. qz naturaliter de⁹. Quē ergo
 paul⁹ deū sup oīa hūc ezechiel p̃pheta deū sublimē noīat
Postq̃ nō dictū est. Audiebā sonū alarū q̃si sonū aquarū **Textus.**
 multarū. qz adhuc addit. Quasi sonum sublimis dei. etiā h̄
 intelligere possum⁹: q̃ futurū electis oībus scim⁹. Alarū
 etenim sonit⁹ (sicut dixim⁹) fuit in p̃dicatorib⁹ s̃ctis. aqua-
 rū sonit⁹ in cōversis z sequētib⁹ populis. Sed idē ipse soni-
 tus erit q̃nq̃ son⁹ sublimis dei. qz multitudo q̃ nūc ad fidē
 per s̃ctōs doctores trahit⁹: q̃nq̃ in celestē patriā cōgregat̃
 ut ibi oēs electi sine fine laudent: cū viderint sine fine quē
 laudēt. Et qz tūc p̃fecte corpus redēptor⁹ efficiet oīs mul-
 titudo s̃ctōrū: iuxta pauli vocē dicētis. **Q**z z ipsa creatura **Ro. viij.**
 liberabit⁹ a servitute corruptionis in libertate gl̄ie filiorū
 dei. ei⁹ ita tūc inherēt ut eis de corruptionē q̃p resurrectionem
 vincit⁹ iā nihil in suo s̃ctō amore p̃radicat: sed unita
 gl̄ie sui redēptoris fiat. Recte d̃r. Quasi son⁹ sublimis dei
 Notā d̃us est ordo describētis. **Q**z pri⁹ son⁹ ex alis aīaliū:
 qui post modū q̃si son⁹ aquarū multarū. ad extremū nō q̃si

Liber primus

son⁹ sublimis dei dicit. **Q**uoniam pri⁹ p⁹dicauerunt facti: hoc postmodum crediderunt atque tenuerunt: pueri ad fidem populi. quod ad extremum quoque liberato omni reddent laudem in celestia subleuati. **S**on⁹ itaque aialium sit quasi son⁹ aquarum: et son⁹ aquarum sit quasi son⁹ sublimis dei. quia laudem omnipotentis domini quam pri⁹ in mundo pauci: hac postmodum multi clamauerunt. **E**t quam nunc multi clamant cum adhuc eis in semet ipsis sua corruptio repugnat: hac in celestem patriam electi omnes suo iam capiti uniti resonabant. **A**dhuc autem sanctorum animalium opera et virtutesque describunt: cum subdit. **C**um ambularent: quasi sonus erat multitudinis: ut sonit⁹ castrorum. **S**i per sonitum sublimis dei laus nisi creatoris in celesti patria designat. mirandum non est quod rursum ad sanctorum opera in hac adhuc vita viuentium prophetice sermone refundit: quia sanctus spiritus in corde prophetarum quod simul ostendit intus: non simul eicit plinquam foras. **A**qua quippe scientie qua prophetarum animi repleti: in contemplatione vehementer exuberat. **S**ed quia angustum est spiritui omnes homines. id est foramen carnis ad explendam illam immensitatem quod respicit: proferendo lingua variat. **P**ostquam ergo sonum alarum quasi sonum sublimis dei esse perspexit in celis: rursum ad terras redit: et pennata aialia quod hinc agere loquitur: ut illic summa mereantur dicere. **C**um ambularet quasi son⁹ erat multitudinis: ut sonit⁹ castrorum. **C**um predicatorum sancti mundo predicando et trahendo circumirent: aialia ambulant. **E**t quia hi etiam quos colligunt statim ut crediderint in laudem nostri creatoris exurgunt: sit son⁹ quasi son⁹ multitudinis. **E**t quia in predicatione eadem bellum contra aerias potestates sumunt: recte subiungit. ut sonit⁹ castrorum. **C**um sanctis predicatoribus fideles populi coniunguntur: contra malignos spiritus in periculo fidei multitudinis castrorum fiunt. **E**t dum quotidie fideles quoque celestibus desiderijs replentur: terrena despiciuntur: dura sibi per amorem superne patrie proponunt. contra potestates aerias castra fiunt: quia armati fide et bonis operibus muniti gradiuntur. **Q**uasi enim quibusdam castris spiritualis exercitus per paulum beatus. **I**nduite vos armatura dei: ut possitis stare aduersus insidias diaboli. **Q**uia non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus principes et potestates. aduersus mundi rectores tenebrarum harum: contra

Textus.

Textus.

B

Ephe. vi.

tra spiritalia nequie i celestib⁹. **S**ctoꝝ ergo multitudinis
 castra sunt: q̄ bellū p̄tra p̄tates aerias susceperūt. **Q**uā sc̄tē
 vniuersalis eccl̄ie ita sub specie dilecte describit^r: vt dicat^r
 pulchra es amica mea suavis ⁊ decora sicut hirlm: terribi **Canti. vi.**
 lis vt castroꝝ acies ordinata. **Q**uia enī hirlm pacis visio
 inter p̄tates: cui⁹ noīē patria celestis exp̄mit: sc̄tā eccl̄ia sua:
 uis ⁊ decora vt hirlm d̄r: q̄ ei⁹ vita ⁊ desiderū visio i iam
 pacis intime cōparat^r: vt in eo q̄ auctore suū diligit: q̄ ei⁹
 specie videre p̄cupiscit. **P**e quo scriptū est. **I**n quē deside **j. Pe. j.**
 rant angeli p̄spicere: p̄ ip̄a iam amoris sui desideria ange
 lis filis dicat^r. **Q**ue quātū deo amabilis effici t̄to agit vt
 malignis spiritibus terribilis fiat. **Q**ualiter autē si terribi
 lis: subiūcta p̄p̄tione ostēdit^r. i. vt castroꝝ acies ordinata. **Canti. vi.**
Quid est q̄ sc̄tā eccl̄ia ab ostib⁹ suis vt castroꝝ acies sit ti
 menda. **N**ō enī a magno intellectu vacat ista cōparatio: et
 iccirco est subtiliter intuenda. **S**cim⁹ enī ⁊ p̄stat q̄ castro:
 rū acies tūc hostib⁹ terribilis ostēdit^r: q̄n ita fuerit p̄stipa
 ta atq; d̄fata: vt in nullo loco interrupta videat^r. **N**ā si ita
 disponit^r vt locus vacu⁹ p̄ quē hostis possit ingredi dimitt
 tat: p̄fecto iā suis hostib⁹ terribilis nō est. **E**t nos ergo cū
 p̄tra malignos spūs spiritualis certaminis acie ponim⁹ sū
 moperere necesse ē vt p̄ charitatē sp̄ vniti atq; p̄stricti nunq̄
 interrupti p̄ discordiā inuentamur. **Q**uia si q̄libet bona in
 nobis opa fuerit si charitas desit: p̄ malū discordie locus
 aperit^r in acie: vñ ad feriendos nos hostis valeat intrare.
Antiqu⁹ hō inimicus castitatē in nobis si sine charitate
 fuerit non timer⁹: q̄ ipse nec carne premitt^r: vt in ei⁹ luxuria
 dissoluat^r. **A**bstinentiā nō timer⁹: q̄ ipse cibo nō vit⁹: q̄ ne
 cessitate corp̄is nō v̄get^r. **D**istributionē terrenarū rerū nō
 timer⁹: si eidē op̄i charitas desit: q̄ diuitiarū subsidijs nec
 ipse eget. **V**alde autē in nobis charitatē verā idē amorē hu
 milē quē nobis vicissim impendim⁹ timer⁹: ei nimis cōcor
 die nostre inuidet: q̄ hāc nos tenem⁹ in terra: quā ipse te
 nere nolēs amisit in celo. **S**ū ergo d̄r. terribilis vt castroꝝ
 acies ordinata: q̄ electoꝝ multitudinē eo maligni spūs p̄
 timescūt. quo eos p̄ charitatis p̄cordiā munitos p̄tra se et
 cōglobatos aspiciūt. **Q**uāta autē sit p̄cordie virt⁹ ostendit

Liber primus.

Ro. xliij.
Ps. cl.

cū sine illa virtutes relique: virtutes nō esse mōstrant. **Pa-**
gna enī est virtus abstinētie. **S**z si qd ita ab alimētis absti-
neat vt ceteros ī cibo diiudicet: z alimēta eadē qdē crea-
uit ad p̄cipiēdū cū gr̄a actiōe fidelib⁹ etiā donet: qd huc
īc virtus abstinētie facta est nisi laque⁹ culpe. vñ p̄s quoq⁹
nulla ēē abstinētiā sine p̄cordia designās ait. **L**aud. eū ī
tym. z cho. **I**n tympano enī coriū siccum resonat. **I**n cho-
ro aut̄ voces cōcordit cātāt. **Q**uid ḡ p tympanū: nisi absti-
nētia: **E**t qd p choz nisi charitatis p̄cordia designat: qui
itaq⁹ sic abstinētiā tenet vt p̄cordiā deserat. laudat qdē ī
tympano: sed nō laudat ī choro. **E**t sunt nōnulli qd dū pl⁹
sapere ḡ necesse est studēt: a primoz pace resiliūt: dū eos
velut hebetes stultosq⁹ p̄tēnūt. **U**ñ p se veritas amonet dī-
cēs. **H**abete ī vobis sal: z pacē habete inter vos: vt qd qd
habere sal sapiētie studet. curet. necesse est q̄tin⁹ a pace cō-
cordie nunq̄ recedat. **Q**d vero de his duab⁹ virtutib⁹ di-
ximus: hoc de ceteris oib⁹ sentiēdū est. **U**ñ paul⁹ terribi-
liter admonet dīcēs. **P**acē sectamini cū oib⁹ z sc̄i moniā
sine quo nemo videbit deū. **Q**d aut̄ nil sine concordia deo
Matth. v. placeat: ipsa p se veritas demonstrat dīcēs. **S**i offeris mun⁹
tuū ad altare: z ibi recordat⁹ fueris qz frater tu⁹ habet ali-
qd aduersum te: relinque ibi mun⁹ tuū āte altare z vade p̄-
us recōciliari fratri tuo: z tūc venies offeres mun⁹ tuum.
Ecce a discōrdatib⁹ accipere nō vult sacrificiū: holocau-
stū suscipere recusat. **I**nc ergo p̄p̄dite quātū sit malū di-
scōrdie. p̄pter qd z illud abijcīt: p qd culpa laxat. **Q**d vero
electi sp̄ ī charitate p̄iuncti sunt: z hec eadē eoz charitas
sonū laudis reddit auctori: malignis vero sp̄iritib⁹. i. anti-
quas suis hostib⁹ penā incutit timoris. **R**ecte nūc de pen-
natis aīalib⁹ dī. **C**ū ambularēt q̄si son⁹ erat multitudinis
vt sonus castrorū. **D**ebet aut̄ ab exortu sc̄tē eccl̄ie fidei oculo
los vsq⁹ ad finē mūdi tendere: z hec eadē castra quō ambu-
lent videre. **C**astra enim multitudines appellantur exerci-
tus cū ī p̄cinctu pergunt aut ī certo quolibet loco īt̄i-
nere demorant. **C**astris ergo via est vita p̄sentis seculi oī-
bus p̄corditer viuētib⁹ sc̄is. **A**lia aut̄ sunt castra p̄dicant-
tiū qd huc illucq⁹ p̄coligēdis aīalib⁹ ī sc̄ti opis p̄cinctu labo-

Textus.

rationalia castra pertinentiū atq; ab hoc mūdo recedentiū: qz
malignorū spiritūū bella quotidie in corde se pparāt. **A**lia
castra bonorū piuatorū q̄ viuētes in amore oipotētis dei
p̄corditer sic vicissim sibi carnis debitū solūt: vt tñ quid
deo de bonis opib; debeāt nullaten; obliuiscant. **E**t si
qua (vt hoies) delinquūt: hec incessanter pijs actib; redi-
mūt. **E**t ergo distincti fidelīū ordines ab exorū scē eccle-
sie vsq; ad finem mūdi p̄corditer viuētes: s; p̄tates aerias
dimicant: castra ambulāt. et sit q̄si qdā castrorū sonit;: qz in
eis ad laudē oipotētis dei et virtutū gladij: et arma mira-
culorū sonāt. **D**e sc̄tis vero aīalib; adhuc subdiť. **C**ūq; sta-
rent: dimittebant penne eorū. **S**tant sc̄ta aīalia qñ ea q̄ dei
sunt: intēta p̄tēplari dē p̄siderāt. **S**ed eorū pēne deponunt
qz dum alta dei iudicia aspiciūt: sue eis virtutes vilescūt.
Nō apte exponit cū statim subdiť. **N**ā cū fieret vox sup fir-
mamētū qd erat sup caput eorū stabāt: et sub mittebāt alas
suas. **F**irmamētū supi; sub intellectu duplici iudicauim;
exponēdū. **P**ossūt enī sicut dictū est firmamēti noīe cele-
stes p̄tates intelligi. **E**t pōt firmamēti noīe incarnat; vñ
genit;: p̄b qd in eū natura nostra ad eternitatē firmata est
designari. **P**rius ergo qd sentimus de angelis: et postmo-
dū de dño angelorū loquamur. **E**cce enī bz. **C**ū fieret vox
sup firmamētū stabāt et sub mittebāt alas suas. **Q**uo in lo-
co hoc primo sciēdū est qz nō submittere ab inferiori ad su-
periora rēdere: sed a supiori ad iferiora alas deponere de-
bet intelligi: ppter hoc qd p̄missū est. **C**ū starēt dimitte-
bant pēne eorū. **Q**uerēdū itaq; nobis est q̄ sit vox q̄ sup fir-
mamētū sit. **S**ed eandē vocē meli; intelligim;: si ab imis
ad supiora gradiētes: q̄si qbusdā passib; ascēdamus. **S**i-
cut audit; corpis excitat; voce: ita sensus mētis excitat; in-
tellectu/ qui de interiorib; agit. **E**rgo est in mente q̄si
qdā son; intelligētie. **S**ciēdū est qz nostris sensib; aliqñ
vox carnis loquit; aliqñ vox aīe/ aliqñ vox firmamēti/ ali-
qñ vox q̄ sup firmamētū est. **P**onam; ergo ante oculos qd
si q̄piā sit lesus a p̄mo: q̄ ex humana rōne cogitat vt vi-
cēlesioni reddat: malū p̄ malo retribuat: huic vox carnis
loquit; in mēte. **Q**uia cū diuina mādāta p̄cipiāt bene nos

Textus.

Textus.

Lib er p r i m u s

facere his qui nos oderunt: quisquis male facere se odientibus
cogitat: in eius animo vox carnis sonat. **M**ulta terrena quoti-
die agimus: post hec ad orationem redimus. **A**ccendit ad copu-
lationem animus: sed earum rerum quas agimus imagines versantur
in mente: et intentione propulsionis propediunt in oratione: et quod vo-
lentes egimus: hoc interius patimur inuiri: et quod cogitationum
fantasmata mentem per imagines corporeas dispergunt: ne stri-
cta tota in oratione se colligat. **H**ec quoque vox carnis est. **C**um
vero et ista subigimus: atque ab oculis mentis cunctas corporeas
as imagines effugamus: ipsam in nobismetipsis naturam aieque
reteres qualis sit que carne viuificare potest: sed semetipsam strin-
gere in bonis cogitationibus sicut desiderare non potest: inueni-
mus quedam intellectualem spiritum per creatoris potentiam viuente
corpus quod sustinet viuificationem. **S**ed tamen obliuioni subditum/
mutabilitati subiectum: quod sepe timor afficit leticia extol-
lit. **I**pse itaque intellectus aie vox eius est: quia sonat quod est. que tamen
adhuc vox sub firmamento est. **S**ed transcendentes animam vocem
de firmamento querimus: cum illa sanctorum angelorum innumera mul-
titude: in omnipotentis domini conspectu qualis sit inuestigamus. que sit
in eis sine fine festiuitas visionis domini. que leticia sine defectu
siderium visionis dei cum satietate: et quanta satietas cum desi-
derio. **I**n quibus nec desiderium penam generat: nec satietas fasti-
dium parit quod inherendo beatitudini sint beati: quod contem-
plando semper eternitatem sint eterni. quod coniuncti vero lumini
facti sint lux. quod aspicientes spiritum incommutabilem: mutati sunt
in incommutabilitatem. **S**ed cum ista de angelis cogitamus adhuc
vox de firmamento est: non super firmamentum. **T**ransseat ergo ani-
mus: et ab ipsis transcendat omnem quod creatum est. **I**n solo creatoris
sui lumine fidei oculos figat: quod vnde viuificet omnia que creauit
deus. quod ubique est et ubique totus est. quod incircumscriptus et incorpre-
hensibilis sentiri potest et videri non potest. quod nusquam deest. et tamen ab-
iniquorum cogitationibus longe est: quod nec ibi deest ubi longe est.
quia ubi non est per gratiam: adest per vindictam. quod omnia tangit: nec tamen
equaliter omnia tangit. **Q**uedam enim tangit ut sint: nec tamen ut viuam
et sentiatur: sicut sunt cuncta insensibilia. **Q**uedam tangit ut sint
viuant. et sentiatur. nec tamen ut discernatur. sicut sunt bruta animalia.

Quedā tangit vt sint. viuāt. ⁊ sentiāt. et discernāt. sicut est
humana ⁊ angelica natura. Et cū ipse nunq̃ sibi metip̃si sit
dissimilis: dissimiliter tāgit dissimilia: q̃ vbiq̃ p̃sens est
⁊ inueniri vix p̃ōt: q̃ stantē sequimur ⁊ apprehēdere nō va
lemus. **P**onam⁹ ergo ante oculos mētis q̃ illa natura sit
q̃ tenet oīa. implet oīa. circūplectit oīa. supercedit oīa. su
stinet oīa. **N**ec alia ex pte sustinet atq̃ alia supercedit: ne
q̃ alia ex pte implet atq̃ alia circūplectit. sed circūplectē
do implet / implēdo circūplectit: sustinēdo supercedit / su
percedēdo sustinet. **H**ui⁹ nature potētia cū strict⁹ in ea
cogitat anim⁹: vox sup̃ firmamētū fit. qz ei⁹ intellectū con
cipit: qz ⁊ angeloz sensū sua incōprehēbilitate trāscēdit.
Cū ergo vox sup̃ firmamētū fit: stāt aīa ⁊ submittit alas
suas: qz scōz mētes cū creatoris sui potētia intēra cōtem
platione p̃siderāt: vilescūt eoz aīo virtutes quas habent.
Et tanto fīūt apud se humiles: quāto eis illud altū est qd
sup̃ angelos sonat. **F**ortasse enī doctores sunt: cū ceperint
tacita mēte cogitare q̃ sit ineffabilis dei sapiētia / q̃ mētes
hoīm sine strepitu ⁊ boz docet. ⁊ quō si hec eadē sapientia
si auditorz mētes nō doceat: vox docentiū vacue laborat:
sua eis doctrina p̃tinus vilescit: qz neq̃ q̃ plantat est aliqd
neq̃ q̃ rigat: sed qui incrementū dat deus. **F**ortasse p̃phete
sunt: sꝫ cū tacita mēte cōsiderāt qz p̃phetie sue oculo simul
oīa diuinitatis mỹsteria penetrare nō possūt: qm̃ sicut ait
ap̃ls: ex pte cognoscim⁹ ⁊ ex pte p̃phetamus. **I**n illa imē
sitate secretoz vidēt: qz parū est oē qd vidēt. **A**tq̃ ex ipsa i
mēsitate altitudine luminis p̃siderāt q̃ minus sit illud qd
intēto oculo q̃ si p̃ primas viderūt. **D**epōnāt ergo alas suas
cū vox sup̃ firmamētū fit. i. humiliētur in eo qd apprehen
dūt cū sup̃na p̃spiciūt / q̃ ab eis cōprehēdi nō possūt. **S**epe
etiā sc̃i cogitatioib⁹ ipsa q̃ habēt bona blādiūtur: vt eoz
mētes in aliqua sui fiducia eleuēt: sed p̃tin⁹ ad occulta dei
iudicia recurrūt. **Q**uō alij ex virtutib⁹ ad infernū p̃ elatio
nē corruūt. alij ex vitijs correcti ad celū p̃ humilitatē leuā
tur. **U**n nos ad humilitatē reuocās p̃pheta terret ⁊ admo
net: dicēs. **V**enite ⁊ videte opa dñi: q̃z terribilis in p̃silijs
sup̃ filios hoīm. **Q**uis enī digne p̃siderare valeat quātus

j. Cor. iij.

j. Cor. xliij

P̃s. lxx.

Liber primus.

- sup nos terroz sit pñlior dei: qñ alter ex virtutibus in finē
tendit ad vitia: ⁊ alter ex vitijs in virtutib⁹ cōcludit finē.
Eccles. ix. Quia iuxta salomonis vocē sunt iusti atq; sapiētes: ⁊ opa
Ibidem. eoz in manu dei. Nec tñ scit homo vtrū amore an odio di-
gnus sit: s; oia in futuro seruant incerta. Et est via q̄ vide-
Prover. tur hoib⁹ recta: ⁊ nouissimū ei⁹ ducit ad mortē. Nec itaq;
xliij. occulta iudicia pfunda cogitare qd est aliud q̄ alas depo-
nere. i. de nulla iā virtute pñdere: s; sub magno timore tre-
pidare. Siue enī oipotētis dei naturā pñderēt: siue ei⁹ iu-
dicia ppendāt. trepidēt. pñescāt. Et ergo qñ alas de-
ponere est virtutes q̄s habēt humiliare. Sic abrahā alas
deposuit: q̄ quando loqui cū deo cepit: puluerē et cinerem
Gen. xviij. se esse cognouit dicēs. Loquar ad dñm meū cū sim puluis
et cinis. Sic moyses alas deposuit: q̄ erudit⁹ omni sciētia
egyptior⁹: mox vt verba dñi audiuit: xba se nō habere de-
Exo. iij. prehēdit dicēs. Obscuro dñe: nō sum eloquēs ab heri ⁊ nu-
diusterti⁹. Ex quo locut⁹ es ad seruū tuū impeditioris et
tardioris lingue sum. Ac si aperte diceret. Postq̄ a te ver-
ba vite audio: pfusum me in verbis priorib⁹ agnosco. Sic
Isaie. vi. esaiās cui⁹ vita dño ad predicādū placuerat: cū eūdē dñs
cōtēplat⁹ carbone de altari in ore tactus est: ait. Ne mihi
qz tacui: qz vir pollut⁹ labijs ego sum. Ecce ad supiora sub-
leuat⁹ sibi metipsi de labioz pollutiōe displicuit. Nisi enī
Hiere. j. celestis mūdicle alta cōspiceret: esse se iudicabilē nō inue-
nisset. Sic loquēte dño: hieremias clamat. A a dñe de⁹:
ecce nescio loqui: qz puer ego sum. Iuxta enī ea verba q̄ au-
diebat: verba se nō hñe cognouerat. Sic daniel sublimē vi-
Dani. viij. sionē vidēs: p plurimos dies elāguir ⁊ egrotauit. Quia ⁊
hi qui in virtutib⁹ fortes sunt: cum altiora dei pñciūt: in
sua sibi met estimatiōe infirmi: atq; imbecilles fiūt. Sic
Iob. xliij. btis iob de quo dñs amicis illi⁹ dixit. Nō estis locuti co-
rā me rectū sicut seru⁹ meus iob. cū verba dei colloquētis
Ibidem. audiret: rñdit dicēs. Inspiciēter locut⁹ sū: ⁊ q̄ ultra modū
Ibidem. excederēt sciētia meā. Et paulopost. Itcirco me reprehē-
do: ⁊ ago pñiam in fauilla ⁊ cinere. Qui enī qñ ad hoies
sapiēter locutus fuerat: loquēte sibi desū audies: insipien-
ter se locutū fuisse repñdēt. qz in pñplatiōe vere sapiētie

sua ei sapiētia villuit. Ad vocē ergo desup veniētem aialia
 alas deponūt: qz virtutē dei siue in natura sua pteplari re
 quiramus: siue in occultis iudicijs inuestigare cogitem?
 p eo qd ei⁹ alta nobis ipenetrabilia sunt nra nobis si qua
 inesse bona credant vilescūt. Et q in quātulacūqz scientia
 volare credebamur: inuisibile sup nos naturā ipenetra
 bilia ei⁹ iudicia ppēdētes: submissis alis hūiliter stamus
 Sequit. Et sup firmamētū qd erat iminēs capiti eoz: qsi **Tertus.**
 aspect⁹ lapidis saphiri silitudo throni. Et sup silitudinē
 throni silitudo qsi aspect⁹ hois desup. Quid per thronū:
 nisi ille virtutes āgelice designant. que ipos quoqz ange
 los dignitate loci supioris excedūt: Nā cū angelinūcij oi
 cant: et sepe angeli ad ānūciāda quedā hoib⁹ veniūt: thro
 ni missi ad ministeriū nūcij nūqz legunt. qz eis lōge subli
 mius creator oim p̄sident. Nā paulus ap̄s ordines celesti
 um agminū quos ad tertiū celū raptus viderat describēs
 ait. Siue throni. siue dñatiōes. siue pncipat⁹. siue ptātes **Col. i.**
 oia ipm: et i ipso creata sunt. Thronos igit ān eos angelo
 rū ordines dixit: qbus illis platos eē cognouit. Bñ autez
 thron⁹ lapidi saphiro pparat. qm lapis saphir⁹ aerē hz
 colorē. Virtutes qz celestiu lapide saphiro designant. qz
 hi spūs qbus de⁹ oipotēs alti⁹ p̄sident: supioris loci in cele
 stibus dignitatē tenēt. Sup thronū vero silitudo hois: qz
 et sup illas virtutes qz ipos angelos āncedūt: nri est glia
 redeptoris. Notādū ergo q ordo fua. Sup aialia enī fir
 mamētū. sup firmamētū thronus. sup thronū hō eē descri
 bit. qz sup sc̄tōs hoies adhuc in hac corruptiōe corpis vi
 uētes angeli: et sup angelos supiores et deo prime angeli
 ce ptātes. Sup ptātes deo primas eleuat⁹ est mediator **i. Ibi. ij.**
 dei et hoim hō xps iesus. Sinxo (vt p̄dixim⁹) firmamētū
 noie mediator dei et hoim p assumptā hūanitate dz intel
 ligi. qz sub vni⁹ nois appellatiōe solē p pphetie spm mul
 ta signari. Vt sup firmamētū sc̄tū est: q sup baptizatū dñz
 de celo sonuit dices. **Luce. iij.**
Sicut p euāgelistā aliū dicit. Dicit fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q
mihi cōplacui. Queram⁹ igit quō hāc vocē aialia audiūt
et alas deponūt: Abachuc ppheta req̄sit⁹: dicat. Dñe au
f iij. iij.

Liber primus

Gen. vi.

Ps. cix.

Marci. j.

diu audiuit tuū et timui. consideraui opera tua et expaui.
Quid est autē qđ pater de filio loquitur dicens in qđ mihi ppla-
cui? Quid enī qui penitēdo corrigit aliqđ que fecit: eo ipso qđ
penitet se sibi displicuisse indicat. qđ emēdat qđ fecit. Et
qđ oī potēs pater sicut intelligi ab hoībus poterat hūano
modo de pctōrib⁹ locutus est: dicens. Penitet me fecisse
hoīem sup terrā: quasi sibi metip̄i displicuit in peccatori-
bus quos creauit. In solo autē sibi vnigenito dño nro iesu
xpo cōplacuit. qđ hūc inter hoīes hoīem creasse eū non pe-
nituit omni mō: in quo pctm nullo mō inuenit. Sicut de il-
lo p psalmistā dicif. Iurauit dñs et non penitebit eū. tu es
sacerdos in eternū. scđm ordinē melchisedech. In solo ergo
sibi redēptore nro pplacuit pater. qđ in solo nō inuenit
culpā: in qđ se rephēdat quasi p pniām. Facta itaq; aīalia
vocē sup firmamētū audiāt et p̄mescāt. qđ si sol⁹ sine pctō
est: in ei⁹ innocētīā aspiciūt. in quātis ip̄a quotidie delin-
quāt: qđ necesse est vt incessanter defluāt. Cōsiderāt quoq;
qđ et ip̄e auctor vite sine passiōis dolore ex hac vita nō exi-
it. Et hec ergo vox sup firmamētū facta est. qđ oī potētis pa-
tris snīa etiā de morte ac resurrectione vnigeniti pcessit.
Et cū vox sup firmamētū fit stāt aīalia: et submittūt alas
suas. qđ sancti quicq; cū ip̄m quoq; vnigenitū flagellatum
in hoc mūdo cōspiciūt: deponūt si qđ de suis meritis p̄su-
mūt. nā si ip̄e hinc sine flagello non exiit qđ venit sine pctō:
quō flagellis digni nō erūt qđ huc cū pctō venerūt. Ip̄m ḡ
firmamētum qđ est sup caput aīaliū. i. qđ trāscēdit mētes
scđōz hz sup se vocē. qđ redēptor noster eā quā cū p̄re dispo-
suit ex diuinitate snīam ptulit i carne. Quā audietes iusti
terrent: et oēm de suis viribus p̄sumptionē deponūt. Qui-
buslibet etenī virtutib⁹ polleat: qđ digna est vita pctōrū
si et ei⁹ vita p nobis flagello subiacuit qđ subdita nullo pctō
fuit: Et ecce grauis nobis questio orit cū dicif. qđ sup fir-
mamētū qđ erat immunēs capiti eoz qđ aspect⁹ lapidis
saphiri silitudo throni. Si enī p firmamētū dñs. et per la-
pidē saphirū et silitudinē throni summe ille p̄tēs angeli
ce figurant: quō sup firmamētū. i. sup dñz eē credēde sūt: cū
et mox subdit. et sup silitudinē throni silitudo quasi aspe-

ctus hoīs desup? Nā si ita vt dictū est. firmamētū expmīf
dñs: rursus homo accipit dñs. quā rōe pōt intelligi ipe
sup thronū: r ipe sub throno? **S**z astrictos hui? questiōis
nodos ipe soluit de quo loquimur. q̄ afflatu sancti spūs ea
que clausa sūt aperit. **I**ncarnat⁹ enim vnigenit⁹ p̄ris p b
q̄b homo factus est infra angelos fuit. sicut de eo sc̄ptū est
Ptinuisti eū paulomin⁹ ab angelis. **R**esurgēs autē r ascē- **Ps. viij.**
dēs in celos: oībus angelicis p̄tātib⁹ p̄sider. sicut de eo il-
lic rursus scriptū est. **D**ia subiecisti sub pedibus ei⁹. **E**t si **Ibidem.**
cur ipe ait. **D**ata est mihi oīs p̄tās. **F**irmamētū ergo sub **Mathe.**
throno: hō sup thronū est. qz p hūane assumptionē nature **xxvij.**
et ipe est sub angelis nat⁹. r ipe sup angelos exaltat⁹. **Q**ui
et priusq̄ p resurrectionis exaltaret gl̄iam: diuinitate sup an-
gelos fuit. sed tñ angelis (vt dictū est) hūanitate minora-
tus ex qua r morti subiacuit. **A**t postq̄ mortē resurgendo
calcauit: hūilitatē suā etiā maiestati bus angeloz suppo-
suit. **P**rius itaqz thron⁹ sup firmamētū: r post hō sup thro-
nū visus esse describit. qz hūani gñis redēptor hūanitatē
quā descēdēdo sub angelis assumpsit: ascēdēdo sup ange-
los exaltauit. **S**ic hō factū eū sub angelis dicim⁹: sicut **Gal. iij.**
ctū sub lege p̄dicāte ap̄lo audim⁹. **A**ssumptū ergo hūani-
tatē sub angelis accipim⁹: pro ea minoratiōe in q̄ dignat⁹
est apparere. **N**ā mox vt verbū caro factū est: mox de⁹ hō
p̄tate sup angelos fuit. **D**e ip̄o quippe añ passionē scriptū
est. **E**cce angeli accesserunt: r ministrabāt ei. **S**z tñ vt hūa **Mat. iij.**
nitatis ei⁹ infirmitas mōstraret: rursus de eo scriptū est.
Apparuit illi angel⁹ de celo cōfortās eū. **I**ndumētō ergo **Lu. xxiij.**
vtriusqz nature huic r angeli ministrare: hūc r angelus cō-
fortare describit. **U**nus quippe in vtraqz natura. qm̄ qui
deus añ sc̄la extitit: homo fact⁹ est in fine sc̄loz. cui tñ ante
passionē suā r angeli ministrant: r hūc angelus confortat.
Post passionē vero atqz resurrectionē ei⁹ huic angeli mi-
nistrare p̄nt: sed iam hūc cōfortare nō p̄nt. qz vt p̄dictū est:
et si prius firmamētū sub throno apparuit: iā tñ homo sup
thronū est. **I**n cui⁹ p̄sona vt p̄pheta sanct⁹ adiūctionem
vtriusqz nature se vidisse consideret: p̄tin⁹ adiūxit. **E**t vidi q̄ **Lexus.**
si specie electri. **Q**uid est q̄b aspect⁹ hoīs videt in throno
f iij

Liber primus.

quasi species electri: nisi qđ in electro. Sicut longe supius diximus) aurū argentūq; miscetur: vt res vna ex metallis duob; fiat. In q; per argētū auri claritas tēperat: et p auri claritatē species clarescit argenti. In redēptore autē nro natura diuinitatis et hūanitatis incōfuse vnita sibi met atq; pūcta est: vt et p humanitatē diuinitatis eius claritas nris potuiss; oculis tēperari. et p diuinitatē hūana natura in eo claresceret: atq; exaltata fulgorē vltra hoc qđ creata fuerat haberet. Ipe hō aspect; hoīs sup thronū. et species electri quā vidit qualis ei apparuerit: adhuc scribēdo sub iungit. Velut aspect; ignis intrinsecus ei; p circuitū: a lūbis eius et desup. Et a lūbis eius vsq; deorsum vidi quasi specie ignis splēdētis i circuitu. Quid ē qđ mediator dei et hoīm hō xps iesus a lūbis et desup aspectū ignis intrinsecus p circuitū hīe describit: et a lūbis et deorsum species ignis splēdētis p circuitū. Inuestigādū nāq; est qre a lūbis et desup ignē intrinsec; nec tñ splēdētē ignē hīe narratur. a lūbis hō et deorsum hīe ignis specie dicit: nō tñ hūc habere intrinsecus mēorat. quia et splēdētē et in circuitu hūc habere describitur. Quid enī lumboz nomie: nisi p: pago mortalitatis exprimit: Propter qđ etiā et leui dicit: quia adhuc in lūbis patris erat cū melchisedech occurrit abrahe. Melumbis vero abrahe virgo Maria exijt: in cuius vtero vnigenitus patris per sanctū spiritū incarnari dignat; est. Ex q; incarnatiōe vniuerso innotuit mūdo de; sicut et per psalmistā dī. Accingere gladio tuo circa femur tuū potētissime. Gladii etenī circa femur potētissim; sum psit: q; sermo p̄dicatiōis illi; ex incarnatiōe pualuit. Quid vero iste ignis designat nisi ardore; sancti spūs. q; corda q; repleuerit incēdit. De q; ipsa xitas dicit. Ignem veni mittere in terrā. Quid est qđ in h; aspectu hoīs q; pphete apparuit a lūbis superi; intrinsecus per circuitū ignis ardet. A lūbis vero inferi; nō ignis intrinsecus: s; in circuitu resplendet. nisi q; an incarnationē vnigeniti redēptoris nri sola in trase iudea ardore amoris ei; habuit. post incarnationē vero illi; in circuitu ei; ignis resplēduit. Et in vniuerso mūdo gentib; claritate; sancti spūs effudit. Prius

Lectus.

Ps. xliij.

Au. xij.

et go intrinsecus ignis erat: s; splendor nō erat. q; spūs san-
ctus in multis qdem patrib; iudeam replebat: s; ad noti-
cia; gentiū nec dū eius lumē emicuerat. **¶** Lūbis vero ei;
et deorum ignis in circuitu splēdet. q; postq; de virgine
carnez sūpsit: in humano gñe lōge lateq; sancti spūs dona
dilatauit. **¶** Et notandū q; ignis iste a lūbis superi; per cir-
cuitū esse describit nō extrinsecus s; intrinsecus. q; amoris
flāma sicut dictū est in electis atq; spiritualib; viris ybiq;
in suis finibus iudeā repleuit. **¶** Rectū exiebat extrinsecus
q; sese in multitudinem gentiū nō dilatabat. **¶** Que ardoris
flāma visa est postmodū in circuitu splēdere. q; per mūdi
cardines in vniuersis gentib; oīpotentis dei cepit amor
exrescere. **¶** Erat g; prius ignis intrinsecus: cū iacob dice-
ret. **Salutare tuū expectabo dñe.** **¶** Qd enī salutare dicim? **Gen. xlix.**
latine: **¶** Hō hebraico iesus dñ. **¶** In q; verbo brī iacob mēs
ostēdit quō iesu desiderio ardebat: quēse moriēs expecta
re perhibebat. **¶** Ardebat ignis: cū moyses diceret. **¶** Si inue **Exodi.**
ni grām in cōspectu tuo: oñde mihi temetipm vt videāre. **xxxij.**
¶ Ardebat ignis in mēte: cū dauid diceret. **Situit aīa mea** **P̄s. xliij.**
ad deū viuū: qñ veniā z parebo aīa faciē dei mei. **¶** Qui i car-
nationē verbi desiderās: ait. **¶** Qñde nobis dñe mīfīcordiā **Psal.**
tuam: z salutare tuū da nobis. **¶** Ardebat ignis. cū symeō de **lxxxij.**
corruptiōe vite pñtis exire desiderans: audiuit nō pri; se
visū; mortez: nisi videret xpm dñi. **¶** Ecce iam ignis iste
quasi sub lūbis exteri; resplendet. q; vniuersa gentilitas
incarnari dei est amore succēsa. **¶** Qdñ intelligi aliter pōt.
q; redēptor nř de; dñs iesus xps p hūanitatē suam hoīb;
immoruit q; per diuinitatē nor; angelis z aīa incarnationez
fuit. **¶** Nobis g; a lūbis inferius resplendet in circuitu: cui;
ignis intrinsecus a lūbis superi; ardet in celo. q; illic cele-
stes spūs eū in diuinitate sua spiciūt z amoris ei; ignib;
accēdunt. **¶** Nos xō q; hūc ex assumpta hūanitate diligim;
adhuc in hac corruptibili vita positi: splendorē ignis illi;
foris habem;. **¶** Unus itaq; sup thronū est: q; et super lūbos
ignē intrinsecus hz: in angelis z sub lūbis ignez in circui-
tu hz in hoīb; q; in oīne qd ab angelis amat: per omne qd
ab hoīb; desiderat vnus est. q; in cordib; ardet amantius.

Liber primus.

Debie. xij. cendiū noiant. **P**inc de ipso oim creatore scriptū est. **De⁹**
Deut. iij. nī ignis psumens est. Ignis enī de⁹ dr. qz flāmis amoris
sui incēdit mentes q̄s replet. **E**t idcirco seraphin incēditū
dicūtur z potestates ei p̄ime i celis inestimabili amoris
ei⁹ igne succēsi sūt. **E**x h igne succēsa: ardēt in terra corda
iustoz. **H**oc igne calefacta redeūt ad p̄niam corda peccā-
tiū: q̄ inflāmata vebemēter timorem in amorē vertūt. **N**ā
que p̄i⁹ trahescere metu ceperunt: postmodū igne amoris
flagrāt. **E**t qz eius mēbra sunt electi angeli in celo: ei⁹ mē-
bra sūt pueri hoies in terra. **U**nus hō est q̄ z sup lūbos ar-
det in trilecus: z sub lūbis inferi⁹ ignis sui splendorē in cir-
cuitu emittit. qz z angelos ad amorē suū per diuinitatē te-
nuit et hoies ad sancti ardoris sui desiderii ex hūanitate
reuocauit. **S**eq̄tur. **E**clut aspect⁹ arcus cū fuerit in nube
in die pluuię. **A**rcū op̄s de⁹ inter se atqz hoies in signo po-
suit: vt vltra mūdū diluuiō nō deleat dicēs. **A**rcū meū po-
nam in nubib⁹: z erit signū federis inter me z inter terraz.
Cūqz obduxerō nubib⁹ celū: apparebit arcus me⁹ in nubi-
bus z recordabor federis mei vobiscū. **Q**uā z in arcu eodē
color aq̄ z ignis simul ostēdit. qz z ex pte est ceruleus et ex
parter rubicūdus: vt vtriusqz iudicij testis sit. vnus videli-
cet faciēdi z alteri⁹ facti. **S**z iā nō vlti⁹ faciēdi. qz mū-
dus quidē iudicij igne cremabit. sed aq̄ iā diluui nō delet.
Quidē aut q̄b splēdētē ignem a lūbis hois throno p̄sīdē-
tis sicut ait. **A**spect⁹ arcus cū fuerit in nube in die pluuię
propheta p̄sperit. **P**er enī per ignē sicut dictū est ardor sc̄i
spūs designat. q̄ similitudo arcus z spūs vt ignis q̄ apparuit
quasi aspect⁹ arcus apparuisse diceret. **S**z si ipsi quā p̄e-
dixim⁹ visioni arcus intendim⁹ quō arcus significet spm̄
videm⁹. **I**n arcu q̄ppe sicut p̄fatus sum: aq̄ z ignis appa-
ret. **E**t post mediatozis aduentū eo vtr⁹ spūs sancti in hu-
mano gñe claruit: q̄ electos dei et aq̄ baptismatis lauit: et
igne diuini amoris incēdit. **Q**uasi enī admixto colore aq̄
simul z ignis q̄daz arcus in nube ad p̄bationē ponit. cum
veritas dicit. **N**isi q̄s renatus fuerit ex aq̄ z spūs sancto nō
pōt introire in regnū dei. **Q**ui arcus in nube est in die plu-

Joh. iij.

ute. qz in dñica incarnatiõe z in effusione p̃dicatiõis ostē-
 ditur: vt ad ventā corda credentiū dño parcētere uocent.
Rubē enī redēptoris carne z nō incōuenienter accipim⁹. **Ps. liij.**
 De q per psalmistā dñ. Qui ponit nubē ascēsum suū. **Rubē**
 quippe ascēsum suū posuit. qz is q diuinitate vbiqz est. car-
 ne ad celestia ascendit. **Expleta** hō omni mystica visione:
 subiūgit. **P**icerat aspect⁹ splēdoris per girsū. z hec visio **Textus.**
 silitudinis gl̃ie dñi. Quid enī in vniuerso mūdo sancti spi-
 ritus gr̃a agat aspiciēs: ait. **P**icerat aspect⁹ splēdoris per
 girsū. **Q**ue hō intrinsecus eius de z sancti spūs gl̃ia maneat
 cōsiderare volēs. sed sicut erat nō valēs: subiūgit. **S**ed hec
 visio silitudinis gl̃ie dñi. **N**ō enī ait visio gl̃ie. sed sili-
 tudinis gl̃ie. **U**t videlicet ostēdat qz quātalibet se intētio
 ne mens hūana tendat: etiā si iam fantasias imaginū cor-
 poraliū a cogitatiõe p̃pescat: si iā oēs circūscriptos spūs
 ab oculis cordis amoueat: adhuc tñ in corde mortali po-
 sita videre gl̃iaz dei nō valet sicut est. **S**z q̃cqd d illa est q̃d
 in mēte resp̃lēt: silitudo z nō ipsa est. **U**n̄ ille p̃dicator
 qui rap⁹ vsqz ad terciū celū fuerat: dicebat. **Q**uidē nūc **i. Cor. xliij.**
 per speculum in enigmate. **Q**ua in re nō despiciēda nobis
 questio orit. quō iohānes euangelista cū erga miracula re-
 dēptoris n̄ri iudeoz perfidiā etiā ex h̄bis p̃pheticis de-
 scrip̃sset: adiūgit dicēs. **H**ec dixit esaias qñ vidit gl̃iam
 eius: z locut⁹ est de eo. **E**t si ezechiel vidit qd est qd iste si-
 militudinē gl̃ie: ille ei⁹ gl̃iam vidisse describit. **S**ed cū
 iohānes euāgelista pri⁹ miracula redēptor̃s n̄ri narrauit:
 atqz infidelitatē iudeoz postmodū subdidit: hāc eiusdē re-
 demptoris n̄ri gl̃iaz q in mūdo apparuit: esaiā vidisse ma-
 nifestat. **O**mne enī qd in terra mirū diuinit⁹ agit: gl̃ia oī-
 potētis dei est: et ei⁹ gloria in oībus factis videt. **E**saias
 ergo eius gl̃oriā in terra vidit. **E**zechiel hō gl̃iam in celo
 sicuti est videre nō potuit. qz aliter est gl̃oria eius in rebus
 factis. aliter in semetipso. **H**ec ergo eius gl̃oria q in reb⁹
 videri pōt. illa hō q in ipsa est videri mō nisi per silitudinē
 nō pōt. **S**ed z si eandē silitudinē gl̃ie vel subleuat⁹ por-
 tare p̃pheta potuerit: cognoscam⁹. **S**equit. **E**t vidi z ce-
 cidī in faciē meā. **Q**uid ergo de Byro fieret si ita vt est ei⁹

Liber primus.

gloriarū vidisset: si ferre nō valēs cecidit. **Q**ua in re cū mā-
gno merore p̄sare ⁊ cōsiderare cum lacrimis debem⁹ in
quantā miserīā ⁊ infirmitatē cecidim⁹. q̄ ⁊ ip̄m bonū ferre
nō possumus ad qd̄ videndū creati sum⁹. **E**st tñ ⁊ aliud qd̄
de pphete facto p̄siderem⁹ in nobis. **P**ropheta enī mor-
tū gloriā dñi silitudinē vidit: in faciē suā cecidit. **C**uius
silitudinē gloriē qz nos per sp̄m pphete videre nō possu-
mus: hāc assidue cognoscere: ⁊ sollicitē p̄templari in sacro
eloquio. in celestib⁹ monitis. in p̄ceptis spiritalib⁹ debe-
mus. **Q**ui cū aliqd̄ de deo p̄spicim⁹: in faciē nrā cadim⁹.
qz ex malis erubescimus q̄ nos reminiscimur perperrasse.
Ibi enī cadit hō vbi p̄fundit. **U**ñ ⁊ paulus q̄si q̄busdāz in
faciē iacētibus dicebat. **Q**uē ergo fructū habuistis tūc in
illis in q̄bus nunc erubescitis. **E**cce celestis gr̄e donolat:
giente: obuolutū mysteriū lib̄i in itū in ezechiel ppheta
discussimus: ⁊ dicta mystica moraliter differētes: volantē
pphete historiā a terra extraximus. vt q̄ p̄us puulorū aie
mibi q̄ silitū volabat: sed nō eleuabat: tam nūc ab eis lega-
tur ⁊ cognoscatur: euolet et leuet. **A**gamus q̄ gr̄as redēptori
nrō. q̄ spiritali semp alimēto nos reficit. q̄ panis viu⁹ desce-
dit de celoz dat vitā mūdo. q̄ viuit ⁊ regnat cū patre in vni-
tate spiritus sancti deus per omnia secula seculorū. **A**men.

Conmelia nona.

E audiui vocē loquētis. **E**t dixit ad me:
Fili hoīs sta sup pedes tuos: et loquar
tecū. **E**t ingressus est in me sp̄s post q̄
locut⁹ est mibi: ⁊ statuit me supra pedes meos.
Et audiui loquētem ad me ⁊ dicentē. **F**ili hoīs
mitto ego te ad filios israel: ad gētes apostatī-
ces q̄ recesserūt a me. **P**atres eorū p̄uariatī
sunt pactū meū vsqz ad diē hāc: ⁊ filij dura faciē
et indomabili corde sunt ad quos ego mitto te.
Et dices ad eos. **N**ec dicit dñs deus: si forte v̄l
ipsi audiant. et si forte quiescāt. qm̄ domus ex-

Ro. vi.

asperas est: et sciēt qz ppheta fuerit in medio eorum. **Tu** ergo fili hoīs ne timeas eos neqz sermones eoz metuas: qm̄ increduli et subuersores sunt tecū: et cū scorpionib⁹ habitas. **Verba** eorum ne timeas: et vultus eorum ne formides: qz domus exasperas est. **Loq̄ris** ergo verba mea ad eos si forte audiāt et quiescāt: qm̄ irritatores sunt. **Tu** autē fili hoīs audi q̄cūqz loquor ad te: et noli esse exasperas sicut dom⁹ exasperatrix est. **Ap̄** os tuū: et comede q̄cūqz ego do tibi. **Et** vidi: et ecce manus missa ad me: in q̄ erat inuolutus liber: et expādit illū corā me qui erat script⁹ intus et foris: et scripte erāt in eo lamentationes et carmen et ve.

Mitūlibz in ezechiel ppheta magnis obscuritatibus clausum et q̄busdā misterioz nobis ligatū in omelijs octo deo dño nro iesu xp̄o largiēte discussū. **Tam** nūc planiora sunt et minus difficilia q̄ sequūtur. **Charitati** itaqz vestre colloq̄mur: eidez omnipotēti deo gr̄as referentes. qz post tot opaca siluarū: tandē leti ad cāpos exiuiūmus. **In** q̄bus liberis gressibus locutionis nr̄e intrepidū pedē ponamus. **Ecce** enī postqz ppheta si fūdinē glorie dñi contēplatus in faciē suā cecidit: adiūgit. **Et** audini vocē loquētis et dixit ad me. **Filij** hoīs. **Ita** sup pedes tuos et loquar tecū. **Ubi** adhuc subdit. **Et** ingressus est in me spūs postqz locutus est mihi: et sta. **Tuit** me sup pedes meos. **Ecce** diuina vox iacenti pphete iussit vt resurgeret. **Sed** surgere oīno nō posset: nisi in hūc oīpotentis dei spūs intrasset. **Ar̄** ex oīpotentis dei gr̄a ad bona opa conari quidē possum⁹. **Sed** hec implere nō possum⁹ si ipse nō adiūuat qui iubet. **Sic** paulus cū discipulos admoneret dicēs. **Cū** metu et tremore vestrā ip̄oz salutē opamini. **Nico** q̄s in eis hec ipsa bona oparet adiūxit dicēs.

Textus.

Textus.

A

Phil. ij.

Liber primus

Iohā. xv. Deus est enī q̄ operatur in vobis ⁊ velle et p̄ficere p̄ bona voluntate. Hinc est qđ ipsa x̄itas discipulis dicit. Sine me nihil potestis facere. Sed in his cōsiderandū est: qđ bona n̄ra sic oīpotentis dei dona sunt vt in eis aliqd n̄rm nō sit: cur nos q̄si p̄ meritis eternā retributionē q̄rim⁹? Si autē ita n̄ra sunt vt dona dei oīpotentis nō sint: cur ex eis oīpotenti deo gr̄as agimus? S̄ sciendū est qđ mala n̄ra solummodo n̄ra sunt. bona autē n̄ra oīpotentis dei sunt ⁊ n̄ra. ⁊ ipse aspirādo nos puenit vt velimus: qđ adiunādo subsequetur ne iānter velimus. s̄ possim⁹ implere qđ volum⁹. P̄ueniēte ḡ gratia ⁊ bona voluntate subsequēte: h̄ qđ oīpotentis dei donū est: sit meritū n̄rm. Qđ bñ paulus breui sn̄ia exp̄licat dicēs. Plus illis oībus laboraui. Qui ne sue videret virtuti tribuisse qđ fecerat adiūxit. Nō autē ego: sed gr̄a dei mecū. ⁊ enī celesti dono pueni⁹ est: q̄si alienus se a bono suo ope agnouit dicēs. Nō autē ego. S̄ qđ pueniēs gratia liberū in eo arbitriū fecerat in bono: qđ libero arbitrio eandē gr̄am ē subsecut⁹ in ope: adiūxit. sed gr̄a dei mecū. Ac si diceret. In bono ope laboraui: nō ego: sed et ego. In hoc enī qđ solo dñi dono pueni⁹ sum: nō ego. In eo autē qđ donū voluntate subsecut⁹: ⁊ ego. His igi breuiter cōtra pelagiū ⁊ celestinū dictis: ad exponēdi ordinē redeam⁹.

Textus. Fili hoīs sta sup pedes tuos et loq̄r tecū. Morādu nobis est ordo locutiōis et opis. qđ prius s̄ilitudo gl̄ie dñi appareret vt dei ciat. postmodū alloquit vt eleuet. deinde superabūdātis gr̄e sp̄m mittit ⁊ leuat ac supra pedes statuit. Nī si enī aliqd de eternitate in mēte viderem⁹: nunq̄ in facie n̄ra penitēdo caderemus. Sed iā iacētes vox dñi cōsolat nos facere vt in ope surgam⁹: qđ tñ nos n̄ra virtute nō possumus facere. Ipsi ḡ nos sp̄s iplet ⁊ leuat. et sup pedes n̄ros statuit. vt qđ p̄ni in p̄niā p̄ culpa iacim⁹: recti postmodū in bono ope stemus. Sed stās p̄pheta qđ audierit adiūgit dicens. Et audiui loquentē ad me ⁊ dicentē. Fili hoīs mitto ego te ad filios israel: ad gētes apostatrices qđ recesserūt a me. Sic p̄pheta describit sua: vt significet n̄ra. Nā qđ est h̄ qđ ei iacēti v̄r. sta supra pedes tuos et loquar tecū: Qui enī iacēti loq̄bat: cur nō se nisi stanti p̄mittit eē

locutus? **S**ciendū q̄ alia sunt q̄ iacētes: alia q̄ stātes au-
dire debeamus. **I**acēti enī dī vt surgat. stātia aut̄ p̄cipitur
vt ad p̄dicationē p̄ficisci debeat. **A**dhuc enī nobis in iſir-
mitatis p̄fusione iacentib⁹ p̄beri nō dī auctoritas p̄dica-
tionis: **S**z cū iā in bono ope surgim⁹. cū iam recti stare ce-
perimus: dignū est vt ad lucrādos alios in p̄dicationē mit-
ti debeam⁹. **T**rans ḡ p̄pheta: visionē spiritalē vidit et ce-
cidit. **C**adēs vero iā monitionis verbū suscepit vt surge-
ret. **S**urgēs aut̄ p̄ceptū audiuit vt p̄dicaret. **I**ā q̄ adhuc
ex sup̄bie vertice stam⁹. cū iā de eternitatis timore aliqd
sentire ceperim⁹: dignū est vt ad p̄niam cadam⁹. **E**t cū in-
firmitatez n̄ram subtiliter cognoscētes hūiliter iacem⁹: p̄
diuini verbi consolationē surgere ad fortia opa iubemur.
Et cū iā in bonorū ope p̄soliditate p̄sistim⁹: necesse ē vt vñ
nosmetipsos correxerim⁹: inde iam p̄dicātes ⁊ alios leue-
mus. **I**acēti ḡ nō p̄cipit vt ad p̄dicationē p̄gat. ne iſirm⁹
quisq; h̄ q̄d x̄bo edificare pōt ope destruat. **T**ū recte quo-
q; per psalmistā dicit. **E**duxit me de lacu miserie: et de lu- p̄. xxxix.
tos fecis. **S**tatuit supra petrā pedes meos ⁊ direxit gressus
meos: et misit in os meū canticū nouū hymnū deo nostro.
Prius enī de luto prauitatis educit: vt eius pedes p̄fidē
in petrā solideint. **S**ed qz rectā fidē: recta subsequē opatio:
gressus eius directi sunt. vt post dīrectionē gressuū. i. post
p̄fectionē boni opis in ore acciperet etiā nouū canticūz
p̄dicationis. **S**icut saulus dñs sup̄be damascū p̄geret: re **Act. ix.**
dēptoris voce p̄stratus iacuit. **E**t q̄ p̄dicator futur⁹ erat:
non tñ mor vt p̄dicaret q̄d viderat audiuit: sz ei iacēti dī.
Ingredere in ciuitatez: ⁊ dices tibi q̄d te oporteat facere.
Iacens ḡ hoc solū audire poruit: vt surgēs disceret q̄d au-
dierat. **S**urgens vero h̄ didicit vt q̄ cognouerat p̄dicaret.
Sed q̄rendū nobis est cur ezechiel ⁊ paulus in faciē cadūt
et de ascēfore equi. i. de eo q̄ in hui⁹ mūdi gl̄ia elatus est di-
cit: vt cadit ascēfor ei⁹ retro. **R**ursūq; de p̄secutorib⁹ dñi
scriptū est. **A**bierūt retrozsum ⁊ ceciderūt in terrā. **Q**uid ē **Joh. xviii**
hoc q̄d electi in faciē et reprobi retrozsum cadūt: nisi q̄ ois
qui post se cadit: ibi p̄culdubio cadit vbi nō videt: **Q**ui ve-
ro ante se ceciderit: ibi cadit vbi videt. **I**niqui ḡ qz in iui-

Liber primus.

sibilib⁹ cadūt. post se cadere dicunt. qz ibi corruūt vbi qd
eostūc lequaf mō videre nō pñt. Iusti xō qz in istis visibi
libus semetiplos spōte deiciūt: vt in inuisibilib⁹ erigant q
si in faciē cadunt. qz timore cōpuncti vidētes humiliant.
Textus. **P**otādū vero qd dicit. **P**itto egote ad filios israel: ad gē
tes apostarices querecellerūt a me. **S**icut enī duob⁹ mo
dis a deo recedit ita duobus modis a deo apostate hoīes
fiunt. **N**am vnusquisqz a cōditoze suo aut fide recedit aut
opere. **S**icut ergo q a fide recedit apostata est. ita qui ad
peruersum opus qd deserit redit ab omni potēte deo apo
stara absqz vlla dubietate deputabitur: etiā si fidem tenere
videat. **N**ū enī sine altero nil prodesse valet. qz nec fides
sine operib⁹: nec opera adiuuāt sine fide: nisi fortasse pñt
de percipiēda fiāt. sicut **C**orneli⁹ añ p bonis operib⁹ me
ruit audire qz fidelis existeret. **Q**ua ex re colligit qz bona
opera p fide p̄cipienda faciebat. **N**ā cui ab angelo dicit.
Ibidem. **P**ones tue ⁊ elemosine tue ascēderūt in memoriā in con
spectu dei. **E**t mox p eadē ascēsiōne p̄cipit vt ad simonē
mittat: q ei veniēs p̄dicare debeat. cōstat qz h̄ petijt: vnde
meruit exaudiri. **S**equit. **P**atres eoz p̄uicati sunt pac
tū meū vsqz ad diē hāc: ⁊ filij dura facie ⁊ indomabili cor
de sūt ad quos ego mitto te. **E**cce est vna culpa supbie. qz
p̄uicati sunt pactū. **E**cce altera obstinatiōis. qz vsqz ad
diē hanc. **E**cce in iniquitate filioz culpa grauis ipudentie.
qz dura facie. qm̄ mala q faciūt iā nō erubescūt: et nūqz vel
post culpas ad pñiam redeūt. qz indomabili corde sūt. **C**ū
vero tātē prauitatis: tātēqz obstinationis sint hi ad quos
pphera mittit: qd iā nō videat qz psona pphete a tā puer
sis hoibus despici valeat: **S**ed ecce auctoritas psonē tri
buit: cū subdit. **E**t dices ad eos. **N**ec dicit dñs de⁹. **N**ci
aperte diceret. **Q**z si ex te despiceris: ex mea voce necesse
est vt loquar. **N**ec cōtēnaris ipse q mitteris: xba mea pfe
rens / ostēde q misit. **S**equit. **S**i forte vel ipsi audiāt et si
forte qescāt. qz dom⁹ exasperans est. **D**um cōstat q omps
de⁹ oīa sciāt: mirandū valde est cur dñs. **S**i forte audiāt: et
si forte qescāt. **Q**uapropter sciēdū nobis est: qz ista dubita
tio locutionis dei nō ex ignorātia: s; ex aliqz significatiōe

descēdit. **N**ā q̄s nesciat q̄d q̄ fecit videt oīa: oīa sciat. **E**t
per se metip̄sam in euāgelio x̄itas de anti xp̄i p̄dicatoib⁹
dicit. **D**abūt signa magna ⁊ p̄digia: ita vt in errore indu- **Matthe.**
cātur / si fieri pōt etiā electi. **T**ur hoc sub dubitatiōe dicit: **xxiii.**
cū quid futurū sit a dño p̄sciat: **Q**uū hōe duobus est. qz
si electi sunt fieri nō potest. **S**i aut̄ fieri pōt: electi nō sunt.
Et tñ dī vt in errore inducātur si fieri pōt etiā electi. **I**ta
ergo dñici s̄monis dubitatio ex electoꝝ cordib⁹ designa-
tio tērationis fuit. qz q̄ electi sūt ad p̄stēdū p̄ signa p̄dica-
toꝝ anti xp̄i tētabūtur ad cadendū. **P**er hoc q̄d dicit: si
fieri pōt. hoc exp̄mit q̄ electi in corde tētabūtur. **M**utant
enī: sed nō cadūt. **P**icit q̄ si fieri pōt. qz trepidabunt / et tñ
dicātur electi. qz nō cadūt. **D**ubitatio itaqz s̄monis a dño
in electis exp̄mit trepidationē mētis: quos et electos no-
minat. qz cernit q̄ in fide bono opere p̄stāt. **Q**uā hīc quo-
qz dicit. **S**i forte audiāt ⁊ si forte dēscant. **P**er hoc enim **Textus.**
q̄d dī si forte. qz ex magna multitudine pauci audituri sūt
demonstrat. **P**er dubitationē ergo sermonū dei q̄d signifi-
cat aliud: nisi paucitas auditorū. **N**otandū vero q̄ postq̄
mala parētū defunctorū dixerat: mittēs p̄phetā ad filios
dicat. si forte vel ipsi audiāt et si forte dēscant. **Q**uid est di-
cere vel ipsi: nisi qz eoꝝ patres q̄ in culpa defuncti sunt: au-
dire noluerūt. **P**ēsemus rogo q̄ virt⁹ sit in hoc dñici s̄mo-
nis defectu: vt dicat. si forte vel ipsi audiāt. **N**obis h̄ apte
dicit / q̄ afflictī opp̄ressi. p̄clusi. oīa q̄ in hoc mundo habui-
mus bona p̄didim⁹. vrbes erutas. euerſa castra. depopu-
latoſ agros. suffoſas ecclesias videm⁹. ⁊ tñ adhuc paren-
tes nostros ad inīqtates seq̄mur: ab eoꝝ elatiōe quā vidi-
mus nō mutamur. **E**t illi quidē iter gaudia. nos hō q̄d est
gravius ⁊ iter flagella peccam⁹. **S**ed ecce om̄ps de⁹ inīq̄-
tates iudicās: iā priores nostros abstulit: iā ad iudiciū
vocat. **N**os adhuc ad p̄niam expectat. ad reuertēdū su-
stinet. **E**t q̄ in illis iā iudiciū exercuit: nobis sue patiētie
lōganimitatē prerogat: ne cū n̄ris p̄orib⁹ perdat: dicens.
Si forte vel ipsi audiāt ⁊ si forte dēscant. qz dom⁹ exaspe- **Textus.**
rans est. **D**is aīa etiā post acceptā fidē in peruersitate sua
aut p̄manens aut reuertēs: dom⁹ exasperans vocat. qz eū

Liber primus

quē p fidē suscepērat / repellita se prauis morib⁹ habitato
rem deū. **Nā** dom⁹ inhabitat a dño. **Si** ḡ dom⁹: quare ex
asperans? **Si** ḡ exasperās qre dom⁹: q vtiq; iā non habi
tatur. **Dom⁹**: qz in ea de⁹ p fidē habitare cepērat. **Exaspe**
rās ḡ est. qz ab ea prauis morib⁹ repulsi⁹ exiit: vt vacua
remaneat / quā prius celestis inhabitator replebat. **Unde**
etiā sicut xitatis voce cognouim⁹: iniquissim⁹ spūs cū se
ptem alijs rediēs / domū scopis mūdā inuenit. qz mētē

Textus. a virtutib⁹ alienā replet. **Sequit.** **Et** scient qz ppheta fue
rit in medio eorū. **Valis** scire bonos / aut ad adiutoriū sa
lutis pficere: aut ad testimoniū dānationis solet. **Sciāt**
ergo qz in medio eorū ppheta fuerit: vt audita p̄dicationē
aut adiuuētur vt surgāt et cōuertent⁹: aut sic in iniquitatib⁹

Textus. eorū damnētur. vt excusatione careāt. **Sequitur.** **Tu** ḡ fili
hois ne timeas eos neq; sermones eorū metuas. qm̄ incre
duli ⁊ subuersores sūt tecū. et cū scorpionib⁹ habitas. **Pa**
ter ad q̄ peruersos in predicationē mittit. q ne timeat ad
monet. **Et** qz prauī atq; pueri quicq; bona sibi loquentib⁹
alia iniq; faciūt: ⁊ adhuc alia minātur. ppter illa q faciūt
dicūt: ne timeas eos. ⁊ ppter hoc qd minant⁹: adiūgit. neq;
sermones eorū metuas. **Vel** certe qz reprobi atq; iniqui
mala bonis ingerūt: ⁊ eorū semp actibus derogāt: ppheta
missus admonet. ne eorū vel crudelitātē aut furore metuat
vel verba pertimescat. **In** hoc itaq; qd dicitur. ne timeas:
prophete datur auctoritas p̄dicationis. **Et** quia omnes
qui in deo viuim⁹ organa veritatis sum⁹. vt sepe per aliū
mibi: sepe vero alijs loquatur per me. sic nobis boni vbi
in esse auctoritas debet: vt ⁊ is qui pest dicat recta libere:
et is q subest inferre bona hūiliter nō recuset. **Bonū** enim
qd maiori a minore dī tūc de bonū est si humiliter dicat.
Nā si rectitudo sentiēdi hūilitatē loquendi perdidit: ra
dicē sensus in ramolinguē vitiauit. **Qd** videlicet vitiū iā
nō ex ramo: sed ex radice ē. qz nisi cor intumesceret: lingua
mime supbiret. **In** esse ergo ad loquendū priori hūilis au
ctoritas. inesse aut minori libera hūilitas debz. **Sed** sepe
in hoib⁹ ipse loquēdi ordo p̄fundit⁹: sicut et lōge superi⁹
dixim⁹. **Nā** aliqui qd p timore elationis loquit⁹: et loq se p

auctoritatē libertatis existimat. et aliqui alii p̄ stultū timo-
rem tacet et tacere se p̄ humilitatē putat. Ille locū suē regi-
minis attēdens nō metit̄ sensū tumoris. iste locū suē subie-
ctionis cōsiderāst̄ timet dicere bona q̄ sentit: et ignorat q̄tū
charitat̄ reſſicif̄ tacēdo. Sic x̄o sub auctoritatē supbia
et human⁹ timor sub hūilitate se palliat: vt se penec ille va-
leat cōsiderare qd̄ deo: nec iste qd̄ debeat primo. Nā ille
eos q̄ sibi subiecti sunt cōspicit: et ei cui oīa subiacet nō in-
tēdit. In elatione attollit̄: et de elatione sua velut de aucto-
ritate gloriat̄. Iste x̄o nōnūq̄ dū timet ne maioris grām
amittat/ atq; p̄ hoc aliqd̄ tp̄alis dāni sustineat: recta q̄tel-
ligit occultat. atq; apud se tacit⁹ ip̄m timorē quo p̄stringit̄
hūilitatē noiat. Sed est̄ cui nil vult dicere: tacēdo in cogi-
tatiōe diiudicat. Fitq; vt vñ se humilē existimat inde gra-
uius sit supbus. Discernēda ergo semp sunt libertas et sup-
bia: hūilitas et timor. ne aut timor hūilitatē: aut superbia
libertatē fingat. Ezechiel itaq; quia nō solū populo: sed
etiā seniorib⁹ loqui mittebat̄: ne incautū timorē hūilitatē
crederet: vt timere nō debeat admonet̄ dū dicit̄. Ne times
as eos. Ac ne forte derogationis eorū verba pertimescat:
adiūgit̄. neq; sermones eorū metuas. Cur aut̄ linguas de-
rogantiū timere nō debeat: etiā causa subiūgit̄ cū primus
subinfert̄: Quoniā increduli et subuersores sunt tectū: et cū
scorpionibus habitas. Timēdi enī essent hi quibus loqui
mittebat̄/ si in fide et opere deo oīpotētī placuissent. Quia
autē increduli et subuersores sūt: in suis sermōib⁹ derogā-
tes timēdi nō sunt. qz stultū valde est si illis placere queri-
mus: quos nō placere dominoscimus. Debēt enim haberi
in metu et reuerētia iudicia iustorū qz mēbra oīpotētis dei
sunt. et hoc ip̄si in terra reprehēdūt qd̄ dñs redarguit et ce-
lo. Nā puerorū derogatio vite nostre approbatio est. qz iā
ostēdit̄ nos aliqd̄ iustitie habere/ si illis displicere incipi-
mus q̄ nō placent deo. Nemo etenī pōt in vna eadēq; re oī-
potētī dño atq; ei⁹ hostib⁹ grat⁹ existere. Nā deo se ami-
cū denegat q̄ ei⁹ placet inimico. Inimicis x̄itatis aduer-
sabit̄: q̄ eidē x̄itati in mēte subiungat̄. Quī sancti viri in vo-
cis libere increpatiōe succēsi: eos ad sua odia excitare nō

Liber primus.

- metuūt / quos deū nō diligere cognoscunt. **P**rophetarum
dēter exhibēs: creatori oīm q̄si in munere obtulit dicens
Psal. **N**ōne q̄ oderūt te de⁹ oderā illos: et sup inimicos tuos ta-
xxxviii. bescebā: **P**erfecto odio oderā illos: inimici facti sūt mi-
hi. **A**c si aperte dicat. **P**ēsa quātū te diligo / qui tuorū ho-
stīū exercitare cōtra me inimicitias nō pertimesco. **P**inc
p̄s. xxxvii. itēz dicit. **Q**ui retribuūt mala p bonis derrahēbāt mibi:
q̄m subsecut⁹ sum iustitiā. **B**onū valde est qđ iust⁹ tribuit:
q̄m male agētibus libera voce p̄tradicit. **S**ed pueri mala
p bonis tribuūt cū iustis derogant. qz p̄tra eos iustitie de-
fensionē seruāt. **N**ō enī iusti humana iudicia: sed eterni iu-
i. Cor. iiii. dicis examē aspiciūt. atqz ideo derogantiū ſba p̄tēnūt.
Pinc etenī derogantiū corinthijs: paul⁹ dicebat. **M**ibi
autē p minimo est vt a vobis iudicer aut ab humano iudice.
Qui nec in corde suo vñ se rephendere potuisset inueniēs
adiūgit. **S**ed neqz me ipm iudico. **V**idēs autē qz ei ad p-
fectionē sanctitatis nec suū iudiciū sufficeret: subdidit.
Sed nō in hoc iustificat⁹ sum. **C**ur x̄o nec sibi metipsi de
se ipso credidit: cām reddidit cū subiunxit. **Q**ui autē iudi-
cat me dñs est. **A**c si aperte dicat. **N**ec meo de me iudicio
credēdū existimo. qz ille me iudicat cui⁹ ego iudiciū non
p̄phēdo. **P**inc beat⁹ **J**ob cū amicorū derogantiū linguas
inter dolores vulnerū patere iacula verborū: cogitatioē
p̄tinus ad cōscientiā recurrit. atqz vbi mentē solidā habe-
Job. xvi. ret asperit: dicēs. **E**cce enī in celo testis me⁹: ⁊ cōsci⁹ me⁹
Ibidem. in excelsis. **Q**ui etiā subdidit. **V**erboſi amici mei / ad deū
stillat ocul⁹ me⁹. **I**n omīe enī qđ de nobis dicif: semp̄ raci-
ti recurrere ad mentē debem⁹ / interiorē testē ⁊ iudicē q̄re-
re. **Q**uid enī pdest si oēs laudēt: cū cōsciētia accuset? **A**ut
qđ poterit obesse si oēs nobis derogēt: et p̄sciētia sola nos
defendat? **B**eat⁹ ḡ **J**ob inter linguas derogantiū inflexa
mētē p̄sistens. qz in terra se ipugnari falsis s̄monib⁹ vidit
Esaiē. iij. in celo testē q̄siuit. **P**inc **E**saias ait. **P**opule me⁹ q̄ beati-
ficant te ipse te decipiūt: ⁊ viā gressuū tuorū dissipant. **Q**ui
videlicet popul⁹ ne ſba sue laudis attenderet et in culpis
Ibidem. altius periret: statim ei dī quē aspiciat. cui⁹ iudiciū perti-
nere: cū subdit. **E**stat ad iudicandū dñs: stat ad iudican-

dos populos. **A**si apte diceret. Iudicia humana cur seq
ris: q stare sup te celestē iudicē scis: **H**inc est q iohānem
baptistā xitas esse harūdinē vento agitatā negat: dicens
Quid existis videre in desertū harūdinē vēro agitatam?
Quod q negādo dixerat: nō affirmādo subiūcta xba testan
tur. **A**iteni. **S**ed qd existis videre in desertū hoīem molli
bus vestitū: **E**cce q mollib⁹ vestiūtur in domib⁹ regū sūt. **Mat. xj. et**
Luce. vij.
harūdo autē vento agitata modo flatib⁹ erigit: modo fla
tibus inclinā. **D**is autē infirm⁹ anim⁹ q vel derogatiōe
deijcit / vel laudib⁹ exaltat: harūdo vento agitata est. qd
iohānes nō erat. qz inflexibile mētis verticē inter laudes
hoīm ⁊ derogationes tenebat. **S**ed magna inq̄sitione res
indiget cū recti operis viā tenemus: vtrū semp despiciere
derogatiū xba debeam⁹ an certe aliqui cōpescere. **P**e qua
resciendū est qz linguas detrahētū sicut nostro studio nō
debem⁹ excitare ne ipsi pereāt. ita per suā maliciā excita
tas debem⁹ eq̄nūmter tolerare: vt nobis meritu⁹ crescat.
Aliqui autē etiā p̄pescere: nedū de nobis mala dissemināt:
eorū q audire nos ad bona poterāt corda innocētū corru
pant. **H**inc est enī qd iohānes obrectatoris sui linguā re
darguit dicēs. **I**s q amat p̄matū gerere in eis: viotrepes
non recipit nos. p̄pter hoc si venero cōmoneā ei⁹ opera q
facit: verbis malignis garriens in nos. **H**inc paul⁹ iterū
detrahētib⁹ corinthiis loquitur: dicēs. **E**pistole inquit **ij. Cor. x.**
graves sūt ⁊ fortes. presentia autē corporis infirma: et ser
mo cōtēptibilis. **H**oc cogitet q hmōi est. qz quales sumus
xbo p̄ epl̄as absentes: tales ⁊ presentes in opere. **A**iteni
quorū vita in exēplo imitationis est posita: debēt si possūt
detrahentiū sibi xba cōpescere: ne eorū p̄dicationē nō au
diant q audire poterāt: ⁊ in prauis morib⁹ remanētes bñ
vivere cōtemnāt. **S**ed hac in re subtili inq̄sitione necesse
est vt semetipm anim⁹ iuestiget. ne fortasse sue laudis glo
riam q̄rat: et aīarū lucra se q̄rere nostra cogitatio simulet.
Sepe enī sui nois laude anim⁹ pascit: ⁊ qñ sub obtentu lu
crozū spiritaliū jcu de se bona dici cognouerit letat. **E**t se
p̄ sue glorie defensione cōtra detrahētes irascit. et fingit
sibi merē qd hoc ex eorū zelo faciat: quorū corda a bono iti
g iij

Liber primus

nerē detrahētis sermo perturbat. Illi ḡ debent magnopere curare: ne cōtra eorū opīnionē detrahentiū xba p̄ualeant / qui suā p̄sciētiā subtiliter discutiētes se in ea inueniūt / de amore priuate gl̄ienihil habere. **H**inc est enī q̄ iusti atq; p̄fecti aliqui x̄tutes suas p̄dicant: bona q̄ diuinit⁹ acceperunt narrāt. **N**ō ipsi vt apud hoīes sua ostēsiōne p̄ficiant: sed vt eos q̄bus p̄dicāt exēplo suo ad vitā trahāt. **Q**uā pau-
ij. Cor. xj. lus ap̄ls. quotiēs fustib⁹ cesus. quotiēs lapidat⁹. quotiēs naufragiū ptulit. quāta p̄ veritate sustinuit q̄ ad teritiū celū raptus: q̄ in paradīsum duct⁹ sit corinthiis narrat / vt eorū sensum a falsis p̄dicatorib⁹ auertat. vt dū se innotesceret qualis esset / illi eis vilescerēt: quos ab eis cognouerāt inique venerari. q̄ p̄fecti cū faciūt. i. cū x̄tutes p̄prias loquunt: in hoc quoq; oīpotēt⁹ dei imitatores sūt. q̄ laudes suas hoībus loquūt vt ab oīb⁹ cognoscant. **N**ā cū scriptura
Prover. sc̄tā p̄cipiat: dicēs. **L**audet te alien⁹ et nō ostendit. quō facit
xxxvij. ipse q̄b⁹ p̄hibet: **S**ed si x̄tutes suas om̄p̄s de⁹ taceret: eū nullus agnosceret: eū null⁹ amaret. si nullus amaret: null⁹
p̄s. cxxvij. ad vitā redīret. **Q**uā et p̄ psalmistā de eo b̄r. **V**irtutē opeorū suorū annūciabit populo suo. vt det illis hereditatē gētīū. **V**irtutes ḡ suas annūciat / nō vt laudib⁹ suis ipse p̄ficiat: sed vt bi q̄ hunc ex sua laude cognouerint ad p̄petuā hereditatē veniāt. **I**usti itaq; atq; p̄fecti nō solū cū vituperationis sue xba rephendūt: sed etiā cū virtutes q̄s habēt infirmis loquūtur rephensibiles nō sunt. q̄ p̄ suā vitā quam referūt: aliorū aīas ad vitā querūt. **D**e q̄bus tñ sciēdū est: q̄ nūq̄ bona sua detegūt: nisi eos vt dixi aut primorū utilitas / aut certe nimia necessitas cogat. **Q**uā paul⁹ ap̄ls cū
ij. Cor. xij. virtutes suas corinthiis enumerasset: adiūxit. **F**act⁹ sum insipīēs. vos me coegistis. **S**it x̄o aliqui vt necessitate cōpulli in bonis q̄ de se referūt: nō aliorū utilitatē: sed suā requirāt. **S**icut beat⁹ **J**ob facta sua enumerat dicēs. **O**cul⁹ fui ceco: et pes claudō. pater erā pauperū: et causam quam nesciebā diligētissime inuestigabā. **E**t multa alia que sepe egisse p̄memorat. **S**ed q̄ in vulnere doloris posit⁹ ab amicis increpantib⁹ ipse egisse: et violēt⁹ p̄ximis atq; oppres-
Job. xxi. sor pauperū fuisse dicebat. vir s̄ctus inter flagella dei et

humane increpationis verba deprehensus mētem suam
grauiter concuti: atq; ad desperationis fouam conspexit
impelli / qui iam itaq; cadere poterat: nisi ad memoriā be-
ne acta reuocasset / vt ad spem animum reduceret ne op-
pressus verbis et vulneribus in desperationem periret.
¶ Ad ergo bōa sua enumerat: nō innotescere alijs q̄li ex lau-
de desiderat: sed ad spem aīm reformat. **I**usti itaq; sicut si
ne arrogātia loquūtur aliqñ bona q̄ agūt: ita sine zelo pri-
uate gl̄ie detrahētū sibi linguas redarguūt: qz noxia lo-
quūtur. **C**ū hō lingue derogātū corrigi nequeūt: equani-
miter sunt p̄ oīa tolerāde. ne obtreccationis sermo timēd⁹
est. ne dñi vitupatio puerorū metuit: recti opis via desera-
tur. **¶** Cū nunc ezechieli pphete dicitur. **S**ermones eorū ne
metuas. qz increduli et subuersores sunt eorū. **V**inus autē
mali esset: si hī qui sunt increduli: subuersores minime fu-
issent. **¶** Enim ip̄i vel celestis regni p̄mia v̄l gebēne eē sup-
plicia nō credūt: in suis prauitatibus dimissi: a fide et ope
etiā alios subuertūt. vt regnū qđ ip̄i appetere non volūt:
nec alter assequat. **¶** Et nāq; cū teneriores quosdā bona ici-
pere / mala iam deuitare cognouerint: modo irridēdo qđ
in celis p̄mitti. f. modo despiciēdo qđ deus om̄ps de infer-
ni supplicijs mināt. mō laudādo bona tp̄alia et delectatio-
nes p̄sentis sc̄li callida p̄suasiōe pollicēdo: deflectūt men-
tes innocentū. eorūq; itinera peruertūt. **¶** Gaudēt si quos po-
tuerit a vita reuocare: ad mortē trahere. letant in prauita-
tibus suis: exultāt et in alienis. **¶** His nimis pena sua nō suf-
ficat: qđ agūt ne soli moriant. **¶** At si fortasse iustū quēpiā tāte
tam virtutū inuenerūt: vt ei loqui h̄ria nō presumāt. qz sub-
uersores eē nō p̄sūt: statim scorpiōes fiūt. **S**corpio enī pal-
pādo icedit: sed cauda ferit. **N**ec mordet a facie: s; a poste-
rioribus nocet. **S**corpiones ergo sunt oēs blādi et malicio-
si: qđ bonis qđē in faciē nō resistūt sed mox vt recesserint de-
rogāt: alios quos valuerit inflāmāt. **¶** Queq; p̄nt noxia im-
mittūt: mortifera inferre occulte nō desinūt. **S**corpiones
ergo sunt qđ blādi et innoxij in faciē vident: s; post dorsum
ponāt vñ venenū fundant. **¶** Qui enim in occulto feriūt. q̄si
mortē latenter trahūt. **¶** Cū etiā p̄psalmistā dicit. **C**ircūde

Liber primus.

derūt me sicut apes: et exarsit sicut ignis in spinis. **Apes**
enī in ore mel hñt: in aculeo caude vuln⁹. Et oēs q̄ lingua
blādiunt: sed latēter ex malicia feriūt / apes sunt. q̄ loquē
do dulcedinē mellis pponūt: sed occulte feriēdo vulnus ī
feriūt. **Ista** hō faciētes exardescūt sicut ignis in spinis. q̄
per flāmas detrahētū nō iustoz vita cōburit. sed si q̄ eis
esse poterāt / pctor̄ spine pcremant. **Bica** ergo. **Incredu**
li et subuersores sunt tecū: et cū scorpionib⁹ habitas. **Incre**
duli scz deo. subuersores hō īfirmitib⁹ primus. **Scorpio**
nes aut etiā fortib⁹ et robustis. **Quib⁹** et si in facie scdicere
nō presumūt: ex occulto tñ vuln⁹ derogatiōis inferūt. **In**
creduli quippe simul et subuersores et scorpiones sunt. q̄ et
audita ea q̄ dei sunt nō credūt et eos q̄s pualēt a bonis mor
ribus subuertūt. et q̄s inflectere nō valēt: occultis machia
tionib⁹ feriūt. **Qua** in re hoc quoq̄ notādū est: q̄ cū ppe
tedicif. increduli et subuersores sūt tecū: et cū scorpionib⁹
habitas. nobis cōsolatiōis medicamētū pferf. **Duos** sepe
teder viuerē: dū nolum⁹ cū malis habitare. **Querimur** ete
nim cur nō oēs boni sunt q̄ nobiscū viuūt? **Mala** primoz
ferre nolum⁹. oēs sc̄tōs iam debere esse decernim⁹: dū esse
nolum⁹ q̄s ex primis portem⁹. **Sed** hac in re luce clari⁹
patet: dum malos portare rēnuim⁹ / quā multū adhuc īpi
de bono min⁹ habeam⁹. **Reges** enī pfecte bon⁹ ē: nisi q̄ fue
rit et cū malis bonus. **Hinc** beat⁹ **Iob** de semetip̄o asserit
Iob. xxx. dicēs. **Frater** fui draconū / et socius strutionū. **Hinc** paul⁹
Philip. ij. ap̄ls discipulis dicit. **In** medio natiōis p̄aue et p̄uerse: in
ter quos lucetis sicut lumina in mūdo. **Hinc** petrus gre
gis dominici pastor dicit iustū loth oppressum a nephan
dozū iniuria cōuersatiōe eripuit. **Aspectu** enī et auditu iu
stus erat: habitās apud eos q̄ de die ī die aīam iusti in iqs
opib⁹ cruciabāt. **Sepe** hō cū de vita primozū querimur:
mutare locū conamur / secretū vīte remotioris eligere / vi
delicet ignorāres. q̄ si desit sp̄s nō adiuuat locus. **Idez**
Gen. xix. enī loth de quo loq̄mur in sodomis sanctus exiit: ī mōre
peccauit. **Qz** aut loca mētē nō muniūt: ī pebūani gñis p̄m⁹
testator parēs: q̄ et in paradiso cecidit. **Sed** min⁹ sunt oīa
que loquimur ex terra. **Nā** si loc⁹ saluare potuisset: sarban

[illegible]

Liber primus.

tientiam. Per predicatorum autem suorum verbum nobis exhortationis prerogatur. Omnis autem qui recta predicat: si auditur irā irritati creatoris super periculatorē populū placat. Quā necesse est ut ipse non debeat agere malū: quod solet in populo furorē cōditoris sui irritare. Propter quod etiā subdit. Tu autem fili hominis audi quecūque loquor ad te: et noli esse exasperans sicut domus exasperatrix est. Id est mala que fieri conspicias: ipse non facias. neque quod prohibere niteris: ipse committas. Quis etenim predicator interea semper dum mēte pēlare: ne quod minus est lapsum erigere: ipse in pravitate operis cum lapsis cadat. et pauli hūc finis feriat dicētis. In quo alterū iudicas te ipsum cōdēnas. Quā balaam spū dei repletus ad loquēdū: sed tū in carnalē vitā suo spū detentus: de semetipso loquitur dicēs. Dixit auditor sermonis dei quod novit doctrinā altissimi: et visiones omnipotentis videt. quod cadēs: apertos huius oculos. Cadēs aptos oculos habuit: quod rectū quod diceret vidit: sed recte videre cōtēpsit. Cadēs videlicet in pueris opere: et aptos huius oculos in scitā predicatione. Est tū aliud quod posuit intelligi: cur beatus ezechiel quod ad predicationē mittit: esse exasperans prohibet. Nisi enim ad loquēda verba cum mittebatur obediret: omnipotēte dñm sicut populus de pueris opere: sic propheta de suo silētio exasperasset. Nā sicut mali ideo deū exasperāt quia loquuntur vel faciūt mala: ita nonnulli boni exasperāt quia reticent bona. Illis itaque in culpa est pueris agere: istis recta reticere. In hoc ergo cum malis etiā boni simul deū exasperāt. quia cum pueris non increpāt: eis per suū silēnium perficiēdi licentiā prestāt. Sequitur Aperi os tuum et comede quicūque do tibi. Aperi os nūm cum recta loquimur. et comedim⁹ quā deo accipim⁹: quia et tribuit et auget in nris sensibus cibis vite: cum predicare ceperim⁹. Quā propheta alius dicit. Os meū aperui et attraxi spm. Nō ei spm attraheret nisi os aperiret. Quia nisi ad predicandū primis se impederet spiritualis doctrine in eo grā non creuisset. Sequitur. Et vidit: ecce manus missa ad me: in qua erat involutus liber. Et expandit illū corā me: quod erat scriptus intus et foris. Sicut per prophetā predicatorum ordo: sic libri quē accepit scripti refacere pagine designant. Liber autem involutus est: scriptus

Textus.

Ro. ij.

Rōe. xxij.

Textus.

p̄s. cxviii.

Textus.

resacre eloquiū obscurū. **¶** qd̃ pfunditate sñaz inuoluitur
vñō facile sensu oīm penetrēt. **¶** q̃ corā pph̃etā liber expā
dit. q̃ corā p̃dicatozib⁹ sacri eloqui⁹ obscuritas aperit.
¶ Inuolutū libzū man⁹ dei p̃or exerat cū apl⁹ dicebat. **¶** Si **Mat. xlii.**
mīle factū est regnū celoz hominī q̃ seminauit bonū semen
in agro suo. **¶** Cū aut̃ dormirēt hoīes venit inimicus eius: et
sup̃seminauit zizania in mediō tritici: et abiit. **¶** Cū aut̃ creuis
set herba et fructū fecisset tūc apparuerūt et zizania et reliq̃
q̃ charitas n̄ra etiā me reticēte reminiscit. **¶** q̃ libzū quē in
uolutū oñderat expādit: cū b̃ qd̃ penigmataloq̃bas expo
suit dicēs. **¶** Qui semiat bonū semē est fili⁹ hoīs. **¶** Uger aut̃ ē
mūd⁹ bonū x̃o semē hī sūt filij regnī. zizania aut̃ filij sunt
nequā. **¶** Inimic⁹ aut̃ q̃ semiauit ea: est diabol⁹. **¶** Messis x̃o
cōsummatiō sc̃li. **¶** Messores aut̃ angeli sūt. sic q̃ colligunt: zi
zania et igni p̃burunt: sic erit i p̃summatiōe sc̃li. **¶** Inuolut⁹
itaq̃ liber expandit: qñ hoc qd̃ obscure platū fuerat: p̃ la
titudinē intellect⁹ aperit. **¶** Hūc inuolutū libzū veritas ex
pādit: qñ in discipulis egit qd̃ scriptū est. **¶** Tūc aperuit il
lis sensum vt intelligerēt scripturas. **¶** De q̃ adhuc libro sub
dit. **¶** Qui erat script⁹ intus et foris. **¶** Liber enī sacri eloqui⁹ **Textus.**
intus sc̃ptus est p̃ allegoriā: foris p̃ hystoriā. **¶** Int⁹ p̃ spiri
talē intellectū: foris aut̃ p̃ sensum l̄re simplicē: adhuc in fir
mātib⁹ cōgruētē. **¶** Intus q̃ inuisibilia p̃mittit: foris q̃ vi
sibilia p̃ceptoz suozū rectitudinē disponit. **¶** Intus q̃ cele
stia pollicet: foris aut̃ q̃ terrena cōtēptibilia q̃lī sint: vel
in v̄sū b̄nda vel ex desiderio fugiēda p̃cepit. **¶** Alia nāq̃ de
secretis celestibus loq̃tur. alia vero in exteriorib⁹ actioni
bus iubet. **¶** Et ea qd̃ de que foris p̃cepit patēt. sed illa qd̃ de i
ternis narrat: plene apphēdi nequeūt. **¶** Cū scriptū est. **¶** Ex
tēdens celū sicut pellē: q̃ tegis i aquis sup̃iora eius. **¶** Quid
enī celi noīe nisi sacra scriptura signat. **¶** De q̃ nobis et sol sa
piētie et luna sc̃ie: et ex antiq̃s p̃fibus stelle exēploz atq̃ vir
tutū lucēt. **¶** qd̃ sicut pellis extēdit. q̃ p̃ scriptores suos car
nis lingua formatū an̄ oculos n̄ros: et p̃ x̃ba doctoꝝ expo
nēdo displicat. **¶** Quid x̃e aquaz noīe nisi sanctissimī ange
lozū signant chozi. **¶** De q̃b⁹ scriptū est. **¶** Et aque q̃ sup̃ celos **Ps. cxlii.**
sunt laudēt nomē dñi. **¶** Qui ergo celi sup̃iora dñs aquis te

Liber primus.

git q̄ alta sacri eloquij. i. ea q̄ de natura diuinitatis. vel de eternis gaudijs narrat: nobis adhuc nesciētib⁹ solis angelis in secreta sunt cognita. **C**elū ergo b⁹ ⁊ corā nobis extendit: tñ in aquis supiora ei⁹ cōtegunt. qz qdā sacri eloquij iā nobis p aptionē spūs patēt. ⁊ qdā que solis angelis pnt eē manifesta: nobis adhuc fuant occulta. **P**e q̄b⁹ tñ occultis iā ptē p spiritalē intelligētā sentim⁹. iam scī spūs pi⁹ gnus accepim⁹. q̄ hec ⁊ plene nec dū cognouimus ⁊ tñ medullit⁹ amam⁹. ⁊ in multis spiritalib⁹ sensib⁹ q̄s iā cognouim⁹: x̄ritatis pabulo pascimur. **P**icat ḡ. **Q**ui erat script⁹ intus ⁊ foris. **Q**ui i sacro eloquio ⁊ dict⁹ occultiorib⁹ atq; sublimiorib⁹ satiant⁹ sortes: ⁊ pceptis aptiorib⁹ nos puu: **P**s. ciiij. **I**nutrimur. **Q**uā scriptū est. **M**ōtes ex cellis ceruis. petrare fugiū erinacis. **P**abeāt enī mōtes intelligētie q̄ iam ptē platiōis salē dare nouerūt. **S**z petra sit refugīū erinacis qz nos puuli ⁊ peccatoz n̄roz spinis coop̄ti. et si iūelligere alta nō possum⁹: i petre n̄re refugīū. i. in x̄pi fide saluamur. **Q**uā ⁊ q̄busdā dicif. **N**ihil mei iudicauis ire inter vos nisi x̄pm iēsum: ⁊ hūc crucifixū. **A**ci diceret. **Q**uā nos cape diuinitatis ei⁹ mysteria nō posse p̄salui: sola nobis hūanita **T**ertus. **tis ei⁹ infirma locutus sum. S**eq̄tur. **E**t scripte erāt in eo lamētatiōes. carnē. ⁊ ve. **C**arnē aliqñ in bono. aliqñ vero in malo accipi dubiū nō est. qz ⁊ letū carnē ⁊ lugubre carnē dicere possum⁹. **S**z nos scripture sacre vsum sequētes que pene semp carmen ponere in p̄speris solet. hoc in loco pro bona pte dictū carnē accipim⁹. **P**ā cū oipotēs deus pplm suū de mari rubro liberasset. scriptū est. **T**ūc moyses et filij israel cecinerūt carnē dñi. **E**t cū dauid victoriā de hostib⁹ fecisset. scriptū est. **L**ocutus est dauid dño verba carmis hui⁹. **S**alomon quoq; ait. **A**cetuz in nitro: ⁊ q̄ cantat carmina corde pessimo. **A**cetū q̄ppe si mittat in nitro: feruescit nitru ptin⁹ ⁊ ebullit. **E**t p̄uersa mēs quādo p increpationē corripit: aut p p̄dicatiōis dulcedinē bona sua dent: de correptione fit deterior. **E**t inde in murmuratiōis iniquitate succendit. vñ debuit ab iniquitate cōpesci. **P**er **J**ob. xxxv **h**eliu quoq; de ingrato ac sese desperāte dicif. **E**t nō dixit vbi est q̄ fecit me: q̄ dedit carnis in nocte. **C**arnē quippe

in nocte est leticia tribulatiōe. **¶** Carmen autē in nocte acci-
 pimus qm̄ in pressuris p̄ntib⁹ de futuris gaudijs solamur.
¶ Carmē nobis ondebatur apl's cū dicebat. **¶** Spe gaudētes: i **Ro. xij.**
 tribulatiōe patiētes. **¶** Carmē in nocte se dauid h̄e indicat
 dicēs. **¶** Tu es mihi refugium a pressura q̄ circūdedit me ex: **Ps. cxxj.**
 ultatiō mea: redime me a circūdātibus me. Qui enī circū-
 dari se pressuris narrat. et tñ deū sibi eē exultatiōē noiat.
 p̄culdubio carmē in nocte cātat. **¶** Nigif penesemp̄ bono
 carmē ponere scriptura sacra p̄suevit: ita a nobis etiā in h̄
 loco d̄z intelligi. **¶** Ne autē in scriptura sacra sepius de eter- **Esai. iij.**
 noluctu: q̄ p̄nti solet intelligi. **¶** Qñ scriptū est. **¶** Ne impio i
 malo. retributio enī manuū ei⁹ fiet ei. **¶** Et b̄tūs **Iob** loquitur
 dicēs. **¶** Si impi⁹ fuero: ve mihi est. **¶** Si autē iustus: nō leua- **Iob. j.**
 bo caput saturat⁹ afflictioē et miseria. **¶** Iustoz enī afflictio
 tp̄alis est. **¶** Ne ergo qd̄ dixit: atq̄ ali afflictioē distinxit. q̄ et
 iusti afflictioē et impiū ve h̄e p̄hibuit. **¶** Persemerit p̄am
 quoz vitas dicit. **¶** Ne mūdō ascādalis. **¶** Et ve vobis q̄ ri- **Mat. xxix**
 detis: qm̄ flebitis. **¶** Et ve p̄gnātibus et nutriend⁹ in illis **Lu. vi.**
 dieb⁹. **¶** Desandū ergo nobis est: quō hec tria in sacro volu **Marci.**
 mine scripta sint lamētatiōes: carmē: et ve. **¶** Lamētatiōes vi- **xxij.**
 delict. qz i eos scripta est p̄nia p̄ctōz. **¶** Carmē vero qz ibi p̄
 nūciant gaudia iustoz. **¶** Ne autē q̄ illic ex p̄ssa est dānatio
 reproboz. **¶** Et q̄ p̄ctā p̄nias lege: q̄ in h̄ volumine scripta
 sunt lamēta. **¶** Scindite corda v̄ra et nō vestimenta v̄ra. **¶** Et rur **Iob. iij.**
 sus. **¶** Miseri estote et lugete. risus vester i luctū cōuertat: et **Iaco. iij.**
 gaudiū in merore. **¶** Et autē de p̄missiōe gaudiij sequētis hi
 larescas: cognosce q̄ in h̄ volumine scripta sunt carmia lau-
 dis eterne. **¶** Beati q̄ habitāt i domo tua dñe: i sc̄m sc̄li lau- **ps. lxxxij**
 dabūt te. **¶** Et sicut p̄ quēdā sapiētē de celesti hierusalē dici-
 tur. **¶** Et lapide p̄cioso et mundo oēs platee ei⁹ sternent: et p̄
 oēs vicos ei⁹ alleluia cātabit. **¶** Hoc nobis carmē celestis
 p̄nūciare ciues ei⁹ venerāt: q̄ cōcordit clamabāt. **¶** Gloria
 in excelsis deo: et in terra pax hoīb⁹ bone volūtatis. **¶** S̄z si
 adhuc p̄nti sc̄lo mēte inheres. si adhuc terrenis voluptati-
 bus delectar⁹: amare nō potes gaudia eterne q̄ audis. **¶** Co-
 gnosce q̄ in hoc volumine ve qd̄ in eo scriptū est: atq̄ ab aio
 p̄timorem expelle qd̄ diligis: vt possis ex iudicio carmen

Liber primus

Mat. xxiij. amare qđ legis. Ibi quippe sub vni⁹ dñati specie multi-
tudo ois expm̃it reproboz: cū voce veritatis dicat. **Liga-**
tis pedibus eius ac manib⁹ mittite eū intenebras exie-
rioris. illic erit fletus et stridor dētiū. **Tūc** etenim reprobi i
exteriores tenebras cadunt. qz nūc in interioribus sua se
sponte deiecerūt: vt veritatis lumen nec credēdo nec bene
operādo sequerent^r. **In** qđ⁹ ligatis pedib⁹ ac manib⁹ mit-
ti p̃cipiunt. qz nūc dū t̃ps operādi atq; currēdi est: h̃re ma-
nus et pedes liberos i bona actiōe noluerūt. **Ibi** ve repro-
bozū scriptū est. **Meritis** eoz nō mouet^r: et ignis eoz nō ex-
tinguet^r. **Ibi** dñatis ac repullis dicat. **Discedite** a me ma-
ledicti in ignē eternū qui parat⁹ est diabolo et angelis ei⁹.
In hoc itaq; volumine cūcta qđ edificāt: oīa qđ erudiāt sc̃pta
cōtinent^r. **Peccasti** enī et iā te penitet illicita ppetrasse. vt
agēdam ad pñiam docearis: ibi inuenis lamēta. **Spe** ce-
lestiū gaudioz mentem releuare desideras: ibi ad cōsola-
tiōē tuā inuenis carmē. **Sin** xō et mala ppetrasti. et hec te
ppetrasse nō penitet. s; ceruicē mēt^r erigis ad nullas pñie
lamētatiōes iclinaris: nulla celestīū gaudioz expectatio
ne corrigēris: velis nolis. ibi sc̃ptū auditur⁹ es ve. vt quē
ne ctimor ad pñiam humiliat. nec spes ad supna pñia ex-
altat: dñatiōis sue iā nūc penā pspiciat. et sine excusatiōe
in eternū sup̃pliciū cadat. **Quid** igit^r fratres: qđ agēdū est
miseris nobis. nisi vt euigilem⁹ ad hui⁹ verba volumis. et
mala q̃nos egisse meminim⁹ fletibus⁹ puniam⁹. vt p lamē-
ta pñie pueniam⁹ ad carmē vite. **Nesi** affligi mō peniten-
do nolum⁹: ve postmodū sine fine sentiam⁹. **Nec** nos in foz
vulnerū multitudo in desperationē dep̃mat. qz maior ē po-
tētia medici q̃ magnitudo languoris ñri. **Quid** est enī qđ
reparare ad salutē nō possit. qđ potuit oīa ex nihilo creare?
Unigenitus quippe est oīpotēti p̃ri coeternus. **Qui** cū eo
viuit et regnat in vnitates p̃s sancti. p oīa sc̃la sc̃loz. **Amē.**

Comelia decima.

Ibi hoīs quodcūq; inuener^r comedē.
Comede volumē istud: et vadēs loqre
ad filios israel. **Et** aperui os meū: et ci

bauit me volumine illo. **E**t dixit ad me fili hois
veter tuus comeder: et viscera tua implebunt vo-
lumine isto quod ego do tibi. **E**t comedi illud: et
factum est in ore meo sicut mel dulce. **E**t dixit ad
me. **F**ili hois vade ad domum israel: et loquere verba
mea ad eos. **N**on enim ad populum profundi sermonis
et ignote lingue tu mitteris ad domum israel: neque
ad populos multos profundi sermonis et ignote lin-
gue: quorum non possis audire sermones. **E**t si ad il-
los mittereris ipsi audirent te. **D**omus autem israel
noluit audire te: quia nolunt audire me. **M**is quip-
pe domus israel attrita fronte est et duro corde.
Ecce dedi faciem tuam valentiorē faciebus eorum: et
frontem tuam duriorē frontibus eorum: ut adamantes
et ut silex dedi faciem tuam. **N**et timeas eos neque me-
tuas a facie eorum: quia domus exasperata est. **E**t di-
xit ad me. **F**ili hois: omnes sermones meos quos ego
loquor ad te assume in corde tuo. et auribus tuis
audi: et vade ingredi ad transmigracionem ad fi-
lios populi mei: et loquere ad eos et dices eis. **P**ec-
cavit dominus deus: si forte audiant et quiescant. **E**t as-
sumpsit me spiritus: et audiui post me vocem como-
tionis magne: benedicta gloria domini de loco suo: et vo-
ces alarum aialium percutientium alteram ad alteram: et vocem
rotarum sequentium aialia. et vocem commotionis magne.
Spiritus quoque levavit me et assumpsit me: et abijt
amarus in indignatione spiritus mei. **M**anus enim
domini erat mecum confortans me.

Liber primus.

Solent quidā scripturā sacri eloquij legētes: cuius
sublimiores ei⁹ sentētiās penetrāt / minora mā
data q̄ infirmioribus data sunt rumēti sensu des
picere: ⁊ ea velle i alio intellectu pmutare. Qui
si recte in eo alta telligerēt: mā data quoq; minima despes
cui nō haberēt. qz diuina p̄cepta sic in q̄busdā loquuntur
magnis / vt tñ in q̄busdā cōgruāt puulis: q̄ p incrementa in
telligētie quasi q̄busdā passibus mētē crescāt / atq; ad ma
iora intelligēda pueniāt. **¶** Nunc scō pphete dicī. **¶** Illi
bois: quodcūq; inueneris comede. Quicqd enim in sacra
scriptura inuenit edendū est. qz ⁊ eius pua simplicē cōpo
nunt vitā. ⁊ eius magna subtilē edificāt intelligētiā. **¶** Pe
quif. Comede volumē istud: ⁊ vādēs loquere ad filios isrl.
¶ Et aperui os meū: ⁊ cibauit me volumē illo. **¶** Scriptura
enī sacra cibus ⁊ potus est. **¶** Nū etiā dñs p. pphētā aliū mī
amos. viij naī. **¶** Vittā famē in terrā. Nō famē panis neq; sitim aque
sed audiēdi verbū dñi. **¶** Qui q̄ subtracto suo eloquio fame
ac siti nos dicit atteri. qz ei⁹ verba ⁊ cibus noster ⁊ potus
sint demonstrat. **¶** Sz notādū q̄ aliqui cibus: aliqui potus sūt.
¶ In rebus enī obscurioribus q̄ intelligi nequeūt nisi expo
nant: scriptura sacra cibus est. qz quicqd exponit vt intelli
gat: quasi mā dī vt glutiat. **¶** In rebus hō apertioribus po
tus est. **¶** Potū enī nō mā dēdo glutim⁹. **¶** Apertiora ergo mā
data bibim⁹. qz etiā nō exposita intelligere valem⁹. **¶** Pro
eo autē multa ezechiel ppheta obscura atq; pplexa audi
tur erat: nequaq; ei de sacro volumine dicī. bibe: sz co
mede. **¶** Ac si apte diceret. **¶** Pertracta ⁊ intellige. i. prius mā
de ⁊ tñ de gluti. **¶** Sz in xbis sacri eloquij iste d3 studij nrī
ordo suari: vt hec ideo cognoscām⁹: quatin⁹ de iniquitate
nrā cōpūcti / cognoscētes mala q̄ fecim⁹: vitemus ne alia
faciamus. **¶** Et cū iā ex magno vsu lachrymar de pctōz res
missione ceperit esse fiducia: p verba dei q̄ intelligim⁹ ad
vitā quoq; ⁊ alios traham⁹. **¶** Ad hoc enī intelligēda sūt vt
et nobis p̄sint: ⁊ intētiōne spiritali alijs cōferātur. **¶** Nū bñ
nūc dicī. **¶** Comede volumē istud: ⁊ vade loquere ad filios
israel. **¶** Ac si ei de sacro cibo diceret. **¶** Comede ⁊ pascē: sari
rare ⁊ eructa. accipe ⁊ sparge: cōfortare ⁊ labora. **¶** Et notā:

Textus.

Textus.

A

amos. viij

dū qđ ppheta subiūgit dicēs. **E**t aperui os meū: et cibauit me volumine illo. **P**s in corde alius ppheta esse restat dicens. **L**abia dolosa i corde et corde locuti sunt mala. **P**s g̃ **P̃s. xi.**
 aperimus qñ sensum ad intelligētiā sacri verbi pparam⁹.
Itaq; ad vocē dñi ppheta os aperuit. qz ad spiram̃tū dñi: cū pcepti cordis nři desideria inhiāt / vt de cibo vite aliqd sumāt. Sed tñ hoc ipm sumere nostrarū viriū nō est: nisi ipse cibauerit q vt comedať iussit. **A**lle teni cibaf qui per se edere nō pōt. **E**t qz ad capiēda verba celestia idonea nra infirmitas nō est: ipse nos cibaf q nobis in tpe mēsurā triti cū tēperat. q̃tinus in sacro x̃bo dū hodie intelligim⁹ qđ he sterno die nesciebam⁹. cras quoq; pphēdim⁹ qđ hodie nescimus: p diuine dispēsatiōis grām quotidiano alimento nutriamur. **P**ipotens eteniz deus quasi toties ad os cordis nostri manū porrigit: quoties nobis intellectū aperit: et cibū sacri eloqui in nris sensib⁹ mittit. **C**ibat ergo nos volumine / cū sensum nobis scripture sue dispēsando apit: et ei⁹ dulcedine nras cogitatiōes replet. **Uñ** et subdit. **E**t **Lectus.**
 dixit ad me. **F**ili hoīs / venter tuus comedet: et viscera tua replebunt volumine isto qđ ego dixi tibi. **I**n trāslatiōe veteri nō habet / venter tu⁹ comedet: viscera tua replebunt. **P**s enī nřm comedit dū verbū dei legim⁹. viscera x̃o nra complētur cū intelligim⁹ atq; seruam⁹ ea in qđ legēdo laboramus. **I**n posteriori aut trāslatiōe quā veraciore credimus scriptū est. **V**enter tuus comedet: et viscera tua replebunt. **I**n sacro x̃o eloquio nōnūq; venter promēte poni cōsuevit. **Uñ** et **I**eremiā dicif. **V**entrē meū: ventrē meū doli. **P**iere. liij
Qđ qz de spiritali et nō corporeo vtre dixerat adiūxit. **S**ensus cordis mei cōturbati sunt. **N**eq; enī ad salutē populi ptinebat / si ppheta vtre corporeum se volere p̃dicaret. **S**z vtre doliuit: q mētis afflictionē sensit. **S**z cur exēplū pphete offerimus: cū testimoniū dñi apertius habemus: **E**t necesse est vt cū p semetip̃m x̃itas loq̃tur ppheta taceat. qz lucerna claritatē nō hz in sole. ait enī. **Q**ui crederet ime. **Johā. vi.**
 (sicut dic̃ scriptura) flumina de vtre ei⁹ fluent aq̃ viue. **Q**ui enī de mēte fidelis sancte p̃dicatiōes defluūt: q si de vtre credētū aque viue flumina decurrūt. **V**entrē au
 b

Liber primus

Textus. Quia nunc recte dicit. Venter tuus comedit: et viscera tua replebunt. Quia cum mens nostra a pabulo veritatis accepit: interna nostra non iam vacua remanent: sed alimento vite satiata. **Psems.** charissimi fratres mei quod sit pia ista promissio quod dicit. Venter tuus comedit: et viscera tua replebunt volumine isto quod ego do tibi. Multi enim legunt: et ab ipsa lectione ieiunii sunt. Multi vocem predicationis audiunt: sed post vocem vacui recedunt. Quorum si venter comedit: viscera non replent. Quia si mens intellectus sacri ubi percipiunt: obliuiscendo et non seruando quod audierit hec in cordis visceribus non reponunt. Hinc est enim quod per prophetam alium quosdam dominus increpat: dicens. Ponite corda vestra super vias vestras. Seminaastis multum et intulistis paruum comeditis et non estis satiati. bibistis et non estis iebriati. Multum cordi suo seminat sed paruum infert quod demandatis celestibus vel legendo vel etiam audiendo multa cognoscit: sed negligenter operando pauca fructificat. Comedit et non satiatur: quod verbi dei audiens: lucra vel gloriam seculi concupiscit. Bene autem non satiari dicitur. quia aliud mandit: et aliud esurit. Bibit et non inebriatur: qui ad vocem predicationis aurem inclinat: sed mentes non mutat. Solet enim per ebrietatem bibentium sensus mutari. Qui ergo ad cognoscendum dei verbum deuotus est: sed ea que sunt huius seculi adipisci desiderat: bibit et iebriatur non est. Si enim inebriatus esset: proculdubio mentem mutasset: ut iam terrena non quereretur: iam vanas transitorias que amauerat non amaret. De electis namque per psalmistam dicit. Inebriabuntur ab vbertate domus tue. Quanto omnipotentis dei amore repleti sunt: ut mutata mentem sibi metipsis extranei esse videant: implentes quod scriptum est. **Mat. xvj.** Qui vult post me venire: abneget semetipsum. Semetipsum abnegat quod mutat ad meliora: et incipit esse quod non erat et desinit esse quod erat. Sepe autem quosdam vidimus ad vocem predicationis qui ex conuersione concunctos: habitum non animum mutasse: ita ut religiosam vestem sumerent: sed an acta vitia non calcarent. ire stimulis inaniter agitari. malicia doloris in primi lesione feruescere. de ostensis quibusdam bonis animum nos oculos supbire. prout mundi lucra inbiater querere. et de

solo exterius habiti quē sumpserūt: sanctitatis fiduciā habere. **¶** Quid? qđ aliud dicēdū est: nisi hoc qđ doctor egregius qbusdā legis exteriora seruātibus loq̃tur dicēs. **¶** **Gal. v.**
in xpo iesu neq; circūcisio aliqđ valet: neq; p̃putiū: sed noua creatura. **¶** Nō enī magni est meriti si qđ foris erga nos agat in corpore: sed magnope p̃slandū est qđ agat in mente. **¶** Nā p̃ntē mūdū despiciere. trāsitoria nō amare. mētem medullitus in hūilitate deo ⁊ p̃ximo sternere. **¶** Illatas cōtumelias patiētia suare. ⁊ custodita patiētia dolorē malicie a corde repellere. egenis p̃pria tribuere. aliena mīme ambire. amicū in deo diligere. p̃pter deū ⁊ eos q̃ inimici sūt amare. de afflictioe p̃ximilugere. de morte ei⁹ q̃ inimic⁹ est nō exultare. **¶** Hec est noua creatura quā idē mag̃ gētū apud alios discipulos vigilāti oculo requirit dicēs. **¶** Si quā igit in xpo noua creatura vetera trāsierūt: ecce facta sunt noua. **¶** Ad veterē q̃ppe hoīem p̃tinet p̃ntē mūdū querere: trāsitoria ex cōcupiscētia amare. mētē in supbiā erigere. patiētia nō h̃re. ex dolore malicie ṽ p̃ximi lesioe cogitare sua indigētib⁹ nō dare. atq; ad multiplicādū aliena quere. nullū pure p̃pter deū diligere. inimicitias inimic⁹ red dere. de afflictioe p̃ximi gaudere. **¶** Cūcta hec vetusti sunt hoīs: q̃ videlicet de radice trahim⁹ corruptiois. **¶** S; q̃ ista exsuperat. ⁊ ad p̃cepta dñica mētē in benignitate cōmunitat: de hoc recte dicat. qz vetera trāsierūt. ecce facta sūt noua. **¶** Tūc g̃ in nr̃is mētibus noua sūt: cū a nobis vetusti hominis vitia trāsierūt. qñ sacri xbi p̃ceptū ṽter comedit et viscera medullitus replent. **¶** Sepe enī quosdā vidim⁹ tota semēte ad sc̃tē electiois studiū ptulisse. atq; iter xba dñica recognoscētes i quātis deliquerūt semetip̃os i lachrymis mactare. merore p̃tinuo affligi. in nullis hui⁹ mūdī p̃spe ritatib⁹ delectari. ita vt eis vita p̃ns oneri ⁊ lux ip̃a fastidio fieret. vir ad colloquēda cōia admittere. atq; a rigore discipline aīm difficīle relaxare. p̃ amorē cōditoris luctu solūmō ⁊ silētio gaudere. **¶** Hōz ṽter sac̃rū volumē comedit. ⁊ viscera repleta sūt: qz p̃cepta vite q̃ sensus capere potuit: mēoria non amisit. **¶** S; hec collect⁹ in deo animus lugēdo semp ⁊ recolēdo suabit. **¶** Et sit plerūq; vt tales quicq;

Liber primus.

ex dono celestis gressu verbū doctrine percipiāt: atq; de veritatis pabulo qđ ipi intrinsecus dulci rumināt: primos suauiter pascāt. De quoz pfectu ore pdicatio auditibus dulcis est. qñ eoz actio ſua ſuis pdicationibus nō est. **¶** De ppria vita sumūt: qđ p linguā primis pferūt. **¶** Nō recte hic qđ ppheta subiūgit. **¶** Et comedi illud. et factū est in ore meo sicut mel dulce. **¶** Liber qđ viscera repleuit dulcis i ore sicut mel factus est. qz ipi de oīporēti dño sciūt suauiter loqui. qđ hūc didicerint in cordis sui viscerib; veraciter amare. **¶** In ei; quippe ore scriptura sacra dulcis est: cui; vite viscera mādāt; illi; replent. **¶** Qui suavis est ad loquēdū: cui interius impressa ad viuēdū fuerit. **¶** Nā sūmo dulcedinem nō hz quem vita reproba intra pscientiā remordet. **¶** Nō necesse est: vt qđ verbū loq̃tur p̃us studeat qualr viuat. vt post ex vita colligat qđ r̃qliter dicat. **¶** Ad pdicādū nāq; plus cōscientia sancti amoris edificat q̃ exercitatio s̃monis. **¶** Amādo celestia intra semetip̃m pdicator legit: quō p̃suadeat vt despici debeāt terrena. **¶** Qui enī vitā suā interi; p̃lat et exēplo suo foris admonēdo alios edificat: qñ in corde lingue calamū tingit: in eo qđ manu verbū primis exterius scribit. **¶** Inde admirabilis pdicator cū multa discipulis exhortādo dixit. qz nullā intra semetip̃m de consciētia p̃bili. iiii cōtrarietate p̃ulit: secur; adiūxit. **¶** Siqua x̃tus. si qua laus discipline. hec cogitate qđ didicistis et accepistis: et audistis et vidistis in me. **¶** Hec agite. et deus pacis erit vobiscū. **¶** Tertus. Sequit. Et dixit ad me. **¶** Fili hoīs vade ad domū isrl. et loqr̃ verba mea ad eos. **¶** In eo qđ dñs pphete dicit loqueri verba ad eos: qđ aliud q̃ eius ori frenū moderaminis imponit: Ne qđ prius intus nō audierit: foris dicere p̃sumat. **¶** Nā pphete falsi sua et nō dei verba loquebant. de qđ; scribit. **¶** Hier. xxij. ptū est. Nolite audire vba pphetaz qđ pphetant vobis: et decipiūt vos visionem cordis sui loquūtur: nō de ore dñi. **¶** Ibidem. **¶** Errursum. Nō loquebar ad eos. et ipi pphetabāt. **¶** Quare quoq; colligēdū est. qz et quisq; expositor in explanatio ne sacri eloq̃ij vt fortasse auditoribus placeat aliqd̃ mentiēdo cōponit: sua nō et dñi verba loq̃tur. si tñ placēdi vel seducendi studio mētīat. **¶** Nā si in x̃bis dñicis x̃tutē requi

rens: ipe aliter q̄ is p̄ quē plara sunt senserit. etiā sub intel
lectu alio edificationem charitat̄ requirat: oñi sunt verba q̄
narrat. qz ad hoc solū de^o p̄ totā nobis sacrāscpturā loq̄tur
vt nos ad suū & p̄imi amorē trahat. **Sequitur.** **N**on enim ad **Lectus.**
p̄p̄m p̄fundi f̄monis & ignotelingue tu mittere ad domū
israel. neqz ad p̄p̄los multos p̄fundi f̄monis & ignote lin-
gue / qz nō possis audire f̄mōnes. **E**t si ad illos mittere
ip̄i audirēt te. **D**omus aut̄ israel nolūt audire te. qz nolunt
audire me. **I**n ip̄o iussiois exordio quo p̄pheta ad p̄dicā
dū mittit / apte & vocatio gētū: & israelitarū repulsio desi-
gnat. **N**ā cū dicit. nō ad p̄p̄los multos p̄fundi f̄monis et
ignotelingue mitteris: quoz non possis audire f̄mōnes.
atqz statim subdit / et si ad illos mittereris ip̄i audirent te.
apte declarat̄ obediētia gētū: q̄ q̄nc̄ p̄dicatoz essent
sine tarditate secuturē. **E**t cū subdit. domus aut̄ israel no-
lunt audire te. qz nolūt audire me. iudee duricia designat:
que verba p̄dicatiū & cognouit & sequi noluit. **I**gnora au-
tē lingua gētū ad obediendū moram nō fecit: q̄uis extra
nea ab eloquio legis fuit. **B**ene aut̄ dicit. nolūt audire te /
qz nolūt audire me. f̄m̄ h̄ q̄d sc̄ptū est. **Q**ui vos spernit: me **Lu. x.**
spernit. **E**t quoqz cur nō audiāt subinfert cum dicit. **D**is
quippe dom⁹ israel attrita fronte est & duro corde. **C**ū do-
mus israel attrita fronte eē phibet: qd aliud sentiēdū / qd
ve cogitādū est: nisi q̄ frontē cordis in ipudētā atterit cul-
pa frequēs. vt quo crebrius cōmittit: eo de illa cōmittent̄
animus min⁹ verecūdet̄. atqz ideo ad tātā cordis duriciā
q̄nc̄ peccatoz puenit / vt iā in correptiōe sensibilis nō sit.
Quia q̄ vsu peccādi induruit: nullo modo corripietis x̄bū
idest manū palpātis sentit. sicut iudee quoqz crebrius de-
linquēt̄ dicit. **F**rons mulier̄ meretricis facta est tibi: nō **Ezech. iij.**
luisti erubescere. **Q**uod certe attrita frons est in huius mun-
di actibus assueta. qz sicut sunt nonnulli qui quietem cun-
ctis mūdi premijs atqz honoribus p̄ponūt: ita nōnulli vt
in h̄ mūdo aliqd esse videant: terrenis laborib⁹ insudāt: i-
sistunt causis: p̄miscētur iurgijs. **E**t q̄uis se corpe defice-
re iter labores sentiāt: amore tñ terrenaz rerū deuicti: de-
lectabiliter fatigant̄. **Q**uib⁹ per p̄phetā dī. **E**fraim vitu **Osce. x.**
b iij

Liber primus

la docta diligere et triturā. Titula etenim in triturā aree assue-
ta: etiā si relaxata a labore: spōte redit. Sic quibusdā prauis
mētibus nihil est laboriosius: quā si eis precipit: ut in huiusmōdi
actibus nō laborāt. Nā sepe quidā repulsi ab actione terrena
deprecantur ut redeāt. Rogāt ut permānent: graue se incurrisse
periculū quietē putāt. Trita ergo fronte sunt: quā nō solū labo-
res nō fugiūt: sed neque īportūni videri in laboribus quā sibi ne-
gant erubescūt. Sequitur. Ecce dedi faciē tuā valentiore faciē-
bus eorum. et frontē tuā duriori frontibus eorum. Sicut verēcū-
dia laudabilis est in malo: ita reprehensibilis est in bono.
Erubescere enī malū sapiētie est. Bonū vero erubescere
saturitatis. Quā scriptū est. Est confusio adducēs gloriā. et est
confusio adducēs gloriā. Qui enī erubescit penitēdo mala
quā fecit: ad vite libertatē puenit. Qui vero erubescit bona fa-
cere: a statu rectitudinis cadit: atque ad dānationē redit. Si
cut per redēptores dō. Qui me erubuerit et meos sermones:
hūc filiū hominis erubescet cū venerit i maiestate sua. Et sunt
quidā quā bona sua iam i mēte cōcipiūt. sed necdū malis apte
cōtradiciūt. Si nimis quia boni sūt in mēte: sed auctoritatē
nō habēt in locutiōe apti ad veritatis defensionē nō sunt.
Ille enī esse veritatis defensor debet: quā quod recte sentit loquatur. nec
metuit. nec erubescit. Quā nūc in magnomunere prophete per-
mittit. Ecce dedi faciē tuā valentiore faciēbus eorum. et frontē
tuā duriori frontibus eorum. Quid ē autē peccator: nisi vulne-
ratus: et quā predicator nisi medicus? Si ergo nō erubescit pec-
cator quā iacet in vulnere: cur erubescat medicus quā per medi-
camētā pūdet salutē? Sepe vero cōtingit ut predicator res-
uerēter audiat. Nōnunquam vero a pueris ita despicit: ac si
eis nihil utilitatis loquat. Quā recte nūc dō. Ut adamātē
et ut silicē dedi faciē tuā. Adamas et silex utraque dura: sed
vni horum preciosum est: alter vile. Adamas ad ornāmētum
sumit: silex ab itinētib' calcatur. Et sepe ptingit ut hos quos
correctionē suā despicim' nimis hūiliter audire: verēcūde-
mur eis aliq' dicere. Nōnunquam hoc euenit: ut eos quos i cre-
pationē suā videm' postponere et despectu hūc trepidem'
eis verbis predicationis iferre. Sed si recte sapim' et ad eos
a quibus nos honorari despicim': et ad eos a quibus nos despi-

Textus.

Eccle. iij.

Luce. ix.

Textus.

ei videm⁹ autem exhortatiōis vel increpatiōis sumim⁹. vt
nec illorū humiliatē debeam⁹ erubescere: nec illorū super-
biā formidare. **Dica** ergo. **Pedi** faciē tuā vt ad amantē. i. **Tertius.**
si ab auditoribus honoraris. **Pedi** faciē tuā vt siliē: si ab
auditorib⁹ cōcubularis atq; despicieris. vt nec pillatū hono-
rez refreneſ lingua ex verecūdia: nec p̄ despectū taceat ex
infirmirate. **Sequitur.** **Ne** timeas eos neq; metuas a facie **Tertius.**
eorū: qz domus exasperās est. **Hoc** iā supius dcm̄ est. **Sed**
notā dū q̄ aspera domus habet: cui⁹ asperitas tā crebro re-
plicat. **In** crepādus itaq; peccator ē: et nunq; timēdus. qz
dom⁹ exasperās est. **Timeri** enī hō debuerat si ipse aucto-
rem oīrū: vt hō timuisset. **Nā** qui rōnis sensum ad timores
dei nō habuit: tāto in nullo timēdus est: quāto hō qd esse de-
buit non est. **Sequit.** **Et** dixit ad me. **Fili** hoīs. oēs sermo- **Tertius.**
nes meos quos loquor ad te assume in corde tuo et aurib⁹
tuis audi. ⁊ vade īgredere ad trāsmigrationē filiorū popu-
li tui. **Gl**igilāter intue dū est qd voce dñi ad pphetā dr̄. vt
p̄ sermōnes ei⁹ audiat: ⁊ postmodū loquat. **Audi** enī
verba dei si facimus. **Et** tunc ea p̄imis recte loqmur: cū
p̄itus ipsi fecerim⁹. **Hō** bñ marcus euāgelistā p̄firmat: cū
factū dñi miraculū narrat dicēs. **Adducite** ei surdū et mu- **Par. viij.**
tum: ⁊ dep̄cabant eū vt īponat illi manū. **Cui⁹** ordinē cura-
tiōis insinuat. subdēs. **Misit** digitos suos ī auriculas: ex-
puēsq; tetigit linguā eius: ⁊ suspiciēs in celū ingemuit et
ait illi. **Effeta:** qd est ad ap̄ire. **Et** statī ap̄te sunt aures ei⁹:
et solutū est vīculū lingue ei⁹ et loquebat recte. **Quid** est
enī q̄ creator oīm deus cū surdū et mutū sanare voluisset
ī aures illi⁹ suos digitos misit: ⁊ exp̄uēs linguā eius teri-
git: **Quid** p̄ digitos redēptoris nisi dona sancti spūs desi-
gnant: **Qñ** cū in loco alio eiecisset demonū dixit. **Si** ī di- **Luce. xj.**
gito dei eijcio demonia: p̄fecto puenit in vos regnū dei.
Qua vere p̄ euāgelistā aliū dixisse describit. **Si** ego ispū
dei eijcio demones: igit puenit in vos regnū dei. **Ex** quo
vtrōq; loco colligit: qz digit⁹ spūs vocat. **Digitos** ḡ in au-
riculas mittere est: p̄ dona spūs sancti mentē surdi ad obe-
diēdū aperire. **Quid** est hō q̄ exp̄uēs linguā eius tetigit:
Salua nobis ē ex ore redēptoris: accepta sapiētia in elo-
b iij

Liber primus.

quoto diuino. Salua q̄ppe ex capite defluit in ore. Ea q̄ sapientia q̄ ipse est: dñi lingua nra tangit: mor ad p̄dicationis verba format. Cui suspiciens in celuz ingemuit. Nō q̄ ipse necessariū gemitū haberet q̄ dabat q̄s postulabat: sed nos ad eū gemere q̄ celo p̄sudet docuit. Et z aures nostre p̄ donum spūs sancti aperiri: et lingua p̄ saluā oris. i. p̄ scientiā diuine locutionis solui debeat ad verba p̄dicationis. **Mar. vii.** Cui mor effeta. i. adaperire dicit. et statim apte sunt aures ei: et solutū est vinculū lingue ei. Quia in re notandū est. qz propter clausas aures dictū ē adaperire. Sed cui aures cordis ad obediendū apte fuerint: ex subsequēdi. p̄culdubio etia linguae ei vinculū soluit. vt bona q̄ ipse fecerit: etia facienda alijs loquat. Ibi bñ addit: et loquebat recte. Ille enim recte loquitur q̄ prius obediēdo fecerit: q̄ loquēdo admonet esse faciēda. Ad vero ad trāsmigrationē ppli admonēdas p̄pheta mittit: nō soluz ea trāsmigratio dz intelligi q̄ eius populi erat in corpe. sed etia q̄ facta fuerat in mēte. Ab hierusalē q̄ppe ad babiloniā venerat. Et qd hierusalē nisi visio pacis: Quid babilonia nisi cōfusio vocat: Quisq̄s vero a rectis opib⁹ in pueris actib⁹ cadit. qm̄ a bono studio ad vitia defluit: q̄si ab hierusalē ad babilonie ciuitatē venit. Culmē enī bone contēplatiōis deseruit: atqz in trāsmigratione cōfusionis iacet. Ad illis sepe solet euenire: q̄ cū bona agunt in his de sua virtute gloriānt. Ibi psalmista ne a visione pacis. i. a bonis actib⁹ captiu⁹ ad babiloniā emigraret: dñō supplicās dicit. Adiutor meus nō emigrabo. Si enī in se p̄fideret: a iusticie operib⁹ cadēdo migrasset. Sed neqz hi q̄ a statu rectitudinis in prauā actionē ceciderūt desperādi sunt. qz ecce p̄pheta ad trāsmigrationēz babilonie mittit. Ergo p̄phetaz aliū dñs dicit. Et venies vsqz babilonē: et ibi liberaberis. Sepe enī q̄s postqz in cōfusionē vitioz ceciderit: erubescēs mala q̄ ppetrauit ad p̄niam redit: seqz a suis lapsib⁹ bñ viuendo erigit. Quid ergo iste: nisi vsqz ad babilonē venit: et ibi liberatus est: Qui postqz cōfusus mēte puerſa ppetrauit. hec ipsa erubescēs mala q̄ fecit. se cōtra se erigit. et bñ operando ad statū rectitudinis redit. In babilonē itaqz liberat⁹ est. q̄ per diuinā gr̄fāz ostē

dit etiā de pfusione saluat. **Propheta** & ad trāsmigratio
nem loquitur: cū illos increpat q̄ a statu rectitudinis ad erro-
ris vitia trāsmigrādo ceciderūt. **Sequit.** Et loqueris ad **Textus.**
eos: & dicēs. **Hec** dicit dñs deus: si forte audiāt et q̄scāt.
Et quotiēs diuinis vocib⁹ difficultas audiendi repetit.
Et dicatur si forte audiāt: qđ aliud q̄ trāsmigrati ppli du-
ricia signat. **In** q̄b⁹ verbis magna est nra cōsolatio. **Et** si
oīpotes deus pphetā mittēs: a puerlo populo xba sua de
nūciat difficile audiri. cur nos miseri p̄ristamur cū sepe a
fratrib⁹ in nra admonitione contēnimur. **Nā** crebro delin-
quētes alloq̄mur. frequēter increpam⁹. **Sepe** cū eis blādis
sermonib⁹ agimus: & tñ alter audit: alter audire contēnit.
Alter ex pte verbū exhortationis suscipit: et ex pte recipe-
recusat. ita vt quotidie ipleri videamus qđ per pphetā
aliū dñs narrat. qđ fecerit irat⁹ cū dicit. **Plui** sup ciuitatez **Amos. iiii**
vnā: & sup alterā nō pluit. **Pars** vna cōpluta est & ps q̄ com-
pluta nō est aruit. **Cū** enī sancte exhortationis verba alia
mens suscipit. alia recipere recusat. **Sup** vnā ciuitatē dñs
pluit: et sup alterā nō pluit. **Cū** vero & ipe q̄ p̄imos audit
ab alijs seuitijs corri git: atq; ab alijs emēdare p̄tēnit. vna
eadēq; ciuitas & ex pte cōpluit: et ex pte arida remanet: in
qua a se p̄dicationis pluuiā repellit. **Sunt** etenī qđaz / qui
exhortatiōis xba oīno nō audiūt. hi penitus suscipere plu-
uiam nolūt. **Et** sūt qđaz qui audiūt. sed tñ hāc medullitus
nō sequūtur. qz alia in seuitia refecāt: sed in alijs grauit. &
perdurāt. **Sepe** enī quosdā videm⁹ qz per p̄dicationis ver-
bū a semetipsis auaricie estū repellūt. & nō solū iam aliena
nō rapiūt: sed pp̄ia idigentib⁹ largiunt. **Nec** tñ ire stimu-
los edomāt. nec patiētie moderamina p̄mētis trāq̄llitatē
seruāt. **Et** sepe alij ad exhortatiōis verbū in semetipsis tā-
to carnis imudiciāz vīcūt. corpus in castitate custodiūt:
nec tñ adhuc aīm sicut debēt p̄mis inclināt. sed per rigo-
rem sup̄bie in cogitatiōe se eleuāt. **In** istis ps vna p̄pluta
est: qz fructū fecit. & ps q̄ cōpluta nō est aruit. qz exhortati-
onis verbū nō plene suscipiēs: a bono ope sterilis remāsit.
Sequit. **Et** assumpsit me spūs: et audiui post me vocē cō- **Textus.**
mōtionis magne. bñdicta gloria dñi de loco suo. **Quid** est

Liber primus.

hoc qđ ppheta postqđ ad trāsmigrationē filiorū populū mī-
rit: vocē post se magne cōmōtionis audit: dicentē. **P**ndicta
gloria dñi de loco suo. **C**ōuersus qđppe ad peccatores babi-
lonie fuerat: et vocē glorie dñi de loco suo post tergū audie-
bat. **L**ocus est enī dei hierusalē. i. visio pacis. **Q**uoniam il-
la corda videt ea qđ dei sūt: qđ ad trāsmigrationē babilonie:
hoc est ad cōfusiōis vitia nō descendūt. **I**bi enī inhabitat
deus vbi vera pax q̄rit: interne cōtēplationis gl̄ia amat.
Nam qđ ad puerilitatez defluit: locus dei esse cōtēnit. **L**o-
cus qđ glorie dei est vel sancta queq̄ aīa: vel vnusq̄sq̄ in ce-
lestib⁹ pmanēs angelicus spūs. **E**t gl̄ia dñi de loco suo be-
nedicit: cū vltab electi hoībus: vltā sanctis angelis aucto-
ri oīm laus eterna cantat. **I**n eo qđ iusti de cōuertendis
peccatorib⁹ cogitant: q̄z eoz vitia p̄siderādo ad carnales
actus oculū ducūt: q̄si ad babiloniam intendūt. **P**ut tñ p
statu sue rectitudinis q̄z in laude dei bonafctōz p̄siderare
nunq̄z desinūt: q̄uis p cogitationez aliud itendūt: q̄si post
se vocē glorie dñi ab hierusalē. i. de loco suo audiunt. **S**ed
cur in istis imoramur qđ hec pphete verba largiente dñop
sensuz altez et subtili⁹ intelligere: et aptius dicere valeam⁹.
Ait enī. **E**t assumpsit me spūs. **P**redicatorē spūs assumit
cū eius mentē in amore dei oīpōtentis eleuatā: a terrenis
iā desiderijs alienā reddit: vt nihil ei agere libeat: nisi ea
quib⁹ lucra spiritalia cōgreget: et ad regna celestia q̄rtidia-
ri sui opis fructū porret. **Q**uī et nobis p̄dicatozibus iubet.
Iohan. vj. **P**amini nō cibū qđ perit: sed qđ pmanet in vitā eternā. **P**n
aū subdit. **E**t audiui post me vocem cōmōtionis magne.
Propheta sancto spū replet⁹: q̄si trāfacta narrat qđ facien-
da p̄uidet: q̄z et in p̄destinatiōe iā facta sūt: qđ adhuc in ope
sequitur. **Q**uī et in trāslatione veteri p̄ ysaiā dicit. **Q**ui se-
cit qđ futura sunt. **Q**uid est ergo qđ post se ppheta vocē au-
diuit cōmōtionis magne: nisi qđ post simonē p̄dicatiōis
qui fit ad corda peccatiū: lamēta penitētiū sequitur. **P**er
uersi etenim quicq̄ dñi praua agūt et a iustis recta nō audiūt.
Nesciūt qđ sint graua qđ cōmittūt: atq̄ ex ip̄a sua ignorātia
in suo stupore securi sunt: et iacentes in culpis: q̄si molliter
quiescūt. **S**icut de quodā peccatore et securo populo dicit

Redeunt in fecib⁹ suis q^z securus iacet in peccatis. Cū ve-
ro audire pueri verbū p^odicatiōis ceperint: q^z sunt suppli-
cia eterna cognoscere. q^z terror iudicii. q^z subtilis exāmina-
tio de singulis q^zbusq^z peccatis: ilico cōtremiscūt. implent^r
gemitib⁹. et non se capiētib⁹ suspirijs anxiant. atq^z magno
fauore cōcussi: in luctu et fletib⁹ erūpunt. Prop^hetā ergo
vox magne cōmotionis seq^ztur: q^z post verbū p^odicatiōis
cōuersorū atq^z penitētū luct⁹ audiunt. Qui enī pri⁹ quieti
iacebāt in vulnere: tacti postmodū manu medicinē: cū do-
lore redeūt ad salutē. De hac cōmotione penitētū per pro-
ph^{et}ā aliū d^r. Pedes eius steterūt: et cōmota est terra. q^z Zacharie
cū veritatis vestigia in mēte audiētū figunt: ipsa mēs in xliij.
sui cōsideratione turbata cōmouet. P^{ri}nc^{ip}al^{is} m^ulta p^{ro}ph^{et}
catoribus exorat dicēs. Qui sedes sup^{er} cherubin: moueat
terra. P^{ri}nc^{ip}al^{is} p^{ro}ph^{et}ā afflictis et penitētib⁹ deprecans ait. Cōmouit
isti terrā et cōturbasti eā: sana cōtritiones eius q^z mora est.
Terra quippe p^{ro}mota et turbata est: peccator de cognitiōe
reat^r sui anxius et ad p^{ri}nc^{ip}alē mēta p^{ro}duct⁹. Peccatō et enī
homini dictū est. Terra es: et in terrā ibis. Exoret ergo vt
sane^r cōtritiō terre. q^z mora est. q^z tñ⁹ peccator q^z de culpis
suis affligit: de celestis m^ulta gaudio cōsole^r. Dece^z itaq^z
vox cōmotiōis magne. q^z vnusq^zq^z sua acta diiudicās: in
afflictione p^{ri}nc^{ip}alē p^{ro}urbat. Sed q^z vox ipsa dicat audiam⁹.
B^en^edicta gloria dⁿⁱ de loco suo. Locus enī maligni spūs
fuerāt corda peccatū. Sed cū sibi metipsis irati p^{ro}p^{ri}am
redeūt ad vitā gl^orie dⁿⁱ loc⁹ sūt. Tam enī se p^{ro}tra se erigūt.
tam p^{ri}nc^{ip}alē lachrimis insequūtur mala q^z cōmiserūt. Inde q^z
audī^r b^en^edictio gl^orie in laude dⁿⁱ: vñ pri⁹ sonabat creatori
iniuria de amore p^{ro}p^{ri}is seculi. Et corda penitētū sūt iam
dⁿⁱ locus suus. q^z prius in peccata posita: fuerāt loc⁹ alie-
nus. Ipsi autē q^z a peccatis suis ad dⁿⁱ p^{ro}uertunt: non solū
velēt lachrimis p^{ro}uersa q^z fecerūt. sed etiaz miris opib⁹ ad
alta p^{ro}ficiūt. vt sc^{ri}ptā aialia dei oīporētis fiat. vt signis et vir-
tutib⁹ ad alta euolēt. vt terrā fundit⁹ deserāt: et accepti vo-
nis sese ad celestia p^{ro}desideriū suspēdant. De q^zbus adhuc
subdit. Et vocē alaz p^{ro}cutiētū alterū ad alterū. Audīt post
se p^{ro}ph^{et}ā vocē p^{ro}motionis magne. q^z sicut dictū est. verbū

P^{ro}ph^{et}ā.

P^{ro}ph^{et}ā.

P^{ro}ph^{et}ā.

Textus.

Textus.

Liber primus.

predicātiū luctus penitētū seqtur. Audir post se vocē alarum aialū. qz ex ipso luctu penitētū oriūtur virtutes scōrum. vt tātō magis ī sancta actiōe pficiāt: q̄tō se ad cognitiōē vltē neq̄ter egisse meminerūt. Sed est in his verbis magna dubitatio. qz nō apte p prophetā dī. vtrū vnūq̄qz aial alas suas in semetipsis pcuriat: an certe hec eadē scīa aialia alis suis se vicissim feriāt: vt ala huius alterū: z ala alteri? istud aial tāgat. Sed qz plerūqz in sacro eloquio iō aliqd obscure dī: vt dispēsante mirabiliter deo multipliciter exponat. Nos charitate vfe vtrāqz exponere largiente dīo debem⁹. Sepe iā alas aialū virtutes dixim⁹ esse: sanctoy. Quō ergo vnūq̄qz aial alas suas excutēs alterā ad alterā pcurit: nisi qd apte dat intelligi. qz si sancta aialia efficiamur: virtus in nobis virtutē excitat. dū vna alteram ad pfectionē pulsat. Ecce etenim qd hī iam xbi dei sciētia discat vt viscera etiā mie habeat. Per sciētia q̄ppe verbi dei dicit. Date elemosynā: z ecce oīa mūda sunt vobis. Cū qz iam esse misericors in elemosynis ceperit. verba sancte auctoritatis legit: z quicqd in eis de misericordia dī: vberā pauperū. Qd fortasse antea legebat et pteribat. Pz cū in ei⁹ corde iam misericordiā ceperit imitari natura. Qd est patrē esse pauper legat. z recognoscit qz itrozsus redit: in semetipso igit qd foris audit. Aliud nāqz est elemosynā ex pcepto facere: atqz aliud ex charitate. Ex pcepto enī facere bonū inchoātū est. Ex charitate aut bonū perfectozū. Qui nō solū qz iubet faciūt: s; etiā diligūt faciēdo qd iubet. Hinc est enī qd in magna virtute p psalmistā dī. Mandata enī dei p iussione facere seruīētis z obediētis est. diligēdo hec facere obediētis z amātis est. Qz ergo et per sciētia charitatis misericordia discit: z p charitatez misericordia in corde cōpūcto sciētia multiplicat: ala ī nobis alā pcurit. qz virt⁹ virtutē excitat. Sic q̄ castitatis bonum in suo corde custodit: cōtra luxuriātes zelo accēdit vt ab imundicie maculis expient. Et sepe dū quosdā in lapsibus iuenit. edomat. affligit. atqz ad castitatis mūdiciā re-

Luce. xj.

Iob. xxix.

ps. cxviiij.

stringit. **Qui?** si forte mēs de imudicia luxurie fuerit tēta
ta ex ipso zelo q̄ alios corripit: semetip̄s puenit et erubescit
immūda cogitare: q̄ se i alijs recolit correxisse. **In** ergo
ala alā pcutit: dū virtus virtutē pulsar: et ab imudicia cu-
stodit. **Quin** x̄o vt p̄fati sum⁹ vicissim se alis suis aialia fe-
riunt: et altera ad alterā ala pcutit singuloz: hui⁹ quoq; de
scriptionis largiēte dño sensus patet. **Quid** est q̄q; hec pē-
nata aialia vicissim alas altera ad alterā feriūt: nisi q̄ om-
nes sancti se inuicē suis virtutib⁹ tangūt. et sese ad p̄fectuz
exercitāte cōsideratione virtutis aliene? **Non** eni vni vānt
oia: ne in supbijs elat⁹ cadat. **Sed** huic dat q̄d tibi nō dat.
et tibi dat q̄d illi denegat. **Et** dū iste cōsiderat bonū q̄d ha-
bes et ip̄e nō h̄z te sibi i cogitatione p̄ferat. **Et** rursum dū tu
h̄re illū sp̄icis q̄d ip̄e nō habes: te illi in tua cogitatione
postponas. et fiat q̄d scriptū est. **Superiores** sibi inuicē arbi-
trantes. **Ut** eni pauca ex multis loquar. isti mire abstine-
tie virtus tribuit: et tñ verbū sciētie nō h̄z. **Illi** aut dat ver-
bum sciētie et tñ virtutē p̄fecte abstinentie apprehēdere co-
nat et nō valet. **Huic** libertas vocis tribuit: vt oppressis q̄
busq; p̄tectiōis solatia ipendēs ad defensionē iusticie li-
bere loquat. sed tñ adhuc multa in h̄ mūdo possidēs: relin-
quere oia vult et nō valet. **Illi** vero iā datuz est oia terrena
relinq̄re: et nihil i hoc mūdo cupit h̄re: sed tñ adhuc aucto-
ritatē vocis p̄ peccātes quosq; nō p̄sumit exercere. **Et** qui
ideo plus loq̄ libere debuit / q̄ iā nō h̄z vñ in hoc mūdo te-
neat: loq̄ cōtra alios libere recusat. ne ip̄am vitē sue quietē
perdat. **Isti** virtus p̄phetie data est. multa iā q̄ v̄tura sūt
p̄uider: sed tñ presentis p̄mi egritudine sp̄icis atq;
cōpatiēs nō valet curare. **Illi** data ē curationis grā / atq;
a corpe p̄mi molestiā q̄ in p̄nti est orōnib⁹ repellit: sed tñ
quid seipm paulopost sequat ignorat. **Dira** itaq; dispēsa-
tione oipotēs deus sic in electis suis sua dona dispēsat. vt
et isti det q̄d illi denegat. et alteri maius q̄d alteri min⁹ tri-
buit. q̄tinus dū vel iste h̄re illū sp̄icit q̄d ip̄e nō h̄z. vel ille
h̄re maius accepisse cōsiderat q̄d sibi min⁹ adesse pensat.
dona dei alter i altero. i. vicissiz oēs admirent. atq; ex hac
ipsa admiratione humiliet alter alteri. et quē videt haberi

+

Philip. ij

Liber primus

qđ nō hz: eñ diuino iudicio sibi flatū putet. **Alis** g̃ suis vltimissim se aialia feriūt: cū sancte mētes alterius se virtutib⁹ tangūt: r̃ tāgendo excitant: atq; excitata ad pfectū volāt. **Videam⁹** paulū quō apostolorū alis tact⁹: atq; ad pñiam excitat⁹ fuerat. q̃ mala p̃terite psecutiōis sue ad apostolorū innocentē vitā p̃siderās: dicebat. **Ego** enī sum minimus apostolorū / q̃ nō sum dign⁹ vocari apl⁹s qz psecut⁹ sum ecclesiā dei. **Cōsiderauit** q̃ppe ap̃lorū inocētā. r̃ ppter p̃cedentē maliciā vilis in ei⁹ oculis facta est omis quā exhibebat in ecclesia sollicitudo sua. **Et q̃** multos ex accepto intellectu p̃cederet nō attēdit. qz illoz inocētā p̃sians persecutorē aliqñ fuisse se doluit. **Sed videam⁹** si q̃s ex apl⁹s eñ q̃ paulo dat⁹ est intellectū mirat⁹. **Ip̃s** nobis ap̃lorū p̃m⁹ mus req̃rend⁹ est: q̃ discipulos admonēs ait. **Sicut** r̃ charissim⁹ frater n̄r paulus scdm datā sibi sapiētā scripsit vobis: sicut in oib⁹ epl⁹s loquēs i eis de his in quib⁹ sunt q̃daz difficulta intellectu / q̃ inducti r̃ instabiles deprauāt. **Miratur** itaq; in apl⁹s oib⁹ paulus inocētā. mirat⁹ ap̃lorū p̃m⁹ in paulo sapiētā. **Alis** ergo se tāgūt q̃ ide se vicissim ad pfectū excitāt vñ volāt. **Hoc** itaq; oipotēs de⁹ agit in cordib⁹ hoīm: qđ facit i regionib⁹ terrarū. **Poterat** nāq; vni cui libet regioni fruct⁹ oēs tribuere. **Sed** si vna q̃libet regio alteri⁹ regiōis fructū nō indigeret: cōiōne cū altera nō habuisset. **Uñ** fit vt huic vini: alij vero olei abundāiam tribuat. **Ip̃a** multitudine pecudū. illā vero vbertate abundare fructū. vt cum illa defert qđ ista nō hz / et ista reddūt qđ illa nō detulit: p cōiōnez gr̃e sibi simul etiā diuise terre cōiuncte sint. **Sicut** ergo regiones terrarū: ita sunt mētes sanctorū. **Que** dū vicissim sibi p̃ferūt qđ acceperūt: q̃si fructus suos regiones regionib⁹ ip̃endūt. vt in vna oēs charitate iungant. **Sed** iter hec sciēdū est qz sicut electi quicq; hoc semp in alijs attēdūt qđ a deo meli⁹ acceperūt q̃ ipsi. vt eos sibi in cogitatione p̃ferāt: seq; illis in hūilitate substernāt. ita reproboz mēs nunq; p̃siderat qđ alter boni amplius q̃ ip̃se: sed qđ boni ip̃e ampli⁹ q̃ alter habeat. **Neq;** enī p̃siant q̃ bōaspūs alter acceperit r̃ ip̃is desint. sed q̃ bona ipsi r̃ q̃ mala ad sint alteri. **Et** cū oipotēs de⁹ ad hoc vir

i. Cor. xv.

ij. Pe. iij.

entes singulas diuidat / vt alterū alteri in cogitatione hu-
militer: ad h̄ reprobi p̄trahunt bonū qđ acceperūt. vt ex eo
in elatione p̄dant dū semp cōsiderāt bona qđ ip̄i h̄nt et alij
nō h̄nt: et nunq̄ p̄pendere studēt quāta bona alij habeāt et
ip̄i nō habeāt. **¶** Ergo diuina pietas in augmētū dispo-
nit humilitat̄: hoc mētes reprobe in argumētū vertūt elat-
ionis. **¶** Et ex diuersitate muner̄ a bono deficiūt vñ cresce-
re in humilitatis bono debuerūt. **¶** Propter h̄ ergo necesse
est fratres charissimi: vt in vobis h̄ semp debeat̄ aspicere
qđ min⁹ habetis. in p̄ximis vero h̄ qđ vobis ampli⁹ ac-
ceperūt. quatin⁹ dū sup volūmetip̄os eos p̄ bono qđ ip̄i ha-
bent: et vos nō habetis aspiciatis: ad h̄ quoq̄ obtinēdū etiā
vos ex hūilitate crescatis. **¶** Si enī et vos in illis accepta bo-
na p̄penditis: et illi in vobis cōsiderāt dona qđ habetis / vicis-
sim vos alis tangitis: vt exsiccati semp ad celestia volētis
sequi. **¶** Et vocē rotarū sequētū aīalia et vocē cōmōtiōis **Tertus.**
magne. **¶** In rotis sacri eloquij testamēta signari supius di-
xim⁹. **¶** Vox igit̄ rotarū ē s̄mo testamētōr̄. **¶** Post vocē itaq̄
alarū aīaliū audīt etiā vox rotarū. qz p̄dicantiū s̄mone su-
scepto dū virtutes sanctorū ad altiora agēda euolant: seq̄
vicissim ad p̄uēctū pulsant / sc̄tē eccl̄ie stat⁹ erigūt. vt p̄ vñ
uersum mūdū sacrorū testamētōr̄ pagine legant̄. **¶** Vbiq̄
etenī tā sanctū euāgeliū. vbiq̄ ap̄lorū dicta. vbiq̄ lex et p̄-
phet̄e resonāt. **¶** Post alarū ergo vocē vox rotarū sequit̄. qz
post sanctorū miracula h̄ba sacri eloquij itra sanctā eccl̄ia
libere et licēter audiunt̄. **¶** Que rote aīalia sequūt̄. qz vt su-
peri⁹ dictū est: postq̄ in honorē venit vita sanctorū: venerā-
da quoq̄ apparuerūt hoib⁹ eloq̄a testamētōrū. **¶** Mel certe
rote aīalia sequūt̄. qz in sanctorū patrū vita cognoscim⁹:
qđ in sacre scripture volumine itelligere debeam⁹. **¶** Illorū
quippe actio nobis aperit hoc qđ in suis p̄dicationib⁹ pa-
gina testamētōr̄ dicit. **¶** Sed q̄rendū nobis ē cur postq̄ su-
peri⁹ dictū est. audiui post me vocē cōmōtiōis magne: post
vocē quoq̄ alarū atq̄ rotarū subdit̄. et vocē cōmōtiōis ma-
gne: **¶** Nō si diligēter aspiciat̄: iueniri pōt. qz nō ociose repe-
rit̄. **¶** Que q̄ppe sūt cōmōtiones magne: qđ corda n̄ra cōmo-
uent̄. **¶** Quia q̄ppe cōmōtio ex timore est: altera ex charitate

Liber primus.

una sit ex luctu penitentiū. alia ex seruire amatiū. **P**ost p-
dicationis q̄ verbū p̄ma p̄motio est: cū plāgim⁹ mala q̄ fe-
cimus. **P**ost vocē vero alarū ⁊ rotarū sc̄da cōmotio est: dū
magnis fletib⁹ querim⁹ celestia bona q̄ audim⁹. **E**cce enī
q̄ ītra sanctā ecclesiā de multis patrib⁹ virtutū exēpla co-
gnoscim⁹: q̄si alarū sonitū quotidie audim⁹. q̄ vbiq̄ sacra
eloquia p̄sonar: q̄li rotarū vocib⁹ excitant. **E**t q̄ p̄ eadē sa-
cra eloquia ad amorē nrī cōditoris accēdimur: magni ser-
uore ignis esse nos lōge adhuc ab oīpotētis dei facie plan-
gim⁹. **P**ost primā ergo vocē p̄motiōis magne ⁊ ad exte-
riū quoq̄ vox magne cōmotiōis sit. q̄ q̄ cognoscēdo deū
cepim⁹ p̄ctā plāgere: iā diligēdo quē cognoscim⁹ nō cessa-
mus eū cū fletibus desiderare. **P**ost rotarū itaq̄ vocē vox
magne p̄motiōis seq̄tur. q̄ cū testamēta dei ī aure cordis
sonare ceperit: audiētū spūs ex amore p̄p̄ct⁹ ad lamēta
cōmouet. **H**ic est enī q̄ scripture sacre v̄ba sūt ī corde le-
gentiū sapida. hic est enī q̄ ab amātib⁹ plerūq̄ ī silētiū
quasi furtiue ⁊ tacite legunt. **U**n p̄ p̄phetā quoq̄ aliū v̄.
Prescidisti ī alienatiōe capita potētū mouebunt ī ea
gētes. adaptēt ora sua sicut paup̄ edēs ī occulto. **O**ipotēs
enī de⁹ ī alienatiōe capita potētū p̄scidit: q̄ iudeorū sup-
biā a semetip̄o alienādo repulit. **I**n q̄ alienatiōe gētes mo-
te sūt. q̄ dū iudei a fide caderēt: ad cognitionē fidei corda
gētiliū cucurrerūt. **Q**ue videlz gētes ī sacre lectiōis p̄abu-
lū os cordis aperirūt: ⁊ ī occulto sicut paup̄ comedūt. q̄ cū
festinatione ⁊ silētiō v̄ba vite legētes sumūt. **S**z sciēdū est
q̄ quāto auditores ī charitate atq̄ intellectu p̄ficiūt: tāto
sc̄tis p̄dicatorib⁹ maior gr̄a spūs dat. **U**n cū pri⁹ p̄pheta
dixisset: assumpsit me spūs: ⁊ audiui post me vocē p̄motio-
nis magne: post vocē cōmotiōis magne alarū atq̄ rotarū:
Tertius. atq̄ itez p̄motiōis magne. ilico subiūgit. **S**pūs quoq̄ ele-
uauit me et assumpsit me. **C**ur q̄ se assumptū iā a spū dixer-
rat: itez eleuatū assumptū narrat. **S**z ad altiora mēs p̄e-
dicatiū p̄ficiūt: cū per eos sensus audiētū ad oīpotētis dei
desideriū p̄mouet. q̄ videlicet p̄dicatores sc̄ti īd̄circ p̄o-
ficiūt: vt p̄ eorū ministeriū dona gr̄e ī sc̄tā eccl̄ia multipli-
Ps. xxiij. cent. sicut de hac eadē sc̄tā eccl̄ia d̄ctū est. **R**iuos eius in:

ebriās multiplica gñatiōes ei⁹: in stillicidijs suis letabit
cū exoriet. Riuī q̄ppe ecclie sc̄i p̄dicatores sūt: q̄ terram
n̄rī cordis infundūt. **S** cū inebriant̄ riuī gñatiōes ecclie
multiplicant̄. q̄ cū vberiores grām sp̄s p̄dicatores acci-
piunt / fideliū nūerus auget̄: q̄ sc̄a ecclia ī suis stillicidijs
letat̄. In stillicidio etenī aq̄ de tecto in terrā vadit / q̄ de ce-
lo ceciderat in tectū. Tectū hō ecclie sc̄i p̄dicatores sunt:
q̄ nos intercedēdo ⁊ admonitionib⁹ muniēdo p̄tegūt. **S**
q̄ illoꝝ cor diuinit⁹ in p̄dicatiōe ifundit̄: q̄si aqua de celo
venit in tectū. **Q**z vero nos eoꝝ x̄bis irrigamur: q̄si aq̄ de
tecto defluit in terrā. Sancta itaq̄ ecclia dñi exorīt in stil-
licidijs suis letat̄. q̄ cū in fide et bonis opib⁹ nascit̄: ea q̄
accepit dona p̄siderat: ⁊ in verbis p̄dicatiū exultat. **Q**z er-
go auditorib⁹ ad meliōra surgētib⁹ eoꝝ quoq̄ p̄dicatoꝝ
bus grā multiplicat̄: p̄pheta dicit. **S**p̄s quoq̄ eleuauit
me et assumpsit me. **I**nde enī p̄dicatoꝝ magis ac magis
eleuat̄ ⁊ assumit̄: vñ auditor ad meliōres vitā mutat̄. **S**ed
querēdū nobis est. cū sp̄s mentē nō eleuet nisi assūperit:
cur p̄r⁹ eleuauit ⁊ postmodū dicit assūpsit? **S**ed h̄ loco
assumpsit dictū est: ostāter tenuit. Nam sunt nonnulli quos
eleuat sp̄s: sed nō assumit. Quoz ⁊ intellect⁹ ad spiritualia
emicat. sed tñ vita in factis carnalib⁹ remanēs intellectui
nō p̄cordat. Balaā nāq̄ per p̄phetie sp̄m eleuat⁹ erat. sed
assumpt⁹ nō erat. q̄ ⁊ veraciter potuit lōge post futura p̄-
spicere et tñ a terrenis desiderijs mētē noluit separe. **S**ed
q̄ p̄pheta sanct⁹ scia eleuat⁹ est et vita parit̄ assumpt⁹: iā
qualis in p̄dicatiōe p̄gat audiam⁹. Et abij amar⁹ in idi-
gnatione sp̄s mei. **P**esate fratres charissimi is cui dona
sc̄i sp̄s creuerāt: cur amarus abibat? **A**n om̄e cor qd̄ idē
sp̄s assumit: amay in idignatiōe sui sp̄s facit? **A**n scien-
dū est: q̄ cui adhuc p̄sens vita dulcis est: etiā si verbū dei
loq̄ videat̄: eleuat⁹ ⁊ assumpt⁹ p̄dicatoꝝ nō est. **P**entē enī
quā sp̄s sc̄us replet: in amaritudinē t̄palīū delectatione
eternoz cōmouet. **D**ulce enī esse in reb⁹ humanis: sed ei q̄
adhuc de celestib⁹ gaudia nulla gustauit. **Q**z quāto min⁹
eterna diligit: tāto delectabili⁹ in t̄palibus relescit. **A**t si
q̄s iā cordis ore gustauerit q̄ sit illa dulcedo celestiuꝝ p̄e-

Textus.

Rūe. xxij.

Textus.

Liber primus

miorū. q̄ illi hymnidici angeloz ch. xi. q̄ incōprehēfibilis
vīfio ſācte trinitatī. huic q̄to illud dulce fit q̄ int⁹ videt:
tāto iā amaritudinē vertit om̄e q̄ foris ſuſtinet. **R**ixat ſe:
cū de his q̄ male egiffe ſe recolit. ⁊ ſibi metipſi diſplicet: cū
ei ille placere iā ceperit q̄ oīa creauit. **R**eprehēdit ſe de co
gitationibus. inſe q̄tur de verbis. ⁊ punit flendo de factis.
Sup̄nis inhiat. terrena iā oīa p̄ mētis deſpectū calcat. **E**t
q̄ diu illud q̄ deſiderat adhuc p̄ ſpeciē non h̄z: ſeſeq̄ flere
dulce h̄z: ſeſeq̄ cōtinuis lamētis affligere. **E**t q̄z necdū ſe
eſſe in p̄ſia ad quā creat⁹ eſt videt: in hui⁹ vite exilio nil ei
plus illud q̄ ſua amaritudo placet. **D**edignat itaq̄ ſubla
ceret p̄alib⁹ ⁊ ardēter ſuſpirat eternis. **Q**uā recte q̄q̄ p̄ ſalo
monē d̄r. **E**o q̄ in multa ſapia multa ſit indignatio ⁊ q̄ appo
nit ſciaz: apponit dolorē. **C**eleſtia etenim cognoscētes terrea
nis aīm ſubdere dedignamur. **E**t dū plus ſapere icipim⁹
de his q̄ male egim⁹ nobis ipſis irāſcimur: ⁊ ſit i multa ſa
piētia multa indignatio. q̄ q̄tū plus p̄ſcim⁹ in cognitiōe.
tanto nobis indignamur ampli⁹ de puerſo ope. **A**tq̄ cū ſcia
dolor creſcit. q̄ q̄to magis eterna cognoscim⁹: tāto magis
eſſe nos in hui⁹ exiliij miſia dolem⁹. **N**el ſicut in trāſlatio
ne alia d̄r. **E**t q̄ addit ſciam: addit laborē. **Q**uo enī ſcire in
cipim⁹ q̄ ſint celeſtia gaudia eo magis vt erroz noſtroz la
queos poſſum⁹ euadere flēdo laboram⁹. **I**n multa q̄ ſapiē
tia multa ē indignatio. q̄ ſi eterna iā ſapim⁹: cōcupiſcere
tpalia dedignamur. **S**i et̄na iā ſapim⁹: noſmetipſos deſpi
cim⁹ egiffe h̄ q̄ nos potuit ab eternitatis amore ſeparē.
Reprehēdit ſemetipſaz cōſciētia. accuſat q̄ egit. dānat p̄
pniam q̄ accuſat. ſit rixa in aīo. p̄tur iēs pacē cū deo. **S**ic
achab rex iniqu⁹ a p̄pheta rephēſus: cū q̄ ſe diuinā ſniaz
audiſſet p̄timuit. ⁊ magno merore deprehēſus eſt: ita vt p̄
phete ſuo dñs diceret. **N**onne vidisti hūiliatū achab corā
me. **Q**uigif hūiliat⁹ eſt mei cā: nō inducā malū in diebus
ei⁹. **I**n q̄bus dñi x̄bis p̄ſandū eſt quō ⁊ in electiſ ſuis me
roz amaritudinis placeat q̄ amittere timēt dñm: ſi ſic ei et
reprobi p̄nia placuit / q̄ timebat p̄dere p̄ſens ſecul⁹z. **A**ut
quō ei grata ſit ſpōtanea afflictio p̄ culpis in eis q̄ placēt:
ſi hec ad tēpus placuit ⁊ in eis q̄ diſplicebāt. **S**ed ſciēdūz

Ecc̄ls. j.

iiij. Re. xxi

qz nullus hec p amore oipotentis dñi ex toto corde agere
 preualet: nisi is cui? aim spūs sanct? assūpserit. **P**ā qñ hō
 ex sua x̄tute sufficiat terrena despiciere. celestia amare. pa-
 cē cū deo q̄rere. secū rixam subire. in cogitatione semetip̄
 reprehēdere. ⁊ gemitib? punire. nullus hec agere: nisi quē
 diuina gr̄a roborauerit valet. **C**ū ⁊ subdit. **D**an? enī dñi **Textus.**
 erat mecū: p̄fortās me. **A**d bona q̄ppe assurgere p̄fecte nō
 possum? nisi nos spūs ⁊ p̄ueniēdo eleuet: ⁊ subsequēdo cō-
 forret. **S**ed q̄rendū est. cū superi? de volumie qd̄ acceperit
 scriptū sit. **E**t factū est in os meū sicut mel dulce. **Q**ua rō: **Textus.**
 ne postmodū d̄z. **A**bij amar? in idignatiōe spūs mei. **D**iz
 quippe valde est: si dulcedo simul et amaritudo cōueniāt.
Sed iuxta supiorē sensum sciendū est: qz cū fmo dei in ore
 cordis dulcis eē ceperit: hui? pculdubio ⁊ semetip̄m ani-
 mus amarescit. **Q**uo enī in illo subtiliter discit q̄liter rep̄-
 hēdere se debeat: eo se duri? p amaritudinē p̄nie castigat.
Qui tāto sibi magis displicet: quāto in sacro volumie am-
 plius de oipotēte deo videt qd̄ amet. **S**ed qz ad ista p̄fice-
 re sua x̄tute nō valet hō: recte nūc d̄z. **D**an? dñi erat mecū
 cōfortās me. **D**an? enī dñi in sacro eloq̄o aliqñ etiā vnige-
 nitus fili? appellat. qz oīa p ip̄m facta sunt. **E**t de cui? ascē-
 sione p moysen p̄ oipotēs loq̄tur dicēs. **T**ollā in celū ma-
 num meā. **H**ec manus q̄elector̄ suor̄ corda p̄fortat disci-
 pulis dicebat. **S**in enimihil potest? facere. **I**n oī qd̄ co- **Iohā. xv.**
 gitam? / semp cogitandū est vt ⁊ ip̄o aspirāte cogitem?: et
 ip̄so adiuuāte faciamus. **Q**ui viuit et regnat cum patre in
 vnitare spiritus sancti in secula seculorum. **A**men.

Omelia vndecima.

E veni ad trāsmigrationē ad aceruum
 nouarū frugū. ad eos q̄ habitabant iux-
 ta flumē chobar: ⁊ sedi vbi illi sedebāt
 et māsi ibi septē dieb? merēs in medio eor̄. **C**ū
 aut̄ p̄trāsissent septē dies: factū est verbū dñi ad
 me dicēs. **F**ili hoīs speculatore dedit te domui
 israel: ⁊ audies de ore meo verbū: ⁊ annūciabis

Liber primus.

eis ex me. **S**i dicēte me ad impiū morte morieris. nō annūciaueris ei. neq; locutus fueris vt auertat a via sua impia ⁊ uiuat ipse ipius in iniquitate sua moriet: sanguinē aut eius de manu tua requirā. **S**i aut tu annūciaueris ipio. ⁊ ille nō fuerit cōuersus ab impietate sua ⁊ a via sua impia: ipse quidē in impietate sua moriet: tu aut animam tuā liberaſti. **S**ed ⁊ si cōuersus iustus a iusticia sua fuerit. ⁊ fecerit iniquitatē: ponā offendiculum corā eo. **I**pse moriet: q; nō annūciaſti ei. **I**n peccato suo moriet: et nō erunt in memoria iusticie ei⁹ quas fecit: sanguinē vero ei⁹ de manu tua requirā. **S**i autē tu annūciaueris iusto vt nō peccet iust⁹. ⁊ ille nō peccauerit: uiuēs uiuet q; annūciaſti ei: et tu animā tuam liberaſti.

Textus.

Post cetera pphete miracula q; quoz mirāduz hnt libri pphetaz. q; sicut i eis xbis res: ita nō nunq; xba reb⁹ exponūtur. vt eoz nō solū dicta: sed etiā res geste pphetie sint. **Q**uā nūc sz. **V**eni ad trāsmigrationē ad aceruū nouaz frugū: ad eos q; habitabāt iuxta flumē chobar. **C**um cā exigeret vt idicare debuisset q; ad trāsmigrationē veniret: q; dicendi necessitas fuit/ vt p fruges locū q; expmeret dices. ad aceruū nouarum frugū: nisi q; sepe et loca cause signant. **M**ulti q; ppe ezechiele pphetante iā captiuitatē āni deflexerāt: atq; ex his q; in captiuitatē ducti fuerāt ples iam in morte carnis obierant: ad quoz filios loq; ppheta veniebat. **Q**uā ⁊ ei superi⁹ dicūt. **F**ili hoīs: mitte egote ad filios israel. ad gētes apostatrices: q; recesserūt a me. **P**atres eoz puaricati sūt pactū meū vsq; ad diē hāc. ⁊ filij dura ceruice ⁊ idomabili corde sunt: ad q; ego mitto te. **E**x q; b⁹ q; multi fuerāt credituri: atq; per obediētiam ad fertilitatē boni operis peruenturi: aceruū frugum vocantur. **D**enī bone anime fru-

Textus.

¶

ges appellatur dei: ppheta ali⁹ testat^r dicens. Sancti isrlⁱ **Biere. ij.**
 dño primitie frugū ei⁹. Fruges etenī dñi etiā cōuerse ad
 fidē gēres postmodū facte sunt. Sed qz isrlⁱ dño credidit:
 recte hūc ppheta frugū ei⁹ pmitias appellauit. Qz ḡ pro
 ppheta missus nō priozī pplo: sed filiis eiusdē populi verba
 intulit: ad aceruū frugū nouarū venit. Quid xō p chobar
 fluuiū designet iā dixim⁹. Que nequaḡ modorepetim⁹:
 ne repetendo fastidiū generem⁹. Sequit^r. Et sedi ibi vbi
 illi sedebāt: et māsi ibi septē dieb⁹ merens in medio eorū.

Textus.

Borādū captiuo pplo ppheta sc̄tūs q̄ta cōpassione se co
 pulat: eorūq; se merorib⁹ cōsedēdo et merēdo cōiungit. qz
 radix xbi virt⁹ est operi. Et ille fmo ab audiētē libēter ac
 cipit: q̄ a p̄dicātē cū cōpassione animi p̄fert. Sic ferrum
 cū ferro iūgit. liquat pri⁹: vt postmodū vicissim a semet
 ipso teneat. Si enī prius mīme mollescit: postmodū tene
 re se fortiter nō sufficit. Sic ppheta captiuo pplo cōsedit:
 et merēs in medio eorū extitit. vt dū p charitatis ḡram cō
 descendēdo se et molliorē redderet: et eū statim per xbi forti
 tudinē teneret. Sin xō israelitic⁹ popul⁹ q̄ dom⁹ exaspe
 rang vocat. qz culpas nec iter flagella cognouit nullo me
 roze aīm depressit: ppheta iter gaudentes merens sedere
 studuit: vt tacēdo ostēderet qd loquendo venerat docere.
 Et priusq; xba faceret: in hoc qd merēs tacuit: formā ver
 borū sūpsit. Sequit^r. Cū autē p̄trāsissent septē dies: factū
 est verbū dñi ad me dicēs. In eo q̄ septē dieb⁹ merens se
 dit: et post diē septimū xba dñice iussione accepit vt loq
 debuisse: apte indicat qz eisdem dieb⁹ merens tacuerat.
 Missus autē ad p̄dicandū fuerat: et tñ septē dieb⁹ sedēta
 cebat. Quid est hoc qd nobis ppheta sc̄tūs in hoc suo silē
 tio innuit: nisi qz ille loqui xaciter nouit: q̄ pri⁹ bñ tacere
 didicerit: Quasi enī quoddā nutrimentū xbi est: cēsura si
 lentij. Et recte per excrecentem quoq; gratiam sermonē
 accipit: q̄ ordinate aī p humilitatē tacet. Hinc enī p salo
 monē dī. Tēpus tacēdi: et tps loquēdi. Nō enī aī tps lo
 quēdi et tps tacēdi: s; pri⁹ tacēdi p̄mittit tps et postmodū
 subdit loquēdi. qz nō loquēdo tacere: sed tacendo debem⁹
 loqui discere: Si ḡ ppheta sc̄tūs q̄ missus ad loquēdum

Textus.

Ecc̄l's. iij.

Liber primus

Lertus.

De

Esate. xl.

fuerat diu pri⁹ tacuit vt postmodū recte loq̄ref: p̄slandus
nobis est quāta ei culpa sit nō tacere: quē nll̄a cogit neces-
sitas loq̄. Sequit̄. **F**ili hoīs: speculatorē dedite domui is-
rael. **N**otādū q̄ eū quē dñs ad p̄dicādū mittit: speculator
rē esse denūciat. **C**ui enī aliena cura cōmittit̄: speculator
vocat̄. vt in mentis altitudine sedeat: atq; vocabulū noīs
ex virtute actionis trahat. **N**ō est enī speculator q̄ in imo est
speculator q̄ppe semp in altitudine stat: vt q̄cqd venturū
est: lōge p̄spiciat. **E**t q̄squis ppli speculator ponit̄: in altū
debet stare vt possit p̄desse p̄ p̄uidentia. **H**inc propheta
ali⁹ speculatorē admonet dicens. **S**up mōrē excelsū ascē-
de tu q̄ euāgelisas syon. **E**t videlicet q̄ p̄dicationis locū
suscipit: ad altitudinē bone ascendat actionis. **A**d excelsa
trāseat et eorū q̄ sibi cōmissi sūt opera trāscēdat: quatinus
subiectorū vitā tāto subtili⁹ videat: quāto et terrenis reb⁹
quas despicit aīm nō supponit. **Q**uā dura mihi sunt ista q̄
loquor q; memetipsum loquēdo ferio: cui⁹ neq; lingua vt
dignū est p̄dicationē teneret: neq; inquātū tenere sufficit:
vita sequit̄ linguā. **Q**ui ociosis h̄bis sepe iplicor: et ab er-
hortatione atq; edificatiōe primorū torpens et negligēs
cesso. **Q**ui in cōspectu dei fact⁹ sum mut⁹ et h̄bosus. mut⁹
in necessarijs: verbosus in ociosis. **S**ed ecce sermo dei de
speculatoris vita cōpellit vt loquar. tacere nō possum: et tñ
loquēdo me ferire p̄timeſco. **D**icā: dicā: vt h̄bi dei gladi⁹
etiā p̄ meip̄m ad cōfigendū cor p̄tmi trāseat. **D**icā: dicā:
vt etiā p̄tra me sermo dei sonet p̄ me. **E**go resū me esse non
abnego: torporē meū atq; negligētia video. **E**rit fortasse
apud piū iudicē ipetratio venie ip̄a cognitio culpe. **E**t q̄
dē in monasterio positi⁹: valebā et ab ociosis linguā restrin-
gere et intētiōe ofonis pene p̄tinue mentē tenere. **E**t post
q̄ cordis humerū sarcine pastoralī supposui: colligere se
ad semen ip̄m assidue nō pōt anim⁹. q; ad multa partit̄. **C**o-
gornāq; nō ecclesiāz: modo monasteriorū causas discute-
re. **S**epe singulorū vitas actusq; p̄sare. **M**odo q̄dā ciuitū
negocia sustinere: mō de irruētib⁹ barbarorū gladijs ge-
mere: et cōmissio gregi insidiātes lupos timere. **M**odorez
curā sumere: ne desint subsidia eiūspis q̄b⁹ discipline re-

gula teneat. **M**odor aptores quosdā eq̄nīmiter ppeti. mo-
do eis sub studio seruare charitatis obuiare. **Q**uā itaq; ad
totā cāta cogitādā scissa ac dilaniata mens ducit: qñ ad
semetip̄am redeat vt totā se in p̄dicatione colligat / et a p̄fe
rēdi verbi ministerio nō recedat: **E**t autē necessitate loci
sepe viris secularib; iūgor: nōnūq; mihi lingue disciplinā
relaxo. **N**ā si in assiduo censure mee vigore me teneo: scio
qz ab infirmiorib; fugio. eosq; ad hoc qd appetitūq; tra-
ho. **Q**uā sit vt eoz sepe et ociosa patiēter audia. **S**ed qz ip̄e
quoq; infirm; sum in ociosis sermonib; paulisper trahit; li-
bēter ea loq; incipio: q̄ audire ceperā inuitus. **E**t vbi tede-
bat cadere: libet iacere. **Q**uis ergo ego: vlt̄ q̄lis speculator
sum / qñ nō in mōte opis sto: sed adhuc in valle infirmitatis
iaceo: **P**otēs hō est hūani generis creator et redēptor: in-
dignū mihi et vite altitudine et lingue efficacitā donare: p
cui; amore in ei; eloq; nec mihi parco. **E**ssē ḡ speculator;
vita et alta debet semp et circūspecta. **N**e enī terrēnaz rez
amore succūbat: alta sit. ne occulti hostis iaculis feriat ex
omī latere circūspecta. **N**eq; enī speculatozi sufficit vt al-
tū viuat: nisi vt loquēdo assidue ad alta auditores suos p-
trahat. eozq; mētes ad amorē celestī patrie loquēdo suc-
cēdat. **S**ed tūc hoc recte agit cū lingua ei; ex vita arserit.
Nā lucerna q̄ in semetip̄am nō ardet: eā rē cui supponitur
nō accēdit. **H**inc enī de iobāne hitas dicit. **I**lle erat lucer **Iobā. v.**
na ardēs et lucēs. **A**rdens videlicet p celeste desiderii. lu-
cens p verbum. **U**t ḡ seruet hitas p̄dicādī teneat necesse
est altitudo viuēdi. **Q**uā recte quoq; sc̄tē ecclīe sponsi voce
in cāticū cāticorū dī. **N**asus tu; sicut turris libani. **Q**ue ḡ **Can. vij.**
laus est fr̄es mei vt sp̄se nasus turri cōparet: **E**t p nasum
semp odores fetoresq; discernim;. **Q**uid p nasum nisi spe-
culatozū discretio designat. **Q**ui nimirū nasus et sicut tur-
ris esse et libani dicif. qz videlicet p̄positorū discretio et
munita semp d; eē ex circūspectione et in altitudine vite
cōsistere. i. in valle infirmī opis nō iacere. **S**icut enī turris
in mōte iecirco ad speculandū ponit vt hostes q̄ veniūt lō-
gius videant: sic p̄dicatozis vita semp in alto debet fixa p
manere: vt in ore natiū discernat fetores vitiorū: odoresq;

Liber primus.

virtutū. Incurfus malignorū spiritū lōge pspiciat: et cō-
missas sibi aīas p suā puidētiā cautas reddat. **Textus.** Et audies ex ore meo verbū. et annūciabis eis ex me. Ec-
ce iterū monet ppheta ne psumat loqui qđ nō audierit: s; p-
pri⁹ aurē cordis aperiāt voci creatoris: et postmodū os sui.
Ps. xlvij. corporis aperiāt aurib⁹ plebis. Quā ppheta ali⁹ dicit. In-
clinabo ad silitudinē aurē meā: aperiā in psalterio pposi-
tionē meā. Qui enī recte pdicat: prius sicut dictū est: aurē
cordis locutioni intime inclināt: vt postmodū os corporis
Textus. in ppositionē admonitionis aperiāt. Sequit. Si dicēte
me ad impiū: morte morieris. nō annūciaueris neq; locu-
tus fueris vt auertat a via sua ipia et viuat: ipse ipi⁹ in ini-
q̄tate sua moriet. sanguinē autē eius de manu tua requirā
In q̄bus x̄bis qđ nobis norandū est: qđ sollicitē cogitan-
dū: nisi q̄ nec subiect⁹ ex culpa ppositi moriet. nec pposit⁹
sine culpa est: qm̄ verba vite nō audiet ex sua culpa moriet
subiect⁹. Impio etenī mors debet. S; et a speculatore via
vite nūciāda est: et ei⁹ impietas increpāda. Si x̄o speculatoz
taceat: ipse ipi⁹ in iniq̄tate sua moriet. q̄ impietas ei⁹ meri-
tū fuit vt dign⁹ nō esset ad quē speculatozis sermo fieret.
Sed sanguinē ei⁹ dñs de manu speculatozis req̄rit. q̄ ip-
se h̄c occidit q̄ eū tacēdo morti pdidit. In q̄b⁹ vtrūq; pē-
sandū est: q̄tū sibi cōnexa sunt pctā subditoz atq; pposito-
rū. Et vbi subiectus ex sua culpa moriet: ibi is q̄ preest qm̄
tacuit/reus mortis tenet. **Pensate q̄ fratres h̄m̄i pensate.**
q̄ et qđ nos digni pastores nō sum⁹: et iā ex vīa culpa est q̄
bus tales plati sumus. Et si qm̄ vos ad iniq̄tatē deflūitis:
etiā ex nostro hoc reatu est: qđ obsistētes atq; reclamātes
in prauis desiderijs nō habetis. **Vobis ergo et nobis par-
citis.** si a prauo opere cessatis. **Vobis et nobis parcim⁹** qm̄
hoc qđ displicet nō tacem⁹. **Q̄s** liber a cōmissor sibi san-
Act. xx. guine fuerat pdicatoz egregius q̄ dicebat. **Mūdus sum a
sanguine oīm.** Nō enī subterfugi: quo min⁹ annūciare oē
cōsiliū dei vobis. Si enī nō annūciasset: mūd⁹ a sanguine
nō esset. Sed qđ omēs filiū dei annūciare studuit: ab eo
sanguine mūdus fuit. In q̄ voce nos cōuenimur. nos con-
stringimur. nos rei esse ostēdimur: q̄ sacerdotes vocamur.

qui sup ea mala que ppria habem⁹: alienas quoq⁹ mores
addim⁹. **¶** Quot occidim⁹: quot ad mortē ire quoridie tepi
di ⁊ tacētes videm⁹. **¶** Cū hō dī sanguinē autē ei⁹ de manu
tua requirā: si hoc in loco sanguinis noīe mors corpis de-
signat: valde nobis de nro silētio augef metus. qz si in sub
iectis suis: is q⁹ prelat⁹ ad speculandū est et de morte cor-
poris qñq⁹ moritur i tā grauitē reus tenet / quo reatu de
morte aīe subiecti cōstringit: q⁹ potuisset semper viuere si
hāc correctionis audisset. **Sed** meli⁹ pñt sanguis nomie
pctā signari. **¶** Qñ qdā cū pctā carnis desleret: dixit. **Libe-** **Psal.**
rāme de sanguinib⁹ de⁹ de⁹ salutis mee. **Sanguis** g⁹ mori-
entis de manu speculatoris reqrit. qz pctā subditi culpa
esse ppositi si tacuerit reputat. **¶** Est ergo qd faciat: vt etia⁹
moriēte subdito se liberū reddat. **Surgat**. inuigilet. malis
actib⁹ cōtradicat. sicut scriptū est. **Discurre**. festina. suscita **puer. vj.**
amicū tuū: ne deder⁹ somnū oculis tuis. nec dormitē pal-
pebre tue. **¶** Cū hic quoq⁹ addit. **Si** autē tu annūciaueris i- **Textus.**
pio: ⁊ ille nō fuerit cōuersus ab impietate sua: ⁊ a via sua im-
pia. ipse qdē in impitate sua moriet. tu autē aīam tuā libe-
rasti. **¶** Tūc enī subiect⁹ morit sine te: qñ in causa mortis cō-
tradictorē ptulerit te. **¶** Hā morti cui nō p⁹radicis adiūge-
ris. **¶** Et notandū q⁹ sunt q⁹ debeāt a speculatore p⁹dicari. **¶** Hi **Textus.**
mirū fides ⁊ operatio. **¶** Hā ait. **Si** autē tu annūciaueris im-
pio. ⁊ ille nō fuerit cōuersus ab impietate sua ⁊ a via sua im-
pia. **¶** Impietas q⁹ppe ad infidelitatē ptinet. via hō ipia ad
pauā actionē. **¶** Et oīs speculator hoc habere debet studiū
vt pri⁹ ad pietatē fidel. postmodū ad piā viā. i. ad bonam
actionē trahat. **Sed** qz de exhortatiōe fmo se itulit: imo-
tescere breuiter debem⁹ in ore pastoris quātus esse debe-
at ordo: atq⁹ p⁹sideratio locutionis. **¶** Pensare etenī doctor
debz qd loquat. cui loquat. qñ loquat. qñ loquat. ⁊ qñ
loquat. **¶** Si enī vnū horum defuerit: locutio apra non erit.
¶ Scriptū q⁹ppe est. **¶** Si recte offeras: recte autē nō diuidas **Leuit. ij.**
peccasti. **¶** Recte autē offerim⁹ cū bono studio bonū op⁹ agi-
mus. **Sed** recte nō diuidim⁹: si hīe discretionem in bono
opere postponam⁹. **¶** Cōsiderare etenī debem⁹ qd loqmur:
vt iuxta pauli vocē fmo noster semp in grā sale sit cōditus **Col. v.**

Liber primus.

- P**escandū nō nobis est: cui loq̃mur. q̃ sepe increpationis
verbū qđ hec admittit p̃sona: altera non admittit. **E**t sepe
īpla eadē p̃sona scđm factū fit altera. **Q**uā nathan p̃pheta
david post adulterū furti īcrepationis snia pcussit. q̃ cum
deraptoze ouis diceret. fili⁹ mortis est vir q̃ fecit hoc: p̃
tin⁹ r̃ndit dicēs. **T**u es ille vir. **C**ui tñ cū de salomons re
gnoloq̃ret / q̃ culpa defuit: ei se hūiliter in adoratione p̃
strauit. **I**n vna q̃ eadēq̃ p̃sona. q̃ causa dispar extitit: etiā
sermo p̃phetic⁹ dissimilis fuit. **P**escandū quoq̃ est qñ loq̃
debeam⁹. q̃ sepe et si differē increpatio: postmodū benē
gnerecipit. **E**t nōnunq̃ lāguescit: si hoc qđ añ p̃ferre de
buit: t̃ps amiserit. **N**ā sapiēs mulier nabal ebriū videns
īcrepare de culpa tenacie noluit: quē digesto vino incre
pationis sue x̃bis vtiliter pcussit. **E**t p̃pheta adulatium
linguas nō esse in subsequētī tpe differēdas annūciat: qui
ait. **C**ōfundant statim erubescētes q̃ dicūt mihi euge euge.
Adulatio eteni si vel ad t̃ps patiēter suscipit augef. et pau
lis per demulcet aīm: vt a rigore sue rectitudinis molestat
in delectatione sermonis. **S**z ne crescere debeat statim est
et sine mora feriēda. **P**escandū quoq̃ nobis est q̃liter loq̃
mur. **N**ā sepe x̃ba q̃ hunc ad salutē reuocāt: aliū vulnerāt.
Ad Tit. ij. **Q**uā paul⁹ quoq̃ ap̃ls qui Titū admonet dicēs. **A**rgue cū
ij. **T**ibi. iij. omīperio. **T**imotheū exhortat dicēs. **A**rgue. obsecra. in
crepa cū omī patiētia et doctrina. **Q**uid est qđ vni ip̃eritū
et alio patiētia precepit: nisi q̃ vñ lenioris / alterū nō fer
uētioris spūs esse cōspexit. **L**eni p̃ auctoritatē imperij in
iūgenda erat seueritas verbi. is autē q̃ per spm̃ feruebat p̃
patientia tēperādus fuerat. ne si plus iusto inferuisceret /
nō ad salutē vulnerata reduceret: sed sana vulneraret. **C**u
randū quoq̃ quātū loq̃mur: ne si ei q̃ multa ferre nō valet:
per x̃bū vel exhortationis vel īcrepationis lōgius trahi
mus: auditore nostrū ad fastidiū pducam⁹. **Q**uā idē predi
cator egregi⁹ hebreis loquit dicēs. **O**bscuro vos fratres:
vt sufferaris x̃bū solacij. **E**t enī per paucis scripsi vobis.
Hoc tñ infirmis p̃cipue cōgruit: vt pauca qđ dē et q̃ p̃ualēt
capere audiāt: s̃ d̃ q̃ eorū mentē in penitētie dolorē cōpū
gant. **N**ā si eis vno in tpe exhortationis fmo fuerit multū

placiter dicitur. quia multa retinere non valent: simul amittunt
omnia. **T**amen et medici corporum panos quos infirmis stomachis
ponunt: apto quidem medicamento: sed subtiliter liniunt
ne si repleti multo medicamento fuerint: infirmitatem stomachi
non roborantes adiuuent: sed opprimentes grauēt. **S**ciens
dum tamen quod et si quomodo suus sermo plerique transiret: periculo-
sum hoc auditoribus non est. **S**i autem qualiter quid dicat: et quibus
dicat non vigilanter aspiciat: valde periculosus est. **V**erecunde
etenim mentes si quas fortasse culpas admiserint: leniter ar-
guēde sunt. quia si asperius increpent: franguntur potius quam eru-
disuntur. **A**t propter mentes asperere atque impudentes si increpare le-
niter fuerint: ad maiores culpas ipsa lenitate prouocantur.

Quod bene in eodem egregio predicatoris discimus: quod cum corinthi j. **Cor. j.**
os cognosceret per amorem personarum in scisma diuisos: eorum
verecundie consulens locutionem suam eis a gratiarum actione et
laudibus cepit dicere. **G**ratias ago deo meo semper pro vobis: **I**bidem.
in gratia dei quod data est vobis in christo iesu: quia in omnibus diuites
facti estis in illo: in omni verbo et in omni scientia. sicut testimo-
nium christi confirmatum est in vobis. **Q**ui adhuc adiungit et dicit.
Ita ut nihil desit vobis in vlla gratia expectantibus reuelatio-
nem domini nostri iesu christi. **Q**uesote paula. si iam nihil deest: cur
eis scribendo fatigaris: cur in longinquo positus loqueris?
Dilem? ergo freschmi quod tum laudat. **E**cce eis gratiam dei
datam asserit. factos in omnibus diuites dicit. in omni verbo et in
omni scientia christi testimonium. id est quod de semetipso moriendo et
resurgendo testatur est: in eorum vita confirmatum esse phibet. et
nihil eis deesse in vlla gratia testatur. **Q**uis rogo credat: quia
paulo post eos corripit: quos ita laudat: **N**am post cetera **I**bidem.
subiungit. **O**bscuro autem vos fratres per nomen domini nostri iesu christi
ut id ipsum dicatis omnes. et non sint in vobis scismata. **Q**uid
enim potuit tam perfectis tamque laudabilibus scisma surripere? **S**i
gnificatum enim est mihi de vobis fratres mei ab his qui sunt
cloes. quia contentiones inter vos sunt. **H**oc autem dico quod unus-
quisque vestrum dicit. **E**go quidem sum pauli: ego autem apollo.
ego xpo cephe: ego autem christi. **E**cce quos in omni verbo et in omni
scientia laudauerat. quibus nihil deesse in vlla gratia dixerat:
paulus per loquens ad increpandum leniter veniens: diuisos

Liber primus.

erga seipsum reprehēdit. Et quorū pri⁹ salutē narrauerat:
postmodū vulnera patefecit. Perit⁹ enī medic⁹ vuln⁹ se-
candū vidēs: sed egrū timidū esse cōspiciēs: diu palpaui
et subito percussit. Prius blāda manu laudes posuit: et post
modū ferrū increpationis fixit. Nisi enī verecūde mētes
fuerint palpādo rephēse: ita vt ex alijs reb⁹ audiāt qđ in
cōsolationē sumant: p increpationē p⁹tin⁹ ad desperationē
cadūt. Sed nūqđ mētītus est paul⁹ vt pri⁹ eis nil dees-
se in omī grā diceret: qbus postmodū dicitur⁹ erat vnitatē
deesse. Absit hoc vt quis de illotalis vel desipiens credat.
Sed qz erāt iter corinthios qđā omī grā repleti. et erāt qđ-
dā in psonarū fauorib⁹ excisi: cepit a laudibus pfectoz vt
modesta inuectiōe ad rephēsiōē ptingeret infirmoz. Et
in b⁹ quoqz ad medicinā cordis: a medicina corpis vsū
trahēs. Nā cū feriendū vuln⁹ medic⁹ aspicit: pri⁹ ea mē-
bra qđ circa vuln⁹ sana sunt palpat. vt post ad ea qđ vulnera-
ta sūt leniter palpatando pueniat. Cū ergo paul⁹ pfectos in
corinthijs laudauit: sana mēbra iuxta vulnus tetigit. Cū
vero infirmos de diuisione rephēdit: vuln⁹ in corpore per-
cussit. Videam⁹ tñ hūc ipm qđ tāta modestia atqz māsuetu-
dine ad corripiendos corinthios ducit: q̄liter s galathas
qui a fide discesserāt erigit. Nulla enī modestia i exordio
inueniēdo redarguit. Nā pmissa salutatiōe sic cepit. Vi-
roz qđ sic tā cito trāsferimini ab eo qđ vos vocauit in gratia
xpi. Quib⁹ etiā in apta increpationē post cetera subiungit.
Nō insensati galathe qđ vos festinauit: Vētes etenī dure
nisi apta essent increpationē percussē: nullo modo malū cognō-
scerēt qđ egissent. Nā sepe hi qđ ipudētes sūt tñ se peccasse
nō sentiūt: q̄tum de pctis qđ fecerūt non increpan⁹. Pmo
res culpas suas estimāt: qđ minor inuectio castigat. Et qđ
vehemēter obiurgari viderint: maiores esse dephēdunt.
Cū necesse est vt semp sermo p̄dicantis cū auditorū debe-
at qualitate formari. ne aut verecūdis aspera: aut ipudēti-
bus lenia loquat. Quid aut mirū si hoc verbi dei erogator
faciat. cū et agricola qđ semina in terrā mittit: pri⁹ terre q̄li-
tatē preuidet: qbus seminib⁹ apta videat. Et postqz q̄lita-
tem terre viderit: tñ semina aspergit. S qz de q̄litate do-

etrine locutione lōgius traxim⁹: oportet ut ad eū quē cepi
 mus exponēdo ordinē redeam⁹. **Sed** r̄ si cōuersus iust⁹ a **Textus.**
 iustitia sua fecerit iniquitatē: ponā offendiculū corā eo. ipse
 moriet⁹. qz nō annūciasti ei. In pctō suo moriet⁹ et nō erunt
 in memoriā iustitie ei⁹ quas fecit. sanguinē x̄o ei⁹ de ma- **B**
 nū tua requirā. **Et** iusto q̄ in pctō cadit: predicator tacuit:
 ei⁹ sanguis reus tenet⁹. **Et** q̄ sollicit⁹ esse nō studuit in p̄di-
 catione: fact⁹ est princeps in dānatione. **Sed** cū v̄ in pctō
 suo moriet⁹: et nō erūt in memoriā iustitie ei⁹ q̄s fecit. hoc
 nobis maxime p̄siderandū est. qz cū mala cōmittim⁹: sine
 causa ad mēoriā bona n̄ra trāsfactareuocam⁹. **Qm̄** in p̄pe-
 tratione maloz nulla v̄ esse fiducia bonoz p̄teritorū. **Sz**
 q̄ri p̄t v̄trū iusto postq̄ ceciderit p̄dicādum sit: an et pri-
 uisq̄ cadat: **Inuigilare** p̄dicator debet ne ad casuz veniat
 p̄culdubio r̄ priusq̄ cadat. **Nā** sequit⁹. **Si** aut tu annūcia **Textus.**
 ueris iusto ut nō peccet iust⁹: r̄ ille nō peccauerit viuēs vi-
 uet. qz annūciasti ei: tu aut aīam tuā liberaſti. **Si** ḡ predi-
 cator: ideo aīam suā liberauit / qz iusto ne peccaret denun-
 ciavit: cū iust⁹ ad pctm̄ predicatoris tacēte ceciderit: p̄dica-
 tor qz tacuit reus tenet⁹. **Sed** q̄s nostrū rogo ad hec suffici-
 at: ut nō solū pctōres studiose corripiat: sed etiā iustis in-
 uigilet ne cadāt. **Hos** enī infirmitatē n̄re cōscip: cū iustos
 viros cōspicim⁹: admonere eas nō presumim⁹: ut iustitie
 viā teneāt. quā qz tenent videm⁹: r̄ tñ p̄dicatoris est debi-
 tū etiā iustos admonere. **Un̄** p̄dicator egregius dicebat. **Roma. j.**
Sapiētib⁹ et insipiētib⁹ debitor sum. In his x̄o oib⁹ q̄
 de iusto ad iniquitatē cōuerso dicta sunt: hoc est laboriosum
 ad loquēdū: hoc valde p̄timeſcēdū q̄ dñs dicit. **Ponam**
 offendiculū corā eo. ait enī. **Si** p̄uersus iust⁹ a iusticia sua
 fecerit iniquitatē: ponā offendiculū corā eo. **Hos** enim dici-
 mus qz si iniquitatē fecerit offendit. et verū est oīno q̄ dici-
 mus: cur adhuc ei de⁹ om̄ps offendiculū poner: quē iā im-
 pie egisse r̄ cecidisse p̄ iniquitatē quā p̄petrauerit cōspicit:
Sed districta sunt oīporētis dei iudicia. **Et** q̄ pctōrē diu
 expectat ut redeat: nō redēti atqz cōtēnenti: ponit adhuc
 vbi graui⁹ ipingat. **Pctm̄** q̄ppe q̄s p̄ p̄niam citius nō de-
 let aut pctm̄ est: aut causa pcti: simul r̄ pena pcti. **Qñe** enī

Liber primus

qđ pri⁹ cōmittit: pctm̄ est. Sed si citi⁹ penitēdo nō tergīt:
iusto iudicio omp̄s de⁹ obligatā pctis mētē etiā in culpā
alterā pmutit cadere. vt qđ flendo ⁊ corrigēdo noluit mun-
dare qđ fecit: pctm̄ incipiat pctō cumulare. Peccatum ḡ
qđ penitētie iamēto nō diluit: pctm̄ simul est et causa pcti.
qz ex illa orit̄ vnde adhuc pctōris anim⁹ alius obligetur
Pctm̄ ḡo qđ ex pctō sequit̄: pctm̄ simul est et pena pcti. qz
ex crescēte cecitate ex retributione pōis culpe generatur
vt qđ iā qđā sint in pctōre supplicia ip̄a incremēta vitioz
Fit ḡo nōnunq̄s vt vnū idēqz pctm̄ et pctm̄ sit: et pena pcti:
simul ⁊ causa pcti. Ponam⁹ enī ante oculos quēpiā pzo
ximi cōcupisse. quā qz apte nō valuit: furto diripuit. sed in
furti accusatione posuit⁹: se hāc diripuisse iureiurādo vene-
gauit. Quic ḡ cōcupiscētia pctm̄ fuit ⁊ causa pcti. qz p̄cā
puenit ad rapinā. Ip̄m ḡo furtū quorē cōcupitā diripuit
et pctm̄ ei factū est et pena pcti. qz ex retributione iā nō re-
presse p̄cupiscētie factū est vt veniret ad furtū: ⁊ culpa cor-
dis ex cresceret in opere ex vltione cecitatis. Sed qz furtū
periurto tegere curauit: ex pctō rursum pctm̄ genuit. Fur-
tū ergo qđ ex cōcupiscētia p̄cessit et piuriū ptulit: pctm̄ ⁊
pena pcti factū est culpe p̄cedēti: pctm̄ et causa pcti culpe
subsequēti. qz de illa natū hāc genuit. Qđ bñ paulus de q-
busdā deū intelligētib⁹ sed nō honorātib⁹ insinuat dicens
Rōma. j. Cū cognouissent deū: nō sicut deū glorificauerūt aut gra-
tias egerūt: sed euauerūt in cogitationib⁹ suis. Ecce est
pctm̄ ⁊ causa pcti. Ex q̄ causa qđ sequat̄ adiūgit. Et obscu-
ratū est insipies cor eoz. Picētes enī se esse sapiētes stulti
facti sunt. Et mutauerunt gloriā incorruptibilis dei in si-
militudinē imaginis corruptibilis hoīs. ⁊ volucrū. ⁊ qua-
drupedum. ⁊ serpentū. Ecce est pctm̄ solūmodo. Et pena
pcti esset: si non adhuc ex hoc pctō ⁊ aliud sequeretur. Nam
post infidelitatē eoz subdit. Propter qđ tradidit illos de-
us in desideria cordis eoz in inuidiciā. vt cōtumelijs affi-
ciant corpora sua in semetipsis. Qz igit̄ cognoscētes deus
nō sicut deū glorificauerūt: ex eo pctō ⁊ causa pcti ad hoc
quoqz pducti sunt: vt ad cultū serpētū ⁊ volucrū laberent̄.
Sed qz p hanc etiā cecitatē vsqz ad inuidiciā ⁊ carnis con-

tumelias ceciderūt: ipsa infidelitatis eorū cecitas pcedē:
n intellectui et pctm est ⁊ pena pcti. subsequēti ho imundi
cie pctm factū est: ⁊ causa pcti. Sed qz de his in libris mo
ralib⁹ diu tractatū est: nobis nūc in eis diuti⁹ imorādū nō
est. Hoc autē nobis cū tremore cōsiderādū est quō iustus ⁊
omps de⁹ cū pcedentib⁹ pctis irascit: permittit vt cecata
mēs etiā in alijs labat. Quā moyses ait. Nondū cōplera sūt
pctā amoreorū. Dauid quoq; ait. Appone iniquitatē super
iniquitatē ipsoz: vt nō intrēt in iustitia tua. Propheta etiā
alius dicit. Valedictū et mēdacitū: et homicidiū et furtū. **Osee. v.**
et adulteriū iudauerūt. et sanguis sanguinē tetigit. San
guis enī sanguinē tāgit qñ pctō pctm addit: vt aī dei ocu
los adiūctis iniquitatib⁹ aīa cruentet. Paulus apls ait: vt **1. Thī. ij.**
impleāt pctā sua semp. Johāni quoq; p angelū dicif. Qui **Apoc. vii.**
nocet noceat adhuc: ⁊ q in sordib⁹ est sordescat adhuc. Quā
nūc etiā dñs dicit. Si cōuersus iust⁹ a iustitia sua fecerit
iniquitatē: ponā offendiculū corā eo. Ac si apte dicat. Qz vt
dere penitēdo noluit vbi iā ipingit: iusto eū iudicio dese
rēs ponā ei vt et alibi ipingat. Qd tñ domi ponere est neq;
q̄ ad peccandū p̄mere: sed nolle a pctō liberare. Sicut de
pharaone dicif. Ego indurabo cor ei⁹. Nō enī cor peccā: **Exodi. v.**
tis dñs obdurat: sed obdurare dī cū ab obduratione nō li
berat. Misericors enī de⁹ tēpus nobis ad pñiam relaxat:
sed cū ei⁹ gratie patientiā nos ad augmentū x̄tim⁹ culpe:
hoc ipsum tēpus qd ad parcēdū pie disposuit: districtius
ad feriēdū x̄tit. vt qz reueri q̄s etiam spacio t̄pis accepro
noluerit p hoc mala sua ad reatū augeat per qd ea diluere
potuit si cōueri voluisset. Quā scriptū est. Ignoras qm be **Roma. ij.**
nignitas dei ad pñiam te adducit? Scdm duriciā aut tuā
et cor ipenitēs: thesaurizas tibi irā in die ire et reuelatio
nis iudicii dei. Pe benignitate ergo oīpotētis dei irā sibi
in die ire reprob⁹ thesaurizat. qz dū ad penitēdū tēpus ac
cipit et ad peccādū exhibet: ipm remediū grē vertit in au
gmentū culpe. Quā ⁊ omps de⁹ qz collata remedia pspicit
ad culpe augmentū trahi: ipam benignitatē quā cōtulit in
iudicii districtiōe x̄tit. vt inde post ampli⁹ feriat vñ mo
do ampli⁹ expectat. Et qz hō deferere malū nō vult vt vi

Liber primus.

uat: augeat vñ moriat. **S**ed siue iust⁹ in culpa: siue pecca-
tor in morte corruat: speculatoz timēdū est: ne hūc ex suo
silētioreat⁹ peccantiū piter inuoluat. **S**ed interim dñi lo-
quor: auertere a memetipso oculos volo. et ecce iterū s'mo
diuin⁹ me īpingit in memetipsum vt meā negligentia vi-
deā: et mihi dici hec q̄ audio p̄timeſco. **S**icut enī superius
dixi. cui⁹ cor in curis inumeris exſperſum ſe ad ſe colligat
qñ et enī poſſum et ea q̄ circa me ſunt ſollicite oīa curare: et
memetipm adunato ſenſu cōſpicere: **N**ñ poſſum p̄auozū
neq̄tias inſequēdo corrigere. bonoz actus laudādo et ad
monēdo cuſtodire. alijs terrorē atq; alijs dulcedinem de-
moſtrare: **N**ñ valeo et de his q̄ ſunt neceſſaria fratrib⁹ co-
gitare: et cōtra hoſtiles gladios de vrbis vigilijs ſollicitu-
dinē gerere. ne incurſiōe ſubiecta ciues pereāt. puidere: et
inter hec oīa p̄aiaz cuſtodia plene atq; efficaciter xbum
exhortationis īpēdere: **L**oqui et enī de deo q̄te valde et
libere mētis ē. **T**ūc nāq; bene lingua dirigit in s'mone: cū
ſecure ſenſus q̄uerit in trāquillitate. **N**ec p̄cuſſa aqua
imaginē reſpiciētis reddit: ſed tūc in ea vultus intēdētis
aſpiciť: cū nō mouet. **Q**uā ergo exhortationē vobis ſpecu-
latoz veſter fr̄es h̄mī faciat: quē torrerū cōfuſio p̄turbat?
Certe is de quo loq̄mur p̄pheta reuelatione vltima tēplū
vidēs. q̄ in eodē tēplo cōſpexerit: iter cetera narrat dicēs.
Terra vſq; ad fenestras. et fenestre claue. **P**aul⁹ q̄q; ap̄ls
dicit. **T**emplū enī dei ſc̄m̄ est: qđ estis vos. **I**n hoc autē
tēplo fenestre ſacerdotes et ſpeculatores ſūt: q̄ in populo ſi
deliū lumen ſc̄rē p̄dicationis fundūt. **S**ed cū terra vſq; ad
fenestras est: fenestre claue ſūt. qz cū terrena cogitatio in
ſacerdotū cordib⁹ excreſcit fenestre lumen nō fundunt. qz
ſacerdotes ab officio p̄dicationis obmutescūt. **E**st et aliud
valde in ordine ſacerdotū graue. qz nō ſicut hi q̄ vitā q̄etā
ac remotā ducūt: fixi valent in ſua cogitatione permanere
Hi enī (ſicut ſuperi⁹ dixim⁹) q̄ a loco regiminis lōge ſūt:
poſſunt p̄ctōz ſuoz culpas et ſletib⁹ lauare: et poſt ſlet⁹ in
eodē mētis meroze p̄ſiſtere. **S**icut de bona quoq; muliere
ſcriptū est q̄ ad tabernaculū orauerat: et ab intentione ſua
animū poſt p̄pūctionis grām nō mutauit: cū dī. **C**ultuſq;

1. Cor. iiij.

1. Reg. i.

eius nō sūt ampli⁹ in diuersa mutati. In qua nobis cōfide
randū est: qz si sic plāxit mulier q̄ querebat filiū: quō debz
plāgere aīa que q̄rit deū? **S**acerdos vero etiā post cōpun
ctionē a lachrymas cogit necessaria quoqz filioz suoz
cognoscere: et ea q̄ refugit aīo parietē audire. atqz post sus
piria celestia quozlibet carnaliū hoīm onera portare. et
sepe cū superueniētib⁹ cor in diuersa q̄litate trāsfundere.
Nā aliqñ de lucris spiritalib⁹ gaudet. sed cū q̄libet merēs
supuenerit: nisi ei⁹ merorē in se suscepit: tribulationi il
lius cōpatiēns nō est. **E**t aliqñ de dānis aīarū lūget: et re
pēte supueniūt q̄ de q̄busdā suis p̄speritatib⁹ letant. **Q**uo
rū si leticie sacerdos nō cōgaudet: min⁹ amare credit fili
os in quozū gaudionē exultat. **P**recipue cū paul⁹ dicat:
gaudere cū gaudentib⁹: flere cū flētib⁹. **N**ihil ergo tā one
rosū in ordine sacerdotū video / q̄ rigorē mentis cōpati
endo flectere: et cū p̄sonis supueniētib⁹ aīm mutare. et tñ
hoc valde est necessariū. **N**ā qñ ex p̄dicatione ei⁹ ad boni
operis grām p̄ctōr reducitur si ipse p̄dicator videt ingrat⁹?
Nā p̄ hūc quoqz eundē p̄phetā in extrema parte dz. **E**t sa **Exodi. xx**
cerdotes intrinsec⁹ ministrāt: vestib⁹ laneis nō vtant. **De viij. et xxix**
quib⁹ subdit. **C**ūqz egrediētur atriū exteri⁹ ad populum: et **Leui. xj.**
exuent se vestimēta sua in q̄bus misrauerāt: et reponēt ea
in gazophilatia sanctuarij. **P**rossioza q̄ppe vestimēta sunt
lanea. **S**ed cū sacerdos ad sc̄m ministeriū accedit. i. cū in
tus p̄ cōpūctionē ingreditur subtiliori intellectu: necesse est
q̄ ipse q̄si lineo vestimēto vestiatur. **S**ed cū ad populū foras
egreditur: oportet vt vestimēta in q̄b⁹ intrinsecus misraue
rat reponat. atqz p̄p̄o alijs vestib⁹ indur⁹ appareat. **Q**z si
in cōpūctionis suē rigore se teneat: si in eo q̄ orōnis tpe ha
buit merorē p̄duret / exteri⁹ vba suscipere non admittat
Et qd grex de necessarijs faciat: si audire atqz perpēdere
et hoc qd p̄s tēpus exigit pastor recusat: **P**rossioza q̄ ve
stimēta sacerdos exiens ante populū induat: vt mētis sue
habitū p̄ vtilitate filioz etiā ad terrena tolerāda cōponat
Pesate q̄ fratres charissimi quāt⁹ speculatori labor sit et
ad sublimia cor tēdere: et hoc repēte ad ima reuocare. **E**t
in sublimitate cognitionis intime extenuare aīm. et p̄pter

Ro. xij.

Exodi. xx
De viij. et xxix
Leui. xj.

Liber primus

exteriorē causas primorū (vt ita dicā) subito in cogitatione grassescere. Nō igitur mihi modonecessē est pphete verba exponere: sed meā corā vobis miserā deslere. Quāpero vt vestra me orotalē faciat: q̄lis et mihi valeā et vobis prodesse. Potēs est indigno mihi t̄firmo ex v̄ra intercessione ista tribuere: q̄ ex sua pietate p nobis dignat⁹ est infirmari. Q̄rit⁹ enī dei est atq; sapiētia q̄ nostrā infirmitatem sūpsit. vt ex sua nos infirmitate roboret. Iesus x̄ps dñs noster. Qui v̄iuit et regnat in secula seculorū. Amen.

Amelia duodecima.

E facta est sup me ma: r⁹ dñi: et dixit ad me. Surgēs egredere in cāpū: et ibi loquar tecū. Et surgēs egressus suz in cāpū: et ecce ibi gl̄ia dñi stabat q̄si gl̄oria quā vidi iuxta fluuiū chobar: et cecidi in faciē meā. Et ingressus est in me spūs. et statuit me sup pedes meos: et locut⁹ est mihi: et dixit ad me. Ingredere: et includere in medio dom⁹ tue. Et tu fili hominis. ecce data sūt sup te vincula et ligabūt te in eis. et nō egredieris in medio eorū: et linguas tuā adherere faciā palato tuo et eris mut⁹. nec q̄si vir obiurgās: qz dom⁹ exasperās est. Quā autem locut⁹ fuero tibi aperiā ostiū: et dices ad eos. Pecdicat dñs de⁹. Qui audit audiat: et q̄ quiescit q̄sca: qz domus exasperās est. Et tu fili hominis. sume tibi laterē et pones eū corā te: et describes in eo ciuitatē hierlm. Et ordinabis aduersus eā obsidionē: et edificabis munitiones et cōportabis aggerē: et dabis p̄tra eā castra et pones arietes in gyro. Et tu sume tibi sartaginē ferreā. et pones eā in murū ferreū inter ter et i

ter ciuitate: et obfirmabis faciem tuam ad eam et erit in
obsidione. et circudabis eam. Signum est domui israel

Seruata veritate historie: diuina eloquia aliqui
ex tpe: aliqui ex loco causas designant: quos apertio
sermone non indicat. Ex tpe etenim sicut predicat
iudeis dominus per euangelista dicit. **Pyems erat. In Job. x.**

ter illa enim mysteria que veritas loquatur / que causa fuit ut nomen
hyemis adderet: nisi ut per qualitate temporis ostenderet frigus cor-
dis: **Ex. xix.**

Et cum verba veritatis acciperet: frigida iudeorum corda
remanebant. Aliqui vero ex loco: sicut carnali israelitico populo **Wat. v.**

descendere de monte moysi / lex in capestris data est. Et san-
ctis apostolis dominus in monte sedes: summa et spiritalia precepta lo-
cutus est. ut ex locis videlicet monstraret quod et illis tamque carna-

libus mandata minima dabant in valle terrarum: et isti tamque spi-
ritales et sancti in monte mandata celestia audiret. quoniam apte
monstraret quod ascendentes corde ad celestia infirma mundi re-

linqueret: et in mentis culmine starer. **Ubi nunc ezechiel** pphet-
ta quod iubere deo in locis egerit describit. ut per locorum qualita-
tem indicet quod in posterum de pphete mysterijs sequeret. **Ec**

ce enim ait. **Facta est** super me manus domini: et dixit ad me. **Sur**
gens egredere in caput: et ibi loquar tecum. **Quid est** hoc quod
prius dominus in medio israelitarum locutus ad pphetam suum fuerat:

et tunc postmodum dicit / egredere in caput et ibi loquar tecum. ni-
si quod pphetie sue gratiam et prius iudeis infundere: et hac postmo-
dum dignatus est in latitudine gentium demonstrare: **Neque enim**

immerito per caput gentilitas designatur que longe lateque. i. in vni-
uerso mundo distendit. **Ubi et subdit. Et surgens** egressus
sum in caput: et ecce gloria domini stabat / quasi gloria quam vidi iux-

ta flumen chobar. **In caput gloriam domini** ppheta vidit quam
iuxta flumen chobar in medio israelitarum viderat. quod ipsa
eius maiestas gentibus apparuit: quod prius se electis in iudaico

populo reuelante spiritu declarauit. **Sequitur. Et cecidi** in fa-
ciem meam. Quia gloria domini in facie sua propheta cadit. quod
quis homo ad intelligenda sublimia eleuet: ex contemplatione
tamen maiestatis dei / infirmitate sue conditionis
intelligit. **Et quasi** statum non habet qui se ante dei oculos

Liber primus.

Textus. esse cinerē et puluerem videt. Sequitur. Et ingressus est in me spūs: et statuit me supra pedes meos. Quā nos humiliat deo sternimus. cū esse nos puluerē cinerēq; cognoscimus cū infirmitatē cōditiōis pprie pensantes: statū rigiditatis et superbiē nō habem⁹. om̃ps deus per suū nos spīritū leuat: et sup pedes nros statuit. vt q̃ humiliat p̃d nos ex infirmitatē nostre cogitatiōe iacim⁹ et iacemus: in bono post opere quasi sup pedes ex rectitudīe stemus. Quod cur in cāpo de ppheta agit: nisi vt spāliter designet: qz etiā electis gētīū spūs sc̃tūs dādus esset. q̃ eos q̃s assumeret et p̃t a supbie sue statu deiceret: et postmodū sup pedes suos

Hebre. xij id est sup bona opa solidaret. Sicut per paulū d̃r. Remissas man⁹ et dissoluta gēua erigite: et gressus rectos facite pedib⁹ vris. Sequitur. Et locut⁹ est mihi: et dixit ad me.

Textus. Ingredere et includere in medio domus tue. Quid est q̃ de medio israelitici ppli ppheta ad cāpuz educit: atq; ad domū postea de cāpo reuocat: nisi q̃ p̃dicatiōis gr̃a a iudaico pplō ablata in latitudine gētilitatis aspersa est: Et tñq; in fine mūdi iudei ad fidē redeūt: q̃si ad domū ppheta reducūt: vt in suo pplō rursus p̃dicatio inhabitet: q̃ modo velut in cāpo ita diuersis gētīb⁹ fulget. Scriptū q̃ppe

Roma. xj. est. Donec plenitudo gētīū subintraret et sic oīs isrl̃ saluus fieret. Quia et p ppheta alterū d̃r. Si fuerit numer⁹ filiorū israel q̃si arena maris: reliquie salue sūt. Exeat ergo ppheta de medio ppli ad cāpū: de cāpo redeat ad domū: vt p̃dicatio q̃ iudee facta est egrediat̃ inter gētes: et repletis fide gētibus: recipiat iudea spiritalis doctrine dona q̃ amisit.

Dee. v. Includi aut̃ ppheta in medio dom⁹ sue p̃cipit qz antix p̃t p̃t a ab eis gētīb⁹ q̃ in infidelitate remanserint plebs puer sa iudeorū: duris p̃secutionib⁹ coangustat. Quā scriptū est

Apoca. xj. Atrius aut̃ qd̃ est extra tēplū ei⁹e foras et ne metieris illud: qm̃ datū est gētīb⁹: et ciuitatē sanctā calcabūt mētib⁹ q̃dra

Textus. ginta duob⁹. Et tu fili hoīs: ecce data sunt sup te vincula: et ligabūt te in eis: et nō egredieris in medio eorū: et lingua tuā adhaerescere faciā palato tuo. et eris mutus: nec q̃si vir obiurgās: qz dom⁹ exasperans est. Que videlicet xba si p typice expositiōis ordinē seqmur: ppheta i domo sua viū

cula suscipit et ligat: quia in extremis cum iudea crediderit / g-
uissimas antixpi tpe persecuciones sentit: ut pdicationes eius
ministri iniquitatis non recipiant. **S**ed resistendo has vinculis
dolorum prematur et in medio eorum non egreditur: quia ad corda pra-
uorum pdicatio non puenit: dum lingua bonorum ligata tribulati-
onibus tacet. **E**rit etenim tunc multi ex iudeis infidelibus qui
eosdem ipsos qui ex iudeis crediderint persequentur. **Q**uoniam et notan-
dum est quod hic quoque dicitur: quia in domo sua vincula prophetasusti-
neat. ut videlicet designet quoniam ex ipso suo genere iudea cum
fidelis fuerit: tribulationem persecutionis portet. **E**um enim vni
genitum summi patris incarnatum ac mortuum resurrexisse atque ad
celos ascendisse non credit: sicut per sacrescripture paginas pre-
dicatur: nimirum apud eos prophetia ligata erit. **Q**uesti ita ut
dicta est i eorum intellectu decurreret: quoniam gressus liberorum sue
pdicationis habuisset. **R**eprobis ergo tunc pdicatorum scientia
tacere compellitur. **Q**uoniam et hic subdit. **E**t lingua tua adhere **Textus.**
scere faciam palato tuo. et eris mutus / nec quasi vir obiurgas
quia domus exasperata est. **S**ed quia enoch et helia predicatum mul-
ti ex his qui tunc ex iudeis infidelitate remanserunt: ad cogni-
tionem veritatis redeunt: sicut de eodem helia dicit. **H**elias ve-
niet et ipse restituet omnia. **Q**ui utriusque per zachariam due oliue: et
per iohannem duo candelabra noiant / recte hic quoque subiungit.
Cum autem locutus fuero tibi: aperiam os tuum et dices ad eos.
Nec dicit dominus deus. **T**unc enim velut in extremo os prophete
aperitur: cum in pdicatione enoch et helie iudeis ad fidem redeunt
tibi: prophetia sacri eloquii de christo fuisse cognoscitur. **S**ed quia
hec typice diximus: nunc habeamus ad charitatem vestre moraliter
differamus. **Q**uid enim est quod exire propheta ad capsum iubet: ni-
si quod unusquisque qui predicat propter eos quos extra se posuit
corrigit atque ab iniquitate compescit / loquendo ad capsum exire
tibi gloria domini videtur: **Q**uia tanto largius doctrine gratia per-
cipitur: quanto se in labore pdicationis ex amorum primorum reddit.
Foras ergo excedo in altam visionem ducit: quia vni in alienis
cordibus ignorantie cecitatem ministerio suae locutionis illumi-
nat: inde enim super gratia in altiore intelligentia exultat. **S**ed
quia semper pdicator debet ad mentem recurrere: humilitate atque mis-
ericordia intrinsecus custodire. **P**ost capsum necesse est ut ad do-

Textus.

Par. xvij.

Zach. iij.

Apoca. xj.

Biber primus

mi redeat: q̄tin⁹ in his q̄ dicit: q̄lis etiā ip̄e sit intra p̄sciē-
tiā agnoscat. Si enim aut hoc q̄ loquit minime custodit:
aut de his q̄ loquit t̄palē gloriā req̄rit: loquēdo q̄dē ad cā-
pū exiit: s̄z nō cogitando semetip̄m ad domū redire p̄tēnit.
Accepto etenim sp̄ū i medio dom⁹ includimur: q̄n p̄ ei⁹ gra-
tiā ad discutiēda mētis nr̄e secreta reuocamur: vt apud se
ip̄sum inde anim⁹ quiescat. ⁊ nō iā p̄ exteriores p̄cupiscen-
tias in appetitū laudis a gl̄ie cogitationis mobilitate di-
scurrat. **D**e hac domo cordis cuidā sanato p̄ semetip̄az ve-
Iobā. v. ⁊ ritas dicit. **T**olle grabatū tuū et vade in domū tuā. **P**er
Marci. ij. grabatū q̄ppe in q̄ carnis ē reques ip̄a caro signat. **P**er do-
mū vero p̄sciētia figurat. **E**t q̄ cum mēte mortui in vitij
iacem⁹: i carnis delectatiōe q̄descim⁹: infirmi portamur in
lecto. **C**ū x̄o sanati fuerim⁹ mēte: vt iā pulsantib⁹ carnis
vitij resistam⁹: necesse est vt et tētationū cōtumelias de
nr̄a carne tolerem⁹. **E**gro itaq̄ ad salutē reducto p̄cipi-
tolle grabatū tuū. i. porta lectū i quo portat⁹ es. q̄z necesse
est vt sanat⁹ q̄sq̄ portet cōtumeliā carnis in qua pri⁹ iace-
bat egrot⁹. **Q**uid est ergo dicere: tolle grabatū tuū ⁊ vade
in domū tuā: nisi portat tētatiōes carnis in q̄b⁹ hacten⁹ ia-
cuiſti: ac reuerrere ad p̄sciētiā tuā vt videas q̄ fecisti. **P**ro-
pheta itaq̄ post cāpū in domo includi p̄cipit: vt p̄dicatoz
post gratiā doctrine quā primis ministrat ad p̄scientiam
redeat: seq̄ ip̄m subtili examinatiōe discutiāt: ne de his q̄
foris p̄dicat: aliqd ip̄e apud se intrinsec⁹ t̄rāsitorie laudis
querat. **C**ū ⁊ p̄ salomonē b̄z. **B**ibe aquā de cisterna tua: et
fluēta putei tui. **P**iriuent⁹ fōtes tui foras: ⁊ in plateis aq̄s
diuide. **P**abero eas sol⁹: nec sint alieni p̄ticipes tui. **E**lā-
de aut⁹ f̄ria esse vident⁹ q̄ dicit. **P**iriuent⁹ fontes tui foras:
⁊ in plateis aq̄s diuide: cū pri⁹ adiūgit. **P**abero eas so-
lus: nec sint alieni participes tui. **Q**uō enī aquā sciētie so-
lus habere poterit: si hanc in plateis diuidit. **Q**uō alieni
aq̄ei p̄ticipes nō sunt: si fōtes illi⁹ foras diriuant⁹. **S**z cū
p̄dicamus p̄p̄lis: nimirū in plateis aq̄s diuidim⁹: q̄ i au-
ditoz multitudinē sciētie x̄ba dilatam⁹. **C**ū vero nos ad-
iuuātē diuina gr̄a intrinsec⁹ custodim⁹: ⁊ ne maligni sp̄s
qui iure a nobis alieni sūt: q̄z forē beatitudinis p̄diderūt

nobis in elatione surripiat: sollicitudine cauta circūspici-
mus: soli habem⁹ aq̃s in plateis diuidim⁹: vt nobis i eis
alieni p̃icipes nō sint. **P̃n**imix de q̃b⁹ sc̃ptū est. **Alieni i-** **P̃s. liij.**
surrexerūt i me: et fortes q̃sierūt aiā meā. **A**quas ergo i
plateis diuidit et sol⁹ habet: q̃ p̃ hoc q̃ multis p̃dicat se in
cogitatioe et palis gl̃ie nō exaltat. **T**ūc enī possidet homo
q̃ docet: q̃ si se nō gaudet innorescere: sed p̃desse. **E**x cam-
po ergo p̃pheta ad domū reducitur: vt his qui ex deo lo-
quitur: postq̃ p̃o vtilitate p̃morum loquendo foras ex-
ierit: ex humilitate semp ad discutienda cordis sui secre-
ta reuocet. **Q̃n** et subdit. **E**t tu fili hoīs: ecce data sunt sup **Textus.**
te vincula: et ligabit te in eis: et nō egredieris in medio eo-
rū. **Cū** enī predicator q̃sq̃ ad cōscientiā dom⁹ sue reducit
super eo vincula dant: et ligat in eis: q̃ quāto plus se in co-
gitatione discusserit: tāto ampli⁹ agnoscit iusti aiā quantis
mortalitatis sue infirmitatib⁹ sit ligata. **N**isi enī feligatū
p̃spiceret paul⁹: minime dixisset. desiderū habēs dissolui **Philip. j.**
et cū xp̃o esse. **S**ic p̃ psalmistā dicit. vt audiret gemitū vin **P̃s. c.**
cularoy: et soluat filios interēptoy. **E**t rursus. **I**niret in cō **P̃s. lxxvj.**
speciū tuogemit⁹ p̃peditoy. **S**epe aut cū iam aiā ad redē
ptoris sui specie p̃teplandā exire desiderat: cū celestibus
gaudijs interesse suspirat: ip̃a mortalitatis sue vincula cō-
spicit et gemit: q̃b⁹ adhuc in p̃nti mūdo ligata retinet. **S**ic
est enī q̃b⁹ subtile oipotētis dei iudiciū intues **P̃teremias**
ait. **C**ircū edificauit aduersum me et nō egrediar: aggraua **Text. liij.**
uit cōpedē meā. **H**abem⁹ enim cōpedes: ip̃am infirmita-
tē atq̃ corruptionē mortalitatis nr̃e. sed cū tribulatio no-
bis et gemitus addit: ip̃e nr̃e cōpedes aggranant. **E**t q̃dē
q̃d iū in hac vita iustus mores parit loquēdo bona: p̃des-
se alijs festinat. sed cū duras mētes p̃spicit: easq̃ p̃siderat
cōtētiōib⁹ occupari: p̃dicatiōis verbū retinet. **E**t i medio
eoy nō egreditur: q̃ a bonis q̃ loqui poterat obmurescit. si
cur p̃ paulū dī. **N**ihil p̃ cōtentionē. **E**t rursus. **S**i q̃s vult **Philip. ij.**
p̃tētiōsus esse: nos cōsuetudinē nō habem⁹. **Q̃n** hic quoq̃ **Cor. xj.**
apte subiūgit. **E**t linguā tuā adherescere faciā palato tuo **Textus.**
eteris mutus: nec q̃n vir obiurgās. q̃ dom⁹ exasperās ē.
Aliq̃n vero etiā cōtrarefistētū linguas p̃dicatūm corda

Liber primus.

Textus.

zelosul dñs accēdit ne taceat: s; dicta fallacii verbis veritatis p̄māt. Qñ hic subdit. Cū aut locutus fuero tibi: apertes os tuū et dices ad eos. Hec dicit dñs deus. S; hec q̄ breuiter sub duplici intellectu discussimus: placet vt iuxta p̄siderationē l̄se leuiter t̄gēdo transeamus. Quid enī nobis ampli⁹ p̄ ip̄a x̄ba hystorie q̄ viri? obediētie p̄mēdat? Cū modo ad transmigrationē iuxta fluuiū chobar p̄gerez: modo ad cāpum egredi: ex cāpo ad domū redire. p̄pheta precipi. vt pri⁹ ex iussioe p̄gēs: et paulo post exiēs: atq; iterū domū rediēs et semeti p̄s recludēs: semp sue volūtatis arbitriū ad diuini eloqui p̄ceptū frangat. quaten⁹ in celesti iussioe suspēsus nō suā: sed p̄ditoris sui voluntatē impleat. Cui dicit. Et tu fili hoīs: ecce data sunt sup te vincula.

Textus.

et ligabūt te i eis. et nō egredieris in medio eorū. Qua in re notandū est q̄ aduersa p̄pheta p̄noscit vt d̄ oīa paret. P̄nus enī mala p̄tra mētē p̄ualent: q̄ inopinata non veniūt et tñ dū p̄traria p̄noscunt: q̄tra sit in eo obediētie virt⁹ ostēdit. qui et cognoscit q̄ aduersa passurus est: et tñ voci dñice inobediēs nō est. Magna enī p̄sideratiōe indigēt verba q̄ p̄tinus addūtur. Et lingua tuā adherescere faciā palato tuo. et eris mutus: nec q̄si vir obiurgās. q; dom⁹ exasperās est.

Textus.

B

Discernēdū quippenobis est utrū pro solis malis auditorib⁹: an aliquē etiā p̄ vitio p̄dicatiōis s̄mo subtrahat. Quattuor enī qualitatib⁹ res hec considerata distinguit. Nā aliqui p̄pter malos auditores bonis tollit s̄mo doctoribus et malis. Aliqui aut p̄pter docētium atq; audiētū iustificatiōē bonis doctorib⁹ dat. vt et ip̄i p̄ meritū crescant et auditores eorū in intellectu et vita pficiāt. Aliqui vero q; ne hi digni sunt accipe q̄bus doctrine s̄mo p̄feri: neq; illi doctrine verbū p̄ferre q̄ locū docēdi tenēt p̄dicatiōis sermo tollit. vt vtraq; ps̄s districte iudicetur. Propter malos nāq; auditores bonis s̄mo doctoribus tollit: sicut nūc ad ezechielē dicif. Lingua tuā adherescere faciā palato tuo. et eris mutus nec q̄si vir obiurgās. q; dom⁹ exasperās est. Et sicut paulo dicif. Festina et exi velociter ex hierusalē: qm̄ nō recipiēt testimoniu tuū de me. Et sicut volentibus

Textus.

aplis pdicare i asia: scriptu est. qz phibuit eos spūs Jesu Act. xvj.
Propter bonos auditores etiā malis doctorib⁹ fmo dat
 sicut de phariseis dñs dicit. **N**ia quecūq; dixerint vobis **Matthe.**
 seruate ⁊ facite fm vero opa eoz nolite facere. dicitur et **xxiiij.**
 nō faciūt. **P**ropter docētū quoz meritū ⁊ audietū iustī
 ficationē fmo doctrine tribuit: si cuius apls dicit. **Eū. Par. xvj.**
 tes docete oēs gētes. **P**ropter malos ho auditores ⁊ indi
 gnā vitā eoz q̄ docere debuerāt fmo doctrine subtrahit.
 sicut heli ad corrigēdos filios districe increpatiōis xbu i. **Reg. ij. ⁊**
 nō habuit. qz ⁊ ei⁹ negligētia ⁊ filioz exigebat vita. vt cuz **ij. z. iij.**
 eis ⁊ ppls caderet: ⁊ archa dñi capta ad allophilos trans
 fret. **M**agna enī oīpotētis dei est grā: cū inique agētibus
 durus a doctorib⁹ sermo increpatiōis pferat. **Q**uo nūc dz
Eteris mur⁹: nec q̄si vir obiurgās. **R**elinquētes etenī ob
 iurgasset si digna ip̄a obiurgatiōis grā fuissent. **S**z cū in
 doctrina atq; silētio sit meritoz tāta diuersitas: vt sciri fa
 cilenō possit virtū ex auditoris: an ex ei⁹ vitio q̄ doctrine
 locū videat tenere docēdi fmo subtrahat. **Q**uid aliud no
 bis q̄ suarise mp in reb⁹ dubijs hūilitas iubet? **E**t qñ lo
 qui possum⁹ nō extollamur. ne fortasse hec ipsa locutionis
 nre grā nō nobis: sz auditorib⁹ nris collata sit. **E**t rursus
 qñ loqui nō possum⁹: hi q̄ nobis pmissi sūt minime nos dī
 iudicēt. ne fortasse nō ex nro: sz ex pctō audietū loqui mi
 nime possum⁹. **A**d hoc ḡ nobis cūcta de meritis nris icer
 ta sunt: vt vnā certā grām teneam⁹ hūilitatē. quatin⁹ ⁊ nos
 cū loqimur: ex oīpotētis dei dono b̄ eē nrm meritū putem⁹.
Et qñ locutiōe doctrine obmutescim⁹: q̄nis nra culpa sit
 vos tñ hāc esse vram spālī credatis. vt cuz vicissim mala
 nobis tribuim⁹: ⁊ bona alijs p ip̄am hūilitatis grām: fiat
 vtr doctrine fmo q̄ ablat⁹ fuerat redeat. **S**eq̄tur. **C**ū aut lo
 cutus fuero tibi ap̄es os tuū loqueris ad eos. **H**ec dicit
 dñs de⁹. **Q**ui audit audiat: ⁊ q̄ quiescit quiescat. qz dom⁹
 exasperās est. **S**epe qdē verbū dei audire desiderāt: sz dū
 alios sp̄iciūt aurē auertere: etiā ip̄i a salutis auditu deu
 ant. ⁊ plerūq; multi quiescere appetūt. atq; cūcūq; mūdi hu
 ius actib⁹ vacare: nullis iā desiderijs terrenis succūbere.
 sed dū vidēt alios inquiete agēdo p̄ficere: atq; in b̄ mūdo

Textus.

Liber primus.

diuitijs et honoribus extolli quod necdum in via rectitudinis
firmi sunt: ad praua opera ex aliorum exemplo delabuntur. Hinc est
Ps. lxxij. enim quod in typo infirmitatum psalmista loquens dicebat. **Dei autem**
pene mori sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei. **Quod** ze-
latus sum in peccatoribus: pacem peccatorum vides. Hinc iterum dicit.
Ps. lx. **Domine** superbit impius: incendit pauper. Hinc ad Hieremiam propheta
Hier. iij. tua voce dica de iuda et israel dicit. Nunquid vidisti quod fecerit ad-
uersarius israel? **Abijt** sibi in terra super omnem montem excelsum:
et sub oculo ligni frondosum. et fornicata est ibi. **Et** dixi cum fe-
cisset hec omnia. ad me conuertere: et non est reuersa. **Abi** statim
subdit qualiter emulatione eius etiam iuda cecidit quod stare
videbat. **Item** enim. **Et** vidit puaricatrix sororem eius? iuda quod
eo quod mechata esset aduersarius israel dimissem eam: et dedisset
ei libellum repudij. et non timuit puaricatrix iuda sororem eius? **Sed**
abijt et fornicata est etiam ipsa. **Ecce** misericors deus: contemnit
et vocat aduersantibus: se finem misit. quod peccanti dicit.
ad me conuertere: et tunc non est perversa. **Sed** quod omnipotens deus plebs
israelitica **Obstuit**: reuerti nolens libellum repudij accepit. **De**
seruit videlicet peccando: **Sed** libellum repudij accepit: in suis
iniquitatibus sine flagello remanendo. **Via** enim quod peccat rece-
dit. **Sed** si eam per peccatum prosperitas sequi nulla disciplina: nulla
districtio in increpatione reuocat ad eam in diuisione: quam
inter se et diu fecit. **Et** tamen libellum repudij accipit: ut iam ve-
lut aliena derelicta faciat mala quod vult: zeli dei flagella non
sentiat: quantum ad eterna supplicia profundius descendat. **Sed**
sororem eius? iuda quam dimissam israeliticam plebem in suis volu-
ptatibus vidit: ipsa quoque in immundicia fornicationis exar-
sit. **Quod** enim aspexit adulteram in sua perversitate florere: etiam ip-
sa non timuit deterius peccare: atque a coniunctione domini quam a vi-
rilegitimi cubili recedere. **Quoniam** necesse est ut peccantes quod
tunc consideremus amplius miseros: quam eos conspiciamus in culpa
Prover. j. sua sine flagello derelictos. Hinc enim per salomonem dicitur. **Auer-**
sio puulorum inficiet eos: et prosperitas stultorum perdet illos.
Qui enim a deo auertitur: prosperatur: ratio perditioni sit primus
Textus. quod a zelo discipline inuenit alienus. **Peccat** ergo. **Qui** au-
dit audiat: et quod quiescit quiescat. quod domus exasperans est.
Ac si apte diceret. **Glossa** quam et verba veritatis audire et

a praua cepistis actiōe quiescere: nolite illos imitari quo-
rū me exasperari morib⁹ videt⁹. **Q**uā tñ intelligere ⁊ aliter
possum⁹. Quidā enī verbū audiētes nō audiūt: qm̄aures
ad sacrū eloquiū ponūt: s; cor a mūdi desiderijs non euē-
lūt. **E**t sunt nōnulli q̄ quiescentes mīme quiescūt q̄a pra-
uis qdē actib⁹ ociosi sunt corpe: s; puerisitate operū ex de-
lectatiōe versant in mēte. **H**inc est enī qd̄ de iudea ad ca-
ptiuitatē pueniētē scriptū est. **C**luderūt eā hostes: ⁊ derise **Tren. j.**
rūt sabbata ei⁹. **H**ostes quippe sabbata derident qm̄ mali-
gnis p̄s ociose mēti prauas cogitationes iniiciūt. vt ⁊ si
quiescit ab ope: nō quiescata maloz opeꝝ delectatiōe. **R**e-
cte ergo nūc dī. q̄ audit audiat. quatin⁹ sic fiat s̄mo in ore
corpis: vt sonet in aure cordis. **E**t q̄ quiescit q̄scat: vt pra-
uitat⁹ desideria repellant a cogitatiōe: cū iā repulsa vidē-
tur ab ope. **U**bi nē maloz sicut dixim⁹ exēpla sequant⁹ ad
iūgit. **Q**uom⁹ exasperans est. **M**ali autē ⁊ si diutulerant:
subito corruūt: ⁊ eoz penas infirmi cōspiciūt. ne quoz cul-
pas impunitas existimāt imitent⁹. **I**n hic quoq; ei⁹ dē iu-
dee desolatio subiungit⁹: que dom⁹ exasperās vocat⁹: cū p
tin⁹ pphete suo dñs dicit. **E**t tu fili hoīs sume tibi laterē **Textus.**
pones eū cōtrate. ⁊ describes in eo ciuitatē hierusalē. ⁊ or-
dinabis aduersus eā obsidionē. et edificabis munitiōes.
et pportabis aggerē. ⁊ dabis s̄ eā castra. ⁊ pones arietes ī
gyro. **E**t tu sume tibi sartaginē ferreā: ⁊ pone eā murū fer-
reū in te ⁊ ciuitatē. ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eam. ⁊ erit ī
obsidionē. ⁊ circūdabis eā: signū est domus isrl̄. **I**n q̄bus
videlicet verbis qd̄ aliud iuxta hystoriā: nisi hierosolyme
vrbis obsessio atq; destructio designat⁹. ⁊ pctōis ppli af-
flictio exp̄mis: qui dom⁹ exasperās vocat⁹. cū aperte dicit
Ordinabis aduersus eā obsidionē. ⁊ edificabis ī munitio-
nes. ⁊ cōportabis aggerē: ⁊ dabis s̄ eā castra. ⁊ pones arie-
tes in gyro. **S**⁹ q̄ h̄ba pphetie sic plerūq; narrāt hystoriā
vtp̄ hec etiā mystica describāt. oportet vt hec eadē dicta
que p̄ulim⁹ hystorialiter. etiā spiritualiter differamus ma-
time q̄ in eis iterponit⁹ qd̄ teneri posse ad l̄am nō videt⁹:
cū dī. **E**t tu sume tibi sartaginē ferreā: ⁊ pones eā in mup̄ fer-
reū in te ⁊ ciuitatē. ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eā: et erit

Liber primus.

In obsidione. Nisi enireb⁹ hystoricis mystica misceretur
quid sartago ferrea necessaria pphete fuit: vt hac iter se
ciuitate poneret: quatinus ab ei⁹ obsidiōe separaret: **Cū**
enī dīcīf. sume tibi sartaginē ferreā. & pones eā murū fer-
reū inter te & ciuitatē. ap̄te declarat qz p eādē sartaginē fer-
reā ab obsidione ciuitatis ppheta se liberū reddat. **Qñ** et
qđ predixit subiungit. **Et** obfirmabis faciē tuā: & erit i ob-
sidione. **Ex** qua re ostēdit: qz ppheta in eadē obsidione nō
erit: si sartaginē ferreā iter se & ciuitatē murū ferreū ponit
Et certe siue i ea captiuitate: siue i ea q postmodū israeli-
tico p̄plo p̄tigit: nullus ab eiusdē captiuitatis piculo liber
fuit: h̄ oēs simul par calamitas inuoluit. **Quid** ḡ itelligi iux-
ta istam pōt: vt ppheta int̄ se & ciuitatē que oblienda est
sartaginē ferreā ponat: **Sz** q̄uis oē hoc qđ in descriptiōe
lateris sub signo hierosolymoz ciuitatis legit iuxta istaz
factū sit: nobis tñ sciēdū est qz typicū aliqđ p sartaginē fi-
gurat: & obsessio hierosolymoz x̄a describit. **Quare** instrui
mur vt dū aliud cōpletū iuxta hystoriā scim⁹: & aliū iuxta
allegoriā arōne vacare cognoscim⁹. **Quatinus** & obsessio
nē hierosolymoz q iuxta istaz postmodū facta est: in pphē-
te x̄bis & factis credam⁹ esse figuratā: et tñ p eādē obsidio-
nē: obsidio alia. i. interior designat. **In** q iure querim⁹ qđ
p sartaginē ferreā que murus ferreus sz valet designari.
Illā itaq; obsidionē qua hierosolymoz ciuitas destructa
est iā factā nouimus: sed nūc aliam intrinsecus q quoridie
agit redramus. **De** q p significationē dī. **Et** tu fili hoīs su-
met tibi laterē & pones eum corā te: & describes in eo ciuita-
tē hierusalē. **Sz** añ nobis inq̄rēdū est cur ezechiel ppheta
vel quotiēs sublimia p̄spicit: vel quotiēs agere aliq̄ mysti-
ca iubet: prius fili⁹ hoīs appellat: **Sepe** enī subleuat ad
celestia: & occultis ac inuisibilib⁹ rebus eius mēs pascit.
Necesse ḡ est: vt inter occulta q penetrat fili⁹ hoīs vocetur
vt semp agnoscat qđ est: & nunq; extollat de his ad q ducit
Quid est enī ppheta ad spiritalia subleuato semp fili⁹ hoīs
dicere: nisi ei infirmitatis p̄prie memoriā facere? **Ut** con-
sciū p̄dictiōis infirme: eleuari i cogitatiōe nō debeat de
magnitudine p̄tēplatiōis sue. **Et** h̄o idē ppheta vt supra

Textus.

tam dixim⁹ typū predicationū vel doctorū tenet: recte ei nūc
dī. **S**ume tibi laterē et pones eū corā te. **D**is enī doctor cū **Textus.**
terrenū quēpiā auditorē ad celestis verbi doctrinā susci-
pit: laterē assumit. **Q**ui dū loqui cepit que sit retributio ce-
lestis p̄rie. q̄visiō pacis sup̄ne: ciuitatē hierusalē describit
in latere. **Q**ue coram se ponit. q̄z intēra mēte q̄litate audiē-
tis p̄siderat. i. p̄uētū vel defectū sp̄cipit. et iuxta eiūsdē in-
telligētā predicationis sue x̄ba moderat: vt describi in au-
dientis mēte ciuitas hierusalē. i. visiō pacis possit. **D**icat q̄
Sume tibi laterē: videlicet p̄imi cor terrenū. **P**ones eū
corā te: scz vt vitā atq̄ intellectū illi⁹ intentā mente custo-
dias. **E**t describes in eo ciuitatez hierusalē: vt ei que sint
sup̄na gaudia de visione pacis innotescas. **Q**uasi enī tam
hierusalē in latere descripta est cū terrena mēs cepit q̄ sint
illa interne pacis gaudia vera cognoscere: et ad sp̄icipiēdā
gl̄iam p̄rie celestis anhelare. **Q**uasi interna visiō pacis de-
scribit. q̄m mēs q̄ p̄ri⁹ terrena sapuerat p̄ amozē iā ad cō-
templā dā gl̄iam regni celestis eleuat. **E**t mox vt animus
amare celestia cepit. mox vt ad visiōez pacis itime tota se
intentione collegerit: antiquus ille aduersari⁹ q̄ de celo la-
pfus est inuidet. et insidiari amplius incipit: et acriozes q̄z
cōsuerat tentatiōes admouet. vt plerūq̄ sic resistentes ani-
mā tentet: sicut aī nūq̄z tentauerat q̄n possidebat. **U**n scri-
ptū est. **E**t fili accedens ad seruitutem dei: scā iusticia. et ti- **Eccle. ij.**
more: et p̄para aīam tuam ad tētationem. **U**n et demonia-
cus q̄ a dñō sanāt ab exeūte demone discerpit. sicut sc̄ptus
est. **E**t clamans et multū discerpēs eū: exiit ab eo. **Q**uid est **Mar. ix.**
enī q̄ obsessum hoīem antiqu⁹ hostis quem possessum non
discerpserat: deserēs discerpit: nisi q̄ plerūq̄ dū de corde
expellit acriozes in eo tētatiōes generat q̄z p̄ri⁹ excitaue-
rit q̄n hoc quiet⁹ possidebat. **U**n et israelite quoq̄z ad moy-
sen et aaron dicit. **U**idear dñs et iudicet: q̄m feterē fecistis **Exodi. v.**
odoro n̄rm coram pharaone et seruis ei⁹. et p̄bulsis ei gla-
diū vt occideret nos. **I**n moyse enī et aaron lex et p̄phete fi-
gurate sunt. **E**t sepe apud se infirmus anim⁹ quasi p̄ sacra
eloquia murmurat. q̄z postq̄z verba celestia audire et sequi
cepit: regis egyptij aduersitas. i. maligni sp̄s tētatio ex-

Liber primus

Textus.

erescit. Debet igitur vigilanter doctor perficiēti aīe q̄ illā tenta-
tiones sequant̄ innotescere: vt cautam se valeat igitur maligni
spūs infidias p̄parare. **U**bi nūc post descriptā ciuitatē
hierusalē in latere dī pphete. **E**t ordinabis aduersus eaz
obsidionē: et edificabis munitiōes: et pportabis aggerem.
In q̄ enī iam pacis visio describit̄ ei: necesse est vt tētatio
nū bellanūcienē. **N**ā vt valeat ad illa pacis gaudia eterna
p̄tingere: hāc hic pculdubio opz tribulationū certamina
multa sustinere. **I**n qua bñ dī. ordinabis aduersus eā obsi-
dionē. **P**redicatores quippe igitur erudiēdam aīam obsidio-
nē ordinant: cū premonēdo indicāt q̄b se modis vitia vir-
tutibz opponāt: quō luxuria castitatē feriat. q̄liter ira trās-
quillitatē animi perturbet. q̄tū inep̄ta leticia vigorē mētis
resoluat. qualī multiloquiū munitiōē cordis destruat. q̄
mō inuidia charitatē interficiat. quēadmodū supbia arcē
hūilitatis effodiat. q̄liter fallacia cū veritatē in finē cor-
ruperit: hāc enī in cogitatiōe corrūpat. vt quī vix dicere
noluit qd̄ intellexit: iam nec itelligat qd̄ dicere valeat. **P**er
dinas erga p̄dicatozē obsidio: cū p̄ sacte admonitiōis vera-
ba singulis q̄busqz virtutibz: q̄ vel q̄bus modis vitia infidi-
entur ostēdit. **E**t igitur hierusalē quā describit̄ in latere p̄dicatoz
munitiōes edificat: qm̄ mala queqz q̄ munita igitur mētē veni-
ant demonstrat: vt sese vitia sub virtutū specie abscondāt. **Q**ua-
tinus sicut sepe iā diximus imoderata ira iusticia videri
appetat. et discipline remissio māsuetudo videri velit. et te-
nacia sese parsimonia noiet. et inordinata rerū effusio se be-
niuoletia appellat. **Q**uasi enī edificare igitur mētē munitiōes
sunt: qm̄ vitia sub virtutū specie excrescunt: et in alto se ostē-
dunt p̄ imaginem: que in imo iacēt semp̄ per actionē. **A**d-
huc quoqz addit. et cōportabis aggerē. **Q**uo enī mēs desi-
derare celestia cepit: eo in illam maligni spiritus tentatio-
nibus suis terrenas amplius cogitationes exaggerant.
Propheta ergo aggerem cōportat: cū p̄dicatoz sanctus
bonis mentibus qualī terrena desideria surripere solent
denunciat. **A**tqz adhuc additur. **E**t dabis contra eam ca-
stra: et pones arietes in gyro. **Q**uasi dat cōtra aīaz docto-
rum castra: quādo malignoz spiritū cōtra eam collectas atqz

adunatas insidias indicat: vt aliqui non solummodo ex vno
sed ex multis vitijs simul tentet. **N**ā sunt qdā vitia q̄si p
quādā sibi cognationē ppinqua: sicut dissolutio spūs: ap
petit⁹ gula: et inuidicia luxurie. sicut multiloquiū: fallacia
atq; p̄iuriū. **E**x dissolutiōe q̄ppe spūs mens ad igluuē vē
tris rapit. **E**t dū cibis vter extendit: ad luxuriā caro tra
hit supbiēdo captiua. **E**t rursus ex multiloquio fallacia
generat: qz valde difficile est vt q̄ multa loquit nō mētiat.
Et sepe mēdacii etiā p̄iurio tegit: vt aī humana iudicia
velet. **S**upbia quoq; esse sine inuidia atq; inani glia nulla
ten⁹ pōt. **S**upb⁹ eteni quisq; honore quē ipse ambit alijs ī
uidet. **E**t cū hūc fortasse obtinuerit: ī elationē glie tpalis
attollit. atq; qd alios cōspicit minime p̄cipere potuisse: B
se p̄ inanē gloriā gaudet p̄ ceteris h̄re. **S**ciēdū quoq; ē
qz sepe nōnulla vitia ad mētē nō simul veniūt: s; supponū
tur: vt vnū alteri in tērationē succedat. **E**t aliud q̄ faciē ve
nit: aliud vero in tēratione se ex latere subiicit: q̄tin⁹ dū al
teri resistit: ab altero mēs decepta capiat. **I**ta enī q̄ supe
rius dixim⁹ vitia plerūq; se alia p̄ alijs furtiue supponūt.
Sicut nōnunq; dū irā vincere in nobismetipsis conamur
plusq; necesse est: lenitas mētē occupat: vt asperitatē pec
cātib⁹ quā oportet minime p̄ponat. **S**epe vero dū nobis
in esse incauta lenitas displicet: zelus se in furore trahit: at
q; extra patiētie limitē animū captiuū rapit. **Q**z ergo per
mixta vitia atq; adunata p̄tra mētē veniūt: recte in p̄dica
toris ore p̄tra descriptā h̄rlm castra p̄ponunt. **E**t quia
aliqui singula hinc inde sensū feriūt: in gyro arietes ordinā
tur. **P**onit ergo p̄dicator arietes in gyro: dū caute denū
ciat q̄ blāde luxuria p̄cutit: q̄aspere in patientia occidit.
Quālabriose auaricia accēdit et interimit: q̄tū inde supbia
extinguit. **I**n gyro itaq; arietes ponere: est p̄dicatio osten
dere: q̄ vndiq; soleāt aiām mucrones vitioꝝ ferire. **S**equi
tur. **E**t tu sume sartaginē ferreā: et pones eā murū ferreū. **T**extus.
Inter te et inter ciuitatē. **Q**z ferrū forte metallū est et i sarta
gine cib⁹ frigit. **Q**uid p̄ sartaginē ferreā: nisi spiritalis ze
li fortis frixtura signat. **Q**is q̄ppe spiritalis zelus doctorū
aiām frigit: qz valde cruciat dū infirmos quosq; eterna de

Liber primus.

serere et reb⁹ tpalib⁹ delectari pspicit. Quā bene paul⁹ sartagine ferreā iumpserat: cū zelo animar⁹ cruciat⁹ dicebat.
ij. Cor. xij. Quis infirmat et ego nō infirmor? Quis scandalizat et ego nō vroz? Ip̄m suū cor qđ aiaz zelo succēderat: qđ aliud q̄ sartagine fecerat i quo amore virtutū ptra vitia ardebat.
Qđ enī vzebat sartago erat. **I**nardeſcebat enī et coquebat qz incēdebat amaritudine: s; x̄tutū alimēta pparabat ex sua afflictā cogitatōe. **S**z qđ est qz eadē sartagine ppheta inter se et ciuitatē murū ferreū ponit: nisi qz idē fortis zel⁹ qui nūc in mēte doctoris agit: in die extremi iudicii inter eū et aiam quā a vitijs zel⁹ testis est: **E**t si audire is qui doceat noluerit: doctor tū p zelō quē exhibet de auditoris negligētia re⁹ nō sit. **P**urū ergo ferreū inter se et ciuitatē ponit: qz vltiōis tpe inde doctor a dānatiōis periculo munit. vñ nūc p zelū custodie cordis frixurā patit. **N**ullū q̄p pe oipotētī deo tale est sacrificiū quale est zel⁹ aiaz.
Pinc **ps. lxxvij** enī psalmista ait. **Z**elus dom⁹ tue comedit me. **Q**uātū vero frixura cordis q̄ spiritali zelo agit oipotētē dñm deum placat aperte ostēdit: cū offerri p legē silita in sacrificiū iubet. **P**e quā scriptū est. **I**n sartagine oleo p̄spersa frigē offeret: eā calidā in odorē suauissimū dñi sacerdos q̄ patri iure successerit: et tota cremabit in altari. **T**unc enī silita in sartagine frigē: cū mūda mēs iusti p zelū scti amoris creamat. **Q**ue conspergi oleo p̄cipit. i. charitati misericordie misceri que in cōspectu omnipotentis dñi ardet et lucet. **C**ōspersa ergo oleo mēs q̄ in sartagine frigitur: qz in sancti zeli districtiōe necesse est vt ex misericordie virtute et ardeat: et clarescat. **A**mat enī eū dē ip̄m quē insequi videt. **Q**ñ et calida in odorē suauissimū dñi offerri precipit: qz si amorē zelus nō habet: ea q̄ de sartagine offert calorē similita amisit. **E**t notandū q̄s eā offerri p̄cipit: videlicet sacerdos q̄ patri iure successerit. **A**lle enim sacerdos patri iure succedit: q̄ esse se oipotētis dñi filiū demonstrat morib⁹: atq; a nobilitate itima opoz suoz ignobilitate nō discrepat. **Q**ue in altari tota cremari precipit: vt videlicet holocaustū fiat. **H**olocaustū enī totū incēsum dicim⁹. **E**ū et trāſlatione altera b̄ in loco hec eadē similita q̄ in sartagine frigē

holocaustū fieri iubet. Hoc aut inter holocaustū et sacrificiū distat: quod oē qdē holocaustū sacrificiū est: non oē sacrificiū holocaustū. Sūt enī multa bona q̄ agunt sacrificia: sed holocaustū nō sunt: quia totā mētē in amore spiritali minime incēdūt. Qui enī sic operant ea q̄ dei sūt: ut tñ et qdā q̄ sunt scēi nō relinquāt: nimirū sacrificiū et nō holocaustū offerūt. Qui aut cūcta q̄ mūdi sunt deserūt et totā mentē igne diuini amoris incēdūt: hi nimirū oipotēti dño sacrificiū et holocaustū sūt. Simila itaq; in sartagine est: mūda mēs iusti in zeli spiritalis afflictioe q̄ p sollicitudinē aīaz frigīt et nō solū sacrificiū: s; etiā holocaustū dño esse deputat. Sumamus ergo sartaginē ferreā et ponam⁹ eā murū ferreum inter nos et ciuitatē. i. assumamus zelū fortē: ut inter nos et auditoris nři aīam inueniam⁹ hāc post modū fortē munitiōē. Sic enī hūc murū ferreū iuuēturi sum⁹: si nūc eum fortiter tenem⁹. videlicet docēdo. custodiēdo. suadēdo. i. crepando. mulcēdo. terrēdo. aliqui leniter: aliqui vero etiā seueri⁹ agēdo. De qua recte seueritate subdit. Et obfirmabis faciē tuā ad eā: et erit in obsidione. Quid est obfirmare faciē ab hīrlm in latere descripta: nisi ut ei aīe cui celestis pacis visionē doctor denūciat: si adhuc eā infirmari in suis actib⁹ spicit: remissiorē et clemētiorē se minime ostendat: Cū scriptū est. Filie tibi sunt: serua corp⁹ illar et non oīdas hilarē faciē tuā ad illas. Infirme q̄ppe aīe atq; appetitui mundi dedi te. Aliqñ meli⁹ ex seueritate fuan⁹ ut obfirmata facies. i. pseueritatis custodiā ab oīspe friuole remissiōis abducta inconstantē animā terreat. atq; a delectatiōe vitiorū districtiōis vigore pstringat. Qd cum a doctore agis: semp necesse est ut dulcedo et humilitas in corde teneat. q̄tū et multū amet: et nunq; se cū p elationē superbiat: cui tñ amorē suū et humilitatē p utilitatē ei⁹ pderere cufat. Sequit. Et circūdabis eā. Circūdat doctor auditis animā: cū in oīe qd i hac vitā agit tērationū laqueos apponi posse denūciat: ut dū vbiq; sit mēs pauida: vbiq; circūspecta. quāto timidior: tāto vigilatior viuat. Sequitur. Signū est dom⁹ israel. Si ad hystoriā obsidionis que iuxta litterā facta est: signū est dom⁹ isrl qd ppheta fecit

Eccle. vij.

Textus.

Textus.

Liber secundus

si ad mysteriū qđ qđ die erga vniuscuiusq; animā a docto-
ctore agit: signū est dom⁹ isrl' et hoc qđ egit: et hoc qđ agen-
dū nūciauit. Quia sicut domus israel obli-
dionem corporali-
ter ptulit: ita vnaq; aia qđ iam seruire omipotēti deo inci-
pit: obsidētes se insidias malignorū spiritūū sentit. **Q**ui-
bus si vere eripi appetit: scire debet qđ eripi sua virtute non
possit: s; ei⁹ necesse est vt adiutoriū speret: qđ nos et in carne
corruptibili viuētes: p redēptionis sue mysteriū pōt etiā
super spirit⁹ qđ sunt sine carne roborare. **I**esus xp̄s dñs no-
ster. **Q**ui viuit et regnat cū patre in vnitāte spūs scti deus:
per omnia secula seculorū. Amen.

Omeliaz beati Gregorij pape sup
Ezechielē liber p̄mus finit feliciter.

Prefatio omeliarum beati Gregorij pape
libri secundi.

Quia multis curis premētib⁹ Ezechie-
lis pphete libzū / corā charitate v̄rato-
tum p ordinē pscrutari nō licuit: bonis
vestris desiderijs placuit petere: vt sal-
tē extrema ei⁹ visio qđ ei facta est de edī-
ficio in mōte cōstituto / qđ et cūctis est vi-
sionib⁹ ei⁹ obscurior: exponi debuisset.

Et quidē volūtati vestre me parere ne-
cesse est. sed duo sūt qđ hac in re pturbāt animū meū. **U**nū
qđ hec eadē visio rāte obscuritatis nebulis regit: vt vir in
ea aliqd intellectu iterlucēte videat. **A**liud qđ iā **A**gulluz
lōgobardorū regē ad obsidionē nostrā sūmope festināte
padū trāsisse cognouim⁹. **U**nū p̄sate fratres km̄i in caligi-
nōis ac mysticis sensib⁹ penetrare qđ valeat mens mise-
ra: timoris sui pturbationib⁹ occupata. **Q**uāto enī circa
terrena plus satagit: tāto in his qđ sunt celestia min⁹ videt.
p eo qđ curis suis extra se ducit: et valde intus minor est. qđ
scriptū est. **D**eprimat terrena inhabitatio sensum multaco-
gitatē. **Q**ue enī supiora penetrare etiā collecta nō sufficit:
p̄sate qđ agere poterit diuisa. **S**cim⁹ autē: scim⁹ oēs qđ
et flui⁹ qđ in multis riuīs diuidit: a suo alueo siccāt. **S**ed

Sapi. ix.

tamen iter hec adest supna gratia. Et si mentē meā cogitationū mearū pōdera depūmūt: vestroz hāc penne desiderioz leuāt. Obscurū quidē valde est opus qđ aggredimur sed ponam⁹ in animo / quia nocturnū iter agim⁹. restat ergo vt hoc palpando carpiamus.

Sermonia. xiiij.

In vigesimo quīto āno trāsmigratiōis nostre in exordio anni decia mēsis quarto decimo āno postq̃ p̃cussa ē ciuitas: i ipsa hac die facta est sup me manus dñi: et adduxit me illuc in visiōib⁹ dei. Adduxit me in terrā israel: et dimisit me sup montē excelsum nimis super quē erat q̃si edificiū ciuitatis vergentis ad austrū: et introduxit me illuc. Et ecce vir cuius erat spēs quasi species eris: et funiculus lineus in manu eius: et calamus mesure i manu eius. Stabat autē i porta. et locut⁹ est ad me idē vir.

In vigesimo et quīto anno transmigrationis nre in exordio anni: decima mēsis q̃rtodecimo āno postq̃ p̃cussa est ciuitas / ipsa hac die facta est sup me man⁹ dñi: et adduxit me illuc. **P**ictur⁹ mysticam narrationē hystoricā p̃mittit: vt fiat ex ipe qđ credat in reuelatione. **N**otādū xō qđ in exordiolibri hui⁹ quo anno p̃phetare cepit: indicauit. in fine xō inseruit qđ in extrema visione vidit: ita vt cognosci valeat in quotānis p̃phetie sue libzū dixerit. **T**ēpus nāq; quo p̃phetare cepit: in locutionis sue initio posuit dicēs. **A**perti sūt celi. et vidi visiones dñi: in q̃nta mēsis: ipse est ann⁹ q̃nt⁹ trāsmigrationis regis ioachim. **N**ūc xō loquit⁹ dicēs. **I**n vicesimo et quīto anno trāsmigrationis nre. **I**dē nāq; p̃pheta in captiuitate p̃marcū ioachim rege fuerat in babiloniā transductus. **N**ā de sedā hierosolymoz captiuitate subiungit. **Q**uartodecimo āno postq̃ p̃cussa est ciuitas. **U**ndecim q̃p̃pe ānis sedechias post captiuitatē primā in q̃ ezechiel p

Textus.

Liber secundus.

pheta cū iōachim rege duct⁹ est in hierosolymoz vrbe regnauerat. Post captiuitatē hō eiusdē sedechie q̄ etiā scōa erat vrbis captiuitas: q̄rtodecimo anno ppheta r̄ visionē vltimā vidit. Undecim itaq; r̄ q̄ttuordecim simul iunctis faciūt viginti r̄ q̄nq;. Si igit̄ visionē primā q̄nto captiuitatis prioris anno locut⁹ est: atq; hāc vltimā vicesimo r̄ q̄nto anno factā fuisse describit: pfecto pr̄ q; in viginti ānis locutionis sue moras vsq; ad vltimū visionis sue hōa tēderit. Nec mouere quēpiā debet q; in medio prophetie sue volumie cū de babilonico rege loqueret̄ vicesimū ac septimi anni memoriā facit. Quo in lococū nihil de tpe sue captiuitatis interserit/ apte demonstrat qz ei⁹ registpa describat: de quo vt pphetaret acceperat. Qd̄ hō ait in exor⁹ dio anni decimi mēsis: tēpus simpliciter exp̄mit: vt ex ipso quoq; tpe in corda audientū iuxta lram h̄bi radicē figat ex q̄ spirituales fruct⁹ postmodū pferat. Notādū hō qd̄ ait. Quartodecimo anno postq; pcussa est ciuitas ipsa ac die. Quid est enī q; p hāc visionē vltimā omps de⁹ ea ipsa die dignat⁹ est pmissionis suemiam facere: q̄ die in pcussa ciuitate irā iustitie impleuit: nisi q; illa diuinitas q; vsq; in diuersitatis motū r̄ mutabilitatē nō ducit: ipsa luce iustitie afflictos ac penitētes viuificat/ qua supbiētes ac rigidos pcurit. Premisso itaq; visionis sue tpe subiūgit. Facta est sup me man⁹ dñi: r̄ adduxit me illuc in visionib⁹ dñi. Adduxit me in terrā israel: r̄ dimisit me sup montē excelsū nimis: sup quē erat q̄si edificīū ciuitatis vergētis ad austrū. Cui⁹ videlicet ciuitatis edificīū accipi iuxta lram nullaten⁹ pōt. Nā paulo post subdit hoc ipsum edificīū calamo sex cubitorū r̄ palmo. portā hō eiusdē ciuitatis q̄ttuordecim cubitis mēsuratā. cui⁹ porte frontes esse phibet sexaginta cubitoz. Que cūcta stare iuxta lram nullaten⁹ valēt. Quō enī totū simul edificīū calamo. i. sex cubitis r̄ palmo mēsurat⁹: et porte edificij in q̄ttuordecim cubitis. frontes hō portarū in sexaginta cubitis extendunt⁹. Porta hō in ciuitatē est. frōtes hō in portis. Et nulla recipi rō pmittit qz min⁹ est hoc qd̄ p̄tinet ab eo qd̄ p̄tinet. In scriptura autē sacra et ea q; accipi scōm hystoriā p̄nt/ plerūq; spiritualiter

Textus.

accipiēda sūt: vt ⁊ fides habeat in xitate hystorie ⁊ spirita-
lis intelligētia capiat de mysterijs allegorie. **Sicut** illud
q̄q̄ nouimus q̄d psalmista ait. **¶** Qm̄ videbo celos tuos opa **Ps. viij.**
digitorū tuorū: lunā ⁊ stellas q̄ tu fūdisti. **¶** Ecce enī exte-
ri descriptiōe stat p̄mōrōnis. q̄ ⁊ celi opa dei sūt. ⁊ luna ac
stelle ab eo create atq̄ fūdate sūt. **¶** Sed si h̄ psalmista iuxta
sola exteriora opa ⁊ nō etiā sc̄dm̄ intellectū mysticū asserit.
q̄ celos opa dei esse p̄fessus est / dicitur lunā ⁊ stellas: cur
nō etiā solē quēscim⁹ q̄ ei⁹ opus est p̄ter enumerauit. **¶** Si
enī solū iuxta l̄ram loquebat: dicitur luminare min⁹ / p̄i⁹
luminare mai⁹ dicere debuit. vt ante solē et post lunā atq̄
stellas fūdatas esse p̄biberet. **¶** Sed q̄ iuxta intellectū my-
sticū loquebat: vt lunā sc̄tām ecc̄l̄as ⁊ stellas hoīes sc̄tōs
accipere debem⁹. **¶** Solē nō iare noluit. q̄ videlicet ip̄i eter-
nō soli loquebat. **¶** De quo scriptū est. **¶** Nobis autē q̄ timetis
v̄m̄ oziet sol iustitie. **¶** De quo reprobi in fine victuri sunt.
¶ Sol iustitie nō or̄ est nobis. **¶** Dicendo ergo lunā ⁊ stellas **Sapi. x.**
q̄s tu fundasti. et tū tacēdo solē q̄ fact⁹ est / indicauit q̄ illi
soli locut⁹ est q̄ nō solū solē et lunā atq̄ stellas corporaliter: s̄
etiā lunā ecc̄l̄sā atq̄ stellas hoīes sc̄tōs spiritualiter fecit.
¶ Si ḡ aliqd̄ de hystorie apta rōne ducim⁹ ad intellectū al-
legorie: quāto magis illa spiritualiter accipiēda sūt in q̄b⁹
iuxta rōem littere nihil hystoricū sonat. **¶** Facta est sup̄ me **Textus.**
man⁹ dñi: ⁊ adduxit me illuc in visionib⁹ dñi: adduxit me
in terrā israel. **¶** Qd̄ dixerat adduxit me illuc: hoc replicans
subdidit: adduxit me in terrā israel. **¶** Man⁹ q̄ppe in visiōe
est virt⁹ in cōtēplatione. q̄bus x̄bis qd̄ aperte indicat: nisi
q̄ nihil de ciuitate quā viderat iuxta l̄ram dicat: **¶** Nā spi-
ritaliter de ea loquit: quā spiritualiter cōtēplat. **¶** Et dimisit **Textus.**
me sup̄ mōtē excelsum nimis. **¶** Quē ḡ significat mons ex-
celsum nisi mediatorē dei ⁊ hoīm: hoīem x̄pm̄ iesum: **¶** Qui
de terra quidē: sed vltra terrā est. q̄ caro eiusdē redēptor̄
nostri de imis habet materiā: sed in sūmis p̄minet ex po-
testate. **¶** Quē min⁹ erat vt excelsum diceret: nisi adderet ni-
mis. q̄ nō solū hō: sed eiusdē humanitatis p̄ceptione que
ab eo assumpta est de ⁊ hō. **¶** Nō solū hō vltra hoīes: sed hō
etiā sup̄ angelos fact⁹. **¶** Hinc enī de illo p̄ esaiā d̄r. **¶** In die **Esaiē. liij**

Liber secundus

ps. viij.
Hebr. ij.

Esa. ij.

Textus.

ps. cxxj.

j. Pet. ij.
i. Cor. iij.

illa erit fructus terre sublimis. Creator etenim noster quia per nos
bis incarnatus est: fructus terre factus est nobis. Sed iam fructus
terre sublimis est: quia quod honoratus est in terra: super angelos re-
gnat in celo. Unde iuxta david et pauli vocem: omnia subiecit sub
pedibus eius. In eo enim quod ei subiecit omnia: nihil dimisit non sub-
iectum ei. Mons ergo iste est excelsus nimis: quia et si de ter-
ra est per substantiam humanitatis: incomprehensibilis tamen
est ex altitudine diuinitatis. Hinc est enim quod eundem dominum cum
Isaias propheta perspiceret in carne esse venturum per prophetie
spiritum subleuatus ait. Et erit in nouissimis diebus preparatus
mons domus domini in virtute montium. Domus enim domini israeliticus
populus fuit. Mons itaque domus domini ille appellatus est: quia in is-
raelitico populo incarnari dignatus est. Fuerunt autem in eodem
populo sancti viri qui mores iure vocarentur: quia per vite meritum
ad celestia propinquauerunt. Sed incarnatus unigenitus
istis moribus equalis non fuit: quia natura: vitam: merita omnium ex sua
diuinitate transcendit. Unde recte mos super verticem montium dicitur.
quia excelsus ex diuinitate sua inuentus est: etiam super cacumina
sanctorum. ut hi qui multum in deo profecerant: eius vestigia vix po-
tuissent trahere ex vertice cogitationis. Qui ergo illic mos super
verticem montium dicitur: ipse hic mos excelsus nimis esse prohibet.
Sequitur. Super quem erat quasi ciuitas edificium vergentis ad au-
strum. Notandum quod non dicitur super quem erat edificium: sed quasi edificium.
Unde videlicet consideret quod non de corporalis: sed de spiritualis ci-
uitatis edificio cuncta dicerent. Qui enim non se edificium sed
quasi edificium vidisse prohibet: cor auditum ad spiritalem sa-
baram mittit. Sicut per psalmistam dicitur. Hierusalem que edificata est ut ci-
uitas. Quia etenim illa eterne pacis visio ex sanctorum ciuium con-
gregatione construitur hierusalem: celestis ut ciuitas edificata.
Que tamen in hac peregrinationis terra domini flagellis percutitur: tri-
bulationibus tunditur: eius lapides quotidie quodrantur. Et ipsa est
ciuitas. scilicet sancta ecclesia que regnatura in celo adhuc laborat in ter-
ra. Cuius ciuium petrus dicit. Et vos tanquam lapides viuus
superedificamini. Et paulus ait. Dei agricultura: dei edifi-
catio estis. Que videlicet ciuitas: hic hic in sanctorum moribus
magnam iam edificium suum. In edificio quippe lapis lapide por-
tat: quia lapis super lapidem ponitur. Et qui portat alter: portat ab

altero. **N**a vicissim se primi tolerat: vt p eos edificiu cha-
ritatis surgat. **D**ic eni paul⁹ admonet dicēs. **I**n uicē one. **Gal. vi.**
ra v⁹ a portate: et sic adimplebitis legē xpi. **C**ui⁹ legis virtu-
tem denūciās ait. **P**lenitudo legis charitas. **S**i eni ego **Rom. xiiij.**
vos portare negligo in morib⁹ meis / et vos me tolerare cō-
tēntis in morib⁹ v⁹is: charitatis edificiu iter vos v⁹ sur-
git: quos vicaria dilectio p patiētā nō p iungit. **I**n edifi-
cio aut vt p dixim⁹ lapis q portat portat. qz sicut ego iam
mores eorū tolero q adhuc in puerlatiōe boni opis rudes
sunt: ita ego qz ab illis telerat⁹ sum q me i timore dñi pre-
cesserūt et portauerūt vt portat⁹ portare discerē. **S**ed et ipi
quoq a maiorib⁹ suis portati sunt. **L**apides xō q in sumi-
tate atq extremitate fabrice ponūt. ipsi q dē portant ab
alijs: sed alios neqz portāt. **Q**z et hi q in fine ecclie. i. in ex-
tremitate mūdi nascituri sunt tolerant quidē a morib⁹: vt
eorū mores ad bona opa iponant. **S**ed cū nō eos sequūtur
q pillos pficiāt: nullos sup se fideles fabrice lapides por-
tant. **N**unc itaq alij portant a nobis. nos xō portati sum⁹
ab alijs. **O**mne aut pōdus fabrice fundamentū portat. qz
mores simulo oīm solus redemptor n⁹ tolerat. **P**e q paulus
ait. **F**undamētū eni aliud nemo pōt ponere pter id qd po-
sitū est: qd ē xps iesus. **P**orat fundamētū lapides: et ala-
pidib⁹ nō portat. qz redēptor n⁹ oīa n⁹a tolerat: sed in ipso
malū nō fuit qd tolerare debuisset. **E**t hī bñ nūc sūt. **P**rimis
me sup montē excessum nimis: sup quē erat qsi edificiu ci-
uitatis. **Q**z mores et culpas n⁹as solus ille sustinet. q totaz
sancte ecclie fabricā portat. **Q**ui p pphete vocē de puerle
adhuc viuētib⁹ dicit. **L**aboravi sustinēs. **N**ō aut sustinē. **Diere. vi.**
do dñs laborat: cui⁹ diuinitat⁹ potētā nulla fatigatio cō-
tingit: sed xbis hūanis loquēs ipaz suā circa nos patien-
tiā laborē vocat. **E**t notandū q eandē ciuitatē quā pphe-
ta pspexerat / ad austrū vergētē vidit. **H**uster eni vētus qz **Canti. iij.**
in sancti spūs typo poni soleat. hī q in sacro eloq studiosi
sunt recognoscūt. sicut ecōtrario p aquilonē sepe diabolus
designat. qz et ille relaxat in calozē: et iste pstrigit in frigore
Et vitas dīc. **A**bū dabit in qtas: refrigescet charitas mul **mat. xliij**
orū. **P**ropheta qz de iudea asserit dicēs. **S**icut frigidā **Diere. vi.**

Liber secundus.

Esa. xliij.

p̄s. cxxv.

**p̄s. lxj. et
lxix.**

Abac. iij.

Textus.

B

facit cisterna aqua: sic frigidā fecit maliciā suā. Vincens
diabolus ppheta attestante dixisse phibet. Sedebō inq̄t
in mōte testamēti in laterib⁹ aq̄lonis. Et q̄ torporē men-
tis sc̄i spūs gr̄a relaxat. Hic psalmista ait. Cōuerte dñe ca-
priuitatē nr̄am sicut torrēs in austro. Captiuitas enīz nr̄a
q̄ torporis frigore ad sequēdū deū pigra remāserat: p̄ calo-
rem sc̄i spūs relaxat. vt currat i amorē dei. Qñz nūc dñz q̄
ciuitas q̄ in mōte p̄stituta ē ad austrū vergit. q̄ electoz ec-
clesia cogitatōes suas i afflatu sc̄i spūs ap̄it. atq̄ ab om-
ni sup̄bie sue vertice discedēs: i deo cui credit amoris calo-
rē p̄cipit. vt nihil ei libeat nisi ei⁹ gr̄e submitti ei⁹ dilecti-
one calefieri. ei⁹ afflat⁹ semp munere repleti. Qñz valido
amore succēsus p̄tēplatoz dicebat. Aia mea exultauit i do-
mino delectabit sup̄ salutarī ei⁹. Qui enī latine salutaris:
ip̄e hebraice ies⁹ dñz. Propheta igit q̄ vias ei⁹ atq̄ mira-
cula redēptiōis quoq̄ nr̄e mysteriū p̄ pphētie sp̄m contē-
plabat: exultare se in dño: z delectari sup̄ iesu phibet. q̄ in
de gaudiū in mente cōcepat: vñ p̄ amorē fortiter ardebat.
Desēm⁹ itaq̄ si mētes spiritaliū p̄m in illo delectare sūt/
qui necdūz venerat: sed p̄uidebat cui⁹ reatus sit ei⁹ vias.
ei⁹ exēpla. ei⁹ monita postq̄ venit et redēptiōē exhibuit
nō amare. Pec̄ ḡ ciuitas ad austrū vergere dñz: ac si ap̄re dñ-
ceret q̄ p̄or illa ciuitas. s. synagoga in infidelib⁹ suis ad aq̄-
lonē stetit: q̄ in frigore p̄fidie durauit. Sctā vero ecclia q̄
charitatē fidei p̄cepit p̄ calorē ad austrū vergit: z q̄si cōca-
lido vento inuit⁹. q̄ nō in sui fiducia: sed in dono spiritalis
gr̄e letat. Sequitur. Et introduxit me illuc. Celestis ciuitas
edificiū ille intrat: q̄ in sctā ecclia bonoz vias imitādo con-
siderat. Intrare q̄ppe est edificiū sup̄ mōtē: electos sc̄e ec-
clesie asp̄icere. Iste enī vitam piugio ligatā ducit. p̄p̄is
reb⁹ p̄tētus est. aliena nō diripuit. de suo q̄cqd̄ p̄ualet idē
gētib⁹ largit. pctā sine quib⁹ quotidiana vita a piugatis
duci nō p̄or: flerē nō negligit. Pro eo enī q̄ ip̄a familiars
cura aīm p̄turbat: sese ad lachrimas excitat. Ille hō iā cū
cta q̄ sūt mūdi deseruit. nil ei⁹ h̄re appetit. soli⁹ p̄tēplato-
nis exercitatiōe pascit. spe p̄mior celestīū cū fletib⁹ letat.
trāscēdit p̄ntia q̄ h̄re cōcessa sūt. quotidianū cū dño h̄re le-

cretū q̄rit. nulla ei? aī?m p̄reēntis mūdi cura p̄turbat. mē-
tem semp in expectatiōe celestīū gaudiōz dilatat. **Alī?** hō
iā hui? mūdi cūcta deseruit: ei usq; mēs in p̄tēplatiōe cele-
stīū subleuat: sed tñ p̄dificatiōe multozū locū regiminis
tenēs: q̄ reb? p̄reēntib? desiderio nō succūbit: ad eas ali-
qñ p̄pter primoz p̄passiōē reflectit. vt ex earū cura idi-
gentib? misereat: verbū vite auditorib? p̄dicat: aiabz si-
mul et corpib? necessariā mīstrat. **Et** q̄ p̄pter se ad celeste
desideriū iā per p̄tēplatiōē euolat: adhuc tñ p̄fectur? vt i-
litare primoz in reb? t̄palib? laborat. **Quisq;** ergo in san-
cta ecclīa p̄siderare sollicitē studet: vt aut in bonoz piuga-
tozū vitā: aut i arce p̄tēntiū: / oīa q̄ sunt hui? mūdi dere-
linquētū: aut etiā in p̄dicatoz summitatē p̄ficiat: iā ciui-
tatis in mōte posite edificiū intrauit. **Nā** q̄ p̄siderare me-
lioz vitā vt p̄ficiat negligit: adhuc extra fabricā stat. **Et**
si honorē quē iā sancta ecclīa in mūdo h̄z admirat: q̄si edi-
ficiū foris p̄spicit: et obstupescit. **Et** q̄ exteriorib? solis in-
tētus est: itus igressus nō est. **Sequit.** **Et** ecce vir cui? erat

Textus. i.

spēs q̄si spēs eris. **I**pse signat in viro: q̄ figurat ex monte.
Vir autē iste metiri edificiū d̄z. **Et** recte d̄ns p̄ virū signat
et mōtē. q̄z i ipe oīa itra sanctā ecclīaz iudicādo disponit.
et ipe eādē sanctā ecclīaz portat. / et portādo ad celestia sub-
leuat. **Sicut** in sc̄to quoq; euāgelio idē redēptor n̄r loquit̄
dicēs. **Qui** intrat p̄ ostiū: pastor ē ouīū. **Et** paulo post. **Ego**

Iohā. x.

sum ostiū. **Atq;** iterū post pauca subiūgit. **Ego** sum pastor
bon? **Si** igit ipe pastor: / et ipe ostiū: / et intrat pastor p̄ ostiū:
cur nō h̄ loco / et ipse mōs / et ipe vir intelligit: q̄ edificiū metit̄
in mōte? **Sed** q̄rendū nobis ē: cur de h̄ viro dicat: cui? spe-
cies erat q̄si spēs eris? **Cūcti** autē nouim? fratres metalluz
eris valde esse durable atq; oīmodo sonozū. **Quid** est q̄
aspect? meditatoz dei / et hōim speciei cōpatur eris: nisi h̄
q̄d apte nouim? q̄z vnigenitus fili? formā serui accipiēs:
fragilitatē n̄ram carnis hūane p̄ resurrectionis sue gl̄iam
vertit in eternitatē. q̄z in eo caro facta est iā sine fine dura-
bilis. **Nā** surgēs a mortuis iā nō morit̄: / et mors ei vltra nō
d̄nabit. **Quid** est autē q̄ ipsa ei? incarnatio sonozo metallo
cōpat nisi q̄ per eandēz assumptionē hūanitatē n̄re inso-

Roma. xj.

Liber secundus.

nuit oibus gl'ia maiestatis sue: Et qñ aspectus eris h3 ex
corpe. qz de mūdo inoruit ex carne. Vñ ⁊ per iohānez dz.
Apo. xix. Habebat in vestimēto ⁊ in femore suo scriptū: rex regū et
dñs dñantiū. Quid enī vestimētum ei⁹ est: nisi corpus qđ
assumpsit ex virgine? Rectū aliud ei⁹ vestimētū est: atq;
aliud ipse. Hā nrm quoq; vestimētū caro dz. sed tñ ipsi nos
sum⁹ caro q̄ vscimur. Hoc autē vestimētū illius lōge ante
Esa. lxiiij. Quare rubrū est indumētū tuū: ⁊ vestimēta tua qñ calca-
Ibidem. tiū in torculari? Cui iperūdīt. Torcular calcaui sol⁹: ⁊ de
gentib⁹ nō est vir meci⁹. Solus enī torcular in quo calcas⁹
est calcavit: q̄ sua potētia ea quā ptulit passionē vicīt. Hā
qui vsq; ad morē crucis passus est: de morte cū gl'ia surre-
xit. Vñ autē dz. Et de gētib⁹ nō est vir meci⁹. qz hi p quib⁹
pati venerat: passionis ei⁹ esse picipes debuerāt. q̄ pro eo
q illo tpe necdū crediderāt: de ipsis in passione qñt quoz
vita in illa passione qrebat. Per semur enī ppagatio car-
nis est. Qz ergo p ppaginē gnīs humani sicut gnationuz
ordines matheo vl' luca narrātib⁹ describunt: in hoc mū-
do venit ex virgine. ⁊ per incarnatiōis sue mysteriū qz rex
esset ⁊ domib⁹: cūctis gētib⁹ indicauit. In vestimēto ⁊ fe-
more scriptū habuit. rex regū ⁊ dñs dominatiū. Vñ enī in
mūdo innotuit: ibi de se lectiōis sciam infixit. Predicatio
ergo ei⁹ ex carne: qñ quidā sonit⁹ ex ere est. Dicat igit res
Lectus. cte. cui spēs qñ spēs eris. Sequit. Et funiculus line⁹ in
manu ei⁹. In septuaginta interprib⁹ funicul⁹ lineus nō ha-
bet: sed funiculus cemētariōz. Quoz si in hoc versu trās-
lacionē ad exponēdū tenem⁹: qđ aliud cemētarios q̄ scōs
doctores accipimus. q loquēdospiritualia: ad celeste edifi-
ciū viuos lapides. i. electoz aiās pponūt. Quicqd enī an-
tiq̄ pres. qđqd pphete. qđqd apli. qđqd aploz successores
locuti sūt: qđ aliud fuit q̄ compositio lapidū in hac q̄tidie
cōstruīt fabrica scōzū. In funiculo autē cemētarij b agit so-
let: vt cognosci eqlitas vel rectitudo surgētis parietis de-
beat. vt si lapis situs est: foras ei icit. si exteri⁹ pminet: ite-
rius renocat. Et certe q̄tidie b agit predicatio doctoꝝ: vt
vnaqueq; aīa cui regiminis onera suscipere fortasse nō expe-

dit: etiā si foris apparere appetat iteri⁹ reuocet. **Et** rursum
 q̄latere vult ⁊ sui tñ modo curā gerere: si sibi ac multis esse
 vtilis pōt etiā cū latere desiderat: exteri⁹ pducatur vt appa
 reat. **Sicq̄** sit vt sanctorū lapidū ordo teneatur: dñs sepe vo
 lens ad honorē venire repellit: ⁊ honorē fugiēs in sacri or
 dinis arce subleuat. **Sed** qz vt p̄ interpretē nrm didicim⁹
 bebreorū historia nō h̄z cēmētariorū: sed funicul⁹ lineus in
 manu ei⁹. **Hoc** qd̄ apud nos certi⁹ habet: exponere debe
 mus. **Scim⁹** autē q̄ funicul⁹ lineus subtilior ē q̄ funicul⁹
 fiantaliū. **Et** qd̄ in funiculo lineo nisi subtiliorē p̄dica
 tionē / id est spiritālē debem⁹ accipere: **Cē** sura etenim legis
 funiculus fuit: sed lineus nō fuit. qz rudē populū nō subtili
 p̄dicatione coercuit: in q̄ p̄ pene sniam nō p̄ctā cogitatio
 nis: sed opis resecauit. **At** postq̄ p̄ semetip̄m dñs etiā ⁊ co
 gitationes hoīm p̄dicādo religauit: ⁊ p̄fectū esse p̄ctm eti
 am i corde innotuit / funicul⁹ lineū in manu tenuit. **At** enī.
Audistis qz dictū est antiq̄s. nō mechaberis. **Ego** autē di
 co vobis: qz q̄ viderit mulierē ad p̄cupiscēdū eā / iā mecha
 tus est eā in corde suo. **Funiculus** ⁊ lineus p̄dicatio ē sub
 tilis q̄ mentē audiētis ligat: ne se v̄l in misera cogitatione
 dissoluatur. **Et** notādum q̄ d̄z qz ei funiculus i manu est: id ē
 p̄dicatio in opatione. **Ipsē** enī oñdit oē qd̄ docuit. sicut
 scriptū ē. **Que** cepit **Iesus** facere ⁊ docere. **Et** qz ip̄a q̄ di
 xit etiā scripture tradidit vt posteris mādaret: recte subiū
 git. **Et** calām⁹ mēsure i manu ei⁹. **P̄** sctā eccl̄ia p̄ p̄phetā
 aliū dñs pollicet: dicens. **Qui** ē in ea viroz calami ⁊ iunci.
Qd̄ in loco alio exposuisse me memini. vt p̄ calāmū sc̄ptō
 res: p̄ iuncū hō debeāt auditores itelligi. **Sz** qz ad humo
 rem aq̄ ⁊ iūcus ⁊ calām⁹ nasci solet. ex vna eadēq̄ aq̄ vtra
 q̄ p̄ficiūt. **et** calām⁹ qd̄ ad scribendū assumit: cū iūco hō
 scribi nō pōt. **Quid** in iūcor calamo accipe debem⁹: nisi q̄
 vna ē doctrina v̄tatis q̄ multos auditores irrigat: **Sz** ir
 rigati alij ad h̄ vsq̄ p̄ficiunt in hō dei: vt etiā scriptores
 fiāt videlicet ranq̄ calami. **Alij** hō verbū vite audiūt / bo
 ne spei ⁊ rectorū operū viriditatē tenēt: sed tñ ad scribēdū
 p̄ficere nullaten⁹ p̄nt. hi qd̄ in aq̄ dei: nisi qd̄ ⁊ vt ita dicā
 iūci sunt: **Qui** quidē viri discēdo p̄ficiūt: sed lras exp̄me

Exodi. xx
Mat. v.

Act. j.

Textus.
Ela. xxv.

Liber secundus.

re neq̃q̃ p̃nt. Redēptor n̄r q̃z verba q̃ dixit etiā p̃ doctorū
studiū scribi largit̃ ē: i manu calamū tenuit. q̃ calamū mē-
sure d̄z / qz in ip̃a doctorū studia sub q̃dam occulta iudiciū
disp̄sat: oē detinent: vt ⁊ alijs legētib⁹ p̃sint: ⁊ alijs legē-
tib⁹ p̃desse nō possint. Q̃n̄ sc̄i aplī cū magistrū veritatis
sibi apti⁹ loquētē requirerēt cur iurbis in pabolis loq̃ret̃:
Mat. xiiij. audierūt. **⁊** vobis darū est nosse misterīū regni celoz: il-
⁊ Mar. iij. lis aut̃ nō. Q̃l̄ certe calamū mesure est / qz in ip̃o sacro ei⁹
eloq̃o qd̄ nobis p̄scriptū est: occultas esse disp̄satiōes ei⁹
agnoscam⁹. Nā per incōprehensibile ei⁹ iudiciū ⁊ alter in-
tra mēsurā electozū mittit̃: ⁊ alter foras relinquit̃ / vt nullo
modo ad electozū numex p̄tinere mereat̃. **⁊** ergo funicu-
lum. h̄z in manu calamū mēsure. Qui enī funiculo locū me-
tit̃ / alibi funiculū trahit̃: aliū de retrahit̃. et huc ducit̃ quē
aliū de subducit̃. Sic nimis sic redēptor n̄r in collectione
hoīm facit̃: duz alios a suis iniquitatib⁹ educit̃: alios in sua
iniquitate derelinq̃t. In his enī quos colligere dignat⁹ est:
occulte mēsure funiculū traxit̃. et ab his quos reliquēdos
esse iudicauit̃: qd̄ aliud nisi funiculum retrahit̃. Et ⁊ boni
intra mēsurā celest̄s fabricē teneant̃: et mali extra fabricā.
In q̃b bona q̃ estimant̃ nō sunt: q̃si sine mensura remanēt̃.
Hunc funiculū ⁊ mēsure calamū in manu sua redēptor n̄r
tenuit̃: cū paulū apl̄m p̄ apparētē viz macedonē admone-
Act. xvj. re dignat⁹ est. ita vt idē macedo vir diceret. Trāsīēs adiu-
ua nos. Et tñ volentib⁹ apl̄is ad p̄dicandū ire in asiāz / nō
permisit sp̄s J̄esu. Quid est q̃ sc̄i apl̄i ⁊ ibi vocabant̃ ire
vbi fortasse p̄gere nō cogitabāt: ⁊ illuc vbi desiderabāt p̄-
gere p̄hibebant̃. nisi qz occultū iudiciū funiculū ⁊ mēsure
calamū tenet̃ in manu. vt ⁊ alij verba vite audiāt: ⁊ alij au-
dire nullaten⁹ mereātur. Funiculus q̃ mēsure est: qui alio
tract⁹ est / aliū de retract⁹. Sc̄tō quoq̃ euāgelio testāte di-
Mat. viij. dicim⁹ q̃ venit q̃ diceret. Magister seq̃r te quocūq̃ ieris
fili⁹ aūthois nō h̄z vbi caput suū reclinet. Venit alter qui
Ibidem. diceret. Magister: sine me p̄mū ire ⁊ sepelire patrem meū.
Qui d̄z. Sine mortuos sepeliāt mortuos suos. tu aut̃ me se-
uere: et annūciar egnū dei. Quid est q̃ ille p̄mittit se ire

et deserit: iste domū vult redire / et tū vt seq̃ debeat iubet:
Ille nō suscipit: iste nec ad hore momētū ab obsequio relaxa-
 tur. **I**nterno ḡ occultoq; iudicio funiculus ⁊ mēsure cala-
 mus ducit: in quo ⁊ iste trahit ⁊ ille reliquit. vt celestis sa-
 brica nō sine pio ⁊ iusto examīe pstruat. **P**ōt etiā calam⁹
 mēsure scriptura sacra p eo itelligi / q̃ quisq; hāc legīt: in
 ea semetipm metit vel q̃tuz in spiritali virtute pficit: vel
 quantū a bonis q̃ pcepta sunt lōge distūct⁹ remāsit. q̃tum
 tā assurgat ad bona faciēda: q̃tū adhuc i prauis actib⁹ p-
 strar⁹ iaceat. **S**equit. Stabat aut in porta. **Q**uisq; in por- **Textus.**
 ta stat: ex qdā pte intus est: ex qdā vero foris. **N** aliud ei⁹
 foris aspicit: aliud itus abscondit. **R**edēptor itaq; nī p no-
 bis misericorditer incarnat⁹ / ante humanos oculos q̃s in
 porta stetit. qz ⁊ p hūanitatē visibilis apparuit: sese iūsi-
 bilē p diuinitatē suauit. **H**ic enī iudei q̃ hūc ex pphetaz
 pmissiōe sustinuerāt: p fidiē sue pfusione turbati sūt. qz eū
 quē ad ereptionē suā venire crediderāt: mortālē videbāt.
Qui igit i porta stat (sicut sup⁹ dictū est) ex qdā pte for⁹:
 ex quadā hō pte int⁹ videt. **Q**uā nec ipsa iudeoz pfidia sine
 diuine virtutis ostēsiōe ē derelicta. **N**ā miracula ei⁹ vidē-
 tes: trahēbant vt crederēt. **S**z rursus passiōes illi⁹ ppen-
 dentes dedignabant deū credere / quē carne mortālē vide-
 bant. vñ factū est: vt de eius cognitione dubitarēt. **V**ide-
 bant enī esuriētē. sitientē. comedētē. bibētē. lacescētē. dor-
 miētē. et puz hūc hoīez esse estimabāt. **V**idebāt mortuos
 suscitantē. leprosos mūdantē. cecos illuminātē. demonia
 eiicientē. et esse hūc vltra hoīes sentiebāt. **S**ed ipsa eius
 miracula in eoz corde cogitata: hūanitas pturbabat. **Q**uā
 scitā ecclīa sub spōse voce hūc apte tā videre desiderās: ait
En ipse stat post parietē nostrū. **Q**ui enī hūanis oculis h- **Can. ij.**
 qd de mortali natura assūpsit ostēdit. et in seipso iūsiibilis
 permāsit: in aptose videre q̃rentib⁹ q̃s post parietē stetit.
 qz videndū se manifesta maiestatenō pbuit. **Q**uasi enim
 post parietē stetit: q̃ hūanitatis naturā quā assūpsit osten-
 dit. ⁊ diuinitatis naturā hūanis oculis occultauit. **Q**uā et
 illic subdit. **R**espiciēs p fenestrā: pspiciēs per cancellos. **I**bidem.
Quisq; enī p fenestras vel p cācellos respicit: nec tor⁹ la-

Liber secundus

ret: nector? videt. Sic nimirum redeptor: noster an dubitasti oculos factus est. quia si miracula faciens nil protulisset ut homo plene eis apparuisset deus: et rursum humana patiens si nulla fecisset ut deus: purus putaretur homo. Sed quia et diuina fecit et humana protulit: quasi per fenestras vel per cancellos ad homines perspexit. ut deus et appareret miraculis: et lateret ex passionibus. et homo cerneret ex passionibus: sed tamen esse ultra hominem ex miraculis agnosceret. Sed quia vir iste stare in porta debet: quoniam dum nobis est vtrum facie interi? stetit: Quia in re si ea que sunt premittat subiecta conspiciamus: citius quater steterit inuenimus. Qui enim dicitur. Erat quasi edificium civitatis vergens ad austrum. et introduxit me illuc. Et paulo post de eodem viro subdit. Stabat autem in porta. Statimque subiungit. Et locutus est ad me idem vir. Qui enim introducto propheta in edificium stans in porta locutus est: perfectus stat quia facie interi? et tergo exteri? stetit. Sed introductus propheta cui vir stans in porta locutus est: perculdubio facie ad portam tenebatur versus: baloquentis audiebat. Quid est ergo quod vir interi? aspicit: propheta foris? Quid est quod eiusdem viri facies ad edificium / prophetae homo oculi ad portam sunt: nisi quod vni genit? patris incarnatus est: ut nos ad spirituale edificium. id est ad sanctam ecclesiam sic fide introduceret? Cuius oculi edificium suum semper aspiciunt. quia quantum quisque in virtutibus perficiat: indefinenter attendunt. Propheta homo ad portam respicit. quia quod verba dei audit: semper oculos cordis ponere ad exitum debet. et sine cessatione meditari quantum a presenti vita exeat: atque ad eterna gaudia pertingat. Propter hoc quippe incarnatus est deus ut nos introduceret ad fidem: et educat ad speciem visionis sue. Qui quoque in sancto euangelio loquitur dicens. Per me si quis introierit saluabitur. et ingredietur et egredietur. et pascua inueniet. Ingresdietur vel delicta ad fidem. egredietur autem ad spiritum. pascua homo inueniet in eterna satietate. Pincetiam psalmista ait. Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum. Custodit enim dominus vniuersum anie introitum quo intrat ad fidem. exitum quoque quo exit ad spiritum. ut neque intras ecclesiam erroribus supplantetur. neque ab hac temporalitate ad eternam exiens: ab antiquo hoste rapiatur. Propter hunc vero egressum nostrum quem quotidie debemus mente meditari

Tertus.

Iohan. x.

Ps. cxx.

Apłs de redēptore nostro loq̃tur: dicens. Q̃t̃ sanctificaret **Hebr. viij**
 per suū sanguinē pplm: extra portā passus est. **E**xeam⁹ ad
 eū extra castra: ip̃operiū ei⁹ portātes. **N**on enī hic habet **Ibidem.**
 mus manentē ciuitatē: sed futurā inq̃rim⁹. **Q**uī itaq; q̃ ap
 paruit in porta stetit: atq; ita locut⁹ est. qz mediator dei et
 hoīm x̃p̃s **I**esus in ip̃so quoq; passionis sue tpe p̃cepta vi
 te discipulis dedit. vt hi q̃ in eū credunt ad portā semp re
 spiciāt: ⁊ passionē ei⁹ sollicita cōsideratiōe p̃santes: a suo
 quoq; exitu cordis oculos nō auertāt. **N**os quoq; cū iam
 claustra carnis despicere. mortalitatis nr̃e angustias per
 immortalitatis desiderii trāfire. ad sup̃nelucis libertatem
 tēdere. ad celestis patrie gaudia anbelare ceperimus: ad
 portā oculos tenem⁹. qz dū a sacramētis sp̃alibus trāfire
 ad eterna cupim⁹: q̃si iā p̃fiti vite terga dedim⁹: et cordis
 faciē in desiderio nr̃i exitus habem⁹. **S**criptū quippe est.
Corpus qđ cor̃rūpit aggrauat aīam. ⁊ dep̃mit terrena in **Sapi. ix.**
 habitatio sensū multa cogitatē. **S**i itaq; p̃ p̃tēplationē iā
 mentē extra carnis angustias tendim⁹: adhuc tñ in sacra
 mētis q̃ cognouim⁹: ipsa carnali angustia itra portā tene
 mus. **S**epe nāq; anim⁹ ita in diuīa p̃tēplatiōe suspēdit vt **Esa. lxiiij.**
 iā se p̃cipere de eīna illa libertate quā ocul⁹ non vidit: nec **i. Cor. ij.**
 auris audiuit aliqd p̃ quādā imaginē lere. **S**ed tñ reuer
 berat⁹ p̃d̃ere mortalitatē ad ima relabif: q̃bus dā pene sue
 vinculis ligat⁹ tenet. **P**orte igit̃ intēdit q̃ vere libertatis
 sue gaudia asp̃cit. iāq; exire cōcupiscit: sed adhuc nō va
 let. **H**ic est q̃ q̃ hebraicus ppl̃s de egipti fuit tute liberat⁹:
 cū loquēte deo colūnā nubis cerneret / vnusquisq; in taber **Exo. xxx:**
 naculi sui forib⁹ stabat ⁊ orabat. **D**e q̃b⁹ paulo superi⁹ **2. cor. iij.**
Cū egredere⁹ moyses ad tabernaculū surgebat vñuersa **Ibidem.**
 plebs: et stabat vnusq; in ostio papilionis sue. **I**bi et enī
 stam⁹ vbi mētis oculos figim⁹. **C**ū helias ait. **Q**uī ṽs iij. re. xviij.
 in cui⁹ cōspectu sto. **I**bi vtiq; stabat vbi cor fixerat. **Q**uid
 est autē pplm colūnā nubis asp̃cere ⁊ in tabernaculi sui fo
 ribus stare atq; orare: nisi q̃ humana mens cū sup̃iora illa
 atq; celestia vtrūq; in enigmate asp̃cit / iā claustra habi
 tationis corporee p̃ subleuatā cogitationē exit. atq; illum
 hūiliter adorat / cui⁹ et si videre substantiā nō valet: iam tñ

Liber secundus.

ei⁹ potētia p illuminationē spūs mirat: **E**t cū moyses tabernaculū ingredit^r ei⁹ terga ppl's aspiciūt: et in papilionū suor ostijs consistit. **P**er cū scētūs qsqz p dicator alta de deo loquit^r supne habitationis iā vtrūqz tabernaculū ingredit^r. **C**ui⁹ p dicationis infirmi quicqz si virtutē plenepēfare nō possūt: tñ velut terga aspiciūt. qz postrema q pualē p intel lectū sequūtur. **S**ed in ipsis quoqz q min⁹ cape sufficiunt: iā de suis papilionib⁹ qsi exēūt atqz in ostijs stant. qz et habitacula carnis relinqre. et ad illa etne vite gaudia q audire. **lij. Re. xix** int. pgredi conant^r. **P**incest etiā q belias cū vocē dñi se cū loquētis audiret / in spelūce sue ostiū stetisse describit^r et faciē velasse. qz cū p cōtēplationis grām vox supne intelligētie fit in mēte: tot⁹ hō iā intra spelūcā nō est. qz aim carnis cura nō possidet: sed statim ostio. qz mortalitatis angustias exire meditatur. **S**ed iā q in ostio spelūce cōsistit et verba dei in aure cordis percipit: necesse est vt faciē velet. qz dū per supnā grām ad altiora intelligēda ducimur: quāto subtili⁹ leuamur: tāto semp ad hūilitatē nosmetipsos itel^r. **Roma. xij** lectunō p mēre debem⁹. ne conemur pl⁹ sapere qz oportet sapere: sz sapere ad sobrietatē. ne dū nimis inuisibilia vti scutim⁹ aberrem⁹. ne in illa natura corporea corporei luminis aliqd qram⁹. **P**urē enī intēdere et faciē operire: est vocē interioris substantie audire p mentē: et tñ ab oī specie corporea oculos cordis auertere. ne qd sibi in illa corpale anim⁹ fingat q vbiqz tota et vbiqz incircūspecta est. **N**os itaqz fratres charissimi q iā p redēptoris mortē ac relurrectionē atqz ad celos ascensionē gaudia eterna vīdicim⁹. q in testimonio diuinitat^r ei⁹ appuisse exterius ciues nros angelos illi⁹ scim⁹. concupiscam⁹ regē. desiderem⁹ ciues quos cognouim⁹. atqz in hoc scētē ecclesie edificio stantes oculos in porta teneam⁹. dem⁹ terga mētis huic corrupti oni vite tpalis. intēdam⁹ cordis faciē ad celestis patrie libertatē. **S**ed ecce adhuc multa sūt q nos de cura vite corruptibilis p mūt. **P**er ergo pfecte exire nō possum⁹: saltē in spelūce nostre ostio stemus exiri qnqz pspere p grām redemptoris nostri. **Q**ui viuit et regnat cū patre in vnitare spiritus sancti. **P**er omīa secula seculor⁹. Amen.

Est hominis: vide oculis tuis et auribus
tuis audi: et pone cor tuum in omnia que ego
ostendam tibi: quia ut ostendant tibi addu-
ctus es huc. Annuncia omnia que tu vides domui
israel. Et ecce murus foris secus in circuitu do-
mus undique: et in manu viri calamus mensure
sex cubitorum et palmo. Et mensus est latitu-
dinem edificij calamo uno: altitudinem quoque
calamo uno.

Quodam me fortasse tacita cogitatione reprehendat
etzechielis prophetam profunda mysteria a ma-
gnis expositoribus iterata discutere presumo: qua
mente id faciam agnoscat. Non enim temeritate ag-
gredior: sed humilitate. Scio enim quia plerumque multa in sacro
eloquio insolite intelligere non potui: coram fratribus meis pos-
tus intellexi. Ex quo intellectu et hoc quoque intelligere stu-
dui: ut scire et quorum mihi merito intellectus daretur. Patet
enim hoc mihi pillis datur: quibus mihi presentibus datur. Ex
quodam largiente deo agit: ut sensus crescat et relatio decreascit
dum propter vos discio quod inter vos doceo. Quia verum fateor:
plerumque vobiscum audio quod dico. Quicquid ergo in hoc prophe-
ta minus intellexero: mee cecitatis est. si quid intelligere
apte potuero: et diuino munere vestre venerationis. Sepe
enim omnipotentis domini gratiam in eius eloquio quedam intelligunt
melius: cum sermo dei secretum legimus. atque animus culpam suam
cogit: dum recognoscit quod audierit: doloris se iaculo percu-
tit: et propitius gladio transfigit: ut nihil ei nisi flere libeat
et fluens fletum maculas lavare. Vnde etiam aliquando ad subli-
miora contemplanda rapitur: et in eorum desiderio suavi fletu cru-
ciatur. Polet se hic esse anima ubi adhuc perstrata per infirmitatem
iacet: atque illic adhuc non esse ubi illuminata fortiter vigeat
et iam mentis oculum ad mortalitatis tenebras non reducat.
Hinc itaque hic ardor nascitur in mente: lucis ex ardore.
Et quia inherere celestibus necdum valet: fervore suo in lacrimis

Liber secundus

mis fessa requiescit. **S**ed aliud est cum de vni⁹ pfectures agit:
aliud cum de edificatioe multorum. **E**a itaque doctrine sermone
largiente deo pferenda sunt: quod vitam audientium moresque copo-
nunt. **N**unc ergo quicquid nos ad studium bone operationis edificet:
in propheta verbis sicut cepimus exequimur. **F**ili hominis vide
oculis tuis et auribus tuis audi. **A**d testimonium spiritualium
rerum deducto quod est quod cum dicitur vide oculis: addit tuis: et cum
subdit audi auribus: adiungit tuis. **S**ed sciendum quod oculi atque
aures corporis adsunt etiam carnalibus: eisque sunt in vitiis rerum quod cor
poraliter videntur. **O**culi hominum atque aures cordis solummodo
spiritualium sunt: quod inuisibilia per intellectum videtur: et laudem sine
sono audiunt. **H**as operis vitiis aures querebat cum diceret. **Q**ui
habet aures audiendi audiat. **Q**uis namque in illo populo esse
tunc poterat: quod aures corporis non haberet? **S**ed cum dicitur quod habet
aures audiendi audiat: aperte monstrat quod illas aures querebat
quas omnes habere non poterant. **D**icamus ergo. **F**ili hominis vide
oculis tuis: et auribus tuis audi. **I**n prioribus autem locutionum
nostrarum parte tam diximus: cur propheta quoties ad videnda
spiritualia ducit: filii hominis appellat. **S**ed ne hoc mente ex-
cesserit: breuiter replicabo. **Q**uia in hac appellatione memo-
rat semper quod ex infirmitate: ne extollatur de contemplationis ma-
gnitudine. **E**t notandum quod diuersa sunt ut dicatur. oculis tuis
vide: auribus tuis audi. et tamen filii hominis vocetur. **S**ed per hec ver-
ba quod ei aliud aperte dicitur: nisi spiritualia spiritualiter aspice:
et tamen infirmitatis tue memorare? **H**inc est etiam quod plerumque
qui plus in contemplatione rapitur: contigit ut amplius in teta-
tione fatigetur. **S**icut quibusdam sepe contingere boni perficientibus so-
let: quorum mentem dum aut compunctio afficit: aut contemplatio super
semetipsum rapit. **S**tatim etiam tetatio sequitur: ne de his ad quod
rapta est extollatur. **N**am compunctio vel contemplatio ad deum
erigit: sed tetationis sue potest verberare ad semetipsum. **Q**ui-
nus tetatio aggrauet: ne contemplatio inflet. **E**t item contemplatio
eleuet: ne tetatio demergat. **S**i enim sic contemplatio attolleret
ut tetatio funditur deesseret: in superbia animus caderet. **E**t si
sic tetatio premeret ut contemplatio non leuaret: plene in culpa
laberetur. **S**ed mira dispensatione in quodam medio aia liberatur:
ut neque in bonis superbiat: neque in malis cadat. **C**um igitur per be-

Textus.

A

Luce. viij

Textus.

atq̃ iob de dño dicit. **¶** Et aq̃s appēdit mēsurā. **¶** Aq̃s q̃ppe deo **Iob. xxi.**
 mēsurā appēdere est inter p̃spera ⁊ aduersa: inter dona et vii.
 tētatōes: inter sūma ⁊ infima aīaz sensum humilitate cu-
 stodire. **¶** Sic helyas ignē de celo deposuerat: aq̃s celoliga **iiij. Regū**
 uerat: ⁊ tñ pauore vni⁹ mulieris territ⁹ p̃ deserta fugiebat. **xviii. ⁊ xix.**
¶ Apparet fugiēti angel⁹: cibū prebet. qz longū iter restat p̃. **z. iij. Re. j.**
 dicit: ⁊ tñ timorem de corde nō excutit: qz in corde p̃phete.
 mētis magna erat custodia fortitudinis illa infirmitas ti-
 moris. **¶** Sequit⁹. **¶** Pone cor tuū in oīa q̃ ego ostendā tibi: qz **Textus.**
 vt ostēdat tibi adduct⁹ es huc. **¶** Annūcia oīa q̃ tu vides do-
 mui isrl. **¶** Pone cor tuū. **¶** Ac si dicat. **¶** Cōsidera qz vt ostēdat
 tibi adduct⁹ es huc. **¶** Et annūcia oīa q̃ vides. **¶** Ad hoc ideo
 es adductus huc: vt videas. **¶** Et ideo vides: vt annūcies.
 Qz q̃squis spiritalia vidēdo p̃ficat: oportet vt hec loquen-
 da etiā alijs p̃pinet. **¶** Quidet q̃ppe vt annūciat q̃ ideo qd̃ i se
 p̃fecerit ⁊ p̃dicando de p̃fectu p̃rimi curā gerit. **¶** Qñ ⁊ ali-
 biscriptū est. **¶** Qui audit: dicat veni. **¶** Cui enī iam vox vocā **Apo. xxiij.**
 tis dei efficit: in corde necesse est vt p̃rimi p̃ p̃dicationis
 officiū erūpat in voce. **¶** Et iccirco aliū vocet: qz iam ip̃e vo-
 cat⁹ est. **¶** Vnde ⁊ sp̃s qz in cāticis cāticorū loquit⁹ dicēs.
 Que habitas in ortis amica: ausculta fac me audire vocē **Can. viij.**
 tuā. **¶** In ortis enī sc̃tā eccl̃ia. **¶** In ortis vna q̃q̃ aīa habitat:
 q̃ etiā viriditate spei est ⁊ bonorū operū repleta. **¶** Sicca q̃p-
 pe spes est hui⁹ sc̃lī: qz oīa q̃ hic amant cū festinatōe mar-
 cescūt. **¶** Et petr⁹ nos ap̃ls festinare admonet dicens. **¶** In j. **Pe. j.**
 hereditatē incorruptibilē: incontaminatā: immarcescibilē.
 Que ergo in ortis habitat: oportet vt sponsum suū vocē
 suū audire faciat. i. canticū bone p̃dicationis emittat: in q̃
 ille delectet quē desiderat: qz amici auscultan⁹ videlz oēs
 electi: qz vt ad celestē patriā reuoluiscāt: verba vite audire
 desiderāt. **¶** Sz iam p̃pheta ea nobis q̃ videt aperiat. **¶** Seq̃-
 tur. **¶** Et ecce mur⁹ forinsec⁹ in circuitu dom⁹ vndiqz. **¶** Ple- **Textus.**
 riqz in sacro eloquio ex p̃tēctōis sue munimine mur⁹ di-
 ci ip̃e incarnat⁹ dñs solet: sicut de sc̃tā eccl̃ia p̃ p̃phetā dicit.
¶ Pone in ea mur⁹ ⁊ antemurale. **¶** Ip̃e enī nobis mur⁹ est: **Esa. xxvj.**
 qui nos vndiqz custodiēdo circūdat. **¶** Antemurale aut mu-
 ri nri p̃phete oēs fuerūt: q̃ priusq̃ dñs appareret in carne

Liber secundus.

ad pstruendā fidē pphetādo missi sunt. In scā ergo ecclesia
dñs mur⁹ nobis ⁊ pphete eius antemurale sunt positi. **Q**uod
ad nos quos ipse pfecte ptegit: etiā pphetarū xba in fidei
pstructionē venerūt. **Q**uā ⁊ bñ prius murus ⁊ post antemu
rale ponit: qz vocati ex gētib⁹ nisi prius dñm cognoscere
mus: pphetay illi⁹ dicta mime suscepissem⁹. **E**t notādū
qz iste mur⁹ spiritualis edificij esse forinsecus ē. **M**ur⁹ q̄p
pe qui ad munitionē edificij pstituit: nō interi⁹ sed exteri⁹
us poni solet. **Q**uid ergo necessariū fuit vt diceret forin
secus: dū nunq̄ poni mur⁹ intrinsec⁹ soleat? **Q**uod necesse est
vt exteri⁹ possit ea q̄ intus sunt defendat. **S**ed in hoc ver
bo qd aperte nisi ipsa dñica incarnatio demonstrat. **M**u
rus enī nobis intus est de⁹: **M**urus vero foris est de⁹ hō
Abac. iij. **Q**uā et p quēdā pphetā ē. **E**xisti in salutē ppli tui: vt sal
uos facies x̄pos tuos. **I**ste etenī mur⁹ incarnat⁹ videlicet
dñs mur⁹ nobis nō esset: si forinsecus nō fuisset. **Q**uod intus
nos nō ptegeret: si exteri⁹ nō appareret. **S**ed neqz hoc ne
gligēter pterehidū est qz idē murus positi⁹ ē in circuitu
dom⁹ vndiqz. **D**om⁹ q̄ppe dei nō solū angeli sc̄i de qbus
P̄s. xxix. psalmista ait. **D**ñe dilexi decorē dom⁹ tue: ⁊ locū taberna
culi gl̄ie tue. **S**ed etiā nos sum⁹ quoz mentes inhabitare
dignat. **E**t mur⁹ iste vndiqz in circuitu dom⁹ est: qz vnige
nit⁹ patris q̄ sursum est firmitas angeloz: ipse deorsum sa
ctus est redēptio hoīm. **I**llis fortitudine cadāt: nobis ad
iutoriū vt surgam⁹ post casum. **S**i vero p domū dei hoc lo
co sola redēptioz hoīm multitudo signatur: vndiqz nobis
dñs ⁊ p circuitū murus est: qz vt nos pfecte custodiret oīs
Act. j. que docuit ostēdit. **S**icut scriptū est. **Q**ue cepit iesus face
re et docere. **Q**uia enī nos vocare ad celestē patriā venit:
nimisū despiciere nos bona transitoria docuit: ⁊ mala t̄pas
lia nō timere. **Q**uā ⁊ obprobria desperit. iniurias pertulit.
mortē nō timuit. crucis patibulū nō refugit: ⁊ cū hunc vo
luissent rapere ⁊ regē pstituere statim fugit. **Q**uid nobis ali
ud his exēplis innuēs: nisi vt debeamus hui⁹ mūdi ⁊ ad
uersa nō metuere: ⁊ p̄spera vitare? **Q**uia plus plerūqz ei⁹
bona occupāt aīm: qz mala pturbēt. **A**nte passionē vero su
am ptumelias audiuit: nec tñ ptumelias reddidit. **T**radi

torē suū diutacit⁹ ptulit: ei fice salutāti dare osculū nō re-
cusauit. **S**ulcepit mortē ne mori timerem⁹. **O**stēdit resur-
rectionē: vt nos resurgere posse crederemus. **P**ost passio-
nē q̄ suā de his q̄ se crucifixerāt ad fidei grāz vocauit: do-
nū p inq̄tate reddidit. **Q**ui ḡ nos exēplo suo de oib⁹ iſtru-
rit: mur⁹ nob⁹ p circuitū r̄ndiq⁹ fact⁹ est. **S**eq̄t. **E**t in ma-
nu viri calam⁹ mēsure sex cubitoz et palmo. **P**reteritale-
ctione iam diximus: qz p calamus scriptura sacra signat.
Qui calamus mēsure esse dicī: quia in ipsa omnē vite no-
stre actionem metimur: vt scilicet videamus vel quātum
p̄ficimus: vel q̄tū longe a p̄fectu discam⁹. **N**ā sepe aliqd
agētes: iam cuiusdā meriti esse nos credim⁹. s̄z cū ad x̄ba
dei recurrim⁹: p̄cepta sublimia audim⁹: ibi cognoscimus
q̄tū a p̄fectiōe min⁹ habeam⁹. **C**alam⁹ ḡ mēsure est. qz
p man⁹ scribētū vita mēsurat auditor. **Q**ui calam⁹ i ma-
nu viri z eē dicī: siue qz sacz eloquiū in p̄tate est mediato-
ris deī z hoim⁹ homis x̄pi iesu: seu certe qz h̄ qd scribi volu-
it operādo p̄pleuit. **I**dē vero calam⁹ sex cubitoz z palmo
esse describit. **Q**ue etenī vite sunt in q̄b⁹ nos oīpotēs deus
p sacū eloquiū erudit. **A**ctiua videlicet z p̄tēplatiua. **E**t p
sex cubitos qd aliud q̄ actiua vita exp̄mit. **I**n sexto die p
fecit de⁹ oīa opa sua. **P**alm⁹ h̄o q̄ sup sex cubitos esse dī-
iam de septimo est: s̄z tū cubit⁹ nō est. **A**ctiua ḡ vita signat
p sex cubitos. p̄tēplatiua p palmū. **Q**z illā ope p̄ficim⁹ de
istā h̄o etiā cū cor tēdim⁹ vix paz aliqd attingere valem⁹.
Actiua enī vita est panē esuriētī tribuere. verbo sapientie
nesciētē docere. errātē corrigere. ad hūilitatis viā supbiē
tē p̄ximū reuocare. infirmitat⁹ curā gerere. **Q**ue singulis
quibusq̄ exp̄diūt disp̄sare: z p̄missis nobis quatr subsi-
stere valeāt p̄uidere. **C**ōtēplatiua h̄o vita est charitatem
quidē dei z p̄ximī tota mēte retinere: s̄z ab exteriorē actio-
ne quiescere. **S**oli desiderio p̄ditoris inherere. vt nil iam
agere debeat. s̄z calcatis curis oībus: ad vidēdā faciē sui
creatoris anim⁹ inardescat. **P**ra vt iam nouerit carnis cor-
ruptibilis pōdus cū meroze portare: totisq̄ desiderijs ap-
petere illis hymnicis angeloz choris interesse. admisce-
ri celestib⁹ ciuib⁹. de eterna ī cōspectu dei incorruptione

Textus.

B

Liber secundus

gaudere. In palmo itaq; man⁹ et digiti tēdunt. **S** parum
qd de mēſura cubiti p palmū cōtingit. qz q̄tolibet amore
animus ardeat: quātalibet x̄tute ſe i dño et cogitatōe tete
derit nō iā qd amat pfecte videt: ſz adhuc inchoat videre
i. Cor. xiiij. qd amet. **Q**z ſicut fortiffim⁹ p̄dicatoz dicit. **E** i dem⁹ nūc
p ſpeculū i enigmate: tūc aut facie ad facie. **E**t nūc cogno
ſco ex pte: tūc aut cognoscā ſicut et cognit⁹ ſum. **D**e ſeptio
ergo cubito palmūragim⁹: qui in hac vita poſiti cōtēpla
tiōis intime ſola initia deguſtam⁹. **A**ctiua aut vita qz pfe
cteteneri pōt. et ſexto die hō eſt p̄dit⁹ q bona dz opari: ſex
cubitos calam⁹ hz. **B**ene has vtraſq; vitas due ille mulie
res ſignauerūt: martha videlicet et maria. quaz vna ſatage
bat circa frequēs miniſteriū. alia x̄o ſedebat ad pedes det
et audiebat x̄ba de ore ei⁹. **C**ūq; ſororē martha q̄reretur
q ſe adiuuare negligeret: r̄ſudit dñs dicēs. **M**artha occu
paris et ſatagis multa. **P**orro vnuz eſt neceſſariū. **M**aria
aut optimā p̄tē elegit: q nō auferet ab ea. **E**cce ps marthe
nō rephēdit: ſz maria laudat. **N**eq; eni bonam p̄tē elegiſſe
maria dicit: ſz optimā. vt etiā ps marthe indicare bona.
Quare aut ps marie ſit optimā ſubinfer⁹ cum dñ. **Q**ue nō
auferet ab ea. **A**ctiua etenim vita cū corpe deſicit. **Q**uis em
in eterna p̄ſia panē eſuriētī porriget: vbi nemo eſurit: po
tū tribuat ſitiētī vbi nemo ſitit. **Q**uis mortuū ſepeliat vbi
nemo morit⁹. **C**ū p̄nti ḡ ſc̄o vita auferet actiua. **C**ōtēplati
ua aut h̄ incipit vt i celeſti p̄ſia p̄ficiat. **Q**z amoris ignis q
hic ardere inchoat: cū ipm quē amat viderit in amore ip
ſius: ampli⁹ igneſcit. **C**ōtēplatiua ḡ vita minime auferet.
qz ſubtracta p̄ntis ſc̄i luce p̄ficiſ. **H**as vtraſq; (ſicut et an
te nos dictū eſt) due beati iacob mulieres ſignauerūt. lia
videlicet et rachel. **L**ia quippe inter p̄ſa laborioſa. rachel
vero ouis vel viſum p̄ncipiū. **A**ctiua aut vita laborioſa ē.
qz deſudat in ope. **C**ōtēplatiua x̄o ſimplex ad ſolū vidēdū
p̄ncipiū anhelat. videlicet ipm q ait. **E**go ſum p̄ncipiū: p
pter qd et loquor vobis. **B**eatus aut iacob rachel qdē con
cupierat: ſz i nocte accipit liā. **Q**z videlicet ois q ad deum
cōuertit: p̄tēplatiuā vitā deſiderat: quietē eterne p̄tē ap
petit. ſz p̄tē neceſſe eſt: vt in nocte vite p̄ntis operet bōa q

pōt. desudet in labore. i. illā accipiat: vt post ad vidēdū p̄n-
cipiū in rachel āplexib⁹ req̄scaat. **R**at aut rachel vidēs z
sterilis. **L**ia aut lippa: sed fecūda. rachel pulchra z infecū-
da. **P**̄tēplatiua vita speciosa ē in aīo. s̄z dñi q̄scere i silē-
tio appetit filios nō generat ex p̄dicatiōe. **E**idet z non pa-
rit. qz q̄tis sue studio min⁹ se in alioz collectiōe succēdit.
Et q̄tū introitus sp̄icit: ap̄ire alijs p̄dicādo nō sufficit.
Lia s̄olippa z fecūda ē. qz actiua vita dñi occupat in ope-
minus videt. s̄z dñm p̄ verbū: mō p̄ exēplū ad imitatiōē
suā primos accēdit: multos i bono ope filios generat. **E**t
si in p̄tēplatiōe mētē tēdere nō valet: ex eo tñ q̄ agit exteri-
us gignere se quaces valet. **R**ecte ḡ in mēsurā calami pri⁹
ser cubiti z postmodū palm⁹ dicit. qz añ actiua agit vt ad
cōtemplatiuā postmodū veniat. **S**ciēdū est qz sicut bo-
nus ordo viuēdi est vt ab actiua in cōtemplatiuā tēdat: ita
plēsq; vtiliter a p̄tēplatiua anim⁹ ad actiua reflectit.
vt p̄ hoc q̄ cōtēplatiua mētē accēderit: p̄fectius actiua
teneat. **D**ebet ergo nos z actiua ad cōtēplatiuā trāsmitte-
re. z aliqñ tñ ex eo q̄ introitus mētē sp̄eximus: ad actiua
mēl⁹ p̄tēplatiua reuocare. **Q**ñ z idē iacob post **M**acholis
amplexus ad **L**ie redijt. qz z post vīsum p̄ncipiū labozio-
sa vita boni opis nō est fundit⁹ deserenda. **E**st aut in con-
tēplatiua vita magna mētis cōtētiō: cū sese ad celestia eri-
git. cū in reb⁹ spiritalib⁹ animū tēdit. cū trāsgredi niti oē
q̄ corporaliter videt. cū sese angustat vt dilatet. **E**t aliqñ
quidē vincit: z reluctātes tenebras sue cecitatis exuperat
vñ incircūseptolumie quiddā furtim z tenuiter attingat.
Sz tñ ad semetip̄az prius verberata reuertitur: atq; ab
ea luce ad quā respirādo trāsiit: ad sue cecitatis tenebras su-
spirādo atq; lamētādo redijt. **Q**d bene sacra hystoria desi-
gnat q̄ beatū iacob cū āgelo luctatū narrat. **C**ū ei ad parē **Gen. xxxij**
tes p̄prios rediret: in via angelū inuenit cū quo i luctam
magñū certamē habuit. **I**s enī qui certati luctamie aliqñ
supiorē se: aliqñ vero eū cū quo p̄tēderit inferiorē inuenit
Designat aut angel⁹ dñi z iacob q̄ cū angelo p̄tēdit vñul-
cuiusq; p̄fecti viri aīam: z i p̄tēplatiōe eā p̄sita exp̄munt.
Que videlicet cū p̄tēplari deū niti: velut in quodā certa-
m iij

Liber secundus.

mine posita modo q̄si exuperat. q̄z intelligēdo ⁊ sentiendo
de incircūscripto lumine aliqd̄ degustat. mō succūbit: q̄z
degustādo iterū deficit. Quasi ḡ vincit angelus: q̄n̄ itelle
ctu itimo apphēdit de⁹. S̄z notādū q̄ idē vict⁹ angel⁹ ner
uum femoris iacob tenuit. et ḡ marcescere statim fecit: at
q̄ ab eo iacob tpe vno claudicauit pede. q̄z sc̄z oipotēs de⁹
us cū iam per desiderū ⁊ intellectū cognoscit. oēm i nobis
voluptatē carnis arefacit. Et q̄ prius q̄si duobus pedib⁹
innitētes ⁊ deū videbamur querere: ⁊ sc̄m tenere. post a
gnitionē suauitatis dei vn⁹ in nobis pes sanus remanet:
atq̄ alius claudicat. q̄z necesse est vt debilitato amore sc̄i
conualescat ad amorē dei. Si ḡ tenem⁹ angelū vno claudi
camus pede. q̄z dū crescit in nobis fortitudo amoris inti
mi: infirmat pculdubio fortitudo carnis. Q̄is quippe qui
vno pede claudicat: soli illi pedi innitit quē sanū h̄z. Q̄z et
cui desiderū terrenū iā arefactū fuerit: i solo pede amoris
dei tota virtute se sustinet. Et in ipso stat. q̄z pedem amoris
seculi quē ponere in terra cosueuerat: iam a terra suspēsus
portat. Et nos ḡ si ad parētes pprios. i. ad spirituales pa
tres redimus. teneam⁹ in via angelū: vt suauitate intima
apphēdamus deū. Cōtēplatiua etenī vita amabilis val
de dulcedo est: q̄ sup̄ semetip̄am aīam rapit. celestia apit:
terrena aūr debere esse cōtēptui oñdit: spiritualia mēt̄ oculi
lis patefacit. corpalia abscondit. Q̄n̄ bene ecclesia in canti
cis cāticoz dicit. Ego dormio: ⁊ cor meū vigilat. Vigila
ti etenī corde dormit. q̄z p hoc q̄ interi⁹ cōtēplādo pficit:
ab inquieto foris ope q̄scit. Sed int̄ hec sciēdū est: q̄z q̄diu
in hac mortali carne viuūt: null⁹ ira i x̄tute prēplatiōis p
ficat: vt in ipso incircūscripto lumis radio mēt̄is oculos in
figat. Neq̄ ei om̄ps de⁹ iā in sua claritate p̄spicit: s̄z q̄ddā
sub illa speculā aīa vñ refota pficiat: ⁊ post ad visiōis ei⁹
gl̄iaz ptingat. Si enāq̄. Esaias cū se dñm vidisset atef:
cens. Anno quo mortu⁹ est rex ozias: vidi dñm sedētē sup̄
solū excelsū ⁊ eleuatū. Protin⁹ adiūxit. Et ea q̄ sub eo
erāt implebāt tēplū. Q̄n̄ ozias rex sup̄ ac p̄sumptio mor
rit: dñs videt. q̄z cū mūdi huius elatio a desiderio mēt̄is
occidit: tūc ip̄a mēs dei gl̄iaz cōtēplat. Et notādū q̄ dñs

Can. ij.

Esaie. vij.

sup soliti excelsum et eleuatu sedit. Quid namq est ei? solum
 nisi creatura angelica vel hūana cui p intellectu quē dedit
 presidet. **Q**uid videlicet soliti excelsum et eleuatu dī. qz et na
 tura hūana ad celestē glām eleuata pficit: et creatura an
 gelica dū multis spiritibus cadētib? iam solidata est i ce
 lone cadat. inde et eleuata est. vñ et pfirmata. **T**ēpluz vero
 eius hoc est qd soliti. qz eternus rex ibi habitat vbi sedet.
Mos q tēplū illi? sumus: in quoz mētib? habitare dignat
 ē ea q sub eo erāt implebāt tēpluz. qz qcqd de illo mō cō
 spicit adhuc nō est ipse: sed sub ipso est. **S**ic iacob angelū vi
 dit: et vidisse deū fatet. qz cū ministeria ei? cōspicim?: iam
 multū est qd sup nosmetipos leuamur. **N**otādū vero q d
 implebāt tēplū. qm et si angel? apparet i hī mō tñ mētis de
 siderio satisfacit. vt si adhuc maius nō pōt: iam tñ min? qd
 videt admirat. **E**a ergo q sub eo sunt implent tēpluz. qz si
 cur dictū est: et cū mēs in pteplatiōe pfecerit nō iam qd ip
 se: sed qd sub ipso est cōtēplaf. **I**n qua videlicet pteplatio
 ne iam quietis interne gustus cōtingit. **C**ui? qz qdam qst
 ps est: et pfecta eē nō pōt: recte i apocalypsi scriptū est. **F**a: **A**poc. viij
 crū est silētū in celo qst media hora. **T**ēpluz quippe est aīa
 iusti. sicut p pphetā dñs dicit. **C**elū mihi sedes est. **E**t ce: ps. cij. et x.
 li enarrāt glām dei. **C**ū ergo quies pteplatiue vite agit et ps. xviij
 tñ mēte: silētū sit in celo. qz terrenoz actū strepitus quie
 scita cogitatiōe: vt ad secretū intimū aurē anim? apponat
Sqz hec quies mētis eē in hac vita pfecta nō pōt: nequa
 q hora integra factū in celo silētū dicit: s; quasi media ho
 ra. **E**t neq ipa media hora plene sentiat: cuz pmittit qua
 si. qz mox vt se anim? subleuare cepit: et qetis intinē lumie
 pfundi: redeunte citius cogitationū strepitu de semetipso
 cōfundit: et cōfusus cecat. **V**ita igit cōtēplatiua q illic ho
 ra quasi media dicit: apud ezechielē pphetā nō cubitus
 s; palm? appellat. **E**cce fratres hīni dū vniuscuiusq vite
 causas expmēre cupim?: paulolari? p excessum locuti su
 mus. **S**z bonis mētib? quib? vtraq eadē vita est ad agē
 dū amabilis eē nō debet ad audiēdū grauis. **S**eqtur. **E**t **T**extus.
 mēsus est latitudinē edificij calamo vno. altitudinē quoq
 calamo vno. **O**m̃ps deus q nec in magnis tendit: nec i mi

Liber secundus.

nimis angustat / sic de tota simul eccl'a loquitur: ac si de vna
aia loquat. Et sepe qd ab eo de vna aia dicit: nil obstat si de
toto simul eccl'a intelligat. Latitudo itaq; edificij ad cha
ps. cxvij. ritate p'inet. de q' psalmista dicit. Latitudo m'adatu' tuu' nimis.
Nil eni latius q' oes i sinu amoris recipe' & nullas odij an
gustias sustinere. Sic quippe lata est charitas: vt i ampli
tudine dilectiois sue cape etia' inimicos possit. Q' n' r' p'ci
Mat. v. p'it. Diligite inimicos v'ros: benefacite his q' oderunt vos.
Considerandu' quoq; nobis e' q' latitudo in equalitate: alti
tudo ho' i sublimitate tendit. Latitudo g' p'inet ad chari
tate' p'imi: altitudo ad intelligendu' co'teplatoris. Sed la
titudo & altitudo edificij vno calamo m'urat. q' videlicet
vnaqueq; aia q' t'ulata fuerit i amore p'imi: t'm' & alta erit
incognitioe dei. N' eni se p' amore iuxta dilatat: p' cogni
tione' superi' exaltat. Et t'm' sup' semetipaz excelsa fit: q' t'm'
se iuxta se in p'imi amore tedit. Et q' edificiu' qd in habi
tatione angelica simul & huana natura p'fici't: p' hoc qd
angelica creatura sursum est & huana adhuc deorsum / p'or
p' latitudinem atq; altitudinem edificij vtraq; hec creatura si
gnari. Q' ista adhuc in imis deget: illa ho' in sublimibus
p'manet. S' vno calamo m'urat vtraq; q' huilitas hoim
Mat. xxij. q'ncq; ad equalitate' p'ducit angeloz. Q' n' scriptu' est. Neq;
Mar. xij. nubet neq; nubent sed erunt sicut angeli dei in celo. Et v' n' p'
Luce. xx. ioane dicit. M'ura hois q' e' angeli. Q' vsq; ad illa altitu
2 poc. xxj. dinē gl'ie homo p'ducit: in q' solidatos se angeli letant. La
titudo g' edificij t'ata est: q' t'ra & altitudo. q' electi quicq; qui
modo in imis laborat: q'ncq; illis beatissimis spiritibus no'
erunt inequales. S' nos in hec redeam' ad m'ete: ac totis
medullis cordis deu' diligam' & p'imu'. Dilatemur in af
fectu charitatis: vt exaltemur in gl'ia celsitudinis. C'opa
tiamur p' amore' p'imo: vt co'ligamur p' cognitione' deo.
C'odescēdam' fratribus minimis in terra: vt coequemur
angelis in celo. Quia vir q' sua imageredēptore' signat:
m'ens est latitudinē edificij calamo vno. altitudinē quoq;
calamo vno. N'ci g'itur metit mores. p'fat opa. cogitatio
nes considerat. vt sine fine postmodu' retributionē reddat
Iesus x'ps vnigenitus patris. qui cu' eo viuit & regnat in

unitate spiritus sancti: p oia secula seculorum. Amen.

Et venit ad portā que respiciebat viam
orientalē: et ascendit p gradus ei⁹. Et mē-
sus est limē porte calamo vno latitudi-
nem. i. limē vnum calamo vno in latitudine: et
thalamū vno calamo in longū. et vno calamo i
latū: et inter thalamos qnq cubitos: et limē por-
te iuxta vestibulū porte intrinsec⁹ calamo vno.

In cuius calam⁹ mēsure i manu eius describit:
venit ad portā que respiciebat ad viā orientalem
Quis hō alius porte huius appellatiōe signat:
nisi ipe dñs ac redemptor noster. q nobis ianua
factus est regni celestis: Sicut ipe ait. Nemo venit ad pa-
trē nisi p me. Et cū eūdē virū lineis indutū figurā dñi te-
nere dixerim⁹: querēdū nobis est q ratiōe pueniat/ vt idē
dñs et p virū designari valeat et p portā: dum vir veniat ad
portā: Nunqd nā ipe venit ad semetipm: An ita est qz et i
euāgelio ipe testat dicēs. Qui nō intrat p ostiū i ouile ouīū
sed ascendit aliunde. ille fur est et latro: Qui autē intrat p osti-
um pastor est ouīū. Et paulo post dicit. Ego sum ostiū. Et
q iterū subiūgit. Ego sum pastor bonus. Si ergo pastor i-
trat p ostiū: ipe est ostiū. ipe pastor. ipe proculdubio intrat
p semetipm. Ecce dñs ezechielis sensum enodare cupim⁹:
de euāgelio etiā qstionē legam⁹. Querendū nobis itaqz
est qliter et ipe intret: et p semetipm itret. Dñs enī ac redē-
ptor noster cum scā ecclīa quā redemit fm carnē vna sub-
stantia est: paulo attestante qui ait. Adimpleo ea q desunt
passionum xpī in carne mea: pro corpe ei⁹ quod est ecclīa. Col. i.
huius capitis corpus ecclīa est: et huius corpis caput ad Col. i.
xps. De quo suo capite exultat corpus. i. scā ecclīa: cum p
psalmistā dicit. nūc autē exaltauit caput meū sup inimicos
meos. Et enī qnq ipa etiā exaltāda est: iā nūc caput suū
sup inimicos suos exaltatū gaudet i celis. Cū ergo electi
quicq ad vitā pueniūt. qz mēbra ei⁹ p eū intrans ad eū: ipe

Johā. x.

Col. i.

Ephē. i.

Col. i.

Ps. xxvj.

Liber secundus.

- pse intrat ad se. Ipse enim in suis membris est qui intrat: ipse caput ad quod intrant membra pueniunt. **Ad** ezechiel ppheta multipliciter insinuat: quod virum venisse dicit ad portam. et quod eadem porta sit ostendit dicens. **Que** respiciebat ad viam orientalem. **Ipse** **Ioh. xviiij** se etenim nobis est via qui dixit. **Ego** sum via veritas et vita. **Ipse** **Zach. vi.** se etiam orientalis via de quo scriptum est. **Ecce** vir orientis nomen eius. **Porta** ergo via orientalem respicit. quod illud signat quod nobis iter ad ortum fecit luminis. **Porta** etiam porte nomine vniuersique predestinator intelligi. quod quisque nobis ianuam regni celestis ore suo aperit porta est. **Et** in duodecim porte vel in iohannis apocalypsi / vel in extrema huius prophete visione describuntur. **Porta** etiam porte nomine scripture sacre scientiam non incommode niter intelligi. **Que** dum nobis intellectum aperit: celestis regni ianuam predestinat. **De** sumus porte nomine et fide accipere: quam primam cognoscimus ut ad virtutum edificia intremus. **Et** hic aperte subiungit: **Et** ascendit per gradus eius. **Quid** enim gradus sunt huius porte nisi merita virtutum? **Siue** enim in cognitionem mediatoris dei et hominum hominis iesu christi: seu in scientiam diuini eloquii seu in ipsa fide quam de illo accipimus: quibusdam gradibus ad altiora incrementa puenimus. **Nemo** enim repente fit summus: sed in bona conuersatione a minimis quisque inchoat: ut ad magna perueniat. **De** his gradibus per psalmistam dicitur. **Deus** in gradibus eius non noscitur dum suscipiet eam. **Dum** enim sanctam ecclesiam deus suscipit: in gradibus eius deus non noscitur. quod eius gloria per illius incrementa declarat. **Quantu** enim sancta ecclesia ascendendo profecerit: tantum deus hominibus eius virtutibus innotescit. **De** his quoque gradibus beatus iob loquitur dicens. **Per** singulos gradus meos pronuntiabo illum. **Quia** potestatem prope deum per singulos gradus suos pronuntiat: qui per incrementa virtutum que cepit ei semper laudem sue pietatis reddit. **Si** quidam gradus in cordis ascensione non essent: psalmista non diceret. **Ambulabunt** de virtute in virtute. **Nec** mirum si de virtute in virtute gradus sunt: quoniam vnaqueque virtus quasi quibusdam gradibus agit: et sic per incrementa meritorum ad summam producit. **Alianquam** sunt virtutes exordia. aliud profectus. aliud profectus. **Si** enim et ipsa fides ad perfectionem suam non quibusdam gradibus ducceret: sancti apostoli minime dixissent. **Auge** nobis fidem. **Et** quidam venit ad iesum qui curari voluit filium suum: sed requisivit

an crederet: respōdit. **C**redo dñe: adiua incredulitatem
meā. **P**esate ergo qđ dñr. **S**i credebat cur incredulitatē dñi
cebat: **S**i vero incredulitatē habere senouerat: quō crede
bat: **S**z qz p occultā inspirationē grē meritoꝝ suoz gradi
bus fides crescīt: vno eodēqz tpe is q necdum pfecte credi
derat simul z credebat: z incredul⁹ erat. **H**os nimirū gra
dus dñs sub messis noīe describit dicēs. **S**ic est regnū dei **Mat. ix.**
quēadmodū si iaciet hō semen i terra z dormiat z exurgat
nocte ac die: z semen germinet et crescat dñi nescit ille. **U**l
tro enī terra fructificat primū herbā. deinde spicā. deinde
plenū frumētū i spica. **E**t cū ex se pduxerit fruct⁹ statim
mittit falcē: qm̄ adest tps messis. **S**emen hō iacrat i terra
cū cordi suo bonā itētionē inserit. **E**t postqz semē iactaue
rit: dormit. qz iam in spe boni opis quiescit. **N**octe vero
exurgit ac die: qz in aduersa z pspera pficit. **E**t semen ger
minat z crescit dñi nescit ille: qz dñi adhuc metiri incremen
ta sua nō valet semel pcepta hī⁹ ad pfectū ducit. **E**t ultro
tra fructificat: qz pueniēte se grā: mēs hoīs spōtaneē ad p
fectū boni opis assurgit. **S**ed hece adē terra primū herbā
deinde spicā. deinde plenū frumētū pducit i spica. **H**er
bā quippe pducere est inchoationis bone adhuc teneritu
dinē hñe. **A**d spicā vero herba puenit: cū se virtus aio pce
pta ad pfectū boni opis ptrahit. **P**lenū vero frumentū i
spica fructificat: qm̄ iam intm virt⁹ pficit vt esse robusti et
pfecti opis possit. **S**ed cū ex se pduxerit fruct⁹ statim mit
tit falcē: qm̄ adest tps messis. **Q**ps enī de⁹ pducto fructu
falcē mittit z messem suā defecat. qz cū vnūquēqz ad opa p
fecte pduxerit: ei⁹ tēporalē vitā pmissam sniam incidit:
vt granū suū ad celestia horrea pducatur. **C**ū igit⁹ desideria
bona cōcipim⁹: herba sum⁹. **C**ūqz in eiusdē opationis pfe
ctione solidamur: iā plenū frumētū i spica pferim⁹. **H**er **Lu. xxiij.**
ba etenī petr⁹ fuerat: q passiois tpe p amorē dñm sequēs **Mat. xxvi**
hñc psteri añ ancille vocē timebat. **E**rat enī iā viriditas **Mat. xiiij**
iñ mēte: qz credebat oīm redēptorē: sed valde adhuc flexi **Job. xvij**
bilis pede pculcabat timoris. **I**am i spicā surrexerat: qm̄
eum quē moriturū psteri timuerat: nūciāte angelo i ga:

Libersēcūdus

lileā viuētē videbat. Sz ad plenū granum in spīca puenē:
rat / qñ veniētē desup spū: z suā mētē in illi amore roborā:
te ita solidat est: vt vires psequētū cesus despiceret: z re:
dēptorē suū libere inter flagella p̄dicaret. Nullū itaq; q ad
bonū ppositū adhuc in mētis tēneritudine esse spiciat de
spiciat. qz frumentū dei in herba icipit vt granū fiat. Vir
ergo vestitus lineis venit ad portā: qz dñs ac redēptor no
ster mēbris suis intrātib; pducit ad se. Et ascēdit p grad;
ei; qz nobis pficiētib; / eo nobis ampli; exaltat q̄to alti;
et incōprehēnsibilis esse cognoscit. In virtute q̄ppe n̄ratū
mētū gradib; ipse ascēdere d̄r: qz tanto ipse sublimior no
bis ostendit: q̄tū noster anim; a rebus infimis sepat. Se
quit. Et mēsus ē limen porte calamo vno latitudinē. Cur
postq; dictū est limen porte: statim subiungit. limen vnū:
Nisi qz aperte innuit q adhuc inferius limen aliud vocat
porta aut alimē surgit vt porta sit. Si igit porta dñs
hui; porte limen ē nisi illi antiq; p̄res ex quoz p̄genie dñs
Roma. ix. incarnari dignat est: Sicut p paulū d̄r. Quoz p̄res ex q;
bus xp̄s fm carnē: q est sup oīa de b̄ndict in secula. Ro:
rādū nobis est in hac pauli snia q dij z ceteri hoīm sūt vo:
Exo. vii. cati: sicut moy si d̄r. Donāte in deū pharaoni. Et per psal
Ps. lxxxi mistā d̄r. Ego dixi dij estis. Et rursum. De; stetit in syna:
goga deoz. Sz aliud est nūcupatiue: aliud naturaliter di
ci deū. Et si moyses in deū pharaoni est posit;: sz de; itra
oīa nō de; sup oīa d̄r. Qui vero est in vtero virginis incar
nat;: de; sup oīa vocat. Itaq; limen porte antiqui p̄res ex
qb; ille natus est / q nobis aditū regni celestis aperuit. Li
men aut porte vno calamo mēsurat;: qz ipsi antiqui patres
potuerūt redēptorē nostrū z p̄phetādo z bñ viuēdo p̄dica
re: tanq; sex cubita in p̄fectiōe opis: z palmū inchoatiōis
p cōtēplationē habuerūt. Qz enī eoz vitā in vnitate fidei
z p̄fecta opatio. z inchoata p̄tēplatio sublimen reddidit:
vno calamo mēsurā limis fuit. Sequit. Et thalamū vno
calamo in longo: et vno calamo in latū. Cōsiderem; quid
agi in thalamo soleat: atq; exinde hoc qd in sc̄a eccl̄ia agi
tur colligam;. In thalamo q̄ppe sp̄sus z sp̄sa federant;
sibi q in amore iungunt. Qui ergo sūt in sc̄a eccl̄ia thala;

nisi eorum corda in quibus aiepi amoris spōse inuisibili iūgu-
 tur: ut ei⁹ desiderio mēs ardeat / nulla iam q̄ in mūdo sunt
 cōcupiscat. presentis vite lōgitudinē penā deputet: exire
 festinet: ⁊ amoris amplexu in celestis spōsi visiōe req̄sce-
 re. **M**ēs itaq; q̄ iam talis est nullā p̄ntis sc̄li p̄solationē re-
 cipit: s; ad illā quā diligit medullit⁹ suspirat. feruet. anhe-
 lat. anxtat. **U**ilis ei fit ipsa salus sui corp̄is: qz trāssixa est
 vulnere amoris. vñ ⁊ in cātic⁹ dicit. **V**ulnerata charitate **Can. ij.**
 ego sum. **M**ala aut̄ sal⁹ est cordis q̄ dolorē hui⁹ vulneris
 nescit. **C**ū vero anhelare iam in celesti desiderio et sentire
 vuln⁹ amoris ceperit: fit aīa salubrior ex vulnere q̄ prius
 egrotabat ex salute. **M**ēte aut̄ spōsum suum fortiter amāti
 de amore vite p̄ntis vna solet ēē p̄solatio: si p̄ hoc q̄ ip̄a ab
 ei⁹ visione differt: alioz aīe ei⁹ verbo p̄ficiāt: ⁊ ad celestē
 spōsum amoris facib⁹ inardescāt. **M**eret. qz differre se cō-
 spicit: triste est ei oē qd̄ aspicit: qz illū adhuc non videt quē
 videre p̄cupiscit. **S**z ē vt dixi nō parua p̄solatio si feruēs
 aīa differt ⁊ p̄ eā multe colligunt: vt tarde cū multis vide-
 at: quē sola videre citi⁹ volebat. **U**n rursus in cantico spō-
 sa dicit. **F**ulcite me florib⁹: stipate malis qz amore lāgueo **Can. ij.**
Quid nāq; sūt flores: nisi aīe bonū iam opus iuchoātes et
 desiderii celeste redolentes: **Q**uid mala de florib⁹: nisi p̄
 fecte iā bonoz mētes q̄ ad fructū pueniūt boni opis deini-
 tio sc̄tē p̄positionis: **Q**ue ergo amore languet fulciri q̄rit
 florib⁹: stipari malis. qz si illū quē desiderat videre adhuc
 nō p̄mittit: magna est ei p̄solatio si alioz p̄fectib⁹ letetur
Aīa ergo sc̄tā amore lāguida florib⁹ malisq; fulciat: vt re-
 quiescat in bono ope p̄ximi: q̄ adhuc p̄teplari nō valet vul-
 tū dei. **P**esem⁹ ergo q̄lis thalam⁹ pauli mēs fuerat: q̄ vi-
 cebat. **M**ibi viuere xp̄s est: ⁊ mori lucrū. **D**ipotēti deo in **Philip. j.**
 q̄tū se amore p̄iūxerat: q̄ sibi vitā xp̄m tūmodo: ⁊ mori lu-
 crū esse deputabat. **H**ic est q̄ iterū dicit: desiderii habēs **Ibidem.**
 dissolui: ⁊ cū xp̄o esse multo magis meli⁹. **S**z ecce q̄ dissol-
 ui desiderat / quo amore lāgueat videam⁹. **Q**ui interim dis-
 ferri te p̄spiciam⁹: fulciri q̄so florib⁹ nō req̄ris. **Q**uerit pla-
 ne: nam sequit. **P**ermanere aut̄ in carne necessariū p̄pter
 vos. **E**t p̄ficiētib⁹ discipulis dicit. **Q**ue est enim nra spes

Liber secundus.

aut gaudiū: aut corona gl'ie: Nonne vos ante dñm nostrū
Jesū xpm. **P**rius est q' idē thalam' vno calamo in lōgo: et
vno calamo in lato dñ' mēsus. **L**ongitudo q'ppe ad lōgan-
mitatē expectatiōis p'tinet: et latitudo ad āplitudinē cha-
ritatis. **T**ñ g' vnusquisq' thalam' h'z i lōgitudinē: q' tñ i la-
titudinē h're potuerit: q' mēs celesti dñi desiderii successa: q' tñ
amorzē habuerit ad colligendū primū: tñ i lōganimitatē
exhibet ad expectandū deū. et patiēter portat moras lōgi-
tudinis. q' se in p'fectu primi dilatat amplitudo charita-
tis. **P**otest etiā ipsa lōgitudo lōganimitatē patiētie q' ex-
hibet primo designare. **E**t q' latitudo charitatē signat:
que sinū mētis aperit: et amicos in amorē recipit. tanta est
lōgitudo thalami: quāta latitudo. q' quātū lata mens fue-
rit p' amorē: tñ erit et patiēs p' lōganimitatē. **N**am tñ q'sq'
portat primū: q' tñ amat. **S**i enī amas portas. si desistis
amare: desistis tolerare. **Q**uē enī min' diligimus: minus
etiā toleram'. q' irruētē fastidio: citi' facta primi addu-
cūt in grauedine pōderis: q' nobis nō leuiat penna cha-
ritatis. **S**equit'. **E**t iter thalamos q'ncq' cubitos. **Q**uā su-
pra thalamū dixerat et postmodū q'ncq' cubitos esse inter
thalamos narrat. **E**a videlicet rōne q' multi thalami vnū
faciūt: sicut et multe ecclesie vna eccl'ia vocat'. **U**n' et in io-
hānis apocalypsi septē ecclesijs scribit: p' quas vna catho-
lica designat'. **S**i itaq' q' in sc'tā eccl'ia (sicut dixim') ser-
uēti amore deū videre sūtūt. ei q' iā p' desiderii p'ungunt
thalami vocant'. **S**ed tñ sūt in ea q'dā q' penetrare subtilia
nō valētēs. et q'ncq' adhuc corporis sensib' depressi: ranto
min' amāt eū q' fecit oīa: quāto ampli' in his q' facta sunt
illigātur. **E**t iā q'dē exercere se in timore dñi et amore pro-
ximi tēderē studēt. bona opa corporaliter agere. elemosinā
p'ctā redimere. **S**ed q' vi amoris intimi ardere ad celeste
desideriū nesciūt: q'si adhuc deuincti corporeis sensib' re-
nētur. **S**i itaq' thalami nō sunt: sed tñ inter thalamos cō-
tinētur. q' p' eorū ducatū qui visionē dei p'fecte diligūt: et
ipsi ad p'fectū mētis diligūtur. **I**nter thalamos ergo q'ncq'
sunt cubiti. q' hi q' ab exteriorib' q'ncq' sensib' adhuc ad in-
tellectū mysticū nō assurgūt: dñi inter eos sūt q' spū amorē

Textus.

Apoca. i.

feruēt: velut manētes inter thalamos in fidei cōstructione
 pficiūt. et a mēfura celestis edificij diiuncti nō sunt. **Ps.**
 paulisper se ab appetitu corporaliū sensuū subtrahūt. et di-
 larato mētis spacio imitātes charitatē quā pspiciūt: hinc
 inde ad thalamos extēdūt. **Quod** ergo nō p sex cubitos: s; **Psal.**
 per qnq; descripti sūt: ipsa adhuc eorū iperfectio designat **xxxviij.**
 sed tñ per bonū desiderii in mēfura spiritalis edificij esse **Ps. cxij.**
 mēozant. qz ex voce ecclesie p psalmistā dī. **Imperfectū me**
 um vidērūt oculi tui: et in libro tuo oēs scribent. **Qui itez**
 per psalmistā dicit. **Vndixit** oēs timētes se dñs: pusillos **Ps. cxij.**
 cū maiorib;. **Si** itaq; et ipse sunt et pusilli. **Inquātū** tñ
 cognoscere pualent: et deuū et primū diligunt: atq; ideo bo-
 na q pñt nō negligūt opari. **Qui** et si necdum ad spiritalia
 dona pficiūt: vt vel ad pfectā operationē: vel ad succēsam
 cōtēplationē aīam exarāt. tñ ab amore deī et primi in quā-
 tū capere pualēt nō recedūt. **Quā** fit vt ipsi quoq; et si mino-
 ri loco: in scā tñ edificatione sint positi. **Et** et si ad doctri-
 nam. si ad pphetiā. si ad miraculorū grām. si ad cōtēptum
 mūdi pleni? exequēdū fortasse minores sunt: tñ in timorē
 et amoris fundamētō sūt in quo solidātur. **Et** et si igne ce-
 lestis desiderij nō ardent: in ipsis exterioribus q exercere
 sufficiūt vapore charitatis aīantur. et inter primorū pcel-
 lentū edificia ptinent. **Quā** et recte spōsa in cāticis cātico-
 rū loquit: dicēs. **Ferculū** fecit sibi rex salomon de lignis li-
 bani. colūnas ei? fecit argēteas. reclinatoziū aureū. ascen-
 sum purpureū. media charitate pstrauit: ppter filias hie-
 rusalē. **Neq;** enī credēdū est salomonē tāte magnitudinis
 regē: q sic imēsis delicijs affluebat. vt pōdus auri ei? est
 mari nō possit et argētū in dieb; illis precii nō heberet. qz
 ferculū sibi lignēū fecit. **Sed** est salomon videlicet pacifi-
 cus noster: q sibi de lignis libani ferculū fecit. **Libani** qp
 peligna cedrina valde sūt iputribilia. **Ferculū** itaq; regis
 nri sacra ecclia est: q de fortib; patrib;. i. de iputribilibus
 mētib; est pstructa. **Quere** recte ferculū dī. qz ipa fert quoti-
 die aīas ad eternū puiuiū cōditoris sui. **Cui** ferculo colū-
 ne argētee facte sūt. qz pdicatores ecclie scē eloquiū luce
 respēdēt. **Est** aut cū colūnis argēteis reclinatoziū aureū

Lib er secundus

qz per hoc qd̄ a sc̄tis p̄dicatorib⁹ lucide d̄r: mētes audien-
tiū fulgorē charitat⁹ intime in q̄ reclinētur inueniūt. **Per**
b̄ enī q̄ luculēte et apte audiūt: in illud qd̄ clarescit in cor-
de req̄escunt. **Colūne** ḡ argētee ⁊ reclinatoriū aureū factū
est. qz p̄ lucē sermonis inuenit apud aīm claritas quietis.
Illius iā q̄ppe fulgor intern⁹ mentē irradiat. p̄ int̄tione
ibi req̄escat: vbi p̄dicationis gratia nō q̄rat. **De** eadē q̄p̄:

Ps. lxxij. p̄fectā eccl̄ia scriptū est. **P̄ne** colūne deargētate: ⁊ poste-
riora dorſi ei⁹ in specie auri. **Que** enī hic spū mansuetudi-
nis impleta: q̄si colūna pēnas deargētatas h̄z in posteriora
dorſi ei⁹ speciei auri cōtinet. qz hic p̄dicatores suos sermo-
nis luce induit. **In** posteriori aut̄ seculo: fulgorē in se clari-
tatis oñdit. **Sed** ad hoc q̄ clarū int⁹ ostēdit q̄lis sit ascen-
sus adiūgit cū de eodē ferculo ptin⁹ subdit. **Ascēsum** pur-
pureū. **Vera** q̄ppe purpura. qz de sanguie tingit: nō imeri-
to in colore sanguis videt. qz maxima multitudo fidelium
in exordio nascētes eccl̄ie p̄ martyriū sanguinez puenit ad
regnū. **Rex** n̄r ascēsum purpureū fecit in ferculo. qz ad cla-
rū qd̄ int⁹ aspiciť: p̄ tribulationē sanguinis puenit. **Quid**
ergo nos miseri atqz ab omni fortitudine destituti quid a-
cturi sum⁹? **Ecce** in h̄ ferculo colūna esse nō possumus. qz
in nobis nec fortitudo op̄is: nec lumen emicat p̄dicationis.
Reclinatoriū aureū nō habem⁹. qz necdū sicut oportet p̄
intellectū spiritalē requiē interne claritat⁹ aspiciť. **Ascē-**
sus purpure⁹ nō sum⁹. qz p̄ redēptore nostro funderē san-
guinē nō valem⁹. **Quid** ḡ de nobis agendū est? **Que** spes
erit: si null⁹ ad regnū puenit nisi q̄ sūmis x̄turib⁹ p̄dit⁹ fue-
rit? **Sed** adest quoqz n̄ra cōsolatio. **Mem⁹** in quātū possu-
mus deū. diligam⁹ ⁊ pr̄misi: ⁊ simul quoqz nos ad deū ser-
culū ptinem⁹. qz sicut illic scriptū est. **Media** charitate cō-
struxit. **Habe** q̄ppe charitatē: et ibi sine dubio ptines vbi
et colūna argētea erigit. ⁊ ascēsus purpure⁹ tenet. **Nā** qz
hoc p̄pter n̄ram infirmitatē d̄r: apte mōstrat cū illic pr̄-
mus subdidit. **Propter** filias hierl̄m. **Sermo** eteniz dei q̄
nō filios: sed filias dicit / quid aliud p̄ sexū femineū q̄ mē-
tium infirma signauit? **Qd̄** ḡ illic inter colūnas argēteas
reclinatoriū aureū ⁊ ascēsum purpureū inesse media cha-

Anti. liij.

Ibidem.

ritas bz ppter filias hierlm: hoc hic iter thalamos p qn-
qz cubitos designat. qz et q in xtutibz infirmant si ipsi bo-
na q possut facere cu charitate non negligunt: a dei edifica-
tione alieni non sunt. **Sequitur.** Et limen porte iuxta ve- **Lertus.**
stibulum porte intrinsecus calamo vno. **Dum** limen quod
modo describitur iuxta vestibulum porte intrinsecus esse
memoratur: aperte ostenditur qual limen quod prius scri-
ptum est extrinsecus fuit. **Sed** si porta est dominus: quod
sit limen porte intrinsecus: extrinsecus requiramus. **Per**
limen etenim portam vnusquisqz ingreditur. **Et** que sunt
duo hec limina: nisi patres testamēti veteris et patres te-
stamēti noui? **Nō** solū qppe hi de qbus dñs incarnari di-
gnat^r est: sed oēs testamēti veteris patres porte huius li-
men fuerūt. **Qz** hi q eū predicare et in eo sperare meruerūt
cūctis ad eū veniētibz aperuerūt aditū fidei. vt oīs q cre-
diderit dñm: qsi iā portā hui⁹ liminis intraret. **Sed** cur añ
limen exteri⁹ et post limē interi⁹ bz: nisi qz pzi⁹ testamēti
veteris patres: et postmodū noui testamēti doctores fue-
rūt? **Recte** autē limen exteri⁹ testamēti veteris patres de-
signat. qz p eoz pdicationē opera puerla punita sūt. **Per**
dica hō nouoz patrū vnus cuiusqz anim⁹ etiā ab illicitis
cogitationibz coercet: dū reat^r esse pfect⁹ in deliberatiōe
cordis oñdit. **Illi** qppe a flagitijs. a crudelitatibz. a rapi-
nis. auditoy aīas phibere curauerūt. **Isti** hō dū non solū
peruersa opa: sed etiā illicita cogitationū refecant: qd no-
bis aliud nisi limen intrinsec⁹ facti sūt. **Uñ** et ipsa xitas lo- **Mat. v.**
quis dicēs. **Audistis** qz dictū est antiqs: nō occides. qz au-
tē occiderit re⁹ erit iudicio. **Ego** autē dico vobis: qz oīs q
irascit fratri suo sine cā reus erit iudicio. **Recte** quoqz ex-
terius limē illos patres designat: qui ab ipsa incarnatione
redēptoris nrī p interualla tēpoy lōgi⁹ cōstitērūt. **Et** qdē
ab abelsanguine passio iā cepit ecclesie. **Et** vna est ecclia
electoy pcedentiū atqz sequentiū. **Sed** tñ qz discipulis bz. **Luce. x.**
Multi reges et pphete voluerunt videre q vos videtis et
nō viderūt. **Antiqs** patribz qsi foris stetitisse est: redēptor
nrī pñtiā corp aliter nō vidisse. **Exteri⁹** igit: sed tñ nō vi-
si a scā ecclesia fuerunt. qz mēte. opere. predicatione ista

Liber secundus.

iā fidei sacramēta tenuerūt. Iſtā ſctē eccleſie celſitudines
cōſpexerūt: quā nos nō adhuc pſtolādo: ſed iā habēdo cō
ſpicim⁹. Sicut enī nos in p̄terita paſſione redēptoris nſri:
ita illi p̄ fidē in eadē vētura ſunt ſaluari. Illi ḡ foris nō ex
tra myſteriū: ſed extra tēpus. **U**n̄ z in cōſtructiōe taberna
culi vt colūne argētee interi⁹ ſtarēt: pax illi erei figi p̄ cir
cuitū exteri⁹ iuſſi ſūt: in quib⁹ religatū tabernaculū tene
rēt. Colūne itaq; argētee interi⁹: pax illi vero erei in cir
cuitu figūtur: atq; in ipſis funes ligati ſūt vt tabernaculū
fixum maneret. qz videlicet vt ſcti apli in luce ſmonis ſui
ſolidi ſtarēt et totū tabernaculū. i. ſctā ecclīa in fidei inte
gritate cōſiſteret: itaq; paxilli erei patres teſtamēti veteris
ac pphete exteri⁹ fixi ſunt: q̄ x̄boꝝ ſuoꝝ funib⁹ p̄dicatoꝝ
mētes in ſoliditate ſtringerēt. atq; in hoc dei paxilli ſunt:
vt habitaculū in ſtatu fidei ligarēt. **E**xtra ḡ paxilli ſunt: q̄
ante tēpus hui⁹ ſctē eccleſie fuerūt. S; tñ eos ligat qui in
ipſa ſunt. qz dñi celeſtia myſteria vētura p̄dicāt hec poſtq̄
oſtēſa ſunt: credibilia oibus fecerūt. **U**t ergo itus colūne
imobiles ſtent: foris paxilli funes cōtinēt. qz vt ſacti apli
perfecte icarnatiōis dñice myſteriū crederēt: illoꝝ p̄dis
catio obtinuit q̄ hoc priuſq; fuerit z videre et p̄dicare po
tuerūt. **U**n̄ recte quoq; ipſe p̄im⁹ aploꝝ magna ſc; colū
na veri tabernaculi loquit dīcēs. **H**abem⁹ firmiorē pphē
ticū ſermonē cui bñfacitis intēdētes: quaſi lucerne lucēti
in caliginoſo loco. **I**n q̄b⁹ x̄bis idicat q̄uis ad altiora ſur
rexit ex culmīe vbi religata perſiſtat in fide. **Q**uēti lucer
na pphetici ſmonis iā quidē intelligentib⁹ lucet: ſed ad
huc nō intelligētib⁹ cooperta allegoziarū obſcuritatibus
pmanet. **U**n̄ etiā p̄ ſalmiſtā de iſdē dictis pphetarū ſz.

P̄s. xxvij

Tenebroſa aq̄ in nubib⁹ aeris. **Q**z videlicet occulta eſt ſci
entia in pphētis. **N**ec īmerito colūne argētee paxilli x̄o
erei facti ſunt. qz qd̄ clare iā apli p̄dicant: hoc pphete ſub
intellectu myſtico obſcure locuti ſūt. **R**ecte ḡ p̄ eris metal
lum ſignati ſūt. q̄ clari in ſuis p̄dicationib⁹ nō fuerūt. **S**cti
vero apli q̄ ad redēptoris noſtri myſteriū lucē p̄dicatiōis
habuerūt: argēteis colūnis expreſſi ſūt. **E**t notandū q̄ ar
gentū ſonat z lucet. eſ x̄o ſonat et nō lucet. qz p̄dicatoꝝ

noni testamēti apte locuti sūt q̄ etiā monstrare potuerunt.
Predicatores hō testamēti veteris qz p allegoriarū vni-
 bras de celesti mysterio obscura dicta ptulerūt: q̄si sine lu-
 celonitū dederūt. **Q**uod ergo illi cōparillos et colūnas: hoc
 hic p limen exteri⁹ designat. **S**i hō portā scripturā sacā
 hoc in loco accipim⁹: ipsa quoq; duo limina hz exteri⁹ et
 interi⁹. qz in lra diuidit: et allegoria. **L**imen q̄ppe scriptu-
 re sacre exteri⁹ lra. limen hō ei⁹ interi⁹ allegoria. **Q**uod enī p
 lram ad allegoriā tēdim⁹: q̄si a limine qd est exteri⁹ ad
 qd est interi⁹ venim⁹. **E**t sūt in ea p multa q̄ ita iuxta litte-
 rā mentē edificāt. vt p hoc qd exteri⁹ agit: audiētis mens
 interi⁹ trahat. **I**bi q̄ppe inuenim⁹ p̄dicamenta operis et
 exēpla x̄turis. ibi iubet qd agere etiā corporaliter debem⁹.
 ibi hoc qd ad operandū p̄cipit: in sctōz virozū ac fortium
 actione mōstrat. vt postq; nos aptiora p̄cepta atq; exēpla
 iustoz ad bonā operationē instruit: tūc ad limen interi⁹
 id est ad intellectū mysticū intime cōtēplationis tēdam⁹
 si possum⁹ pedē mētis. **S**tudete queso fratres charissimi
 dei h̄ba meditari. nolite desp̄icare scripta nostri p̄dicatoris
 q̄ ad nos missa sunt. multū valde est q̄ p ea anim⁹ reficaf
 ad calorem: ne iniquitatis sue frigore torpescat. **C**ū illa p-
 cedentes iustos fortiter egisse cognoscimus. et ipi ad forti-
 tudinē bone opationis accigimur. sanctorū exemplorū flā-
 ma animus legētis incendit. **E**lidet que fortia ab eis sctā
 sūt et valde indignat sibi. qz talia nō imitat. **U**bi recte spōsi
 voce ad spōsam dicif. **S**icut turris dauid collū tuū: q̄ edifi-
 cata est cū propugnaculis suis. **M**ille clipei pendēt ex ea:
 oīs armētura fortitū. **I**n collo et enī guttur. in gutture vox
 est. **Q**uid ergo p collū sctē eccl̄ie: nisi sacra ei⁹ eloquia de-
 signātur. **I**n q̄ dū mille clipei depēdere mēozātur: p hunc
 p̄fectū numerū: numer⁹ vniuersus ostēdit. qz vniuersa no-
 stra munitio in sacro eloq̄o cōtinet. **I**bi q̄ppe sunt p̄cepta
 dei. ibi exēpla iustoz. **S**i enī torpet anim⁹ a cōditoris sui
 desiderio: audiat qd dī. **D**iligēs dñm deū tuū ex tota mē-
 te tua: et ex tota x̄tute tua. **S**i q̄s in odio fortasse labif pri-
 mi: audiat qd dī. **D**iligēs primum tuū sicut teipm. **R**es
 aliena p̄cupiscit: audiat qd illic scriptū est. **N**ō p̄cupisces

Canti. iiii.

Mat. xxi.

Mar. xij.

Ibidem.

Exo. xx.

Liber secundus

- Mat. xix.** rē primi tui. De iniuria q̄ primi ore vel facto illata est. ad
Leuit. xix irā mēs accendit: audiat q̄s dicit. Nō q̄res vltionem nec
 memoreris iniurie cuius tuor. In carnis cupiditā mē
 leſa uia mens accendit ne ſequat ocul⁹ mentē: audiat q̄s
Mat. v. paulo ſuperi⁹ dictū eſt. Qui viderit mulierē ad cōcupiſcē
 dū eā: iā me chat⁹ eſt eā in corde ſuo. Cōtra inimicū forſi:
 tan q̄s q̄ aim ſuū relaxare ponit in odio: audiat q̄s illic ſcri
 ptū eſt. Diligite inimicos v̄ros. bñfacite hiſ q̄ vos oderūt.
Ibidem. Sed iſ q̄ aliena iā nō rapit: adhuc forſitan ſua inordinate
Luce. xij. retinet: audiat q̄s illis d̄r. Glendite q̄ poſſideris ⁊ date ele
 moſinā. Infirmātis anim⁹ p̄frui deſiderat deo ſimul ⁊ ſer
Mat. vj. culo: audiat q̄s illic ſcriptū eſt. Nemo pōt duob⁹ dñis ſer
 uire. Ali⁹ nō ad neceſſitatē ſtipēdij: ſed ad voluntatē deſi
Lu. xiiij. derij poſſeſſa retinet: audiat q̄s illic d̄r. Qui nō renuncia
 uerit oībus q̄ poſſidet: nō pōt eſſe me⁹ diſcipul⁹. Quidam
 enī relinquūt oīa. multi aut poſſidēdo renunciant: q̄ ſic ad
 vſum poſſeſſa retinēt vt eis deſiderio nō ſuccūbāt. Torpe
 re quiſq̄ appetit: et laborē ſubire p̄ dño etiā cū p̄ualet re
 fugit. In collo q̄ ecclie idē in ſacri eloquij p̄dicatione q̄ p̄
 ſua munitiōe ⁊ altitudine turri dauid ſilis d̄r: mille clipei
 depēdent. q̄ quot illic p̄cepra ſūt: tot etiā pectoris nrī mu
 nimia. Ad ſeruādā itaq̄ innocētīā etiā leſi a primo pdu
Geñ. iij. rare in hūilitate feſtinam⁹: abel ante oculos veniat. q̄ ⁊ oc
 ciſus a fratre ſcribit⁹: ⁊ nō legi⁹ reluctat⁹. Mētis mūdicia
Geñ. v. etiā cū cōiugali copula eligit⁹: enoch debet imitari. q̄ et in
 piuglo poſit⁹ ambulauit cū deo ⁊ nō inueniebat⁹. q̄ trāſu
 lit illū de⁹. P̄cepta dei feſtinam⁹ p̄ſti nrē vtilitati p̄po
Geñ. vj. nere: Noe añ oculos veniat. q̄ cura domeſtica poſtpoſita
 exiuſſione oīpotētis dñi p̄ cētum annos ad arche ſabricā
Geñ. xij. vixit occupat⁹. Subire obediētie virtutē nitimur: aſpice
 re abrahā debem⁹. q̄ relicta domo. cognatione. patria. obe
 diuit exire in locū quē acceptur⁹ erat in hereditatē: ⁊ exiſſe
Geñ. xxij. neſciēs quo iret. q̄ paratus extitit vt p̄ eterna hereditate
 dilectū quē acceperat occideret heredē. Et q̄ vnūcū dño
Ge. xxiiij. offerre nō diſtulit: vnīuerſam multitudinē gētū in ſemen
 quē in oīpotētis dei oculis vite ſue tranquillitas ornamē

Laboriosa fortitudo ut obviare debeat qrit: iacob ad me: **Gen. xxxi.**
 moria deducat. qui postq̃s scijt fortiter seruire hoī: ad eam et. **xxxi. et**
 quoq̃ virtutē deductus est: ut nō potuisset a luctatē āgelo su: **xxix.**
 perari. **C**onamur carnis illecebrā vincere: ioseph ad mēo **Ge. xxxix.**
 riam redeat. q̃ tētate se dñs: studuit carnis p̃tinētiā etiam
 cū vite piculo custodire. **C**ū factus est ut qz mēbra sua bñ
 nouerat regere: regēde quoq̃ oī egypto p̃sset. **D**an suetu **Rūe. xij.**
 dinē atq̃ patientiā obrinere q̃rimus: moysen ante oculos
 deducam⁹. q̃ exceptis puulis ac mulierib⁹ sexcenta milia
 armatoz regēs: mitis fuisse describit⁹ sup oēs hoīes q̃ ha-
 bitabāt super faciē orbis terre. **R**ecitudinis zelo p̃tra vi-
 tia accēdīmur: phinees aī oculos deducāt. q̃ coeūtes gla **Rūe. xxv.**
 dio trāfigēs castitati pplm reddidit: et irā dei irat⁹ placa-
 uit. **D**e spe oīpotentis dei p̃sumere in dubijs q̃rim⁹: ioseph **Deutro.**
 ad memoriā reuocem⁹. q̃ dū dubia certamina certa mēte **xxxiij. et**
 subiit: ad victoriāz sine dubietate puenit. **I**am mētis int⁹ **Iosue. iij.**
 micicias punire cupim⁹: in benignitate aīm dilatare / sa- **v. et. viij.**
 muel in cogitatiōe deducāt. q̃ de p̃ncipatu delect⁹ applo **i. Re. viij.**
 cū idē ppl̃s peteret vt. p eo dñs p̃ces effunderet: rñdit vi-
 cens. **A**bsit a me hoc p̃cū in dño: vt cessem orare p vobis. **i. Reg. xij.**
Culpā q̃ppe vir sc̃tūz ppetrare se credidit: si eis quos ad-
 uersarios ptulerat vsq̃ ad deiectionē benignitatez gfe nō
 reddidiss⁹ in p̃ce. **Q**ui rursus cū iubēte dño mitteret vt da-
 uid vngeret in regē: rñdit. **Q**uō vadā: inueniet enī me saul **i. Reg. xvj**
 et occidet me: **E**t tñ qz iratū deī eidē sauli cognouerat: in-
 tanto se luctu affligerat vt ei p se dñs diceret. **Q**uonq̃ tu
 saulē luges cū ego illū abiecerim⁹: **P**esem⁹ ergo eius ani-
 mū quātus ardor charitatis incēderat: q̃ et illū flebat a q̃ ti-
 mebat occidi. **C**auere aut̃ volum⁹ quē timem⁹: sollicita no-
 bis mēte p̃fandū est ne si locū repim⁹: malū fortasse p̃ma-
 loreddam⁹ ip̃i quē fugim⁹. **D**avid q̃ ad memoriāz redeat
 qui p̃sequētē se regē et iuenit vt potuiss⁹ occidere: et tñ i ip̃a
 feriendi p̃tate positi⁹ elegit bonū qd̃ ip̃e deberet facere. nō
 aut̃ malū qd̃ ille merebat pati: dices. **A**bsit a me vt mittaz **i. re. xxiij.**
 manū meā in xp̃z dñi. **E**t cū idē saul post ab hostib⁹ fuiss⁹ et. **xxvj.**
 interēpt⁹ / eū quē p̃secutores dñi viueret ptulit: fleuit occi- **ij. Reg. j.**
 sum. **E**rrantib⁹ hui⁹ mūdi potētib⁹ libere loq̃ decernim⁹:
 n iij

Liber secundus.

Luce. liij.

Mar. vij.

Act. iij.

Act. xx.

**i. Iohā. p
totam.**

Can. iij.

iohāns auctoritas ad aīm reducat. qui herodis nequitia
rephēdēs p verbi rectitudine occidi nō timuit. **Et** qz xps
veritas: ipe ideo p xpo qz p veritate aīam posuit. **C**arnē
iā nīam p deo ponere in mortē festinam: petrus ad mē
tēveniat. q inter flagella gaudet. q cesus pncipib⁹ restitit.
qui vitā suā p vitā despicit. **C**ū mortis appetitu disponi-
mus aduersa ptēnere: paul⁹ aī oculos deducat. q nō soluz
alligari: sed z mori par⁹ p xpo nō facit p̄ciosiorē aīam suā
q se. **S**uccēdi cor nrm igne charitat⁹ qrim⁹: iohāns xba
p̄sem⁹. cui⁹ oē qd loquit⁹ charitat⁹ igne vaporat⁹. **Q**z in vo-
ces sacri eloqui⁹ cuiuslibet qrim⁹ munimē virtutis iuenib⁹
mille clipei pendēt ex ea / oīs armatura fortiū. **S**i enī pu-
gnare ptra spiritalia nequitie volum⁹: in collo ecclie q nō
bis sicut dauid turris erecta est: id est in diuina eloq̄a pro-
tectiōis arma req̄ram⁹. vter discretiōe p̄cepti cōtra vitia
sumat virt⁹ adiutorij. **E**cce enīz cōtra aērias ptātes festi-
nam⁹ fortes existere: in hac turri armaturaz nrm mētis in-
uenimus. vt idē p̄cepta p̄ditoris. inde sumam⁹ exēpla pre-
cedētū per q̄ ptra aduersarios nros in expugnabiliter ar-
memur. **C**ū enī quālibet virtutē subire appetis: z hāc illic
a patrib⁹ iā impletā vides / ibi armaturā tuā inuenis: per
quā cōtra spiritalia bella munitaris. **P**epēdent in ea q̄ppe
clipei: si quis pugnare appetit assumat. z ex ea virtute pe-
ctus munit. z verboz iacula emittat. **E**t notādū qz edifi-
cata cū ppugnaculis suis sūt. **P**oc q̄ppe agūt p pugnacu-
la qd clipei. qz vtraqz pugnante munit. **S**ed inter vtraqz
distat. qz clipeos p nro munimine vbicūqz volum⁹ moue-
mus. **P**ro pugnaculo autē defendi possum⁹: sed h mouere
nō possum⁹. **C**lipeus in manu tenet. nā ppugnaculū nō te-
net. **Q**uid ḡ inter ppugnacula z clipeos distat: nisi q in sa-
cro eloq̄o patrū p̄cedentiū z miracula legim⁹: et virtutes
bonoz operū audim⁹: **I**bi nāqz cognoscim⁹ q ali⁹ potuit
mare diuidere. alius solē figere. ali⁹ mortuū suscitare. ali⁹
paralyticū verbo erigere / vmbra egros curare. ali⁹ p suaz
inīam ifirmatiū febrib⁹ obuiare. **Q**ui tñ oēs z patētiē elo-
gūanimitate mites: z zelo rectitudinis feruentes fuerūt:
ibi p̄dicatiōe diuites: simul et mīa largi. **S**i itaqz q̄ vera

de deo dixerit: testantur miracula. qz talia p illi nō facerēt:
nisi de illo vera narrarent. Et q̄pij. q̄humiles. q̄benigni
exiterint: eoz testantur opationes. Si igit de fide tētatur
quā ex illoz p̄dicatiōe p̄cepim⁹: loquētūz miracula p̄spi-
ciam⁹. z in fide quā ab eis accepim⁹ p̄firmamur. Quid er-
go illoz miracula nisi n̄ra sūt p̄pugnacula? **Q**z z muniri p
illa possum⁹: z tū hec in manu n̄ri arbitrij nō tenem⁹. nā ta-
lia facere nō valem⁹. **C**lipe⁹ xō in manu est et defendit. qz
virt⁹ patiētie. virt⁹ mē p̄cedēte nos grā z in prāte ē arbi-
trij: z a piculo p̄tegīt aduersitatē. **T**urris itaqz n̄ra cū pro
pugnaculis suis edificata ē: in qua mille clipei dependēt.
qz scriptura sacra sub miraculis patrū a iaculo aduersita-
tis abscondimur: z p̄uersationis sc̄tē munimur etiā in ma-
nu op̄istenem⁹. **N**otādū xō qz limē porte vno calamo mē-
surat. **C**alam⁹ aut in sex cubitis z palmo tēdif. qz videlicet
in scriptura sacra doctrina p̄fecte opationis z initiū sup̄ne
cōtēplationis iuenit. **S**in vero porta h̄ loco vnusq̄sqz p̄-
dicator accipit limē: exteri⁹ in porta ē vita actiua. limē ve-
ro interi⁹ vita p̄tēplatiua. **P**er illā q̄ppe ambulat in fide:
p̄ hanc xō festinat ad speciē. **I**lla exteri⁹ ducit vt vnusq̄sqz
bñ viuere debeat. ista interi⁹ p̄ducit vt ex bona vita ad gau-
diū eterna pertingat. **N**ec nos hodie tractasse sufficiat. qz
enī trēsētes ad alia / diu per excessum locuti sum⁹ ea: que
subiecta sunt lectioni alteri reseruemus: reparādi per silē-
tium: sperātes in verbo / quod viuūt et regnat cum patre in
vniuersitate spiritus sancti. per omnia secula seculorūz. **A**men.

Sermonia. xvj.

Mēsus est vestibulū porte octo cubi-
torū: et frontē eius duob⁹ cubitis. **V**e-
stibulū aut porte erat intrinsecus. **P**or-
ro thalami porte ad viā oriētālē tres hinc z tres
inde: mēsura vna triū: et mensura vna frontū ex
vtraqz pte. **E**t mēsus est latitudinē liminis por-
te decem cubitorū: et lōgitudinē porte tredecim
cubitorū: et margine z ante ahalamos cubiti

Liber secundus.

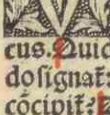
vnus: et cubitus vnus finis vtrinq̃.

Textus.

Vr cuius erat spēs q̃ si spēs eris mēsus ē vestibū
um porte octo cubitorū. ⁊ frontē eius duob⁹ cu-

Textus.

bitis. Ac ne b vestibulū extra portā esse credere
mus: subdit. Vestibulū autē porte erat intrinse-

P̃s. xcix.

A

Quid ergo p̃ interi⁹ vestibulū nisi eterne vite latitu-
do signat: q̃ modo inter angustias vite p̃ntis iā spe mente
cōcipit: De q̃ per psalmistā dicit. Intrate portas ei⁹ in con-
fessionē: atria ei⁹ in hymnis p̃fessionū. Cū enī p̃ctā n̄ra per
lachrimas p̃fitemur: anguste vite portā ingredimur. Sed
cū post hec ad eternā vitā p̃ducimur: porte n̄re atria in cō-
fessionū laudib⁹ intram⁹. q̃ ibi iā angustia nō erit: cū nos
leticia eterne solēnitatis assūpserit. Propter cōfessionis n̄re
angustia vitas dicit. Intrate per angustā portā. Et cū se
psalmista recipe in latitudine gaudia eterna p̃sumperat di-

Mat. vii.

P̃s. xxx.

cebat. Statuisti i loco spacioſo pedes meos. Ad atrii⁹ q̃ p̃
portā tendit. q̃ ad latitudinē solēnitatis p̃tingit ab angu-
stia p̃fessionis. Illa itaq; gaudia q̃ apud dauid atria: ap̃
Ezechielē vestibulū intrinsecus vocat. Cū ⁊ hoc ip̃m vesti-
bulū octo cubitis dicit mēsuratū. Ibi enī oēs recipiēdi sunt
qui nūc in exercitio opis laborant: ⁊ ad eterna gaudia per
cōtēplatiōis gr̃a⁹ suspirāt. Nec immerito mēsurā vestibuli
in octo cubitis ponit. q̃ septē dieb⁹ vniuersum t̃ps enoluit

Eterna etenim dies q̃ expletā septē dieꝝ vicissitudinē sequi-
tur: scz octaua est. Cū etiā psalmista resurrectionis diē con-
siderās. q̃ de extremi iudicii districtione erat locuturus/
premisit titulū: dicens in finē ps. dauid p̃ octaua. Et enī
quā octauā diceret demonstraret: diē illā tremēdi terroris

P̃s. vi.

in psalmi ichoatione secur⁹ est dicēs. Dñe ne in ira tua ar-
guas me: neq; in furore tuo corripas me. Modo enī quis
quis p̃ flagella corripit: ⁊ correptionib⁹ emendat in man-
suetudine corripit: nō in ira. In districto autē illo exāmie
oīs argutio atq; correptio ira ē. q̃ venia post correptionē
nō est. Qui octonarij numeri cā est q̃ post sabbatū dñs vo-
luit a morte resurgere. Dies q̃ppe dñicus q̃ terti⁹ ē a mor-
te dñica ⁊ a cōditione dieꝝ numerat octau⁹: q̃ septimū se-
quit. Cū ⁊ ipsa vera redēptiois n̄ri passio et vera resurre-

rio / figurauit aliqd de suo corpore in dieb⁹ passionis sue.
Sexta eniz feria passus ē. sabbato q̄euit i sepulchro. dñica
 die surrexit a morte. **P**resens eteniz vita nob̄ adhuc sexta
 est feria. q̄z in dolorib⁹ ducit̄: et in angustijs cruciat̄. **S**ed
 sabbato q̄z i sepulcro quiescim⁹ q̄z requit̄ aie post corp⁹
 inuenim⁹. **P**rimo vero die videlicet a passione tercio: a cō-
 ditione vt dixim⁹ octauo / iā corpe a morte resurgem⁹: et
 in gloria aie etiā cū carne gaudebim⁹. **N**ō ḡ mire saluator
 noster fecit in se: b̄ veraciter significauit inobis. vt nos do-
 lor in sexta: et requies in septima: et gloria excipiat in octa-
 ua. **I**ncip salomonē dī. **P**a partes septē nec non et octo. q̄z **Eccle. vi.**
 ignoras qd mali futur⁹ sit sup̄ terrā. **P**artes etenī septē si-
 mul et octo dam⁹: qñ sic ea q̄ septē dieb⁹ euoluitur disponi-
 mus: vt p̄ hec ad bona eterna veniam⁹. **U**t dñi modo caute
 agit: post modū veniet̄ tremēdi iudicii ira deuiter. **O**cto
 itaq̄ cubitos vestibulū mēsurat̄ intrinsecus. q̄z plūcē quē
 post septēz dies sequit̄: latitudo nobis eternitatis apitur.
Sed nemo ad illā venit: nisi q̄ hic dilectionē dei ac primi
 deuota mēte tenuerit. **Q**ñ et subdit. **E**t fronte ei⁹ duob⁹ cu- **Lexus.**
 bitis. **F**rōs etenī porte ē boni meritū vite p̄ntis. **S**icut enī
 vestibulū intrinsecus sup̄na requies dī intelligit̄: ita p̄ fron-
 tem porte necesse est q̄litatez visibilis vite signari. **F**rōs
 ergo porte duob⁹ cubitis mēsurat̄. q̄z q̄sq̄s hic dilectionez
 dei ac primi seruare studuerit: ip̄e ad eternitatē atriū per-
 tingit. **A**lta igit̄ nostra vt duob⁹ cubitis sit mensurata: tē
 di q̄ridie per charitatē dī in amorē dei simulz primi. **N**ō
 est enī charitas vera: si min⁹ a duob⁹ cubitis h̄z. **Q**ñ moy- **Exodi.**
 ses cū per colores vestīū electoz virtutes exp̄meret: in or- **xxviij.**
 namēto pontificis bis tinctū coccū iubet adhiberi. **Q**uid
 nāq̄ per coccū nisi charitas designat̄: q̄ semp̄ flāma amo-
 ris accendit̄. **S**ed coccus bis tingit̄. qñ non solū ex amore
 dei: s̄z etiā primi nra charitas inflāmat̄. **N**ā q̄sq̄s sic amat
 deū vt p̄missi sibi primi curā relinq̄t: adhuc in eo coccus
 semel tinct⁹ est. **E**t q̄sq̄s sic amat primū vt minuat deside-
 riū qd flagellare dī in deū: nō est adhuc i eo color tincture
 geminar⁹. **D**ebem⁹ ḡ et amare eos cū quib⁹ viuim⁹: et ad il-
 lum totis desiderijs anhelare in q̄ veraciter viuim⁹. **E**t

Liber secundus.

Esai. xj.

ce etenim ad fidē atq; ad audiendū verbū oī potētis dñi nos
qui religioso iduti habitu videmur: ex diuersa mūdi qua-
litate puenim⁹: atq; ex dissimilib⁹ inīq;ratib⁹ in scē ecclie
cōcordia pgregati sum⁹: ita vt tā patēter scīfī esse videat⁹
qđ de pmissione ecclie per esaiā s̄r. **H**abitabit lupus cum
agno ⁊ p̄dus cū hēdo accubabit. **N**ā per scē charitatis vi-
scera lupus cū agno hītat. qz hī q̄ i seculo raptōres fuerūt
cū māsuētis ac mītib⁹ in pace p̄q̄scūt. **E**t p̄d⁹ cū hēdo ac-
cubabit. qz is q̄ p̄ctōrū suorū maculis vari⁹ fuit: cū eo q̄ se
despīcit ⁊ p̄ctōrem fatet humiliare p̄sentit. **U**bi ⁊ subdit.
Titulus ⁊ leo ⁊ ouis simul morabunt⁹. **Q**z ⁊ is q̄ per cōtra-
riū cor ad quotidianū se deo sacrificiū p̄parat. ⁊ ali⁹ q̄ tan-
q̄leo ex crudelitate seuiebat. ⁊ alter q̄ velut ouis in inocē-
tie sue simplicitate p̄durat: in caulis scē ecclie pueniūt.
Ecce q̄lis est charitas q̄ per diuersitates mētū accendit.
cōcremat. cōflat. ⁊ q̄si in vnā auri spēm reformat. **E**z in eo
q̄ se electi sic amāt: ad illū necesse ē vt festinēt / quē eterno
gaudio i celis videre mereant⁹. **U**nus ē etenim dñs ac redē-
ptor n̄r: qui ⁊ h̄ electorū suorū corda ad vnanimitatē ligat: ⁊
ad supernū amorē per iterna desideria semp stimulat. **U**n-
et illic subdit. **E**t puer paruul⁹ minabit eos. **Q**uis iste est
puer puulus: nisi de quo scriptū est. **P**uer natus est nobis:
filius datus est nobis: **Q**ui simul habitātes minat qz ne in
terrenis reb⁹ corda n̄ra inhereāt: hec p internū desiderū
quorūdie inflāmat. **E**t h̄ ipm el⁹ minare: ē ad suū nos amo-
rez incessanter accēdere. ne cū nos vicissim diligim⁹ mēte
in h̄ exilio remaneamus. ne quies hui⁹ vite sic placeat: vt
ad obliuionē p̄rie perducatur. ne delectata mēs p̄speris tor-
peat. **U**n ⁊ donis suis flagella pmiscet: vt nobis oē qđ nos
in sc̄lo delectabat amarescat: et illud icendiū surgat in aīo
qđ nos semper ad celeste desiderū in q̄te excitet. atq; vt
ita dicāz delectabiliter mordeat. suauiter cruciet. hilariter
contristet. **P**uer ḡ nos puulus minat. qz is q̄ paulomē-
nus q̄ angeli minorat⁹ est: p charitatē quā nobis tribuit:
in hoc nos mūdo mentē figere nō pmittit. **B**is tunc itaq;
in nobis coccus est: si ⁊ h̄ p̄imos n̄ros sicut nos diligim⁹
et ad auctore oīm cū ipsis quos diligim⁹ festinamus. **S**i

Ibidem.

igitur vita nostra de perfecta charitate bis tingitur: fructus in nobis
 porte duobus cubitis mensuratur. Siue igitur doctor seu sacrum
 eloquium. vel certe si des porte nomine signetur: in mensura utriusque
 cubiti charitas non inconuenienter accipitur. quia ille vera pre-
 dicat quod dei ac proximi amor docet. Et ipsa est certa scia quam
 charitas edificat. et fides robusta est quam se in dilectione dei ac
 proximi exercet. Sequitur. Porro thalami porte ad viam orientis
 tales tres hic et tres inde: et mensura una trium. Quid thalami:
 quid via orientalis designet. iam superius diximus. nec replica-
 re latius necessarium putamus. Sed quod nobis est. quod est
 quod tres hinc et tres inde: Thalami quippe iuxta viam orienta-
 lem sunt corda seruientium in amore dei. Et siue hi qui electi in
 testamento veteri fuerunt: siue hi qui in testamento nouo secuti
 sunt. nimirum constat. quia omnes ex amore trinitatis accessi sunt.
 Neque enim vere deum diligere: si eiusdem trinitatis quod deus est
 gratiam non accepissent. Iuxta viam autem orientalem tres hic et tres
 inde sunt thalami. quia dum inter veteres et novos presbiteros in
 carnari dignatus est: quasi in medio thalamorum via orientalis
 apparuit. quod thalami ad veram spiritum ex trinitatis sunt cogni-
 tione decorati. Sin vero ad virtutes electorum eundem nume-
 rum referamus: tres sunt virtutes sine quibus is qui aliquid operari
 iam potest: saluari non potest. videlicet fides. spes. charitas. Et
 quia eadem fides. spes et charitas. in antiquis patribus quam in nouis
 doctoribus fuit: iuxta orientalem viam tres hinc et tres inde tha-
 lami describuntur. Vel certe quia tres patrum veterum distinctio-
 nes fuerunt: tres quoque nouorum sub gratia sequuntur. Vetus
 quippe populus habuit presbiteros ante legem. ac deinde in lege. et post
 modum prophetas. In nouo autem populo prius hebreorum primitie
 crediderunt post modum plenitudo gentium fide secuta est. ac
 deinde in fine seculi hebreorum relique saluantur. Quia ergo i car-
 natio domini et ex superiori parte presbiteros ante legem. presbiteros in lege. atque
 ad extremum prophetas habuit. et ex posteriore fideles ex he-
 breis. fideles ex gentibus. ac post modum hebreorum omnes reliquas
 collegit: orientalis via tres hinc et tres inde thalamos habere
 memoratur. Sed hoc quoque non inconuenienter accipimus: si tres
 esse fidelium ordines dicamus. Siue namque in veteri seu in no-
 uo testamento: alius est ordo predicationis. alius continentis. atque alius

Tertius.
B

Roma. ix.

Liber secundus

Eze. xliij. bonorum coniugatorum. **C**um et idem propheta in superioribus partibus vi-
ros liberatos vidit. noe. daniel. et iob. in quibus videlicet tribus
predicatores. pertinētes. et coniugati signati sunt. **N**am noe ar-
cham mundi rexit: atque id figurā rectorum tenuit. **D**aniel in
aula regie abstinentie dedit. et idcirco vitam pertinētiam si-
gnauit. **I**ob vero in iunglo posuit. et curā domus proprie expe-
ries placuit: per quē digne bonorum coniugatorum ordo figurat.
Nam ergo etiam ante mediatoris aduentum et predicatorum et pertinē-
tes ac boni coniugati fuerunt: quod eundem ei aduentum prestolarent.
et magna hūc fuit desiderij videre cuperēt. et postmodum pre-
dicatores. pertinētes. ac boni coniugati sicut cernimur existunt.
Qui redemptorem nostram desideramus incarnatum: scilicet in maiesta-
tis sue gloriā contemplandum / orietalis via tres hinc et tres inde
thalamos habet: iuxta psalmiste vocē / quod de eadem via videlicet
Ps. xvij. redemptorem noster dicit. **I**n circuitu eius tabernaculum eius. **S**ed
perfundum nobis est sollicita intētionē quod dicitur / quia mēsurā vna
triū. **C**um enī longe sit a pertinētibus et tacetibus excellētia pre-
dicatorum. et valde a coniugatis distet eminētia cōtinētium: quod
est quod vna mēsurā habet triū. **C**onjugati quippe quousque et bene agant
et omnipotentem deum videre desiderēt. domesticis tamen curis oc-
cupant: et necessitate cogente in utroque mēte diuiduntur. **C**ōti-
nētes autem huius mundi actiōe remoti sunt. et voluptate car-
nis etiam alicito coniugio restringunt. nulla coniugis. nulla filio-
rum cura. nullis noxijs ac difficilibus rei familiaris cogita-
tionibus implicant. **P**redicatores vero non solum se a vitij co-
ercēt: sed etiam alios peccare prohibēt. ad fidem ducunt. in studio
bone puerlatis instruunt. **Q**uod ergo vna eorum mēsurā est:
quorum vite equalitas vna non est? **S**ed mēsurā vna triū est: quod et
si in eis meritum magna est diuersitas: tamen distantia in fide
in quā tenduntur non est. **N**am eadem fides quā istos solidat in maxi-
mis: illorum infirmitatē cōtinet in paucis. **V**el certe triū vna
mēsurā est. quia in retributione vltima quousque eadē dignitas
oibus non sit: vna tamen erat oibus vita beatitudinis. **C**um per
Iob. xliij. semetipsum dominus dicit. **I**n domo patris mei mansiōes multe
sunt. **S**ed tamen in ea ducti sunt / quousque diuersis horis vene-
runt: vnum denarium perceperunt. **Q**uia itaque ratione cōueniāt man-
siones multe cum vno denario: nisi quia diuerse quidē beatorum

cuius dignitates erūt: sed tñ vna reſes etne retributiōis: **Ma** & ſi diſpar erit meritū ſingulorū: nō erit diuerſitas gau-
diōrū. qz et ſi alter min⁹/atq; aliū amplius exultat: oēs tñ
vñ gaudiū de p̄ditiōis ſui viſione letificat. **Hoc** quoq; ē
ſue de veterib⁹ ſeu de nouis p̄ribus ſentiendū. qz oriētalis
via cū tres hinc & tres ide thalamos hz: mēſura vna triū ē.
qm̄ ipſa fides atq; ipm̄ meritū tenuit corda p̄cedētū: q̄ re-
pleuit corda ſequētū ſub teſtāmto nouo poſitorū. ſicut & p
paulū dī. **Habētes** autē eundē ſpm̄ fidei. **Sicut** ſcriptū eſt. **ii. Cor. iij.**
Credidi p̄pter qđ locutus ſum. **Et** nos credim⁹ p̄pter qđ **P̄s. cxv.**
et loq̄mur. **Spirituales** quippe illi p̄ſes oīpotētē deū trini-
tatē ita eē crediderūt: ſicut eadē trinitatē noui p̄ſes apte
locuti ſunt. **Eſaias** nāq; audiuit angelica agmina in celo
clamātia. **ſcītis. ſcītis. ſcītis** dñs deus ſabaoth. **Ut** enī p: **Eſaie. vj.**
ſonaz trinitas mōſtrare tertiū ſcītū ēz. **Sz** vt vna eē ſub-
ſtātia trinitatis appareat nō dñi ſabaoth: ſz dñs ſabaoth
eēphibet. **Qđ** dauid qz ſentiens ait. **Bēdicat** nos de⁹ de⁹ **P̄s. lxxvj.**
noſter: bēdicat nos de⁹. **Qui** cū tertio dixiſſet de⁹: vt vñ
eſſe hūcōnderet: ſubdidit. **Et** metuant eū oēs ſine terre.
Paulus quoq; loq̄tur dices. **Qm̄** ex ip̄o: & p̄ ipm̄: & in ip̄o **Ro. xij.**
ſunt oīa. **Ex** ip̄o videlicet: ex p̄re **Per** ipm̄: p̄ filiū. **In** ip̄o **E**
autē in ſpm̄ ſancto. **Quē** ergo ipm̄ cū tertio dixiſſet: adiūxit
Ipi glia in ſcēla ſcēlorū amē. **Qui** enī nō dixit: ip̄i ſz ip̄i: di-
cēdote ipm̄ diſtinxit p̄ ſonās. **Et** ſubtingēdo ip̄i glia nō
diuiſit ſubſtātiā. **Qz** itaq; vna ē veterū ac nouorū pat̄r fideſ
recte thalamorū deſcribit mēſura vna triū. **Qđ** x̄bis alijs
replicat cū ſubdit. **Et** mēſura vna frontū. **Ex** vtraq; enī **Textus.**
p̄te eſt mēſura frontū. qz p̄ſes n̄ſi vel prius a veteri: vel
nūc a nouo teſtāmto veniētes: in vna mediatoris fide cō-
ueniūt. **Qui** pro eo q̄ charitate pleni ſunt. carnē ſuā abſti-
nētia edomāt: corda a audiētūz p̄dicatiōis lumie illuſtrāt
ſigna faciūt. **vt** tutes operant. **Per** hoc qđ eoꝝ bona nobis
ſolis innotēſcūt: nō immerito huius celeſtis edificiij fron-
tes vocant. **Qđ** enī qđ nūc in apto oñdit frons ē. vt illē ſit
veſtibulū edificiij: qđ nobis interi⁹ reſeruaf. **Qñ** & ſācte **Can. vj.**
ecclie in cātico cāticoꝝ ēz. **Sicut** cortex mali pūnici gene-
tue abſq; occultis tuis. **Gene** quippe ſunt ſcēte ecclie ſpiri-

Liber secundus.

tales pres: q̄ nūc in eamiraculis coruscāt. ⁊ velut in ei⁹ fa-
cie venerabiles apparēt. Cū enī vidim⁹ multos mra age-
re. v̄tura pphetare. mūdū pfecte relinquere. celestib⁹ de-
siderijs ardere: sicut cortex mali punici sc̄tē gene rubent.
S̄ qd istud oē qd miramur in illi⁹ rei cōpatione de q̄ scri-
ptū est. **H**oc oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor-
da hoīs ascēdit q̄ preperauit de⁹ diligētib⁹ se: **B**ene ergo
cū miraret⁹ genas ecclesie. subdidit. absq̄ occultis suis. **E**c-
ce si apte diceret. **E**a qdem q̄ in te nō latēt magna sunt s̄ illa
valde ineffabilia q̄ latēt. **S**equit⁹. **E**t mēsus est latitudinē
liminis porte: decē cubitoꝝ ⁊ longitudinē porte tredecim
cubitoꝝ. **M**ulta supius de porte significatiōe iā diximus
S̄ vnū tenere aliqd debemus p qd possit cetera lectoris
prudētia penetrare. **D**ictū quippe est: p portā scripturā sa-
crā posse figurari. S̄ hoc nobis mō laboriose vīcuti edū-
est: cur latitudo liminis porte decē cubitis: ⁊ lōgitudo por-
te tredecim mēsurat. **H**oc aut loco longitudina porte altitu-
do dī: sicut nos longe stature dicim⁹: quē altus videmus.
Nālōgitudo porte dici ī trāuersum nō pōt: cui⁹ latitudo
p decē cubitos demonstrat. **Q**uid ḡ latitudo liminis porte
nisi lex testamētī veteris fuit: ⁊ lōgitudo porte nisi grā te-
stamētī noui: **Q**uid videlicet scriptura sacra vñ p testamētū
vetus crīna operū cōpescuit dare decimas pcepit: q̄si per
mādata hūilia in liminis latitudine iacuit. S̄ vñ p testa-
mētū nouū cogitatiōe sprauas coercuit dereliqui oīa: p
deo vitā corpis iussit cū presēti sc̄lo despici: q̄si porta nra
in longitudinis altitudine surrexit. **M**inora quippe pce-
ta israelitico pp̄lo p legē dare sunt. **U**nī ⁊ eidē pp̄lo moy-
ses in cāpo locutus est. **A**ltiora dñs sc̄tis aplīs vedit. **U**nī
et eosdē mādatīs vite ī monte docuit. **N**ī hō redēptor no-
ster p euāgeliū dicit. **N**olite putare qm̄ veni soluere leges
aut pphetas. nō veni soluere s̄ adimplere. **A**dimplere enī
venerat legē: q̄ legis iusticie grām addidit. vt qd illa iube-
bat ī minimis ip̄e pfici adiuuaret ī summis. **E**t qd illa co-
ercebat ab ope: ip̄e rescaret a corde. **I**ntellecta ḡ lex q̄ in
latitudine iacuit: ī altitudine surrexit. **I**psa enī dei cogni-
tio q̄ apud illā in spiritalib⁹ patrib⁹ fuit: nōra omī hebreo

Exo. xix.

Mat. v.

Ibidem.

rñ pplō nō fuit. Mā oīpotētē deū: scām videlicet trinita-
 tē cū pphete p̄dicarēt ppl̄s ignorabat. solū decalogū tene-
 bat in fide: legē trinitatis nesciēs. P̄suret ergo latitudo
 liminis porte decē cubitis. Et q̄r dū? ille ppl̄s subtilita-
 tē fidei ignorās: mādatis seruiebat decalogi. P̄suret
 ergo lōgītudo porte tredecim cubit̄. q̄ p̄ testamētū nouū
 in corde fidelis ppl̄i sup mādāta decalogi quē veri? custo-
 dit cognitio trinitatis creuit. Et cū mādāta legis pficit:
 trinitatē eē oīpotētē dñm credidit. Ubi? queri rōnabilē
 pōt: cur istā latitudinē liminis porte quā supius dixerat
 vno calamo mēsurari: inferi? subīxit q̄ decē cubitis mē-
 suret. ac deinde subdit q̄ lōgītudo porte tredecim sit cubi-
 tis mēsurata. vñ? eteni calam? iā sicut sepe dictū est sex cu-
 bitos h̄z et palmū decē vero cubiti iā mēsurā suā sup cala-
 mū tenet. tredecim hō apli? q̄ decē. qd est q̄ p̄ vno ca-
 lamo limē porte. postmodū latitudo ei? decē cubit̄. ad ex-
 tremū q̄q̄ lōgītudo porte tredecim mēsurat: nisi q̄ sc̄i p̄es
 q̄s p̄ sacra scripturā añ legē fuisse cognoscim? vñ? qdē oī-
 potētē deū scām videlz trinitatē esse nouerūt s̄ eadē tri-
 nitatē quā cognouerūt apte mime p̄dicauerūt. q̄ ei? iussio-
 nib? obediētes et vite mūdiciā p̄suātes: q̄si in sex cubit̄ ca-
 lami habuerūt p̄fectionē opis. et sepe angelos vidētes ha-
 buerūt palmū cōtemplatiōis. Data autē lege: rudis ille he-
 breoz ppl̄s mādāta decalogi suare conat? est. s̄ tñ de co-
 gnitiōe sc̄e trinitatis erudit? nō est. Et q̄uis hāc spirita-
 les p̄es p̄fecte cognouissēt: multitudo tñ synagogenec in-
 uenire mysteriū trinitatis potuit: nec q̄rere sciuit. Sup̄ue-
 niēte autē gr̄a p̄ testamētū nouū: oīs fidelis ppl̄s vñ? deus
 trinitatē esse cognouit: et virtutē decalogi ei? agnitiōe p̄ple-
 uit. Prius q̄ limē porte mēsuret calamo vno. postmodū
 latitudo ei? cubitis decē. atq̄ ad extremū lōgītudo porte
 cubitis tredecim. q̄ et sc̄is patrib? añ legē actiua et p̄tēpla-
 tiua vita nō fuit. et sub lege decalogi ppl̄s diuine substātie
 mysteriū nesciēs i mādator latitudinē fuit. Et nūc sub
 gr̄a custoditis veri? decalogi p̄ceptis oīs q̄ ad fidez vene-
 rit: sancte trinitas sacramta cognoscit. Quā i re hoc q̄z no-
 bis sciendū est q̄z p̄ incrementa tēp̄ creuit sc̄ia spiritaliū

Liber secundus

- patrū. Plus namq; moyses q̃ abrahā. plus pphete q̃ moyses. plus apli q̃ pphete in omnipotentis dei scia eruditi sunt. falloz si hec ipsa scriptura nō loq̃tur. **P**etrāsibūt plurimi t̃ mltiplex erit scia. S; hec eadē que de abrahā moyse pphetis t̃ aplis dixim⁹: ex eiusdē scripture h̃bis si possumus oñdam⁹. Quis enī nesciat qz abrahā cū deo locut⁹
- Exodi. vj.** est: t̃ tñ ad moysen dñs dicit. Ego sum deus abrahā. deus ysaac. t̃ deus iacob. t̃ nomē meū adonay nō indicaui eis. Ecce plus moysi q̃ abrahe inotuerat: q̃ illd̃ de se moyssi indicat qd̃ se abrahe nō indicasse narrabat. S; videam⁹ si pphete pl⁹ q̃ moyses diuinā sciaz apphēd̃ re potuerit. **C**erte psalmista dīc. Quō dilexi legē tuā dñe: tota diē meditatio mea est. Atq; subiūxit. Sup̃ oēs vocētes me intellexi: qz testimoniatua meditatio mea est. Et iterū. Sup̃ seniores se ac sup̃ seniores intellexisse testat. qz diuinā sciam plusq; moyses acceperat: manifestat. Quō aut̃ oñsuri sumus qz plus scī apli docti suntq; pphete. **C**erte veritas dicit.
- Lu. x.** Multi reges t̃ pphe voluerūt videre q̃ videtis: t̃ audire que auditis: s; nō viderūt. Plus q̃ q̃ pphe de diuina scia nouerūt. qz qd̃ illi solo spū viderāt: ipsi etiā corpali ter viderāt. Impleta itaq; est ea quā sup̃ius dixim⁹ danielis snia.
- Danie. xij.** qz petrāsibūt plurimi t̃ multiplex erit scia. Mēsurā ergo calami q̃ est sex cubitoz t̃ palmo ducať ad cubitos decē. t̃ mēsurā decē cubitoz ad extremū surgat in tredecim. Quōto mūdus ad extremitatē ducit: tāto nobis eterne scie adit⁹ largi⁹ apit. Sequitur. Et marginē añ thalamos cubiti vni⁹
- Textus.** **S**icut sepe dixim⁹: thalami corda electoz sūt oīpotentis amore feruētia. qd̃ p marginē añ thalamos: nisi fides exprimit: nō p̃ri⁹ ipsa teneat. nullo mō ad spiritalē amorē p̃tingit. Nō ei charitas fidē: s; fides charitatē precedit. Nemo enī pōt amare qd̃ nō crediderit. Margo itaq; ē añ thalamos: fides añ ardorē charitatē. Quō sicut dictū est. ni si ea q̃ audis credideris: ad amorē eoz q̃ audieris nullatenus inflāmarē. S; margo añ thalamū cubiti vnius est. qz tūc fides corda audiētū in amore copulat qñ p̃ errores et scissmata diuisa nō est: s; i vnitatē p̃durat. **E**t videlicet mar

go vni⁹ cubiti audietis aima ad thalamu pducatur q celestis
 sps p qm qua hic pdicat: postmodu in celestibus demon
 stratur. **Ubi** z bñ subdit. **Et** cubit⁹ vni⁹ finis vtriusq. **Utriusq.** **Tertius.**
 aut dicitur dicat vtriusq. Per latitudinē quippe limis
 et longitudinē porte: ver⁹ ac nouū testamētū diximus de
 signari. **Ad** extremū vero addit q cubit⁹ vni⁹ sit finis vtro
 riq. qz videlicet z testamētū vetus vni⁹ nobis mediatorē
 dei z hoim nūciauit. z testamētū nouū eūde z nobis nūciat
 in eterna claritate veturū. quē iam p nobis cognouimus
 incarnatū. **Cubit⁹ ergo vni⁹ vtriusq.** ē. qz z quē lex pdixit
 in carne apparuit: z ipe quē nūc testamētū nouū loquit in
 glia maiestatis apparebit. **Et tūc vtriusq. finis erit:** cum
 visus i diuinitatis sue potētē oīa q sunt pdicta opleuerit.
Scriptū nāq. est. **Finis** legis xps ad iusticiā credenti. **Fi**
 nis videlicet nō q psumit: s. q pscit. **Tūc** etenim legē pscit
 cū sicut lex pdixerat in carnat⁹ apparuit. **Sz** adhuc de ei⁹
 iudicio multa nouū testamētū loqitur. adhuc multa de re
 gno illi⁹ narrat q necdū videm⁹ impleta. **Ecce** quotidie
 euāgelistū legist. vētura pdicant. **Tūc** ergo erit z noui testa
 menti finis: cū z q de se pmissit cōpleuerit. **Finis** vero te
 stamētū nouū qz psciet. **Nā** cū ipe de quo loqitur visus fue
 rit: ei usq. z testamētū xba cessabūt. **Uñ** z scitē ecclē veri lu
 minis oīē quasi tps vernale prestolati p sponsi vocē dicet.
Surge ppera amica mea: colūba mea. formosa mea z ve
 ni. **Nā** enī hyēstrāsi i: imber abiit z recessit. flores appue
 rūt in terra. **Sive** enī scā ecclīa seu vnaqueq. electa aīa/
 celesti sponso est amica p amorē. colūba p spm. formosa per
 morū pulchritudinē. **Que** cū iā de corruptionē carnis ducti
 tur: ei pculdubio hyēstrāsi i. qz pūritis vite torpor abscē
 dit. **Imber** quoq. abiit z recedit. qz cū ad trēplādū in sua
 substantia oī potētē deū educit. iā xboz gutte necessarie nō
 erūt: vt pluuia debeat pdicatiois infundi. **Nā** qd min⁹ au
 dire potuit: ampli⁹ videbit. **Tūc** apparēt flores i terra. qz
 cū de eterna beatitudinis vita qdā suauitatis pmodia p
 gustare aīa cepit: qñ iā in floribus odorata erit. **Qd** post
 pgressa fuerit: in fructu vberi⁹ habebit. **Uñ** z illic subdi
 tur. **Qps** putatiois aduenit. **In** putatione qppe sarmēta **Ibidem.**
 o ij

Liber secundus.

Ps. cxi.

sterilia recidunt: ut ea q̄ preualēt vberī fructū ferant. **N**ostre itaqz putatiōis tps tūc aduenit: qñ infructuosa z ac no-
xiā corruptionē carnis deserim⁹: ut ad fructū aīe puenire
valeam⁹. **Q**ui fruct⁹ nobis erit vberimus: visio vni⁹ cu-
biti. **E**rgo vn⁹ est finis vtrūqz. qz vn⁹ est ille q̄ dixit. **S**ingu-
lariter sum ego donec trāsēā. **Q**ui solus cū p̄fē factō spū p̄
fideret in celo: sicut passer vnicus i edificio. **Q**uē admodum
impleuit legē p̄ mysteriū incarnationis z p̄fecte hūanitatē
sue: ita testamētī noui p̄missa impleturus est p̄ oīfam glia z
claritatis sue. **N**ūc vnū nobis cubitū mēsurā qz archelocu-
ta est. **A**rcha enim q̄ trecētis cubitis fieri in lōgitudine iul-
sa est. sexaginta vero latitudine. triginta autē in altitudine
in vno est cubito p̄summata. **Q**uid enī p̄ archā nisi sc̄a ec-
clesia figurat: que i feri⁹ ampla est / superi⁹ angusta. **Q**ue
a trecētis z sexaginta ac triginta cubitis ad vnū cubitū col-
ligit. qz latitudinē quā sancta ecclesia in mēbris suis adhuc
infirmatib⁹ hz: paulisper angustata z in altū p̄ficiens ad
vnū tendit. **I**pa enī rō exigit ut credam⁹ q̄ in illa arche la-
titudine oēs bestie. cūcta q̄drupedia atqz reptilia in infe-
riorib⁹ fuerūt. **H**omo hō atqz volatilia nimirū in supiori-
bus. **I**uxta supiorē etenī ptē fenestra fuit in latere. de qua
coruū vel colūbā dimisit hō: ut si iā diluuij trāsisset aqua
cognosceret. **E**t qz archa eadē in vno fuit cubito p̄summa-
ta: hō z volatilia iuxta cubitū fuerūt. **R**ecte itaqz p̄ archā
vniuersa ecclesia designat: q̄ adhuc in multis suis carnali-
bus lata est: in paucis spiritalib⁹ angusta. **E**t qz ad vnū
hōiem q̄ est sine pctō colligit: quasi in vno cubito p̄summa-
tur. **V**idem⁹ etenī multos intra eiūsdē sc̄e eccle sinū in su-
perbia erigi. in carnis voluptate dissolui. acq̄rēdis terre-
nis reb⁹ inhiare. i perāte auaricia mare trāsire. deseruire
iracūdia. iurgijs vacare. p̄ximos quos p̄ualēt ledere. **S**z
qz eos adhuc sc̄a ecclesia tolerat ut p̄uertat: qñ in arche la-
titudine deorsum bestie morāter. **V**idem⁹ alios iam alie
nanō querere. allatas iniurias equanimiter portare. reb⁹
pprijs esse cōtētos. hūiliter viuere. **S**z qz isti iā pauci sūt
angustat archa. **V**ios autē sp̄cīm⁹ etiā possessa relinque-
re. nullū terrenis reb⁹ studiū dare. inimicos diligere. car

nēa cūctis voluptatib⁹ domare. mor⁹ oēs subrationis iudicio p̄mere. p̄ celeste desiderū p̄tēplatiōis pēnas subleuare. **S**z qz tales quīqz valderari sunt: in archa iuxta cubitū vucunt vbi hoies ⁊ volatilia cōtinent. Querat tñ si q̄s i eis esse valeat sine pctō: ⁊ nullus inuenit. Quis itaqz hō si ne pctō est: nisi ille q̄ in pctō nat⁹ non est? In vno ergo cubito cōsummat archa. qz vnus est auctor ⁊ redēptor: sctē ecclesie sine pctō: ad quē oēs p̄ficiūt q̄ se esse peccatores no: uerūt. Dicat itaqz de limine ⁊ porta. **E**t cubitus vn⁹ finis vtrūqz. **Q**z cū vnus mediator dei ⁊ hōim x̄ps iesus i malestate sua apparuerit: oīa vtriusqz testamētī q̄ predicta ⁊ p̄missa sunt: p̄pleuit. **S**in vero vtraqz loco marginē ac thalamos memorat: neqz hoc ab hac snia abhorret qz cū malestas redēptoris n̄si nobis fuerit ostensa finit fides: cū iam cepit videre hō qd credidit. **E**t ad finē suū pueniūt thalamus. qz corda fidelīū incōpabiliter longe q̄ mō sunt in amorē p̄ficiunt. **C**ubitus q̄ finis vtrūqz ē. qz vni⁹ dñi ⁊ saluatoris visio in elect⁹ suis fidē finit ⁊ charitatē p̄ficit. **C**ōsiderare libet q̄ nos sum⁹ q̄ ista tractam⁹. **C**erte ex gētib⁹ venimus certe parētes n̄si lignorū ac lapidū cultores fuerūt. **Q**uā ergo hoc nobis vt (ea quoqz q̄ nūc vsqz hebrei nesciūt) **E**zechielis p̄phete tam p̄funda mysteria rimemur? **A**gamus ergo gr̄as toto desiderio vni: q̄ cūcta q̄ de eo i sacro eloquio scripta sunt opa impleuit. vt q̄ intelligi audita nō poterāt: visa p̄aderent. **I**bi quippe incarnatio. ibi passio. ibi mors. ibi resurrectio. ibi ascēsiō illi⁹ cōtinet. **S**z q̄s n̄m hoc audito crederet: nisi facta cognouisset? **S**ignatū **A**poca. v. ergo libzū sicut in iōānis apocalipsi legit: quē aperire ⁊ legere nemo poterat: leo de tribu iuda aperuit. qz oīa ei⁹ nobis mysteria in sua passiōe ac resurrectiōe patefecit. **E**t p̄ hoc qz infirmitatis n̄re mala ptulit: sue nobis potētē ⁊ claritatis bona mōstrauit. **C**aro enī fact⁹ est vt nos spiritalē faceret. benigne inclinatus est vt leuaret. exiit vt introduceret. visibilis apparuit vt inuisibilia mōstraret. flagella ptulit vt sanaret. opprobria ⁊ irrisiones sustinuit vt ab opprobrio et̄no liberaret. mortu⁹ est vt viuificaret. **A**gamus ergo gr̄as viuificāti ⁊ mortuo. ⁊ ideo amplius viuificāti:

Liber secundus

Esa. xxvij

i. Pe. ij.

qz mortuo. **U**n bñ salutē nrām ⁊ passiōē illi⁹. **E**sa. ias cōrā
platus: ait. **E**t faciat opus suū: alienū est op⁹ eius. vt op⁹
op⁹ suū: pegrinū est opus ei⁹ ab eo. **O**p⁹ et enī dei ē aīas
quas creauit colligere: ad eterne lucis gaudia reuocare.
Flagellari aut atq; sputis inliniri. crucifigi. mori. atq; se:
peliri nō hoc i sua substātia opus dei est: s; opus hoīs pec:
catoris. q̄ hec oīa meruit p pccatū. **S**ed pccā nrā ipe pcepit i
corpe suo sup lignū. **E**t q̄ in natura sua aī semp incōprehē:
sibilis: i natura nrā pphēdi dignatus est ac flagellari. nisi
ea q̄ erāt infirmitatis nrē suscipiet: nunq; nos ad sue fortitu:
dinis potētā subleuaret. **U**n ergo faciat opus suū: alienū
op⁹ ei⁹. ⁊ vt operet op⁹ suū pegrinū est opus ei⁹ ab eo. qz i
carnat⁹ de⁹ vt nos ad suā iusticiā colligeret: dignat⁹ est p
nobis tāq; peccator hō vapulare. **E**t alienū op⁹ fecit vt fa:
ceret p pccatū. qz p b q̄ infirmās mala nrā sustinuit: nos q̄ crea:
tura illi⁹ sum⁹ ad fortitudinis sue glām pduxit. **I**n q̄ vi:
uit ⁊ regnat cū p̄e in vnitatē spūs sc̄i. p oīa sc̄la sc̄loz. amē.

Omelia. xvij.

Thalami aut sex cubitoz erāt hinc ⁊ in
de. **E**t mēsus est portā a tecto thalami
vsq; ad tectū eius latitudinem viginti:
quinq; cubitoz: ostiū cōtra ostiū. **E**t fecit fron:
tes p sexaginta cubitos: ⁊ ad frontē atrii porte
vndiq; p circuitū: ⁊ ante faciē porte q̄ ptigebat
vsq; ad faciē vestibuli porte interioris quinquā:
ginta cubitos: ⁊ fenestras obliquis i thalamis
et in frontibus eozū: que erant intra portam vñ:
diq; p circuitū. **S**imiliter aut erāt ⁊ in vestibu:
lis fenestre p girum intrinsecus: ⁊ ante frontes
pictura palmarum celata.

Memoratis supius thalamis ppheta subiungit:
qz thalami sex cubitoz erāt hinc ⁊ inde. **Q**ua re
magna nobis questio gñat: cur supius thalamū
vno calamo mēsuratū dixit: quē videlicet cala:

mū sex cubitos ⁊ palmū h̄re phibuit. atq; iferi thalamos
 sex solūmō dicit cubitis mēsurari? Si enī nō calamo: s̄ sex
 cubitis mēsurant / palmū deest q̄ sup̄ in mēsurā calami di
 cebat adesse. S; si thalami sunt sensus atq; cogitatioēs s̄
 delū / in q̄b; caste aīe p̄ditori suo ī amore iungunt. ⁊ p sex
 cubitos p̄fecta opatio: p palmū xō inchoatio p̄tēplatiōis
 exp̄mis: s̄ctē vniuersalis eccl̄ie debem; mēbra p̄spicere ⁊
 citius iuenim; q; sūt in ea thalami vno calamo: ⁊ sunt alij
 sex t̄mmodo cubitis mēsurari. Nā fideles qdā in illa oīpo
 tētem deū ita amāt / vt ī ope p̄fecti sint ⁊ ī p̄tēplatiōe suspē
 si. hī p̄fecto calamū in mēsurā h̄nt. q; sex cubitos opatio
 nis ⁊ palmū p̄tēplatiōis possidēt. Quidā vero oīpotētem
 quidē deū diligūt ⁊ p̄fecte in bonis opib; exercent: s; tam
 cōtēplari ei; magnitudinem subtriliori intellectu nesciūt.
 Amāt aut; sed iuestigare gaudia ei; claritatis ignorāt. hī
 itaq; sex cubitos h̄nt ⁊ palmū nō h̄nt. q; ei iā p̄ amorē iūcti
 sunt: s; ex cōtēplatiōe disiuncti. Qui t̄m thalami post cōme
 morationē cubiti vni; hinc ⁊ inde esse referunt. q; videli
 cet in amore auctoris ac redēptoris n̄i fideles aīe ⁊ ex in
 daico pp̄lo ⁊ ex gētilitate conuenerūt. Qñ ⁊ idē redēptor
 noster cū asello sedēs hierusalē tēderet (sicut euāgelista te
 statur) multi vestimēta sua strauerūt ī via. alij aut; frondes
 cedebāt de arborib; ⁊ sternebāt in via. ⁊ q; p̄reibāt ⁊ q; seq̄
 bant clamabāt dicētes. Osanna b̄ndict; q̄ venit ī noīe dñi
 Saluator et enī noster asellū sedēs hierl̄m tēdit: qñ vnus
 cuiusq; fidelis aīa regēs videlicet iumētū suū / ad pacis ī
 time v̄sionē ducit. Iumētū sedet etiā cū sancte eccl̄ie vni
 uersaliter p̄sident: eāq; in sup̄nepacis desiderium accēdit.
 Multi aut; vestimēta sua ī via sternūt. q; corpa sua p̄ ab̄sī
 nētā domāt v̄tei iter ad mētē parēt: ⁊ exēpla bona sequen
 tibus p̄beāt. Alij aut; ramos vel frondes de arboribus ce
 dūt ⁊ sternūt in via. q; in doctrina x̄itatis verba atq; sentē
 tias patrū ex eoz eloquio serpūt. Et hec ī via dei a clauda
 toris animū veniētes: humili p̄catiōe submitūt / q; in
 digni quoq; ⁊ nos modo facim;. Nā cū patrū sentētiās in
 sermone exhortatiōis assumim; frondes de arboribus ce
 dimus: ⁊ has ī via dei oīpotēt; dñi sternim;. S; q; p̄reibāt
 o iij

A

Mar. xj.

Mar. xxi.

Luce. xix.

Liber secundus.

et q̄ seq̄bant clamabāt. osanna. Precessit quippe iudaic⁹
 pp̄ls: secur⁹ est gētilis. Et q̄ oēs electi siue q̄ in iudea esse
 potuerūt: siue q̄ nūc in eccl̄ia exsūt: i mediatorē dei ⁊ ho-
 minū crediderūt ⁊ credūt. q̄ preessūt ⁊ q̄ sequunt: osāna cla-
 mānt. **Osanna** la māt. **Osanna** aut̄ latina lingua salua nos dī. **Ab** ip̄o enī sa-
 lutē ⁊ p̄iores q̄sierūt ⁊ p̄ntes querūt: ⁊ b̄ndictū qui venit
 in nōie dñi p̄sentē. qm̄ vna spes. vna fides est p̄cedentiū atq̄
 sequentiū pp̄loꝝ. Nā sicut illis p̄ctā passiōe ac resurrectione
 ei⁹ sanata sūt: ita nos p̄terita passiōe illi⁹ ac p̄manēti in se-
 cula resurrectione saluamur. Quē enī p̄iores n̄ri ex iudaic⁹
 co pp̄lo crediderūt atq̄ amauerūt v̄tūrū: hūc nos ⁊ veni-
 se credim⁹ ⁊ amam⁹. ei⁹sq̄ desiderio accēdimur: vt enī fa-
 cie ad faciē p̄tēplemur. **Thalami** gē ei⁹ hinc ⁊ inde sunt. qz
 corda amātū fidē que i illo est ⁊ a p̄iori p̄te sc̄li ⁊ ab vltia
 cōplectunt. **Sequitur.** Et mēsus est portā a tecto thalami vs
 q̄ ad tectū ei⁹ latitudinē viginti ⁊ q̄nq̄ cubitoꝝ. **Sepe** iā
 dixim⁹ portā fidē. ⁊ p̄ eādē fidē ip̄m dñm ac r̄dēptōzē n̄m
 mediatorē dei ⁊ hoim̄. **Iesum** xpm̄ posse signari. qz p̄ fidē
 que i eo est: introit⁹ ad fidē p̄z. **Sz** etiā sc̄pturā sacraz q̄ no-
 bis eādē ip̄am fidē in redēptōis n̄ri intellectū agit: nō im-
 merito portā accipim⁹. qz ea vt oz cognita: ad intelligēda
 visibilia itram⁹. **Si** igit̄ hoc in loco vt p̄dixim⁹ portā sc̄-
 ptura accipit: querēdū est qd̄ p̄ tectū thalami: qd̄ p̄ tectū
 porte signet. **Sz** h̄z thalam⁹ tectū. qz opta est mēs amātū
 et adhuc feruor amoris in occulto est. **Habet** quoq̄ ⁊ por-
 ta tectū. qz sc̄ptura tota qd̄ p̄ nos scripta est: s̄z nō tota i-
 telligit̄ a nobis. **Multa** quippe i illa ita apta sūt vt pascāt
 puulos. quedā h̄o obscurioribus sentētijs vt exerceāt for-
 tes. q̄tin⁹ cū labore itellecta plus grata sint. **Nō** nulla autē
 ita in ea clausa sunt: vt dñe nō intelligim⁹ / agnoscētes in-
 firma n̄re cecitatis: ad humilitatē magis q̄ ad itelligētiā
 p̄ficiam⁹. **Sūt** enī quedā q̄ ita de celestib⁹ loquuntur: vt so-
 lis illis sup̄nis ciuib⁹ in patria sua p̄sistentib⁹ pateāt: nec
 dñq̄ nobis pegrinātib⁹ referant. **Nā** si q̄s ad v̄bem inco-
 gnitā pergēs: multa de illa in via audiat. qd̄az qd̄ ex rōe
 colligit. qd̄a vero qz necdū videt nullo mō cognoscit. ip̄i ve-
 ro ciues q̄ in ea sunt: ⁊ q̄ de illa tacent vidēt: ⁊ q̄ de illa dicūt

tur intelligūt. Nos igit in via adhuc sumus: multa de illa celesti patria audim. alia iā p spm̄ rōnē intelligim⁹ quedā hō nō intellecta veneramur. **Uñ** r de eodē sacro eloqō scriptū est. **Extēdēs celū** sicut pellē: q̄ tegis in aquis supiora ei⁹. **Celū** quippe sicut pellis extēdit. q̄ p oza mortaliū scriptura sacra nobis in expositionib⁹ explicat. **Sz** sunt aque in celo supiores: videlicet multitudines. i. angeloz agmina: in qb⁹ ei⁹ dē celi tegunt supiora. q̄ ea q̄ in sacro eloqō altiora r obscuriora sūt / angelicis solūmō spiritib⁹ patent et nobis adhuc incognita p durāt. **Habet ergo thalam⁹ rectorū.** q̄ nescit adhuc prim⁹ q̄rū amat a primo. **Porta** q̄z id est sacri eloquiū h̄z tectū: q̄ necdū oia penetrare intellectu possum⁹ q̄ de celestib⁹ audimus. **Restat ergo** vt in his que intelligim⁹: in pfectu quotidie charitat⁹ ambulem⁹. **Et** quis i nobis primi q̄z nri nō videāt q̄rum diligant a nobis: atq̄ i sacro eloqō ea q̄ necdū intelligim⁹ hūiliter veneramur. in his tñ ad q̄ intelligēdo puenim⁹: dilatari p bonā operationē debem⁹. **Uñ** r dz. **Et mēsus est porta thalami** vsq̄ ad tectū eius latitudinē viginti r quinqz cubitoz. **Quinqz** enī carnis sensib⁹ p diti sum⁹. videlicet visu. gustu. olfactu. auditu. atq̄ tactu. **Uñ** dē hō q̄nari⁹ nūer⁹ p semetipm̄ multiplicat⁹ ad vice simū r quintū nūerū surgit. **Ope** rari aū tēteri⁹ q̄ddā de mādāt⁹ celestib⁹ sine istis corporeis q̄nqz sensib⁹ nō valem⁹. **His** q̄ppe officiis suis iudex anim⁹ interi⁹ p̄sident. r q̄d exteri⁹ agere iuste vel misericorditer possit: q̄si ei⁹ dē officijs renūciātib⁹ ac deseruiētibus agnoscit. **Uñ** ergo timore oīpotētis dñi anim⁹ implet: necesse est vt q̄nqz nri sensus nobis velut subiecta officia i bona opatiōe deseruiāt. **Per** quos cū aliqd agere misericorditer ceperim⁹: plus se quotidie ip̄a mīa aperit: r q̄si q̄daz sinus boni opis expādit. **Quinqz** igit sensus multiplicant in se dū hoc q̄d p ip̄os agit in bono quotidie ope p pfectū multiplicat. **Uñ** et latitudo eē viginti r q̄nqz cubitoz dz. q̄ timor tenacia r pigredo angustia ē. **Quis** enī iō indigēti dare panē meruit ne sibi desit: adhuc i angustia timoris est. **Quis** igit vestimētū algēti nō porrigit / q̄z b sol⁹ h̄e cōcupiscit: adhuc tenacie sue angustia coartat. **Quis**

P̄s. clj.

Textus.

Liber secundus.

quis id eo bonū non agit qz torpore animi torpescit: ipse ei
sunt torpor angustia est. Respicere aut in opē. exaudire p
cē. largire stipē. p̄bere defensionē atq; p̄ ei uide defensionē
pauperis aduersarij cuiuslibet inimicitias nō timerema
gnemētis latitudo est. Desure ergo inter thalamū r por
tā ea q̄ interest latitudo cubitis viginti r qnq; qz i exte
re sensu opatiōe pbat r cognoscit q̄ intrinsecus largitas
bonitatis habeat. Nā quid iā descriptura sacra vidicet:
et q̄tū primū tacit? ames: i latitudine boni opis oñdis.
Pateat itaq; viginti r qnq; cubitis latitudo int thalamū
et portā. qz inter charitatē r scientiā testis est bona opatio
Que si fortasse defuerit: pfecto certū est nec cognouisse re
deū. nec diligere primū. i. nec portā sacri eloqui: nec amo
ris thalamū h̄re. Et notādū etiā qz a recto thalamo vsq; ad
tectū porte b̄z mēsuratū. Per eae q̄ nobis i sacra scriptura
cooperta sūt n̄ra humilitas approbat. qz q̄cqd in illa nō in
telligim? nō supbe resp̄ndere: s; venerari hūiliter debe
mus. Qñ et de dño est scriptū. Palpebre ei? interrogat
lios hoim. Palpebre qppe ei? interrogat: qñ aliqd nobis
claudūt et aliqd aperiūt. Aperiēdo nos iterrogat: si itelli
gendo nō extollimur. Claudēdo nos iterrogat: si nō despi
cim? q̄ itelligere nō valem?. Per ea aut q̄ de charitate no
stra primis n̄ris nō loqm̄r i cōspectu dei veri? pbamur.
In quoz iudā enī ore charitas ficta est: in quoz iudā cordib;
vera. Et sepe de charitate ostendit qd nō est: et demonstrat
qd est. Amore itaq; n̄m erga primū plus bona opatio lo
quit q̄ lingua: vt in ipso bono ope primus n̄r amari se vi
deat. Et cū tm nō possum? q̄tum volum? opari: oīpotenti
deo occulta amoris n̄ri sufficiāt. A tecto ḡ thalami vsq; ad
tectū porte fit magna latitudo: vt ab occultis n̄re charita
tis ppter primū vsq; ad humilitatez scie et ppter deū in
quātū intelligim? r valem? bona semp opemur. Pōt enī
porta ipse iā adit? regni celestis itelligi. h; nūc thalam?
tectū. h; r porta tectū. qz r quāta sit n̄ra charitas iter deū r
primū nō cognoscit: r qñ de h̄ seculo ad eternū iter deū r
introducāmur ignorat. Esse enī nobis p̄ditor n̄r diē mor
tis n̄re incognitū voluit: vt dñi semp ignorat / semp esse p̄

Ps. r.

Plinius credat. et tãto q̃s feruētior sit in opatione: quãto et
 incertus est de vocatiōe. **U**n̄ et latitudo viginti et q̃nq; cu-
 bitoz a thalamo ad portã tendit. q̃z charitatē quãsemel in-
 deo et primo p̃cepimus: vsq; ad ingressu regni debem⁹ oē
 q̃s possumus multipl̃ atq; incessanter opari. **A** recto itaq;
 thalami vsq; ad rectũ portę magna latitudo est. q̃z ex gr̃a q̃
 inchoamus deũ diligere: vsq; ad ip̃az dilectionē q̃ nobis
 aditũ regni celestis aperit / debem⁹ nosmetipsos in magna
 bonoz operũ actione dilatare. aduersa patiēter ppeti. be-
 nigna charitatē obseq̃a libenter ipendere. ipsos etiã quos
 patimur amare h̃ita tribuere. nō h̃ita nō ambire. p̃ximos
 sicut semetipsos diligere. eoz bona nr̃a credere. eoz mala
 quasi p̃pria deflere. **I**n tali g̃ m̃etē magna latitudo est: in
 qua angustia odioz nō est. Quã p̃fecto latitudinez ex det
 et p̃ximi amore p̃cipim⁹ q̃tũ p̃ sacra m̃adata cognouim⁹.
Nã et ipsos latitudines viginti et q̃nq; cubitos nō icōueniē-
 ter itelligim⁹: si eos iuxta sacri eloquiũ discutere velim⁹.
 Sex eni cubitis m̃suratos thalamos dixerat: et sexto die **Gen. i.**
 hō est p̃ditus. eo quoq; die dñs p̃fecisse opa sua describit.
Un̄ etiã p̃ perfectiōe poni senari⁹ nūerus solet. **E**t q̃z om-
 nem opationē bonã per q̃ttuor sc̃i euāgelij libros agnouit
 mus: si sex q̃ter ducim⁹ ad viginti et q̃ttuor puenimus. **C**ui
 monas addit. q̃z i vno semp deo bñ om̃s opamur. **V**iginti
 ergo et q̃nq; cubitis latitudo hec explicare debuit. q̃z ois bo-
 na opatio p̃ q̃ttuor sc̃i euāgelij **(ṽt dixim⁹)** libros agnosci-
 tur: et in vnus dei cognitiōe et p̃fessione p̃plet. **S**eq̃tur. **Et Lextus.**
 ostiũ q̃ ostiũ. **H**oc loco q̃ nō ad aduersitatē p̃oit s̃z ad recti-
 tudinē. **O**stiũ eni q̃ ostium est cũ recto itinere ab exteriorē
 ad interiorē aditũ puenit. **I**n cognitiōe x̃o oipotentis dei
 p̃ximũ ostiũ nr̃m fides est. sc̃dm x̃o species illi⁹ ad quã per
 fidem ambulãdo puenimus. **I**n hac etenĩ vita h̃ac ingredi-
 mur: ṽt ad illã postmodũ pducamur. **O**stiũ ergo q̃ ostium
 est. q̃z per aditũ fidei aperit aditus visionis dei. **S**i q̃s ve-
 ro ṽtraq; hec ostia i hac vita velit accipere: neq; h̃a salubri-
 ntelligētia abhorret. **N**ã se p̃e volum⁹ oipotentis dei natu-
 rã inuisibile cōsiderare: sed nequaq; valem⁹: atq; ab ip̃sis
 rificultatib⁹ fatigata aĩa ad semetipsaz redit. sibi q; de se

Liber secundus.

ipsa gradus ascensionū facit: vt primū semetip̄az si valet cōsideret. **E**t tūc illā naturā q̄ sup̄ ip̄az est inq̄tū potuerit inuestiget. **S**ed mens n̄ra si in carnalib⁹ imaginibus fuerit sparsa: nequaquā vel se v̄l aīe naturā cōsiderare sufficit. **Q**uot cogitationes ducit: q̄si per tot obstacula cecat. **P**rimus ḡ gradus est vt se ad se colligat. **S**cōs vt videat q̄lis est collecta. **T**erti⁹ vt sup̄ semetip̄az surgat: ac sic cōtēplationi auctoris inuisibilis intēdendo subijciat. **S**ed se ad se nullatenus colligit: nisi prius didicerit terrenaz atq; celestīū imaginū fantasmata ab oculomētis p̄pescere q̄cqd de visu. q̄cqd de auditu. q̄cqd de odoratu. q̄cqd de tactu et gustu corporeo cogitatiōi ei⁹ occurrerit respuere atq; calcare. q̄tinus talē se q̄rat itus: q̄lis sine istis est. **N**ā hec q̄si cogitat q̄si qualdā vmbra corporis itrosus versat. **M**igēda ergo sunt oīa manu discretiōis ab oculis mentis. q̄tinus ralem se aīa cōsideret: q̄lis sub deo sup̄ corpus creata est: vt a sup̄iore viuificata: viuificet inferius q̄b admistrat. **Q**ue et sic infusa est corpori: vt nō p̄ mēbrorū ptes p̄tib⁹ sit diuisa. **N**ā in quolibet loco p̄s corporis percutit: tota dolet. **M**iro autmō vna eadēq; viuificatione mēbrorū p̄sidentis cum ipsa per naturā nō diuersa sit: per corpus tñ agit diuersa. **I**psa q̄ppe est q̄ per oculos videt. p̄ aures audit. p̄ nares odorat p̄ os gustat: per mēbra oīa tāgit et tāgendolene ab aspero discernit. **E**t cū tā diuersa per sensus operat nō hec diuersa: s; vna illa in q̄ creata est rōne disponit. **C**ū ergo se ipsam sine imaginib⁹ corporis cogitat aīa: iā primū ostiū intrauit. **S**; ab hoc ostio ad illud tendit: vñ de natura dei omnipotentis aliqd p̄tēplet. **N**ā itaq; i corpe vita est carnis. **D**e⁹ vero q̄ viuificat oīa: vita est aīaz. **S**i igit tātē est magnitudinis vt p̄prehēdi nō possit vita viuificata: q̄s itellectu p̄phēdere valeat quāte maiestatis sit vita viuificas? **S**ed hoc ip̄m cōsiderare atq; discernere iā est aliq̄tenus intrare. q; ex sua estimatiōe aīa colligit qd de tñcū cūscripto spiritu sentiat: q̄ ea incōprehēbiliter regit q̄ incōprehēbiliter creauit. **C**ōditor etenim n̄ longe incōparabiliter creature sue p̄sident. et qdā operat vt sint: nec tñ viuāt. qdāz vero vt sint et viuāt: nec tñ discernere aliqd de vita valeat

quedā aut vt sint: viuāt: atq; discernāt. **Et** operat vñ oia: j. **Cor. xij.**
 sed in oib⁹ nō diuisus. **Est** enī vere sūmus: z nūq; sibi dis-
 similis. **Via** aut z si p naturā sibi metipsi diuersa non est: p
 cogitationē tñ diuersa est. **Et** enī momento iste quo de vi-
 su cogitat: de auditu cogitare obliuiscit. et eo momēto iste
 quo de auditu vel gustu cogitat: de odoratu vel tactu cogi-
 tare nō pualet. qz p cōtētiōē z obliuionē fit semp sibi met-
 ipsi dissimilis / vt nūc hoc: nunc illud cogitatione teneat.
Potēs aut deus qz sibi metipsi filis est: ea virtute videt
 qua audit. oia ea virtute creat q iudicat creata. **Ei⁹** ergo z
 videre simul oia administrare est: z administrata cōspicere.
Nec alia cogitatiōe iustos adiuuat / atq; alia iustos dam-
 nat: s; vna eadēq; vi nature singulari sibi semp dissimilis
 dissimilia disponit. **E**t aut hoc de potentia creatoris ad-
 miremur: q virtutis ei⁹ vestigia z in creatura pspicimus?
Naturā q p peluti z cere diuersa est. solis vero radius non
 est diuersus. z tñ cum diuersus nō sit: diuersa sunt q in luto
 operat et cera. qz vno eodēq; sui ignis calore luti durat et
 cerā liquat. **S**ed fortasse hoc in natura luti vel cere ē: nō in
 ipsa solis substantia / q in naturis diuersis diuersa videtur
 operari. **P**otēs aut deus in semetipso habet sine inuta-
 tione mutabilia disponere. sine diuersitate sui diuersa age-
 re. sine cogitationū vicissitudine dissimilia formare. **L**on-
 ge q dissimiliter opat dissimilia. nūq; sibi dissimilis de⁹
 qui z vbique est: z vbique totus ē. ait enī. **C**elū mihi sedes est: **Esā. lxvj.**
 terrā aut scabellū pedū meorū. **E**t de ipso scriptū est. **Qui** **Esā. iij.**
 celū metit palmo: z terrā pugillo cōcludit. **E**t qua re cōsi-
 derare necesse est / qz is q celū velut sedes p̄sident: sup z int⁹
 est. **E**t q celum palmo z terrā pugillo cōcludit exterius:
 superius et inferi⁹ est. **E**t ergo indicaret oipotens de⁹ in
 teriorē se esse et supiorē oibus: celū ipse sedē esse p̄buit.
Et vero se ostēderet oia circū dare / celum metire palmo: z
 terrā se asserit pugillo cōcludere. **I**pse ē interior z exterior:
 ipse inferior z superior. regendo superior: portādo inferior.
 replendo interior: circū dādo exterior. **S**icq; est itus vt por-
 tet: sic circūdat vt penetret. sic p̄sident vt portet: sic por-
 tet vt p̄sident. **C**ū ergo eleuata ad se ipsā aia suū modulū

Libre secundus

Psal.
xxxviii.

Ibidem.

Textus.

B

Luce. vii.

Mat. xii.

Mar. iiii.

intelligit: quia corporalia oia transcendat agnoscit. atq;
ab intellectu suo se ad auctoris intellectum redit. qd ia hec:
nisi ostium contra ostium aspiciat. **U**n et auctori oim. ppheta di-
cit. **M**irabilis facta est scientia tua ex me. **Q**uanta libet in-
tenderit: nec semetipsum aia pfecta sufficit penetrare. **Q**uo
magis illi? magnitudine q potuit etiam codere: **L**uc in
scientie dei intellectu laboraret: lassescens ac deficiens subdi-
dit. **C**onfortata est: nec potero ad ea. **S**ed cum conantes atq;
tedentes qda ia de inuisibili natura conspiceret lassamur. re-
uerberamur. repellimur. **E**t si iteriora penetrare non possu-
mus: tñ ia ab exteriori ostio interi? ostium videm? **I**psa co-
siderationis labor ostium est. q ostendit aliq deo qd int? est:
et si adhuc ingrediendi potestas non est. **S**equitur. **E**t fecit
frontes p sexaginta cubitos ad fröte atrium porte vndiq;
circuitu. **S**epe ia dixim? senario numero pfectione boni
opis designari: non illud sequentes qd conati sunt hui? seculi
sapientes astruere. dicentes: circosenario numeru esse pfe-
ctum q suo ordine numerat? pfecti: vt cum vn? duotres di-
cuntur: senario numer? impleat. vel q in trib? partibus diui-
dit. i. sexta tertia et dimidia: videlicet in vno duob? et trib?
Sed circosenario numer? esse pfectu. q si cut paulo ante
dictu est. sexto die pfectit de? oia opa sua. **Q**uoniam opatio bo-
mini legē dedit: q in decē pceptis scripta est. et sexdecies
ducta in sexagenariu surgit: recte p sexaginta cubitos bo-
noru operu pfectio designat. **P**ro apte etia dñs in euange-
lio designat: q cum pabolā seminantis exponeret dixit. **A**liis
cecidit in terrā bonā et dabit fructu ascēdentē et crescentē.
Afferebat vnū triginta. et vnū sexaginta. et vnū centū. **F**ru-
ctus etenim tre bone triginta affert cum mens pfectionē fidei
que est in trinitate cōceperit. **S**exaginta affert: cum bone vi-
te opera pfecte ptulerit. **C**entū hō affert: cum ad eterne vite
cōtēplationē pferit. **S**inistra enī nra est vita pfecta. **P**er
xtera hō est vita vctura. **E**t recte per cētenariu numerum
eterne vite pteplatio designat. **Q**uoniam post triginta ac sexa-
ginta ad cētesimū numer? cōputadū puenim? idē cētena-
rius numer? in dexterā trāsit. **F**ides atq; opatio adhuc in
sinistra est: qz hic adhuc positi et credim? qd non videm? et

operamur vt videam⁹. **C**ū hō iā se anim⁹ in cōreplatione
 eterne vite suspēderit: q̄si ad dexterā manū cōpor⁹ puenit
 fecit itaq; frontes p sexagita cubitos. **Q**uā enī p sexagena
 riū numerū pfectio: q̄d p frontes edificij nisi ipsa opa deī
 gnātur: q̄ exteri⁹ vidētur. **P**redicationis enī hū tribues
 re. alimēta efuriētib⁹. vestimēta algētibus dare: et p bono
 opere patiēter aduersa tolerare: q̄d aliud q̄ frōtes sūt edi
 ficij celestis: **Q**uā pulchritudo operū exteriorū ornat habi
 taculū dei. q̄d adhuc later intrinsec⁹. **S**ed iste frōtes hūit
 atriū vndiq; p circuitū. qz in hoc magna sunt opa. si hec in
 mēte dilatāt amplitudine charitat⁹. **D**e charitate q̄ppe scri
 ptum est. **P**ariū mandatū tuū nimis. **D**e hac iterū psalmi: ps. cxvij.
 ita ait. **S**tatuisti in loco spacioſo pedes meos. **S**ed ecce dū ps. xxx.
 loquor: aīo occurrit quomodo lata est charitas. **S**i p chari
 tatē pringit ad deū. et p semetipſam veritas dicit. **I**ntrate Mat. vij.
 per angustā portā. **R**ursus psalmistā audio dicentē. **P**ro: ps. xvj.
 pter verba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. atq; in
 euangelio dñs dicit. **I**ugū enī meū suauē est: et onus meū Mat. xi.
 leue. **Q**uomō ḡ aut lata charitas si angusta porta: aut quō
 iugū suauē est et onus leue. si in pceptis dei vie dure sunt q̄
 custodiūtur: **S**ed hāc nobis q̄stionē citius ipsa x̄tas sol
 uit. qz via dei et inchoātib⁹ angusta est: et pfecte iā viuētī
 bus lata. **E**t dura sūt q̄ ptra vsq; spiritaliter aīo pponim⁹
 et tñ on⁹ dei leue est postq̄ hoc ferre ceperim⁹. ita vt p amo
 re ei⁹ etiā psecutio placeat: et omīs p eo affectio in mētīs
 dulcedine veniat. **S**icut sc̄ti quoq; ap̄li gaudebāt: cū pro Act. v.
 dño flagella tolerabāt. **I**psa ḡ angusta porta amātib⁹ lata
 fit. ipse vie dure spiritaliter currētib⁹ molles et plane fiunt
 dū scit anim⁹ se p tpalib⁹ dolorib⁹ gaudia eterna recipere
 et hoc incipit q̄d affligit amare. **A**triū ergo aī frōtes ei⁹
 in pfectione operis est latitudo dilectionis. **E**t notādū q̄
 dicit vndiq; p circuitū. vt videlicet homo p omne q̄d agit
 semper in charitat⁹ amplitudine dilatetne hūc aut timor
 aut odia angustēt. **S**i q̄s ergo de hōo dei loq̄tur et charita
 tē quā p̄dicat in mēte nō seruat: edificij frōtē h̄z: sed atriū
 ante frontē nō habet. **S**i q̄s elemosinā indigētib⁹ largit⁹ et
 per hanc fortasse in corde extollit: nec ex charitate primi

Liber secundus.

inopie subuenit: sed se elatione tacita extollit. frōtē q̄dem
in edificio oñdit: sed iuxta frōtē atrii nō fecit. **S**i q̄s illa-
tas a p̄ximo cōtumelias tolerat ⁊ mala obiecta tacit⁹ por-
tat: magna est patiētia quā demonstrat. si dolorē in corde
nō habeat. si lucrari ad trāquillitatē māsuetudinis: etiam
ip̄m q̄ male excesserat q̄rat. **N**ā si patiētiā exterius adhi-
bens int⁹ dolorē tenet. nec amat eū quē sustinet. habet q̄dē
frontē in edificio: sed ante frontē atrii nō habet. q̄ is q̄ se
angustie odiorū subdidit: p̄fecto charitatis latitudinem
amisit. **N**ō sicut in supiori parte iā dixim⁹. Patiētia enī
vera est: q̄ et ip̄m amat quē portat. **N**ā tolerare sed odisse
nō est virt⁹ māsuetudinis: sed velamētū furoris. **E**t notā-
dū q̄ hoc ip̄m atrii porte dī. Porta q̄ppe nostra est: adit⁹
ad regnū. **E**t deū ac primū p̄fecte amare iā ad ingressum
regni est tēdere. Inquātū enī q̄sq̄ amat: intantū ad ingres-
sum p̄pinquat. Inquātū nō amare negligit: intantū ingre-
di recusat. q̄ nec studet videre q̄ appetit. **T**ūc ergo habe-
mus atrii porte: q̄n ex latitudine charitatis ad supernam
vitā quā adhuc p̄tingere minime possum⁹: iā p̄ deū dēriū
intram⁹. **I**taq̄ cū bonū opus erga p̄mū agis: restat vt
eiusdē boni opis intētio discernat. **S**i nō p̄ntis gr̄e retri-
butionē q̄rit: sed spem suā anim⁹ ad futurā p̄missionē ten-
dit. vt ex tp̄alib⁹ eterna: ex terrenis celestia speret. **S**pes
enī celestii mentē solidat: ne cōcutiat fluctibus tumultu⁹
Hebre. vi. terrenorū. **D**e q̄ et p̄ paulū dī. Quā sicut anchorā habem⁹
aīe tutā ac firmā: ⁊ incedentē vsq̄ ad interiora velaminis
Textus. de quib⁹ interiorib⁹ hic quoq̄ subiūgit. **E**t ante faciē por-
Cte q̄ p̄tingebat vsq̄ ad faciē vestibuli porte interioris quin-
quaginta cubitos. **H**oc q̄ hoc loco dī ante faciē porte: nō
exterior sed interior aīe portā locus describit. dū vsq̄ ad fa-
ciem vestibuli porte interioris p̄tingere p̄hibet. **Q**uā et idē
locus q̄nq̄ginta cubitis dī mēsurat⁹. **P**er q̄nquagenariū
enī numerū reges eterna signat. **H**abet enī septenari⁹ nu-
mer⁹ p̄fectionē suā. q̄ eo die dierū nūerus est cōplet⁹. **E**t
per legē sabbatū in requiē datū est. **I**pse autē septenari⁹ p̄
semetip̄m multiplicat⁹ ad q̄draginta et nouē ducit. **C**ui si
monas addit: ad q̄nquagenariū puenit. q̄ oīs nra p̄fecta

etio in illi⁹ vni⁹ cōtēplatione erit: in cuius nobis visione
iā min⁹ aliqd salutis et gaudiij nō erit. **H**inc etiā iubile⁹. i.
ann⁹ qnquagesim⁹ inrequiē dat⁹ est. qz q̄squis ad oī potē:
tis dei gaudia puenit: labore z gemitū vlti⁹ nō habet.
Notandū hō qz loc⁹ q̄ describit⁹ p qnquaginta cubitos
tendi: ad faciē vestibuli porte interioris ptingere memo-
rat. **N**ō ergo h loco ppheta iā ipm vestibulū porte iterio-
ris: sed locū interi⁹ q̄ tendit ad vestibulū porte interioris
narrat. p quē locū vtiq⁹ (sicut dixim⁹) spes nra signatur.
Que vū eternā requiē querit: mentē ad vestibulū porte in-
terioris ducit. **H**oc ipsum enī q̄ desideram⁹ celestia. q̄ ad
pmissa gaudia suspiram⁹. q̄ eterne vitē requiē q̄rim⁹: iā z
ad interioris vestibuli faciē ppinquam⁹. **S**ignet ergo p
portā fides. p atriū charitas. per locū vero qui ad faciē ve-
stibuli porte iterioris ppinquat figuret spes. sine q̄b⁹ tri-
bus x̄tutib⁹ q̄squis iā vti rōne pōt: ingredi ad celeste edi-
ficiū nō pōt. **H**abeat q̄ fides in porta. qz introducit ad itel-
ligētiā. **C**haritas in atrio. qz mētē dilatat in amorē. **S**pes
in loco quinquaginta describit cubitis. qz p desideria atqz su-
spira introducit aīm ad secreta gaudia q̄etis. **D**e q̄ q̄ete
erit adhuc sicut est x̄tatis lumen nō cernim⁹: iā tñ per ri-
mas intelligētie aliqd videm⁹. **U**n z hic subdit. **E**t fene-
stras obliquas in thalamis. **I**n fenestras obliq̄s pars illa
per quā lumē intrat angusta est: sz pars interior q̄ lumē su-
scipit lata. **U**t mētes cōtēplantiū q̄uis aliqd tenuiter de
verolumine videāt: in semetipsis tñ magna amplitudine
dilatātur. **Q**ue videlicet z ipsa q̄ cōspiciunt capere pauca
vir possūt. **E**xiguū valde est q̄ de eternitate cōtēplantes
vidēt: sed ex ipso exiguo laxat sinus mētū in augmēto fer-
uoris z amoris. **E**t inde apud se ample sunt: vñ ad seueri-
tatis lumen q̄si p angustias admittūtur. **Q**ue magnitudo
cōtēplationis qz cōcedi nō nisi amātib⁹ pōt: in thalamis
oblique fenestre esse phibent. vel in his q̄ iuxta thalamos
nō iā extrinsec⁹: sed esse intrinsec⁹ dicūtur. **N**ā de eis dē fe-
nestris subdit. **E**t in frōtibus eorū q̄ erāt itra portā vndiq⁹
per circuitū. **E**rāt enī in thalamis. erāt z in frōtib⁹ eorū: q̄
intra portā vndiq⁹ p circuitū fuerāt cōstructa. qz q̄ cor int⁹

Liber secundus

habet: ipse quoque lumē contemplationis suscipit. **N**ā q̄ adhuc exteriora imoderatius cogitat: q̄ sint de eterno luminere: me cōtēplationis ignorat. **N**ecq̄ enī cū corporearū rerum imaginib⁹ ille se infusio incorporee lucis capit: qz dū sola visibilia cogitant: lumē inuisibile ad mētem nō admittit. **S**ed q̄squis iā lumini cōtēplationis intendit: curare magis gnopere debet vt mētem semp in hūilitate custodiat. nūq̄ se de grā q̄ infundit extollat. et ipsas obliq̄s fenestras que mētes cōtēplantiū signāt q̄les sint cōsideret. **P**er obliq̄s etenī fenestras lumen intrat ⁊ fur nō intrat. qz hī q̄ vere speculatores sunt: semp sensū in humilitate depzimūt. atq̄ ad eorū mētes intelligētia cōtēplationis intrat: sed iactātia elationis nō intrat. **E**t patēt itaq̄ fenestre: ⁊ munitē sūt. qz et aperta est in mētib⁹ eorū gratia q̄ replent: ⁊ tñ ad se aduersariū ingredi ad supbiā nō pmittūt. **N**orādū hō q̄ itra por tam vndiq̄ p circuitū fenestre oblique esse mēozant. **N**on enī cōtēplationis gratia sūmis dat et minimis nō dat: sed sepe hāc sūmi. sepe minimi. sepius remoti aliqñ eā cōiugati pcipiūt. **S**i ḡ nullū est fidelīū officiū a quo possit gratia cōtēplationis excludi: q̄squis cor intus hz illustrari etiā lumine cōtēplationis pōt. **E**t intra portā vndiq̄ p circuitū fenestre oblique pstructe sūt: vt nemo ex hac gratia q̄si de singularitate gloriēt. **N**ull⁹ se donū veri luminis estimet habere priuatū qz in eo q̄ se habere p̄cipuū putat: sepe alter est ditior quē habere apud se boni aliqd nō putat. **U**n hic quoque adhuc apte subiūgit. **S**iliter autē erāt ⁊ in vestibulis fenestre p gyrū intrinsec⁹. **P**ostq̄ dixit fenestre in frōtib⁹: adiūgit fenestras in vestibulis p gyrū intrinsec⁹. **E**t nō solū alta sancte ecclesie mēbra q̄ pminēt habēt cōtēplationis grām: sed plerūq̄ hoc donū etiā illa mēbra percipiūt. q̄ et si iā p desiderīū ad sūma emicāt: tñ adhuc p officīū in ima iacēt. **N**isi ⁊ his q̄ despecti vidētur oīpotens de⁹ lumē cōtēplationis infuderit: fenestre in vestibulis nō fuissent. **V**idem⁹ itaq̄ alios in sūmis locis scētē ecclesie constitutos alta de celestib⁹ loq̄: miro studio inquātū illustrata mens sufficit supne patrie secreta rimari. qz fenestre sūt in frōtib⁹. **A**lij hō in scētē ecclesie sinu p̄tinent: ⁊ despecti

Textus.

humanis oculis vident. sed apud se sapiētie studijs vacāt
ad celestia anhelāt. atq; in quātū pualēt: q̄ sint gaudia eter
na cōsiderāt. fenestre itaq; oblique sunt: sed in vestibulis.
Un autē dī p gyrū. qz oīs inq̄sitio secretarū rerū gyrū hz:
dū in cogitatioe sua dicit anim⁹. putas ne hoc illud est. q̄ si
circuit vt inueniat qd̄ q̄rit. **C**ui cū in circūscriptum lumē
erūpere in cogitatione ceperit: quasi p obliquā fenestrā ra
dius vitatis venit. **S**ic q̄ppe in cōtēplationē nrām multa
cogitationib⁹ circūfēdo pficiam⁹. sicut exēpla bonorū se
pe q̄rim⁹: vt in morib⁹ pficiam⁹. **N**ā cū iā cogitat anim⁹
ad meliora trāsire: q̄cquid meli⁹ de alijs audire possit ex
quirir. nūc hui⁹: nūc scī alteri⁹ vitā vētilat. **U**n et electus
quidā q̄ in expāso riuo sc̄tē ecclesie p̄niuersuz mūdū mē
tis oculos miserat: bonorū vitā ad imitationē requirēs: vi
cebat. **C**ircuib⁹ et immolabo in tabernacula dei hostiā iu
bilatiōis. **E**cce vt imolaret iubilatiōis hostiā circuibat.
qz nisi aīam huc illucq; ad bonorū vitā exq̄rendā mitteret:
ipse vsq; ad iubilatiōis sacrificiū nō pueniret. **C**ū hō scī
virī intra ecclesiā ad loca sūma pducunt: eorū vitā q̄ si in
speculo ponit. et cūcti videāt bona q̄ debeāt imitari. **U**n
et adhuc ap̄re subiūgit. **E**t aī frōtes pictura palmarum.
Quid p palmas nisi p̄mia victorie designant: **I**pse q̄ppe
dari vincētib⁹ solēt. **U**n de his quoq; q̄ in certamine mar
tyrij antiquū hostē vicerāt: et iā victores in patria gaude
bant: scriptū est. **E**t palme in manib⁹ eorū et clamabāt vo
ce magna dicētes. **S**alus deo nro q̄ sedet super thronū: et
agno. **P**almas quippe in manib⁹ tenere est victorias in
opatione tenuisse. **C**ui opationis palma ibi retribuetur:
vbi iā sine certamine gaudebit. **U**n et hic nō dī palme aī
frōtes: sed aī frōtes pictura palmarū. **V**bi enī victorie pal
ma videbī: vbi iā sine fine gaudebit. **N**ā hic plerūq; san
ctos viros aspiciam⁹ mira agere. vtutes multas facere. le
profos mūdare. demonia eiicere. tactu egritudinis corpa
sanare. pphete spū vētura p̄dicere. cūtra itaq; hec necdū
palme sūt: sed adhuc pictura palmarū. **N**ā hec aliqñ dant
et reprobis. **U**n et p euāgelij veritas dicit. **M**ulti dicent
mibi in illa die: dñe dñe: nōne in noīe tuo ppherauim⁹. et

Ps. xxvj.

Textus.

Apoc. vij.

Mat. vij.

Liber secundus.

in tuo noīe demonia eiecim⁹. et in tuo noīe virtutes multas fecim⁹. **E**t tūc cōfitebor illis. qz nunq̄ noui vos. discedite a me q̄ opamini iniquitatē. **U**nū hō signū electiōis est solitudo charitatis. sicut scriptū est. **I**n hoc sciet⁹ qz discipuli mei estis: si dilectionē habueritis adinuicē. **H**ec autē miracula cū electi faciūt: lōge dissimiliter a reprobis fiūt. qz qd electi ex charitate: hoc reprobi studēt agere p elationē. **S**ed eisdē electis ipsa mira q̄ p charitatē faciūt nō iā palmarū sūt: sed adhuc pictura palmarū. qz de eis foris ostēdit⁹: quales apud oīpotentē dñm int⁹ habeant. **I**bi autē eis palma erit: vbi iā mortis p̄tēio nō erit. **M**ā p̄dicator egregi⁹ tūc asperit palmā verā vincētib⁹ dari: cū resurrectionem p̄uidit mortuorū fieri. sicut dicit. **P**oportet enī corruptibile hoc induere incorruptionē. et mortale hoc induere immortalitē. **C**ū autē mortale hoc iduerit immortalitē: tūc fiet sermo q̄ scriptus est. **A**bsorpta est mors in victoria. vbi est mors victoria tua: vbi est mors stimul⁹ tuus. **T**ūc erit p̄fecta victoria: cū mors plene fuerit absorpta. **I**n oīe autē qd modō mirabiliter de signis agi cōspicim⁹ nō iā ipsam victoriā: sed adhuc imagines victorie videm⁹. **Q**z plerūqz sanctis etiā in locis sublimioribus positis vt ad bona opa alij puocent⁹: virtutes ⁊ signa dant. añ frōres iterioris edificij palmarū pictura ostendit. **H**ec hodierno die tractata sufficiāt. vt ad ea q̄ sub iūcta sūt valētiores adiuvante dñō nro iesu xpō veniam⁹. **Q**ui viuit ⁊ regnat ⁊c.

Comelia. xvij.

Eduxit me ad atriū exteri⁹: et ecce gazophilacia et pauimentū stratū lapide in atrio p circuitū. **T**riginta gazophilacia in circuitu pauimentū: ⁊ pauimentū in fronte portarū scdm lōgitudinē portarū erat inferius. **E**t mēsus est latitudinē a facie porte inferioris vsqz ad frōtē atrij interioris extrinsec⁹: centū cubitos ad orientē et aquilonem.

Distq; de p̄tēplationis gr̄a obliq; fenestras insi-
nuās ppheta multa locut⁹ est: eductū se exteri⁹
dicit. et gazophilacia vidisse cōmemorat. In q̄-
bus gazophilacijs qd aliud q̄ doctorū scientia
designat: Sed recte hac in re q̄ri pōt. cum doctores sancti
spiritalia atq; iterna doceāt: cur ppheta eductū se exteri⁹
dicit: et gazophilacia foris vidisse? Sed sciendū est quia
alia est cōtēplatio q̄ tm̄ videt quātū dicere non valet. alia
vero scientia atq; doctrina q̄ tm̄ videt quātū exprimere p
linguā possit. In opatione q̄ppe illi⁹ luminis qd voce ex-
primi nō pōt: quasi hoc totū foris est qd exprimi voce pōt.
Att itaq; Et eduxit me ad attriū exteri⁹ et ecce gazophila-
tia ⁊ pauimētū stratū lapide in attriū p̄ circuitū. Q̄ sermo
negre cōphilax seruare d̄r: et gaza lingua persica diuitie
vocatur. Gazophilatiū loc⁹ appellari solet in quo diuitie
seruant. Quid itaq; p̄ gazophilatiā designat: nisi vt p̄dixi-
mus corda doctorū sapientia atq; sciētia diuitijs plena?
Iuxta pauli vocē. alij dat⁹ p̄ sp̄m sermo sapiētie. alij ser-
mo sciētie in eodē spū. Sūt enī quidā q̄ p̄ donū gratie ⁊ ip-
sa intelligūt q̄ exponi a doctorib⁹ nō audierūt. hī videlicet
sermonē sapiētie p̄ceperūt. Et sūt qdā q̄ per semetip̄os in-
telligere audita nequeūt: sed ea q̄ in exp̄ositorib⁹ legerint
retinēt. atq; sciēter p̄ferūt q̄ lecta didicerunt. Quid itaq; isti
nisi sermone sciētie pleni sūt? Quis hoc intelligi ⁊ aliter
possit. qz sapiētia ad vitā: sciētia nō optinet ad doctrinam.
Q̄zigit bñ viuūt et prudēter predicat: gazophilatiū sp̄iti-
alis edificij recte nōiā. qz ab eius ore celestes diuitie di-
spensant. his diuitijs abūdare discipulos idem magister
gētū viderat cū dicebat. Diuites facti estis in illo: in omī
h̄bo: et in omī sciētia. Sūt itaq; in sc̄e ecclesie edificio cō-
structa gazophilatia qz abūdat diuitijs sciētie lingua do-
ctorū. Has veras esse diuitias ipsa p̄ se x̄itas denūciat:
cum de trāsitorijs diuitijs dicit. Fallacia diuitiarū suffo-
cat verbū sciētie. Sapiētia etenī atq; sciētia doctrine spi-
ritales vere sūt diuitie: in quoz cōparatione q̄ trāsire p̄nt
falsē nōiānt. De his diuitijs p̄ salomonē d̄r. Thesaur⁹ de-
siderabilis req̄scit in ore sapientis. Excepto aut̄ eo qd ad

Textus.

i. Cor. xiiij.

De.

i. Cor. j.

Dat. xiiij.

puer. xxi.

Liber secundus

eternā patriā diuitie spiritales ducūt: est eis a terrenis diuitiis magna distātia. qz spiritales diuitie erogate p̄ficiunt: terrene autē diuitie aut erogātur et deficiūt: aut retinētur et vitales nō sunt. Qui ergo has in se veras diuitias continent: recte gazophilario iōiānt. Et habēt ip̄a gazophilatio pauimentuz p̄ circuitū. quia eis adheret ac subiacet humilitas auditorū. Quod pauimētuz recte strātū lapide in atriū dicif. qz in latitudinē charitatis vicissim sibi iuncte sūt aīe fideles. Que et lapides appellātur p̄ fortitudinē fidei. et strate in pauimētō sūt in p̄page humilitatis. Has fidelitū mētes petrus ap̄ls fortes in fide cōspexerat cū dicebat. Et vos tāqz lapides viui super edificamini domos spirituales. De his lapidibz sc̄te ecclesie dñs p̄ Esaia dicit. Ponā iaspidē ppugnacula tua. et portas tuas in lapides sculptos. vniuersos terminos tuos in lapides desiderabiles. om̄es filios tuos doctos a dño. Om̄s enī de sc̄te ecclesie ppugnacula iaspidē (q̄ lapis viridis coloris est) posuit. qz p̄dicatoz illi mētes interne viriditatis amore solidauit: vt trāsitoria cūcta despiciāt. nihil in hoc mūdo qd sine claudis appetāt. cūcta ei gaudia velut arida cōtēnāt. Cū et ipse pastor ecclesie auditores suos ad pascua eterne viriditatis vocās: de deo loquit̄ dicens. Sc̄dm magnam misericordiā suā regenerauit nos in spem viuā. p̄ resurrectionē Iesu xpi ex mortuis. in hereditatē incorruptibile et incōtaminatā. et inmarcessibile cōseruatā in celis. Qui sc̄te ecclesie porte in sculptos lapides ponūtur. qz hī p̄ quoz nos vocē ad vitā eternā ingredimur: sc̄tā opa q̄ diuinitus p̄cepta sunt dū in semetipsis ostēderēt: q̄si in se sculpte nuerūt. Porte etenī nō sculpte sed pure essent / si vocē qdē promerēt: sed sc̄tā in se opera nō demonstrarēt. At vbi sc̄dm hoc se ostēdūt viuere qd loquūtur et porte sūt. qz intus videntur. et sculpre qz viuēdo custodiūt q̄ alijs loquūtur. Qui sc̄te ecclesie vniuersos terminos in lapides desiderabiles positos videm: dū in ea fideles quosqz fortes in fide et charitate cōspicim: q̄ (vt quos dixerit lapides demonstraret) adiunxit. Om̄es filios tuos doctos a dño. Qd ergo Esaia vniuersos ecclesie terminos desiderabiles vidit: hoc Eze-

i. Pet. ij.

Esa. liij.

i. Pet. j.

Esa. liij.

Chel pauimētū lapide stratū p circuitū esse phibuit. q ad
 hic de gazophilatijs subdit. **T**riginta gazophilatia in cir-
 cuitu pauimēti. Denari⁹ numer⁹ p pfectiōe semp accipit.
 qz in decē pceptis legis custodia cōtinet. Actiua etenim ac
 cōtēplatiua vita simul in decalogi mādatis cōiuncta est.
 qz in ea amor dei et amor seruari pxiimi iubet. **A**mor qp-
 pe dei ad cōtēplatiuā. amor xō pxiimi pxiinet ad actiuam.
Sed vnusqzqz doctor vt in actiuā vitā plene se dilaret. atqz
 in cōtēplatiuā vigilāter surgat: in scē trinitatis fide debz
 esse pfectus. **U**n et eadē gazophilatia triginta esse cōmēo-
 rātū. vt cū denari⁹ ter ducit: vita et lingua doctoris in tri-
 nitate solidet. **S**ed hac in re illud nobis est vigilāter intū-
 endum: qz ppheta dū gazophilatia descripsisset: adiūxit.
Pauimētū ū p circuitū. Atqz inferi⁹ subiūxit. **G**azophila-
 tia in circuitu pauimēti. **Q**uatin⁹ et gazophilatia i circui-
 tu pauimēti: et pauimentū in circuitu gazophilatorū esse
 videatur. **P**auimentū quippe et gazophilatia: o sunt or-
 dine distincta. vt gazophilatia iter pauimentū: et pauime-
 tū iter gazophilatia fuerit stratū. **N**ō hoc fratres sine ma-
 gno mysterio est qz in circuitu gazophilatorū dicit eē pa-
 uimentū: et in circuitu pauimēti narrat esse gazophilatia
Habet enī pauimētū in circuitu gazophilatia. qz vita au-
 diētū erudit quotidie: et custodit linguā doctorū. **D**octo-
 res etenī boni in scē eruditionis xbis modo somētis dul-
 cedinis: modo asperitate increpationis iulgilāt: vt audia-
 torū suozū vitā a vitijs defendāt. **S**ed habent ipsa quoqz
 gazophilatia in circuitu pauimentum. qz sepe etiā doctorū
 cor vitiōz tērationib⁹ tāgit / vt modo eleuet iactationis
 supbia: modo ire stimulis inflāmet. **S**ed cū bonozū audia-
 torū vitā cōsiderāt. eāqz pfectisse suis exhortationib⁹ pen-
 sant: erubescūt tales nō esse qles auctore deo p se cōspici-
 unt alios factos esse. et añ se in mēte etiā stabiliūt qz plene
 in culpā labātur. **N**ā cū ipsa sua doctorib⁹ xba ad memo-
 riam reducūt: erubescūt nō seruare qd dicit. **U**n p salomo-
 nem quoqz dz. **N**ia laborātis laborat sibi. qz cōpulit eū os puer. xvj.
 suū. **O**s enī nrm nos cōpulit ad laborē: qñ p h qd dixerim⁹
 vitijs refrenamur. qz turpe nimis est ibi nos negligēdo
 p iiii

Liber secundus.

cadere: vñ predicatio conati sum⁹ alios leuare. **H**abent & gazophylia in circuitu pauimentū. qz doctorū magna custodia est vita venerabilis auditorū. **E**t suus ei pmo fit in adiutorio. qz erubescūt pulsantib⁹ vitis non resistere q³ vitia alios armauerūt. **Q**uē q³ diu in hac vita viuim⁹? malignos spūs qd aliud q³ in acie stam⁹? **S**icut p⁹dicim⁹ doctoris anim⁹ forsitan aliq³ elatione pulsāt. **S**ed siue ne ipse pereat: seu ne p⁹ exēplū suūz alios ad p⁹ditionē trahat: vigilanter se & festine circūspicit: in cogitationib⁹ remouet. **A**dducta auditorū suoz vita ad mēoriā semetipm⁹ humiliat: & qbus p⁹ualet modis agit: ne elatio p⁹ncipet in mēte: ne dñet in opere. **S**criptū q³ppe est. **I**nitiū oīs pccī supbia. **Q**uis g³ ante dei oculos fruct⁹ boni operis: si ex radice putruit elationis? **S**epe vt p⁹dictū est ei⁹ animus rētat ex ira: sed citius ad circūspiciendū recolligit: & discipline pōdere deprimēs agit ne mot⁹ animi trāseat in sermones: ne eripat in voce. **S**itq³ vt ira p⁹turbati animi vbi p⁹ negligentis oris: ibi p⁹ iudiciū suffocata moriat. **Q**ua ex reagit vt excepta culpa anim⁹ virtutē pariat. q³ et si se fortiter custodire noluit ne ad motū surgeret: se tñ in cōmōtione fortiter vicit. **E**ñ bñ p⁹ salomonē dicif. **M**elior est patiens viro forti: & q³ dñat animo suo expugnatore vrbū. **P**ariens preferit. qz in illa actione victorie: homo victor est hoīm. **I**n hac autē māsuetudine patiētie: anim⁹ victor est suus.

Tertius. **S**equit. **E**t pauimentū in frōte portarū scdm lōgitudinē portarū erat iferi⁹. **S**i portarū lōgitudinē ad locū referim⁹ in q³ porte fuerūt p⁹structe scdm lōgitudinē portarū: pauimentū erat iferi⁹ qz q³ tū tenere loc⁹ portarū poterat: tñ tenebat & pauimentū q³ erat iferi⁹. **L**ōgitudō g³ pauimentī a portis nō erat dissimilis: sed tñ eq³litas pauimentī nō erat cum portis. **Q**uid ergo q³ pauimentū cū portis lōgū silit⁹ erat: sed equale nō erat nisi q³ longe distat vita populorū a vita docentū: **Q**uia & si ad regna celestia tendentes eadē longanimitatē spei habēt: eadē hō viuēdi studia nō hñt. **E**dadā g³ pauimentū silit⁹ in lōgū. qz ipam fidē ipam spē in se retinēt auditores quā hñe certū est p⁹dicatores. **S**ed pauimentū inferi⁹ iaceat: vt oēs auditores p⁹dicatores suos iā

Eccī. ix.

puer. xvi.

B

Tertius.

B

ge suis meritis antecedere cognoscāt. **S**in volōgitudinē
portarē ipam sicut superi⁹ dixim⁹ eaz altitudinē intelligē
re debem⁹: vñ sicut paulo post scriptū est ad portas gradi-
bus ascēdebat / tāto pauiētū iacet īferi⁹: q̄sto vnaqueq;
porta surgit ī altitudinē. **Q**uāto sanctior est vita docto-
ris: tāto fit humilior: sensus audietis. **E**t semetipm despi-
cit vñ p̄dicatoris sui vitā ī magna surgere altitudine per-
pendit. **I**mitari etenī bona ei⁹ alia forsitā pōt: alia nō pōt.
In quib⁹ p̄ualet p̄ficir: ī q̄bus mīme p̄ualet ad humilita-
tem crescit. **E**t hoc ipm ergo ei ī p̄fectu est: q̄d ei imitabi-
le ad p̄fectū nō est. **E**cce enī p̄dicatoz n̄roz ea q̄ legim⁹ vñ
ēta z facta p̄fām⁹: z ī quantā altitudinē surrexerit porte
cognoscim⁹. **U**t enī taceam⁹ de ostēsiōe signozū loq̄mur
de virtutib⁹ cordiūz. **C**erte paulus q̄ se legi mortuū p̄ legē
dicit. q̄ vt ī xp̄o crederet: ei hoc et lex ipsa p̄dicauit. ma-
gno fidei ardore succensus: p̄cepta legis tenere carnaliter
noluit circūciōnē ī gētib⁹ fieri veruit. **E**t cū petr⁹ apl⁹us
seruari adhuc ī circūciōne legis p̄suetudinē velleret ī fa-
ciem restitit: eūq; hac ī re fuisse rephēnsibilē dicit. **E**t ī
hoc ei⁹ studiū discipulis loquēs nō solum culpā: sed q̄d est
magis hypocrisim. i. simulationē noīat dicēs. **C**ū venisset
petrus antiochiā: ī faciē ei restitit. q̄z rephēnsibilis erat.
Et paulo post. **E**t simulationi ei⁹ cōsenserūt ceteri iudei.
Idē vero apostolorū prim⁹ cū multa discipulos admone-
ret. atq; a q̄busdāz detrahi pauli scriptis agnosceret dicit.
Sicut charissim⁹ frater n̄r paulus scdm datā sibi sapiētīā īs. **P**et. īs.
scripsit vobis: loquēs ī eis de his ī q̄bus sunt q̄dā diffi-
cilia intellectu q̄ indocti z īstabiles deprauāt sicut cete-
ras scripturas: ad suam ipsoz perditionē. **E**cce paulus ī
epistolis suis scripsit petrū rephēnsibilē. z ecce petrus ī
ep̄lis suis asserit paulū ī his q̄ scripserat admirādū. **C**er-
te enī nisi legisset petr⁹ pauli ep̄las nō laudasset. **S**i autē
legit: q̄z illic ipse rephēnsibilis vñ inuenit. **A**micus ergo ve-
ritatis laudauit etiā q̄d rephēsus ē. atq; ei ad hoc ipm pla-
cuit q̄z ī his nō placuerat q̄ aliter q̄ debuerat sensit. **S**eq;
etiā minori fratri ad p̄sensum dedit: atq; ī eadē re sacrus
est sequēs minoris sui etiā vt ī hoc p̄iret. q̄tin⁹ qui prim⁹

Liber secundus.

erat in aplatus culmine: eēt prim⁹ et in humilitate. **P**er-
sate q̄ fratres charissimi in quo mētis vertice stetit q̄ illas
ep̄las laudauit in quib⁹ scriptū se vitupabile iuenit: q̄ illa
māuetudo tāta esse potuit: q̄ quies animi: q̄ soliditas atq̄
impturbatio cogitatiois. **E**cce a minore suo rephendit: et
rephendi nō dedignat. **N**ō ad memoriā reuocat q̄ prim⁹
in aplatus vocat⁹ est. nō q̄ clauēs regni celestis acceperit.
nō q̄ peccata quecūq̄ in terra soluerit: eēnt solut⁹ in celo.
nō q̄ in mare pedib⁹ ambulauit. nō q̄ paralyticos in **J**esu
noie iubēdo erexerat. nō q̄ egros corp⁹ sui vmbra sanau-
erat. nō q̄ mētientes verbo occiderat. nō q̄ mortuos orōne
fiscitabat. **N**e igit̄ increpationis x̄ba dedignaret̄ audire
oīa dona q̄ acceperat q̄ si a memoria repulit: vt vnū fortiter
humilitatis donū teneret. **Q**uis ergo nrm vel si extrem⁹
aliq̄d signū fecisset: a minori fratre increpat⁹: increpatio-
nis x̄ba patiēter audiret⁹? **N**ihil enī signi fecim⁹? **E**t si q̄s
nos fortasse de actione nr̄a rephēderit: statim tumeſcim⁹?
magno quosdā nos taciti cogitam⁹. **X**rtutes nobis ad ani-
mū deducim⁹ et iā q̄s nō habem⁹? **A**t p̄ petrus cū virtutib⁹
humilis in rephensionib⁹ p̄mansit: s; porta surrexit in alti-
tudine. **N**āc aut̄ tantā māuetudinē nos imitari nō possu-
mus. s; qz pauimētū sumus: lōge inferi⁹ iacemus. **S**ūt x̄o
nōnulli q̄ nō petrū ap̄loz p̄ncipē: sed quēdā aliū eo noie q̄
a paulo est rephēsus accipiūt. **Q**ui si pauli studiosius ver-
ba legissent: ista nō dicerēt. **V**idetur etem paulus cū venis-
set petrus antiochiā: ei in faciē restiti. vt de q̄ petro loque-
retur ostēderet: i ipso sue narratōis initio premisit: dicēs.
Crediditū est mihi euāgelii p̄putij: sicut petro circūcisiōis
Qui enī opat⁹ est petro in aplatū circūcisiōis: opatus est
et mihi iter gētes. **P**atet ergo de quo petro paul⁹ loquit̄.
quē et apostolū noiat: et p̄fuisse euāgelio circūcisiōis nar-
rat. **E**t fuerūt q̄dā q̄ scdām petri ep̄laz in q̄ epistole pauli
laudate sūt: ei⁹ dicerēt nō fuisse. **S**ed si eiusdē epistole ver-
ba pensare voluissent: lōge aliter pensare potuerāt. **I**n ea
quippe scriptū est. **V**oce delapsa ad eū huiusmodi ama-
gnifica gloria. hic est fili⁹ meus dilect⁹ in q̄ mihi p̄placuit.
Ibidem. **A**tq̄ subiūgit. **E**t hāc voce nos audiui⁹ cū essemus cū

Gal. ij.

Ibidem.

ij. Pe. j.

Ibidem.

ipso i morte scdo. **N**egat itaq; euāgelii: et ptin? cognoscit
qz cū vox ista de celo venit: petr? apl? cū dño stetit. Ipse
ergo hāc epistolā scripsit: q̄ hāc vocē in mōte de dño audi-
uit. **S**ed qz pauca de petro dixim? nunc si placet ad pauli
mansuetudinē p̄uertamur. et pensē? si possum? ille q̄ rari
ardoris ē in zelo p̄dicationis vt apostolorū quoq; p̄mo nō
parceret / quāte sit mansuetudinis i studio lōganimitatis.
Laceam? aut qz ter virgis celus est. qz semel lapidat? est. **ij. Cor. xi.**
qz ter naufragiū fecit. qz nocte ac die i pfundo maris fuit.
qz a iudeis qn̄ quies q̄dragenas vna min? accepit. **Min?**
enī animū ad iracūdiā p̄mouent ea mala q̄ nobis ab aptis
aduersariis irrogant. hoc plus solet dolere q̄ a p̄p̄is pa-
timur. **U**n̄ et per psalmistā ipsa veritas p̄raditorē suū lo-
quit? dicēs. **Q**uoniam si inimicus meus maledixisset mihi:
supporassem vtiq;. **T**u vero vnanimis dux meus et nouus
meus: q̄ simul mecum dulces capiebas cibos. **P**ensem? ḡ
si possum? paulus apl? q̄ tm̄ paties inter p̄secutores: q̄tm̄
māfueris iter discipulos fuerit. **C**erte corinthi veniēs ab
idoloz seruitio corinthios retraxit. q̄s eē rei us de? inno-
tuit. eterne ei? vite gaudia p̄dicauit. **E**t cū magnā multi-
tudinē populi in fide collegisset: tantā illic inopia p̄tulit:
vt vict? sui graui necessitate laboraret. **E**t panē terre a di-
scipulis nō accepit: q̄b? panē celi p̄dicauit. **I**nsistebat ver-
bo p̄ vita audiētū. insistebat labori manū p̄ vita corpo-
ris sui. **D**e terris quoq; alijs stipēdia ei a discipulis mitte-
bant: vt corinthijs p̄dicare sufficeret. **I**pse quoq; ad eosdē
corinthios post p̄ epistolā loquitur: dicēs. **C**ū essem apud **ij. Cor. xij.**
vos et egerē: nulli onerosus fui. nā q̄d mihi deerat supple-
uerūt fratres q̄ venerūt a macedonia. **Q**uib? ad magnum
quoq; ip̄operiū p̄misit dicēs. **A**lias eccl̄ias spoliāui: acci-
piēs stipendiū ad ministeriū vestrū. **P**ensem? ergo si pos-
sum? cui? **S**i māfuerudinis fuerit. panē sp̄s p̄dicare. et pa-
nem carnis nō accipere. corda audientiū de diuitijs eter-
nis instruere. et iter eosdē discipulos fideles et abūdantes fa-
me laborare. inter satiatos pati inopiā: nec tñ q̄d patiebat
dicere: nec tñ dolere. videre dura erga se corda audientiū
tenaciū: nec a p̄dicatione desistere. **N**am sicut apostolorū **Act. xviii.**

Liber secundus.

ij. Cor. xj.

acta testant: anno ⁊ sex mētib⁹ cōtinue i eadē ciuitate pꝛe-
dicauit. **C**ūq; ab eisdem corinthijs recessisset ad eos post-
modū scribit qđ apud eos posit⁹ ptulit. **Q**uare autē hoc eis
cū iter eos uiueret nunq; dixit: **N**e qđ erga eū factū ex bo-
na uolūtate nō fuerat: fieret ex iussioe. **E**t cuz innotesceret
eorū miseria: remaneret uolūtas ignota. **Q**uare autē b post
modū longe posit⁹ scribit: **N**e oimodo discipuli i correcti
remanerēt. et q̄les magistro in tenacia fuerāt: alijs quoq;
fratrib⁹ tales nō eēnt. **V**ere in b paulus uere magister q̄-
titiū. suane gligēs. aliena curās: impleuit qđ p̄dixerat. **N**e-
mo qđ suū est querat: sed qđ alteri⁹. **E**t nō que sua sunt lin-
guli cogitātes: sed ea q̄ aliorū. **Q**uanta itaq; ista mansuetu-
dinis uirtus est: **Q**uāta trāquillitas spirit⁹: **Q**uis autē nō:
strum si vnum huius mundi diuitem ad omni potētis dei
seruitiū conuertisset. seq; egere spiceret: et illum sibi uite
subsidiū nō prebere. non p̄tinus de eius uita desperasset:
Quis nō in cassum laborasse diceret: **Q**uis nō ab ei⁹ ex
hortatione obmutesceret: quē in semetip̄z p̄mū ferre fru-
ctū boni opis nō uideret: **S**z paulus p̄ māsuēdinē i uir-
tutū vertice solidat⁹ p̄stitit. p̄dicauit. dilexit. ⁊ bonū qđ ce-
perat expleuit. eaq; p̄mādo ⁊ persistēdo discipulorū corda
ad misericordiā p̄duxit. **N**ā eorū p̄fectū postmodū scire se
indicās: in eadē eplā scribit de ministerio qđ fit i sanctos.

ij. Cor. ix.

Ex abūdiātia ē enim mihi scribere uobis. **S**cio enīz p̄m̄p̄ū
animū uestrū: p̄ qđ de uobis glorioz apud macedonas. qm̄
achaia parata est ab āno p̄iore: ⁊ v̄ra emulatio. puocauit
plurimos. **D**e qđ rursus ait. **Q**ui nō solū facere sz et uelle
cepistis ab āno p̄iore. **I**n qđ enī nō tā opa q̄ pia uota re-
quirebat: i eis. p̄culdubio plus laudat pia uota q̄ opa. **N**o-
tandū nobis ē qz bz i p̄peritū hec ip̄a p̄solatio. cū bz ab an-
no p̄iore. **B**onū q̄ppe: sed tarde fecerāt. atq; iō b magister
nō sine rephensione laudat. **M**edicus q̄ppe est: q̄ medica-
mentū uulneri apponit qđ ⁊ ea q̄ purgare sunt refouet. ⁊ ea
que putrida iueniunt mordet. **S**ed hec tolerādo atq; p̄e-
dicādo expleuit qđ cepit. **E**t mire lōganimitatis uirtus:
discipulorū duricia me molliuit ad mie viscera. qz lōgitudi-
o porte surrexit in altitudinē. **S**z infirmi nos ad imitādū tā-

Ibidem.

temāsfuetudinis lōganimitatē idonei nō sum? qz videlicet
 pauimētū sum? ⁊ despecti in nostris morib? iacem? **E**cce
 aut dū de duobus ducib? celestis exercit? loquor: martyr
 quoz stephan? memorie occurrit. q̄tētus p creatoris sui
 noie: ⁊ in medio psecutoz deduct? ip̄terterrit? stetit: fidu-
 cialiter docuit. et ex zelo vitatis psecutores suos fortit in-
 crepauit. dicēs. **G**los semp spiritui sc̄to restitistis. **C**ūq; il-
 li ad lapides curterēt: flexo genu p eisdē psecutorib? ora-
 uit dicēs. **D**ñe ne statuas illis h̄ p̄ctm. **Q**ue itaq; ista virt?
 est sic zelo feruere: vt eis a q̄b? terrebat p̄fidie ip̄propria fi-
 ducialiter diceret. et sic diligere vt in morte quoz p eis a
 quib? moriebat oraret? **S**ic q̄ppe ex zelo iserbuit: ac si mā-
 suerudinis nihil h̄ret. **E**t sic māfuer? in eoz dilectiōe per-
 stitit: ac si p̄ eos feruoris nihil habuisset. **P**̄sem? iter hec
 vbi n̄re p̄sciētereat? iacet. **Q**uis enī n̄m si saltē verbi cō-
 tumeliā a p̄rio acceperit nō p̄fundit. cōmouet nō ad odiū
 erūpit. nō p̄ceptū dilectiōis obliuiscit? **S**ed h̄ stephanus
 ex op̄orētis dei gr̄a potuit. qz surgēs in altitudine? porta
 fuit. **H**oc nos miseri n̄ra virtute imitari nō possum? qz lō-
 ge iferius sicut pauimentū iacem? **Q**uid aut nos in vitā
 sanctorū den̄ra admiratiōe dicim? cū ipsi quoz antiq; pa-
 tres p̄dicatoz s̄acte eccl̄ie vitā p̄siderātes valde admirati
 sunt: **A**n nō eozū vitā p̄salmista admirat? est cum dicebat.
Mibi aut valde honorati sūt amici tui de? nimis p̄forta-
 tus est p̄ncipat? eoz. **Q**uō de q̄bus ei? amicis dicat euāgē. **P**sal.
 lū interroga: i quo veritas p̄dicatozib? dicit. **G**los amici **Joh. xvi.**
 mei estis. **E**saia quoz eoz vitā intūēs ait. **Q**ui sūt isti q̄ **Esaie. lx.**
 vt nubes volāt. ⁊ sicut colūbe ad fenestras suas: **R**ecte au-
 tem p̄dicatores sc̄ti nubes appellati sunt. qz verbis pluit.
 miraculis choruscant. **Q**ui volare q̄q; vt nubes dicunt. qz
 in terra viuētes extra terrā sūt oē q̄b? egerūt. **Q**uā ⁊ p quā-
 dā nubē d̄z. **I**n carne enī ambulātes: nō sc̄dm carnē milita-
 mus. **P**riores enī p̄res piugijs vtebant. filios p̄creabāt.
 substātiās possidebāt. curis rei familiar? itēdebāt. **I**stos
 aut p̄phetie iā spū p̄uidētes substātiās deferere. nihil in
 terra q̄rere. nil possidere. nō eos vel hoīes p̄ terrā ambulā-
 tes: sed nubes volātes noīat. **G**olant enī q̄ terrā q̄si nō tan-

Act. vij.**Psal.****cxix. viij.****Joh. xvi.****Esaie. lx.****1. Cor. x.**

Libre secundus

git. qz in ipsa nil appetit. Qui ad fenestras suas qñ colū-
be sunt. qz p māsuetudinis sue spū in b mūdo p oculos nil
cōcupiscit. Cōsiderem⁹ q̄ quāte altitudinis isti e spiritualis
edificij porte sūt. q̄s r spirituales patres admirant. quātū-
q̄ nos in earū admiratōe humiliare necesse ē: q̄ pauimē-
tuz sumus. Sed qz sub lōgitudinis appellatione altitudi-
nem portaz audiūm⁹: nūc aliqd de eaz latitudine cogno-
scamus. Sequit. Et mēsus est latitudinē a facie porte in⁹

Textus.

C

ferioris vsqz ad frontē atrij interioris extrisecus. centū cu-
bitos ad oriētē r ad aq̄lonē. In q̄b⁹ verbis si portā aditūz
accipim⁹ quo ad cognitionē dñi intram⁹. Porta inferior
fides ē. atrij nō interi⁹ orēplatio. Pz aut porta inferior la-
titudinē in facie. qz videlicet fides p charitatis sue ampli-
tudinē h̄z eā q̄ videt a p̄mis opationē. Quā dñi fortiter
a perfectionib⁹ agi p̄spicimus: nos q̄ in bonis actib⁹ angu-
stamur exēpla per eos magne opatiōis accipim⁹. Et vna
queqz sc̄a actio q̄si qdā nobis sit latitudo itineris q̄ pilus
erat angustia difficultatis. Pz quoqz atrij interi⁹ frontē.
qz orēplatiua vita per quedā signa desideriorū r gemitū
ostēdit q̄tū intus videat. q̄ tñ amat. Denari⁹ autē numer⁹
per semetipm multiplicat⁹ in cētenariū surgit. Qñ recte p
centenariū magna pfectio designat. sicut de electis dicit.

Mat. xix.

Dis qui relinqt domū vel fratres. aut sorores. aut patrem
aut matrē. aut vxorē. aut filios. aut agros p p̄ nomen meū
centuplū accipiet: vitā eternā possidebit. Nec enī sc̄tis
quisqz iō terrena deserit: vt hec possidere in b mūdo multi-
plici⁹ possit. Qz quisqz terreno studio terrā relinqt: terrā
nō relinqt: sed appetit. Nec q̄ vnā vxorē deserit centū rece-
pturus est: s; per cētenariū numez perfectio designat. Qz
quisqz p dei notē tpalia atqz terrena p̄tēnit: hic pfectio-
nem mētis recipit. vt iā ea nō appetat q̄ p̄tēnit: r in sequēti
seculo ad eterne vite gl̄iaz peruenit. Centies itaqz recipit
q̄ dedit: q̄ perfectiōis spm accipēs terrenis nō indiget:
erit ā si hec nō habet. Ille aut pauper est: q̄ eget eo q̄ nō h̄z
Nam q̄ et nō habēs h̄re nō appetit: diues est. Paupertas
quippe in iopia mētis est nō in quātitate possessionis. Nā
cui in paup̄tate bñ cōuenit: nō est pauper. Mēsus est q̄ vit

latitudinē a facie porte inferioris: vsqz ad frontē atrij interio-
rioris extrinsec⁹ centū cubitos. Quia redēptor nŕ quondie
per magistros atqz doctores in mēsurā perfectiōis metit⁹
vitā fidelis. vñ in specie boni opis per fidē vel in sc̄tis desi-
derijs per cōtēplationē. Multi etenim vident in fide positi
magna opari: sed in cētuz cubitis nō mēsurant. qz per ipsa
que faciūt terrenā gl̄iam querūt. Et qdā vident per absti-
nentiā cruciari. gemitib⁹ insistere. sed eoz mēsurā ad centū
cubitos mime ducit. qz in his q̄ agūt ab hūano iudicio fa-
uores req̄rūt. Quis igitur est q̄ per centū cubitos mēsurat: nisi
is cui⁹ bona opatio recta inrēctione vtiť. vt in eo qd̄ agit nō
ad terrena lucra appetēda / aut ad laudes trāsitōrias refle-
ctat. Ecce enī mīam p̄ximis exhibere. possessa largiri. cū
celeritate indigēti tribuere: latitudo in facie porte inferio-
ris est. Sed si tua dās aliena nō appetas. si terrenā gloriā
de ipso bono ope nō req̄ras: recte in cētenario numero. i. in
perfectiōe mēsuraris. Nā qui videt dare misericorditer. p-
pria. et rapit forsitā violēter aliena: iste adhuc q̄ sit via per-
fectionis ignorat. Nec cognouit vñ ad p̄fectionē tēditur.
qz nec ip̄s eius initium inuenit. Prius enī appetitū euellere
a mēte debuit et postea q̄ iure possidet largiri. Vñ scriptuz
est. Declina a malo et fac bonū. Quid enī pōt esse boni qd̄ se
cit: qd̄ necdū a malo declinauit? Et sunt qdā qui sicut dictū
est ab alimētis abstinēt. carnē cruciāt. sed tñ si pulsati fue-
rint cognoscunt qz ad mūdi gl̄iam anhelāt. isti frontē atrij
interioris ostēdūt: sed per centū cubitos nō mēsurant. Si
ergo in numero p̄fectionis sunt: de q̄bus p̄ paulū dicit. Qui
carnē suā crucifixērūt cū vitijs et cupiscētis. Et notādū
qz nō tñ q̄ intrinsec⁹ s̄ extrinsec⁹ ista mēsurant. Qz vide-
licet redēptor nŕ cū per nos facta hoīm vel approbat: vñ iu-
dicat: nō intrinsec⁹ metit⁹. vñ per euāgeliū dicit. Ex fructibus
eoruz cognoscetis eos. Qz enī per hoc qd̄ videmus
cognoscimus operātis animū que non videmus: siue lati-
tudinē que in facie porte ē inferioris: siue frontē atrij interio-
ris extrinsec⁹ metimur. Cū enī alios cōspicim⁹ largiri
elemosinaz. afflictio occurrere. op̄ssio subuenire: nihilo eos
in hoc mūdo gl̄ie q̄rere: nullis hui⁹ mūdi cōpēdijs inbia-

p̄. xxxiij.

Gal. v.

Mat. vij.

Liber secundus.

re. Atq; alios videm⁹ carnē domare. lachrymis insistere.
verbis celestib⁹ occupari. nihil trāsitōrij honoris appete
re. qđ aliud debem⁹: nisi eos pfectos esse credere: sanctos
estimare. qz ergo p hoc qđ aspici⁹ / eos pfectos esse vide
mus: eoz vitā p cetū cubitos extrinsecus metimur. Et qz
multi in iudea: pleriq; vero in gētilitate positi ad hāc pfe
ctionis sūmā venerūt: recte subiūgit. Ad oriētē ⁊ ad aqlo
nē. Iudaicus etenī ppl's oriēs iure dict⁹ est: de cui⁹ carne
Mal. iij. ille est natus qđ sol iusticie vocat. De quo p pphetā bz. No
bis aut qđ timetis dñm oriēs sol iusticie. Per aqlonē vero
gētilitas figurat qđ diu pfidie sue frigore torpuit: et in cui⁹
corde illerēgnauit: qđ attestāte ppheta apud semetipmōi
Esa. xliij. xit. Donā sedē meā ad aqlonē. Qz itaq; incarnat⁹ opē de
us alios pfectos ex iudea: alios ex gētilitate pfectos tra
sanctā ecclesiā fecit: centū cubitos nō solū ad oriētē men
sus est: sed etiā ad aquilonē. S; qz sub aqlonis noīe de gē
tilitate sermo se intulit: pſiderare libet qđ sup nos effusa
sunt viscera creatoris nrī. Dēs enī nos ex gentilitate vent
mus. Antiqui parētes nostri lignis ⁊ lapidib⁹ seruebāt. ⁊
derelinquētes deū a quo facti sunt: deos venerati sunt qđ
fecerūt. Nos aut p oipotētis dei gratiā ad lucē de tenebris
venim⁹. Recolam⁹ ergo de qđ tenebris venim⁹: et de lu
ce quā accepim⁹ grās agamus. Neq; enī diuinā mīam in
telligit: qđ sue misericordie memor nō est. Qñ ⁊ p psalmistā
Pſ. xvi. deo bz. Virifica misericordias tuas dñe: qđ saluos facta spe
rātes inte. Tūc enī nobis dei misericordie mirificant: cū
nobis ad memoriā miserie nrē reuocant. Qz recolētes qđ
fuim⁹: intelligim⁹ cui debem⁹ qđ sum⁹. Cātemus itaq; cū
gaudio creatori nrō: qđ de seruitio creature colla mētis ex
cussimus. Gaudeam⁹ in nobis ipletū esse qđ p elaiā dictū
Esa. xxx. est. Et frenū erroris qđ erat maxillis pploz cāticū erit vo
bis sicut vox sc̄ificate solēnitatis. Frenū qđpe erroris ma
xillas pploz pstrinxerat: qñ idoloꝝ errore obligata gētili
tas: deo vero pſessionis laudē dare nesciebat. Sed b̄ ipm
erroris frenū iā nobis in cāticū versū est: cū gaudēdo psal
Pſ. ciiij. limus atq; cātam⁹. Dēs dii gētiū demonia: dñs aut celos
Ibidem. fecit. Et rursus. Simulachra gētiū argētū ⁊ aurū: opa ma

nūq̃ hoīm. Os hñt ⁊ nō loquent: oculos hñt ⁊ nō videbunt
 Aures hñt ⁊ nō audiēt: nares hñt ⁊ nō odorabūt. Manus
 hñt ⁊ nō palpabūt: pedes hñt ⁊ nō ambulabunt. Qui itaq̃
 hec coipōtēti dño pfallēdo dicim⁹: ipm̃ erroris nr̃i frenum
 qđ a laude dei ora nřaligauerat: hō dño cāticū fecimus.
 Bene aut̃ dī. sicut vox sanctificatē solēnitatis. ⁊ dñi con
 fessiōis laudē deo reddim⁹: in sc̃ificata solēnitatē gaude
 mus. Rñdeam⁹ ergo morib⁹ tātē mie redēptoris nr̃i: ⁊ qđ
 lucē cognouim⁹: prauoz opez tenebras declinem⁹. Quid
 est iā rogo qđ in hoc mūdolibeat: Vbiq̃ lucē aspīcimus
 vbiq̃ gemit⁹ audim⁹. Dēstruete vbes. euersa sunt castra.
 depopulati agri. in solitudinē terra redacta est. Nullis in
 agris incolapene: nullus in vrbib⁹ habitatoz remāsīt. Et
 tñ ip̃e pue gñis humani reliq̃e adhuc quotidiez sine cessa
 tione ferunt. Et finē nō hñt flagella celestī iusticie. qz nec
 inter flagella correcte sūt actiōis culpe. Alios ī captiuita
 tē duci. alios detricari. alios interfici videm⁹. Quid est qđ
 qđ in hac libeat fratres mei: Si ⁊ talē adhuc mūdū diligi
 mus nō iā gaudia: s; vulnera amam⁹. Ipa aut̃ qđ aliqñ mū
 di dñā esse videbat qualis remāserit roma: aspīcim⁹. Im
 mēsis dolorib⁹ multiplicif attrita. desolatiōe ciuiū impssi
 one hostiū. frequētia ruinar. Ita vt in ea ppletū eē videā
 mus qđ ptra vrbē samariā phūcēdē pphetā longe supi⁹
 dicīt. Pone ollā. pone inq̃ ⁊ mitte in ea aquā ⁊ cōgere fru
 sta ei⁹ in ea. Et paulopost. Efferbuit coctio ei⁹ ⁊ discoc
 ta sunt ossa illi⁹ in medio eius. atq̃ iterū. Cōgere ossa qđ igne
 succēdā. psumēt carnes. ⁊ coquet vniuersa cōpositio. ⁊ os
 fa tabescēt. Pone qđ eā sup prunas vacuā vt incalēscat et
 liquefiat es ei⁹. Tūc enī nobis olla posita est: cū hec est ci
 uitas cōstituta. Tūc in ea aqua missa est: ⁊ frusta ei⁹ cōge
 sta sūt: qñ ad eā vndiq̃ ppli defluebāt: qđ velur aqua calēs
 actionib⁹ mūdi feruescerēt: ⁊ quasi frusta carniū in ip̃o suo
 feruore liquarent. De qđ bñ dicīt. Efferbuit coctio ei⁹: ⁊ di
 scocata sunt ossa ei⁹ in medio illi⁹. ⁊ pzi⁹ quidē in eavehe
 mēter incaluit actio gl̃ie scl̃aris: s; postmodū ip̃a gl̃ia cuz
 suis sequacib⁹ defecit. Per ossa etenim potentes seculi. p
 carnes hō ppli designant. ⁊ sicut carnes portant ossib⁹

Eze. xxiij

Ibidem.

Liber secundus

ita p potētes seculi i firmitas regit p ploy. **S**z ecce iam de illa oēs hui? scilicet potētes ablati sunt. ossa ergo excocta sūt. **E**cce ppli defecerūt. carnes ei? liquefacte sunt. **D**icat ita q. **C**ogere ossa q igni succedā. cōsumunt carnes: et coquet vniuersa cōpositio ei?. et ossa tabescēt. **U**bi enī senat? vbi iam pplis? **C**ōtabuerūt ossa: psumpte sunt carnes. oīs in ea seculariū dignitatū ordo extinct? est. **E**xcocta est vniuersa ppositio ei?. **E**t tñ ipos nos paucos q remansimus: ad huc quotidie gladij: adhuc quotidie innumere tribulationes p mūt. **D**icat ergo. **D**one quoqz eā sup prunas vacuā. **R**isenatus deest. pplis interijt. et tñ in paucis q sūt dolores et gemitus q tidie multiplicant. iā vacua ardet roma. **Q**uid sūt ista de hoibus dicim? cū ruinis crebrescentib? ipa qz destruit edificia videm?. **Q**uā apte de ciuitate iam vacua subdit. **I**ncalcescat et liquefiat es ei?. **I**am enī et ipa olla cōsumit. in q pri? et carnes ossa psumebat. **P**ostq defecerūt hoies etiā parietes cadūt. **U**bi aut sunt q in ei? aliqñ glia letabant: vbi eoz pompa. vbi supbia. vbi frequēs et moderatū gaudiū? **I**mpletū est in ea qd ptra districtā nī: nūē p pphetā dicūt. **U**bi est habitaculū leonū: et pascua catulorū leonū. an ei? duces ac pncipes leones nō erāt: q p diuersas mūdi puincias discurrētes p dam seuiedo et inficiēdo rapiebāt? **H**ic leonū catuli inueniebant pascua. qz pueri. adolefcētes. iuuenes. scēlares. et seculariū filij bucyn diqz p currebāt. cū pficere in hoc mūdo voluissent. **S**z iam ecce desolata. ecce p trita. ecce gemitib? opprēsa est. **I**n nō ad eā currit: vt in h mūdo pficiat. iā nullus potēs et violentus remāsit q opprēdo p dā diripiat. **D**icam? ergo. **U**bi est habitaculū leonū: et pascua catulorū leonū? **C**ontigit ei q de iudea nouim? p pphetā dictū. **P**ilata caluitiū tuū sicut aquila. **C**aluitiū quippe hoīs in solo capite fieri solet. **C**aluitiū nō aqle in toto corpe. qz cū valde senuerit: plume ei? ac pēne ex oib? mēbris illi? cadūt. **C**aluitiū ergo suū sicut aquila dilatat. qz plumas pdidit q pplm amisit. **A**larū quoqz pēne ceciderūt: cū quib? volare ad p dam p seuerat qz oēs potētes extincti sunt p quos aliena rapiebat. **H**ec aut q de romane vrbis p tritiōe dicim?: in cūctis facta mū

Naum. ij.

di ciuitatib⁹ scim⁹. Alia etenim loca clade desolata sūt. alia
gladio psumpta. alia fame cruciata. alia terre hiatrib⁹ ab-
lozpra. Despiciam⁹ & ex toto aio h⁹ pñs scim. vl⁹ extinctū fl
niam⁹ mūdi desideria salitē cū mūdi fine. imitemur bono
rū facta q̄ possum⁹. Apud oriētē ⁊ aqlonē multi sunt: q̄ pp
fectiōe vite cētū cubitis mēsurant. Ex iudea etenim ⁊ gēti-
litate sicut dictū est: ad sanctitatē culmē excreuerūt: quis
intelligi p̄ oriētē ⁊ aqlonē etiā iusti ⁊ p̄ctōres possint. Ori-
ens q̄ppe nō imerito iusti noīant: q̄ sicut in luce fidei nati
sunt: i innocētia p̄stiterūt. Per aqlonē ⁊ recte p̄ctōres ac-
cipim⁹. q̄ meritis frigore dilapsi: sub peccati sui vmbra tor-
puerūt. S; q̄ oīpotētis dei mīa etiā tales ad penitētiā re-
uocat. p̄pūctiōe ⁊ lachrymis lauet. x̄turibus ditat. vsq; ad
perfectionis gloriā subleuat. Nō cētū cubitis solū ad oriē-
tē. s; etiā ad aqlonē ducunt dñi cū iustis etiā peccatores
per dona ⁊ penitētiā ad p̄fectionē veniunt.

Omelia. xix.

Portā vero q̄ respiciebat viā aquilonis
atrij exterioris mēsus est tā in longitu-
dineq; in latitudine ⁊ thalamos ei⁹ tres
binc ⁊ tres inde. et frontē eius ⁊ vestibulū eius
scōz mensurā porte poris: quinquaginta cubito-
rum longitudinē eius: et latitudinem viginti-
quiq; cubitoz. Fenestre autē eius ⁊ vestibulū et
sculpture scōm mensuraz porte q̄ respiciebat ad
orientem: et septē graduum erat ascensus eius.
Et vestibulū ante eā: et porta atrij interioris cō-
tra portā aquilonis ⁊ orientālē. Et mēsus est a
porta vsq; ad portā cētū cubitos. Et eduxit me
ad viā australē: et ecce porta q̄ respiciebat ad au-
strum. Et mēsus est frontē ei⁹ et vestibulū eius
iuxta mēsuras supiores: ⁊ fenestras ei⁹ et vesti-
bula in circuitu sicut fenestras ceteras: q̄nq; gin
q 11

Liber secundus.

ta cubitoꝝ lōgitudine ⁊ latitudine viginti qñqꝫ
cubitoꝝ: et in gradibꝫ septē ascēdebat ad eam.
Et vestibulū ante fores eiꝫ: ⁊ celate palme erāt
vna hīncet altera inde in fronte eiꝫ.

Magna legētiū debet esse discretio: vt in sacro elo
quio cū quilibet vnus fmo dꝫ: nō semp vna ean
dēqꝫ rē significare credat. Sicut aliqui sol in bo
no: aliqui vero accipit in malo. Solis etenim noīe
aliqui signat dñs: aliqui psecutio. Attestāre aut libro sapiē
tie: in inferno impij dicturi sunt. Errauimꝫ a via xitatis:
et sol iusticie nō luxit nobis. Et de lactis seminibꝫ dñs vi
cit. Oro sole aruerit. Nꝫ videlicet facta psecutione: in rez
proboꝝ cordibus p̄dicationis xba siccant. Sic leo dñm si
gnat. Cū scriptꝫ est. Uicit leo de tribu iuda. Sic leonis
noīe diaboli similitudo exp̄mis. sicut p̄mū pastore dicit
i. De. v. Aduersariꝫ vester diabolꝫ sicut leo rugies circuit querēs
quē deuoret. Sic bouis noīe sapiēs designat. Cū scriptū
est. Nō iūges bouē ⁊ azinū. i. sapiētē cū stulto in p̄dicatione
nō socies. Sic p̄ bouē fatuus figurat. sicut de eo q̄ in turpi
tudine amoris capꝫ est dꝫ. Statimqꝫ eā sedtur / q̄si bos vu
ctus ad victimā. i. sic fatuꝫ trahit ad mortē. Nec igit vici
ne qꝫ porta sigre dñm. vel p̄dicatores. vel scripturas sacrā
vl fide exposui. Ubicūqꝫ iā in b ppheta porta legit: signa
re aliud nō credat. Cū enī de vna porta ppheta loqueret:
recte fides intellecta est. qꝫ vna est oim electoꝝ fides. Cuz
vero alie porte nominant: intellige ora p̄dicatoꝝ p̄nt: p̄ q̄
vera vita cognoscit: ⁊ p̄ q̄ ascēdit ad sacramētoꝝ spiritaliū
cognitionē. Nā portā p̄ quā significare fidē diximꝫ: notā
dū nobis est qꝫ inferior appellat. In hac enī vita oū sumꝫ
quasi i imo positi adhuc inferiꝫ tenemur. Et recte iferior
porta fides est. qꝫ nobis i terra positis aperit cognitionē
dei. Itaqꝫ nūc dꝫ. Portā quoqꝫ q̄ respiciebat viā ad lonis
atrij exterioris mēlus est rā in lōgitudine q̄ in latitudine.
et thalamos eiꝫ tres hīnc ⁊ tres inde. Et frontes eiꝫ ⁊ ves
tibulū eiꝫ fm mēsurā porte prioris qñquaginta cubitoꝝ.
longitudine eiꝫ ⁊ latitudine vīginti ⁊ qñqꝫ cubitoꝝ. Fe

Sapi. v.

Mar. iij.

Apoc. v.

i. De. v.

Deut. xxiij

puer. vij.

Textus.

nestre aſit ei? ⁊ vestibulū ⁊ ſculpture ſm meſurā porte q̄ reſpicebat ad oriētē. ⁊ ſeptē graduū erat aſceſus ei? ⁊ vestibulū añ eā. **D**e porta q̄ reſpicebat viā aquilionis atrij exterioris ea iſa replicant que iā de porta alia ſupiori dicta ſūt. atq; alia ſubiūgunt que de p̄dicta porta p̄pheta tacuerat. **U**t q̄ de his lati? diſſeram? / q̄ necdū diſcuſſa ſunt: debem? ea q̄ dicta ſunt ſub breuitate replicare. **P**orta enim viā aqlonis reſpicit: cū predicator q̄lq; vitā pctōris agnoſcit. eiq; interiora vite p̄ verbū prediciōis aperit. q̄ portā atrij exterioris dī. **A**terio? quippe eſt atriū vita p̄nſ. i qua om̄e q̄ corpali agiſ: corporalit etiā videt. **Q**ue tam in longitudine q̄ in latitudine meſuraf. qz cū ad fidē peccator ducit: neceſſe eſt vt ei? doctor p̄ſideret vel q̄tū ad longitudinē ſpei: vel q̄tū in latitudinē charitatē ex ei? admōitiōe p̄ficiat. **Q**ui enī ad deū puerit / ſi adhuc bona vite p̄nſ ſperat: longitudinē nō hz. qz breuis ē vita in q̄ ſpem poſuit. **S**i p̄ terrenorū p̄cupiſcētiā ⁊ adhuc p̄mi odio coangulſat: latitudinē nō hz. qz nescit vel tranſitoria cōtēnere: vel ſe in p̄mi amore dilatare. **C**ū vero puerſus quiſq; eterne vite gaudia longanimiter ſperat. p̄miorū moleſtiā cū charitate tolerat. ⁊ ea q̄ nō hz cōcupiſcere p̄tēnit: longitudinē ⁊ latitudinē porta hz. qz gl̄ia p̄dicatoris eſt p̄fectus auditoris. **U**n quibūſdā p̄ magnū p̄dicatorē dī. **S**au diū meū ⁊ corona mea. **E**t rurſum. **E**cce nunc viuo / ſi vos ſtatis in dño. **A**tq; itez. **Q**ue eſt n̄ra ſpes aut gaudiū: nōne vos añ dñm? **L**ogitudo q̄ ⁊ latitudo porte eſt q̄ ad aqlonē reſpicit. qz cū infidelē quēpiā in pctiſui frigore torpētēz p̄dicator ad fidē puerterit / p̄ h̄ q̄ eū in longitudinē ſpei tendit ⁊ i amplitudinē charitatis dilatat: ei? gl̄iam facit. **E**t qz in cognitiōe ſctē trinitatis ex x̄bo p̄dicatiōis auditores quiq; in eiūſdē trinitatis amore p̄ficiūt. hz hece adē porta thalamos tres hinc ⁊ tres inde. qz om̄e q̄ p̄ teſtamētū nouū de trinitate p̄dator loq̄tur: h̄ etiā de teſtamēto veteri oñdit. **E**t cor audiētū in amore celeſtis patrie p̄ficit. vt aīa i herēs deo q̄ ſponſa cū ſponſo i quodā iā thalamo ſedeat: atq; ſe a terrenis deſiderijs funditus auertat. **N**el certe vt longe ſup̄ dictū eſt / qz tres ſūt ordines bñ viuētū. bono-

Phil. iij.
1. Th. iij.
1. Th. ij.

Liber secundus

rū scz cōiugator. p̄tinētū. atq; p̄dicatoz. Et qz alij etiam
in p̄iugis positi amore celestis patrie anhelāt. alij autē spe
eterni gaudij etiā carnē macerāt. oēs qz actus terenos re-
fugit. et i cura hui⁹ sc̄li implicari p̄tēnt. alij x̄o et terrena
bona despiciūt: et celestia gaudia p̄dicāt que cognouerūt.
Quid isti nisi i spiritali edificio thalami sunt: i quoz cogi-
tatiōe et meditatiōe aīa celesti sp̄so sociat. Quos tres bo-
nozū ordines qz nō solū eccl̄ia ex gētib⁹ hz: s; aliqñ etiā sy-
nagoga habuit: dū magna multitudo spiritaliū redēptorū
gr̄az ardēter expectauit: porta edificij celestis tres hinc et
tres inde thalamos hz. Qz p̄dicatoz quisqz cū ad sup̄nā pa-
triā auditozē puocat: et nouos p̄ses et veteres anhelasse ce-
lesti desiderio demōstrat. Plus enī plerūqz exēplū q̄ ra-
tiocinatiōis h̄ba p̄p̄gūt. Et cū p̄dicatoz dicit. Quales
alij in cōiugio vel i p̄tinētia vel in p̄dicatiōe erga oīpoten-
tis dei amorē in nouo testamēto fuerit: vel alij q̄les i vete-
ri porta q̄ loq̄tur ternos ex vtroqz latere h̄re thalamos oīa
dit. Que porta hz et frontē. qz sunt in p̄dicatoz vita apra
opa q̄ vident. Habet et aī frontē vestibulū. qz p̄ius q̄ bona
opa insinuet: p̄dicat fidē p̄ quā aīa hūilī veniēs ad bono-
rū actū altitudinē subleuet. Que cūcta s̄m mēsurā porte
prioris sunt: iuxta h̄ q̄ subdit. Et mēsus est q̄nq̄ginta cu-
bitoꝝ longitudinē ei⁹ et latitudinē viginti q̄nqz cubitoꝝ.
Dec̄ tā sup̄i lati⁹ me dixisse meministi. Per q̄nq̄genariū
enī nūex requiē dixim⁹ figurari. qz et q̄nq̄gesim⁹ veteri po-
pulo i requiē dat qui appellat⁹ est iubile⁹: et septenarius
nūerus p̄ quē h̄ oīe t̄ps euoluit septies multiplicat⁹: ad q̄
draginta et nouē ducit. Cui monas addit. qz i vni⁹ p̄tēpla-
tione requies est nā p̄ficiē. Idē ergo q̄nq̄genari⁹ nūer⁹
nobis i longitudinē est. qz puenire ad illā requiē nō pōt: ni-
si q̄ ad eā sp̄m suā mō tēdere lōganimit̄ pōt. Qz enī p̄ quin-
quagenariū nūex ad eternā requiē puocamur: etiā hoc
nos oīno instruit: qd̄ in tabernaculo decē corīne iusse sūt
fieri: q̄ haberēt ansulas q̄nquagenas et circulos aureos q̄n-
quagenos a latere et sūmitate. Corīne tabernaculi sc̄ti om-
nes sūt: q̄ ex diuersis et variis colorib⁹ in sc̄tē eccl̄ie ornamē-
to p̄ficiūt. Qui et interiora velāt: et exteriora oīmodo exor-

nāt. qz eoz vita inq̄tū videt ornamētū est: z eoz intellect⁹
 intus abscōditus: dū celestia q̄ in mēte seruāt edicere non
 pūt in eis aliquo mō velat. Recte aut decē cortine sūt. qz
 p decalogi studiū ip̄a scōz corda p̄fecit. **I**acinctine hō
 ansule cortinaz fieri q̄nq̄ginta p̄cepta sunt. **I**acinct⁹ celi
 sp̄m h̄z. **A**nsule q̄ cortinaz sunt p̄cepta celestia in q̄b⁹ ligā
 tur aīe. vt ab inferiorib⁹ subleuate supi⁹ p̄deāt. **Q**ue vide
 licet ansule h̄nt z circulos aureos: intellectū sc̄z h̄a sapiētia
 fulgēt. **Q**ui intellect⁹ qz esse d̄z p̄ oīa circūspect⁹: z caute
 sollicitudinis vigilātia munitus: recte p̄ circulos designa
 tur. **E**t notādū q̄ a latere z sūmitate iubent ansule vel cir
 culi in cortinis fieri. qz p̄cepta celestia z intellect⁹ sp̄rita
 lis nō solū debet nos rursuz in dei amorē suspēdere: h̄ etis
 p̄mo in charitate sociare. **I**n eo enī q̄ p̄ditorem nostrū
 diligim⁹: quasi p̄ superiores ansulas in aere p̄dem⁹. **I**n
 eo vero q̄ sicut nosmetip̄os p̄ximos amamus: ansulas et
 circulos a latere habem⁹. vt cortine tabernaculi. i. fideliz
 aīe p̄ charitatē cōfūcte sint: nō p̄ discordiā diuise. **Q**uā h̄
 post longitudinē q̄nq̄ginta cubitoz. p̄tin⁹ latitudo subū
 git. vigiti z q̄nq̄ cubitoz. q̄ videlz latitudo ad charitatē p̄
 ximi p̄tinet. ip̄a ei i frat̄z amorē se dilatat: atz erga eos oē
 q̄d p̄t boni op̄is exercet. **C**ūcta aut bōa opa q̄ corp̄aliter
 sūt: p̄ q̄nq̄ corporeos sensus exhibent. videlicet p̄ visum.
 auditū. tactū gustūz. odoratū. **Q**uinari⁹ hō nūer⁹ p̄ semet
 ip̄m ductus ad vicesimū z q̄ntū puenit. qz bona opa cū agi
 ceperit: p̄ feruorē animi ad augmētū excitāt: z p̄ semetip̄a
 multiplicat. **Q**uā z latitudinē mēti faciūt: vt n̄ sit angusta
 per teporē: sed exp̄asa in bonis actib⁹ p̄ charitatē. **Q**uēnī
 torporis teporis angustia est. oīs hō benignitas charitatis
 magna latitudo. **N**ā z si res desunt q̄ fortasse indigēti pro
 ximo p̄beant: ampla est substantia voluntat̄ bone q̄ sufficit
 ad regni retributionē. sicut scriptū est. **I**n fra hoib⁹ bone **Luce. ij.**
 volūtatis. **S**equit̄. **F**enestre aut ei⁹ vestibulū z sculpture: **Textus.**
 sc̄dm mēsuram porte q̄ respiciebat ad oriētē. **C**ūcta hec iā
 superi⁹ latius dicta sūt: z idcirco sermo nō d̄z morosa expo
 sitōe tardare. **N**otū magnop̄e notādū est q̄ porta ad aq̄
 lonē ea oīa h̄re phibet q̄ porta ad oriētē. fenestras sc̄z cōtē
 q̄ iij

Liber secundus.

plationis. vestibulū humilitatis. sculpturā bone opationis.
P̄seni qui p hoc q in p̄uersione nati sunt. in inocētia p
stiterūt: portā ad oriētem h̄nt. qz eis celestis regni aditus
patet ex lumine qd acceperunt. Et oēs q in peccatis post-
modū lapsi torporis sui frigore sunt depressi. sed p p̄niam
redēit ad amorē celestis patrie ⁊ recalēscūt: portā ad aquil-
lonē h̄nt. qz eis etiā post peccati sui frigus regni aditus p
misericiadiā patet. Ea ḡ h̄re d̄r ad aq̄lonē. qz ⁊ p̄uersi pec-
catores sic d̄tant virtutib⁹: sicut illi sunt diuites q cadere
in peccati p̄niaz vitauerūt. Q̄n ⁊ p̄saliniste voce p d̄m d̄r.
Cinerē sicut panē māducabā. P̄ sic penitētes recepit vt
iustos. Scriptū q̄ppe est de peccatorib⁹. Q̄m in cilicio ⁊
cinere p̄niam egissent. Cinis ḡ sicut panis comedit: quan-
do auctori suo peccator per p̄niam sicut innocēs reuocat.
Porta igit ad aq̄lonem h̄z fenestras. h̄z vestibulū. h̄z scul-
pturas. qz cū peccator ad vitā post culpas reducit: sepe lū-
mē p̄tēplatiōis accipit. atqz de ipsa memoria iūquitatis sue
gratiā magne h̄militatis: bone quoqz opationis efficacīā.
vt oē qd fieri p̄cipit: in vita ei⁹ q̄si sculptū esse videat. Se-
ptē vero graduū erat ascēsus eius: ⁊ vestibulū ante eā. Se-
ptē ḡ d̄b⁹ ad portā ascēdit. qz p̄ sc̄i sp̄s septiformē grām
aditus nobis regni celestis aperit. Quē septiformē grām.
Esaias in ip̄o n̄ro capite / v̄l in eius corpe qd sum⁹ enume-
rans: dicit. Redescet sup eū sp̄s sapiētie ⁊ intellect⁹. sp̄s
cōsiliij ⁊ fortitudinis. sp̄s sciētie ⁊ veritatis. ⁊ replebit eū
sp̄s timoris d̄ni. Quos grad⁹ de celestib⁹ loquēs descen-
dendo magis q̄ ascēdendo numerauit. videlicet sapiētiā.
intellectū. p̄siliū. fortitudinē. sciētiā. pietatē. timorē. Et
cum scriptū sit. Initiū sapiētie timor d̄ni. Cōstat. p̄cludu-
bio qz a timore ad sapiētiā ascēdit. nō aut a sapiētiā ad
timorē redit. qz nimirū p̄fectam h̄z sapiētiā charitatē. Et
i. Job. iij. scriptuz est. Perfecta charitas foras mittit timorē. Pro-
pheta ergo qz de celestib⁹ ad ima loq̄bat: cepit magis a sa-
piētiā et descēdit ad timorē. Sed nos q a terrenis ad cele-
stia tēdim⁹: eisdē grad⁹ ascēdēdo enumerē⁹ / vt a timorē
re ad sapiētiā puenire valeam⁹. In mēte etenī n̄ra p̄im⁹
ascēSIONIS grad⁹ est timor d̄ni. sc̄ds p̄teritas. tertius sciētiā.

P̄s. c.
Mat. xj.

Esai. xj.

puer. ix.

i. Job. iij.

quartus fortitudo. quintus consilium. sextus intellectus. septimus
sapientia. Est enim timor domini in mente. Sed quis est iste timor
si esse opietas non est? Qui enim misereri primo ignorat. quod
compati et tribulationibus dissimulat: huius timor ante oculos
poteris dei oculos nullus est. quia non subleuat ad pietatem. Sed
sepe pietas per inordinatam misericordiam errare solet: si fortas-
se peccerit quod parcenda non sunt. Peccata etenim quod feriri gehē
ne ignibus possunt: discipline verberare sunt corrigenda. Sed inor-
dinata pietas cum temporaliter parcat: ad eternum supplicium praeser-
bit. Ut ergo vera et ordinata sit pietas: ad gradum est alium
subleuanda. id est ad scientiam. ut sciat vel quod ex misericordia puniat: vel quod
ex pietate dimittat. Sed quod si sciat quid agere quod debeat
virtute homo agendi non habeat. Scientia ergo nostra crescat ad for-
titudinem. ut cum videt quod agendum sit: hoc agere per mentis for-
titudinem possit. ne timor trepidet: et pauore collapsa non va-
leat bona defendere quod sentit. Sed sepe fortitudo si improvida
fuerit: in minus vitia circumspecta: ipsa sui presumptio in ca-
sum ruat. Ascendat ergo ad consilium. ut prouideat omni-
ne quod agere fortiter possit. Sed et consilium non potest si intellectus
deest. quia qui non intelligit malum quod agendum grauat: quod potest
bonum solidare quod adiuvat. Itaque consilio ascendam ad intel-
lectum. Sed quod si intellectus magno quidem acumine vigilat: et
moderari se nesciat per maturitatem. Ab intellectu ergo ascen-
dam ad sapientiam. ut hoc quod acute intellectus inuenit: sapien-
tia mature disponat. Et igitur per timorem surgimus ad piete-
tem. per pietatem ad scientiam ducimur. per scientiam ad fortitudi-
nem roboramur. per fortitudinem ad consilium tendimus. per consilium
intellectum perficimus. per intellectum ad maturitatem sapientie per-
uenimus. septem gradibus ad portam ascendimus: per quam nobis
aditus vite spiritualis aperitur. Non autem dicitur quia vestibulum erat
ante eam. Quia nisi quod spiritus humilitate habuerit: ad hos gra-
dus donorum spiritualium non ascendit. sicut scriptum est. Super quem
requiescit spiritus meus: nisi super humilem et quietum: et tremētem
sermone meo. De quo per psalmistam dicitur. Ascensus in corde
eius disposuit in conspectu lachrymarum. Conspectus quippe humi-
lis locus est. et pectoris quod deum se in lachrymis humiliter affligit
in corde: per ascensum virtutum perficit. Qui rursus ait. Emitte

Esa. lxxvi.**ps. lxxxiij.****ps. ciiij.**

Liber secundus.

Act. x.

Ibidem.

Hebr. xj.

Tertus.

B

Ps. lxi.

Philip. j.

fōtes i quallib? **Q**uā om̃ps de⁹ donā spirital' grēbūlib⁹ p
stat. **P**ōt q̃z p vestibulū fides itelligi. **I**pā q̃ppe est an gra
d⁹ et portā. q̃z pri⁹ ad fidē venim⁹ vt postmodū pspiritaliū
donorū grad⁹ celestī vite aditū intrem⁹. **N**ō ei x̃tutib⁹ ve
nit ad fidē: s; p fidē ptingit ad x̃tutes. **C**orneli⁹ ei cēturio
cui⁹ elemosyne añ baptisimū angelo testāte laudate sūt: nō
opib⁹ venit ad fidē: s; fide venit ad opa. **N**ā et ei p angelū
dr. **P**rōnes tue et elemosyne ascēderūt i p̃spectū dei. **S**i enī
deū her añ baptisimū nō crediderat qd orabat: vlt quō hūc
om̃ps de⁹ exaudierat: si nō ab ipso se i bonis p̃fici petebat.
Sciebat i gīt creatorē oīm deū: sed q̃ eius om̃ps fili⁹ **I**car⁹
natus esset ignorabat. **N**eq̃ enim poterat bona agere: nisi
ante credidisset. **S**criptū nāq̃ est. **S**ine fide i possibile est
placere deo. **F**idē ergo habuit: cuius opationes et elemosy
ne placere potuerūt. **B**ona aut actiōe p̃meruit vt deū per
secte cognosceret: et incarnatiōis eius m̃steriū crederet/
quatin⁹ ad sacramentū baptisimatis pueniret. **P**er fidem
ergo venit ad opa: sed p opa est solidat⁹ in fide. **T**estibulū
itaq̃ ante grad⁹ est: q̃z qui p̃us credidit: ipse post virtutū
gradib⁹ ad porte aditū ascēdit. **S**equit. **E**t porta atrij in
terioris cōtra portam aq̃lonis et orientālē. **H**oc loco cōtra
non pro aduersitate ponit: sed p rectitudine: ita enī porta
interioris atrij posita mōstrabat: vt porta aq̃lonis et orien
tis p̃fecto ad eā aditū tenderet. **Q**uid est g̃ q̃ porta iterior
recto itinere posita cōtra portā orientis et aq̃lonis ostēdit:
nisi hoc qd apte dat intelligi q̃z siue iudaico et gentili po
pulo seu iustis et peccatorib⁹. sed post peccata pueris eā
aditus regni celestis aperit. **L**arga est enī misericordia
creatoris nostri. **E**t porta iterior nō solū portā oriētis re
spicit: sed etiā aq̃lonis. **Q**uia nō solū his qui in innocētia
permanent: sed etiā peccatorib⁹ peccata sua penitēdo vā
nantib⁹ aperiunt interioris atrij gaudia vt ineffabilia my
steria patrie celestis agnoscat. agnoscendo sitiat. sitiendo
currat. currēdo pueniat. **H**ec eterni gaudia secreta cogno
uerat q̃ dicebat. **S**ituiuit aīa mea ad deū viuū: qñ ventū er
parebo ante faciē dei. **P**redicator gentiū ad hūc aditū re
gni celestis anhelabat: cū dicebat. **L**upio dissolui et esse cū

christo. **N**ec exultationis occulte secreta cognouerat spō-
sa: q̄ dicebat. **D**ilectus meus misit manū suā per foramē: **Can. v.**

venter meus iremuit ad tactū eius. **D**ilectus etenī manū
per foramē mittit: qm̄ virtute sua dñs nrm̄ animū p̄ subtilē
intellectū pulsat. **E**t venter in tactu illi cōtremiscit. qz in-
firmittas nostra p̄ hoc q̄ celestis gaudij intellectu tangit:
ipsa sua exultatione turbat. **E**t sit in mēte pauor cū letitia
qz et si tā sentit qd̄ de celesti gaudio diligit: adhuc metuit
ne nō pereat qd̄ vix tenuiter sentit. **Q**uid igit̄ restat: nisi vt
se ad p̄fectionis vite cursum dirigat / oēs q̄ illa gaudia pa-
trie celestis agnoscūt: **U**n̄ et hic apte subiūgit. **E**t mēsus **Textus.**
est a porta vsqz ad portā centū cubitos. **C**entenariū nume-
rū qz decies p̄ denariū ducit: tā superi⁹ dixim⁹ esse p̄fectū
Sit itaqz qui aditū atriij interioris videt: p̄fectione necesse ē
vt per vitā p̄fectionis currat / et a porta inchoationis vsqz
ad cōsumationis igressum pueniat. **M**ensure ergo atriū
interi⁹ qz a portis exteriorib⁹ vsqz ad portā interiōrē tēdi-
tur centū cubitis. vt q̄ intrare amādo cepit: latitudinē p̄fe-
ctionis habeat in mēte. **Q**uatin⁹ in eo quē diligit: hūc nec
aduersa coangustēt. s; trāsitoria cūcta despiciēs quousqz
ad gaudia secreta pueniat / p̄ atriū p̄fectionis currat. **S**ūt
etenī multi qui iā in septē gradib⁹ aditū porte exterioris
intrauerūt iuxta quēdā sup̄ne disp̄sationis modū. per ri-
morē dei humiles. p̄ pietatis studiū misericordes. p̄ scien-
tiam districti. p̄ mētis fortitudinē liberi. p̄ cōsiliū cauti. p̄
intellectū puidi. per sapiētā maturi. **S**ed adhuc q̄busdā
necessitatib⁹ obligati: huius mūdi curis inseruiūt. **E**t vñ
iā ex magna parte excusserūt aim: ibi adhuc tenent inuiti
Qūqz sup̄imposita terrene occupationis portāt onera: mi-
nus in p̄ceptis celestib⁹ exercētur. **E**t oī anhelare medul-
litus ad eternā patriā nō vacat: ipsa in eis sua aliquo mo-
do desideria lāguescūt. qz aio curis tp̄alib⁹ p̄pediti: ve-
ra gaudia q̄ cognouerūt amare nō tm̄ licet quātū libet. **N**i-
plurūqz a iugo mūdi colla mentis excutiūt. oīa deserūt. ter-
rene cure pōdera deponūt. **A**tqz vt ad celeste desiderij lā-
tius animi sinū laxant: vitā remotā petūt. et in ea sc̄is p̄ci-
bus interi: sacris meditationib⁹ deditā quoridiano se fle-

Liber secundus.

Luce. viij

Canti. iij.

tu afficitur. et vetustate cordis igne amoris constant. atque ad celeste gaudium accendēdo se innouant. **S**i plerūque in ipso suo desiderio accensi exire iam de carne concupiscunt: atque ad vitam presentem redire post se non volunt. **S**ed tamen differuntur ut dilatatus amor ex ipsa sua dilatione perficiatur: et ardenti desiderio quasi quod negat crescat. **S**ic in regione gerasenorum quod libera tus a legione demonum fuerat: iam cum domino ire volebat. sed tamen ei dicit. Reuerte in domum tuam: et narra quanta fecerit tibi dominus. **S**ic sponsa in canticis canticorum scitis desideriis anxiosa loquitur: dicens. In lectulo meo per noctes quesiui quem diligis anima mea. Quesiui illum et non inueni. In lectulo enim dilectum querit: quoniam in ipso suo ocio et vacatione quam appetit iam videre animam dominum concupiscit. iam ad eum exire desiderat. iam videre profectus vitam tenebris anhelat. **S**ed querit illum et non inuenit. quia quis magno amore desiderat: adhuc tamen ei non concedit videri quem amat. **T**ales itaque sanctorum mentes quid aliud in hoc desiderio faciunt: nisi quod iam a portis exterioribus per atrium interioris ad portam currunt. Quibus sepe euenit. ut cum se viderint magno celestis gratie munere concupiscitos: iam se profectos existimant et obediētes putant. **S**ed quia nullus est qui ouem precipiat: patientes esse se credant. sed quia nemo eos per prume lias et aduersitates pulsat. et plerūque contingit ut spiritale ministerium vel inuirti suscipiant: atque ad gubernationem fidelium deducantur. **Q**ui cum magnis tribulationibus fuerit hinc inde pulsati: turbati mente sese inspectos inueniunt quod non pulsati profectos se esse crediderunt. **Q**uia ex re agitur ut se ad semetipsos colligant: et apud se opprobrium sue infirmitatis erubescant. atque ex ipsa sua perfusione roborati contra aduersa patientiam opponant: et ex tribulatione perficiantur quod prius in ocio ex ipsa sua securitate torpebant. **E**t veraciter esse tales incipiunt: quales se esse prius inaniter putauerunt. **S**i itaque cum a portis exterioribus usque ad interiorē portam per boni studij atrium deferunt: hoc ipsum in eis atrium centum cubitis mensurat. quia dilectio et exercitio in scripta quotidie perfectione perficitur. **P**er quotidianam enim desideria in mente perfici: quasi centum est cubitis interioris atrium mensurari. **I**ccirco ergo a portis usque ad portam ceterum sunt cubiti. ut quasi quedam more videri ipsa dilatio viuere.

dip quā quotidie in virtutib⁹ crescif: vt ad interiorē aditū
perfecti⁹ pueniat. Sequit. Et eduxit me ad viā austrālē
et ecce porta ā respiciebat ad austrū. Et mēsus est frōtem
ei⁹ et vestibulū ei⁹ iuxta mēsuras supiores. Et fenestras
ei⁹ et vestibula in circuitu sicut fenestras ceteras. qnqua-
ginta cubitoꝝ longitudinē: ⁊ latitudinē viginti qnq; cubi-
toꝝ. Et in gradib⁹ septē ascēdebat ad eā. et vestibulū an-
fores ei⁹. Cūta hec in oriētis ⁊ aqilonis porta iā dicta sūt
et pgruū nō est vt ea q̄ semel acsecūdo exponētes dixim⁹:
sepi⁹ replicem⁹. Notandū tñ nobis est qz in spiritali edifi-
cio alter adit⁹ ad orientē. ali⁹ ad aquilonē. atq; ali⁹ ad au-
strū patet. Sicut enī aqilonis frigore pctōres: ita p austrā
lem viā seruētes spiritu designant. Qui calore sc̄i spūs ac-
censi: velut in meridiana luce virtutib⁹ excrefcūt. Pateat
itaq; porta ad oriētē: vt hi q̄ sacramēta fidei bene inchoa-
uerūt. et in nulla postmodū vitioꝝ profunditate demersi
sūt: ad gaudia secreta pueniant. Pateat porta ad aquilo-
nē vt hi q̄ post inchoationē caloris ⁊ luminis in pctōꝝ suo-
rū frigore ⁊ obscuritate dilapsi sunt: p cōpūctionē peniten-
tie ad veniā redeāt. et q̄ sit interne retributionis vera leti-
tia cognoscāt. Pateat porta ad meridiē. vt hi q̄ sc̄is desi-
derijs in virtutib⁹ seruēt: spiritali intellectu quotidie inter-
ni gaudiꝝ mysteria penetrēt. Inter hec autē q̄ri potest: cū
quattuor hui⁹ mūdi partes sint: cur in hoc edificio he ex-
teriores nō quattuor: sed tres porte esse memorant. Bre-
cte q̄rendū fuerat: si ppheta nō spiritalē sed corporale edi-
ficiū vidisset. Sc̄tā enī ecclesia. i. spiritalē edificiiū vt ad se-
creta gaudia ptingat: tres solūmodo portas habet. videlz
fidē. spem. atq; charitatē. Unā ad orientē. aliā ad aqilonē.
tertiā ad meridiē. Porta q̄ppe in oriēte est fides. qz p ip-
sam lux ⁊ nascit in mēre. Porta ad aqilonē spes. qz vnus-
quisq; in pctis positi⁹: si de veniā desperauerit fundit⁹ pe-
rit. Unā necesse est vt q̄ p suā iniquitatē extinct⁹ est: p spem
miseri cordie reuiuſcat. Porta ad meridiē charitas: quia
igne amoris ardet. In meridiana etenī pte sol in altū duci-
tur. qz p charitatē lumen fidei in dei ⁊ proximi dilectione
subleuat. Trib⁹ igit⁹ portis ad interi⁹ arriū tendit. qz p fi-

Liber secundus

dem. spem. atq; charitates ad gaudia secreta puenit. **A**lia quoq; q̄stio oritur. cur porta atrij interioris posita p̄ra portā orientis et aq̄lonis d̄r: et an ad austrālē portā pateat r̄ace tur? **S**ed qz p̄ oriētē inchoātes: p̄ aquilonē lapsos dicim⁹ designari. dignū fuit vt vel de inchoantib⁹ q̄b⁹ adhuc sol in tepore est. vel etiā de lapsis: sed p̄ cōuersionē redeūtib⁹ aperte dicere q̄ eis porta atrij interioris pateat. **Q**uartus ex ipsīs nos certos faceret: de q̄b⁹ dubitare potuerat. **H**oc autē de porta australi dicendū nō erat. qz eos ad gaudia interna p̄tingere q̄ feruore spūs in virtutibus p̄manent null⁹ ignorat. **S**equit. **E**t celate palme erāt vna hinc ⁊ altera inde in frōte ei⁹. **Q**uid est hoc qd̄ p̄ri⁹ in frōtib⁹ pictura palmarū: nūc autē celate palme in fronte esse mēorant? **S**ed sicut iā superi⁹ dixim⁹. pictura palmarū est ostensio signoz. **N**ūc nō celatura palmarū d̄r: vt bonoz operū dē mōstratio designet. **I**psīs enī summis p̄dicatorib⁹ dicit **Q**uideāt opa v̄ra bona: ⁊ glorificēt patrē vestrū q̄ in celis est. **Q**ui igit in vita sua ip̄ressa esse facta opera dē mōstrāt: victoria sequat: iā nūc in sc̄tis suis operib⁹ ostēdunt. **Q**uel certe qz fidē per orientis. spem p̄ aq̄lonis. charitatē verop̄ austrālē portā dixim⁹ designari. **N**otandū vero nobis est qz in orientis porta pictura palmarū. in aquilone nō ⁊ meridie celatura esse perhibet. **Q**z cōtigit sepe vt hi qui adhuc inchoātes sūt: necdū se in operib⁹ solidis ac magnis exerceāt. **H**i nō qui post iniquitates ad virtutē redeūt: plerūq; vt culpas suas añ oīpotētis dei oculos tegere valeant: in magnis opib⁹ exercent. **E**t qz iā feruore spūs actib⁹ ⁊ virtutib⁹ excreuerūt: q̄si meridies in sc̄tis actib⁹ inardescūt. **I**n orientis ergo porta pictura est: in aq̄lonis vero et meridiei celatura. **Q**z signū victoriē qd̄ inchoātib⁹ ostendit: hoc in reuertētib⁹ atq; feruētib⁹ iā solidi⁹ et robusti⁹ tenet. **N**otādū quoq; magnope est: qd̄ d̄r hinc et inde. **Q**ui enī qui ad vitē aditū tēdim⁹: ⁊ ex dextero ⁊ sinistro latere habere palmā debem⁹. **Q**d̄ enī hinc ⁊ inde d̄r. latus vtrūq; signat. **I**n dextro igit palmā h̄z is: quē p̄sp̄era nō extollit. **I**n sinistro palmā h̄z is: quē aduersa nō deiiciūt. **Q**uasi ex

Lectus.

Mat. v.

utraq; pte portabat paul⁹ palmā cū diceret. **Per arma in ij. cor. vi.**
 sticie a dexteris et a sinistris p gloriā et ignobilitatē: p infa-
 mā et bonā famā vt seductores et veraces. **Nō** hūc aduersa
 frāgebāt: nō psp̄ra in mētis tumorē subleuabāt. **Hinc** in-
 de ergo gestabat palmā: qz et i aduersitate fortis: et in pspe-
 ritate humilis pmanebat. **Quisq;** enī de psp̄ris extollit
 habere in dexterā prē palmā nescit. **Quisq;** in aduersitati
 bus frāgit: portare palmā a sinistro latere ignorat. **Et** er-
 go hinc et inde palma gestet in frōte: adesse semp nris men-
 tib⁹ debet et in aduersis fiducia: et i psp̄ris tumor. **Ne** aut
 aduersa in desperationē ptrahant: aut psp̄ra aīm in sui
 fiduciā extollāt. **Hinc** est qd idē egregi⁹ p̄dicator dicebat.
Scio et humiliari: scio et abūdare. vbiq; et in oib⁹ institut⁹ sū. **Phil. iij.**
Et satiari. et esurire. et abūdare. et penuriā pati. oīa possū in
 eo qui me pfortat. **Nūq;** d fratres ars est aliq̄ humiliari et
 abūdare: satiari et esurire: abūdare et penuriā pati: vt p ma-
 gnose ista scire tātus p̄dicator insinuet. **Ars** oīno et mira
 discipline sciētia: q̄ toto nobis cordis ē nīlū discēda. **Quē**
 enī penuria sua nō frāgit: a gra⁹ actiōe nō retrahit. in rez
 tpaliū desiderii nō accēdit: scit humiliari. **Hoc** enim loco
 aplm humiliari: dicit penuriā ppeti. **Nā** statim ecōtrario
 subiūgit: scio et abūdare. **Qui** enī acceptis reb⁹ nō extollit
 qui eas ad vsum vane glie nō intorquet: q̄ sol⁹ nō possidet
 qd accepit: s; hoc cū indigētib⁹ misericorditer diuidit: scit
 abūdare. **Qui** accepta alimēta nō ad igurgitationē vētr⁹
 vitit: s; ad reparationē virtut⁹. nec pl⁹ carni tribuit q̄ necessi-
 tas petit: scit satiari. **Qui** alimētoz inopiā sine murmura-
 tiōe tolerat: nec p necessitate virtut⁹ agit aliqd. vñ sia pcti
 laqueū incurrat: scit esurire. **Quē** ḡ nec abūdātia i supbiā
 eleuat: nec in nēitate cupiditas irritat: nouit abūdare: no-
 uit penuriā pati. **Qui** cū statī subdiderit: oīa possū / ne elati-
 onis esse verba crediderim⁹: adiūxit. in eo q̄ me cōforta-
 uit. **Ece** in altū ram⁹ pdiit: s; qz in radice se tenuit: i viri-
 ditate pmāsit. **In** altū enim surgēs arefceret: si se a radice
 diuisisset. **Sibi** enī nihil tribuit: qz oīa se posse nō in se: sed
 in eo q̄ se pfortat fatef. **Hinc** et inde ergo p̄dicator egregi⁹
 palmā habet: quē nec abūdātia in superbiā: nec inopia ad

Liber secundus.

auaritiā p̄trahit. **D**iscam⁹ itaq; fratres nō solū in p̄speris
sed in aduersis quoq; gratias agere. **P**ater enī nobis ex
pietate sua factus est p̄dītor n̄r: nosq; adoptiuos filios ad
hereditatē regni celestis nutrit. **E**t nō solū donis reficit:
sed etiā flagellis erudit. **D**iscam⁹ igit abūdere: vt cūcta q̄
ab eo accepim⁹ cū indigētib⁹ partiamur. vt mētē abūdan
tia nō eleuet: ne fortasse gaudeat: q; hoc adest sibi qd̄ deest
alteri. ⁊ nō iam cōi bono: s; p̄prio letet. **I**n priuato gaudio
veritas ad cōe discipulos reuocat: cū eos de p̄dicatiōe re
deūtes et de subiectiōe demonū letātes admonet dicēs.
L. u. r. **N**olite gaudere sup̄ h̄: s; pot⁹ gaudete ⁊ exultate: q; nōia
vestra scripta sunt in celo. **N**ō enī oēs electi demonia eiici
unt: s; tñ electorū oīm nōia celo tenent ascripta. **A**dmonet
ergo discipuli priuatā leticiā deponere: de cōi aut̄ et p̄pe
tua felicitate gaudere. **Q**uisq; itaq; in eo gaudet qd̄ alter
nō habet: ex ipsa sua abūdatia deterior fact⁹: gaudiū pri
uatū habet. **C**ōtra hui⁹ nos appetitū abūdatie iohānes
admonet dicēs. **N**olite diligere mūdū: neq; ea q̄ in mūdō
Ibidem. sunt. **Q**ui mor̄ rōnē subdidit q̄re. **S**i q̄s diligit mūdū: non
est charitas p̄ris in eo. **N**emo enī pōt duob⁹ dñis seruire:
q; nō valet simul trāsitoria ⁊ eterna diligere. **S**i enī eterni
tatē diligit⁹: cūcta t̄palia in vsu nō in affectu possidem⁹.
Ibidem. **Q**ui eādē rōnē prin⁹ subdit: dicēs. **O**mne qd̄ in mūdō ē:
p̄cupiscētia carnis est ⁊ p̄cupiscētia oculorū: ⁊ supbia vite
Ideo enī h̄re aliqd̄ hoīes ⁊ vltra q̄ necesse ē p̄cupiscūt: vt
habēdo supbiāt: ⁊ q; hoc ali⁹ nō h̄z: se in cogitationib⁹ ex
tollāt. **Q**uisq; itaq; talis est: adhuc ad portādā abūdatiā
doct⁹ non est. **S**epe aut̄ qd̄ auaricia ex appetitu suggerit:
necessitatē putat. **E**t cū minora sufficiāt vōlet maiora de
esse: atq; incaut⁹ anim⁹ quādā quasi necessitatē patif quā
parit. **E**t cū nimia sunt q̄ desiderat: suā sibi auariciā aliq̄
modo excusat. **A**būdatia itaq; supbie vicina est. **Q**uā si qñ
etiā cupiditas itercepit: hāc (vt ita dixerim) q̄si peregrī
na captiuitas inuasit. **S**i igit abūdati arē scire volum⁹:
necesse est vt nō solū ea q̄ vicina sunt: sed ea etiā q̄ de lōgīn
Phili. iij quo veniunt vitia fugiam⁹. **D**iscam⁹ penuriā pati. ne ea q̄
nō habem⁹ habere etiā cū culpa req̄ram⁹. ne felices p̄te

mus quos reb² donustos cernim². **N**inia valde sū ea q̄ si-
bi quasi in sumpt² vite p̄tis preparāt. **M**ulta portāt: sed
in via breui. **M**agna est in hoc itinere socia paup̄tas que
aīn nō angustat. cū deest terrena substātia de qua eterno
iudici rōnes ponam². **L**ibert² ad patriā redim². qz q̄si in
via pōdere carem². **P**iscam² satiari: ne ī sumēdis alimēt²
corpis gule magis q̄ necessitati fuam². **P**lus enī cōcu-
piscētia q̄ necessitas petit. **E**t sepe vñ carnis iople satiffa-
cere curam² voluptas surripit: modū refectionis excedit.
Nū sit vt culpa trāseat ad culpā: qz plerūq̄ idē alia rētarīo
carnis nascit²: vñ carnis imoderata refectione seruit. **E**xpe-
ctata etenī p̄mi hoīs īfirmāte natura: ī h̄ mundo cū n̄rīs tē-
tationib² nascimur. **E**t caro nobis aliqñ adiutrix est in bo-
no ope: aliqñ autē seductrix in malū. **S**i igit ei plusq̄ debe-
m² tribuim²: hostē nutrim². **E**t si necessitati ei² q̄ debem²
nō reddim²: ciuē necam². **S**atiēda itaq̄ est caro: sed ad h̄
vsq̄ vt ī bono nob ope famulari sufficiat. **N**ā q̄s ei tñ tri-
buit vt supbiat satiari penit² ignorat. **A**rs itaq̄ magna ē sa-
tiari: ne vnusq̄sq̄ p̄ satietatē carnis ad īq̄tatē p̄ipat tur-
pitudinis. **P**iscam² esurire: vt nobis p̄t abūdantiā sequē-
tē n̄rā h̄ iopia placeat. **N**ec nos v̄tris necessitas ad culpā
trahat: nec p̄ctm̄ mēti ipsa indigētia suggerat. **E**t vñ caro
fame affici²: ad cupiditatē aīn² irritet: z q̄rat cū culpa p̄-
videre vñ carni valeat ī necessitate satisfaccere. ne cor in in-
dignationē p̄siliat: z lūguā in murmuratiōis amaritudi-
nē accendat. **Q**ui igit in carnis sue inopia se hincinde cir-
cūspicit. atq̄ apcti laqueo custodit: nouit esurire. **N**os ita
q̄ fratres h̄mī irā atq̄ auariciā in aduersitate fugientes z
elationē z imoderata gaudia in p̄speritate declinātes. qz
per fidē. spem. atq̄ charitatē īterioris vite atriū trib² por-
tis intrare p̄spicim²: palmas hinc z inde teneam². **L**ibet
adhuc alterū ciuē celestis patrie ad mentē reducere z q̄li-
ter hincinde palmā teneat demonstrare. **B**eat² etenī **J**ob
cū esset viris oriētalib² ditior: z ei p̄spera cūcta suppetē-
rent. filiis polleret. familia cresceret. greges eruperent /
in tāto oīpōtētis dei timore p̄stitit: vt inter custodiā disci-
pline. īter acta iustitie. īter multa humilitat² obsequia / mī

Liber secundus

seruicordie operibus iterum sacrificijs offerendis dedit. holo-
causta domino per singulis filiis imolaret: ne quis eorum saltem in
corde peccasset. **P**ropterea quanta erat custodia boni operis
qui in filiis suis expiabat sacrificijs culpas cordis. **S**ed quia
iustus esset in prosperitate innotuerat. Valde autem ignotum
erat: si perseuerare iustus iter flagella potuisset. **A**gendus
ergo erat habere vir ille sanctus in prosperis: interrogat aduer-
sus. ut quod non erat omnipotenti domino: non per flagella fieret nobis
et sibi metipsum. **D**isponente itaque domino corrupti sunt greges. in-
terfecti custodes. eversa domus. extincti filij. percussa caro a
plata pedis usque ad verticem. Remansit vir in columis: que
verborum iaculis vulnera auget. **S**ed hanc vir sanctus in ten-
tatione sanus. in vulnere prudenter docet: etiam ridet dicens.
Job. ij. **S**i bona accepimus de manu domini: mala quid non suscipiamus?
Amici quoque ad consolandum veniunt: ad contumelias primum
pungunt. et in dolore vulnerum: addunt adhuc vulnera verborum.
Immiseri cordem dicunt. raptorem noiant. violentum denunciant.
oppressorem pauperum fatentur. **Q**uid igitur miles dei faceret
inter dolentia vulnera et amara verba depressus? **E**cce fla-
gella dei et verba hominum simul afflicti animam ad desperationem
premunt. sed virtute spiritus plenus. carnis vulneribus iacet. me-
tis robore stans. contra desperationis impulum rediit ad me-
moriam bona que gegerat. **Q**uia misericors fuerat: dicit. **O**culus
fui ceco: et pes claudus. **E**t rursum. **P**ater eram pauperum. **Q**uia
discipline custos et benignus: dicit. **C**um sederem quasi rex
circumspectate me exercitus: eram tamen merentium consolator. **Q**uia
humilis fuerat: dicit. **S**i contempsit subire iudicium cum seruo
meo et ancilla mea: cum disceptaret adversum me. **Q**uia hospi-
talis fuerit fateatur. **S**i desperi preterfuit eo quod non habuerit
indumentum. **Q**uia largus in donis: dicit. **S**i non benedixerunt
mihi latera eius: et de velleribus ovium meorum calefactus est.
Job. xxj. **Q**uia violentus non fuerat testatur. **S**i leuavi super pupillam
manum meam: cum viderem me in porta superiorum. **Q**uia de inimici
periculo nunquam exultauerit: dicit. **S**i gaudius sum ad ruinam
eius: quod me oderat. **Q**uia patiens fuit et etiam suorum maliciam
equanimiter pertulit: dicit. **S**i non dixerunt viri tabernaculi
mei: quis dei de carnibus eius et saturemur? **Q**uid est hoc?

Job. xxix.

Ibidem.

Ibidem.

Job. xxj.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

vir sc̃tus tot suas virtutes iter flagella enumerat: Quid est
q̃ ore suo opera q̃ fecerat laudat: nisi q̃ iter vulnera et ṽba
que h̃uc ad desperationē trahere poterāt ad spem animū
reformat. Et q̃ in p̃speritate humilis fuit: reuocatis bo-
nis suis ad memoriā / infract⁹ in aduersitate p̃māsit. Cu-
ius enī animū inter tot flagella illa verba ad desperationē
nō ipellerent: nisi sibi ad memoriā bona q̃ fecerat reuoca-
set. Quid it̃ sc̃tus vir mentem suā auditis tot malis ad
desperationē concuti: et mirabiliter studuit in specerta ex
bonis suis actib⁹ solidari. Sic implet q̃ scriptū est. In die **Ecclesi. xi.**
bonorū ne inmemor sis malorū: et in die malorū ne inmemor
sis bonorū. Si enī cū bona habem⁹ malorū reminiscimur:
que aut iā passi sum⁹: aut adhuc pati possum⁹ / accepta bo-
na mentē nō eleuant. q̃ eorū gaudiū timor memorie malo-
rū premit. Et si cū mala habem⁹ bonorū reminiscimur: q̃
aut iā accepim⁹ / aut adhuc nos posse accipere speramus:
malorū p̃odus aīn ad desperationē nō premit. q̃ h̃uc ad
spem mēoria bonorū leuat. Si itaq; fratres k̃m̃i et p̃prece-
pta d̃nica: et p̃ exēpla gradimur vt nos nec p̃speritas ele-
uet: nec aduersitas frāgat: habere nos ante oīpotētis dei
oculos palmas hinc et inde mōstramus. Cui est honor et
gloria in secula seculorū. Amen.

¶ Omelia. xx.

Et porta atrij interioris in via australi:
Et mēsus est a porta vsq; ad portam in
via australi centū cubitos. Et introdu-
xit me in atriū interi⁹ ad portā austrālē: et men-
sus est portā iuxta mēsuras supiores. thalamū
ei⁹ et frontē ei⁹ et vestibulū ei⁹ h̃isdē mēsuris: et
fenestras vestibulorū ei⁹ in circuitu q̃nquagita
cubitos lōgitudinis ⁊ latitudinis viginti q̃nq;
cubitos: ⁊ vestibulū p̃ gyrū lōgitudine viginti
quinq; cubitorū: et latitudine quinq; cubitorū.
Et vestibulū ei⁹ ad atriū exteri⁹: et palmas ei⁹

Liber secundus.

in fronte: et octo grad⁹ erāt quib⁹ ascēdebat per eā. Et introduxit me in atriū interi⁹ p viā orientālē: et mēsus est portā scōm mēsuras supiores: thalamū ei⁹ et frontē ei⁹ et vestibulū ei⁹ sicut supra: et fenestras ei⁹ et vestibula in circuitu lōgitudine qnq̄ginta cubitoz et latitudine viginti quinq̄ cubitoz: et vestibulū ei⁹ id est atrij exterioris et palme celate in fronte ei⁹ hinc et inde: et in octo gradib⁹ ascēsus ei⁹. Et itroduxit me ad portā q respiciebat ad aquilonē. Et mēsus est scōm mēsuras supiores. thalamū ei⁹ et frontē ei⁹ et vestibulū ei⁹ et fenestras ei⁹ p circuitū longitudine qnquagita cubitoz et latitudine viginti quinq̄ cubitoz. Et vestibulū ei⁹ respiciebat ad atriū exteri⁹: et celatura palmarū in frōte ei⁹ hinc et inde: et in octo gradib⁹ ascēsus eius: et p singula gazophilatia ostiū in frontibus portarū. **B**ilauabunt olocaustum.

Drophete verba q largiēte dño hodie charitati vestre loquēda sūt: lectione magis indigēt ex positione. Ea enī in trib⁹ portis interiorib⁹ replicātur: q scđ do iā vel tertio de exteriorib⁹ dicta sūt. Pauca vero in eaz descriptione pmutant. Qñ necesse est ea nos q iā dicta sūt replicare. vt ea q dicta sūt licētius possum⁹ enodare. Itaqz nūc dī. Et porta atrij interioris in via australi. et mēsus est a porta vsq̄ ad portā in via australi centū cubitos. Et itroduxit me in atriū interius ad portā austrālē. et mēsus est portā iuxta mēsuras supiores. thalamū ei⁹ frontē ei⁹ et vestibulū ei⁹ eisdē mēsuris. Et fenestras ei⁹ et vestibulū ei⁹ in circuitu qnquaginta cubitos lōgitudinis et latitudinis viginti qnq̄ cubitos: et vestibulū p gyrū. Cūcta hec supius dicta atq̄ ex

Textus.

A

posita esse meministis. Necdū hō est dictū qđ de eodē vestibulo subdit. **L**ōgitudine viginti et qñq; cubitoz: et latitudine qñq; cubitoz. et vestibulū ei⁹ ad atriū exteri⁹. Atq; iterū hoc qđ iā superius dictū fuerat replicat cū of. **E**t palmas ei⁹ in fronte: et statim qđ adhuc dictū non fuerat: subdit. **E**t octo grad⁹ erāt in qbus ascēdebat ad eā. **H**oc quoq; qđ de australi porta scriptū est: de oriē tali qđ porta in eodē ordine narrat. **N**ā p̄tin⁹ subinfert. **E**t introduxit me in atriū interi⁹ p portā oriētalem: et mēsus est portam scđm mēsuras supiores. thalamū ei⁹ frontē ei⁹ et vestibula ei⁹ sicut supra. et fenestras ei⁹ et vestibula ei⁹ in circuitu lōgitudine qñquaginta cubitoz. latitudine viginti qñq; cubitoz. **E**t vestibulū ei⁹. i. atrij interioris: et palme celate in fronte ei⁹ hinc et inde: et in octo grad⁹ ascēsus eius. **E**t quoq; qđ de australi porta et oriē tali dicta sunt: in eis dē verbis etiā de porta qđ ad aqilonē respicit replicant. **N**ā subditur. **E**t introduxit me ad portā qđ respiciebat ad aquilonē et mēsus est scđm mēsuras supiores. thalamū ei⁹ et frontē eius et vestibulū ei⁹. et fenestras ei⁹ p circuitū. lōgitudinē qñquaginta cubitoz. latitudinē viginti qñq; cubitoz: et vestibulū ei⁹ respiciebat in atriū exteri⁹: et celatura palmarū in frōte illi⁹ hinc et inde in octo grad⁹ ascēsus eius. **Q**uid itaq; iterū ori atrio. qđ thalamo. qđ frōtib⁹. qđ vestibulo. qđ fenestras. qđ lōgitudine et latitudine. qđ palmarū celatura signet: late iā superi⁹ diximus. **N**ec oportet vt in eis dē iterū: sed in his solūmodo qđ necdū dicta sūt occupemur. **N**ūc q̄ querēdū nobis est qđ iste tres porte interiores sint: vel qđ est qđ earū dē portarū vestibula viginti qñq; cubitis lōgitudine: et qñq; cubitis latitudine metiuntur. vel cur ad eas non septē sicut de portis exteriorib⁹ dictū fuerat: sed octo gradib⁹ ascēdit. **P**orta enī atrij interioris qđ superi⁹ dicta est: de his trib⁹ portis interiorib⁹ nō est. qz illa cōtra oriētis et aqilonis portā respicere dī. iste autē singule interi⁹ ad austrū vel oriētē et aqilonē posite esse memorātur. **Q**uā recte p illā aditus iterū designat. qz sicut pcedēti locutione iā dictū est vel iudee et gentilitati: vel inchoantib⁹ atq; in bono pseueratib⁹: vel a bono cadētib⁹:

Textus.

Liber secundus

sed post culpas per penam surgentibus partibus. Nunc autem postquam singule in oriente et aqilone et austro porte descripte sunt: cur interioris atrij rursum porte singule in austro et oriente atque aqilone describuntur? Inspirante domino magna intentione opus est sinu ratione profunditatis indagare. Si enim portarum nomine sanctos predicatorum accipimus: sciendum nobis est quod una est ecclesia in predicatoribus testamenti veteris ac noui. Porte autem septem vel octo gradibus habentur. quod sancti spiritus septiformis gratiam concorditer predicant. Octauo vero gradu annunciant primum retributionis eterne. Quia scriptum est. Pa partes septem: nec non et octo. Quid itaque dicere possumus exteriores portas: nisi antiquos patres fuisse quod precepta legis nouerant opera populi magis quam corda custodire. ut interiores portas predicatorum sancte ecclesie debeamus accipere: quod spiritualibus montibus discipulorum suorum corda custodiunt: ne malis quam non faciunt vel in cogitationibus delectentur. Per illas enim septem gradibus ascendit deus. istarum vero octo graduum ascensus esse prohibet. Quod et in veneratione legis dies septimus fuit: et in nouo testamenti octauus dies in sacramento est. is videlicet quod dominus non et octo. quod tertius a passione: sed octauus a passionem est. quod et septimus sequitur. Sin vero portarum nomine solos intelligimus sanctos apostolos designari. quod videlicet primi nobis sunt sancte ecclesie predicatorum. et nos fidei spem atque charitatem summo pe tenere docuerunt. Ipsi itaque nobis in his virtutibus porte sunt: quod nos per easdem virtutes ad interiorum intellectum eterne sapientie producant. Sed si ipsi exteriores porte sunt: quos accipimus interiores? Si vero ipsi interiores sunt: quos intelligimus exteriores? Qua in re intelligi vtiliter poterit quod ipsi nobis et exteriores simul et interiores porte sunt. Cum enim adhuc inchoantibus non alta et mystica: sed quodammodo capi preualent predicant: porte exteriores sunt. Cum vero perfectis perfundat mystica loquuntur: porte interiores. Videamus quodliter porta exterior pateat. Non potui vobis loqui quod spiritualibus: sed quod carnalibus. tanquam puillis in christo lac vobis in potum dedi non escam. Videamus quodliter porta interior pateat. Sapientiam loquimur inter perfectos. Videamus vtrum ipsa eadem sit porta interior et exterior. Sapientibus et insipientibus debitor sum. Qui rursum

Eccles. xj.

i. Cor. iij.

i. Cor. ij.

Roma. j.

dicat. Siue mēte excedim⁹ deo. siue sobrijs sumus: vobis. ij. **Cor. v.**
In hoc enī q̄ p̄tēplādo ⁊ loquēdo sapiētib⁹ mēte excedit/
 porta iterior est. **I**n hoc hō q̄ puulis sobrie in p̄dicatione
 se tēperat: ⁊ quāta ebrietate spūs infundat in mēte cū p̄e-
 dicat nō ostēdit/ exteriorē portā se manifestat. **I**psi itaq; ⁊
 exteriores porte nobis sūt ⁊ interiores. q̄ nos ⁊ i p̄mo aditu
 fidei spei atq; charitatis istituūt. **E**t cū iā p̄ficiētib⁹ cele-
 stis regni mysteria p̄dicant: p̄ subtiliorē sensū nos ad ite-
 riora pducūt. **U**n⁹ ⁊ per septē grad⁹ p̄us ascensus earū de-
 scribit: et postmodū p̄ octo. **P**er octauū etenī gradū illi⁹
 vite mysteria signant: quā in secretis suis p̄fecti itelligūt
 qui iā cūcta t̄palia mēte trāscēdere nouerūt. q̄ p̄ntem vitā
 que septē dierū curriculo euoluūt plene despiciūt. q̄ de in-
 tima cōtēplatione pascūtur. **H**abent igit⁹ porte spiritalis
 edificij septē grad⁹. qz timorē dñi. pietatē ⁊ scientiā. for-
 tudinē et cōsiliū. intellectū ⁊ sapiētiā suis auditorib⁹ p̄e-
 dicāt. **S**ed cū iā oīa dīmitti p̄cipiūt. cū nihil in hoc mū-
 do diligit admonēt. nil p̄fectū teneri. vñ cōtēplationis ce-
 lestis patrie intēdi. atq; in ei⁹ suadēt mysterijs delectari:
 gradū addūt et ad iteriora traijiūt. **I**ste gradus docēte
 xitate cuidā ostēsus est. cui cū legis p̄cepta dicerētur: re-
 spōdit. **H**ec oīa custodiui a iuuetute mea. **Q**uasi enī iam **Mat. xix.**
 in septē gradib⁹ stabat: cū a iuuetute sua oīa custodisse se
 diceret. **S**ed ei mox dī. **A**dhuc vnū tibi deest. **S**i vis p̄fe- **Ibidem.**
 ctus esse: vade vēde oīa q̄ habes et da pauperib⁹: ⁊ habe-
 bis thesaurū in celo. et veni sequere me. **I**n quib⁹ verbis
 octauū equidē gradū vidit: sed ascēdere noluit. qz tristis
 abscessit. **Q**uisq; itaq; cōtēptis reb⁹ t̄paliibus eternitatis
 cōtēplatione pascit: celestis regni gaudia rimatur. **P**ost
 septē grad⁹ quos timēdo ⁊ operādo atq; intellectu sapien-
 sue crescendō tenuit: octauo gradu interioris porte aditū
 intrauit. **P**er octauū hō numerū et dies eterni iudicij: et
 carnis resurrectio designat. **U**n⁹ ⁊ psalm⁹ q̄ p̄ octaua scri-
 bit a pauore iudicij est ichoar⁹: cū dicēt. **D**ne ne in ira tua **Ps. vi.**
 arguas me: neq; in furore tuo corripas me. **N**ūc enī rem-
 pus est misericordie: in illo autē iudicio dies ire. **I**n quo vi-
 delicet die om̄e hoc tēpus finit: qd̄ septē dieb⁹ euoluatur.

Liber secundus.

- Gen. viij.** Et qz post septē dies sequit: iure octau⁹ appellat. In quo et caro nostra resurgit ex puluere: vt siue bona siue mala q̄ egit recipiat a x̄itate. Unde plegē quoqz octauo die fieri circūcisio iubet. Nā p mēbrū qd circūcidit mortalis pro: pagatio generat: decedentū quoqz et succedentū numer⁹ auget. Sed qz in resurrectione mortuoz: nec carnis iā p: pagatio agitur. et decessio atqz successio nulla erit. qz sicut
- Mat. xxiij.** scriptū est. Neqz nubēt neqz nubētur. sed erūt sicut angeli
- et Mar. xij** in celo: octaua die p̄cipit p̄putiū incidi. Ibi enī locū iā
- et Lu. xx.** carnis p̄pagatio nō tenet: vbi resurgēs caro p̄seueratiam eternitatis habet. Per hoc x̄bū mater virgo descendit: q̄ deū in vtero sine virilis carnis admixtione concepit. qui p̄im⁹ nobis eterne patrie gloriā in sua resurrectione mō: strauit. Qui surgēs a mortuis iā nō morit: et mors ei vltra nō dñabit. Nobisqz exēplū dedit: vt ea fieri in die vltimo de nostra carne credam⁹ q̄ facta de carne illi⁹ in die resur rectionis agnouim⁹. Sed qz de carnis resurrectione no: bis sermo se iulit: tristē nimis et valde lugubre est: q̄ quos: dā in ecclesia stare et de carnis resurrectione dubitare cog noscim⁹. P̄ca autē antiq̄ patres v̄turam esse certissime crediderūt etiā cū nullū adhuc eiusdē resurrectionis exē: plo tenuerūt. Qua igit dñatione digni sunt: q̄ et exēplū iā dñice resurrectionis acceperūt: et tñ adhuc de sua resur: rectione diffidūt. P̄ign⁹ tenēt et fidē nō habent. Ecclesi as replent. sed qz de resurrectione sua dubitāt: ipsi quoqz mēte vacua stant. De hac q̄ppe resurrectione p̄bñ Job b̄z
- Job. xix.** Scio enī q̄ redēptor me⁹ viuit. et in nouissimo die de terra surrectur⁹ sum. et rursum circūdabo pellē meā. et in carne mea videbo deū. Quē visur⁹ sum ego ipse. et oculi mei cō: specturi sunt: et nō ali⁹. P̄inc etiā p̄ psalmistā d̄r. In cōspe ctu ei⁹ p̄cidūt vnīuersi q̄ descendūt in terrā. In terrā enī mortui nō spū: sed corpore descēdūt. In cōspectu ḡ dñi p: cidunt q̄ in terrā descēdūt. qz resurgēdo ad iudiciū veniūt
- P̄s. liij.** qui nūc in puluere putrescūt. P̄inc iterū dicit. Sitiuit in te aīa mea: q̄ multipliciter tibi caro mea. Sitiit aīa ad de: um. videat caro qd sitit: vt resurgat. Sic rursus ait. Auser spm̄ eoz et deficiēt: et in puluere suū reuertent. Porqz de

carnis resurrectione subiūgit. **E**mitte spm tuū ⁊ creabunt: **Ps. xxxj.**
 et renouabis faciē terre. **H**inc iterū dicit. **E**xurge dñe in
 requiē tuā: tu ⁊ archa sanctificationis tue. **E**xurrexit enī
 dñs in requiē suā cū carnē suā de sepulchro suscitauit.
Post hūc quoq; exurgit ⁊ archa. qz resurgit ecclesia. **H**inc
 per eundē pphetā de quo loqm̄ scriptū est. **O**ssa arida **Ezechiel.**
 audite verbū dñi. **H**ec dicit dñs de⁹ ossib⁹ his. **E**cce ego **xxxviij.**
 intromittā in vobis spm et viuetis. **E**t dabo sup vos ner- **Ibidem.**
 uos. ⁊ succrescere faciā sup vos carnes. ⁊ superextendā in
 vos cutē. et dabo vobis spm ⁊ viuetis. **H**inc est q; ppheta
 aliū p resurrectionē dñi humanū gen⁹ vidit in finē susci-
 tari: atq; ait. **Q**uificabit nos post duos dies. in die terra **Osce. vi.**
 suscitabit nos: et viuem⁹ in cōspectu ei⁹. **H**inc est q; cū de
 semetipso dñs loqueret: adiūxit. **N**olite mirari hoc. qz ve **Iobā. v.**
 nit hora oēs q; in monumēto sunt audiāt vocē ei⁹. **E**t pro-
 cedēt q; bona fecerūt in resurrectionē vite. q; vō mala ege-
 rūt in resurrectionē iudicij. **H**inc paul⁹ ait. **U**nde etiā sal- **Phil. iij.**
 uatore expectam⁹ dñm **I**esum xpm: q; reformabit corpus
 hūilitatis nostre pfiguratū corpori claritatis sue. **D**icite
 rū dicit. **S**eni credim⁹ q; **I**esus mortu⁹ est et resurrexit: **i. Thel. iij.**
 ita et de⁹ eos q; dormierunt per iesum adducet cū eo. **Q**ui
 rursus ait. **P**rimittite dormientiū xps. **S**i enī nos a mor- **i. Cor. xv.**
 tis sommonō surgim⁹: quō resurrectionē dñicā pmittas
 habem⁹? **E**cce veteres ac noui patres: vno sibi spū de car-
 nis resurrectione cōcordāt. **E**cce ipsa per se xitas pri⁹ vo-
 ce docuit: q; de resurrectione carnis postmodū opere de-
 monstrauit: ⁊ tñ adhuc quorūdā infirmitas fidē non habet
 in domo fidei stans. **S**ed mirari solent q̄lter caro reuui-
 scere possit expulvere. **D**irētur igit altitudinē celi. molē
 terre. abyssus aquarū. oīa q; in mūdo sunt ipsos quoq; an-
 gelos creatos ex nihilo. **N**in⁹ est valde aliquid ex aliquo
 facere: q; oīa ex nihilo fecisse. **I**psa nobis elemēta. ipse re-
 rū species resurrectionis imaginē pducāt. **S**ol enī q̄ridie
 nostris oculis morit⁹: quotidie resurgit. **S**telle matutinis
 horis nobis occidūt: vesp̄ri resurgūt. **A**rbusa estiuis tē-
 poribus plena folijs et frugib⁹ videm⁹: q; hyemali tēpore
 nuda folijs floribus ac fructib⁹: et quasi arida remanent.

Liber secundus.

sed vernali soleredeunte / cum a radice humor surrexerit
suo iterū decore vestiūtur. **C**ur ergo de hominibus diffi-
ditur quod fieri in lignis videtur? **S**ed sepe in puluere putresce-
tes carnes aspiciunt et dicunt. **U**n ossa et medulle: vñ caro vel
capilli poterunt in resurrectione reparari. **H**ec itaque requirunt
parua semina gentium arborum videantur atque si prout dicant.
Ubi in eis laret tanta moles roboris. tanta diuersitas ramo-
rum. tanta multitudo viriditas foliorum. tanta species flos. tan-
ta veritas sapor atque odor fructuum. **N**unquid semina arborum
vel saporē habent quē ipse post arbores in suis fructibus perfer-
runt? **S**i ergo ex semine arborum quod videri non potest produci potest
cur de puluere carnis humane diffidit. quia ex eo reparari for-
ma valeat quoniam non videtur? **S**epe autem obijcere inanē questiō-
culā solent: quod dicunt. **C**arnē hominis lupus comedit. lupum leo
deuorauit. leo moriens ad puluerem rediit. cum puluis ille sus-
citatur: quō caro hominis a lupi et leonis carne diuiditur? **Q**uibus
quid respondere aliud debemus? nisi ut prius cogitent qualiter
in hoc mundo venerint: et tunc inuenient qualiter resurgant. **C**er-
te tu homo qui loquaris / aliquis in matris utero spumo sanguinis
fuiisti. ibi quippe ex patris semine et matris sanguine pulvis ac-
liquidus globus eras. **P**ropterea si nosti qualiter ille humor se-
minis in ossibus duruit. qualiter in medullis liquidus remansit.
qualiter in nervis solidatus est. qualiter in carne creuit. qualiter in-
cute extensus est. qualiter in capillis atque unguibus distinctus:
ita ut capilli molliores carnibus et ungues essent teneriores
ossibus: carnibus duriores. **S**i igitur tot et tanta ex vno semi-
ne per species distincta sunt / et tamen in forma remanent coniuncta:
tuorum carnē hominis distinguere a carne bestiarum. ut vni idemque
puluis et non surgat in quantum pulvis lupi et leonis est: et tamen re-
surgat in quantum pulvis est hominis. **Q**uāde itaque homo qualiter ad vi-
tam venisti: et nequaquam dubites ad vitam qualiter redeas. **C**ur
autem ratione vis comprehendere quō redeas: quod ignoras quō ve-
nisti? **P**otētie creatoris tui quod comprehendere non vales de
temetipso. **C**erte enim quia tu ex terra factus es. terra vero ex ni-
bilo. tu es creatus ex nihilo. **N**e ergo de carnis tue resurre-
ctione desperes: proinde prudenter quia minus est deo reparare

quod erat: quod fecisse quod non erat. Sed non potes resurrectionis effectum ratione comprehendere: proinde quod multa sunt que non intelligis qualiter sunt: et tamen esse non dubitas. **P**ropterea rogo si nosti gyrus celi. terre cardines. aquarum abyssus. ubi finiuntur: ubi suspensum sunt: Scimus autem quod quod ex nihilo factum est: proinde in nihilo. Sed si est aliquid quod dicitur in nihilo: iam nihilum non est. Si autem nihil est nihilum: nusquam mundi moles deprehendit. nec ubi sit quod creatum est ut sit. Quod ergo nusquam est. quod novimus? quod est? Sed hoc fortasse ad te multa sunt. ad temetipsum homo revertere. Certe ex spiritu es creatus et limo. Uno invisibili. altero visibili. uno insensibili. et altero insensibili. Quod ergo permixti in te potuit spiritus et limus: atque ex diverso fieri res non diversa. ita ut in tanta pueritia misceret spiritus et limus. ut cum caro attritus spiritus marceat: et cum spiritus affligitur caro contabescat. Sed fortasse tamen cunctis puales discutere temetipsum: proinde rogo si vales. quod rubrum mare virga divisum est. quod petre duricia percussione virge undas emanavit. quod aaron virga sicca floruit. quod ex eius genere veniens virgo concepit. quod et in partu virgo permansit. quod quadri duan? mortuus iussione suscitatus. ligatus? manibus ac pedibus? de sepulchro exiit: quem post modum solui dominus per discipulos iussit. quod idem redemptor nostris in vera carne atque ossibus? resurgens: clausis ostiis ad discipulos intrauit. **E**cce hec inuestigare non vales: et tamen credis. Cur ergo de resurrectionis gloria dubitatio et discutiendo dubitas: qui tam multa mysteria sine discussione credidisti? Qui tamen si resurrectionem carnis non credis: omnia sine causa credidisti. **Q**ui in angelorum spectaculo videris quod de velociter currere. sed postquam cursum pegeris: ne brauium accipias auctoris. **Q**ui per paulum dominum. Sic currite: ut comprehendatis. **Q**ui i. Cor. ix. rursus ait. Si in hac vita in christo transperantes sumus? misera: j. Cor. xv. biliores sumus? oibus hominibus. Divine autem virtutum mysteria que comprehendit non possit? non intellectu discutenda sunt: sed fide veneranda. Sciendum itaque nobis est. quod quicquid ratione hominis comprehendere potest: mirum esse tam non potest. Sed sola est in miraculis ratio potentia facientis. **E**cce dum de resurrectione carnis loquimur: ab expositionis ordine paululum digressi sumus. **A**d ea ergo que cepimus? redeamus? **H**abet autem interiores porte ve-

Exo. xliij.

Num. xx.

Num. xvij.

Joh. vj.

Joh. xx.

Qui i. Cor. ix.

j. Cor. xv.

Liber secundus.

stibula: q̄ viginti ⁊ q̄nq; cubitis in lōgitudinē metiunt. Si
enī octo ter ducimus: ad viginti et q̄ttuor puenimus. Cui
vnus addit: vt viginti ⁊ q̄nq; teneamus. Auditores etenī
boni q̄ quasi q̄dā vestibula sunt portarū / eterne spei lōgani
mitatē tenent. octauū diē in trinitatis fidem sustinet. Que
trinitas qz vn⁹ est de⁹ / octo quidē p tria ducit: sed in vni⁹
dei cōfessione solidant. Plana sunt vestibula. qz humilia
sunt corda bonorū auditorū. Habēt lōgitudinē. qz in spei p-
seuerant lōganimitatē. Viginti ⁊ q̄nq; cubitis eay lōgitu-
do mēsurat. qz resurrectiōez carnis i octaua p trinitatē cre-
dunt: ⁊ eandē sanctā trinitatē vnū esse deū fatent. Habent
quoq; q̄nq; cubitos latitudinē qz per vitā simplicē q̄ q̄nq;
sensibus ducit: circa amorē pximi dilatant. Et notādum
qz postq; portarū vestibula superi⁹ alia dicta sunt: postmo-
dum vestibulū q̄ q̄nq; cubitis hz latitudinē exteri⁹ respi-
cere dī. qz nimis sunt auditores alij q̄ intellectū iterioris
vitemagnis virtutib⁹ p̄ficiendo penetrāt. ⁊ sūt q̄daz sim-
plices qui bñ q̄dē: sed iuxta sensus corporeos viuūt. Tñ et
exteri⁹ respicere dicūt. Quasi enī extra respiciūt. qz iuxta
sensus corporeos viuūt. Sed tñ et exteri⁹ respiciētes int⁹
sunt. qz ⁊ si sensus corporeos itelligēdo trāscēdere nesciūt:
fidē tñ atq; charitatē ⁊ hūilitatē tenent. Et intus q̄ sunt in
spiritali edificio p amorē. et q̄si foris respiciūt p simplici-
tatē. Pōt p vestibulū q̄ exteri⁹ respicit fides inchoantiū
designari. ⁊ p vestibulū q̄ est interi⁹ fides p̄fectoz: qui iā
per eā in virtutib⁹ emicāt. Possunt etiā p vestibulū inte-
rius p̄cepta altiora. p vestibulū vero q̄ respicit exterius
p̄cepta adhuc mima figurari. Per vestibulū q̄ppe itur
ad grad⁹ ⁊ ad portā. qz per p̄cepta p̄dicationis ptingit ad
virtutes atq; aditū grē celestis. Cū vero iubet alijs in co-
gitatione sua eterna meditari. celestia sapere eisq; dicif in
psalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis spiritalib⁹ viuere: q̄si interi⁹
vestibulū ostendit q̄ quinq; ginta cubitis lōgitudinez vi-
ginti q̄nq; latitudine mēsurat. De q̄bus numeris nūc tace-
mus. qz ex his iā multa superi⁹ dixim⁹. Cū vero alijs p̄ce-
cipit: vxori vir debitū reddat. filiter autē et vxor viro: q̄si
vestibulum q̄ exteri⁹ respicit designat. Q̄ q̄si extra

i. Cor. vij.

respicitur: tñ intus est. qz rudis auditorz adhuc agit qđ car
nis est: tñ a bonoz numero alienus nō est. **P**ōt aut et per
oriētis portā dñs. 7 p austrālē iudea. p aqlonis vero puer:
sa gentilitas designari. **S**ed hac in re q̄stio animū pulsar:
cur in supiori narratione pphete prius oriētalīs. postmo:
dum aqlonis. ac deinde austri porta descripta est: **C**ūq;
easdez portas interiori atrio narraret: prius portā austri.
deinde oriētis. 7 tertio in loco descripsit aqlonis. **C**ur aut
nō eūdem ordinē quē ceperat tenuit: sed hūc in portaz de:
scriptione pmutauit: vt 7 prius diceret. oriētis portā aqū
lonis 7 austri. 7 postmodū austri oriētis 7 aqlonis. **S**ed si
aqlonis noīe gētilitas designat: cūctis studiose legentib;
liquet: qz ante synagogā gētilitas fuit. **N**ā 7 vir ipse a quo
hebrei appellati sunt ex gētib; est elect⁹. **P**icat ergo por **Señ. x.**
ta oriētalīs ante portā aqlonis 7 austri. qz in dignitate sua
dñs ante gentilitatē 7 iudeā natus est. qz 7 ante oīa secula.
Picat vero narratione subsequēti portā austri orientis et
aqlonis. qz redēptor noster in hūana natura inter iudeā 7
gentilitatē nasci dignat⁹ est. **P**z 7 in fide synagoge venit: 7
ante initiū ecclīe quā ex gentib; collegit. **I**n prima ergo
descriptiōe sit oriētalīs porta ante portā aqlonis 7 austri.
in scđa aut inter portā austri 7 aqlonis oriētis porta noīet.
qz ex diuinitate antecessit oīa 7 ex hūanitate venit iter oīa
Pz et de cēditis iudee finis factus est: et subsequētis gēti:
litis initiū. **I**git qz ea q̄ necdū dicta fuerāt vt dñolargi:
ente potuim⁹ rimati sum⁹: 7 ea q̄ sepius sunt replicata trās:
currim⁹. **N**ūc ad ea veniam⁹ q̄ sic iā p ordinē dicunt. vt in
eis pene nihil de his q̄ dicta sunt replicet. **E**t p singula ga **Tertus.**
zophilacia ostiū in frontib; portaz. **G**azophilacia supius
diximus corda doctorū: q̄ sciētie diuitias seruant. **F**rōtes
aut portarū sunt verba atq; opa p̄dicatoz: in quib; eos fo:
ris agnoscimus q̄les apud se intrinsecus viuunt. **E**st autē
ostiū p gazophilacia singula in frōtibus portarū. qz vnus:
quisq; doctor in corde auditoris intellectū aperit: in dictis
et operib; patrū. **C**ū enī petri apostoli p̄dicationē discuti:
mus. cū pauli verba p̄scrutamur. cū iohānis euāgelij in:
uestigamus. atq; ex eoz verbis auditores nros ad iterio:

Libri secundus

rem intellectū trahim⁹: qđ aliud agimus nisi ostiū in por-
tarū frōtib⁹ aperim⁹: **D**icāť ergo. p singula gazophilacia
ostiū in frōtibus portarū. qđ si doctor hoc qđ loquit apłorū
dictis mīme pfirmat in frōtibus portarū ostiū nō hz. **E**t si
ostiū nō hz: dici iā gazophilaciū spiritalis edificij nō pōt.
qđ si intellectū nō aperit: doctor nō est. **C**ū vero auditores
boni p ora docentū apłorū dicta r opa cognoscūt: culpas
suas apud semetipōs tacite respēdūt. et lachrimis in se-
quūtur oē qđ se egisse in iāq meminerūt. **E**ū hīc qđ de ostio
qđ est in frōtibus portarū subdit. **I**bi lauabūt holocaustū.
Qui enī sep fidē in cōuersatiōe sancta dño deuouerūt: ho-
locaustū dño facti sunt. **S**ed qđ adhuc multa in se de corru-
ptibili sua carne patiūtur. qđ adhuc in eis cordis mūdicia
sordidis cogitationib⁹ inquinat: quotidie ad lachrimas
reducūt assiduīs fletib⁹ affligunt. **S**anctorū enī patrū dicta
et facta pseruat. et cū se indignos pēant: in portarū ostio
holocaustū lauāt. **E**cce etenī qđ p timore oīpōtentis dñi
esse patiēs deuouit. nulli cōuitium. p cōuitio reddere. oīa
equanimiter tolerare. **E**t tñ cū hūc cōtumelia ab ore pri-
mi illata subito pcusserit: turbat forte aliqd loquit: qđ loq
nō debuit. **C**erte iste iā holocaustū est: sed adhuc inqñatū.
Fortasse illatas cōtumelias patientiā exhibuit: tacitus
permāsit sed tñ p easdē cōtumelias qđ portat dolore tangit
eiusq anim⁹ in charitate sauciať. **P**atiētia enī vera est: qđ
etiā p amat quē portat. **N**ā tolerare sed odisse nō est virt⁹
māfuerudinis: sed velametū. furoris. **D**ie itaq sepe in co-
gitatione sua se iudicat. reprehēdit semetipm qđ doler: nec
tñ apud se pualet obtinere ne doleat. **I**am ergo p bonā de-
uotionē holocaustū est sed tñ p dolore quo tāgīt adhuc in-
quinatū. **A**lius ea qđ possidet apud semetipm decreuit idē
gentibus cūcta tribuere. nil sibi metē reseruare: vitā suā solī
superne gubernationi cōmittere. **S**ed dñi pber pauperib⁹
que hz: fortasse cogitatio mētē subrexit qđ dicit. **Q**uī uiuor
si cūcta dederis? **N**ec tñ desistit tribuere. **S**ed qđ let⁹ das
re ceperat: postmodū tristis pber. **Q**uid hui⁹ mēs nisi mi-
sericordie holocaustū est? **S**ed tñ p tristitiā cogitationia
inquinatū. **A**ut enī deliberare sūma nō debuit: aut post deli-

Textus.

C

beratione nullo mō dubitare. Alius p̄tēpta mundi supbia
honores atq; dignitates hui⁹ seculi decreuit vitare. **U**lti-
mū appetit inter hoies locū tenere vt tātō excelliori ueni-
atur in pmanētī glia: q̄to humilior aspici i trāseūte vita.
Is fortasse cū subito se a p̄rio despici agnoscit: dedignat
cur despiciat. **U**ult quidē in loco humili: sed tñ attēdi cōtē-
pūbilis nō vult. **H**ūc iā deuotio eleuat: sed adhuc infirmi-
tas grauat. **I**ā ergo p̄ deuotionē holocaustū est: s; adhuc
ex infirmitate inq̄natū. **N**i itaq; q̄ in eis q̄ optime deuoue-
runt aliq̄ infirmitate sui culpa tangunt: cū per h̄ba doctor
dicta patrū intelligūt. et in quāta culpa iaceāt agnoscūt. se
q̄ ip̄os penitētie lamētis afficiūt: holocaustū in ostio por-
tarū lauant. **S**ciēdū vero est q̄ hoc inter sacrificiū atq; ho-
locaustū distat q̄ oē holocaustū sacrificiū est: sed nō oē sa-
crificiū holocaustū. **I**n sacrificio etenī p̄specudis. in ho-
locausto vero totū pecus offerri p̄suerat. **U**n̄ holocau-
stum iā lingua totū incēsum ē. **P**̄selemus q̄ qd est sa-
crificiū: qd holocaustū. **C**ū enī q̄s suū aliquid deo vouet et
aliqd nō vouet: sacrificiū est. **C**ū h̄o oē q̄s habet. oē q̄s vi-
uit. omne q̄s sapit oīpotenti deo vouerit: holocaustus est.
Nā sunt quidā qui adhuc mēte in h̄ mūdō retinent: et tñ ex
possessis reb⁹ subsidia egētib⁹ ministrāt. opp̄ssis defende-
re festināt. isti in bonis q̄ faciūt sacrificiū offerūt. qz et ali-
quid de actiōe sua deo imolant: et aliqd sibi metip̄s refer-
uant. **E**t sunt quidā qui nihil sibi metip̄s referuat: sed sen-
sum. linguā. vitā. atq; substantiam quā p̄ceperūt: oīpotenti
dño imolāt. **Q**uid istī nisi holocaustū offerūt: imo magis
holocaustū sūt: **I**sraheliticus etenī p̄p̄s p̄mū sacrificiū in
egypto obtulit. scđm vero in heremo. **Q**ui itaq; adhuc mē-
te h̄z in seculo: sed boni iā aliqd opatur: deo sacrificiū ob-
tulit in egypto. **Q**ui h̄o p̄sens seculū deserit. et agit bona q̄
valent: q̄si iā egypto derelicto sacrificiū p̄bet in heremo. qz
repulso strepitu desiderioz carnaliū in mentis sue quiete
atq; solitudine deo imolat quicqd opatur. **Q**z ergo sicut vi-
ctū est sacrificiū sit etiā holocaustū: mai⁹ tñ est holocaustū
sacrificio. qz mēte q̄ hui⁹ mūdī delectatiōe nō premis: totū
in oīpotētis dei sacrificio incēdit q̄s habet. **S**ciēdū nō

*no
holocaustū
sacrificiū*

Exo. xij.
Exo. xij.

Liber secundus.

Ps. xix.

Ps. lxxv.

bis est q: sūt quidaz qui etiā seculū relinquētes totū quidē
qđ hñt offerūt: sed tñ in bonis q agūt minime ppūgnant. et
bonū qđ agūt holocaustū est. sed q: flere ac semet ipsos di-
iudicare nesciūt. seq: ex amore ad lachrymas nō accēdūt:
perfectū eorū holocaustū nō est. **H**inc p psalmistā dicit. **P**er-
mor sit ois sacrificij tui: et holocaustū tuū pingue fiat. **H**o-
locaustū qđppe siccū est bonū opus qđ orōnis lachryme nō
infundūt. **H**olocaustū vero pingue est qñ hoc qđ bñ agit:
corde humili etiā p lachrymas irrigat. **Q**ñ rursus dicit. **H**o-
locausta medullata offerā tibi. **Q**uisq: ei bonū opus agit
sed oīpotentis dei amore atq: desiderio flere nescit: holo-
caustū hz: sed medullā in holocausto nō hz. **Q**ui vero bona
operat: et visioni iā creatoris sui inhiat. atq: ad eterna cō-
templatiōis gaudia puenire festinat. seq: ipm ex amore q
accendit in fletib: mactat: holocausta dño medullata de-
dit. **S**tudēdū vero nobis est: et mala fundit: relinquere. et bo-
na q sufficiunt opari. atq: i ipsis bonis q agim: amore eter-
ni luminis ppūgi. **I**ple enī cordis tenebras discutit amor
lucis: vt subtili: videre valeam: ne q in bonis q agimus
praua misceant. **C**ōsiderādū nobis qđppe est opus nrm qle
sit. q cogitatio in ope. que intētio in cogitatiōe. **E**t cu nō
bono operi admixtū aliqd malicie vel prauē delectatiōis
agnoscim: redeamus ad lachrymas. lauem: holocaustū.
Sūt aut quidā q semet ipsos i magnis actionib: dño deu-
uerunt: atq: ad tantā pfectionē pueniūt: vt ab eis nulla vn-
q: difficultate flectātur: qñ in deliberatiōe castitat: nei-
quaq: caro i prauē cogitatiōis delectatiōe animū sternat.
Nā et si qñ p suggestiōē pulsar: surgere non pmittit. qvlti-
more iudicij calcat. **I**n deliberatiōe qz patiētie nec sermo
inordinat: ab ore pdeat: nec dolor tacit: animū pmar. vt
in largitate elemosine nulla inopie suspitio tristitiā gene-
ret vt in deliberatione hūilitatis nullus despect: animūz
mordeat. sed cū iā in his q recte deuouerūt sese fortiter ex-
hibēt: priora tñ pcta q ab ipsis ante bonā deliberationē p-
petrata sūt ad memoriā deducūt. et plāgūt quicqd illicite
se egisse meminerūt. **H**i itaq: p vitā quā tenēt holocaustū
sunt: sed p vitā quā ante tenuerāt inqnatū. **L**auant q holo-

causā in ostio portarū. qz intellectū quē p̄cipiūt de dictis
 patrū lamentis se quotidianis afficiūt. et mūdant vitā la-
 chrimis quā prauis aliqñ actib⁹ inq̄nauerunt. **N**os itaqz
 inter hec ad vitā p̄teritā mēt⁹ oculos reducam⁹. reminisca-
 mur q̄ fuim⁹: cū mūdi hui⁹ cōcupiscētias seq̄remur. **E**t si
 iā dñō toto corde seruim⁹ qz nos peccasse memim⁹: deflua-
 mus i fletib⁹: lauē⁹ holocaustū. **E**cce oipotēti deo deuo-
 uim⁹ castitatē n̄fam. **S**i adhuc imūda cogitatio mētē
 inq̄nat: redeam⁹ ad lachrymas: lauē⁹ holocaustū. **E**cce
 p̄nias nos seruare decreuim⁹. **S**i adhuc ira p̄turbat. si mē-
 tē tacitus dolor ex cruciat: redeamus ad lachrymas: laue-
 mus holocaustū. **E**cce iā nouim⁹ possessa tribuere: atqz i
 hoc mūdo hūilē locū tenere. **S**i qua adhuc aim inopie su-
 spiro dep̄mit: si despectus xp̄i in aliq̄ nos indignatiōe cō-
 fundit: redeam⁹ ad lachrymas: lauēmus holocaustū. **M**a-
 gnis ē etenī creatori n̄ro ad recipiēdos flet⁹ hūilū mie si-
 nus. **U**bi enī innumerabiliū hoīm fletus suscepti sunt: ibi
 locū suū inuētūre sunt lachrymen̄re. **P**̄fitemus qd p̄ aliū
 p̄phētā dicīt. **E**t erit q̄ offēderit ex eis i illa die q̄si dauid **Zach. xij.**
 et domus dauid q̄si dei: sicut angelus dñi i cōspectu eius.
Hec dies mie q̄ nobis de aduētū redēptoris n̄ri p̄missa ē.
Qui itaqz offēderit erit q̄si dauid qz peccator ad p̄nias re-
 dit. **D**om⁹ aut̄ dauid q̄si dei: qz reuerlus quisqz ad iusticiā
 habitatio efficit creator⁹ sui. vt sit sicut angelus i p̄spectu
 eius. **Q**z mie viscera q̄ in se exptus est adnūciādo talis p̄-
 p̄nat. **S**inceritā paulo post illic d̄r. **I**n die illa erit fons pa- **Zach. xiiij**
 tēs domus dauid habitātibus hierl̄m: in ablutiōe pecca-
 toris ⁊ menstruare. **F**ons quippe occultus est vnigenitus
 p̄ris: inuisibilis deus. **F**ons vero patēs est idē deus icar-
 nat⁹. **Q**ui fons patēs recte dom⁹ dauid d̄r. qz ex dauid ge-
 nere noster ad nos redēptor p̄cessit. **I**erusalē vero visio
 pacis interpretat̄. **I**bi aut̄ hierusalē habitāt: q̄ in visione pa-
 cis intime mentē figūt. **P**eccator ⁊o ⁊ menstruata est vel
 his q̄ delinquit in ope: v̄l mēs q̄ labit in praua cogitatiōe
P̄struata nāqz ista pollutio est. qz ⁊ aliena carne nō t̄gi-
 tur: ⁊ sua carne inq̄nat. **S**ic itaqz: sic est oīs aīa. qz si malū
 opus nō agit: polluta tñ cogitatiōe sozdescit. **Q**uē etiā p̄ p̄-

Liber secundus

phetā altū sub iudee specie de aīa imūdis desiderijs occu-
pata dī. **D**ēs q̄ q̄rūt eā nō deficiēt. in mēstruis ei⁹ inueniēt
eā. **M**aligni quippe spūs querētes nō deficiūt: cū inferre
pditionē cupiūt ⁊ nulla bone cogitatiōis rectitudine repel-
lunt. **A**tq; in mēstruis suis aīam inueniūt: qñ in pollutis co-
gitationibus positā: facile ad puerſam opationē trahunt
picaſ ergo. **I**n die illa erit fons patēs dom⁹ dauid habitā
tib⁹ hīerlmī ablutiōe pctōis ⁊ mēstruate. qz aptus iā no-
bis est fons mīe redēptor nŕ q̄ in domo dauid icarnari dī-
gnat⁹ est: vt peccatorē lauēt a puerſo ope: ⁊ mēstruatā mē-
tē deluat ab immūda cogitatiōe. **P**atet igit fons. curra-
mus cū lachrimis: leuemur hoc fonte pietatis. **I**n h̄ fōre
īpe quoq; dauid loī⁹ est: cū rediit ad lamēta pñie post ma-
culas grauis culpe. **I**p̄m quippe inuenire fontē querebat
cū diceret. **R**edde mihi leticiā salutaris tui: ⁊ spū princi-
pali p̄firma me. **I**esus enī hebrayce latine salutaris viciſſ
Et qd̄ est q̄ sibi leticiā iesu reddi postulabat: nisi q̄ hūc aī
culpā p̄tēplari cōsueuerat: eiusq; p̄tēplatiōis gaudia i cul-
pa pdiderat. **E**nī recte post pñiam visiōis ei⁹ leticiā sibi
reddere q̄rebat. **I**n h̄ fonte mīe lora est maria magdalene:
que pzi⁹ famosa peccatrix: postmodum lauit maculas la-
chrimis: deterſit maculas corrigēdo mores. **I**n hoc fon-
te mīe oīb⁹ apto / lauit petrus qd̄ negauerat. qz fleuit ama-
re. **I**n h̄ fonte mīe i fine ſuo lotus est latro ſemenīp̄m i mor-
te rephēdēs a culpa ſua ablot⁹ est p̄fessiōe x̄itātī. **C**ur igit
pigri ſum⁹: cur torpētes ⁊ frigidi remanem⁹ / q̄ in h̄ fonte
pietatis tātos iā ſe lauīſſe coguim⁹? **E**rgone i mūdatiōe
nŕa desperauim⁹ q̄ tot exēpla mīe in pignore tenem⁹: ⁊ cel-
ſam⁹ veniā querere atq; cū lachrimis ſiduciā h̄re q̄ tātoꝝ
iā emūdationē ſpei i nŕe pign⁹ accepim⁹. **Q**uerere enī mīe
fontē debuim⁹: etiā ſi clauſus eſſet. **P**atet ⁊ negligimus.
Mittam⁹ oculos fidei in mūdū vniuerſum. cōſideremus
quāti peccatores dieb⁹ ac noctib⁹ p lamēta in h̄ fonte mīe
lauant. quāti poſt tenebras ad lucē quāti poſt maculas ad
mūdiciā redeūt. **C**urram⁹ cū talib⁹ poſt mortis tenebras
ad aquā vitę: cōſiderem⁹ q̄rū peccaui⁹: q̄rū q̄rū die pec-
cam⁹: atq; vt appeam⁹ mūdi p⁹ culpas lauē⁹ holocaustū

Psal. l.

Luce. vii.

Mat. xxvi

Lu. xliij.

Et in vestibulo porte due mense hinc et due mense inde: vt imolet sup eas holocaustū ⁊ p pccō ⁊ p delicto. Et ad lat⁹ exteri⁹ qđ ascēdit ad ostiū porte qđ pgit ad aqilonē due mense: et ad lat⁹ alterū añ vestibulū porte due mense. Quattuor mense hic ⁊ quattuor mense ide platera porte octo mense erāt sup q̄s imolabant. Quattuor aut mense ad holocaustū de lapidib⁹ quadris exstructe. longitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij. ⁊ latitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij: ⁊ altitudine cubiti vni⁹: sup quas ponāt vasa in q̄b⁹ imolatur holocaustū et victima. Et labia earū palmi vni⁹: reflexa intrinsecus p circuitū. Sup mensas aut carnes oblationis.

Quidsum⁹ de mysticis sensib⁹ ezechielis pphetelocuturi: qđ ipa ei⁹ hystorie verba vix capim⁹. **E**cce etenim dicit. Et in vestibulo porte due mense hinc: ⁊ due mense inde. vt imolet sup eas holocaustū: et p pccō et p delicto. Et ad lat⁹ exteri⁹ qđ ascēdit ad ostiū porte qđ pgit ad aquilonē due mense. Et ad latus alterū añ vestibulū porte due mense. Quattuor mense hinc: et quattuor mense inde platera porte. Octo mense erant sup q̄s imolabāt. In q̄bus videlicet verbis magna caligo dubietatis orit⁹. vtrū hec de vna porta q̄libet: an de duabus aut de singulis portis dicat⁹. S; dñ quaterne mense platera describunt ac postmodū in summa conclusiōe dñ. octo mense erāt: sup quas imolabāt. p; q; b spūs nō de singulis portis quis superi⁹ descriperat dicat⁹. Quia si porte sex superi⁹ enarrate quaternas mēsas platera haberēt: simul oēs nō octo s; q̄draginta et octo discernent. Rursū si b de vna dñ: magno obstaculo nra itelligētia reuerberat⁹. q post descriptū porte vestibulū: vbi due mense hic ⁊ due ide eē narrate sunt: adhuc ad latus exteri⁹ qđ ascēdit ad ostiū porte qđ p;

Textus.

Liber secundus.

tingit ad aquilonē due mēse eē memorant. atq; subiungit.
Et ad lat⁹ alterū aī vestibulū due mēse. Si enī intra ve-
stibulū porte bine platera mēse erāt cū subdit. et ad latus
exteri⁹ due mēse: atq; ad latus alterū aī vestibulū due mē-
se: inter q̄s etiā porta q̄ respicit viā aquilonis esse mēorat:
p̄fecto p̄z aliud v. vestibulū intrinsecus atq; aliud extrinse-
cus fuisse. qz et pri⁹ porta interior et postmodū hoc in loco
exterior adlonis porta describit. **N**ā cū tres portas supi⁹
descripsisset: tres q̄s alias interioris atrij eē mēorauit. q̄-
rū extremā adlonis portā narrauerat: s; vt p̄dictū est atrij
interioris. **N**unc ergo cum due mēse hinc in porte vesti-
bulo: et due mēse inde describunt: adhuc de eadē interiori
porta sermo p̄texitur. Quippe cū prius subinfert. qz ad
lat⁹ exteri⁹ q̄d ascēdit ad ostiū porte q̄ p̄tingit ad adlonē
due mēse. et ad lat⁹ alterū aī vestibulū porte due mēse. Por-
ta ergo interior binas platera in vestibulo mēas h̄re de-
scripta ē. et porta exterior similiter binas. Quatuor autē hīc
et quatuor inde mēse pariter sūt: dū platera singula bine
in vestibulo porte interioris: et bine hinc et inde exteri⁹ in
aquilonis porta describunt. que si lōēs octo sunt in q̄b⁹ i-
molat. **H**is itaq; de exteriori narratiōe discussis: ad spiri-
talē intellectū fmo redeat. qz tāto iā nobis interioris esse
largiēte dño facili⁹ d;: q̄to nos exterioris descriptionis
ignorātia nō angustat. **P**ossunt etenī portarū noīe sicut su-
peri⁹ dictū est scī predicatorēs intelligi: vt vestibulū por-
te sit p̄p̄s. Qui dū mēte hūili x̄ba p̄dicationis suscipit: in
eo mēse ad sacrificiū ex virtute p̄struāt. **R**ursum. nihil ob-
stat si portā accipim⁹ hoc q̄d nobis p̄ ora p̄dicantiū sacri
eloquij intellect⁹ aperit: vt vestibulū porte eiusdē nobis
p̄dicationis x̄ba sint q̄ pri⁹ humiliter accipim⁹: et post ad
sacri eloquij intelligētiā veniam⁹. **S**it itaq; nobis porta i
terior testamētū nouū. porta vero exterior testamētum ve-
tus. qz et hoc spiritālē intellectū aperit: et illud rudibus ad-
huc mētib⁹ in hystoria sacri eloquij l̄ram custodit. **H**abet
autē porta interior in magna iā multitudine fidelīū p̄p̄oꝝ
duo latera. videlicet dilectionē dei: et dilectionem p̄ximi.
Bine autē mēse sunt hinc et inde. qz in dilectiōe dei necessa-

rio tenenda est fides et vita. In dilectione autem primi debet
 summo peccati et benignitas custodiri. Est enim in di-
 lectione dei necessaria fides et vita quia videlicet scriptum est.
 Sine fide impossibile est placere deo. Et rursum scriptum **Debre. xi.**
 est. Fides sine operibus mortua est. Est autem in dilectione pe-
 cuni nobis peccati et benignitas conservanda. quia de eadem di-
 lectione scriptum est. Caritas peccatis est: benigna est. **Pari j. Cor. xiiij.**
 ens scilicet ut illata a proximis mala equanimiter portet. Benigna
 autem ut sua bona proximis desiderabiliter impendat. Habet quod
 porta exterior videlicet lex duo latera. spirituales precepta: et
 carnale populum. In quibus singulis bine menses sunt. quibus in spiri-
 talibus patribus doctrina et prophetia. habet in carnali populo circu-
 cisionem et sacrificium. In his itaque octo mensibus imolatur. quia quod
 quid fides credit. quod vita in exemplo boni operis ostendit. quod
 quid peccati humiliter tolerat. quod benignitas largitur mi-
 nistrat. quod doctrina salubriter docet. quod prophetia ipo-
 strophis premonet. quod circuncisio ad mandatum externum ligavit
 quicquid sacrificium ex devotione offerretis egit: in omnipotentis
 dei oculis habere victimam ostendit. In lege enim etiam per carnale
 sacrificium quid aliud populus: nisi devotionem sui cordis imo-
 labatur. Notandum vero quod quattuor menses solummodo ad holocaustum
 fuisse memorantur: quas videlicet vestibuli porte interio-
 ris accipimus. ut de reliquis quattuor sentiamus quod sacrificium
 constructe fuerat: non ad holocaustum. Holocaustum enim (sicut
 precedenti iam locutione professus sum) totum incensum dicitur. Et
 lex quod deus ac primum diligit: divina mandata custodiri pre-
 cipit. ab alienarum rebus cupiscencia prestat: non tamen omnia dimitti iu-
 bet. In testamento autem nouo nos veritas prestat: dicens. **Hi Lu. xiiij.**
 si quis renuntiaverit omnibus quod possidet: non poterit me esse discipu-
 lus. Atque iterum dicit. Qui vult post me venire abneget se- **Luce. ix.**
 metipsum. Mense ergo interioris porte holocaustum habet. quia in vir-
 tutibus testamenti novi quasi per holocaustum omnia incensum: quoniam
 omnibus quibus mundi sunt renunciamus. Mense quoque porte exterioris
 sacrificium habet: sed holocaustum non habet. quia precepta legalia
 decimas offerri iubet: sed dimitti omnia non iubet. De interioris
 autem vestibuli quattuor mensibus dicitur. ut immolet super eas holo-
 caustum et pro peccato et pro delicto. Hoc etenim inter precepta de
 s iij

Liber secundus

licitū distat. q̄ p̄ctm̄ est mala facere. delictū vero ē bona de-
relinquere. q̄ summo p̄sūt tenēda. **Q**uel certe p̄ctm̄ in ope
est delictū in cogitatioe. **R**ecte ergo interioris porte q̄tu-
or mēsis imolaf holocaustū z pro p̄ctō: z p̄ delictio. qz q̄cū-
q̄ potuerit b̄ p̄ns sc̄lm̄ pleniter p̄tenere: z derelinquēs oīa
semetip̄m dño holocaustū dare: ip̄e iā p̄fecte nouit z p̄ctā
opis plāgere: z p̄ctā cogitatiois. vel q̄d malū fecit: vel q̄d
debuīt facere bonū q̄d nō fecit. **Q**ui etenī totū dimisit: cul-
pas suas i fletib⁹ iā liberi⁹ cōspicit. **C**ūq̄ ei⁹ mētē terrena
cura nō p̄pedit: p̄ ope simul z cogitatioe plāgēdo mētē
suā oipotētī dño: q̄d aliud q̄ holocaustū dedit: **N**ec hoc
arōne videt extraneū q̄d p̄pheta cū lar⁹ exteri⁹ diceret: z
ostīū porte noīaret addidit q̄ p̄git ad aquilonē. **I**n exte-
ri enī custodia lre lex data tenebat. **O**stīū vero porte est ip̄-
se hystoricus intellect⁹ legis: q̄ ad dñi timorē ducit. **Q**ue
porta ad aq̄lonē p̄gere dī. qz lex eadē sub timore mortis frī-
gida iudaici ppli corda p̄strixit. **Q**uasi ei⁹ p̄ calorē ille pplis
curreret: si p̄cepta dñica ex amore seruasset. **S**ed qz sub ti-
more mortis p̄posite lram custodiuit: q̄si in torpore frigo-
ris remāsit. **C**ū nouis pplis eterna p̄mia amātib⁹: nō autē
tpalia tormēta timētib⁹ atq̄ iā calētib⁹ dī. **N**ō accepistis
sp̄m̄ fuituris iterū in timore: s̄z sp̄m̄ adoptiois / in quo cla-
mam⁹: abba pater. **D**icaf autē. quattuor mēse hinc z q̄tuor
mēse inde p̄ latera porte. **N**ū enī fides z vita: doctrina z
p̄phetia in bonoz mētib⁹ custodiūt: porta nra. i. intellect⁹
sacri eloqui⁹ quattuor ex latere mēsas hz. **C**ūq̄ in p̄ficiēti-
bus pplis sc̄tā predicatio patiētā z benignitatē seruat: q̄
p̄ri⁹ in carnalib⁹ circūcisionē z sacrificiū custodiūt: mense
quoq̄ q̄tuor q̄si ex alio latere mōstrant. que s̄l omēs octo
ad imolādū sūt. q̄tuor videlicet iteriores ad holocaustū
quattuor nō exteriore ad sacrificiū. **Q**z i hi q̄ in sc̄tā eccl̄a
fidē. vitā. patiētā atq̄ benignitatē custodiūt: summis iā
p̄culdubio xtutib⁹ pollēt. **E**t hi q̄ in synagoga doctrinaz
et p̄phetiā: circūcisionē z sacrificiū cognouerūt: alia offe-
rēdo: atq̄ sibi metip̄is alia retinēdo deuotiōis victimā oī
potētī dño dederūt. **S**z qz sup̄ dictū est idcirco mēsas q̄-
tuor interioris vestibuli p̄structas: vt immolet sup̄ eas bo-

Ro. viij.

locustū et propter: et p delicto. **Q**uā mēse ipe pstruce sint: inferi aperit cū subdit. **Q**uattuor aut mēse ad holocaustū **Textus.**
 de lapidib⁹ quadris extruce. Quos enī hoc loco lapides
 quadros accipim⁹: nisi quoslibet sanctos quorū vita in p
 speritate atq; aduersitate nouit fortiter stare? **L**apis ete
 nim quadrus eque stat in quocunq; latere fuerit versus.
Quisq; igit in p speritate nō extollit. in aduersitate nō frā
 git. suasionib⁹ ad malū nō trahit. vituperationib⁹ a bono
 ope nō reuocat: lapis qdrus est. **E**t qsi ex omni latere sta
 tū hz: q casum in qlibet pmutatiōe nō hz. **C**erte cū iudeorū
 pplm ppheta a fide pire cognosceret: et scitōs aplos surge
 re in ecclīā pvideret: p quos multi sunt ex gētib⁹ in fide
 et vite fortitudine solidati: in magna solatiōe locutus est
 dicens. **L**apides ceciderūt: s; qdris lapidibus edificabi. **Esai. vi.**
Quidēs quippe istā ecclā aplos martyres. atq; docto
 res surgere: de lapidū casu. i. de iudeorū p ditiōe min⁹ do
 luit. q; oipotētis dei edificii. i. scām ecclīā de qdris lapi
 dib⁹ pperit. **D**ese igit quattuor de qttuor lapidib⁹ cōstru
 untur. q; fides et vita: patiētia et benignitas de vita scōrū
 in exēplū date sunt sequētib⁹ pplis: vt iā vestibulū mēsas
 habeat. i. xrtutes vite pplis teneat: in qb⁹ oipotēti deo ora
 tiōis sacrificiū in ara sui cordis incēdat. **Q**uicqdā enī boni
 fideles scē ecclīe ppli velfecerūt velfaciūt: h in exēplo de
 predicatorū suorū vita susceperūt. **Q**uā enī mēsas h vestibū
 lū haberet: nisi quadros lapides inuenisset? **Q**uā enī vnum
 de quadris lapidib⁹ breuiter ad mediū deducam⁹. vultis
 fratres h mī finē videre. **M**ibi viuere xps est et mori lucrū
Quultis vitā cōgscere. **M**ibi mūd⁹ crucifix⁹ ē et ego mūdo **Philp. j.**
Quultis patiētiā audire. **Q**uq; in hāc horā et esurim⁹ et cola **Gal. vi.**
 phis cedimur et instabiles sum⁹: et laboram⁹ operātes ma **j. Cor. iij.**
 nib⁹ nris. **M**aledicimur et bndicim⁹. pfectionē patimur et **Ibidem.**
 sustinem⁹. blasphemamur et obsecram⁹. **Q**uultis benignita
 tē cōgscere. **E**go aut libētissime ipēdā: et supipēdar ipe p **ij. Cor. xij.**
 aiab⁹ vris. **A**c ne fortitan credam⁹ q; eoꝝ p qbus ipendi
 desiderat debitor fuerit: mox ad eosdē discipulos subiun
 git: dicens. **N**icet plus vos diligēs: min⁹ diligar. **Q**uā ergo **Ibidem.**
 applo fideli ad imitādas virtutes scōꝝ p dicatorū vita co

Liber secundus.

gnoscat: pfecto i vestibulo de q̄dris lapidib⁹ mēse pstruū-
tur. **H**abuit hōr synagoga spiritalis p̄ses i doctrina atq̄
pphetia: ex q̄b⁹ exēplū vite i x̄tutib⁹ traheret. **S**z rudis
ei⁹ ppl̄s magis p timorē seruies q̄ p amorē sequēs: vitas
patrū noluit imitari quas vidit. atq̄ ideo porta exterior q̄
ad aquilonē pgit: mēsas nō h̄z ad holocaustum. **S**z qz hec
moraliter dixim⁹: restat adhuc vt easdē mēsas p intelligē-
tiā typicā pscrutemur. **P**orta etenī n̄ra in interiori vesti-
bulo q̄ttuor mēsas h̄z. qz sc̄tā eccl̄ia ad eruditionē fidelīz
ppl̄oz: q̄ttuor regētū ordīes accipit. quos paul⁹ ex dono
oipotēt̄ dei enūerat: dīcēs. **I**p̄e dedit quosdā q̄dē ap̄los
quosdā aut̄ pphetas. alios hō euāgelistas. alios aut̄ pasto-
res ⁊ doctores. **P**astores hō ⁊ doctores vnū regētū ordī-
nē noiat. qz gregē dei ip̄e veraciter pascit q̄ docet. **H**abuit
quoq̄ ⁊ porta exterior mēsas q̄ttuor. qz videlicet synagoga
obsequij exterioris obfuatiā p̄ncipes sacerdotū ⁊ senio-
res ppl̄i: p̄scribas atq̄ phariseos tenuit. q̄ sc̄z pharisei etiā
legis doctores vocati sūt. **S**iue aut̄ exteriori seu interiori
porte due mēse h̄nc sunt: ⁊ due inde. qz i exordijs suis sc̄tā
eccl̄ia ap̄los ⁊ pphetas habuit. **P**rophetas aut̄ dicimus
nō eos q̄ in veteri ppl̄o fuerāt: s̄z eos q̄ in sancta eccl̄ia post
ap̄los sunt exorti. posteriori quoq̄ tpe quod nūc est habet
euangelistas atq̄ doctores. **Q**z vero euangelīū bonū nun-
cium dicī: euāgelistas vtiq̄ appellam⁹ q̄ rudibus ppl̄is
bona patrie celestis adnūciant. **Q**ui videlicet euangeliste
atq̄ doctores ⁊ p̄iori q̄ de tempore fuerūt: sed ⁊ nunc vsq̄
dño largiēte pmanēt: qz adhuc quotidie ⁊ infideles popu-
los ad fidē trahit: ⁊ fideles quosq̄ in bonos mores p̄ docto-
res erudiri cognoscim⁹. **A**p̄li vero ⁊ pp̄bete ad hoc tpe p̄-
sentib⁹ sublati sunt: atq̄ ideo dicim⁹. qz mense he porte no-
stre. i. sc̄tē eccl̄ie q̄si in alio latere fuerūt. **H**abet ⁊ porta q̄ p-
git ad aq̄lonē duas mēsas h̄nc: ⁊ duas inde. eosdē quos
diximus p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores ppl̄i in maiori au-
ctoritate regiminis. scribas quoq̄ et phariseos q̄ rudi illi
ppl̄o minozi loco p̄fuerūt. **S**z he mense iuxta portā sunt
q̄ ad aq̄lonē pgit: qz cū q̄ttuor isti ordīes ppl̄o p̄essent:
synagoga in p̄secutiōe redēptoris n̄ri seruies: ad torporē p̄

1. Cor. xij.
⁊ Eph. iij

fidie p̄cipit. Que tñ mēse habuerūt sacrificiū qđ iuxta so-
lā litterā tenuerūt. vñ ⁊ ad torporē frigoris lapsi sūt: qz flā-
mas p̄s succēsi nō sunt. Interiores autē mense holocaustū
nō habēt: qz siue in cordib⁹ aploz atqz pphetaz: seu in mē-
te euāgelistaz atqz doctoꝝ ignis sp̄s ⁊ arsit ⁊ ardet. Qui
p eo q omne eorū cogitationē in bono ope assumit flāma
amoris dei qđ holocaustū simul qđ inuenit incēdit. Holo-
caustū enī offerūt: q siue in bono ope seu in sc̄a cogitatiōe
medullit⁹ accēdunt. Mēse vero he ex qdris lapidibus fa-
cte sunt: qz dñ quotidiē sacri eloquiū in suis cordib⁹ verba
meditant: ad offerendū dño ofonis holocaustū qđ ex qua-
dris lapidib⁹ pstruunt. Verba etenī scripture sacre lapi-
des quadri sunt q vbiqz stant: qz ex nullo latere reprehē-
sibilia inueniūtur. Hā in omē qđ p̄teritū narrant: in omē qđ
vērurū annūciāt: in oē qđ moraliter p̄dicāt: in oē qđ sp̄ri-
tāliter sonāt: qđ in diuerso latere statū habēt: qz reprehē-
sionē nō habēt. Corda itaqz sc̄oꝝ mēse dei sūt ad holocau-
stū ex quadris lapidib⁹ pstructe: qz q dei verba semp cogi-
tāt: semetip̄s dño a carnali vitā in cogitatione mactant.
Cū scriptū est. **L**ex dei ei⁹ in corde ipsi⁹: ⁊ nō supplātabū p̄s. xxxvi.
tur gressus ei⁹. Et vñ rur̄ dñ. In corde meo abscondi elo p̄s. cxvii.
quia tua: vt nō peccē tibi. Sed qz mēse he vñ sint pstructe
cognouim⁹: etiā cui⁹ mēsure sint audiam⁹. Sequit. **L**ōgi **Textus.**
tudine vni⁹ cubiti ⁊ dimidiij: ⁊ latitudine cubiti vni⁹ ⁊ di-
midij: ⁊ altitudine cubiti vni⁹. Hunc locū quidā exposuit
dicēs. **L**ōgitudine ⁊ latitudine hz mēsa vñū cubitum ⁊ di-
midij. i. p quadru: q simul iūcte tres cubitos faciūt. Qui
tres cubiti habēt in altitudine cubiti vñi: vt mysteria tri-
nitatis vni⁹ cubiti: hoc est diuine maiestatis mēsurā p̄fer-
uer. Qui videlicet sensus expositiōis iccirco nō pōt stare:
qz in illa sūma trinitate q oia creauit: oia cōtinet / dimidiū
nihil est. nec ex duob⁹ dimidijs aliqd vñū. Neqz enī qđ
immutabilis ac decisiōis habet illa substantia: q semp in cō-
mutabilis manēs nec detrimētū recipit: nec augmētum.
Sepe autē dixim⁹ lōgitudine ad lōganimitatē sp̄i: latitu-
dine ⁊ ad charitatis amplitudinē p̄tinere. Mēse ergo q
ad holocaustū pstructe sunt lōgitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimi-

Liber secundus.

di metiunt: qz scī p̄res atq; doctores q̄ se lōganimit̄ ad
secreta spei intime extēdūt: p hoc qđ in virtutibus viuūt:
quātū ad humanā qđ mēsurā p̄tinet valde p̄fecti sūt: quā
tū vero ad diuina mysteria q̄ plene ab hoīe capi nō p̄t: qđ
diu in hac mortali carne subsistit: p̄fecti nō sunt. In femet:
ipsis ergo iam cubitū habēt. In deo aut̄ adhuc cubitū nō
habēt: qz iam qđ in virtutib; plene p̄ficiūt: s; tñ aliqd de
deo adhuc ex pte agnoscūt. Ecce iterū in mēsurā mēse ad
testimoniū paulus occurrit. **U**ideam⁹ an ei⁹ vita cubito
Philip. ij. integro mēsure ē. **D**icite nī. Quotquot p̄fecti sum⁹: hōsa:
piam⁹. **U**ideam⁹ it in his qđ de deo sentit: iam se ad p̄cipiē
Phil. iij. da mysteria p̄fecte tetēderit. **E**go me nō arbitror p̄prehē:
disse. **Q**ui rursus ait. **E**x pte cognoscim⁹: et ex pte p̄pheta
mus. **C**ū aut̄ venerit qđ p̄fectū est: euacuabit qđ ex pte ē.
Qui iterū dicit. **N**ūc cognosco ex pte: tñ aut̄ cognoscā s;
cut et cognit⁹ sum. **S**i ergo p̄fect⁹ est et ex pte cognoscit: cu
bitū habet q̄tū ad se: s; tñ dimidiū sup se. **E**dant ergo in
lōganimitate spei corda sc̄tōz: tēdant in p̄fectione quā ha
bēt cubito vno. **S**; qz adhuc plene videre nō p̄t vbi spei
oculū mittit: hoc qđ sup vnū cubitū habēt in dimidio cu
bito recidat: quatin⁹ in hac vita semp se imp̄fectos aspici
ant: et ardētī ad p̄fectionē currāt. **H**abēt quoq; mense lati
tudine cubiti vni⁹ et dimidiij: qz sc̄tōz corda in charitatis
amplitudine dilatata iuxta p̄mū quē diligūt et vidēt ha
bēt cubitū. **P**ossūt enī p̄fecte diligere: quos p̄fecte valent
iuxta aliqd scire. **O**mipotentē vero deū medullit⁹ diligūt:
medullit⁹ sequunt: sed tñ tñ diligere nō p̄t q̄tū debēt: qz
adhuc nō valēt videre quem diligūt: et mēsurā amoris mi
nor est: vbi adhuc mēsurā minor est cognitiōis. **S**up vnū
ergo cubitū habēt et dimidiū: qz hoc ei⁹ iam in amore inte
grū est: qđ valde min⁹ est in charitate cū p̄mo: atq; illud
qđ eis valde mai⁹ est adhuc in amore dei quē nō vidēt iū
tegrū nō est. **D**e hoc amore q̄ hic incipit vt ex visione dñi
Esa. xxxj. in eterna patria p̄ficiat: recte esaias loquit̄ dicens. **Q**ui
dñs cui⁹ ignis est in syon: et camin⁹ ei⁹ in hierusalē. **P**ri⁹ ē
aut̄ caminū esse q̄ ignē. **Q**z esse ignis et paru⁹ p̄t: in cami
no aut̄ vastior flāma succēdit. **S**yon vero speculatio: hie:

rufalē aſit viſio pacis bz. **P**acē & noſtrā hīc inter im ſpe-
culamur: vt illic poſtmodū plene videam? **E**x amore er-
go dñi in ſyon ignis: in hīrlin camin? qz hic amoris ei? flā-
mis aliq̄tenus ardem? vbi de illo aliqd̄ p̄tēplamur. **S**ed
ibi plene ardebimus: vbi de illo plene videbim? quē ama-
mus. **A**ltitudo vero mēſuraz eſt cubiti vni? **Q**ue eſt enim
altitudo ſctōrū: niſi fides inuiſibiliū. **P**er fidē enī credit̄
qd̄ nō vī: atq; iō p̄ hāc iuſtoz mēſ: ad altitudinē ducit̄: vt
cūcta viſibilia deſpiciat ī terra: & ea q̄ audit inuiſibilia ſeq̄:
tur in celo. **S**z vñū cubitū hz altitudo menſe: qz vñitas eſt
fidei in corde oīm ſctōz. **U**nū deū eſſe trinitatē: & p̄ſes re-
ſtāmeti veteris: & p̄dicatores p̄feſſi ſunt teſtamenti noui:
altitudo itaq; mēſuraz nil vno cubito ampli? nil min? ha-
bet: qz in magna ſibi vñitate p̄cordat oīm fides parrū. ſed
hī q̄ iam in lōganimitatē ſpei ſūmis virtutib? p̄ficiētes:
vñū & dimidiū cubitū habēt: atq; in latitudine charitatis
vno ac dimidio cubito metiunt̄: in altitudinem vero fidei
vno cubito excreſcūt: & ſūma admiratiōe magni ſūt vene-
rādi. **D**ebēt ergo paruuloz aīas in ſinu ſue puerſatiōis ſu-
ſcipere: atq; eas in cōſpectu dñi velut qdā holocauſtū ac
ſacrificiū offerre. **U**n̄ aperte ſequit̄. **S**up̄ q̄s ponūt vafa ī **Lectus.**
quib? imolat holocauſtū & victima. **Q**uid enī ſūt aīe fide-
liū: niſi vafa ſctā q̄ verba pietatis capiūt: vt ex eoz mentia
bus holocauſtū vite atq; ofonis imolet? **H**inc eſt enim q̄
paul? cū adhuc rudis eſſet in fidei vocatiōe: qz iā dñi ver-
ba p̄ceperat: & celeſti grā plen? erat: vas appellat̄ cū dicit̄
Quas electiōis mihi eſt. **H**inc paſtores atq; doctores pro **Act. ix.**
pheta admonet dicēs. **M**ūdāmini q̄ fertis vafa dñi. **I**pſi **Eſa. lii.**
etenī quaſi mēſe dñi vafa portāt q̄ vitā fidelīū erudiēdo to-
lerāt: vt quīq; hāc dñio ad holocauſtū & ſacrificiū pducant.
Sz neq; hoc negligēt̄ intuēdū eſt: q̄ in eiſdē vaſis holo-
cauſtū & victima bz imolari. **H**olocauſtū enī ſicut et ſup̄
dixim? victima eſt: nō tñ victima ſemp holocauſtū: qz cū
qd̄ ex pte offerit̄: & ex pte retinet̄ ſacrificiū qd̄ eſt: ſed holo-
cauſtū nō eſt. **S**ūt vero in multitudine magna fidelīū alij:
qui q̄ mūdi ſūt oīa relinquūt. cūcta q̄ poſſidēt tribuunt. ni-
hil ſibi metipſis reſeruāt: ad eternā patriā medullit? anbe

Libert secundus.

lant: ſe p̄ ex toto corde in lachrymis mactāt. Hi videlicet
vaſa ſup mēſam ſūt: in q̄b⁹ imolāt holocauſtū. Et ſunt alij
qui curā pprie dom⁹ gerūt. de filijs cogitant. eiſq; heredita-
tē ſeruant. Qui tñ eterni iudicij memores: miſericordiā
pauperib⁹ impēdūt. alimēta ac veſtimēta eis ex pte q̄ de-
creuerint tribuūt: hi nimirū vaſa ſup mēſam ſunt: in q̄bus
victima imolata eſt nō holocauſtū. Pr̄ enim patiētia ⁊ do-
ctrina ſcōp̄ admonēdo ⁊ ſuſtinēdo: inuadēdo atq; terrendo
alioꝝ corda vſq; ad hoc erudiūt vt oīa deſerāt: et totos ſe i
amore dñi accēdāt. alioꝝ vero ad hoc vſq; inſtruunt: vt q̄
oīa relinquare nō valēt velex pte qua p̄ualent miſericor-
des fiāt: ⁊ carnis curā cū aīe cura partiant. De ſe dñi de q̄
driſ lapidib⁹ inſtructe vaſa portāt: in q̄b⁹ imolāt holocau-
ſtū ⁊ victima. Pr̄ ⁊ p̄fecti ſicut victi eſt cū oīa deſerunt: to-
tū cor in amore dñi accēdūt: ⁊ imp̄fecti ſacrificiū offerūt.
q̄b⁹ ex pte deuouerunt. Sequitur. Et labia eozum palmi vnt
us: reflexa in trineſcus p̄ circuitū. Quid eſt h̄ q̄b⁹ mēſaꝝ la-
bia palmo metiunt: niſi q̄ in palmo man⁹ tēdit: ⁊ ſc̄i p̄ſes
atq; doctores ea p̄dicāt: in q̄bus auditorum opa tēdunt.
Quaſi enī man⁹ extēdīm⁹: cū opa n̄ſa dilatam⁹. Loquat
ergo vnusq; doctor. cor audiētis exerceat. ocioſoꝝ po-
rē excutiat. Quos dñi ad bona opa tēderit: palmū ſe h̄re
labijs oñdit. P̄ſandū quoq; q̄ in palmo digit⁹ maior ac
minimus tēdit. Quid h̄o in maiori ac minimo digito: niſi
magna ⁊ extrema actio deſignat. Palmū ergo mēſe in la-
bia habebāt: q̄tinuſ i doctoz ſuoꝝ p̄dicatiōe auditor eut
gilet. Et ſic ex eoꝝ admonitiōe magna opa faciat: vt age-
re ⁊ minima nō omittat. Sic minimis intētus ſit: vt piger
in agēdis maiorib⁹ nō ſit. Qñ p̄ euāgelium veritas dicit.
Mat. xxiiij De vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite. q̄ decimatis mēſā
et anetū ⁊ ciminū ⁊ relinq̄tis q̄ grauiora ſunt legis. Judi-
ciū ⁊ miam ⁊ fidē hec oportuit facere: ⁊ illa non omittere.
Per iudiciū quippe ⁊ miam ⁊ fidē: maior digitus opatio
nis oñdit. Per mēſā h̄o ⁊ anetū ⁊ ciminū: digit⁹ p̄culdu-
bio min⁹ figurat. Nec ḡ oportuit facere ⁊ illa nō omitte-
re: q̄ ſi opus n̄m palmo metiri volum⁹: ſic neceſſe eſt vt
tēdat minimus q̄tin⁹ maior digitus nō attrahat. Bñ aut

Lectus.

Mat. xxiiij

cū mēsurā labia metiūt: et mēsurā palmi dī addit vni? vt ex
doctorū p̄dicatiōe sic vnitas tenet i fide: ita quoq; vnitas
mētū suet i ope. ne populus bonū qđ alī agit: alī ad discor
die malū p̄cipat. Ita etiā bōa facere opa debem? vt p̄ hec
qđ cū his cū qđ viuim? vnānimitatē recte vt possum? p̄f
uemus. i. nō deferēdo qđ agim? sed p̄ueniēdo bonis p̄sua
sionibus malū discordie qđ timem?. Sic in suis opib? vni
tatē palmi custodiens paulus discordiā ḡnari phibebat:
cū quēdā lapsus atq; ab ecclīa abiectū iā velle recipe co
rinthios videret: dicens. Si cui aliqd donastis et ego. **1a. 1j. Cor. ij.**
et ego si qđ donauī p̄pter vos in p̄sona xpī: vt nō circūue
niamur a sathana. Qui videlicet solet de bonis mala ḡna
rer hoc qđ p̄ charitatē agit ad discordiā trahit. **2a. 1j. Cor. ij.**
de ipso subiecit dicens. Nō enī ignoramus cogitatiōes ei?. **Ibidem.**
Doctor autē qđ p̄ bona qđ p̄dicat i suis auditorib? rectā opa
tiōē format. si mētes opantiū ad vnānimitatē nō ligat: i
labijs palmūbz s; eā (qđ dicta) palmi vnitatē nō bz. **Pē**
santū dō est valde qđ dī. qz earūdē mēsurā labia iteri? sunt
reflexa. Tūc enī mēsurā labia intrinsecus reflectunt: qñ do
ctores ad p̄ciām reuocāt racita cogitatiōe qđ dicūt. qñ se
metip̄os subtilit̄ p̄scrutant si faciūt qđ loquunt? Recte autē
cū reflexa intrinsecus mēsurā labia dicunt? addit quoq;
per circuitū: vt nō in vna qualibet se parte cōsiderent: atq;
ex alia semetip̄os p̄p̄dere p̄termittāt. s; vbiq; semetip̄os
inspiciant: et in quātum p̄valent studeant singula opera
implere que docent. ne si p̄dicātes facere bona dissimu
lant: sui vastatores sint cultores alieni. Doctor. ecce iam
mensa es. iam vasa portas. iam in vasis fidelibus pondus
holocausti et victimę sustines: sed intus reflecte labium id
est ad cor reuoca s̄monē. Audi quod dicis opare qđ p̄di
cas. Si enī negligis implere que doces: alijs messem semī
nas: et ipse a frumētī p̄cipatiōe teiunas. **Uñ scriptū est.**
Cuius messem famelic? comedit. Messem q̄ppe doctoris **Job. v.**
qui bona loquit? sed nō operat? famelicus comedit. quia is
qui panē iusticie esurit operat? mandata que audit. et fru
ctum nō habet qui seminādolaborauit. **In salomō ait.**
Abcondit piger manū suā sub asella. nec ad os suū porri. puer. xij.

Liber secundus

Ps. lxxvii. **Psal.** **lxxvii.** **Eph. vi.** **Luce. xxi.** **puer. xix.** **iii. Re. ij.**

geteam. Nemo ita piger est vt ad os manū comedendo re-
ducere laborē putet. Sed piger nec ad os manū suā porri-
git qui nec d vult opari qđ dicit. Hinc iterū de bene docē-
tibus et male opantib⁹ dicit. Filij effraim intēdentes arcū
et mittētes sagittas: cōuersi sūt in die belli. Intendūt arcū
atq; sagittas mittūt: qui scripture sacre scripturas p̄po-
nūt: et verbis rectis auditorū virtū feriūt. Sed cōuertitur
in die belli. quia post semetip̄os redeūt in tentatiōe victo-
rū et pect⁹ opponere nō volūt. qz in tentationū certamine
nō resistūt. Hinc iterū dicit. Auertisti adiutorij gladij eius:
et nō es auxiliat⁹ ei in bello. Gladius q̄ppe doctoris est ser-
mo dei. Quiper paulū dicit. Et gladiū spiritus: qđ est verbū
dei. Q̄porens itaq; deus cū doctorē respicit nolle opari qđ
dicit: in die belli adiutorij ei⁹ gladiū auertit. Quia inten-
tationū certamine nō p̄mittit ei esse in adiutorij doctrinē
verba que dedit. Habet igit gladiū: sed hūc in bello nō ad-
iuuat. qz cū aduersitas tentatiōis eruperit: xbi obliuisci-
tur qđ dicebat. Ecce enī de patiētia forsitan s̄mo doctoris
est. doctrine sue magisterio docere cogit: q̄lit s̄ illata dā-
na. cōtra auditas cōtumelias patiētia seruet. S; cū p̄v-
dāno vel cōtumelia fuerit lacessitus oblitus qđ docuerit.
vel in lesione primi. vel in reddēdo graui⁹ ptumeliā exco-
dit. Inter hec itaq; cogitet qđ a mēsa dei ē. labiū int⁹ reflex-
etat. seruet qđ predicat. Scriptum quippe est. In patiētia
vestra possidebitis aīas v̄ras. Et rursum scriptū est. Do-
ctrina viri p̄ patiētiā noscitur. Si itaq; index doctrine patiē-
tia est: tāto quisq; doctus oñdit: q̄to patiēs fuerit. Hinc
est enī qđ bon⁹ ille discipulus qđ magistrū tolli in aera vide-
bat: p̄ magne charitatis affectū clamabat dicens. Pater mi:
pater mi. currus isrl⁹ et auriga eius. Quid est fratres charis-
simi qđ helyas currus israhel et auriga dicit: nisi qz auriga agi-
tat currus portat: Doctor ergo qđ mores ppli et p̄ patiētiā
sustinet: et sacri eloquij xbis docet et curr⁹ dicit et auriga. Cur-
rus qz tolerādo portat. auriga qz exhortādo agit. Curr⁹
qz mala sustinet. auriga qz ppli bonis admonitiōib⁹ exer-
cet. Fortasse autē cōtra vanā glia sermo doctoris est. Et mi-
re insinuās quātr debeat declipari / eisdē ip̄is sermonib⁹

vanā gl'iam qrit qbus ptra eadē vanā gl'iam disputat. Si
igit hoc appetit ad ipsci qd phiber: mēsa intus labiū non
reflectit. **Lūc** aut mēsa dñi ex qdris lapidib' extracta ha-
bebit in labiū reflectū / si studuerit audire qd docet. **Scri**
ptū quippe est. Ne qd p p'tentionē: neq; p ianē gl'iam. **1. q. 3. Phil. ij.**
eisdē rursus egregi' p'dicator dicit. **Nec** q'retes ab hoib' **1. Thel. ij.**
gl'iam. neq; a vobis neq; ab alijs. **De** p'dicationis etenī la-
bore laudē trāsitione q'rere: qd est aliud q' rem magnā vili
precio vendidare? **Sed** est in doctrine x'bis graue pericu-
lum. qz sepe sermonē docentiū fauores audiētiū sequunt.

Et cum doctores ab eo quod bene inotuerint apparere tā
minores in dictis nolūt: doctrine x'biū quod pro acq'rēdis
aiabus auditores ex oipotētis dei amore inchoauerūt: in
p postmodū p acq'rēdis laudibus laborāt. **Et** q in verbis
dei querebant prius lucra spiritalia: tpales postmodū fa-
uores sequūtur. **Unde** fit vt siue recta quelibet opa seu san-
cte doctrine x'ba in oipotētis dei iudicio pereāt: cū p hec
quisq; trāsitorijs fauorib' anhelat. **Hinc** etenī p pphetā
iudee dicit. q in seipam incauta mēs inuenit: si salē post
culpā suas caute cogitationes rimet. **Oliuā** yberē pulchrā
fructiferā. speciosam vocauit dñs nomē tuū. **Ad** vocem lo-
quele grādis exarsit ignis ī ea: et cōbusta sunt fructecta ei'
Oliuā quippe yberē et pulchrā fructiferā et speciosam dñs
vocat / cui' vel efficacitā in opationē: vel scā studia in ver-
bis scie approbat. **Sed** ad vocē loqle grādis exarsit ignis
ī ea. qz cū laudari q's ceperit: erubescit forsītā minor vide-
ri q' dicit: et studet esse qd dicat. **Glor** enī grādis loqle est:
fauor adulātis. **Quā** scriptū est. Qui bñdicit primo suo vo-
ce grādi de nocte p'urgēs: filius est maledicēti. **Ad** vocē er-
goloqle grādis exarsit ignis ī ea. qz in magnitudine fauo-
ris flāma ī corde accēdit de amore laudis. **Sed** oīa oliue
fructecta pburunt. qz ante oipotētis dei oculos vel q' bñ ge-
sta v' q' sciēter sunt dicta depereūt / cū tā nō amore dñi: sed
intētiōe trāsitione laudis fiūt. **Sic** enī cogitatiōi bone co-
gitatio sinistra subiūgit: vt vix ipse q eas de3 cogitationes
generat anim' cognoscat. **Quā** p'dicator egregi' cū loquēs
subtiliter diceret. **Qui** est sermo dei et efficax. et penetra- **Hebr. iij.**

Liber secundus.

bilior omni gladio ancipiti. et pringēs vsq; ad diuisionem
aie ac spūs. **A**lico subisūrit. **C**ōpagi quoq; et medullarū: et
discretor cogitationū et intētionū cordis. **D**istinguit enī
dei sermo cōpages et medullas. qz discernit cogitatiōes et
intētiōes cordis. **P**er ppages quoq; ossibus ossa iungū
tur. **E**t sepe dū qd recta cogitatione agimus. sed subito in
laudis amore declinam⁹. atq; hoc p laude facim⁹ qd pri⁹
facere p veritate ceperam⁹. qz cogitatiōes cogitationib⁹
adiūgunt: qsi quedā cōpages sūt. **S**ed hnt ossa q in cōpa
ge iūcta sunt etiā medullas. **Q**d p dicator scītus aptius in
tulit cū subisūrit. **D**iscretor cogitationū et intētionū cordis.
Cōpages enī nostre cogitatiōes sunt. medulle autē intētiō
nes. **E**t sepe aliud cogitam⁹: atq; aliud est qd p cogitatio
nem intēdim⁹. **N**ā si qs proposito nūmox p mīo pupilli v
vidue causam defendat: et fortasse ecclīaz ingredies i suis
pzeib⁹ deo dicat. **T**u vides qz cām pupilli et vidue defen
do. **I**ste pculdubio qd cogitat scit: sed quo intēdat ei⁹ co
gitatio ignorat. **A**liud qppe cogitat atq; alio intēdit. **N**ō
enī defensionē pupilli v vidue: sed mercedē nūmox qrit.
Nā tollere tpale premiū: et nō pupillū ac viduā defendere
intēdit. **S**ermo itaq; dei discretor ē cogitationū et intētiō
num cordis. qz nō aspicit quid apud remeti p m cogitas. s
per medullā ppagis. i. per intētiōē cogitatiōis q accipe
rere qris. **R**estat g vt doctor cū loquit: qsi mensa dei semp
intus labiū reflectat. ne aut mala intētiōne loqui inchoet
aut cū bñ cepit seduct⁹ fauorib⁹ in appetitū aliū declinet.
Fortasse autē de custodia discipline sermo doctore est. **E**t
sepe etiā ptigit. vt discipline regulā quā scit dices nesciat
tenere. q aut nimio zelo motus min⁹ se p māsuētudinē tem
perat. aut nimia māsuētudine placid⁹: minus se i vitia in
zeli stimulo inflāmat. **M**agna enī cōsideratione debem⁹
lij. **R**eg. ij pensare qd scriptū est. qz in vasis tēpli inter coronas et plectas: boues et leones et cherubin exsculpta sunt. et subter bo
ues et leones lora depēdētia. **C**orone qppe signū victorie
plecte autē cōcordie vnanimitatē signant. **C**herubin vero
plenitudo sciētie dicunt. **S**acerdotes enim atq; doctores
inter coronas et plectas. i. inter fortitudinē boni opis quo

ad victoriā currūt: et charitas p̄cordiā quo a se vicissim nō
discrepāt: p̄ boues et leones atq; cherubin designate sūt. qz
in plenitudine sciētie quā habēt: necesse est vt et boū man-
suetudinē teneāt: et feruorē leonū q̄tinus in disciplinā quā
predicāt: ex sancto zelo accēsi sint: et ex paterna dulcedine
trāquilli. Quib⁹ subter se loza depēdeant: vt discipline sue
retinacula q̄bus ipsi ligati sunt etiā subiectis suis sollicite
impēdant. Sup̄ eos enī loza depēdere est: custodie vīcula
subditis tenere. Quē tūc recte seruant: cū nec boū mansue-
tudo in zeli feruore amittit: nec leonū terror in māsuetudi-
ne declinat. Tanta q̄ppe d̄z eē discretio vt nec disciplina
nimia: nec ipsa q̄q; misericordia sit remissa. Ne si iordina-
te culpa dimittit: is q̄ est culpabilis in reatu grauī astrin-
gatur. Et rursus: si culpa imoderate retinet / tanto qui cor-
rigitur deterior fiat: q̄to erga se nil ex benignitatē gratia
agi cōsiderat. Exhibēda itaq; prauis ē asperitas in osten-
sione: charitas in mēte. vt et dura ostētio deliquentē coher-
ceat: et charitas custodiā mercedē māsuetudinis nō omit-
tat. Ecce dñi loquor ioseph animū pulsar: vt ad ostēdenda
que dico ipse testis veniat. Certe somniū qd̄ de p̄fectu suo **Genesis.**
viderat fratrib⁹ narrās / p̄ hoc qd̄ in oīceter retulit: malicie **xxx vij.**
cōtra se stimulos excitauit. ab eis de⁹ fratrib⁹ hismaelitīs **Ibidem.**
est vēdit⁹ in egyptū duct⁹. mira oīpotētis dñi disp̄satio: **Genesis.**
ne eidē egypto platus est. Tūc in terra chanaā fames ex- **xxxix.**
surgeret: fratres ad egyptū venerūt. ioseph plātū egypto
repererūt: etiāq; submissi ad terrā ceruicibus adorauerunt.
Et qz mutari dei cōsiliū nō valet: quē iō vēdiderāt ne ado-
rarent: odorauerūt qz vēdiderūt. Tūc ipse vir dei spiritu
discretionis plen⁹: cognouit fratres: nō cognit⁹. Sed me- **Gen. xliij.**
mor culpe et remissor iniurie: mala fratrū nec reddere stu-
duit. nec sine purgatiōe laxare. Nā suspecta voce p̄tin⁹ vi-
xit. Exploratores estis vos: vt videatis infirmiora terre **Ibidem.**
venistis. tā nūc experimentū vestri capiā. Per salutē pha-
raonis nō egredimini hinc. Iaculū in corde. Peregrini
venerāt famis periculū fugiebāt. frumēta q̄ querebāt non
acceperāt. et ferrisse in sup̄lacione criminis videbāt. In-
ter beccducunt ad carcerē: et post tridū adhuc eadē aspe-

Liber secundus

Gen. xliij.

ritate terrenē. Jam redit ad cor. iaz culpe memoria pulsar animū/atq; inter se inuicē loquūtur. Merito hec patimur. q; peccauim⁹ in fratē nrm vidētes angustia aie illius cū deprecaret nos: et nō audiui⁹. Vccirco venis sup nos ista tribulatio. In his aūt cor ioseph amore vincit. secessit pe tit. soluit flēdo qđ pietati debuit. Seuer⁹ ad fratres reuer tis: vt cruciata eorū aias a culpa liberaret. Post hec vn⁹ religat in vinculis: dimittūtur ceteri cū frumētis/vt vnus frater veniat: quē miniū hñe se dixerāt. Venit postmodū frater. Vincebat mentē pietas: cū frater innocēs videret. sed pmanebat in ostēsiōe asperitas: vt fratres noxij pur-

Gen. xliiij

garent. Frumēta dant. scyphus i sacco iumoris fratris abscondit: furti post eos q̄stio mouet. Mittit vt reducant ad dicti. in seruitutē decernit apud quē scyphus fuisset inuē tus. In sacco vltimi fratris inuenit. Tūc beniamin reduci tur: afflicti oēs fratres sequūtur. Pro mēta mie: cruciat et amat. Reuersi igit in terra cū lachrimis pstrati: veniam postulat. Demores enī qđ de illo patri pmiserāt: merore intolerabili tabescebant. Tūc se vltra cohibere nō valens pietas clausa prupit ad mediū: et excussit charitatē lachri mas de vultu seueritatis. Petera ē ira q̄ apparebat: et non erat ostēsa mia q̄ erat et nō apparebat. Sic vir scūs facin⁹ fratru et dimisit et vindicauit. Sic in vigoze clementiam tenuit: vt delinquētib⁹ fratrib⁹ nec sine vltione pius exi steret: nec sine pietate district⁹. Ecce h̄ ē magisteriū disci pline: vt culpis et discrete nouerit parcere et pie resecare. Qui aūt discretionis spiritū nō hñt: aut sic dimittūt pctā vt nō corrigāt: aut sic q̄si corrigēdo feriūt vt nō dimittāt. Doctor q̄ cui de discipline moderamine loq; necesse est: mē sam dei esse se sciat: atq; intus labiū reflectat vt qđ docēdo loquit: h̄ sub discretionis spiritu vigilanter operet. Nec si quedā sibi deesse p̄siderat: oportet vt ab eorū p̄dicatiōe cō ticescat. Locus q̄ppe ei⁹ eriget vt loquat. Uerbis q̄ suis semetipm pueniat: et si nō ideo loquit q; opatur: iō operet q; loq; cōpellit. Ubi itaq; se p̄spicit ope implere qđ dicit: ibi auditoze s admoneat/ eorūq; aios ad studiū bone opatio nis accingat. Ubi autē necdū se videt implese qđ loquit ad

bona de quib⁹ auditores admonet se q̄z piter inflāmet: vt ipse etiā simul discat in ope qd̄ per eū loquit̄ veritas ī predicatione. **S**epe enī qd̄ viuēdo nescim⁹ cōpulsī loq̄ doctri nā: loquēdo discim⁹. vt dñs de cogitationis nre pigricia reatus nascit̄ in mēte: eandē mēte compūctio subito oborta transuerberet. ⁊ sua voce excitata ⁊ vigilet in ope / q̄ prius torpebat in ocio sine voce. **E**cce aut̄ cū mēse labiū palmo tendit̄. i. cū per doctoris os contrā vitia disputat̄: atq; ad bona opa cor auditorū accendit̄: multi qui eius xba audiūt: quāta vel q̄lia mala perpetrauerint recognoscunt. atq; ad eū cōfiteſes veniūt: eūq; pro p̄ctis suis intercessorē fieri cum flētib⁹ petūt. vt ipse orādo deleat culpas: q̄s p̄dicādo manifestat. **U**n̄ et subdit̄. **S**up mēſas aut̄ carnes oblationis. **T**extus. **D**octores etenī sc̄ti cū p̄ cōpunctis peccatorib⁹ atq; p̄fiteſtib⁹ oīporenti dñō p̄ces fundūt / p̄ hoc q̄ ad veniā p̄ carnali eoz vita postulat̄: mēse dñi carnes oblationis portāt. **E**t ergo sint p̄ quib⁹ cōuersis ⁊ flētibus rogent: oportet vt eiſdē prius in p̄ctō positīs p̄dicent. ⁊ cū iam ceperint p̄ctā relinq̄re / atq; ad inocentiā festinare: necesse est vt erga eos in ore doctoris incremēta p̄dicationis excreſcāt: ⁊ q̄busdā doctrine sue verbo tāto vehemētī⁹ inſiſtat: quāto eos grauius cecidiſſe p̄ſiderat. videlicet ſciēs q̄ ipse tāto mercedē magne remuneratiōis accipiat: quāto xbis ſuis alios de profundiorib⁹ p̄ctis leuat. **L**ibet inter hec ſc̄ti euāgelij ad mediū xba deducere: cui⁹ ſacra hystoria p̄ hoc qd̄ ſc̄tū est miraculū narrat: mira q̄ quotidie agunt denūciat. **N**ā cū cōfeſſi atq; ieiunī ad dñm ppli cōueniſſent: diſcipulis dominus dixit. **M**iſereor ſup turbā. qz ecce iā triduo ſuſtinēt **M**at. viij. me: ne chñt quid māducēt. ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos in domos ſuas deſiciēt in via. quidā enī ex eis de lōge venerūt. **T**urba triduo dñm ſuſtinēt: qm̄ multitudo fidelium p̄ctā q̄ perpetravit p̄ penitētiā declinās: ad deū ſe in ope locutione. atq; in cogitatiōe cōuertit. **Q**uos dimittere ieiunos in domū ſuā dñs noluit / ne deſiciāt in via. qz videlicet pueri ſi peccatores in p̄ſitis vite via deſiciūt: ſi in ſua cōſcientia ſine doctriē ſanctę pabulo dimittant̄. **N**e ergo laſſemur in hui⁹ pegrinatiōis itinere: paſcēdi ſum⁹ ſacra admonitiōe

Liber secundus.

Mat. viij.

Valde autē pēfanda est pia snia q̄ pcessit ex ore x̄itatis: q̄ dicit. Quidā enī ex eis de lōge venerūt. Est autē qui nihil fraudis: nihil carnalis corruptionis exptus: ad oīpotentis dei seruitiūz festinavit. Iste de lōgīnquo nō venit. qz p incorruptionē ⁊ innocētā prim⁹ fuit. Alius nulla ipudicitia. nullis flagitijs inquinat. solo autē cōiugio exptus: ad ministeriū spiritale cōuersus est. Neqz iste venit de lōgīnq̄ qz vsus p̄iūctione cōcessa p illicita nō errauit. Alij x̄o post carnis flagitia. alij post falsa testimonia. alij post facta furta. alij post illatas violētias. alij post p̄errata homicidia ad penitētā redeūt: atqz ad oīpotētis dei seruitiū cōuertuntur. hi videlicet ad dñm de lōgīnquo veniūt. Quāto et enī quisqz plus in prauo ope errauit: tāto ab oīpotēte dño longi⁹ recessit. Bā et p̄dignus fili⁹ qui patrē deseruit abiit in regionē lōgīnquā / i qua porcos paut. qz vitia nutriuit. Veni igit alimēta eis etiā qui de longīnquo veniūt. qz cōuersis p̄ctōrib⁹ doctrine sc̄tē cibi p̄bendi sunt. vt in deū vires reparēt: q̄s in flagitijs amiserūt. Qui sepe a doctorib⁹ tāto necesse est vt largiorib⁹ cibis doctrine satient: quāto fessi maiorib⁹ vitijs venerūt. Et cū iā p̄fiteri ceperint mala q̄ cōmiserūt. atqz cōfitemdo relinq̄re et fletib⁹ punire: necesse est vt doctores sc̄ti pro eoz peccatis sollicitē exorent quatinus mēse dñi carnes oblationis portēt. Quoties agūt: et in b̄ p alienis peccatis interueniunt: sua ante dei oculos amplius detergūt. qz ea ip̄a charitate se iustificāt: qua mira pietate p alienis iniquitatib⁹ se i lamētis mactāt. Nec laboriosuz d̄z esse doctori p pueris p̄ctōrib⁹ lachrimas fundere: q̄net ipse qui oīa creauit hō factus pro nris iniquitatibus in cruce sanguinē fudit. Qui viuit ⁊ regnat cū patrē in vnitate spūs sancti deus in secula seculorū. Amē.

¶ Omelia. xxij. et vltima.

Extra portā interioze gazophilacia cantorū in atrio iteriori qd̄ erat in latere porte respiciētis ad aqlonē: et facies eoz cōtra viā australē: vna ex latere porte oriē-

talīs: q̄ respiciebat ad viā aq̄lonis. **Et** dixit ad me. **Hoc** est gazophilaciū qđ respicit viā meridianā sacerdotū qđ excubāt i custodijs tēpli: porro gazophilaciū qđ respicit ad viam aq̄lonis sacerdotū erit qđ excubāt ad ministeriū altaris. **Isti** sunt filij sadoch qđ accedūt de filiis leui ad dñm vt ministrent ei. **Et** mēsus est atriū longitudine centum cubitorum et latitudine centū cubitorum per quadrum: ⁊ altare antefaciem templi. **Et** introduxit me in vestibulū templi: et mēsus est vestibulum qñq̄ cubitis hinc ⁊ qñq̄ cubitis inde: ⁊ latitudinē porte triū cubitoꝝ hinc ⁊ triū cubitoꝝ inde: longitudinē aut vestibuli viginti cubitoꝝ et latitudinē vñdecī cubitoꝝ. **Et** octo gradibus ascendebat ad eaz: et colūne erant in frontibus vna hinc et altera inde.

Sacri eloquij mysticos sensus pphetap aspirationē sancti spūs prudēter intelligēs: dicit. **Ps cxvii**
Mirabilia testionia tua: ideo scrutata ē ea aīa mea. **Ibidem.**
Qui rursus ait. **Revela** oculos meos: ⁊ p̄sidera bo mirabilia de lege tua. **Qui** enī necdūz occulta de aptis intelligit: oculos velatos h̄z. **Qui** nō iam intelligit: reuelatos. **Et** mirabilia de lege dei considerat: qui spiritales l̄re verba discutiēs que interi⁹ longitudo lateat pensat. **An** nō est mirabile qñ aliud aurib⁹ sonat: atq̄ ali⁹ exit ad itelligētiam qđ nō sonabat? **Qui** ergo verba sacri eloquij: nisi lapidi silia dixerim: in quo ignis latet? **Qui** manu quidem frigidus tenet: sed pcussus ferro p̄scintillas micat. **Atq̄** hoc emittit ignē qui post ardeat: qđ prius manū frigidū tenebat. **Sic** etenim: sic verba sunt sacri eloquij. **Que** quideꝝ per narrationē l̄re frigida tenent. sed si qđ hec aspiratē dño intento intellectu pulsauerit: de mysticis eius sensib⁹ ignē p̄ducit. vt iꝯ eius h̄bis post anim⁹ spiritualiter ardeat: qđ pri⁹

Liber secundus

Textus.

per litterā ipse quoq; frigid⁹ audiebat. **E**cce etenim ppheta dicit. Et extra portā interiorē gazophilacia cantoz; in atrio interiori qđ erat in latere porte respiciētis ad aqlonē; et facies eoz; cōtra viā austrālē vnā / ex latere porte oriētālis qđ respiciebat ad viā aqlonis. In his itaq; vbi sūt lre ad amorē dei cui⁹ animus iheruefcatur: qñ poti⁹ quis nō ex ipa eozū lectione repefiat? Si autē latēs in lra spiritalis medulla discunt / per hoc scintille intellect⁹ exēit: et incendūt qđ prius cordis aurib⁹ frigidū sonabat. **N**obis tñ vt se aspirāte dñō interiori intellect⁹ apiat: ipa prius narratio iuxta litterā patefiat. ait enī. **Q**z porta erat interior: atq; extra hāc atriū qđ appellat interiorius. ac deinde alie. i. aqlonis. austrī atq; oriētis porte describunt. vt ipm atriū qđ ēē extra portā interiorē dixerat / a portis exteriorib⁹ esse interi⁹ ostēdat. Atriū ergo hoc et foris et int⁹ est. **F**oris qz extra portā interiorē. intus autē qz itra portas exteriores. **G**azophilacia quoq; cantozū esse in hoc eodē atrio narrat: qđ a latere porte posita dicunt respicientis ad aqlonē. **S**ed ipa eadē gazophilacia ad austrālē viā respiciūt. **E**t subdit. **E**x latere porte orientalī qđ respiciebat ad viā aqlonis. In quib⁹ verbis aperte intelligit / qz cantoz; gazophilacia inter latus porte respiciētis ad aqlonē. et latus porte oriētālis fuerant posita: que porta videlicet respiciebat ad viā aqullo-nis. **F**acies itaq; gazophilacioz; cōtra viā austrālē: sed positiō iter portā erat oriētis et aqlonis. **P**orta ergo interior habebat ex latere portā aqlonis: ex alio quoq; latere portā austrālē. In fronte hō vestibuli oriētālis porta surrexerat: atq; sic atriū qđ erat extra portā interiorē. vt b⁹ quoq; esset interi⁹: porte exteri⁹ ambiebāt. **H**ec de vbi sūt lre sub breuitate trāscurrim⁹: vt in eis sensus mysticos nō breuiter exquiramus. In pte autē supiori tres porte descripte sunt. i. oriētis aqlonis. et austrī. **D**oxq; interioris atrij tres alie narrate. i. austrī. oriētis. et aqlonis. **A**c deinde porta atrij interioris dicta est: in qua mēse de qđris lapidibus extructe morant. et porta qđ respiciebat ad aqlonē in qua mēse essent ad sacrificiū: nō ad holocaustū. **C**ū in interiori diximus significare ecclīaz. in exteriori synagogā. **S**ed his expletis

Textus.

rursum ppheta incipit iterioze portā: atq; tres alias. i. aq
lonis. austru. ⁊ oriētis describere. et in ea patrio iteriozi qd
erat extra portā iterioze eē gazophilacia. cantores. sacer
dotes. tēplū. altare sacrificia phibet. **I**n quib⁹ xbis qz de
sancte ecclie institutiōe narrare alia ab eis q̄ superi⁹ dixe
rat cepit: patet q̄ iteriozis porte itellectū mutauit. **S**i enī
sub vno intellectu oīa diceret: nouo ordie ipsa atq; alia nō
replicaret. **N**ā qm̄ possumus extra portā iterioze atriu⁹.
gazophilacia. cantores. sacerdotes. tēplū. altare sacrificia
dicere: si peādē pphetiā iterioz b̄ loco sc̄tā ecclia d̄signat.
Quē enī cūcta hec intra ipaz sint: quō extra portā iterioze
sunt si extra eccliam nō sunt? **I**ntelligi ergo portā iterioz
pōtea de qua iam lōge superi⁹ locuti sumus: q̄ contra por
tam aquilonis et orientālē dī posita: p̄ quā figurari dixi
mus aditū q̄ nobis ad iterioza gaudia patrie celestī aperi
tur. vt hic quoq; p̄ portas circa vestibulū narratur sancta
ecclia: per portā iterioze celestis regni aditus figurent.
Sed ne q̄s me xba sc̄ti spūs estimet ad itellectū meū vio
lenter inflectere: et dicat qz de porta iteriozi significatio
nem sc̄tē ecclie quā semel dixi mutari nō debui: in fulgē
te dei oīpotētis gratia que cepim⁹ ipsa teneam⁹. vt ⁊ por
ta iterioz signet ecclia q̄ nos ad iterioza gaudia pdu
cet: et gazophilatia. cātores. sacerdotes. tēplū. altare. sa
crificia sint in atrio qd̄ est extra portā: et tū extra eccliaz
nō sint. **S**i enī subtili inuestigatione perquirimus: nil obstat
intelligi vt iterioze portā sicut dictū est sc̄tām eccliam
sentiam⁹. **D**e qua nūc dī. **E**t extra portā iteriozem gazo
philatia cantoz: atrio iteriozi. **Q**uo sunt etenī q̄ dicuntur.
Porta iterioz: atq; extra hāc atriu⁹ interi⁹. **Q**uatinus hoc
ipsum atriu⁹ ⁊ exteri⁹ sit et interi⁹. **A** porta exteri⁹: interi⁹
autē sicut p̄ dixim⁹ portis quas narrādo subiunxit. **S**c̄tā
enī ecclia duas vitas habet. **U**nā quā tpaliter ducit: ali
am quā in eternū recipit. **U**nā qua laborat in terra: aliam
qua remunerat in celo. **U**nā qua mercedes colligit: aliam
vero in q̄ iā de receptis mercedib⁹ gaudet. atq; in vtraz
vita offert sacrificiū. **H**ic videlicet sacrificiū op̄pūctionis
et illic sacrificiū laudis. **D**e hoc sacrificio bz. **S**acrificiū **Ps. l.**

Liber secundus.

Ibidem. deo spūs cōtribulat. De illo autē scriptū est. Tūc accepta
bis sacrificiū iustitię: oblationes et olocausa. De quorū
ps. xxix. sus ait. Et cantē tibi gloria mea: et nō cōpūgar. In vtroq;
autē sacrificio carnes offeruntur. qz hic oblatio carnis est
maceratio corporis. ibi oblatio carnis est in laude dei glo
ria resurrectionis. Tūc q̄ppe illic quasi in olocausū offer
tur caro: qm̄ in eterna incorruptiōe pmutata nil contradicti
onis: nil mortalitatis habuerit. qz tota simul amoris eius
ignib⁹ accēsa: in laude sine fine pmanebit. Porta ḡ hec in
terior. i. sc̄ta ecclesia habeat interiora sua: illā videlicet vitā
que adhuc oculis nr̄is occulta est. Habeat extra eā atriu⁹
exteri⁹. i. vitā pntem: in qua om̄e bonū agit: vt ad bonū si
ne fine pueniat. Sint ḡ in interiori atrio q̄ tñ extra portam
est gazophilatia cantōrū. qz electi quicq; atq; pfecti. qz ad
huc in carne mortali subsistūt: et intra sinū sunt sc̄te eccle
sie. et adhuc extra secreta gaudia interioris vite. Sint ga
zophilatia cantōrū interi⁹ et exteri⁹. qz corda sanctorū que
oīpotēti deo desiderii sui p magni ardoris amorē cātāt:
et iā intus sūt: et adhuc int⁹ non sunt. qz in sc̄te ecclesie sinu
posita et iā vidēt p spm̄ qd̄ int⁹ fortiter ament: et tñ adhuc
nō vidēt pfecte qd̄ amant. Sint itaq; in interiori atrio ga
zophilatia: sed extra portā. vt iā et int⁹ sint p desiderium:
et adhuc int⁹ nō sint p plenariū effectū. Quid sūt autē ga
zophilatia cantōrū: nisi sc̄ta desideria amantiū. Qui pce
pra diuina q̄si quas dā diuitias custodiunt in mente: quas
cātando seruāt. qz mādāta dei non ex timore: sed ex amore
perficiūt: eisq; ipsi sacri eloquiū pceptiones cantabiles fi
unt: q̄s nō ex tristitia: sed ex desiderio semp opant. Multi
cor iusti q̄si cuiusdā cantōris gazophilatiū audire: cātā
ps. cxlij. biles mihi erāt iustificationes tue: in loco incolatus mei.
Iustificationes dei dicimus pcepta diuina: q̄ nos iustos
faciūt si impleātur. Que tūc nobis in loco incolat⁹ nr̄i cātā
biles sūt: qm̄ in hac peregrinatione vite pntis ipsa eadem
mādāta diligim⁹: et ex desiderio implem⁹. Hinc est q̄ idem
psalmista iterū ex cātōrū gazophilatio se esse insinuat: qui
ps. c. ait. Misericordiā et iudiciū cātābo tibi dñe. Misericordiā
dñi qua pccāta laxant cātāre etiā pccatōr debe t. i. hanc cū gau

dio dicere atq; sperare. Sed q̄s ita iust? est: vici? sibi eter
 num iudiciū ante mēis oculos reuocet et nō p̄temiscat?
 An potius venire ad illud examen tāti iudicis presumat:
 festinet et gaudeat? Quisquis ille est: magn? est. qz iā mīse
 ricordia dñi et iudiciū cantat. Cātat q̄ppe iudiciū ad q̄s
 intrare nō trepidat. S̄tergo mēs illi? gazophilatiū can
 toz: vt p̄ diuitias misericordie q̄s accipit: letus pergat ad
 iudiciū q̄s tā nō pertimescit. Videam? si placeat fratres
 charissimi aliud quoq; gazophilatiū cantozis. Forſitan ⁊
 ipse iudiciū cantat. Quid erenī dicit: Ego enī iā deliboz **ij. lbi. liij**
 ⁊ tēpus mee resolutionis instat. bonū certamē certauī. cur
 lum cōsummaui. fidē seruaui. de reliquo reposita est mihi
 corona iustitie: quā reddet mihi dñs in illa die iust? iudex
 Qui laborū suoz conscius memor certaminis q̄s egit. me:
 mor fidei quā seruauit. esse sibi in iudicio repositā coronā
 dicit. eāq; sibi in illa die reddi sperat poti? q̄s donari. Pro
 fecto patet qz iudiciū cantat q̄s venire desiderat. Cū etiā
 subdit. Nō solū autē mihi: sed et hīs q̄ diligūt aduentū ei? **Ibidem.**
 Nemo enī aduentū iudicis diligit: nisi q̄ se habere causā
 in iudicio bonā nouit. Eoz ergo corda q̄ aduentū iusti iu
 dicis diligūt gazophilatia cantoz sūt. qz p̄ p̄sūptionē gra
 tie et vite: p̄ x̄tutes sancti desiderij cantāt iusti iudicium:
 q̄s oēs iniusti p̄temiscūt. Meminit autē charitas vestra /
 qz superiori locutione per portā oriētis fidē: p̄ aquilonis
 spem: p̄ austri autē charitatē dixim? designari. Nec itaq;
 gazophilatia iter portā oriētis et aquilonis esse memorā
 tur: atq; ad viā austrālē respicere. qz corda sanctorū inter fl
 dē et spem posita austrālē viā respiciūt: qm̄ scē charitatē
 ignib? inardescūt. Ipsa quoq; oriētalīs porta respicere dī
 ad viā aq̄lonis. qz nobis p̄ fidē quidē omīa in baptismo
 p̄ctā laxant. sed tñ dñ adhuc hic viuim?: etiā post fidē se
 pius ad p̄ctā declinam?. Et q̄si oriētis porta viā aq̄lonis
 respicit: cū vita n̄ra post p̄ceptā fidē adhuc aliq̄tin? in fri
 gore culpe torpescit. Quis enī in hac vita valeat post fidē
 sine culpa viuere: cū iohānes dicat. Si dixerim? qz p̄ctm̄ **j. iohā. j.**
 nō habem? ipsi nos seducim?: ⁊ vitas in nobis nō est: Cu
 ius x̄bis iacob? p̄cordās ait. In multis enī offendim? oēs **Iaco. liij.**

Liber secundus.

Si aut pcta pterita in fidei pceptione dimissa sunt: et ad-
huc post fidē ad pctā declinat: q̄ nobis erit p̄sumptio iustit-
tie: que spes vite pmanētis: nisi vt dñi adhuc inter portam
oriētis ⁊ aqlonis sum⁹: ad viā austru mētis oculos leuem⁹
quatin⁹ ex sc̄a charitate feruentes calor: nos amoris libe-
ret a culpa teporis ⁊ frigoris: Sint ergo gazophilatia in-
ter portā oriētis ⁊ aqlonis: sed sicut dictū est ad australes
viā facies intēdant. vt inter hoc q̄ nati in fide sumus ⁊ et q̄
post ad pctā delapsi despe pietat⁹ p̄sumim⁹: exerceam⁹
nosmetip̄os in ardore charitat⁹. et ibi tēdam⁹ oculos cor-
dis: vbi accēdamur ignib⁹ amoris. Potest aut p aqlonis
portā gētilitas: p austru viā iudea: p oriētis aut portā ip̄le
dñs designari. Per aquilonē q̄ppe nō imerito gētilitas
figurat⁹: quā ille q̄ in torporis frigore possidet: q̄ dixit. **Se**
Esa. xliij. debo in mōte testamēti: in laterib⁹ aqlonis. Per australe
quoq̄ portā recte iudea accipit⁹: in q̄ spiritales patres ce-
lesti amore serbuerūt. quoz vn⁹ loquitur dīcēs. **Conuer-**
ps. cxxv. tē dñe captiuitatē nr̄am: sicut torrēs in austro. Que et si car-
nalē pplm̄ habuit in quo velut aqlonis frigora portauit:
in sc̄is tñ suis doctozib⁹ ac pphetis ad dñm ac primū ca-
lore charitatis arsit. Oriētalis autē porta nō imerito ip̄m
Zach. vi. signat: de quo scriptū est. **Ece** vir oriēs nomen ei⁹. **Et** de
Luce. j. quo zacharias ait. **Uisitauit** nos oriēs ex alto. **Sint** ḡ ga-
zophilatia cantoz ex latere porte aqlonis. q̄ nō solū in iu-
dea fuerūt corda sc̄oz spiritualiter accēsa: sed etiā in gēti-
litaris multitudīne ad sc̄tē fidei sacramēta puerfa ardēt
corda sc̄oz amore celestis patrie. inhiant gaudia eterna.
suspirāt ad societate sc̄oz ciuiū in celo. sed tñ exēpla hui⁹
ardoris quē donoscti sp̄s acceperūt a spiritualib⁹ p̄sibus
synagoge capūt. **Uñ** ipsa quoq̄ gazophilatia et in aqlō
nis latere posita: oculos ad viā australe tendūt. **Ece** enī
ex gētib⁹ venim⁹. sed in hoc quoq̄ p sc̄i sp̄s amore cale-
mus. **Iudee** patres aspīcim⁹ q̄ nobis in suis dictis quori-
die sc̄i desiderij exēpla prebēt. **An** nō q̄si calore meridia-
ni feruoris ardebat q̄ estuabat dīcēs. **Sicut** ceru⁹ deside-
rat ad fontes aquarū: ita desiderat aīa mea ad te de⁹. **Si-**
tiuit aīa mea ad desū viuū. qñ veniā ⁊ parebo aīa facie dei.

Qui rursus ait. **P**salā et intelligā in via immaculata: qñ ve-
nies ad me. **H**oc quoq; ardore succēsus fuerat q̄ dicebat.
Nūc dimittis dñe seruū tuū scđm verbū tuū in pace. qz vi-
derūt oculi mei salutare tuū. **E**t ergo ex gētilitate venim⁹
sed sc̄tōs iudee patres nobis in diuini amoris imitatione
pponim⁹: qñ qdā cantozū gazophilatia ex latere porte q̄
viā aqlonis respicit sum⁹: sed ad viā austrifacies tenem⁹.
Et norandū q̄ hec eadē gazophilatia inter portā aqlonis
et oriētis esse phibent. **E**t videlicet post incarnationē dñi:
cam multitudo gentiū ad fidē venit: atq; iter ipos fideles
populos et sacramēta dñice incarnationis q̄ medullit⁹ vi-
ligūt corda amantiū surgunt. **H**abeāt ḡ sc̄ti gazophilatia
hinc oriētis portā et inde aqlonis. qz iter iparedēptionis
sue mysteria q̄ sequūtur. et carnales quosdā quos et iter san-
ctam ecclesiā tolerāt multi in deū forti amore p̄ficiūt. vir-
tutib⁹ excresecūt. eterni iudicis aduentū q̄rūt: et inter ea q̄
amāt atq; illa q̄ tollerāt: qñ quedā gazophilatia diuitias
spūs in mēte seruāt. **N**ec iter sacramēta q̄ diligūt et q̄ iam
cōtraria portā deficiūt. qz ad austrālē viā facies intēdūt.
Quid enī patimur q̄ p̄res nostri p̄ amore dñi antea nō p-
tulerūt. **N**orandū hō q̄ inter portā austri et aqlonis oriē-
talis porta esse describit. qz dñs ac redēptor noster de iu-
dea est natus. **D**oxq; in fide sua eccliā ex gēt. b⁹ traxit.
Quasi enī iter meridianā portā et aqlonis apparuit. qz ex
illa venit et istā in suo seruitio cōuertit. **U**ñ et bñ dī q̄ por-
ta eadē oriētalis ad viā respicit aqlonis. qz nat⁹ dñs syna-
gogā deseruit: et multitudinē gentiū collegit. **N**otandum
quoq; est q̄ dū de gazophilatijs diceret: et facies eozū ad
viā austrālē: additū est vnā. vt videlicet aptesentiam⁹: qz
nō alia est viā ad celestē patriā nobis q̄ ex gētilitate veni-
mus: atq; alia illis patrib⁹ q̄ fuerūt in iudea. **S**ed hec ea-
dē vna viā est nobis et illis q̄ nos ad eterna gaudia pducit:
que nobis euāgeliiū dicit. **E**go sum viā: vitas et vita. **D**e
qua psalmista ait. **E**t cognoscām⁹ in terra viā tuā: in oib⁹
gētib⁹ salutare tuū. **N**ō enī hebraice **I**esus: s̄ latine dī
salutaris. **I**n terra ḡ viā cognoscit: qz iesus de⁹ aī secula:
ethō fact⁹ in fine seculozū: gentib⁹ est manifestat⁹. **U**na ḡ

ps. c.

luce. ij.

Job. xliij.

ps. lvi.

Libertus secundus.

est via et illis qui ab austro sunt: et his qui ab aqlonis porta respiciunt. quia electis iudeis et gentibus dominus ac redemptor noster expulsa pena formidinis / ad patrem factus est iter amoris: atque adiutorium puertionis. Sequitur. Et dixit ad me. Hoc gazophiliatum quod respicit viam meridianam sacerdotum est: qui excubant in custodiis templi. Atque mox subdit. Porro gazophiliatum quod respicit ad viam aqlonis sacerdotum erit: qui excubant ad ministerium altaris. Quibus propheta xbis prius nobis querendum est: qui sint maiores ordinis sacerdotes. vtrum hi qui in custodiis excubant templi: an qui in ministerio altaris? Sed quia paulo post subdit. altare erat ante faciem templi: apte ostendit illos esse maiores ordinis sacerdotes qui in custodiis templi excubant. quia perfectio in altare quod est interior ministerium. Etiam tunc qui ad altare quod inter faciem templi est excubant tanto inferiores sunt: quanto exterioribus ministerium. Querendum ergo nobis est: qui sacerdotes sint qui templum custodiunt: et qui ad ministerium altaris excubare prohibent? Magister gentium fidelibus scribens: ait. Templum domini sanctum est: quod estis vos. Qui itaque sacerdotes sunt qui templum dei custodiunt: nisi hi qui oratio. predicatio. spiritualibus actibus vigilando sanctam ecclesiam a malignorum spirituum inmissionibus a prauorum suasionibus. ab hereticorum erroribus defendunt. An non custos templi fuerat qui laboris sui passionis enumerans dicit. In labore et eruna. in vigiliis multis. in fame et siti. in ieiuniis multis. in frigore et nuditate. Atque statim subdit. Preter illa que extrinsecus sunt instantia mea quotidiana: sollicitudo omnium ecclesiarum. Pessate queso custos templi quam sollicitudine vigilet. Ecce enim in seipso inestimabilia patitur: et cordis sui sollicitudinem alijs partitur. Cuius rogo virtutis est: plus de utilitate primorum quam de sua afflictione cogitare? Quis hoc digne estimet? Quis digne pesset? Laborat. lugeat. esurit. sitit. alget. ieiunat. vigilat. et tamen vigilando de ecclesiarum omnium sollicitudine cogitat. Ecce enim est solertissimus custos templi eterni in exemplo propositus. Amitef. quia valet aduersa pro virtute pati. bona primis impendere. circa animarum sollicitudinem vigilare. Ne quis in perfidiam. ne quis in superbiam. ne quis in rapinam vel in iudicia labat: exquire atque prosequere / hoc est templum dei. id est sanctam ecclesiam custodi

Textus.

Textus.

B

i. Cor. iij.

ij. Cor. xj.

re. Sūt autē minoris ordinis sacerdotes: q̄ ad ministeriū altaris excubāt. q̄ videlicet in adiutorio maiorū p̄ctā delinquentiū subtiliter inuestigāt: et vitā carnaliū corrigūt. atq; ad hoc vsq; pducūt: vt p̄ lamētā penitētiē q̄si incēdant carnem in sacrificio: quā p̄ri⁹ viuere p̄miserāt in p̄cto. **Nō** enī hi q̄ sc̄tis ecclesijs p̄sunt: p̄ semetip̄s cūcta agere p̄ualēt. **Sed** dū ipsi causis spiritalibus occupant: si qua praua ac carnalia p̄petrant: hec alijs discutiēda atq; corrigēda cōmittūt. **Per** quos dū carnalis vita corrigi: et vsq; ad abstinentiē atq; orōnis studiū a p̄ficiētib⁹ pueni: q̄si in altare iā caro incendi. vt in p̄spectu oīpotētis dñi in sacrificio redoleat: vñ prius culpa displicebat. **Sed** hac in re q̄stio orit̄: cū superi⁹ dictū sit q̄ gazophilatiā ad australem viā facies haberēt: quārōne nūc dicat̄ q̄ gazophilatiū q̄d respicit viā meridianā sacerdotū est: q̄ excubāt in custodijs tēpli. ⁊ gazophilatiū q̄d respicit viā aq̄lonis: sacerdotū q̄ excubāt ad ministeriū altaris. **Si** enī vtraq; facies ad australe viā tenebāt: quō nūc vñ ad meridianā: atq; alijs ad aq̄lonis viā respicere d̄r: **Sed** in his x̄bis agnoscimus q̄ gazophilatiū sacerdotū q̄ excubāt in custodijs tēpli ita positū fuerat: vt solā meridianā viā respiceret. gazophilatiū hōs sacerdotū q̄ excubāt ad ministeriū altaris ita erat iatrio: vt et ad australe viā et aq̄lonis faciē intēderet: q̄tin⁹ et cū gazophilatio sacerdotū q̄ excubāt in custodijs tēpli meridianā viā aspiceret: et tū sine gazophilatio eorū dē sacerdotū aq̄lonis viā videret. **Sed** q̄d est hoc f̄res charissimi: q̄d in his x̄bis mysticū possumus intueri: nisi hoc q̄ se cū dū ea q̄ p̄missa sunt iā spiritalis auditor intelligit: **Quia** sacerdotes maioris ordinis q̄ excubant in custodijs tēpli solā meridianā viā respiciūt: q̄m solis studiis spiritalib⁹ occupati: semp̄ his q̄ amoris dei sūt solliciti intēdūt. **Sacerdotes** autē minoris ordinis q̄ discutiēdis p̄ctis delinquentium p̄sunt. etiā ad aq̄lonis viā oculos reflectūt: vt in mentes peccatiū q̄ sint operis frigora videāt. et hec x̄bis correptionis vsq; ad penitētiē gemitus pducētes: q̄si carnes in altare dñi incendāt. **Respiciāt** etiā cū magnis sacerdotibus ad meridianā viā. q̄ q̄tū ad semetip̄s seruēt igne

Liber secundus

Textus.

ps. cxviii.
Johā. j.

ps. c.

charitatis: et successi sunt flammis amoris dei. Sed quia peccata de-
linquentium crebro corrigunt: etiam ad adlonis viam oculos re-
ducunt. **De** vtriusque autem sacerdotum ordinibus subdit. **Isti sunt fi-**
lij sadoch qui accedunt de filiis leui domini: ut ministrent ei. **Sa-**
dos latine dicitur iustus. **Quis** autem iustus est nisi ipse cui dicitur. **Iu-**
stus es dicitur: et rectum iudicium tuum. **Qui** vero sunt filii iusti: ni-
si de quibus scriptum est. **Quotquot** autem crediderunt in eum: de-
dit eis potestatem filios dei fieri. **Leui** autem interpretatur as-
sumptus. **Quis** autem assumptus est nisi populus fidelis: qui per
sacramenta fidei est a perfidis segregatus. **Omnes** ergo qui
perseuerant in spiritualibus actibus intendunt: filii sunt iusti.
Et de filiis populi assumpti accedunt ad dominum ut ministrent
ei. quia de ipsis quoque fidelibus eliguntur qui ad officium potentis
dei ministerium veniant: et celestibus studiis peruditione po-
puli intendunt. **Sed** nobis solenter inquirendum est qui sunt qui
domino ministrant. neque enim omnes qui legunt. omnes qui predicant. omnes
qui propriam tribuunt. omnes qui per carnis abstinentionem corpus casti-
gant: domino ministrant. **Qui** enim legendo atque predicando gloriam per
priam querunt largiendo quibus habent: et corpus in abstinentione macerant:
dolaudes recipe ab hominibus appetunt: sibi non domino ministrant.
Quo propter psalmista dominus dicit. **Ambulas** in via immacula-
ta: hic mihi ministrabat. **Es** enim macula in via qui in bono
ope quod agit: terrene glorie sibi propius proponit. **Qui** in hoc
mundo recipe mercedem querit: sedat in conspectu dei spiritum bo-
ni operis per maculam prave intentionis. **Foras** se etenim quod disci-
pline studio intentus feruet: culpas delinquentium refecat.
Qui tamen ad hec agenda si non ex omnipotentis dei amore: sed zelo
proprio ducitur: sibi in his non domino ministrat. **Alius** ne asper
esse videatur: multalenter tolerat qui prave perpetrantur. **Iste**
itaque quia videri pro domino districtus non vult plenitatis sue stu-
dium sibi et non domino ministrat. **Restat** ergo ut siue in verbo
ministerio fatigemur: seu indigentibus nostra largiamur. si-
ue per abstinentionem carnem domemus: seu zelo moueamur. siue per
patientiam aliquatenus leniter praua toleremus. ut nos sumus ope de-
beamus intentionem nostram discutere: quantum omnino quod facimus
non nostro: sed domini zelo faciamus. ne in his qui agimus nobis potius
quam domino ministremus. **Non** enim domino: sed sibi ministrauerat: de

quib⁹ paulus dicebat. **D**ēs q̄ suasunt q̄runt: nō que sūt xpi **Philip.**
Iesu. **I**dē vero paulus cū coelectis fratrib⁹ nō sibi mīn-
 strare: s; dñō r̄ viuēdo r̄ moriēdo festinabat: dicēs. **N**emo
 nostrū sibi uiuit. r̄ nemo sibi morit̄. **S**iue enī uiuim⁹: dñō **Ro. xliij.**
 uiuimus. siue morimur dñō sum⁹. **S**ibi enī sc̄ti nec uiuūt:
 nec moriunt̄. **S**ibi nō uiuūt. q̄z p̄ oē qd̄ agūt ad lucra sp̄iri-
 talia anhelāt. atq; orādo. p̄dicādo. sc̄tis opibus insiſtēdo:
 celestis patrie ciues multiplicare d̄siderāt. **S**ibi minime
 moriūt̄. q̄z in cōspectu hominū deū sua morte glorificāt
 ad quē puenire etiā moriēdo festinant. **P**̄semus itaq; in
 mortē sanctorū q̄tuz eorū opprobriū ab infidelib⁹ fuit: sed
 quāta laus dñi in corde fidelīū excreuit. **Q**ui si suā laudez
 quererent: p̄fecto patet q̄z opprobria in morte timuissent.
Sed nemo illoz sibi uiuit: r̄ nemo sibi morit̄. q̄z suā gl̄iam
 nec viuēdo nec moriēdo quesierūt. **U**ideam⁹ si ipse prim⁹
 pastor eccl̄ie q̄ sibi nō uixit: sibi sit mortu⁹. **I**ohānes eius
 loci⁹ requat̄: et de x̄bis dñi ex morte pastoris eiusdē dicat. **Ioh. xxi.**
Vocauit dixit significās q̄ morte clarificaturus esset deū.
Nō ergo sibi est mortu⁹ q̄ deū clarificauit in morte. **D**isca-
 mus igit̄ fratres mei int̄tione n̄ram in oē qd̄ agim⁹ solli-
 cita inq̄sitiōe discutere: r̄ n̄ra nō q̄rere / si oīpotētī deo vo-
 lumus mīstrare. **S**ed q̄z ex fideli pp̄lo filios sadoch ad oī-
 potētis dei ministeriū dixim⁹ assumptos: nūquid in eodē
 populo nō sūt multi q̄ iueniant̄ in mādatis dei uiuere p̄fe-
 cti: **S**ūt oīno. **N**ā subdit̄. **E**t mēsus est atriū lōgitudinem **Textus.**
 centū cubitoz. r̄ latitudinē cētū cubitozū p̄ q̄drū. **S**epe tā
 per lōgitudinē lōganimitatē sp̄ei. p̄ latitudinē x̄o charita-
 tis amplitudinē dixim⁹ signari. **C**entenari⁹ aut̄ numerus
 in q̄ denari⁹ decies ducit̄ / qd̄ sūmā p̄fectiōis signet: plene
 sup̄ius dictū est. **Q**uid est igit̄ atriū spiritalis edificij: nisi
 amplitudo fidelīū pp̄loz. **I**psa aut̄ lōganimitas sp̄ei r̄ la-
 titudo charitat̄ vacua in cordib⁹ fidelīū nō est. **N**ā p̄ fidē
 quicqd̄ ualet opatur. **C**ū r̄ per paulū d̄r. **I**n x̄po **I**esu ne: **Gal. v.**
 q̄z circūcisio aliqd̄ ualet / neq; p̄putiū: sed fides q̄ per dile-
 ctione opat̄. **S**i ergo ī uita fidelīū iuxta quēdā modū per
 singulos p̄fecta est longanimitas sp̄ei. p̄fecta latitudo
 charitatis. p̄fecta certitudo fidei p̄fectū studiū opatiōis:

Liber secundus.

atriū tēpli per quadrū centū cubitos h3. **I**n mēsurā autē q̄
dri nō aliud lat⁹ maius ē: atq; aliud min⁹. sed cūcta simul
quattuor latera eq̄li spacio tendunt. q̄z ip̄sas easdē virtu
tes quas dixim⁹: fidē sc3. spēm. charitatēz atq; opationem
q̄diu in hac vitā viuim⁹: eq̄les sibi esse apud nosmetip̄os
iuenim⁹. **I**dcirco autē maior spe ⁊ fide charitas dicitur: q̄z post
q̄ ad auctoris nostri spēm puenit / spes q̄dē et fides trāsit:
sed charitas pmanet. **N**ā nūc quātū credim⁹: tantū ama
mus. ⁊ q̄tum amamus: tantū de spe presumimus. **D**e fide
quoq; ⁊ opatione iohānes ap̄ls faret: dicens. **Q**ui se dicit
nosse deū ⁊ mādara ei⁹ nō custodit: mēdare ē. **N**oticia q̄ppe
dei ad fidē pertinet: mandatoy custodia ad opationē. **C**ū
ergo virt⁹: tēpus. ⁊ locus operādi suppetit / tanto q̄s opa
tur: quāto deū nouerit. **E**t tñ se nosse deū inducat: q̄tū p
deobōa operat. **P**etian⁹ ergo fideles ppli virtutes i qua
drū. q̄z vnusq̄sq; q̄ in hoc vite exercitio versat tātū credit:
q̄tū sperat ⁊ amat. ⁊ tñ operat: q̄tū credit. amat. ⁊ sperat.
Qz itaq; sc̄tē eccl̄ie ppli multi sunt ⁊ robusti p fidē. ⁊ lōga
nimes p spēm. ⁊ ampli p charitatē. ⁊ efficaces per opatio
nē: atriū tēpli cētū cubitis in quadro mēsuret. **N**am vt alī
quid quoq; de eoy virtutib⁹ loquamur: sepe ex eis quosdā
videm⁹ prudētes p intelligētā. fortes in aduersitate. iu
stos in opatiōe. tēporātes a voluptatib⁹. atq; in omni zelo
discretiōis se mēsurā moderātes. **Q**ui dū prudētā. fortitu
dinē. iusticiā. atq; tēperātiā / vel sicut eas enumerare q̄bus
dā placet: prudētā. tēperātiā. fortitudinē. atq; iusticiā te
nēt: mēsurā spiritalis atriij in q̄dro hñt. **E**cce enī ip̄e virtu
tes quas hñe bonos ac fideles diximus ita in q̄dro sūt: vt
vna aliā nō excedat. **M**agna quippe est prudētia. s3 si mi
nus est a voluptatib⁹ tēparās: minus in periculis foris.
min⁹ in opationib⁹ iusta: pfecto minus est prudēs. **M**a
gna est tēperātiā. s3 si minus itelligit vñ se tēperat. si aduer
sa sustinere p fortitudinē minus valet / atq; in timore aīm
deijcit. si p pceptionē suā aliqñ ad iūst: eie opa prupit: mi
nus est tēparās. **M**agna est fortitudo. s3 si minus itelligit
que bona custodiat: q̄b⁹ malis resistat. si minus a volup
tis appetitu se temperat: sed vincit delectatione. si iusticie

opa min⁹ tener: atq; aliqñ ad iniusticie opa dñatõe supatur: minus est fort⁹. Magna est iusticia. sed si minus q̃ debet inter iusta et iniusta opa discernit. si minus curã mudi delectatiõe tẽperat. si minus se cõtra aduersa pfortat: minus est iusta. Mesure ergo pfectoy fidelitũ vita p q̃drũ. et tñ hẽaspiritalis atrijs lat⁹ vnũ: q̃tũ latera singla. qz vnusquisq; tñ prudẽs est: q̃tũ tẽperas. et cast⁹ tñ: q̃tũ prudẽs. tẽperas. et fortis fuerit. Sũt tñ inter eos plurimi: q̃ adhuc carnalit̃ viuũt. Qui et si fortasselfas ignorat: et pcepta dei legere nõ valẽt: certe in multoy fidelitũ puersatiõe bona q̃ imiten⁹ vidẽt. Ecce iecclia voces sc̃ti euãgelij atq; aploz sonat. ecce exẽpla bñ viuẽtiũ quotidie oĩm oculis opponũtur. Nec iexcusatiõe dicere potest. nõ vidim⁹ q̃d imitari deberem⁹. Qñ et subdit. Et altare añ faciẽ tẽpli. Quid est tẽplũ: nisi fidelis ppl⁹. Sicut p paulũ apl⁹ discipulis dicit. **1. Cor. iij.** Tẽplũ enĩ dei sc̃m est: q̃d estis vos. Et q̃d ẽ altar⁹ dei: nisi mēs bñ viuẽtiũ. Qui pctoy suoy mēores lachrimis se lauat carnẽ p abstinẽtiã macerāt. nullis se mudi hui⁹ actionib⁹ miscet. q̃bñt indigẽtib⁹ tribuũt. et hẽe q̃nõ hñt nõ pecupiscũt. Recte igit̃ hoy cor altare dei dicit: vbi ex merore cõpunctiõis ignis ardet et caro cõsumit. Et nũq̃d ñ tales fres charissimi quotidie i sc̃to b̃ fideli pplo quasi in tẽpli atrio videm⁹. Nunq̃d nõ eoy vitã nobis ad exẽplũ ppositã in definẽter aspiciũt. Altare ergo añ faciẽ tẽpli est: cũ multi in sc̃te ecclie sp̃ectu sũt ppositi: q̃ eterni iudicij memores semetip̃os quotidie deosacrificiũ in lamẽto cõpunctionis macrāt. Qui vt p̃dictũ est corpa castigat: quatinus hoc q̃d p magistrũ gẽtiũ dñi impleat. Ut exhibeatis corpa ṽra hostia viuẽtẽ. sc̃tã. deo placẽtẽ. Hostia quippe occidit vt offerat. Et hostia viuẽs est corpus dñi afflictũ. Quod et hostia dicit et viuẽs. qz viuĩt i xturib⁹: et est a vitijs occisus. Hostia videlicet. qz iã huic mudo est a prauis actib⁹ mortuũ. Viuẽs aut̃. qz cũcta q̃ preualet bona opat. S; qz sub altaris noĩe de p̃punctiõis flama sermo se intulit: necessariũ pu to q̃ sit diuersitas eiũdẽ cõpunctiõis oñdere. Alia quippe cõpunctio est: q̃ p timorẽ nascit̃: alia q̃ p amorẽ. Qz aliud est supplicia fugere: aliud p̃mia desiderare. Qñ etiã in taber

Tertus.

1. Cor. iij.

Rom. xij.

Exo. xxvij

et. xxx.

Liber secundus

naculo p legē duo altaria fieri iubet. **U**nū videlicet exterius aliud hō interi⁹. **U**nū in atrio: aliud aū archā. **U**nū qđ ere cooptū est: aliud qđ auro vestit. **U**q; in altari ereo cremant carnes. i altari hō aureo icēdunt aromata. **Q**uid est b fratres lūm q foris cōcremant carnes intus aromata: nisi hoc qđ quotidie videmus / qz duo sunt p punctionis gña: **U**z alij adhuc p timorē plangūt. alij hō tā se p amorē in lamēt afficiūt. **M**ulti nāq; pctorū suorū mēores: dū supplicia eterna primelcūt: q̄tidians se lachrimis affligunt. **P**lāgūt mala q̄ fecerūt: z incēdunt vitia igne p punctionis quorū adhuc suggestiones in corde patiunt. **Q**uid isti nisi altare sunt ereti i quo carnes ardēt: qz adhuc ab eis carnalia opa plangunt: **A**lij hō a carnalib⁹ vitijs liberi: aut longis iam fletib⁹ securi: amoris flāma in cōpūctiōis lachrymis inardescūt. celestis p̄rie p̄mia cordis oculis aspiciūt sup̄nis tā ciuib⁹ interesse cōcupiscūt. **D**ura eis apparet feruitus longitudo peregrinationis sue. **R**egē in decore suo videre desiderāt: z flere quotidie ex ei⁹ amore nō cessant. **Q**uid isti: nisi altare sunt aureū in quorū corde aromata incēsa sunt: qz virtutes ardent. **B**ene aūt de eodē altari b̄z aū velū arche sit positū in sc̄tā sc̄tōz. **A**rcha quippe testamētī ip̄e nobis factus est: de quo scriptūz esse nouimus. **I**n q̄ sunt oēs thesauri sapiētie absconditi. **A**rcha intra velū est redēptor noster in celo. **A**ltare hō aureū in quo timiama incēdit aū velū. qz sc̄tōz corda q̄ cū magnis virtutib⁹ i dei amore succēsa sūt: p sc̄tū desideriu z i illo ardēt quē adhuc reuelata facie videre nō p̄nt. **I**nter archā quippe z altare velū est. qz hoc qđ nos adhuc a visiōe dei sepat: corruptio nis n̄re obstaculū remotū nō est. **S**z quousq; aū velū sum⁹ oportet vt q̄si timiamaris incēsus flāma amoris ardeam⁹. **P**er cōpūctiōis aūt lachrimas nil terrenū: nil trāsitōriu querere debem⁹. **S**olus nobis desideriu p̄ficīt: q̄ fecit oīa. **T**rāscendam⁹ p desideriu oīa: vt mente colligamur i vnū. **N**ō tā timore penaz. nō memoria vitiōz: s; amoris flāma succēsi ardeam⁹ in lachrimis cū odore virtutū. **I**sta electorū oratio p̄spiciebat: cū in sp̄se laude diceret. **Q**ue est ista q̄ ascēdit p desertū sicut h̄gula sumi ex aromatib⁹ mir:

Col. ij.

Can. iij.

the z thuris: z vniuersi pulueris pigmentarij: **S**ctā quip-
pe elector ecclā cū ab hoc mūdo in scīs p cib⁹ ardēti amo-
re se erigit p desertū qd⁹ deserit ascendit. **Q**ualr⁹ xō ascēdat
adiūgit. **S**icut virgula fumi ex aromatib⁹. **F**um⁹ de icēso
nascit⁹: sicut p psalmistā dī. **D**irigat⁹ o fō mea sicut icēsum **Ps. cxl.**
in p̄spectu tuo. **F**umus excuterelachrimasolet. **I**taq⁹ fu-
mus est ex aromatib⁹: p̄p̄ctio oratiōis p̄cepta ex x̄tutib⁹
amoris. **Q**ue tñ o fō fumi virgula dī. qz dū sola celestia po-
stulat secreta p̄gredit⁹: vt ad trena atz tp̄alia petēda mime-
reflectat. **E**t notādū q nō virga: sed virgula nuncupat⁹. qz
interdū in cōpunctiōis ardore tātesubtilitat⁹ est vis amo-
ris: vt hāc nec ip̄e anim⁹ possit cōphēdere q illuminat⁹
meruit h̄re. **B**ene autē dī mirrhe z thurris. **T**hus enī ex le-
ge dño in sacrificiū incēdit. **P**er mirrhā vero corpora mor-
tua cōdiunt⁹: ne vermib⁹ corūpant⁹. **M**irrhe ergo z thurs
sacrificiū offerūt q z carnē afficiūt: ne eis corruptiōis vi-
tia dominent⁹: z redolētē in p̄spectu dñi amoris sui hostia
incendūt: seq⁹ ip̄os deo in scīs x̄tutib⁹ exhibēt. **Q**ñ z illic
subdit. **E**t vniuersi pulueris pigmentarij. **P**uluis est pi-
gmentarij: virt⁹ bñ operātis. **E**t notādū q virtutes bñ ope-
rantū nō pigmenta: s; pulueres dicunt⁹. **C**ū enī quelibet bo-
na agimus: pigmenta offerim⁹. **C**ū xō ip̄a etiā bona q agi-
m⁹ retractam⁹: z ne qd in his sinistrū sit iudicio retracta-
tiōis attēdim⁹: qñ ex pigmentis puluerē facim⁹. vt orōnē
nrām dño p discretiōē z amorē subtili⁹ incēdam⁹. **E**c-
ce hec vt deo largiēte potuim⁹: corā vobis fratres lūm̄ ri-
marisum⁹. **N**emo autē merephēdat si post hāc locutionē
cessauero. qz sicut oēs cernitis nrē tribulatiōes excreuerūt
vndiq⁹ gladijs circūfusi sum⁹. vndiq⁹ iminēs mort⁹ picu-
lū timem⁹. **A**lij detrūcatis ad nos manibus redēit. alij ca-
priūt. alij iterēpti nūciant. **I**ā cogor linguā ab expositiōe **Job. x.**
retinere. qz tedet aīam meā vitē mee. **I**ā nullus in me sacri **Job. xxx.**
eloqj studiū req̄rat. qz x̄sa ē in luctū cythara mea: z organū
meū in vocē flētū. **I**ā cordis ocul⁹ i mysterioz discussiō-
ne nō vigilat. qz dormitauit aīa mea p̄te tedio. **I**ā minus **Ps. cxviii.**
lectio aīo dulcis est. qz oblit⁹ sum manducare panē meū: a
voce gemit⁹ mei. **C**ui autē viuere non l; de scripture sacre **Psal. cj.**

Liber secundus.

sensib⁹ loqui mystica qliter libet: Et q^o cogor q^otidie amar
ra bibere: q^o possum dulcia ppinare: Quid igitur restat:
nisi vt inter flagella q^o ex n^ois iniquitatib⁹ patimur: cū la-
chrimis grās agamus: Ipe etenim qui nos creauit etiā pa-
ter nobis fact⁹ est / p^o adoptiōis spm̄ quē dedit. Et aliq^u fi-
lios pane nutrit: aliq^u flagello corrigit. q^o p^o dolores ⁊ mu-
nera ad hereditatē p^opetuā erudit. Sit itaq^o glia oīpotēti
dño n^oro Iesu xpō. Qui viuit et regnat cū patre in vnitate
spūs sancti deus. Per oīa secula seculorū. Amen.

Omeliarū beati Gregorij pape sup^o Ezechielē
liber secund⁹: finit feliciter. Impressus parribus
in sole aureo vici sobornici opa Aldalrici geringz
magistri Berchtoldi Rembolt socioz Anno mil-
lesimo quingentesimo scdo die vero. viij. aprilis.

Tabula in duos libros omeliarū super tribus primis
et quadragesimo capitulis Ezechielis / Beatissimi pape
Gregorij: viri vtiq^o in moralibus oīm prestātissimi subia-
git. in qua reponunt vocabula que i sensu litterali ea signi-
ficant: que Ezechielis pphetia i allegorico vel morali sen-
su notare Gregorio videbat. In hac x^o tabula numerus
ipm̄ foliū signat. L^{re} aut^o **A B C D E**. q^o terminos faciunt
numeri: singulas omelias p^otiunt vti i eaz capitibus inue-
nies. **A**. p^oma omelie p^otē occupat. **B**. scdaz. ⁊ ita deinceps
fit in reliquis suis suato ordine. Et qd^o d^or post a / significat
q^o reperiendū est id qd^o queris post a ante **B** tamen. Et sic
capias post **B** post **C**. ⁊ c.

Astinētia in statura figurat. fo. xxix. post **E**.
Acies ecclesie est terribilis cōtra malignos spi-
ritus. fo. xxxix. **B**.
Actiua vita qualis est. fo. xij. post **A**.
Actiua vita significat p^o pinguedinē terre. fo. xxv. post **A**.
Actiua vita septē gradus h^oz: dona spūs sancti. fo. cxxx. **A**.
Actiua vitā mēsurat sex cubitis. fo. lxxxiiij. post **B**.

Tabula.

- A**ctiui boni int⁹ amāt foris operant. cxxxiiij. **B.**
Actio gra⁹ semp⁹ et de oib⁹ est deo tribuēda. fo. xxiiij. p⁹ **E.**
Adam xpm figurat. fo. xxviiij. post **C.**
Adversitas vēdicat sibi spem et quō. fo. cxxvij. post **C.**
Ale penitētie. fo. xix. **B.**
Ale aīaliū notat spem et timorē in penitētia. fo. xxxvij. **E.**
Ale iustoz dei p⁹teplatiōe submitunt. fo. xli. **C.**
Altare dei est cor iustoz. fo. clij. post **C.**
Altare duplex figurat penitētes et pfectos. **Ibidē** post **C.**
Altitudo quōsumit in scriptura. fo. xxix. post **E.**
Amarī in hoc mundo sunt repleti spū sancto. lxiij. post **C.**
Ambulare aī se quid est. fo. xx. **C.**
Amor dei et p⁹imi signat p⁹ roras vbi est spūs domini. fo. xxxiiij. post **C.**
Amor dei et p⁹imi est coccus bistinct⁹. fo. ci. post **A.**
Angustia⁹ homo a tribus. fo. cvij. post **A.**
Animalia quattuor figurant xpm euāgelistas et perfectos folio. xvij. **A.**
Alia dicunt ire et nō reuerti et iterū ire et reuerti: et hoc si ne cōtradictiōe qd notat pfectoz mores. fo. xxiiij. **E.**
Ap⁹li sunt pect⁹ ecclie: xps caput: doctores brachia. folio. xxv. post **A.**
Ap⁹li xpi sunt lumē interi⁹ ppter duo. fo. xcviij. **C.**
Apostata est duplex: intellectu et volūtate. fo. xlvij. **B.**
Aqua mutat in vinū. fo. xxv. post **A.**
Aque pplos significāt et quare. fo. xxxviiij. **A.**
Aquas emittere foras et eas solus hīe qd ē. f. lxxiiij. p⁹ **A.**
Aratro manū ponēs nō d⁹ retro aspicere. fo. xvi. post **B.**
Arcus dei in nubib⁹ h⁹ colorē aq et ignis. fo. xliij. post **E.**
Armā spūalia ex oī gñe sūt i scptura sacra. f. xcviij. post **C.**
Ars quadruplex bñ viuēdi. fo. cxxvij. post **C.**
Ars abundandi **Ibidem.**
Ars penuriā patiēdi. **Ibidem.**
Ars saturādi. **Ibidem.**
Ars esuriēdi. **Ibidem.**
Arūdo vēto agitata qd est. fo. xlvij. post **A.**
Aupiliū dei necessariū penitētib⁹. fo. lxiij. post **C.**

Tabula

- B**aptismus aque figuratus est per arcum in nubibus. folio. xlv. post. **E**.
Beatitudo eterna qualis est. folio. xxix. post. **E**.
Beatitudinis cognitio notatur in descriptione lateris. folio. lxxvij. **C**.
Bibit scriptura et comedit sed varie. folio. lvi. post. **A**.
Bonorum societas est utilis. folio. xxij. **C**.
Bonum opus debet oculos discretiois habere. fo. xxxj. **A**.
Bonum opus fieri debet sine scandalo. ibidem post. **A**.
Bonus vir tres habet conditiones. ibidem post. **C**.
Boni prelati sunt ecclesie iui et tectum. folio. lxiiij. post. **C**.
Bona opa debent in aduersitate memorari. fo. cxxvij. p. **C**.
Cedere in faciem visa gloria domini quid est. fo. xlvj post. **E**.
Calamus et iuncus notat bonos prelatos et subditos. fo. lxxxiij. post. **B**.
Caput turturis et ortum figurat christum et prelatum. fo. xxxiiij. post. **B**.
Caput ecclesie christus est et porta. fo. xciiij. **A**.
Carmen in nocte quid est in scriptura. folio. liij. post. **C**.
Carnis desideria mactantur in corde penitentis sicut olim carnes in altari. folio. clij. post. **C**.
Carnis impetus est nocivus. fo. xxj. **A**.
Caro vincenda et quod notat in lucta iacob. fo. xcj. post. **B**.
Carbo significat virum iustum. folio. xxiij. post. **C**.
Castra fidelium qualia debent esse. fo. xxxix. post. **B**.
Ceci et muti parabola optime declarat. folio. lviiij. post. **B**.
Celum est edificium quod deus respicit in ipsum dirigendo. folio. lxxvij. post. **C**.
Celum multipliciter sumitur in scriptura. fo. xcj. post. **B**.
Charitas est terribilis hostibus. fo. xxxix. post. **B**.
Charitas est color in arcu baptismali. ibidem post. **E**.
Charitas et fides sunt latitudo et altitudo ecclesie. fo. xciiij. **C**.
Charitatis augmentum gloriam auget in celo. ibidem post. **C**.
Charitas media quid sit. folio. xcvi. post. **B**.
Charitas quod est lata cum sit porta celi. fo. cxj. post. **B**.
Charitas est atrium edificii spiritualis. ibidem. post. **B**.

Tabula

- A**baritas ē fide ⁊ spe maior ⁊ quō. folio. clij. **C.**
Cherubin ⁊ propiciatorū xpm figurant. fo. xxvii. post. **C.**
Christus est spēs electi in medio ignis. fo. viij. post. **B.**
Christus incepit predicare anno trigesimo. fo. vij. **A.**
Christus exēplū prestat prelatis in regēdo. fo. xj. **C.**
Christus figurat per quattuor animalia. fo. xvij. **A.**
Christus figuratus est in adam. fo. xxvii. post. **C.**
Christus portat crucē sicut ysaac lignum. ibidem post. **C.**
Christus figuratus in propiciatorio et cherubin. ibidem.
Christus figurat in rubo ardēte. fo. xxxiij. post. **B.**
Christus dicitur cristallum horribile. folio. xxxv. **D.**
Christus in quo solo patri cōplacuit. fo. xliij. **D.**
Christus fuit maior et minor angelis ⁊ quō. ibidē post. **D.**
Christus accepit gladiū super femur. ibidem. **E.**
Christus ascēdit supra nubem et in nube. ibidem post. **E.**
Christus docēs prelatos tangit aures mutiz post linguā.
 folio. lvij. post. **B.**
Christus dī mons excelsus nimis. fo. lxxxij. post. **A.**
Christus est fructus terre sublimis. ibidem.
Christus est ecclīe fundamētū: oēs portat et nō portat qm
 fuit pfectissim⁹. nulla supportatiōe spūali egens. ibidē.
Christus laborat per patientiam. ibidem post. **A.**
Christus dicitur vir. ibidem post. **D.**
Chris⁹ est es durationis magne p resurrectionē. ibidem.
Chris⁹ quō stat in porta p miracula ⁊ p parietē. ibidē. **C.**
Christus ē murus angelorū ⁊ hoīm: ⁊ quō. fo. lxxxix. p. **A.**
Christus ē murus p circuitū exēplū dādo. ibidē post. **A.**
Christus tria habuit que oportet nos hēre. folio. cj. post. **A.**
Christus puer minat oēs ad celum. ibidem post. **A.**
Christi singlaris pfectio figurata ī vno cubito arche. ibid. c
Chris⁹ pascit. v. milia hoīm. v. panib⁹. fo. cxliij. post. **C.**
Christus est via ad austrū. i. celum. fo. cxlvij. post. **A.**
Christus duabus vijs minat ad celus: muneribus flagel-
 lis. ibidem post. **C.**
Cibus et potus est scriptura sacra. fo. lvi. **A.**
Cibatur prelatus a deo vt subditos nutriat. ibidē post. **B.**
Circūcisio quare fuit octaua die. fo. cxxx. post. **A.**

Tabula.

- C**lpei spūales millesūt in scriptura sacra. fo. xcviij. p^o. **C**.
Cognitio pfectoꝝ est vnius cubiti. fo. cxlij. **B**.
Colloquia praua sunt deuītanda. fo. xlvij. post. **B**.
Colūne argenteae apostoli et doctores. fo. xc. post. **B**.
Comeditur scriptura sacra et quō. fo. lvj. post. **A**.
Comedere et nō satiari quid spūaliter est. ibidem. post. **A**.
Concordia est inter hoīes habenda. fo. xxxix. post. **B**.
Cōditiones tres pfectoꝝ in hac vita. fo. xxiiij. post. **C**.
Conditiones predicatorū sunt multe. fo. lvij. post. **B**.
Cōfessio est angusta et paradus latus. fo. cj. **A**.
Conjugati edificāt ecclesiam. fo. lxxxiiij. **B**.
Consiliuz generale est facies rote. fo. xxvij. **C**.
Consuetudo peccādi est frons attrita et cor durū. ibidem.
Constātia laudatur in stephano et paulo. fo. cxvi. post. **B**.
Contemplatiua vita qualis est. fo. xij. post. **A**.
Cōtemplatiua per palmam designatur. folio. xcj. post. **B**.
Contemplatiua habet octogradus. folio. cxxx. **B**.
Continentes edificāt ecclesiam xpi. fo. lxxxiiij. **B**.
Contritio acquirīt per psalmodiam. fo. v. post. **C**.
Cornelius prius habuit fidē q̄ opera. fo. cxxij. post. **A**.
Correctio dñi duplex: in m̄suetudine et ira. fo. cj. post. **B**.
Cristallum horribile figurat xpm. fo. xxxv. **B**.
Crucis lignū nos portat p mare sc̄pte ad celū. f. xxvij. p^o. **B**.
Crucis lignum est qđ porrauit ysaac. ibidem. post. **C**.
 Deus ī scriptura sumit̄ mltiplr. fo. xxxvij. p^o. **A**.
Deus etiam sumitur equiuoce. fo. xciiij. post. **A**.
Deus est intus foris superius inferius ad hominem. fo. cyij. post. **A**.
Detractores sunt tolerandi. folio. xlviij. post. **B**.
Diabolus per aquilonem significatur quia infrigidat. fo. lxxij. post. **A**.
Dies iudicij qualis erit. fo. xxix. post. **C**.
Dilectio dei et pximi notat̄ p rotas. fo. xxxiiij. post. **C**.
Dilectio dei et pximi est signū p̄destinatiōis. fo. cxij. p^o. **C**.
Dilectio dei vera icludit fidem et opa. folio. cxxxvij. **A**.
Discretio in ope bono significat̄ p oculos. fo. xxxj. **A**.
Discretio prelatoꝝ figuratur per nasum. fo. lxxvj. post. **A**.

Tabula.

- Discretio habēda in corrigendo. fo. cxliij. post. **C.**
Discordia nō pmitit opus bñ fieri. fo. cxlj. post. **B.**
Dives et pauper cōueniant in oratione et elemosyna. folio
xxxv. post. **D.**
Diuites debēt penitere et elemosynā dare. fo. xliij. post. **B.**
Doctores sūt brachia ecclie xps caput. folio. xxv. post. **A.**
Doctoz tria genera fuerunt. folio. cliij. **B.**
Doctores et pastores qre sūt a paulo iūgūt. cxxxviij. p^o. **A.**
Doctor piger qualis est. ibidem post. **B.**
Domus exasperas qualis est. fo. xlvij. post. **B.**
Domus prelari qualis est. fo. lxxiiij. post. **A.**
Domus penitētis que et qualis est ibidem. post. **A.**
Dona spirit^u sancti in xpo retrograde numerant et quare.
folio. cxxij. post. **A.**
Dona spūs sancti in hoīe recte numerant. ibidem.
Dona spūs scī nō habent sine hūilitate. ibidē post. **A.**
Dorsum hīe oculos quid significat. fo. xxxj. post. **A.**
Dulcis in ore est scriptura sacra. fo. lvij. **B.**
Ecclie spūalis qualis est. fo. lvj. post. **A.**
Ecclie ptes sūt fideles et xps caput. f. xxv. p^o. **A.**
Ecclia apostolorū est facies rote. ibidem. **C.**
Ecclia cōparatur eue. ibidem post. **C.**
Ecclie acies est terribilis et hostes. fo. xxxix. **B.**
Ecclia agit ad austrū. i. gñam spūs scī. fo. lxxxij. post. **A.**
Ecclia tria hoīm genera intrāt. fo. lxxxiiij. **B.**
Ecclie porta et caput xps. fo. xciiij. **A.**
Ecclia edificatur de lignis libani. ibidem post. **B.**
Ecclia fuit figurata in archa noe. folio. cv. **C.**
Ecclia cōstat ex lapidib^{us} qdris. i. iustis. fo. cxxxviij. p^o. **A.**
Ecclia q̄ttuor mēsas hz. i. ordines mistroz. ibidē. post. **A.**
Ecclia hz duas vitas. folio. cxlvij. **A.**
Electi dei cadūt a se reprobi retro et quō. fo. xlvij. p^o. **A.**
Eps differt a simplici sacerdoti et quō. fo. cl. **B.**
Esau et iacob figurat duos pplos. fo. xxv. post. **A.**
Etas p̄dicatoz est triginta annoz. fo. vij. **A.**
Eua representat eccliam. fo. xxviij. post. **C.**
Euāgeliste figurant p quattuor aīalia. fo. xviij. **A.**

Tabula.

Euāgelii est facies rote. fo. xxviii. **C.**

Exasperare quid est. fo. xlviii. post **B.**

Exasperat varie subditus et platus. fo. liij. **C.**

Fides christi habuit pulchrum pgressum. folio xxxvii. post **A.**

Fides populi quod suat per platos. fo. liij. post **C.**

Fides semper successu temporis creuit. fo. clii. post **B.**

Fides in ceteris spes pectoribus charitas beatus. f. cxxvii. **C.**

Filii dei alti sunt. fo. xxix. post **E.**

Filius hominis quare propheta appellat. fo. lxxxix. post **A.**

Fletus bonus est pro peccatis. fo. lxxii. post **C.**

Flores habent varios odores. fo. xxv. post **A.**

Flumina ad locum reuertunt unde fluunt. fo. xxii. post **E.**

Fructus triplex in euāgelio. fo. cxj. **B.**

Funiculus multipliciter sumit. fo. lxxxii. post **B.**

Gloria platos sermo dei. fo. cxli. post **B.**
Gloria domini facit iustos cadere in faciem. fol. xlvj. post **E.**

Gloria est fugienda in bono opere. fo. lxxii. post **A.**

Gloria in celo equat charitati. fo. xcii. post **C.**

Gloria non queritur a perfectis signum est quod non timet opprobria. fo. cl. post **B.**

Gratiarum actio. fo. xxii. post **E.**

Gregorius se accusat de cura pastoralis. fo. lxxvi. post **A.**

Hereticus apostatatus per falsam fidem. fo. lxxii. post **A.**

Hereticus apostatatus per falsam fidem. fo. xlviii. **B.**

Hereticus apostatatus per falsam fidem. fo. xcii. post **A.**

Holocaustum est vir perfectus. fo. lxxxix. post **C.**

Holocaustum siccum et pingue quod est. fo. cxxxvii. post **C.**

Homo vetus et nouus qualis est. fo. lvi. post **A.**

Homo mundanus breue habet longitudinem. fo. cxxii. p. **A.**

Hostia duo exteriori fides interiori beatitudo. fo. cvii. p. **C.**

Hostia penitentis est viua et mortua. fo. cli. post **C.**

Hora mortis iuxta figuram per thalamum tectum. fo. cvii. post **A.**

Humilitas norat in submittendo alas. fo. xli. **C.**

Humilitas docet quod alijs et nobis aspiciamus. f. lviii. p. **A.**

Humilitas perducit ad statum angelorum. fo. xcii. post **C.**

Tabula.

Humilitatis exēplū in petro a paulo arguēte. fo. cxvi. **B.**

Humilis cadit ante faciē suā. fo. lxxiiij. **A.**

Xco b7 elau figurabāt duos pptos. fo. xxv. p^o **A.**

Xdriaz aqua mutat in vinū. fo. xxv. post **A.**

Ignis sancti spūs. fo. xxij. **D.**

Ignis repitur in circuitu xpi. fo. xlv. post **E.**

Impetus duplex: bon⁹ et malus. fo. xxj. **A.**

Impietas et impia via quō differūt. fo. lxxvj. post **A.**

Incarnatio xpi ad vincēdū diabolū. fo. viij. **B.**

Incarnatio xpi affert fontē mie. fo. cxxvij. post **A.**

Incarnatio fecit deū opus alienū agere. fo. cv. post **E.**

Incipiētes bñ agere dicunt picture palme. fo. cxxij. p^o **E.**

Indurat deus cor pctōy et quō. fo. lxxj. post **B.**

Innocētia est porta oriētis. fo. cxxij. post **A.**

Iob quib⁹ virtutib⁹ polluit. fo. cxxvij. post **E.**

Iohānes baptista nō est arūdo. fo. xlvij. post **A.**

Iohānes baptista dicit ardēs et lucēs. fo. lxxvj. post **A.**

Ioseph int⁹ pius foris seuer⁹: sic plat⁹. fo. cxiij. **E.**

Ire et nō reuerti et iterū reuerti est iustozū. fo. xxij. **E.**

Iudiciū quale erit. fo. xxix. post **E.**

Iudiciū extremū pcedēt enoch helias. fo. lxxiiij. post **A.**

Iudiciū est valde timendū. fo. cj. post **A.**

Iudiciū cantat a iustis et quō. fo. cxlvij. post **A.**

Iust⁹ cōparat carboni lāpadi. fo. xxij. post **E.**

Iusti cadūt in faciē suā et quō. fo. xlv. post **E.**

Iusti cadūt ante reprobi retro. fo. xlvij. post **A.**

Iust⁹ est liber script⁹ intus et foris. **I**bidem post **E.**

Iustis subditis an p̄dicādū sit an casū vel post. fo. lxxj. **B.**

Iusti sūt lapides muri q̄ seiuicē supportāt. f. lxxxiij. post **A.**

Iusti bene operādo in circuitu ambulāt. fo. cxij. **E.**

Iust⁹ gaudet qñ corrigit exēplo petri. fo. cxvj. **B.**

Iustoz septē sūt p̄ditioēs fm dona spūs sci. fo. cxxv. p^o **B.**

Iusti querūt deū et quō nō inueniunt. **I**bidem.

Iusti habēt palmas a dextris et sinistris. **I**bidem post **E.**

Iusti in hoc mūdo sūt holocaustū inq̄natū. fo. cxxxvij. **E.**

Iusti ardore beatitudinis flentes sunt sacrificiū imacula

tū. **I**bidem post **E.**

Tabula.

Iusti sunt cantores. fo. cxlvij. post A.

Ibor bonus reuertit ad laboratē. fo. cxv. post A.

Impassignificat virū iustū. fo. xxij. post C.

Iatro bon⁹ morte xpi saluat sic homicida mor
te sūmi sacerdotis liberabat. fo. xxviii. post C.

Laus dei eterna dī son⁹ iustoz. fo. xxxvii. post A.

Laudare deū in tympano et nō choro qd est. ibide post B.

Liber script⁹ int⁹ et foris est scriptura sacra. fo. liij. post C.

Libellus repudij qñ dat pctōri a deo. fo. lxxvj. post B.

Lōgītudo latitudo et pfūdītās qd ē sꝑ pauli. f. xxix. p⁹ E.

Loquit nemo opportune qd p⁹ nō tacet. fo. lxxvj. A.

Loqui opportune multa reqrit. ibidem post A.

Loqui oportet alit verecūdis et infirmis et. ibidem.

Lumen duplex exteri⁹ et interi⁹. fo. xc. post B.

Luna significat ecclesiā: stelle pfectos. fo. lxxxiij. A.

Luctus et silentiū quosdā delectāt. fo. lvi. post A.

Manus dei multipliciter sumitur in scriptura. fo.
lxxiiij. post C.

Manū ponere ad aratrū et respicere retro qd est.
fo. xvj. facie scda.

Mare significat scripturā sacra. fo. xxvij. post B.

Maria virgo dī amica colūba. fo. cv. C.

Maria est sicut āgula sumi. fo. clij. post C.

Medici spūalis p dītio exēplo pauli. fo. lxxvj. post A.

Mine notant p staturā horribilē. fo. xxix. E.

Minister dñi est qd est ad gloriā dñi. fo. cl. B.

Miracula alia sūt in electis et reprobis. fo. cxij. post C.

Mia dñi nō punit qñ subleuet. fo. vj. D.

Mia quomodo fit. fo. lviiij. post B.

Mōres quō sunt refugīū cervis. fo. liij. post C.

Mors est porta quā sēp respicit ppheta. fo. lxxxvij. p⁹ C.

Mūd⁹ est p tēnēdus et ppter qd. fo. cxix. post C.

Mua creatura quō efficit. fo. lvi. post A.

Mubes xpi quid est. fo. xlv. post E.

Mubes tres habēt p dītiones; volant. pluūt. co
ruscant. fo. cxvj. post B.

Mutrit plat⁹ subditos qñ est saturat⁹. fo. lvi. post A.

Tabula.

- O**blatio duplex sicut duplex altare. fo. clij. p^o. **C.**
Obscuritas scripture sacre q^{re} sep manet. f. xxv. **A.**
Ocul⁹ notat discretionē in opere. fo. xxxj. **A.**
Oculi in dorso qd significāt. fo. xxxj. post **A.**
Oculus et auris varie sumunt in scriptura. folio. lxxix. **A.**
Odor multiplex. fo. xxv. post **A.**
Opera bona sūt frontes edificij celi. fo. cxj. post **B.**
Opus bonū debet habere oculos discretos. fo. xxxj. **A.**
Opus qd recte offert sed nō recte diuidit. fo. lxvj. post **A.**
Opus dei xpi et hoīs. fo. cv. post **A.**
Opus deo ppriū viuificare. glorificare. **Ibidem.**
Opus deo alienū mori. flagellari. **Ibidem.**
Opus factū ppter deū et regnū suū centum cubitis metis
fo. cxix. post. **A.**
Opus bonū debet imolari in q̄ttuor mēsis. fo. cxxxvij. **A.**
Oratio fumo cōparatur. folio. clij. post **A.**
Olpebre dei quō interrogāt hoies. fo. cvij. p^o. **A.**
Opassio xpi fuit ad vincēdū diaboli. fo. viij. **B.**
Opassio xpi mors resurrectio ascēsiō significan
tur per quattuor animalia. fo. xvij. post **A.**
Opassio xpi est porta semp cōtēplanda. fo. lxxvij. post. **A.**
Opassio xpi quō est in nobis. fo. cj. post. **A.**
Opassio xpi fuit multiplex p salute nra. **ibidem.** post. **A.**
Patientia penitentū. folio. xxxiiij. **A.**
Patientia vera amat eum quē tolerat. fo. cxxxvij. post. **C.**
Patiētia est maximū signū viri docti. folio. cxlj. post. **B.**
Patiēs est melior viro forti. folio. cxv. post. **A.**
Patres antiq̄ in triplici gñe: noe: iob. dauid. fo. clij. p^o. **B.**
Paulus est platis exēplū patientie. folio. cxvj. post. **B.**
Paul⁹ dedit quattuor artes bñ viuēdi. fo. cxxvij. post. **C.**
Pauperes diuitibus iungi debēt oratione et elemosina
rum largitione. folio. xxxv. post. **B.**
Pauperes spiritu soli comedūt. folio. lxiiij. **C.**
Pauperes qñ centuplū recipiunt. fo. cxix. **C.**
Paupertatis utilitas in hoc mūdo. fo. cxxvij. post. **C.**
Pax est nutritrix sapientie. folio. xxxix. post. **B.**
Peccator ducit⁹ p̄suetudie h̄z frontē attritā. fo. lyij. p^o. **B.**

Tabula

- P**eccatorē quō deus indurat. lxxj. post **B**.
Peccatori gr̃a magna fit qñ corrigi. fo. lxxvj. post **B**.
Peccator obstinatus h̃z libellū repudiij. **Ibidē**.
Peccator odiens inimicū angustat. fo. cxrij. **A**.
Peccatores tres famosi petri magdalena ⁊ latro loti sunt
in fonte mie xpi. fo. cxxxvij. post **C**.
Pctōres qdā de ppe qdā de longe veniūt. fo. cxliiij. p^o **C**.
Peccator ad vomitum redire non debet. fo. cxij. **B**.
Peccator solo auxilio. diuino surgit. folio. xlvij. **A**.
Peccator apostatat a deo per opus prauum. **ibidem**. **B**.
Penitētia habet lamentationem et carmē. fo. liij. post **C**.
Penitētia mouet terram cordis. fo. lvij. post **B**.
Penitētia habet magnam cōmotionem. fo. lxiiij. **C**.
Penitētia multum placet deo. **ibidem** post **C**.
Penitētia est porta aquilonis. folio. cxij. post **A**.
Penitētia plurima bona affert peccatori. f. cxxxvij. p^o **C**.
Penitētia facit habitare lupum cū agno. folio. ci. post **A**.
Penitētia vera offert hostiam viuā. fo. clij. post **C**.
Penitētia dz ferri duab⁹ alis: spe: timore. fo. xxxiiij. **E**.
Penitētia debēt facere diuites. folio. xliij. post **B**.
Penitentie ale que sunt. folio. xix. **B**.
Penitentie actus quot sunt. folio. cxliiij. post **C**.
Penitentiū quidā sunt de prope alij de longe. **ibidem**.
Penitentiū oblatio. est cor contritū. fo. clij. post **C**.
Penitēs solo diuino auxilio surgit. fo. xlvij. **A**.
Penitēs lauat holocaustum in hostio. fo. cxxxvij. post **C**.
Penitētes et innocētes intrāt paradisu. fo. cxrij. **B**.
Penitentes misericordiam consequūtur. f. cxxxvij. p^o **C**.
Penitētes debēt esse patientes. folio. xxxiiij. **C**.
Penitentes egent auxilio diuino. fo. lxiiij. post **C**.
Penitentes tollunt grabatum et vadūt in domum. folio.
lxiiij. post **A**.
Penitētis tēratio magna notat i demoniaco. **ibid**. p^o **E**.
Penitētis cor est altare dei. ppter duo. folio. clij. post **C**.
Penituit de⁹ pater alioz hoim a xpo. folio. xliij. **A**.
Pena inferni in scriptura. fo. xxix. post **E**.
Penarū longitudo latitudo pfunditas. **Ibidem**.

Tabula

- P**enne predicatorū debent esse iuncte. fo. xliij. **B.**
Penne iuncte signant vsum mutuū pauperis et diuitis in oratione et elemosina. fo. xxxv. post **B.**
Perfecti figurant p quattuor animalia. fo. xvij. **A.**
Perfecti simulā in sartagine frīgūt. fo. lxxvij. post **C.**
Perfecti sunt holocaustū. **Ibidem.**
Perfecti exēplū fuit paul⁹ q̄ hūilis erat. f. cxxvij. post **C.**
Perfactorū oblatio est opus charitate odoriferum. folio clij. post **C.**
Perseuerētia in bonis est tenenda. fo. xxiij. **B.**
Petrus increpatus a paulo nō fuit ap̄ls vt quidā volunt. fo. cxvj. post **B.**
Petrus negans xpm fuit herba. fo. xciiij. post **A.**
Petra quō est refugium herinactis. fo. liij. post **C.**
Pinguedo terre signat vitā actiuam. fo. xxv. post **A.**
Populi significantur per aquas. fo. xxxviii. **A.**
Populus viuendo bene sonat. **ibidem** post. **A.**
Porta duplex mors xpi et nostra. fo. lxxxvij. post. **C.**
Porta multipl̄ sumit in scriptura. fo. xcviij. post. **C.**
Porta paradisi duobus cubitis mensuratur. fo. c. post. **A.**
Porta celi est lata perfectis alijs stricta. fo. cxj. post. **B.**
Portas quare propheta assignat trestantū et non quatuor. folio. cxxvij. post. **C.**
Porta oriētis respicit portā adlonis et quid significat. videlicet q̄ a grā descendit in pctm. folio. clxvij. post. **A.**
Potus et cibus est scriptura. folio. lvj. **A.**
Predestinationis signum dei et proximi solidus amor. folio. cxij. post. **C.**
Predicator debet esse triginta annorū. folio. vij. **A.**
Predicator q̄ non debet esse triginta annorum rationes et solutio. **ibidem.**
Predicatorū bonorū cōditiōes. folio. xij. **A.**
Predicatio apostolorū est vna de rotis sc̄pture. fo. xxxix. **B.**
Predicatio christi puerit pp̄los. fo. xxxviii. **A.**
Predicator predicando sonat. **Ibidem** post. **A.**
Predicatio christi fuit gladius supra femur. fo. xlv. **C.**
Predicatio requirit quasdam cōditiōes. fo. xlvij. **A.**

Tabula.

- P**redicator bonis docet scripto. fo. lvij. post. **B.**
Predicator malus docet tantū verbo. **Ibidem.**
Predicator potest dare plures sensus sed sine mendacio
 ipsi scripture sacre. **Ibidem post. B.**
Predicandū an sit iustis ante casū vl' post. fo. lxxj. **B.**
Predicatio platō ē funicul' armētarij. f. lxxxiij. p. **B.**
Predicatiois deuot' auditor v'z pauimētū. fo. cxij. p. **C.**
Predicator docēs peccatorē aspicit aquilonē. fo. cxxiij. **A.**
Predicator debet dicta sua pbare dictis ap'lorum. folio
 cxxiij. post. **B.**
Predicator q' nō opat' tollit alios se vastat. fo. cxlj. p. **B.**
Prelat' sequatur xpm in regendo subditos. fo. xi. **C.**
Prelatus sit sicut turtur cuius caput retorquetur. folio
 xxxiij. post. **B.**
Prelatus alit' exasperat q's subditus. fo. liij. **C.**
Prelat' cibā a dño deinde subditos nutrit. fo. lvj. p. **A.**
Prelati mali eleuātur a spūz nō assumūt. fo. lxiiij. post. **C.**
Prelatorū vita debz esse alta z circūspecta. fo. lxxvj. p. **A.**
Prelatis subditor' sanguis requiritur. **Ibidem.**
Prelati sunt fenestre ecclesie. fo. lxxj. post. **B.**
Prelat' bon' exit in cāpū z redit i domū. fo. lxxxiij. p. **A.**
Prelatis verbū aufert ppter peccata populi. **Ibidē. B.**
Prelatus bonus portat agerē z obsidet. **Ibidem post. C.**
Prelati cōtinētes piugati sūt lapides ecclesie. fo. lxxxiij. **B.**
Prelati boni q' latēt appareāt mali lateāt. **Ibidē. post. B.**
Prelatus exemplo domini debet tenere funiculū in ma-
 nu. **Ibidē. post. B.**
Prelatus bonus dicit gazophilatū z q're. fo. cxv. **A.**
Prelati boni sūt porte sculpte. **Ibidem post. A.**
Prelat' bon' trip' debz p'dicare mēte ope z voce. **ibidē.**
Prelati in trib' cōparant' nubibus pluendo x'bo coruscā-
 do opibus volando cōtemplatiōe. fo. cxvj. post. **B.**
Prelat' verbo auditoze ad opandū extēdit. fo. cxlj. p. **B.**
Prelatus v'z maiora facere z mīora nō relinquere. **Ibidē.**
Prelatus bon' est currus z auriga sicut belias. **Ibidem.**
Prelatus debet labiū intus reflectere. **Ibidem.**
Prelat' debz esse plen' disciplina z misericordia. **Ibidē.**

Tabula.

- P**relati tria sunt opera: docere: orare: reconciliare. **Ibidem** post. **C.**
Prelatus porrigere p̄ces et fletus p̄ s̄bditis exēplo xpi. **Ibidem**
Prelatus custodit templū exēplo pauli. fo. cl. **B.**
Premiū figurat p̄ altam staturā. fo. xxix. **E.**
Proficiētes sacrificiū. fo. lxxvij. post. **C.**
Proficiētes et p̄fecti dicunt celature. fo. cxxvij. post. **C.**
Prophetiarū varietas. fo. ij. **A.**
Prophetia est de p̄senti **Ibidem** post. **A.**
Prophetia de p̄terito p̄batur per illam de futuro et diuerso. **Ibidem**. **B.**
Propheta partī cognoscit et partī ignorat. **Ibidem** post. **B.**
Prophetie spūs ad tempus recedit. **Ibidem**. **C.**
Propheticus spūs reuertit p̄ psalmodiā. **Ibidem** post. **E.**
Prospera sūt fugienda exēplo christi. fo. lxxxix. post. **A.**
Prosperitas v̄dicat sibi timorē. fo. cxxvij. post. **C.**
Psalmodia reuocat sp̄m p̄phetie et tritidēz dat. fo. ij. **E.**
Pugnator bonus habet in scriptura sacra mille clipeos ad pugnandū cōtra vitia. fo. xcviij. post. **C.**
Querit hic deus a iustis et p̄fectis. fo. cxxv. p̄. **B.**
Quesitus deus nō cito repitur. **Ibidem**.
Quiescat qui q̄scit et audiat q̄ audit quomodo capitur. fo. lxxvj. post. **B.**
Rami palmarū offerunt xpo. fo. cvij. **A.**
Rectitudo in scriptura q̄liter sumit. fo. xxix. p̄. **E.**
Regere oportet varie nūc se uere: nūc benigne: folio. lxxvj. post. **A.**
Religiosus malus variat habitū nō mentē. fo. lvj. post. **A.**
Religiosi sūt holocausti s̄z inq̄natū. fo. cxxxvij. **C.**
Reprobi cadunt retrorsum. fo. xlviij. post. **A.**
Resurrectio ḡnalis figurat in christo. fo. cj. post. **A.**
Resurrectio corporū si sit possibilis. fo. cxxx. **A.**
Reuerti r̄ ire et itē r̄ ire et tñ reuerti quō in eodem sine cōdictione inueniūtur. fo. xxij. post. **E.**
Rui ecclesie sunt boni predicatorēs. folio. lxxij. post. **C.**
Ros celi significat vitā cōtemplatiuā. fo. xxv. post. **A.**
Rota representat scripturā sacram fo. xxv. **A.**

Tabula

Nota habet quattuor facies. i. scriptura. ibidem. **C.**

- S**acrificium sunt proficientes et incipientes. fo. lxxviii. post. **C.**
Sacrificiuz iustorum est ex mirra et thure. fo. clii. post. **C.**
Sacrificium fecit israel in egypto: holocaustus in deserto post exitum de egypto. fo. cxxxvij. **C.**
Sal sapientie acquiri per pacē. fo. xxxix. post. **B.**
Salutis portus ligno crucis attingitur. fo. xxvij. post. **B.**
Sanguis quō sumit in scriptura. fo. lxxvj. post. **A.**
Sancta anima est thalamus. folio. xcvi. **B.**
Sapiētia acquiri et seruati pace. fo. xxxix. post. **B.**
Scandalū est fugiendū in opibus bonis. fo. cxli. post. **B.**
Scandalū quicquid nō est vitandū. folio. xxxi. post. **A.**
Sciētia sanctorū addit laborē. folio. lxxiiij. post. **C.**
Scriptura semp perseverat obscura et quere. fo. xxv. **A.**
Scriptura sacra figurat in rota. ibidem.
Scriptura sacra cōparat mari. fo. xxvij. **B.**
Scriptura sacra est rota hīs quattuor facies. ibidē. **C.**
Scriptura sacra vadit per quattuor ptes. ibidem. **B.**
Scriptura sacra est recta: alta: terribilis. ibidem post. **E.**
Scriptura sacra habet plures sensus. fo. xxxiiij. **B.**
Scriptura est liber scriptus itus et foris. folio. liij. post. **C.**
Scriptura est cibus et potus. fo. lvj. **A.**
Scriptura est dulcis in ore. ibidem. **B.**
Scriptura est calamus quam mēsuramur. folio. xcj. **B.**
Scriptura ē plurimū utilis i bello spūali. fo. xcviij. p^o. **C.**
Scriptura extēdit sicut pellis quā exponit. fo. cvij. p^o. **A.**
Scriptura est utilis peccatoribus. fo. cxxxvij. post. **A.**
Scriptura est lapidi filis in quo ignis latet. fo. cxlvij. **A.**
Semen bonum quid est. folio. liij. post. **C.**
Sensus scripture multiplices. folio. xxiiij. **B.**
Sermo non semp nocet. folio. lxxvj. post. **A.**
Sermo dubius xpī quō debet sumi. fo. xlvij. post. **B.**
Signū spūs sancti ē sentire et palia amara. fo. lxxiiij. post. **C.**
Silentiū et luctus bonos delectat. folio. lvj. post. **A.**

Tabula

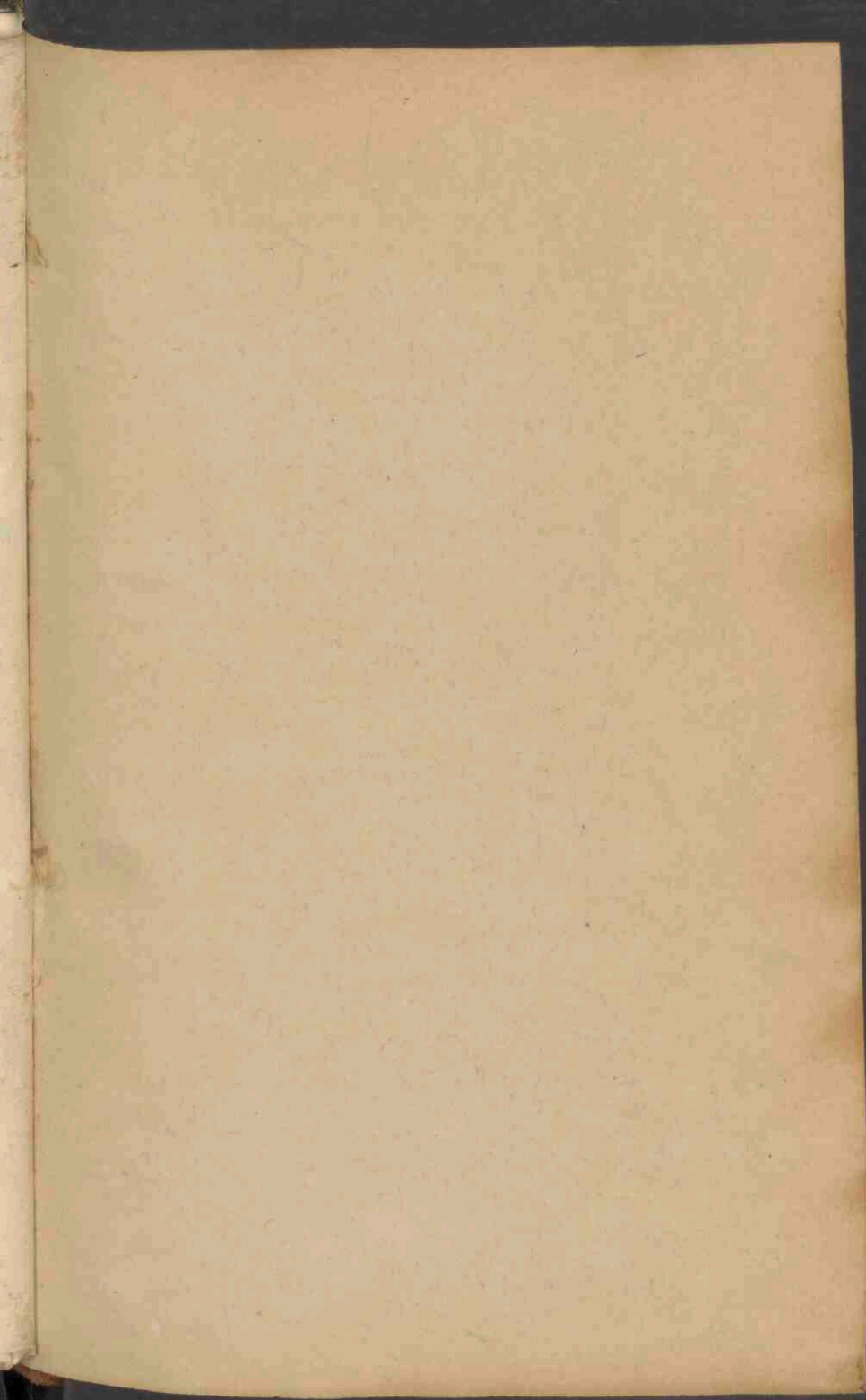
- Societas bonorum est vtilis. folio. xxij. **L.**
Sol varte sumi in scriptura. folio. cxxiij. **A.**
Son⁹ triplex: p⁹dicatoz populi ⁊ iustoz. fo. xxxviij. p⁹. **A.**
Species electri figura est xpi. folio. viij. post. **B.**
Spes debet in aduersitate teneri. fo. cxvij. post. **L.**
Spes est ala penitentie. folio. xxxvij. **E.**
Spiritus sc⁹us est ignis. folio. xxij. **p.**
Spiritus quare dicit^r mobilis cōstabilis. ibidem. post. **p.**
Spiritus sc⁹us quibusdā virtutib⁹ semp adest. ibidem.
Spūs dei eē rotis notat duas dilectiōes. fo. xxxiiij. p⁹. **L.**
Spūs sc⁹us est ignis in circuitu xpi. fo. xliij. post. **E.**
Spiritus facit hic hoīes amaro. fo. lxiiij. post. **L.**
Spiritus sanctus signatur p⁹ austrum qui resoluit calefa⁹
ciendo. folio. lxxxij. post. **A.**
Statura in scriptura quid significat. folio. xxix. **E.**
Stare quomodo debemus. fo. lxxxij. post. **L.**
Statuum tria sunt genera. folio. cliij. post. **B.**
Status triplex electorum ecclesiam edificantium. folio.
lxxxiiij. **p.**
Stelle significāt sanctos ⁊ luna eccl⁹iam. fo. lxxxij. **A.**
Stephan⁹ p⁹dicat^r p⁹stātia ⁊ māsuerudine. fo. cxvj. post. **B.**
Surgit peccator a culpa auxilio diuino. fo. xlvij. **A.**
- A** cere d⁹z prius homo q⁹ loqui. fo. lxvi. **A.**
Arditas bene faciēdi arguitur a paulo. folio.
cxvj. post. **B.**
Aectu eccl⁹ie sancte prelati. folio. lxiiij. post. **L.**
Aep⁹lū dei pp⁹ls fidelis: altare: mēs bona. fo. cliij. post. **L.**
Terram moueri quid est. folio. lvij. post. **B.**
Terribilis est scriptura et quō. fo. xxxvij. post. **E.**
Terribilis ē hostib⁹ spūalib⁹ charitas. fo. xxxix. post. **B.**
Thalamus lōgus lat⁹ qd sit. fo. xc. post. **B.**
Timor est ala penitentie. folio. xxxvij. post. **E.**
Timor debet dānari in prosperis. folio. cxvij. post. **L.**
Trāfigurato xpo dixit p⁹ in te cōplacui. fo. xliij. **p.**
Turturis collis retortuz significat christum prelatum. fo.
xxxij. post. **B.**

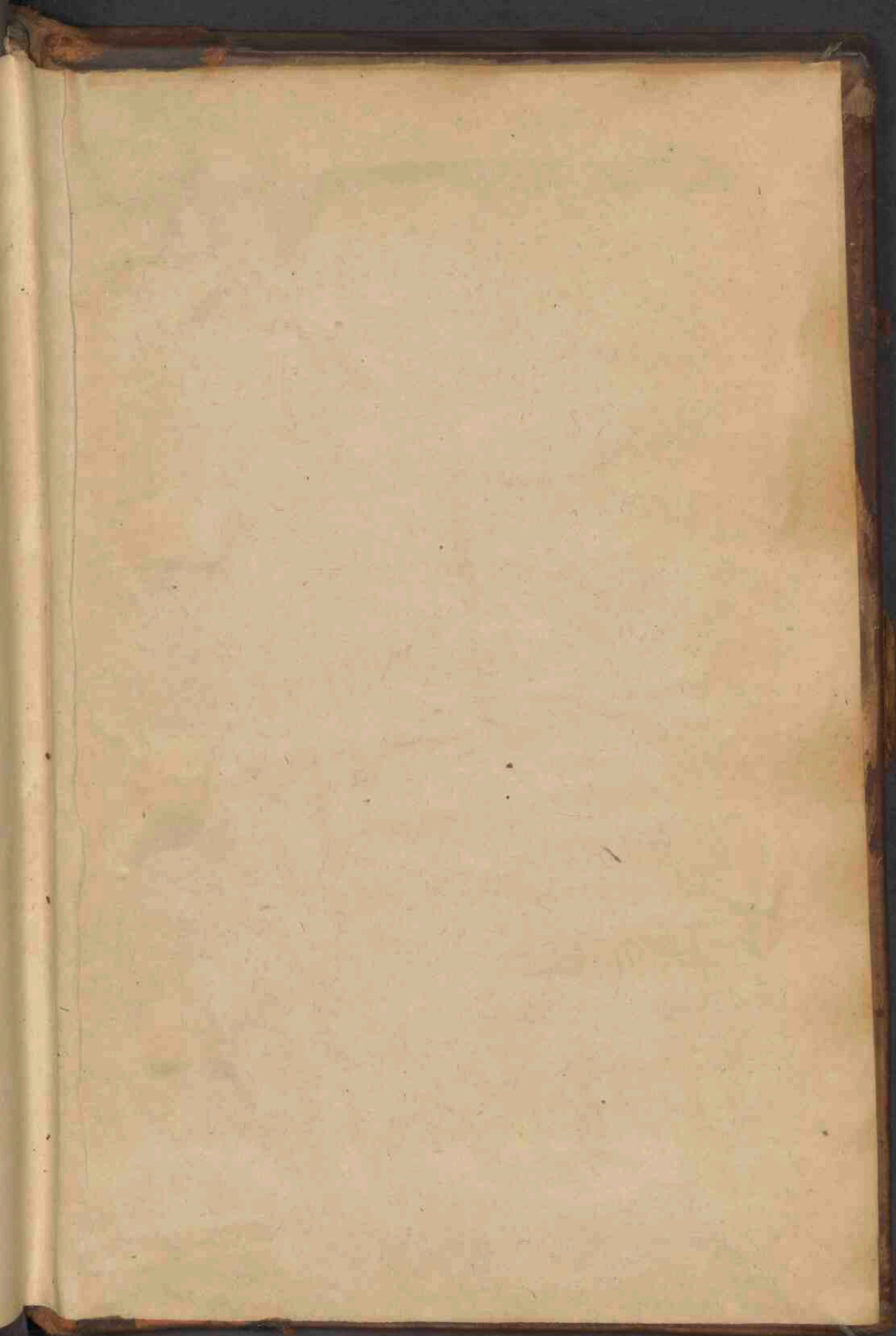
Tabula.

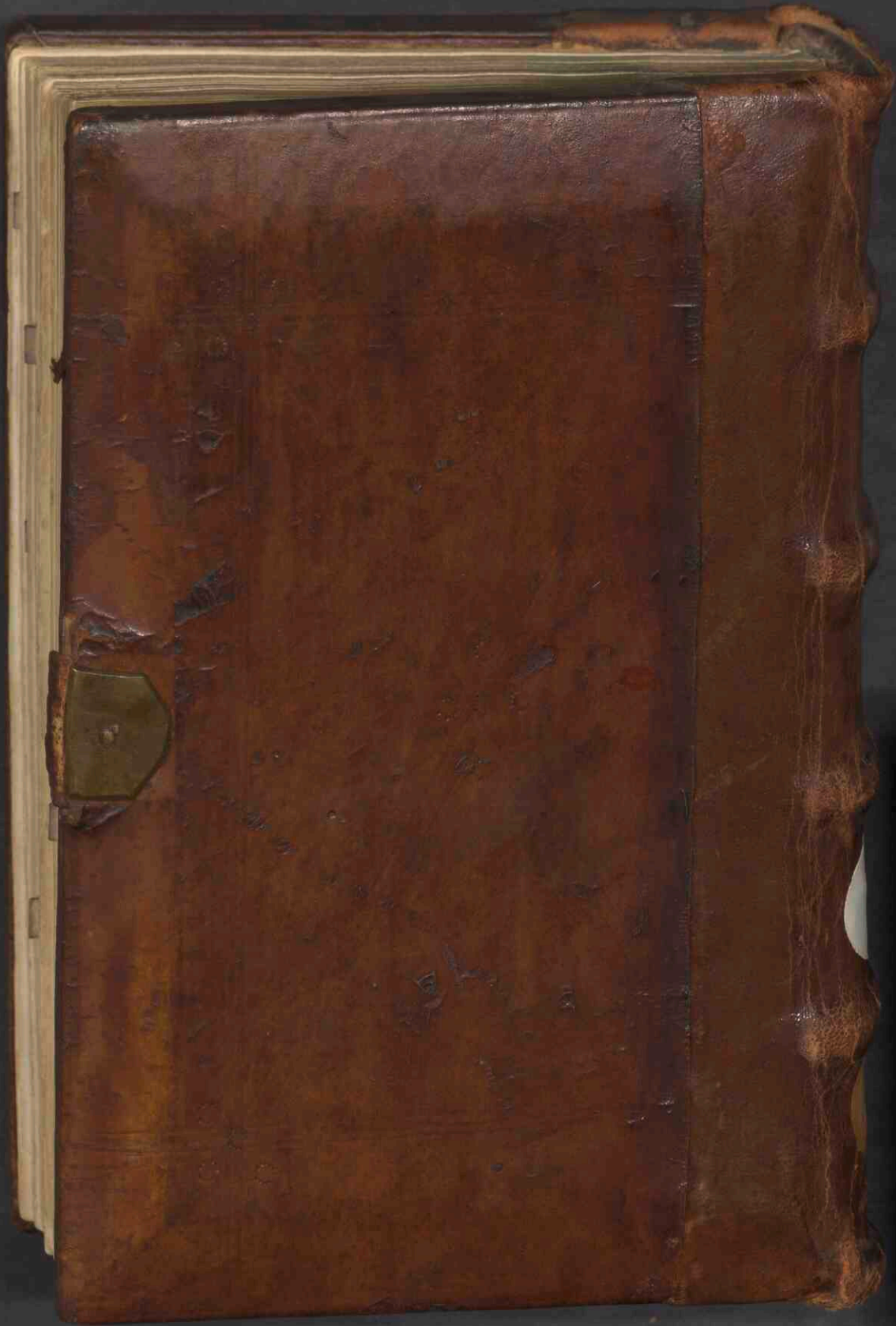

- V**e carmen et lamentatio quomodo sumuntur in scriptura. folio. liij. post. **C.**
Veter in scriptura quomodo comedit et replet. fo. lvi. post. **A.**
Verba dubie prolata a christo quomodo sunt intelligenda folio. xlviii. post. **B.**
Verba detractorum sunt toleranda. ibidem.
Verba malorum sunt fugienda. ibidem post. **B.**
Verbū platis dat et aufert: et quot modis. fo. lxxvj. **B.**
Veritatis defensor quis est. fo. lviii. post. **B.**
Via immaculata qualis est. folio. cl. post. **B.**
Via castrorum qualis. folio. xxxix. post. **B.**
Victoria hostium per opus bonum est palma in manib⁹. folio. cxij. post. **C.**
Vir iustus figuratur lapide et carbone. folio. xxij. post. **C.**
Vir bonus tres habet conditiones. fo. xxxiij. post. **C.**
Vir⁹ in contemplatione ē man⁹ in visione. fo. lxxxi. post. **A.**
Virtutes tres in omni tpe necessarie. folio. clij. **B.**
Virtutes theologicæ sunt tres partes edificij spiritualis. folio. cxij. **C.**
Viscera quō in scriptura sumuntur. folio. lvi. post. **A.**
Vita actiua et contemplatiua quales sunt. folio. xij. post. **A.**
Vita duplex: actiua et contemplatiua. folio. xxij. post. **E.**
Vita bona alta est. folio. xxxix. post. **E.**
Vita bona dicitur sonus et quare. fo. xxxvii. post. **A.**
Vita populorum docet prelatum quō corrigere debet: se: uere vel benigne. folio. cxv. post. **A.**
Vita bona subditorum confundit malum prelatū. ibidem.
Vita presens est arctius exterius. fo. xxxij. post. **A.**
Vita pfectoꝝ est ardere coram archa. i. xpo. fo. clij. post. **C.**
Vita p̄sens est angusta: futura est lata. folio. ci. **A.**
Vita duplex ecclesie et duplex sacrificium: laudis et compunctionis. folio. cxlvij. **A.**

Laus deo.

Cm

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

